

**CONSILIUL JUDEȚEAN
CĂRAȘ - SEVERIN**

**Strategia de dezvoltare durabilă a județului
Caraș-Severin 2015-2020**

CUPRINS

INTRODUCERE

1. ARGUMENT	1
2. DEZVOLTAREA DURABILĂ	2
2.1. Conceptul de dezvoltare durabilă	2
2.2. Principiile fundamentale ale dezvoltării durabile	2
2.3. Dezvoltarea durabilă în legislația națională și comunitară	3
2.4. Conceptul de dezvoltare regională. Strategia de dezvoltare Regională a Regiunii Vest 2014-2020	4
2.5. Conceptul de dezvoltare locală	4
3. METODOLOGIE	5

Capitolul I	9
--------------------------	----------

ANALIZA SOCIO-ECONOMICĂ A JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN .....

I.1. Prezentarea generală a județului Caraș-Severin	9
I.1.1. Scurt istoric	9
I.1.2. Poziție geografică	11
I.1.3. Unități administrative	11
I.1.4. Cadrul natural	12
I.2. Infrastructura de transport	17
I.2.1. Rețeaua de căi rutiere	17
I.2.2. Rețeaua de drumuri naționale	18
I.2.3. Rețeaua de drumuri județene	20
I.2.3. Transportul public rutier	21
I.2.4. Siguranța rutieră	22
I.2.5. Activitatea de frontieră	23
I.2.6. Gestionarea situațiilor de urgență la nivelul județului Caraș-Severin	24
I.2.7. Transport feroviar	27
I.2.8. Transport fluvial	28
I.2.9. Transport aerian	30
I.3. Infrastructura de utilități publice	30
I.3.1. Alimentare cu apă	30
I.3.2. Canalizare și stații de epurare	31
I.3.3. Gestionarea deșeurilor	31
I.3.4. Alimentarea cu energie electrică	32
I.3.5. Alimentarea cu gaz	34
I.3.6. Alimentarea cu energie termică	35
I.3.7. Energie verde	35
I.3.8. Serviciile poștale	36
I.3.9. Mass-media, publicații, edituri	37
I.3.10. Comunicații	38
I.4. Dezvoltare urbană și amenajarea teritoriului	38
I.4.1. Starea actuală în domeniul activității de urbanism și amenajarea teritoriului	38
I.5. Mediu	43
I.5.1. Activitatea desfășurată de Agenția pentru Protecția Mediului Caraș-Severin	43
I.5.2. Calitatea aerului	45
I.5.2.1. Monitorizarea calității aerului	45
I.5.2.2. Poluarea aerului	48
I.5.2.3. Poluări accidentale de mediu	51
I.5.2.4. Presiuni asupra stării de calitate a aerului	53
I.5.3. Calitatea apei	54
I.5.3.1. Ape de suprafață	54

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

I.5.3.2. Ape subterane - calitatea apelor freatice	57
I.5.4. Calitatea solului.....	58
I.5.4.1. Repartiția terenurilor pe clase de calitate	58
I.5.5. Biodiversitatea	61
I.5.5.1. Arii naturale protejate de interes național	61
I.5.5.2. Arii naturale protejate de interes comunitar (Siturile Natura 2000).....	63
I.5.5.3. Arii naturale protejate de interes internațional	64
I.5.5.4. Arii naturale protejate de interes județean	64
1.5.6. Starea pădurilor	65
I.5.7. Zonele verzi	67
I.5.8. Gestionarea deșeurilor.....	67
I.5.9. Dificultăți obiective întâmpinate	73
I.6. Factori socio – demografici	74
I.6.1. Structura populației în funcție de sex, etnie, religie, grupe de vârstă și ocupații	74
I.6.1.1. Evoluția populației județului în perioada 2007-2014	74
I.6.1.2. Structura populației stabile a județului pe sexe și stare civilă	75
I.6.1.3. Densitatea populației.....	76
I.6.1.4. Structura populației județului după etnie.....	76
I.6.1.5. Structura populației județului după religie	77
I.6.1.6. Structura populației județului pe grupe de vârstă.....	77
I.6.2. Evoluția și dinamica populației. Mișcarea naturală a populației. Migrația populației.....	78
I.6.2.1. Rata natalității	78
I.6.2.2. Rata mortalității	79
I.6.2.3. Sporul natural al populației.....	80
I.6.2.4. Migrația populației.....	80
1.6.3. Structura populației județului după nivelul de educație	82
I.6.4. Elemente de stare socială a populației	83
I.6.5. Locuințe	84
I.6.6. Populație activă. Populație ocupată. Număr șomeri. Rata șomajului	85
I.7. Învățământ, Sănătate, Asistență Socială	87
I.7.1. Învățământ	87
I.7.1.1. Contextul legislativ, politic-instituțional și social-cultural	87
I.7.1.2. Analiza psiho–socio–demografică a populației școlare.....	88
I.7.1.3. Rețeaua unităților de învățământ.....	89
I.7.1.4. Resurse umane.....	91
I.7.1.5. Resurse materiale și financiare	91
I.7.1.6. Facilități acordate elevilor	92
I.7.1.7. Evaluări externe	92
I.7.1.8. Rezultate la olimpiade, concursuri și competiții școlare	93
I.7.1.9. Activitatea educativă	93
I.7.1.10. Proiecte și programe educaționale	94
I.7.1.11. Universitatea “Eftmie Murgu” din Reșița	94
I.7.2. Sănătate	98
I.7.2.1. Activitatea desfășurată în perioada 2007 – 2013.....	98
I.7.2.2. Sistemul sanitar	99
I.7.2.3. Situația resurselor umane ale sistemului sanitar.....	100
I.7.2.4. Evoluția mortalității pe cauze și principalele cauze ale mortalității	101
I.7.2.5. Evoluția morbidității pe cauze și principalele cauze ale mortalității	102
I.7.2.6. Lipsuri înregistrate.....	102
I.7.3. Asistență socială	103
I.7.3.1. Sistemul de protecție socială.....	103
I.7.3.2. Asistența socială a copilului și familiei	104
1.7.3.3. Asistența socială a persoanelor cu dizabilități	107
1.7.3.4. Asistența socială a persoanelor vârstnice.....	108
1.7.3.5. Asistența socială a persoanelor expuse riscului de excluziune socială	110

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

1.7.3.6. Prestații în domeniul asistenței sociale	112
1.7.3.7. Sectorul neguvernamental	113
1.7.3.8. Activitatea de prevenire și intervenție în regim de urgență	113
1.7.3.9. Activitatea de ocrotire a copiilor în sistem familial /rezidențial.....	113
1.7.3.10. Activitatea în domeniul adopției.....	114
1.7.3.11. Activitatea juridică	114
I.8. Cultură, tineret și sport, cercetare	115
I.8.1.Cultura	115
I.8.1.1. Infrastructura culturală a județului Caraș-Severin	115
I.8.1.2. Activitati culturale	128
I.8.2. Tineret și sport	128
I.8.3. Cercetare	129
I.8.3.1. Infrastructura în domeniul cercetării	129
I.8.3.2. Activitatea de cercetare în cadrul Universității “Eftimie Murgu” din Reșița	129
I.8.3.3. Activitatea de cercetare în cadrul S.C Hydro Engineering S.A Reșița.....	131
I.8.3.4. Activitatea de cercetare în cadrul Stațiunii de Cercetare–Dezvoltare pentru Creșterea Ovinelor și Caprinelor Caransebeș	131
I.8.3.5. Institutul de Cercetare și Amenajări Silvice București, Stațiunea Timișoara.....	132
I.8.3.6. Probleme actuale ale cercetării	133
I.9. Economie și mediu de afaceri	133
I.9.1.Contextul macroeconomic al județului Caraș-Severin	133
I.9.2. Agenții economici.....	137
I.10.Turismul	144
I.10.1. Resurse turistice	144
I.10.1.1. Resurse turistice naturale.....	144
I.10.1.2. Resurse turistice antropice.....	147
I.10.2. Tipuri de turism	148
I.10.3. Zone cu potențial turistic deosebit	152
I.10.3.1. Zone de agrement.....	153
I.10.4. Date statistice privind turismul.....	154
I.10.5. Concluzii	158
I.11. Agricultură și dezvoltare rurală.....	161
I.11.1. Contextul strategic european și național.....	161
I.11.2. Patrimoniul agricol al județului Caraș-Severin	163
I.11.2.1. Situația fondului funciar al județului Caraș-Severin în perioada 2007-2013	163
I.11.2.2. Structura culturilor la începutul și sfârșitul perioadei 2007-2013.....	164
I.11.2.3. Efectivele de animale la începutul și sfârșitul perioadei 2007-2013	165
I.11.2.4. Inventarul agricol.....	166
I.11.2. Culturi vegetale	167
I.11.3. Pomicultura	167
I.11.4. Legumicultura	169
I.11.5. Viticultura	170
I.11.6. Agricultură ecologică.....	170
I.11.7. Zootehnia.....	171
I.11.8. Gradul de absorbție al fondurilor europene	175
I.11.9. Asistență tehnică și consultanță de specialitate.....	176
I.11.10. Cercetarea agricolă.....	178
I.11.11. Serviciile de asistență sanitar-veterinară	179
I.11.12. Serviciile de îmbunătățiri funciare.....	181
I.12. Silvicultura	183
I.12.1. Situația fondului forestier în perioada 2007-2013	183
I.12.1.1. Situația fondului forestier în proprietatea statului	184
I.12.1.2. Situația fondului forestier aflat în proprietate privată	185
I.12.1.3. Situația formelor asociative private și a ocoalelor silvice private din Caraș Severin	186

Capitolul II	187
ANALIZA SWOT A JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN.....	187
II.1. Metodologia de realizare a analizei SWOT	187
II.2. Analiza SWOT pe domenii	188
II.2.1. Infrastructura de transport	188
II.2.2. Infrastructura de utilități	195
II.2.3. Dezvoltare urbană și amenajarea teritoriului	200
II.2.4. Mediu	204
II.2.5. Factori socio-demografici	206
II.2.6. Invățământ, sănătate și asistență socială	208
II.2.7. Cultură, tineret și sport, cercetare	213
II.2.8. Economie și mediu de afaceri	227
II.2.9. Turism.....	230
II.2.10. Agricultură, dezvoltare rurală și silvicultură.....	233
Capitolul III	236
OBIECTIVE DE DEZVOLTARE STRATEGICĂ ALE JUDEȚULUI.....	236
CARAȘ-SEVERIN 2015-2020	236
III.1. Obiectiv general	236
Axa prioritară I	238
Axa prioritară II	245
Axa prioritară III	252
Axa prioritară IV	257
Axa prioritară V	262
Axa prioritară VI	269
Axa prioritară VII	274
Axa prioritară VIII	282
Axa prioritară IX	297
Axa prioritară X	311
LISTĂ ABREVIERI	
BIBLIOGRAFIE	

INTRODUCERE

1. ARGUMENT

*Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin pentru perioada 2015-2020 este un document complex, care are la bază: **Strategia Europa 2020, Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030, Strategia pentru Dezvoltare Regională a Regiunii Vest 2014-2020, Acordul de parteneriat 20014-2020, documentele strategice de la nivel județean, strategiile de dezvoltare ale comunităților locale din județ,** precum și alte documente de planificare sectoriale.*

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020 a fost realizată respectându-se principiile dezvoltării durabile, dat fiind faptul că orice comunitate trebuie să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa viitoare. Experiența deja acumulată, a arătat faptul că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent și când există o coordonare la nivel strategic.

*Scopul elaborării **Strategiei de dezvoltare a județului Caraș-Severin 2015-2020** este de-a trasa o gândire unitară cu privire la prioritățile, obiectivele și proiectele - măsuri necesare pentru asigurarea unei dezvoltări armonioase și durabile, creând premisele apariției unui efect sinergic al eforturilor tuturor actorilor locali implicați.*

Etapele metodologice ale elaborării documentului au fost:

- o Analiza stării socio-economice actuale a județului*
- o Analiza SWOT a principalelor domenii*
- o Stabilirea priorităților de dezvoltare, domeniilor strategice și a obiectivelor strategice*
- o Stabilirea proiectelor - măsuri necesare, prioritizarea acestora și previzionarea resurselor financiare necesare.*

*La baza elaborării strategiei a stat: **implicarea comunităților, a principalelor instituții și persoane juridice relevante la nivel județean, precum și transparența, comunicarea, obiectivitatea, coerența și continuitatea demersului.***

Obiectivul general al strategiei este realizarea unei dezvoltări economice durabile, favorabile incluziunii sociale, care să ducă la creșterea PIB/locuitor pentru a ajunge la media Uniunii Europene a PIB/locuitor.

Dezvoltarea durabilă a județului Caraș-Severin este posibilă prin valorificarea potențialului natural și antropoc însemnat: suprafețe mari de arii protejate, obiective turistice unice în țară și în Europa, tradiții culturale specifice etc, precum și a altor sectoare de activitate, prin implementarea de proiecte-măsuri grupate pe axe strategice de acțiune, concomitent cu indentificarea programelor de finanțare și a resurselor financiare necesare.

Strategia județeană asumată de autoritatea locală reprezintă demersul necesar alocării fondurilor pentru implementarea proiectelor stabilite, fie cofinanțate din fonduri europene, fie realizate integral din resurse europene sau locale.

Strategia cuprinde obiective pentru dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport, a infrastructurii de utilități publice, protecția mediului, dezvoltarea mediului de afaceri, dezvoltarea durabilă a turismului, dezvoltare urbană, dezvoltare rurală, agricultură și silvicultură, creșterea calității în sectoarele: învățământ, sănătate, asistență socială și dezvoltarea capitalului uman, dezvoltarea sectoarelor: cultură, tineret și sport, cercetare, dezvoltarea administrației publice etc.

Implementarea Strategiei presupune conlucrarea tuturor actorilor responsabili locali, respectiv administrația publică locală, instituții descentralizate și deconcentrate de la nivelul județului, agenți economici, organizații neguvernamentale și societatea civilă, precum și o strânsă colaborare cu parteneri din țară și din străinătate.

*Scopul pe termen scurt al Strategiei este de a pune la dispoziția Consiliului Județean, a Consiliilor Locale și a celorlalte instituții din județ un **instrument de lucru** care să faciliteze dezvoltarea, promovarea și implementarea unor proiecte/măsuri adaptate nevoilor de dezvoltare*

locale și pliate pe direcțiile de acțiune ale principalelor programe operaționale 2014 - 2020, ce vor contribui la dezvoltarea durabilă a județului Caraș-Severin.

Scopul pe termen lung al Strategiei este dezvoltarea economică durabilă a județului, reducerea disparităților regionale și îmbunătățirea calității vieții cetățenilor acestuia.

2. DEZVOLTAREA DURABILĂ

2.1. Conceptul de dezvoltare durabilă

Conceptul de "dezvoltare durabilă" în general este foarte complex, inițial a apărut ca o consecință a preocupărilor față de mediu, ca o soluție la criza ecologică determinată de exploatarea industrială intensă și degradarea continuă a calității mediului înconjurător, iar în prezent conceptul s-a extins și asupra calității vieții, atât sub aspect economic, cât și social.

Conceptul de dezvoltare locală durabilă desemnează astfel totalitatea măsurilor de dezvoltare socio-economică locală, pe termen scurt, mediu și lung, al căror fundament îl constituie asigurarea unui echilibru între aceste măsuri și rezervele capitalului natural, sau conform definiției din Raportul Brundtland (1987): "**dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi**".

Principiile dezvoltării durabile ale Uniunii Europene sunt:

- preocuparea pentru echitate și corectitudine între țări și între generații;
- viziunea de lungă durată asupra procesului dezvoltării;
- gândirea sistemică, interconexiunea între economie, societate și mediu.

Obiectivele generale ale dezvoltării durabile cuprinse în *Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene* sunt:

- limitarea schimbărilor climatice, a costurilor și a efectelor negative pentru societate și mediu;
- asigurarea unui sistem de transport care să poată satisface nevoile economice, sociale și de mediu, minimizând impactul nedorit;
- promovarea modelelor de producție și consum durabile;
- îmbunătățirea managementului și evitarea supraexploatării resurselor naturale;
- promovarea unei bune sănătăți publice în mod echitabil și îmbunătățirea protecției sănătății;
- promovarea incluziunii sociale, asigurarea securității și creșterea calității vieții cetățenilor;
- promovarea activă a dezvoltării durabile pe scară largă, pentru a asigura concordanța între politicile interne și externe ale Uniunii Europene.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030 este documentul care asigură implementarea principiilor de dezvoltare durabilă la nivel național.

2.2. Principiile fundamentale ale dezvoltării durabile

Conform „*Declarației de la Rio*” se pot enunța 7 principii fundamentale ale armonizării protecției mediului și dezvoltării durabile:

Principiul 1 - obligația generală de a proteja mediul și resursele naturale, care se manifestă prin dreptul omului la mediu, obligația de a proteja mediul pentru generațiile viitoare și a prezerva resursele naturale comune. Patrimoniul comun al umanității trebuie conciliat cu

menținerea dreptului suveran al statelor asupra propriilor resurse, sub rezerva de a nu cauza prejudicii mediului altor state;

Principiu 2 - necesitatea de concertare a dezvoltării și protecției mediului, cu patru consecințe:

- integrarea sistematică a mediului în toate politicile sectoriale;
- eliminarea sărăciei - condiție indispensabilă a dezvoltării durabile;
- necesitatea eliminării sau a reducerii modurilor de producție și de consum neviabile;
- necesitatea asocierii, la politicile viitoare, a noi factori ai dezvoltării durabile: grupuri sociale, femei, tineri, colectivități locale etc;

Principiul 3 - poluatorul plătește ("pollueur-payeur") care presupune obligația juridică internațională și națională cu mecanismele aferente angajării responsabilității poluatorului;

Principiul 4 - buna conduită ecologică se aplică problemelor transfrontaliere și comerțului internațional;

Principiul 5 - mediul și dezvoltarea durabilă sunt indisolubil legate de solidaritate și de democrația participativă;

Principiul 6 - principiul prevenirii, declarat încă din anii '70, pentru evitarea oricăror atingeri și prejudicii aduse mediului, având în vedere caracterul ireversibil al acestora;

Principiul 7 - principiul precauției, luarea deciziilor trebuie făcută cu precauție, având în vedere riscurile încă necunoscute sau incomplet cunoscute.

2.3. Dezvoltarea durabilă în legislația națională și comunitară

Principalele acte normative din legislația românească referitoare la dezvoltarea durabilă sunt:

- *HG nr.1076 din 8 iulie 2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe;*
- *HG nr. 246/2006 pentru aprobarea Strategiei naționale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice pentru fundamentarea Strategiei privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice și pentru asigurarea unei dezvoltări durabile a sectorului serviciilor comunitare de utilități publice;*
- *Legea nr. 137 din 12/29/1995 - Legea protecției mediului;*
- *OG nr. 33 din 08/18/1995 privind măsuri pentru colectarea, reciclarea și reintroducerea în circuitul productiv a deșeurilor re folosibile de orice fel;*
- *OUG nr.78 din 06/16/2000 privind regimul deșeurilor etc.*

Referitor la *legislația comunitară*, baza legală a politicii de mediu a Uniunii Europene este constituită de articolele 6,174 - 176, și 95 ale *Tratatului Comunității Europene*. *Articolul 6* promovează *dezvoltarea durabilă* ca politica orizontală a Uniunii Europene și subliniază nevoia de a integra cerințele de protecție a mediului în definirea și implementarea politicilor europene sectoriale.

Alte acte normative ale legislației comunitare din domeniul dezvoltării durabile sunt:

- *Directiva 98/83/CE privind calitatea apei;*
- *Directiva 91/271/CE privind epurarea apelor uzate orășenești;*
- *Directiva cadru a deșeurilor nr.75/442/CEE;*
- *Directiva privind depozitarea deșeurilor 1999/31/CEE etc.*

2.4. Conceptul de dezvoltare regională. Strategia de dezvoltare Regională a Regiunii Vest 2014-2020

Politica de dezvoltare regională, una din politicile cele mai importante ale Uniunii Europene are ca obiectiv reducerea disparităților economice și sociale existente între diversele regiuni ale Europei, acționând în domenii semnificative: creșterea economică și sectorul IMM, transporturile, agricultura, dezvoltarea urbană, protecția mediului, ocuparea și formarea profesională, educația, egalitatea de gen etc.

Politica de dezvoltare regională are un pronunțat caracter instrumental, iar prin fondurile de solidaritate contribuie la finanțarea politicilor sectoriale: politica agricolă, politica socială, politica de protecție a mediului.

Strategiile de dezvoltare regională, elaborate în scopul îmbunătățirii performanțelor economice ale unor arii geografice constituite în Regiuni de Dezvoltare pornesc de la nevoile de dezvoltare locală, pe care le sincronizează cu cele de dezvoltare națională. În acest context, cele 8 Regiuni de Dezvoltare ale României beneficiază de sprijinul Guvernului României, Uniunii Europene și altor autorități naționale și internaționale.

Strategia pentru Dezvoltare Regională a Regiunii Vest 2014-2020 are ca **obiectiv general** orientarea intervențiilor pe nevoile locuitorilor acesteia, astfel încât să ajungă la nivelul de calitate a vieții din regiunile puternice non capitale ale Europei Centrale.

Obiectivele specifice ale Strategiei pentru Dezvoltare Regională a Regiunii Vest 2014-2020 sunt:

- accentuarea rolului cercetării-inovării;
- concentrarea mai clară asupra IMM-urilor și investițiilor directe;
- îmbunătățirea nivelului productivității;
- creșterea conectivității și mobilității în/și din regiune;
- identificarea nișelor de turism și formularea unei oferte turistice agreeate;
- îmbunătățirea indicatorilor de participare în special în învățământul secundar superior și în învățământul terțiar;
- creșterea calității și accesului la asistență medicală eficientă;
- combaterea sărăciei și excluziunii sociale în regiune;
- diminuarea disparităților de dezvoltare;
- îmbunătățirea capacității regionale de dezvoltare.

2.5. Conceptul de dezvoltare locală

Principiul subsidiarității, care prevede ca deciziile politice trebuie întotdeauna să fie luate la nivel local, administrativ și politic cât mai aproape de cetățeni, este unul dintre principiile fundamentale ale Uniunii Europene.

Pentru următoarea perioadă financiară 2014-2020, conceptul de dezvoltare locală constituie una dintre prioritățile Uniunii Europene, noile propuneri ale politicii de coeziune pentru perioada 2014-2020 fiind concepute pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă.

În noua perioadă financiară se va pune accentul pe consolidarea coeziunii teritoriale, pentru care se vor investi sume importante: dezvoltarea urbană durabilă (cel puțin 5% FEDR) și dezvoltarea comunităților locale. Dimensiunile diferite ale vieții urbane: mediu, economic, social și cultural se împletesc, iar succesul în procesul de dezvoltare locală nu poate fi realizat decât printr-o abordare integrată. Măsurile privind reînnoirea urbană trebuie combinate cu măsuri de promovare a educației, dezvoltării economice, incluziunii sociale și protecției mediului. De asemenea, dezvoltarea de parteneriate puternice, între cetățeni, societatea civilă, economia locală și diferite instituții ale administrației publice locale și regionale constituie un factor important de succes în procesul de dezvoltare locală.

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Referitor la dezvoltarea rurală, Carta Verde este primul document de sinteză realizat în România privind ansamblul demersurilor pentru planificarea și implementarea unor acțiuni pentru dezvoltarea rurală integrată, iar rolul major al acesteia este conștientizarea factorilor responsabili și a populației asupra problemelor dezvoltării rurale în România.

La nivel european, spațiul rural ocupă 85% din suprafața teritoriului, cu decalaj pronunțat față de urban în asigurarea calității vieții. În viziunea europeană, statul are trei funcții principale: *funcția economică* (agricultură, silvicultură, industrie forestieră, artizanat etc.), *funcția ecologică* (orientată spre conservarea resurselor naturale, spațiilor verzi, mediului, peisajelor și biodiversității) și *funcția socio-culturală* (menită să asigure și să lărgască viața asociativă locală).

Principalele documente care au stat la baza elaborării *Strategiei de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020* sunt:

Strategia Europa 2020 adoptată de Consiliul Europei în martie 2010, care propune **trei priorități** ce se susțin reciproc:

- **creștere inteligentă:** dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- **creștere durabilă:** promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;
- **creștere favorabilă incluziunii:** promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030 pentru perioada 2013-2020 are ca obiectiv strategic: *Atingerea nivelului mediu actual al arilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.* În acest scop au fost identificate patru **obiective-cheie**:

- **Protecția mediului** prin măsuri care să permită disocierea creșterii economice de impactul negativ asupra mediului;
- **Echitatea și coeziunea socială** prin respectarea drepturilor fundamentale, diversității culturale, egalității de șanse și prin combaterea discriminării de orice fel;
- **Proșperitatea economică** prin promovarea cunoașterii, inovării și competitivității pentru asigurarea unor standarde de viață ridicate și a unor locuri de muncă abundente și bine plătite;
- **Îndeplinirea responsabilităților internaționale ale UE** prin promovarea instituțiilor democratice în slujba păcii, securității și libertății, a principiilor și practicilor dezvoltării durabile.

Alte documente strategice la nivel național 2014-2020 sunt:

- Strategia Națională a României privind Schimbările Climatice 2013 – 2020;
- Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2013-2020 (draft);
- Strategia Națională de Conservare a Biodiversității;
- Strategia Națională privind Agenda Digitală a României (în curs de elaborare);
- Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare, Inovare 2014-2020 (în curs de elaborare)/ Strategia de Specializare Inteligentă;
- Strategia Națională de Competitivitate 2014 – 2020 (în curs de elaborare);
- Strategia Națională de Reducere a Sărăciei 2014-2020 (în curs de elaborare).

3. METODOLOGIE

Strategia de Dezvoltare Durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020 a fost elaborată de către un colectiv de lucru, format din funcționari publici ai Consiliului Județean Caraș-Severin, Primăriilor Municipale și Orășenești, Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița, precum și specialiști din cadrul instituțiilor și autorităților cu responsabilități în diverse domenii. De asemenea, au fost

furnizate date de către societăți comerciale, ONG-uri, instituții publice, centre de afaceri, instituții de cercetare, etc.

Datele furnizate, expertiza specialiștilor, bunele intenții și viziunile împărtășite au constituit baza elaborării documentului. Astfel, printr-o bună colaborare între membrii colectivului de elaborare s-a realizat un document amplu, cu informații din diverse domenii de dezvoltare strategică, bine structurat. De menționat, câteva dintre instituțiile care și-au adus contribuția: Direcția Județeană de Statistică, Agenția pentru Protecția Mediului Caraș-Severin, Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Caraș-Severin, Oficiul Județean de Consultanță Agricolă Caraș-Severin, Oficiul Județean de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit Caraș-Severin, Oficiul Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Caraș-Severin, Inspectoratul Școlar Caraș-Severin, Universitatea „Eftimie Murgu” Reșița, Muzeul Banatului Montan Reșița, Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Caraș-Severin, Direcția Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Caraș-Severin, Agenția Domeniilor Statului Caraș-Severin, Inspekția Silvică și de Vânătoare Caraș-Severin, Autoritatea de Sănătate Publică Caraș-Severin, , 77 consilii locale, Administrațiile parcurilor naturale etc.

Lucrarea este structurată pe următoarele capitole:

- *Introducere*
- *Capitolul I. Analiza socio-economică a județului Caraș-Severin*
- *Capitolul II. Analiza SWOT*
- *Capitolul III. Obiective de dezvoltare strategică ale județului Caraș-Severin 2015-2020.*

Au fost stabilite domeniile de analiză și intervenție și au fost organizate grupuri de lucru, după cum urmează:

I. INFRASTRUCTURĂ

1. Cristian BITEA	- Consiliul Județean Caraș-Severin
2. Mariana GIRU	- Consiliul Județean Caraș-Severin
3. Carmen BEG	- Consiliul Județean Caraș-Severin
4. Clementina IUCU	- Consiliul Județean Caraș-Severin
5. Adina UNGUREANU	- Consiliul Județean Caraș-Severin
6. Simona MICLOȘINĂ	- Consiliul Județean Caraș-Severin
7. Daniel GUGA	- Consiliul Județean Caraș-Severin
8. Olga MILOȘ	- Consiliul Județean Caraș-Severin
9. Doina BODRON	- Consiliul Județean Caraș-Severin
10. Cosmin UZUM	- Consiliul Județean Caraș-Severin
11. Adina SCHINTEIE	- Consiliul Județean Caraș-Severin
12. Andrei MARINESCU	- Consiliul Județean Caraș-Severin
13. Sorin GOLEȚ	- Consiliul Județean Caraș-Severin
14. Marius STAN	- Consiliul Județean Caraș-Severin
15. Octavian BARBU	- Primăria Municipiului Reșița
16. Lenuța IUHASZ	- Primăria Municipiului Reșița
17. Marius RADOMIR	- Secția DRUMURI NAȚIONALE Caransebeș
18. Ilie-Doru BĂILESCU	- Secția DRUMURI NAȚIONALE Orșova
19. Cristian Sorin MATEIA	- Oficiul Județean de Poștă Caraș-Severin
20. Marius HIDIȘ	- Regionala CFR Timișoara Secția L1 Caransebeș.
21. Diana DINUȚ	- SC ENEL Distribuție BANAT SA

II. DEZVOLTARE URBANĂ ȘI AMENAJAREA TERITORIULUI

1. Octavian LUNGU	- Consiliul Județean Caraș-Severin
2. Margareta OPRIȘ	- Primăria Municipiului Reșița
3. Ioan PETRUESCU	- Primăria Municipiului Reșița
4. Victor STANOEVICI	- Primăria Orașului Moldova Nouă
5. Silviu GHEORGHEONI	- Primăria Orașului Oțelu-Roșu
6. Dragoș ONEA	- Primăria Municipiului Caransebeș
7. Dan VLAD	- Primăria Orașului Anina

8. Laura MICULESCU - Primăria Orașului Bocșa
9. Cristian MOLDOVAN - Primăria Orașului Băile-Herculane
10. Daniel GREBELDINGHER - Primăria Orașului Oravița

III. MEDIU

1. Lavanda NOVAC - Consiliul Județean Caraș-Severin
2. Dumitru COVACI - Consiliul Județean Caraș-Severin
3. Mirela IANOSI - Agenția pentru Protecția Mediului Caraș-Severin
4. Elena CIOMAGA - Agenția pentru Protecția Mediului Caraș-Severin
5. Marius TROACĂ - Inspectoratul pentru Situații de Urgență "SEMENIC" al Județului Caraș-Severin
6. Silvia IMBRESCU - Administrația bazinală de apă Banat-Sistemul de Gospodărire a Apelor Caraș-Severin

IV. FACTORI SOCIO-DEMOGRAFICI

1. Alona POPOV - Consiliul Județean Caraș-Severin
2. Eva ȚOIU - Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin
3. Adela TUDORESCU - Primăria Municipiului Reșița

V. ÎNVĂȚĂMÂNT, SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

1. Daniela VÎLCEANU - Instituția Prefectului Județul Caraș-Severin
2. Oana PECHERLE - Consiliul Județean Caraș-Severin
3. Corina NICHITA - Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Județeană Caraș-Severin
4. Mirela ZEMAN - Casa de Asigurări de Sănătate a Județului Caraș-Severin
5. Ana STINGU - Primaria Municipiului Reșița
6. Ovidiu DRĂGILĂ - Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Caraș-Severin
7. Lidia BINGERT - Consiliul Județean Caraș-Severin -Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DG DASPC)
8. Adriana IOVA - Consiliul Județean Caraș-Severin DG DASPC
9. Constantin NICOLAESCU - Inspectoratul Școlar Județean Caraș-Severin
10. Dragoș LUCA - Direcția de Sănătate Publică a Județului Caraș-Severin

VI. CULTURĂ, TINERET ȘI SPORT, CERCETARE

1. Nona IORGA - Consiliul Județean Caraș-Severin, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale
2. Petrișor OLARU - Direcția pentru Cultură Caraș-Severin
3. Gianina GUDULEASA - Primăria Municipiului Reșița
4. Livia MAGINA - Muzeul Banatului Montan
5. Georget GÎLCĂ - Muzeul de Etnografie al Regimentului de Graniță Caransebeș
6. Clara CONSTANTIN - Biblioteca Județeană "Paul Iorgovici"
7. Dorin VOINA - Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Caraș-Severin
8. Dorian NEDELICU - Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița

VII. ECONOMIE ȘI MEDIU DE AFACERI

1. Cosmina GOGÎLTAN - Instituția Prefectului Județul Caraș-Severin
2. Horia IRIMIA - Spitalul Municipal Caransebeș
3. Adrian TĂNASE - Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița

VIII. TURISM

1. Florin STOICHESCU - Consiliul Județean Caraș-Severin, Direcția de Administrare a Domeniului Public și Privat
2. Adrian VOICĂU - Consiliul Județean Caraș-Severin, Direcția de Administrare

- a Domeniului Public și Privat
3. Andrei SZABO - Consiliul Județean Caraș-Severin
  4. Gheorghe POPOVICI - Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița
  5. Bianca BULGARU - Primăria Municipiului Reșița
  6. Bogdan BĂDESCU - Administrația Parcului Național Semenic-Cheile Carașului
  7. Ioan GAȘPAR - Administrația Parcului Național Domogled-Valea Cernei

IX. AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

1. Liviu MUNTEANU - Consiliul Județean Caraș-Severin
2. Alina SZENTES - Instituția Prefectului Județul Caraș-Severin
3. Ion MUSTA-FUCS - Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură
4. Ruxandra CALESCU - Direcția pentru Agricultură Județeană Caraș-Severin
5. Gheorghe BIDIVIU - Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit

X. SILVICULTURA

1. Liviu MUNTEANU - Consiliul Județean Caraș-Severin

În capitolul I, pe baza datelor furnizate s-a realizat o amplă diagnoză a stării socio-economice a județului, pe diferite domenii de interes: *infrastructura, urbanism și dezvoltare urbană, agricultura și dezvoltare rurală, economie, silvicultură, turism, mediu, asistență socială, învățământ, cultură, cercetare, tineret și sport, sănătate etc.*

Pornind de la această diagnoză s-a realizat în capitolul II analiza SWOT a județului Caraș-Severin, pe domeniile specifice identificate anterior.

Prin transformarea punctelor slabe în obiective de dezvoltare s-au stabilit apoi, în cadrul capitolului III, principalele obiective-măsură de dezvoltare strategică, care au fost grupate pe domenii de acțiune strategică, în concordanță cu obiectivele și prioritățile *Strategiei pentru Dezvoltare Regională a Regiunii Vest 2014-2020, Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030, Strategiei Europa 2020* și prioritizate în funcție de importanță, avându-se în vedere dezvoltarea integrată și durabilă a tuturor sectoarelor: *dezvoltare urbană, dezvoltare rurală, infrastructură, economie, agricultura, silvicultură, turism, asistență socială, învățământ, cultură, cercetare, tineret și sport, mediu etc* în toate zonele județului.

Capitolul I

ANALIZA SOCIO-ECONOMICĂ A JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

I.1. Prezentarea generală a județului Caraș-Severin

I.1.1. Scurt istoric

Condițiile geografico-climaterice ale județului Caraș-Severin au permis dezvoltarea civilizației umane încă din paleolitic, continuând în celelalte epoci istorice, dovezi ale vechilor civilizații fiind descoperirile arheologice din luncile și terasele din apropierea principalelor cursuri de apă.

Cercetările arheologice au scos la lumină pe întreg teritoriul județului Caraș-Severin o serie vestigii ale unor așezări fortificate dacice, iar după ocuparea statului dac și transformarea în provincie romană, numeroasele vestigii demonstrează înflorirea economică a zonei. Descoperirile arheologice atestă de asemenea continuitatea populației daco-romane la nord de Dunăre și după retragerea armatei romane și a administrației și autorităților imperiale.

Condițiile începând cu secolul IV au determinat ruralizarea vieții pe tot cuprinsul Banatului, populația autohtonă s-a organizat în perimetre bine delimitate-obști, constituind și unele organisme politice, economice și cultural religioase. Evoluția așezărilor din perioada următoare, înfățișează întemeierea unor formațiuni politice și economice mai evolute: cnezatul și voievodatul.

În perioada următoare teritoriul Banatului Montan este organizat în districte, care intră sub incidența regatului maghiar - până la cucerirea acestuia de turci. După o stăpânire turcă de 164 ani, întreg Banatul, regiunea cuprinsă între Mureș - Tisa - Dunăre și Carpați este ocupată în timpul războiului austro-turc din 1716 - 1718 de către trupele imperiale austriece, iar odată cu semnarea Tratatului de pace de la Passarowitz 1718 Banatul este alipit imperiului habsburgic, ca domeniu al coroanei.

Specifice istoriei Banatului Montan sunt multietnicitatea și multiculturalitatea, ce-și au rădăcinile la începutul Evului Mediu, care explică faptul că Banatul a devenit în timp un spațiu al toleranței interetnice, interculturale (interconfesionale) și a celei economico-politice, în condiții istorice specifice, diferențiate pentru perioada medievală și cea modernă.

Provincie de frontieră la Dunărea de Jos, Banatul a fost încă din secolul XI-lea un spațiu de interferență al Bisericii răsăritene cu cea latină. Structurile administrative și monahale ale celor două confesiuni creștine au interacționat o îndelungată vreme, multiculturalitatea constituind o dominantă a vieții spiritual-culturale din această provincie istorică. Urmărind istoria confesională a Banatului nu se poate afirma faptul că între cele două confesiuni au existat conflicte sau confruntări semnificative.

După 1718 istoria Banatului, implicit a actualului județ Caraș-Severin, capătă noi valențe. Ca domeniu privat și privilegiat al Curții vieneze, acest spațiu prin valorile sale naturale și geologice (resursele de materii prime) avea toate atuurile unei dezvoltări industriale. Areal preponderent montan, cu vaste suprafețe împădurite, cu importante zăcăminte de fier, neferoase și cărbune, la care se adaugă o bogată rețea hidrografică, precum și o situație demografică avantajoasă, au fost condițiile care au determinat aici începuturile industrializării, nu doar pentru spațiul românesc, ci și pentru cel sud-est european.

Statul austriac a întreprins o serie de măsuri pentru organizarea rentabilă a activității economice în general, a mineritului și metalurgiei în special. Concomitent s-au înființat ateliere manufacturiere de prelucrare a minereurilor, ateliere administrate direct de la Viena. Primele ateliere de prelucrare au fost inaugurate la Oravița (Ciclova) în 1718, iar în 1723 s-au pus în funcțiune alte furnale la Dognecea și Bocșa, care au funcționat până în anul 1764. Curtea de la Viena a decis în 1768 construirea Uzinelor metalurgice Reșița, care s-au finalizat în 1771. De la înființare uzinele Reșița produceau laminate, alte produse și armament (tunuri). În 1851 s-au produs pentru prima dată șinele de cale ferată necesare liniei Oravița-Baziaș, iar în 1872 prima locomotivă cu abur.

Perioada modernă, începând cu secolul al XVIII-lea consemnează noi aspecte, inclusiv din punct de vedere al multiculturalității specifice Banatului Montan, repere ale acestei dezvoltări fiind Anina, Oravița, Doman, Dognecea, Ocna de Fier și nu în ultimul rând Reșița. De altfel, curtea vieneză care a sesizat potențialul economic al zonei, investește în industrie și trimite cei mai buni specialiști de care dispune pentru dezvoltarea acesteia. Astfel, au fost aplicate cu competență noile cuceriri tehnologice din domeniul industrial apărute în Europa, la scurt timp după brevetarea acestora.

În 1854 Curtea Aulică de la Viena, în căutarea unor noi surse de venituri, a fost nevoită să concesioneze construirea și exploatarea căilor ferate și să vândă la 1 ianuarie 1855 o parte din domeniile sale împreună cu minele, uzinele și instalațiile existente societății nou înființate K.u.K. Staatseisenbahn Gessellschaft (StEG), cu sediul în Viena și Paris, care le-a modernizat și adus la nivelul celor mai moderne uzine din Europa. Pe baza contractului de concesiune și vânzare, StEG a obținut dreptul de a construi și exploata 90 de ani o mare parte din rețeaua de căi ferate a Austriei și Ungariei. Având la bază politică de stat protecționistă, resurse proprii de materii prime, prețuri reduse pentru forța de muncă a muncitorilor și o piață sigură de desfacere, uzinele Reșița au devenit o mare întreprindere metalurgică. Pentru a face față concurenței de pe piața mondială și realiza profituri cât mai mari, StEG a modernizat uzinele, astfel s-au refăcut furnalele, a fost introdusă fabricația oțelului Bessemer în 1868, Reșița fiind printre primele uzine din Europa care au adoptat acest procedeu, și s-a construit noua oțelărie care produce după sistemul Siemens-Martin, s-au construit turnătoria, fabrica de locomotive, fabrica de armament și altele.

În vederea asigurării energiei electrice necesare uzinelor Reșița, în 1901-1909 s-au executat amenajări ale bazinului râului Bârzava și s-a construit centrala hidroelectrică Grebla, iar în 1908-1909 barajul de la Văliug. Aceste amenajări hidraulice au avut scopul de a produce energie electrică și de a asigura transportul lemnului din pădurile din jurul Văliugului (prin plutire). Dacă în 1855 uzinele Reșița foloseau doar forța motrice de 300 CP produsă în cea mai mare parte cu ajutorul roților hidraulice, în 1896 se foloseau 166 de mașini cu aburi, care dădeau un total de 15700 CP.

Odată cu începerea primului război mondial, uzinele din Reșița au trecut la o producție specifică pentru susținerea efortului de război a imperiului austro-ungar, iar la sfârșitul războiului mondial, prin actul de la 1 Decembrie 1918, când Banatul intră în componența statului român, odată cu acesta intră și importantele uzine și domenii ale StEG. În acest sens, a fost creată societatea anonimă pe acțiuni U.D.R. (Uzinele și Domeniile Reșița cu sediul în România la Reșița). După 1930 U.D.R. și-au intensificat în mod deosebit activitatea în direcția producției de război, comenzile militare fiind o sursă sigură de realizare a unor mari profituri.

După al II-lea război mondial și după naționalizarea mijloacelor de producție, uzinele Reșița au fost preluate de stat, devenind parte a așa-ziselor societăți mixte sovieto-romane (SOVROM) înființate în 1949, care au cuprins activitatea economică a României pe o perioadă de peste 5 ani.

Dezvoltarea în perioada care a urmat a fost marcată de mari modificări în relațiile economico-politice, atât în interiorul țării cât și în exterior. Astfel, s-au dezvoltat localități monoindustriale bazate pe industria extractivă: Anina, Moldova Nouă, Ocna de Fier, Dognecea, Oravița, sau pe domeniul siderurgic și al construcțiilor de mașini: Reșița și Oțelu Roșu. Perioada este caracterizată prin creșterea populației urbane și a fondului de locuințe colective în blocuri.

După schimbarea regimului comunist, în urma evenimentelor din decembrie 1989, se revine la dezvoltarea economică bazată pe economia de piață. În perioada 1990 - 1996 a scăzut cererea de produse siderurgice, cocs, argilă refractară și se începe restructurarea sectorului minier și siderurgic, fără a exista programe de reconversie profesională a salariaților. Începând din 1997 majoritatea unităților miniere din județ sunt restructurate, ale căror efectele sociale s-au resimțit în anii următori: *creșterea șomajului, pensionări anticipate, scăderea numărului de salariați, creșterea numărului de pensionari, scăderea ratei natalității, migrarea unor familii din mediul urban în cel rural, practicarea unei agriculturi de subsistență, stare precară de sănătate a populației, migrarea tineretului spre centre urbane mari din Regiune sau țări europene etc.*

Aderarea României la Uniunea Europeană marchează debutul unei noi etape în dezvoltarea județului, orientată pe necesitatea atingerii unor ținte ferme în toate domeniile. Modul în care acestea vor fi atinse a fost stabilit inițial prin Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin în perioada 2007-2013, iar în prezent prin documentul de față, strategii

fundamentate și pe pilonii dezvoltării anterioare care au marcat specificul județului Caraș-Severin, inclusiv cunoașterea și popularizarea tradițiilor și realizări din perioadele în care spiritul european era în acest spațiu mult mai prezent.

Elementele ce conferă unicitate și dau valoare spațiului istorico-geografic al Banatului Montan sunt aspectele legate de multietnicitate și multiculturalitate, în acest județ conviețuiesc în deplină armonie: români, germani, maghiari, sârbi, croați, ucrainieni, cehi, romei etc, din acest punct de vedere *Banatul fiind un model de conviețuire interetnică*, concept care este specific politicii Uniunii Europene.

1.1.2. Poziție geografică

Situat în partea de sud-vest a României, județul Caraș-Severin se învecinează la nord-vest cu județul Timiș, la nord-est cu județul Hunedoara, la est cu județul Gorj, la sud-est cu județul Mehedinți, în partea de vest cu Republica Serbia și Muntenegru, pe o lungime de 70 km, iar în partea de sud-vest cu fluviul Dunărea, pe o lungime de 64 km. Cu o suprafață de 8519,76 km² (3,6 % din teritoriul național) județul Caraș-Severin este al treilea județ ca întindere dintre județele țării, ocupând 26,59% din suprafață totală a Regiunii Vest, din care face parte alături de județele Timiș, Arad și Hunedoara.

Județul Caraș-Severin se încadrează între următoarele puncte extreme:

NORD – Vf. Rusca 45° 40'10" latitudine nordică 22 °26'15" longitudine estică	EST - Vf. Scărișoara 45° 25'10" latitudine nordică 22 °43'30" longitudine estică
SUD – Dealul Căprior 44° 35'20" latitudine nordică 29° 9'10" longitudine estică	VEST – localitatea Iam 45 ° 1'10" latitudine nordică 21° 21'40" longitudine estică

Județul Caraș-Severin are port la fluviu în Orașul Moldova Veche și graniță cu Republica Serbia, având intrarea prin Vama Naidăș.

1.1.3. Unități administrative

Județul Caraș-Severin cuprinde un număr de 77 unități administrativ-teritoriale, din care 2 municipii, 6 orașe și 69 comune.

Organizarea administrativă a județului la nivelul anului 2013 este prezentată în tabelul nr.1.1.1.

Tabelul nr.1.1.1. Organizarea administrativă a județului

INDICATOR	Valoare*
Suprafața totală (ha)	851976
Număr locuitori	313827
Din care: populație în mediul rural	138287
Procent populație mediu rural	44,06%
Densitate populație (loc/km ²)	36,83
Municipii	2
Orașe	6
Localități componente ale municipiilor și orașelor	14
Comune	69
Sate	287
Din care: sate ce aparțin de municipii și orașe	6

Notă: Date la 01 iulie 2013, furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

I.1.4. Cadrul natural

Relief

Din punct de vedere geografic, Caraș-Severin este un județ montan (65,4% din suprafață), dar are și largi zone depresionare (15,5%), dealuri (10,8%) și câmpii (7,3%). Zona muntoasă este reprezentată de Munții Banatului, Munții Țarcu-Godeanu (cu vârful Gugu, cel mai înalt din Banat – 2.291 m) și Munții Cernei. Altitudinile cresc de la vest la est, masivul Țarcu -Godeanu cuprinzând înălțimi în intervalul 1600-2200 m, în timp ce grupul Semenic, Anina, Almăj, Dognecea, Locvei au înălțimi variind între 600-1400 m.

Munții Banatului, care se înscriu aproape în întregime în limitele județului, apar delimitați de zone joase, care le dau aspectul unui bloc montan unitar, cu altitudini medii între 600-800 m. Între acestea, o zonă aparte o constituie Depresiunea Almăjului, străjuită din toate părțile de culmi nu prea înalte. Spre vest zona muntoasă este flancată de un relief deluros: dealurile Oraviței, Doclinului și Sacoș-Zăgujeni. Treapta cea mai joasă de relief o formează Câmpia Timișului cu subunitățile: Câmpia Șipetului, Câmpia Moraviței și Câmpia Carașului.

Climă

Clima este continental moderată cu nuanțe sub-mediteraneene, subtipul climatic bănățean caracterizându-se prin circulația maselor de aer atlantic și prin invazia maselor de aer mediteranean. Apar frecvente perioade de încălzire în timpul iernii, cu primăveri timpurii și cantități medii de precipitații relativ ridicate. Temperatura medie multianuală este cuprinsă între 10° și 11°C, în zonele de câmpie, Dealurile Vestice și Dognecei, între 9° și 4°C în Munții Poiana Ruscă și Semenic, iar în Munții Țarcu și Godeanu temperaturi de 0°C.

Precipitațiile medii anuale cresc de la 700 - 800 mm/mp în zonele joase, înregistrând până la 1400 mm/mp în munții Țarcu și Godeanu.

Regim eolian

Valorile temperaturii medii, umidității atmosferice, evapotranspirația etc., sunt influențate de natura și intensitatea vânturilor din zonă. Vânturile dominante sunt:

- Austrul, cu direcție sud-vest, viteza 1,7 m/s și frecvența de 2,5 %;
- Coșava, cu direcția nord-est, are o viteză medie de 1,7 m/s și o frecvență de 1,7 %;
- Föhnul bate frecvent în lunile de iarnă din direcția nord-est cu o viteză de 1,7 m/s.

Hidrografie

Județul dispune de o bogată rețea hidrografică: 3273 km fiind lungime totală a cursurilor de apă, Timișul, Carașul, Cerna, Bârzava, Nera și afluenții lor, precum și ai fluviului Dunărea formează principalele artere hidrografice.

Timișul, cel mai important dintre râurile bănățene, în lungime de 87 km are ca afluenți: râurile: Bistra, Pogăniș și Bârzava.

Carașul izvorăște din Munții Aninei, se varasă în Dunăre și are ca afluenți în cursul superior: Comarnicul și Buhuiul, iar în cursul inferior: Gârliște, Jitin, Ciclova și Vicinic.

Bârzava își are izvorul pe versanții nord-vestici ai Munților Semenic, în cursul său superior fiind amenajate lacurile artificiale: Gozna, Breazova și Secu.

Cerna își are obârșia pe versanții sud vestici ai Munților Godeanu, pe aproape tot cursul său de 84 km având caracter de vale montană. În cursul său superior s-a amenajat lacul de acumulare Valea lui Iovan, iar în amonte de Herculane, la 7 km, Acumularea Herculane.

Nera izvorăște din Masivul Semenic, străbate Depresiunea Almăjului și pătrunde apoi în sălbaticile sale chei, cele mai lungi din țară (22 km). Are ca afluenți râurile: Miniș, Lăpușnic, Mocerîș, Prigor, Rudăria, Bănia și Șopot.

Dunărea formează limita sudică a județului, pe o lungime de 60 km, unul din cele mai impunătoare defilee din Europa, de la confluența cu râul Nera și până în aval de localitatea Cozla.

Lacurile naturale mai însemnate sunt de natură carstică: Lacul Dracului, cel mai mare lac carstic cu o suprafață de 700 mp și Lacul Ochiul Bei în Munții Aninei, cu o suprafață de 284 mp. Există, de asemenea, lacuri glaciare (lacul crio-nival Baia Vulturilor în Munții Semenic, lezerul, Țarcu, Pietrele Albe în Munții Țarcu) și lacuri carstice subterane formate prin bararea naturală a

unor galerii de peșteră (peșterile Plopa și Buhui din Munții Aninei). De asemenea, se găsesc rezerve de apă în peșterile (Peștera Comarnic, Peștera cu Apă-Gîrliște, Peștera Bigăr, Peștera Sodol etc.) și formațiunile carstice din județ.

Lacurile antropice destinate producerii energiei electrice, alimentării cu apă potabilă și industrial a localităților sunt: Gozna, Văliug și Secu, Grebla și Breazova (pe Bârzava), Trei Ape (pe Timiș), Buhui și Mărghitaș (pe Buhui), Poiana Mărului (pe Bistra Mărului), Herculane (pe Cerna), Lacul Poiana Ruscă (pe Râul Rece), Tăria (Bozovici), Gura Golumb (pe Miniș), Poneasca (la Poneasca), Zervești (pe Sebeș), Lacul Mare și Lacul Mic (la Dognecea), Medreș (pe Izvorul Negru), Oravița Mare și Oravița Mică (la Oravița) etc.

Cascadele din județ sunt: Bigăr, Beușnița, Șușara, Sodol etc.

Există însemnate rezerve de *ape subterane*, dintre care se remarcă izvoarele termo-minerale.

Floră

Județul Caraș-Severin are o floră deosebită, multe specii fiind rare sau declarate monumente ale naturii. Dintre acestea se pot enumera: *Zada*, *Pinul Negru de Banat*, Alunul turcesc, Garofița bănațeană, Garofița albă, Bulbuci, Bujorul de pădure, Bujorul de Banat, *Măceșul de Beușnița*, Păducelul negru, Vișinul turcesc, ledera albă, Angelica, Urechea ursului, Floarea de colț, Floarea Semenicului, Laleaua pestrița, Narcisa, Stânjenelul, Papucul doamnei, Sângele voinicului, Săbiuța, Brândușa-galbenă etc.

De menționat, că există preocupare în special în rândul tinerilor pentru marcarea arborilor specii rare ocrotiți prin lege (*Sequoia*, *Arborele de lalea*, *Gincobiloba* etc).

Începând cu regiunea de câmpie, până la crestele munților se succed următoarele zone de vegetație:

Zona stepei și silvostepii ocupă suprafețe restrânse în golfurile de câmpie ale Carașului și Nerei, în care se întâlnesc: plopi, sălcii, asociații de fag, stejarul pufos, cărpinița, scumpina, liliacul sălbatic etc.

Zona pădurilor este bine reprezentată și diferențiat etajat: etajul quercineelor în zona Moldova Nouă, împrejurimile Reșiței, Bocșei, Caransebeșului și etajul fagului în Munții Banatului, Defileul Dunării, Munții Almăjului și Locvei, în împrejurimile Reșiței și Caransebeșului și latura vestică a culoarului Timiș-Cerna. În aceasta zonă se întâlnesc păduri de fag în amestec cu ulmul de pădure, paltin, brad, molid.

Zona alpină este formată din: etajul subalpin între 1.700 m și limita superioară a pădurilor, în care predomină pajiștile de iarba câmpului, păiuș, garofițe de munte, ienupăr, tufe de afine, jnepeni și etajul alpin propriu-zis caracterizat prin pajiști de iarba vântului, parușca, plante lemnoase (sălcii pitice și azaleea).

Faună

Fauna cuprinde multe animale și păsări, printre care: *Scorpionul*, *Fașă*, *Vipera cu corn*, *Balaurul* (cea mai mare reptilă din Europa), *Broasca țestoasă de uscat*, *Acvila regală*, *Vulturul alb*, *Licuriciul bănațean*, *Fâsa mare*, *Acvila țipătoare mare*, *Acvila țipătoare mică*, *Corbul*, *Buha*, *Egreta mică*, *Gușterul*, *Șopârla de ziduri*, *Potârnichea de stancă*, *Lăstunul de stancă*, *Lăstunul mare*, *Rândunica roșcată*, *Liliacul*, *Drepeneaua mare*, *Presura bărboasă*, *Vulturul alb*, *Barza*, *Pietrarul bănațean*, *Liliacul mediteranean*, *Scorpionul carpatic* etc. Avifauna este reprezentată de peste 150 specii.

Multe dintre aceste specii trăiesc pe Cheile Nerei, Clisura Dunării, Valea Cernei și în Munții Țarcului, Semenic, Godeanu, prezentând o valoare deosebită pentru regiune. Dintre animalele specifice pădurilor de foioase frecvente sunt: lupul, șoarecele gulerat, veverița, pârșul, jderul de pădure, mistrețul, căprioara, iepurele, cocoșul de munte, iar numărul speciilor de pești cunoaște cea mai mare varietate față de regiunile țării: păstrăv indigen, păstrăv curcubeu, zlăvoaca, lipan, mreana de munte (în râurile de munte) și scobarul, cleanul, mreana (în regiunile de câmpie), iar în Dunăre se întâlnesc: cega, nisetrul, păstruga, morunul, somnul. Lumea insectelor este foarte bogată, formată din peste 1500 specii de fluturi, albine, termite etc.

Speciile de animale de interes cinegetic care habitează teritoriul județului sunt: urs, lup, râs, cerb carpatin, cerb lopătar, capră neagră, căprior, mistreț, vulpe, pisică sălbatică, jder de piatră,

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

nevăstuică, vidră, iepuri sălbatici, cocoș de munte, fazan, prepelițe, potârniche, rațe, găște, lișițe, becaține.

În concluzie, peisajul geografic al județului, prin formele de relief, cât și prin numărul foarte mare de fenomene carstice, cu o structură geologică deosebită și cu climă cu nuanțe mediteraneene au determinat menținerea și dezvoltarea unei biodiversități variate de plante și animale protejate:

- 218 specii de plante de interes național și 18 specii de interes comunitar;
- 230 specii de faună de interes național și 70 specii de interes comunitar.

Soluri

Aproape tot teritoriul județului Caraș-Severin aparține ca structură geologică orogenului Carpaților Meridionali, care este constituit din două unități geotectonice principale: Autohtonul Danubian și Cristalinul Getic care suportă cuverturi sedimentare.

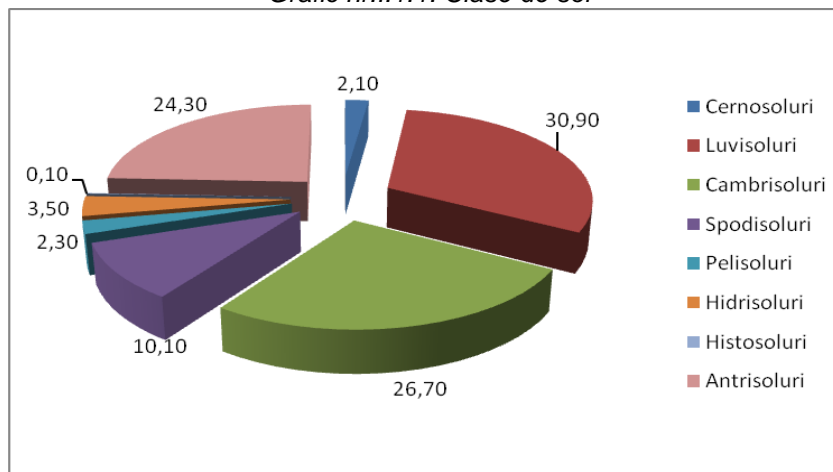
Autohtonul Danubian se întâlnește în partea sudică și sud-estică a județului, reprezentând unul dintre nucleele vechi ale cristalinului carpatic. El suportă către partea superioară trei zone principale de sedimentare: zona Drencova, zona Svinecea-Svinița și zona Presacina.

Cristalinul Getic se întâlnește în zona nordică, centrală și nord-estică a județului, fiind constituit din două serii cristaline: seria mezocatazonală de Semenice și seria epizonală de Locva-Poiana Ruscă.

Zona Reșița - Moldova Nouă, orientată NNE-SSV, este constituită în special din calcare jurasice și cretacic inferior, iar în carbonifer și liașic sunt cantonate importante zăcăminte de ulei. Magmatismul laramic, de vârstă paleocenă, este reprezentat prin banatite – întâlnite la Ocna de Fier, Dognecea, Surduc, Oravița, Ciclova, Ildia, Sasca Montană și Moldova Nouă.

Grefate pe o mare diversitate de forme de relief, roci parentale și condiții climatice, au evoluat o serie aproape completă de soluri, de la cernoziom la solurile montane. Situația claselor de sol este redată în graficul nr.1.1.1.

Grafic nr.1.1.1. Clase de sol

În ceea ce privește folosința și destinația terenurilor, aproximativ jumătate din suprafața județului este ocupată de păduri și suprafețe cu vegetație forestieră (48,29%) situând județul între primele trei pe țară, suprafața agricolă reprezentând de asemenea o pondere însemnată (46,58%). Repartiția pe categorii de folosință ale suprafeței agricole este prezentată la capitolul referitor la cap.11 Agricultură și dezvoltare rurală. În tabelul nr.1.1.2 și graficul nr.1.1.2 este prezentată repartiția suprafeței județului după categorii de folosință.

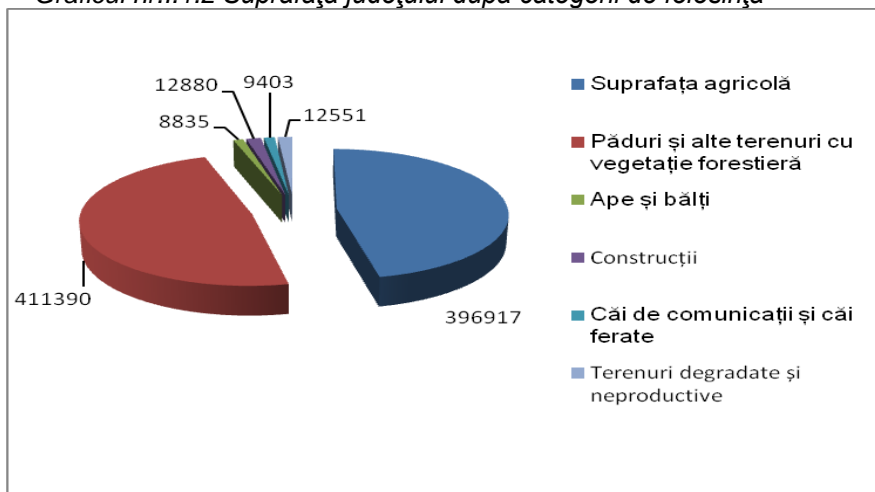
Tabelul nr.1.1.2 Suprafața județului după categorii de folosință

SUPRAFAȚA	ha
Suprafața totală	851976
Suprafața agricolă, din care:	396917
Suprafața arabilă	129633

Pășuni	179349
Fânețe	76393
Vii	772
Livezi	10770
Păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră	411390
Ape și bălți	8835
Construcții	12880
Căi de comunicație și căi ferate	9403
Terenuri degradate și neproductive	12551

Notă: Date la 01 iulie 2012, furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Graficul nr.1.1.2 Suprafața județului după categorii de folosință

Resurse naturale

Județul Caraș-Severin dispune de o gamă variată de resurse naturale, elementele naturale ale mediului înconjurător, ce pot fi folosite în activitatea umană fiind bine reprezentate toate categoriile de resurse:

- *resurse regenerabile* - apă, aer, sol, floră, faună sălbatică;
- *resurse neregenerabile* - minerale și combustibili fosili;
- *resurse permanente* - energie solară, eoliană, geotermală etc.

Resursele naturale regenerabile ale județului sunt diversificate, constituind adevărate bogății vitale pentru dezvoltarea economică și socială, dar în același timp sunt și limitate.

Dezvoltarea industrială timpurie a județului a fost favorizată de existența în zonă a unor importante *resurse naturale neregenerabile*:

Zăcăminte metalifere:

- zăcăminte de minereu de fier: Ocna de Fier, Dognecea, Delinești, Târnova, Doman, Ogașu Popii (Reșița) și Tîlva Țapului (între Călnic și Lupac), Munții Poiana Ruscă și Topleț;
- zăcăminte de uraniu: Ciudanovița;
- zăcăminte de cupru: Dognecea, Oravița, Sasca Montană și Moldova Nouă;
- minereuri de mangan: Delinești;
- zăcăminte de plumb și zinc: zona Ruschița și Dognecea;
- minereuri de aur și argint în zonele: Bocșa, Dognecea și Oravița.
- cărbuni: Secu, Doman, Anina, Lupac, Mehadia, Moldova Nouă și Almăj;

Zăcăminte nemetalifere deși larg răspândite pe teritoriul județului au fost puțin exploatate, principalele zăcăminte sunt:

- calcar metalurgic: Colțani, Dealul Crucii și Stîrnic;
- azbest: Munții și Depresiunea Almăjului, Brădișorul de Jos, Voislova și Borlova;
- mică albă: Tîrnova și Secu;
- talc: Marga și Voislova;

- feldspat: Teregova, Armeniș și Globu Craiovei
- cuarț și cuarțite: Delinești, Tîrnova, Ocna de Fier, Carașova, Moniom și Clocotici;
- caolin: Sichevița și Nermed;
- nisipuri metalurgice: Doclin și Surduc;
- calcar: Carașova, Ocna de Fier, Reșița;
- pământuri colorate: Gârnic, Coronini, Tirol, Fârlug, Ezeriș, Tîrnova, Gîrliște, C-tin Daicoviciu;
- marmură: Ruschița;
- granit și granodiorit: Sichevița, Poneasca, Surduc, Topleț, Crușovița și Brădișorul de Jos.
- argilă refractară: Anina;
- dolomită: Armeniș;
- andezit: Valea Nerei;
- gresie roșie: Topleț;
- amfibolit: Dognecea;
- granit: Topleț;
- diorit negru: Forotic.

Exceptând petrolul, există cantități însemnate de rezerve reprezentând 130 de zăcăminte omologate, din care 64 zăcăminte de cărbuni și minereuri, 50 zăcăminte de substanțe nemetalifere și roci utile și 6 zăcăminte de ape industriale, termominerale și plate. De remarcat, rezervele de marmură de la Ruschița, care se aseamănă cu apreciată marmură de Carrara. Harta geologică a județului Caraș-Severin este prezentată în Anexa nr.1.1.1.

Unitățile miniere s-au închis, de mare interes rămân însă zăcămintele de roci utile și ornamentale localizate în zona de nord-est a județului: andezitele, calcarele, granitele, serpentinele etc.

Consumul de resurse neregenerabile, deja insuficiente, este o problemă importantă a strategiilor de dezvoltare durabilă, având în vedere necesitățile generațiilor viitoare.

Potențial turistic

Zone protejate

Zonele protejate reprezintă 30,1% din suprafața totală a județului (la data de 31 decembrie 2013) și cuprind: **62 arii naturale protejate de interes național**, din care **1 rezervație științifică** în suprafață de 1,10 ha (în Parcul Național), **4 parcuri naționale** însumând 101.018 ha (Semenic-Cheile Nerei, Cheile Nerei-Beușnița, Domogled-Valea Cernei și Retezat), **26 rezervații naturale** în suprafață de 30.042,30 ha (în interiorul Parcurilor Naționale și a Parcului Natural), **1 parc natural**, în suprafață de 74.774 ha (Porțile de Fier), **3 arii de protecție specială avifaunistică** (în Parcul Natural), **27 rezervații naturale** în suprafață de 5.112 ha (în afara Parcurilor Naționale și a Parcului Natural).

Alte detalii privind acest potențial însemnat al județului sunt la cap.1.5. Mediu.

Domenii schiabile

Muntii Semenic dispun de un domeniu schiabil amenajat (*Semenic, Văliug, Gârâna*) ce cuprinde **11 pârtii de schi omologate**, cu grade de dificultate medie și ușoară, lungimea totală a acestor pârtii fiind de 8.452 m și instalațiile de transport pe cablu aferente.

Un alt domeniu schiabil îl reprezintă domeniu schiabil amenajat de pe *Muntele Mic*.

Potențial balneoclimateric

Factorii naturali de cură de la Băile Herculane: apele minerale termale sulfuroase, clorurate, sodice, calcice, magnezice, oligominerale, hipotone, climatul blând, influențele submediteraneene și aeroionizarea negativă ridicată din Bocșa, Ocna de Fier au efecte benefice asupra organismului uman.

De asemenea, apele minerale de la Băile Herculane au multiple întrebuințări: industria cosmetică (creme, apă de față etc).

Există însemnate rezerve de *ape subterane*, dintre care se remarcă izvoarele termominerale ("Șapte Izvoare Calde" are cele mai radioactive ape din țară), datorită efectelor curative și vechimei exploatarei, stațiunea Băile Herculane fiind renumită în Europa

Izvoarele termominerale de pe DN 57 (lângă Oravița) au determinat amenajarea recentă a unei baze termale pentru valorificarea acestora, cu o capacitate de peste 200 locuri.

De menționat apele minerale și plate de la Calina și Băile Herculane, care sunt valorificate și în prezent (apa Perena și Herculane).

Zona Marila se remarcă printr-un potențial ridicat curativ datorită aerului ionizat, determinat de poziționarea geografică într-un cadru natural deosebit (Sanatoriul Marila funcționează din 1950). Aerul puternic ionizat negativ se găsește în zona superioară a versanților munților acoperiți de păduri de brad, (concentrația de ioni negativi crește până la 4000/cm³ spre deosebire de marile orașe unde este de 150 de ioni/cm cub), efectele terapeutice fiind bine cunoscute în tratarea hipotiroidiei, tulburărilor de circulație periferică, depresiei, asteniei și a tulburărilor respiratorii.

Zona Poiana Mărului este propice dezvoltării activităților curative pentru afecțiuni pulmonare, datorită ozonului în concentrație mare.

Zona Sommerfrisch - Anina este de asemenea o zonă propice dezvoltării activităților curative pentru afecțiuni pulmonare, datorită ozonului în concentrație mare.

Zona Semenic este cunoscută și datorită aerului puternic ozonat.

1.2. Infrastructura de transport

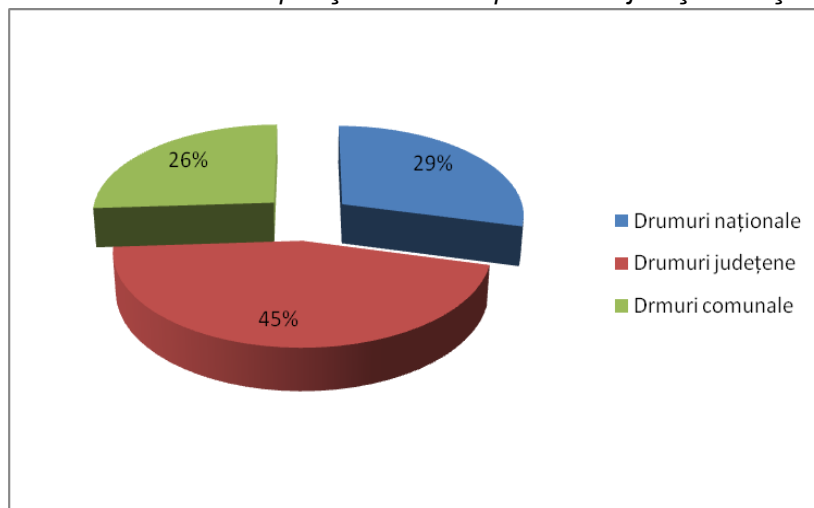
1.2.1. Rețeaua de căi rutiere

Rețeaua de drumuri publice a județului are o lungime de 1.963,546 km, cu o densitate de 23,046 km/100 km² teritoriu. Lungimea drumurilor la 100.000 locuitori, alt indicator pentru acoperirea teritorială cu drumuri publice este de 1,96 km/100.000 locuitori.

Repartiția teritorială a centrelor economice, gruparea geografică a surselor de materii prime și relieful muntos și hidrografia au avut o mare influență asupra orientării drumurilor în teritoriu, în general acestea se desfășoară de-a lungul principalelor cursuri de ape: Timiș, Cerna, Bistra, Miniș, Caraș.

Din lungimea totală a drumurilor publice, drumurile naționale (DN) însumează 575,246 km (29%), drumurile județene (DJ) 878,700 km (45%), iar 509,600 km (26%) sunt drumuri comunale (DC), conform graficului nr.1.2.1.

Graficul nr.1.2.1. Repartiția drumurilor publice din județul Caraș-Severin

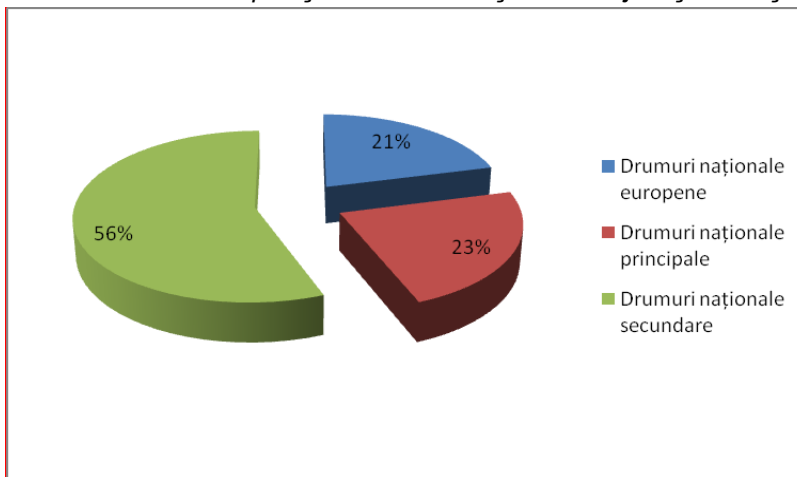

I.2.2. Rețeaua de drumuri naționale

Pe categorii de drum, rețeaua drumurilor naționale (Graficul nr.1.2.2.) se constituie astfel:

- drumuri naționale europene (DN-E) –123,162 km (21%)
- drumuri naționale principale (DN-P) –132,851 km (23%)
- drumuri naționale secundare (DN-S) –319,233 km (56%).

Graficul nr.1.2.2. Repartiția drumurilor naționale din județul Caraș-Severin

Administrarea drumurilor naționale

Rețeaua de drumuri naționale din județul Caraș-Severin este administrată de Secția Drumuri Naționale Caransebeș și Secția Drumuri Naționale Orșova ca filiale ale Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România (CNADR), fiind subordonate Direcției de Drumuri și Poduri Timișoara în conformitate cu OG 84/2003.

Secția Drumuri Naționale Caransebeș are 19,014 km drumuri naționale în administrarea municipiilor și 262,942 km în administrarea CNADR.

Secția Drumuri Naționale Orșova nu are drumuri naționale în administrarea municipiilor, are doar 293,29 km în administrarea CNADR.

Rețeaua drumurilor naționale de pe teritoriul județului pe categorii de drum național cuprinde:

- drumuri naționale europene -123,162 (E70):
  - DN6 Cornea - Caransebeș - limită județ Timiș
  - VDO Varianta de ocolire a comunei Domașnea
  - VCS Varianta de ocolire a municipiului Caransebeș
  - DN6 Topleț - Cornea
- drumuri naționale principale -132,851 km:
  - DN 58 Reșița - Caransebeș
  - DN 58B Reșița - Bocșa - limită de județ
  - DN 68 Caransebeș - Oțelu Roșu - limită județ Hunedoara
- drumuri naționale secundare -319,233 km:
  - DN 58 Reșița - Anina
  - DN 58A limită de județ Timiș - Soceni
  - DN 57 Cozla - Lățunaș
  - DN 57A Pojejena - Socol
  - DN 57B Oravița - Iablanița
  - DN 57C Vama Naidăș
  - DN 57D Valea Cernei - Băile-Herculane.

Rețeaua de poduri și podețe cuprinde 138 poduri, din care 17 au fost reabilitate din fonduri externe, 1590 podețe, 10 pasaje CFR și 4 viaducte.

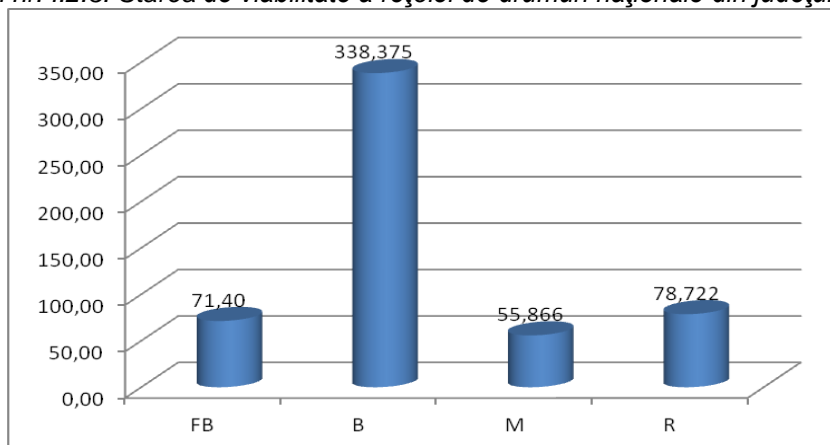
Starea de viabilitate a drumurilor naționale

Referitor la starea de viabilitate a drumurilor naționale situația se prezintă astfel:

- stare viabilitate foarte bună -71,400 km
- stare viabilitate bună -338,375 km
- stare viabilitate mediocră – 55,866 km
- stare viabilitate rea –78,722 km.

Starea de viabilitate a rețelei de drumuri naționale este prezentată în graficul nr.1.2.3.

Graficul nr. 1.2.3. Starea de viabilitate a rețelei de drumuri naționale din județul Caraș-Severin

Starea de viabilitate a rețelei de poduri și podețe cuprinde:

- stare viabilitate foarte bună -27 poduri (19,56 %)
- stare viabilitate bună -22 poduri (15,94 %)
- stare viabilitate mediocră – 54 poduri (39,13%)
- stare viabilitate rea –35 poduri (25,36%).

Tipuri de îmbrăcăminti asphaltice

După tipul de îmbrăcăminte asfaltică, rețeaua de drumuri naționale cuprinde:

- drumuri naționale cu îmbrăcăminte bituminoasă - 518,661 km
- drumuri naționale cu îmbrăcăminte din beton de ciment - 25,702 km.

Județul Caraș –Severin este străbătut de drumul național european E 70 care intră în țară dinspre Republica Serbia și face legătura, prin Timișoara, între nordul țării și capitală, urmând traseul fostului drum roman, deservește interesele economice ale centrelor urbane și rurale de-a lungul văilor Timiș – Cerna.

Cel de-al doilea coridor important de transport auto se desfășoară pe DN 58B - DN 58 - DN 68, pe direcția Timișoara - Berzovia - Bocșa - Reșița – Caransebeș - Oțelu Roșu - Hațeg – Hunedoara și apoi spre centrul țării.

În ceea ce privește legătura cu Republica Serbia, în județ există două puncte de trecere a frontierei, la Naidăș și Moldova Nouă, deservite de DN 57 - Limită județ Mehedinți - Limită județ Timiș.

Proiectele derulate de cele două secții drumuri naționale în perioada 2007-2013 în județul Caraș-Severin sunt prezentate în Anexa nr.1.2.1.

I.2.3. Rețeaua de drumuri județene

Administrarea drumurilor județene

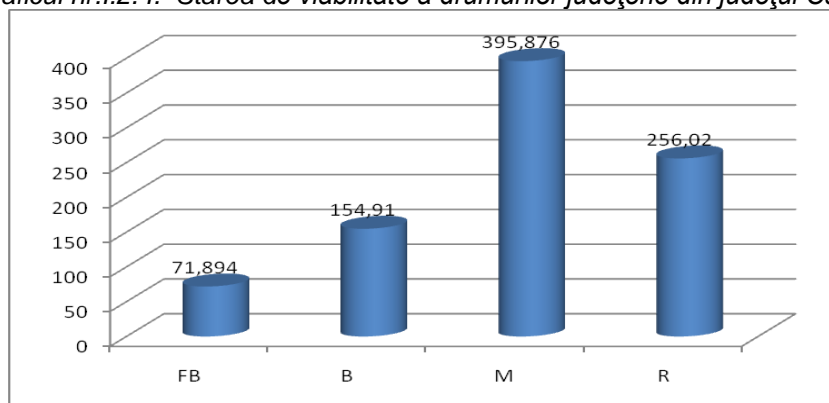
Rețeaua de drumuri județene din județul Caraș-Severin însumează 878,700 km, din care 23,874 km se află în administrarea consiliilor locale ale localităților urbane pe care le traversează și 854,826 km se află în administrarea Consiliului Județean Caraș-Severin - Direcția de Administrare a Domeniului Public și Privat.

Starea de viabilitate a drumurilor județene

Starea de viabilitate a drumurilor județene (Graficul nr.I.2.4.) se prezintă astfel:

- stare viabilitate foarte bună -71,894 km
- stare viabilitate bună -154,910 km
- stare viabilitate medie – 395,876 km
- stare viabilitate rea –256,020 km.

Graficul nr.I.2.4. Starea de viabilitate a drumurilor județene din județul Caraș-Severin

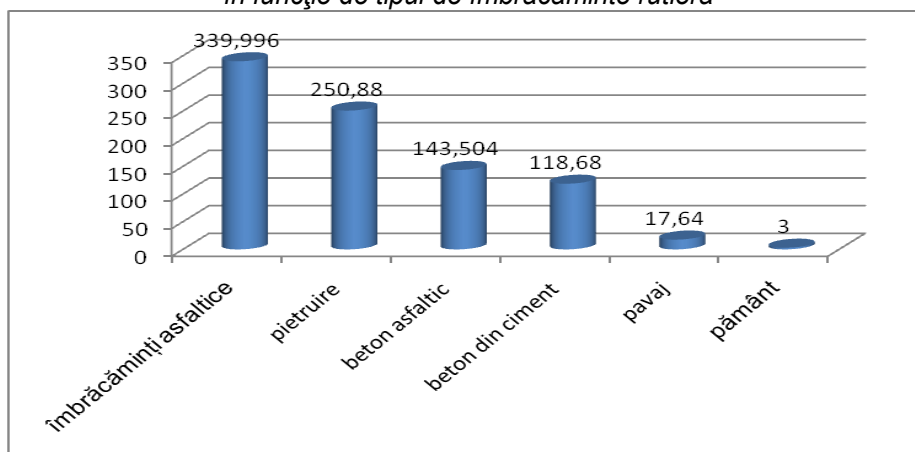

Tipuri de îmbrăcăminti asfaltice

După tipul de îmbrăcăminte asfaltică (Graficul nr.I.2.5.), rețeaua de drumuri județene cuprinde:

- drumuri județene cu îmbrăcăminte asfaltică - 339,996 km
- drumuri județene pietruite - 250,880 km
- drumuri județene din beton asfaltic - 148,504 km
- drumuri județene din ciment - 118,680 km
- drumuri județene din pavaj - 17,640 km
- drumuri județene din pământ - 3,000 km

Graficul nr.I.2.5. Reprezentarea grafică a drumurilor județene din județul Caraș-Severin în funcție de tipul de îmbrăcăminte rutieră

Drumurile județene importante care asigură legătura cu reședința de județ și cu stațiunile turistice sunt:

- DJ 581, Reșița –Grădinari
- DJ 582, Reșița – Slatina Timiș
- DJ 608A, Caransebeș – Stațiunea Muntele Mic.

Drumul județean DJ 572 străbate cele trei județe: Caraș - Severin, Timiș și Arad, cu o lungime totală 128,519 km, are originea la Comorâște - județul Caraș-Severin, traversează județul Timiș și se termină la Lipova - județul Arad.

Drumul județean DJ 684, cu o lungime de 59,200 km are originea la Coșava - județul Timiș, finalul fiind la Voislova pe teritoriul județului Caraș –Severin.

În Anexa nr.1.2.2 sunt prezentate drumurile județene din județul Caraș-Severin, în funcție de tipul de îmbrăcăminte rutieră, administrare, stare de viabilitate și clasă tehnică.

1.2.3. Transportul public rutier

Transportul public rutier județean de persoane în județul Caraș-Severin se desfășoară prin două modalități: conform *Programului de transport rutier de persoane prin servicii regulate cu valabilitate în perioada 01.01.2014 - 30.06.2019* sau prin *servicii regulate speciale (convenții)*.

Programul de transport rutier județean prin curse regulate cu valabilitate în perioada 01.01.2014-30.06.2019 în județul Caraș - Severin cuprinde 73 de trasee județene, din care doar 58 trasee sunt atribuite unor operatori de transport județean, care deservesc populația, restul de 15 trasee fiind libere. Prin acest tip de transport se asigură deplasarea populației de la sate la orașe sau între localitățile județului.

Principalele deficiențe ale sistemului actual de transport public județean sunt:

- infrastructură rutieră deficitară și starea de viabilitate rea a drumurilor între multe din localitățile județului, în special cele cu densitate mică de populație sau în localități izolate;
- prețul ridicat al carburanților ce determină prețul ridicat al biletelor de călătorie pentru posibilitățile financiare reduse ale călătorilor; absența unor subvenționări ale activității de transport public rutier județean de persoane;
- utilizarea de combustibili poluanți;
- discrepanțe în ceea ce privește calitatea și siguranța serviciilor de transport între anumite zone județene;
- flota de autovehicule destinată transportului de pasageri, în special navetiștilor și populației din mediu rural, este în multe cazuri depășită, din punct de vedere al capacității, dotărilor, confortului și siguranței;
- inexistența serviciilor de transport public local în orașele județului etc.

Legăturile între orașe trebuie îmbunătățite prin stimularea serviciilor de transport public interurban și garantarea unei accesibilități generale minime a serviciilor publice pentru toți cetățenii județului, acordându-se o atenție specială grupurilor vulnerabile: copii, bătrâni, persoane cu mobilitate redusă etc. De asemenea, accesibilitatea transportului public în zonele cu densitate mică de populație trebuie asigurată la nivelurile minime stabilite. În acest sens, este necesară echilibrarea nivelului de modernizare al infrastructurii de transport: drumuri naționale, județene, comunale.

Flota de autovehicule destinată transportului de pasageri (în special al navetiștilor și al populației din mediu rural) trebuie modernizată, iar mijloacele de transport este necesar a fi dotate cu sisteme de monitorizare a consumurilor și emisiilor de poluanți.

La nivel local pentru dezvoltarea unui *sistem de transport durabil* sunt necesare măsuri de politică fiscală, în special măsuri administrative:

- promovarea subvențiilor pentru transporturi mai puțin poluante;
- adoptarea unor măsuri fiscale locale (taxe, impozite locale, etc.);

- utilizarea unor măsuri tip cantitativ (restricții de viteză, de acces, de utilizare doar a unor tipuri de carburanți etc.)

În prezent, există transport public local de persoane doar în Municipiul Reșița, unde operatorul de transport S.C. Spedition Ro-A Tir S.R.L. desfășoară activitatea pe 5 trasee locale existente, cu o lungime totală de 104 km.

Toate celelalte orașe ale județului: Caransebeș, Oțelu - Roșu, Bocșa, Oravița, Moldova Nouă și Anina nu au transport public local de persoane.

Calitatea serviciilor reprezintă unul din principalele atribute pe baza cărora se face alegerea tipului de transport. Din acest punct de vedere, transportul particular deține un avantaj față de transport public local, deoarece asigură deplasarea flexibilă (din "poartă în poartă"). Calitatea serviciilor poate fi ameliorată prin introducerea de servicii de transport public cu minibuze, pe traseu fixat, dar cu valențe flexibile (anumite destinații față de traseul de bază, stații suplimentare etc) și a sistemului maxi-taxi, cu opriri facultative (convenabil pasagerilor cu o necesitate redusă de mobilitate).

Transportul public local de persoane este un serviciu de utilitate socială, aflat într-un raport permanent cu instituțiile guvernamentale și ale administrației publice locale, funcționând pe baza a două principii fundamentale: continuitate și primirea interesului general în fața celui particular.

Transportul public rutier de persoane prin servicii regulate speciale (convenții) în județul Caraș-Severin se desfășoară în prezent pe aproximativ 60 trasee județene, utilizate în principal muncitorii navetiști de la sate spre locurile de muncă din zonele urbane și elevii din mediul rural spre școlile și liceele din orașe și comune.

Un obiectiv major în transportul elevilor este asigurarea acestuia cu mijloace sigure, atât din punct de vedere al securității tehnice, confortului, siguranței, dar și al continuității serviciului de transport. În acest sens, autobuzele școlare aparținând Inspectoratului Școlar al județului Caraș-Severin sunt primordiale pentru acest obiectiv.

1.2.4. Siguranța rutieră

Referitor la verificarea în trafic a stării tehnice a autovehiculelor, *Reprezentanța RAR Caraș-Severin* în colaborare cu Poliția Rutieră în perioada 2007-2013 a verificat 9.000 autovehicule, din care 6.800 au fost conforme, iar 2.200 neconforme din punct de vedere al siguranței rutiere.

De asemenea, din punct de vedere al poluării, 7.300 autovehicule au fost conforme și 1.700 neconforme.

În județul Caraș-Severin au fost autorizate 140 service-uri auto și 23 stații ITP și s-au efectuat 27.180 verificări tehnice pentru înmatriculări.

Datorită traseelor sinuoase ale rețelei de drumuri naționale și județene, dar în principal datorită neadaptării vitezei la condițiile de drum se produc frecvent accidente rutiere soldate cu morți și răniți grav.

În perioada 2007-2013, în județul Caraș-Severin s-au înregistrat numeroase accidente rutiere, conform datelor din tabelul nr.1.2.1.

Tabelul nr.1.2.1. Accidente rutiere în perioada 2007-2013

Nr. crt.	Indicator	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1.	Accidente	323	401	370	353	395	366	338
2.	Persoane decedate	40	45	49	51	38	31	32
3.	Persoane rănite	402	514	488	427	553	510	484

1.2.5. Activitatea de frontieră

Biroul Vamal Naidăș își desfășoară activitatea la frontiera cu Republica Serbia prin două puncte vamale:

- *punct de trecere a frontierei rutier Naidăș* - pe DN57, între localitățile Oravița și Moldova Veche
- *punct de trecere a frontierei fluvial Moldova Veche* – în incinta portului fluvial Moldova Veche.

Serviciul vamal în aceste puncte de frontieră este asigurat de 19 lucrători vamali operativi, un șef birou vamal, economist, casier și șofer.

Punctul de trecere a frontierei rutier Naidăș

Punctul de Trecere a Frontierei Rutier Naidăș este situat pe raza localității Naidăș, pe direcția bornelor B 117, B 118 și a fost deschis în 23.02.1971. Funcționează în regim de trafic internațional cu specific rutier, având ca și corespondent pe teritoriul Serbiei Punctul Kaluderovo. PTF Naidăș funcționează în clădirea proprie, are 4 benzi de intrare, 4 benzi de ieșire și o pistă suplimentară pentru controale amânunțite situată în vecinătatea sensului de intrare. Pistele au fost alocate separat pentru autoturisme/autobuze/camioane, pentru EU/EEA/CH și toate pașapoartele. În incinta punctului de trecere a frontierei sunt amplasate tonetele și cabinele de control. În acest PTF funcționează ghișeul unic.

Controlul trecerii frontierei se execută în filtru unic, în echipă formată din polițist de frontieră și lucrător vamal. PTF rutier Naidăș este prevăzut cu sistem de supraveghere CCTV / Supraveghere perimetrală compus din 13 camere. Fluxul de persoane și auto în perioada 2007 – 2013 este redat în tabelul nr.1.2.2.

Tabelul nr.1.2.2. Fluxul de persoane și auto în perioada 2007 – 2013 PTF Naidăș

Perioada	Persoane			Mijloace de transport
	Intrare	Ieșire	Total	
2007	86317	90738	177055	55668
2008	165548	177497	343045	87424
2009	186068	224208	410276	96776
2010	311221	326749	637970	229186
2011	241694	248424	490118	171284
2012	250 652	252 372	503024	155009
2013	167 013	171 369	338382	104531

Punctul de trecere a frontierei fluvial Moldova – Veche

Punctul de Trecere a Frontierei Portuar Moldova – Veche este situat în orașul Moldova Nouă, pe direcția kilometrului fluvial 1048,5 și a fost deschis în octombrie 1919, în baza convenției româno – sârbe de la Paris.

Punctul de Trecere a Frontierei Portuar Moldova – Veche funcționează în regim de trafic internațional cu specific portuar, corespondentul pe teritoriul Serbiei fiind Punctul Veliko - Grădiște. Are 4 culoare de intrare și 4 culoare de ieșire, iar în cadrul acestuia funcționează ghișeul unic.

Controlul trecerii frontierei se execută în filtru unic, în echipă formată din polițist de frontieră, lucrător vamal și reprezentant al Căpitaniei portului Moldova-Veche. PTF Moldova – Veche funcționează în clădirea Gării Fluviale aparținând Companiei Naționale de Administrație a Porturilor Dunării fluviale SA Giurgiu. În incinta Terminalului de pasageri sunt amplasate tonetele și cabinele de control. Datorită faptului că terminalul de pasageri nu este funcțional, în prezent controlul de frontieră se efectuează în containerul operațional amplasat la intrarea în PTF Moldova – Veche. Nu există sistem de supraveghere CCTV/Supraveghere perimetrală, doar 6 camere de supraveghere neoperaționale. Fluxul de persoane, auto și naval în perioada 2007 – 2013 este redat în tabelul nr.1.2.3.

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Tabelul nr.1.2.3. Fluxul de persoane, auto și naval în perioada 2007– 2013 PTF Moldova Veche

Perioada	Persoane			Mijloace de transport
	Intrare	Ieșire	Total	
2007	679	501	1180	177
2008	249	175	424	140
2009	478	463	941	121
2010	292	228	520	130
2011	183	179	362	128
2012	326	196	522	202
2013	355	239	594	174

Biroul Vamal Naidăș, prin cele două puncte de trecere a frontierei desfășoară următoarele activități:

- controlul mijloacelor de transport;
- vămuirea mărfurilor;
- controlul mărfurilor;
- supravegherea vamală;
- încasarea și vărsarea taxelor;
- sancționează abaterile de la reglementările legale;
- sesizează organele de urmărire penală în cazul infracțiunilor;
- îndeplinește atribuțiile și competențele conferite prin lege sau prin alte acte normative sau stabilite de conducerea Autorității Naționale a Vămirilor și Direcției Regionale pentru accize și operațiuni vamale etc.
- încasează de la agenții economici și persoane fizice drepturile de import și celelalte taxe datorate în vamă și le virează la bugetul statului;
- aplică sancțiunile corespunzătoare în caz de contravenții etc.

În perioada 2007-2013 prin Biroul Vamal Naidăș au fost controlate 1214 de nave aflate în trafic internațional în portul Moldova Veche, 1.053.103 autovehicule și 2.755.699 călători, aflați în trafic internațional. Cu ocazia controlului vamal au fost întocmite 13.908 declarații vamale de import. Activitatea desfășurată în această perioadă este prezentată sintetic în tabelul nr.1.2.4.

Tabelul nr.1.2.4. Activitatea de control vamal desfășurată în perioada 2007-2013

Nr. crt.	Indicator	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	TOTAL
1	Declarații vamale import	2102	1472	3775	3115	1757	1567	120	13 908

Dintre probleme întâmpinate în perioada 2007-2013, de menționat nevoia acută de personal deoarece cei 19 lucrători acoperă activitatea Biroului Vamal Naidăș și activitatea din Portul Moldova Veche.

1.2.6. Gestionarea situațiilor de urgență la nivelul județului Caraș-Severin

La nivelul județului, managementul situațiilor de urgență este organizat de autoritățile administrației publice și se compune dintr-o rețea de organisme, organe și structuri abilitate în managementul situațiilor de urgență, constituite pe niveluri sau domenii de competență, care dispune de infrastructura și resursele necesare îndeplinirii atribuțiilor prevăzute în OUG nr.21/15.04.2004.

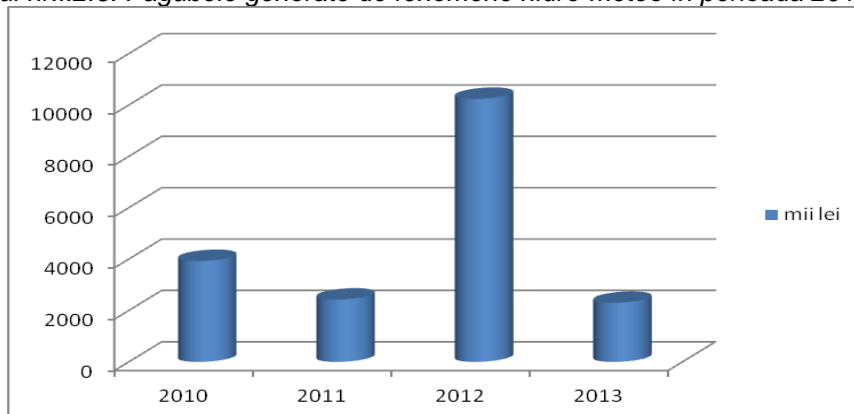
De asemenea, funcționează Comitetul Județean pentru Situații de Urgență (CJSU) alcătuit conform Ordinului Prefectului nr.164 din 04.04.2014, din 44 de membrii, un președinte și un vicepreședinte. Totodată pentru îndeplinirea atribuțiilor legale, în cadrul CJSU sunt reorganizate,

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

pentru principalele situații de risc, 12 grupuri de suport tehnic ai căror membri au calitate de consultanți și sunt coordonați de un membru al comitetului.

În județul Caraș-Severin se manifestă anual fenomene hidrometeorologice periculoase care prin acțiunea lor generează pagube însemnate, sinteza pagubelor generate în perioada 2010-2013 este prezentată în graficul nr.1.2.6.

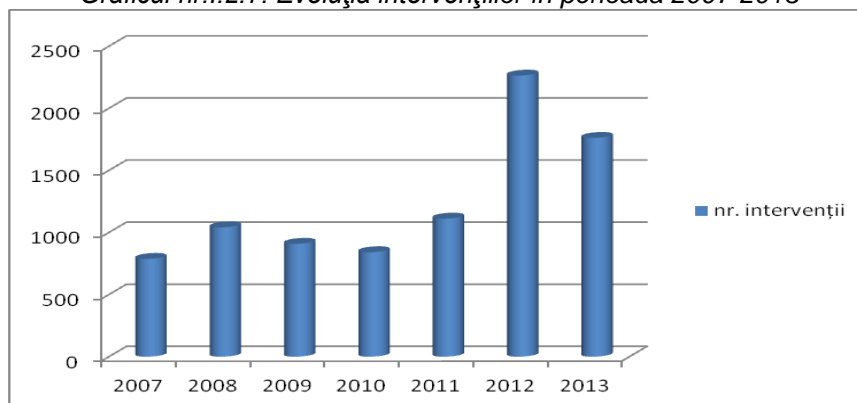
Graficul nr.1.2.6. Pagubele generate de fenomene hidro-meteo în perioada 2010-2013

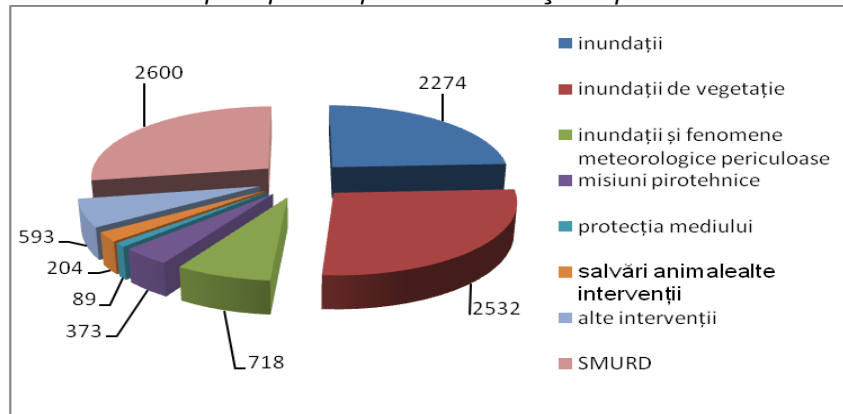
Majoritatea acestor pagube au survenit în urma inundațiilor provenite din scurgeri de pe versanți, precipitații consistente în perioada primăverii coroborate cu topirea zăpezii, alunecări de teren sau acțiunea vântului.

Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Semenic” al județului Caraș-Severin reprezintă serviciile publice profesioniste de gestionare a situațiilor de urgență de la nivelul județului. Evoluția numărului de intervenții în perioada 2007-2013 și principalele tipuri de intervenții la care s-a intervenit în această perioadă sunt prezentate în graficul nr.1.2.7. și graficul nr.1.2.8.

Graficul nr.1.2.7. Evoluția intervențiilor în perioada 2007-2013

Graficul nr.1.2.8. principalele tipuri de intervenții din perioada 2007-2013

Incendiile de vegetație uscată reprezintă o mare parte din situațiile de urgență care trebuie gestionate la nivelul județului, iar propagarea acestora la fondul forestier și distrugerea diferitor specii de floră și faună mai mult sau mai puțin protejate constituie o problemă reală. Acest tip de incendii sunt foarte greu de gestionat deoarece au loc în majoritatea cazurilor pe teren greu accesibil sau inaccesibil forțelor de intervenție. În acest sens, este necesară dotarea cu mașini de teren pentru stingere și transport persoane și chiar elicoptere de intervenție și transport apă.

Cel mai mare număr de intervenții îl reprezintă acțiunile SMURD, chiar dacă acest sistem a fost implementat la nivelul județului începând cu anul 2012. Pentru reducerea costurilor de intervenție este necesară înființarea unor puncte de lucru pentru ambulanțele SMURD.

La nivelul județului, subunitățile de intervenție nu se încadrează în standardele impuse prin OMAI 360/2004 pentru aprobarea criteriilor de performanță privind structura organizatorică și dotarea serviciilor profesionale pentru situații de urgență, datorită parcului de autospeciale învechit (raza medie a raionului de intervenție depășește 30 de km, timpul de răspuns în localitățile din raion peste 35 de min, iar vitezele medie de deplasare a autospeciialelor este peste 60 km/h), în acest sens fiind necesară dotarea parcului auto.

Comitetul Local pentru Situații de Urgență al municipiului Reșița (CLSU) a fost înființat prin Dispoziția Primarului Municipiului Reșița nr. 4641 din 02.11.2004 și își desfășoară activitatea în conformitate cu H.G. nr. 1491/2004 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind structura organizatorică, atribuțiile, funcționarea și dotarea comitetelor și centrelor operative pentru situații de urgență și a Regulamentului propriu de Funcționare, pentru a asigura managementul situațiilor de urgență pe teritoriul municipiului Reșița.

Principalele activități desfășurate de CLSU în perioada 2007 - 2013 au fost:

- Selecționarea și încadrarea voluntarilor în cadrul serviciului, pregătirea teoretică (prin teme specifice fiecărei structuri de intervenție) și practică (prin exerciții în cadrul serviciului și participarea la exerciții ale Inspectoratului pentru Situații de Urgență „SEMENIC” al județului Caraș-Severin);
- Asigurarea condițiilor pentru intervenția personalului în situații de urgență, prin asigurarea echipamentului de protecție și a materialelor necesare;
- Preluarea mijloacelor de înștiințare – alarmare de pe teritoriul municipiului din patrimoniul Consiliului Județean Caraș-Severin în patrimoniul Consiliului Local Reșița și operaționalizarea acestora; achiziția de mijloace tehnice moderne și performante;
- Implementarea proiectului „Flood Prevention – For Better Life Quality”, finanțat prin Programul de Cooperare Transfrontalieră România – Republica Serbia, în cadrul căruia se va achiziționa un sistem de alarmare pentru populația municipiului Reșița;
- Acțiuni de remediere a defectiunilor, de centralizare în Punctul de Comandă municipal și de mentenanță pentru cele 7 sirene transferate în gestiunea Consiliului Local Reșița;
- Operaționalizarea (reparații capitale) centralei de alarmare; verificarea sirenelor care nu au fost preluate de la Consiliul Județean Caraș-Severin;
- Reparații la sistemul de adăpostire al municipiului, aflat în administrarea Consiliului Județean Caraș-Severin;
- Lucrări de reparații și modernizare la Punctul de Comandă municipal situat la Spitalul Județean de Urgență din Reșița, acesta fiind operațional 100%;
- Pregătirea membrilor CLSU în cadrul sedințelor semestriale;
- Pentru pregătirea personalului angajat al Consiliului Local Reșița și serviciilor publice din subordinea acestuia s-a realizat anual tematica de pregătire privind instruirea salariaților în domeniul situațiilor de urgență;
- S-au desfășurat exerciții de protecție civilă și activități de informare și educare pentru situații de urgență (materiale informative, mijloace de informare în masă, panouri de afișaj, pliante, campanii de informare etc); s-a urmărit conștientizarea de către populație a situațiilor respective, precum și a modului de acțiune.

I.2.7. Transport feroviar

Lungimea rețelei de cale ferată din județul Caraș-Severin administrată de CNCF"CFR"SA SECȚIA L1 Caransebeș este 500, 173 km, din care 227, 086 km linie electrificată. Densitatea căilor ferate este 58,706 km/1000 km pătrați. Județul Caraș-Severin înregistrează densități destul de scăzute în comparație cu alte județe din Regiunea Vest.

Profilul de activitate al SECȚIEI L1 Caransebeș constă în întreținerea curentă și lucrările de reparație periodică a liniei, a terasamentelor, a podurilor, podețelor, tunelelor (lucrări de artă), precum și exploatarea utilajelor (material rulant feroviar propriu, mașini de mică mecanizare etc.). De asemenea, s-au efectuat lucrări de înlăturare a efectelor cauzate de condițiile atmosferice din anii precedenți, constând în lucrări de *reparație capitală* la lucrări de artă și terasamente.

Dintre realizările perioadei 2007 – 2013, principalul proiect derulat a fost modernizarea Stației de călători CF Reșița Sud, finanțat prin POS-T/2010/2/001, în valoare de 4.200.000 Euro (inclusiv TVA), având ca obiectiv modernizarea și dezvoltarea infrastructurii feroviare naționale și a serviciilor pentru călători.

În baza contractelor de închiriere încheiate de către CNCF"CFR"SA s-au predat pentru întreținerea infrastructurii operatorilor privati secțiile de circulație neinteroperabile: Voiteni – Reșița Nord, Berzovia – Oravița, Oravița – Iam, Caransebeș – Bouțari. Închirierile s-au derulat în perioada anilor 2007-2012 și au cumulat 136.109 km, din care: 120.213 km linie curentă simplă și 15.896 km linii stații. În aceste valori nu este inclusă linia Caransebeș - Boutari, care în decembrie 2012, urmare rezilierii contractului cu beneficiarul, a fost preluată din nou de către CNCF"CFR"SA SECȚIA L1 Caransebeș.

În cadrul programului de restructurare și reorganizare aprobat, precum și aprobarea modificării structurii organizatorice a CNCF"CFR"SA subunitățile de întreținere a căii cu sediile la Reșița și Caransebeș s-au unificat în 2010, rezultând actuala Secție L1 Caransebeș.

Rețeaua de cale ferată din județul Caraș-Severin cuprinde:

- *Linii în exploatarea CN CF CFR SA* - TOTAL 364, 064 km, din care electrificată: 227, 086 km
  - Lungime constructivă linie curentă simplă: 210,711 km, din care electrificată: 139,072 km;
  - Lungime constructivă linie curentă dublă: 13,666 km, din care electrificată: 13,666 km;
  - Lungime constructivă linii stații: 139,687 km, din care electrificată: 74,348 km;
- *Linii inchiriate* TOTAL 136, 109 km
  - Lungime constructivă linie curentă simplă: 120,213 km;
  - Lungime constructivă linii stații: 15,896 km.

Starea infrastructurii de cale ferată

În urma recensământului anual al materialelor s-au centralizat pentru anul 2014, 11.255 buc. traverse de lemn necorespunzătoare pe linie curentă (din care de înlocuit urgent 5.879 buc), 10.259 buc traverse de beton necorespunzătoare (din care de înlocuit urgent 5.006 buc).

De asemenea, există 8997 buc traverse de lemn necorespunzătoare pe linii din stații (din care de înlocuit urgent 8444 buc), 2961 buc traverse speciale și 5244 buc traverse de beton, din care de înlocuit urgent 4199 buc).

Alte materiale de cale recenzate ca necesar de înlocuit sunt redată în tabelul nr.1.2.5..

Tabelul nr.1.2.5. Materiale de cale ferată recenzate ca necesar de înlocuit

Nr. crt.	Denumire	Cantitatea
1.	șine defecte	6.129 m
2.	șine uzate în curbă	17.635 m
3.	Traverse speciale poduri	647 buc
4.	Buloane, trifoane și plăci metalice	78.535 tone

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Lungimea rețelei necesar de reabilitat prin reparații periodice cu execuție mecanizată este de 224,342 km constructivi linie curentă aflați în exploatarea CN CF CFR SA și 120, 213 km constructivi linie curentă închiriată.

Altă problemă actuală o reprezintă **Linia Oravița Anina**, între cele două stații existând o diferență de nivel de 337,7 m, raportată la lungimea trasului de 33,033 km. Curbele însumează 22,778 km, din care 16 km curbe cu raza între 100 – 150 m. Soluția constructivă deosebită, majorează normele de timp alocate lucrărilor de întreținere și gradul de dificultate al intervențiilor.

În sistemul public de călători, numărul de călători a scăzut cu aprox. 50%. Vânzarea билетelor de călătorie în sistem on-line s-a dezvoltat în anul 2013. Principalele rute feroviare din perspectiva transportului de călători, care traversează județul Caraș-Severin sunt:

- Secția Timișoara Nord - Caransebeș - Orșova, cu un număr de circa 110.000 călători lunar;
- Secția Caransebeș - Reșița Sud, cu un număr de circa 30.000 călători lunar.

Caransebeș este un nod feroviar cu 4 direcții: Lugoj, Reșița, Orșova, Bouțari, iar între reședințele județene există conexiuni feroviare directe sau indirecte (pe direcția Reșița - Deva nu există tren direct, ci doar cu întrerupere, via Timișoara sau via Lugoj).

Pentru transportul de călători există pe ruta Timișoara - Reșița o pereche de trenuri IR.

Traseele operatorilor privați de cale ferată din județul Caraș-Severin sunt prezentate în tabelul nr.1.2.6.

Tabelul nr.1.2.6. Trasee ale operatorilor privați din județul Caraș-Severin

Direcția de circulație	Distanța
Caransebeș - Oțelu Roșu - Bouțari	37 km
Caransebeș - Lugoj - Iliia - Deva - Războieni - Cluj Napoca	324 km
Timișoara Nord - Voiteni - Gătaia - Berzovia - Reșița Nord	95 km
Berzovia - Oravița	59 km
Oravița - Iam	27 km

Notă: Date la nivelul anului 2012

În sistem privat, principalul operator care desfășoară activitate și în județul Caraș-Severin este SC REGIOTRANS SRL, a cărei activitate este prezentată în tabelul nr.1.2.7.

Tabelul nr.1.2.7. Activitate SC REGIOTRANS SRL în perioada 2007-2013

Nr. crt.	Indicator	Anul			
		2007	2009	2011	2013
1.	Număr călători în sistem privat	90.782	93.569	117.474	94.695
2.	Număr stații	7	7	8	8

Traficul feroviar de mărfuri este influențat direct de solicitările de transport ale beneficiarilor. Sucursala marfă realizează o mare parte din totalul transporturilor de mărfuri din cadrul Societății Naționale de Transport Feroviar de Marfă.

1.2.8. Transport fluvial

Fluviul Dunărea deține o importanță strategică la nivel european având potențial mare de valorificare ca și mod de transport. În contextul creșterii accentuate a transportului fluvial și al avantajelor acestuia, fluviul Dunărea va beneficia de o atenție sporită în următoarea etapă de programare (Programul Strategia Europeană a Dunării, programe tranfrontaliere, programe naționale etc).

Legăturile drumurilor județene din Regiunea Vest și fluviul Dunărea cuprind segmentele:

- DJ 571 Ciuchici-Sasca Montană-Cărbunari-Moldovița-Moldova Nouă;
- DJ 571 A Moldovița-Gîrnic-Sichevița-Gornea;

Portul Moldova Veche

La nivelul Consiliului Județean Caraș-Severin există „**Studiul de fezabilitate privind realizarea unei platforme de transport intermodal în județul Caraș-Severin**” documentație întocmită în anul 2014. Investiția urmează a fi amplasată pe malul stâng al Dunării km 1048, în incinta vechiului port industrial Moldova Veche, amplasament stabilit pe un teren proprietate publică a Consiliului Județean Caraș-Severin.

Obiectivele de investiții sunt:

- 7 dane, din care:
  - 4 dane pentru operare: cereale, mărfuri generale containerizate, mărfuri generale de platformă, produse mineraliere
  - 1 dană de așteptare și formare convoaie
  - 1 dană administrație port și căpitănie
  - 1 dană port ambarcațiuni de agrement și turistice
- echipamente de operare
- infrastructura de calea ferată cu ecartament larg în lungul danelor de operare, infrastructura de cale ferată cu ecartament normal pentru realizarea conexiunii cu infrastructura de cale ferată națională și europeană
- conexiunea cu sistemul rutier național (DN57 Orșova – Moldova Nouă – Oravița - Moravița)
- drumuri și platforme interioare: rețele edilitare
- sediu administrativ.

Amplasamentul platformei de transport intermodal propus se află la o distanță de 2 km față de orașul Moldova Nouă, iar accesul se face direct din drumul național DN57 Orșova – Moldova Nouă – Oravița -Moravița, km103+421, printr-un drum de legătură cu lungimea de 877 m.

Detalii privind *Punctul de Trecere a Frontierei Portuar Moldova – Veche* sunt prezentate la capitolul I.2.5. Activitatea de frontieră.

Portul Pojejena

Investiția pentru realizarea portului turistic Pojejena a fost finanțată în cadrul proiectului transfrontalier realizat în zona Clisura Dunării - Voievodina, având ca beneficiari: Consiliul Județean Caraș-Severin, Consiliul Local Pojejena și Primăria Kladovo - Serbia, proiectul incluzând și realizarea unei oferte turistice comune, pe baza complementarităților existente și a unei colaborări pe termen lung.

Construcția portului a fost necesară pentru creșterea gradului de mobilitate în vederea dezvoltării schimburilor economice și turistice în zona transfrontalieră „Pojejena - Kladovo”.

Portul Pojejena este amplasat în partea de sud a județului, în zona turistică „Clisura Dunării”, în extravilanul localității Pojejena, pe o suprafață totală de cca. 8000 mp, teren proprietate publică, în afara ariei de protecție specială avifaunistică Divici - Pojejena pe o suprafață de 498 ha, care cuprinde luciul de apă limitrof malului până la o adâncime de 1,5 m, cele 5 bălți și zona cu tufișuri și formațiuni ierboase la care nivelul apei este foarte aproape de suprafața solului. Localitatea Pojejena este străbătută de DN 57A și DN 57.

Investiția este necesară pentru depășirea problemelor specifice legate de conectivitatea regiunii, atât internă între regiunile de frontieră, cât și externă între zonele de frontieră și cele învecinate. În zona de frontieră cu comuna Pojejena, pe malul drept al Dunării, în Voievodina există amenajate mai multe porturi pentru acostarea de vase transport marfă și de croazieră, care constituie un punct tare al zonei pentru dezvoltarea turismului, principalul factor de creștere a calității vieții locuitorilor din zona Pojejena și din Clisura Dunării.

În prezent sunt necesare măsuri economice și social-culturale care să dinamizeze schimburile dintre populațiile din cele două țări vecine și încurajarea turismului pentru a deveni un factor major în cooperarea transfrontalieră între comunitățile de pe cele două maluri ale Dunării.

Activitatea în port va avea caracter sezonier (10 noi locuri de muncă), principalii **beneficiari fiind potențialii turiști**, investitori, cca. 7500 locuitori ai zonei rurale de pe Clisura Dunării, Romania, cca. 23000 locuitori ai municipaliității Kladovo, provincia Voievodina, Serbia.

I.2.9. Transport aerian

Aeroportul Caransebeș

Imobilul - AEROPORTUL CARANSEBEȘ, situat în Caransebeș, str. Aeroportului, nr. 1, se află în domeniul public al județului Caraș – Severin și cuprinde un teren în suprafață totală de 197,10 ha, cu pista și amenajările aferente și clădirile fostei UM 01886 Caransebeș.

Prin HCJ 129/18.09.2007 cea mai mare parte a imobilului a fost dat în concesiune în favoarea S.C. Aeroportul Caransebeș S.A.: teren în suprafață de 194,8530 Ha cu pistă, platforme și majoritatea clădirilor fostei UM 01886 Caransebeș, pe restul de teren, în suprafață de 2,5480 Ha și 4 clădiri a fost constituit dreptului real de administrare în favoarea Ministerului Afacerilor Interne - Inspectoratul General de Aviație, în vederea desfășurării activității Unității Speciale de Aviație Caransebeș.

În prezent, aeroportul este funcțional începând cu data de 12.06.2014 pentru Unitatea Specială de Aviație Caransebeș, componentă a Inspectoratului General de Aviație al Ministerului Afacerilor Interne (MAI).

Prin operaționalizarea acestei unități speciale, Inspectoratul General de Aviație are în componență 5 unități speciale, dispuse teritorial în București, Cluj-Napoca, Iași, Tulcea și Caransebeș. Activitățile pentru înființarea și operaționalizarea Unității Speciale de Aviație Caransebeș au demarat la începutul anului 2013, iar prin eforturile comune ale conducerii Ministerului Afacerilor Interne și autoritățile administrației publice locale au codus la realizarea în termenul prognozat a unui obiectiv important al Strategiei dezvoltării aviației MAI 2010-2020: „continuarea procesului de operaționalizare a unităților teritoriale existente și înființarea etapizată a structurilor de aviație subordonate Inspectoratului General de Aviație la Craiova și Caransebeș, coroborată cu derularea procedurilor de achiziție de aeronave”. prin înființarea structurii de aviație a MAI Caransebeș se va asigura acoperirea aeriană a zonei de SV a țării, a frontierei externe a Uniunii Europene dintre România și Serbia, atât terestră, cât și fluvială, precum și a zonelor greu accesibile, în care datorită reliefului, intervențiile în situații de urgență (căutare/salvare/evacuare) cu alte mijloace sunt lipsite de eficiență.

I.3. Infrastructura de utilități publice

I.3.1. Alimentare cu apă

Lungimea rețelei de alimentare cu apă din județ la nivelul anului 2013 era de 1386 km, din care 475 km în mediu urban și 911 km în mediu rural, volumul de apă potabilă distribuită consumatorilor din județ fiind de 10.030 mii mc.

Populația cu acces la sisteme de apă potabilă din mediul urban este de 127.390 persoane, iar populația racordată din mediul rural 82.558 locuitori (63%), acces la apă având 112 localități.

În perioada 2007-2013 în *mediul urban*, s-au executat lucrări de extindere, înființare de rețele alimentare cu apă pe o lungime de 80 km, iar lungimea de rețea reabilitată a fost de 68 km.

În *mediul rural* în perioada 2007-2013, s-au executat lucrări de extindere, înființare de rețele alimentare cu apă pe o lungime de peste 536 km, într-un număr de 46 comune.

În *mediu rural* s-au executat și finalizat sisteme cu alimentare apă în localități din 60 comune, localitățile fiind: *Berliște, Iam, Milcoveni, Bolvașnița, Vârciorova, Carașova, Iabalcea, Cărbunari, Copăcele, Știnăpari, Maciova, Mâtnicu Mare, Peștere, Prisaca, Zăguzeni, Doclin, Biniș, Padina Matei, Giurgiova, Gârliște, Iablanița, Globu Craiovei, Petnic, Lăpușnicel, Pîrvova, Luncavița, Plugova, Globurău, Valea Bolvașnița, Var, Ocna de Fier, Delinești, Rugi, Borlovenii Noi, Rusca Montană, Sacu, Sadova Veche, Teregova, Rusca Teregova, Ticavaniu Mare, Dalcă, Vărădia, Liubcova, Brebu, Feneș, Tirol, Ezeriș, Soceni, Măureni, Șoșdea, Mehadica, Zăvoi, 23 August, Voislova etc.*

În execuție, la finele anului 2014 se aflau sisteme cu alimentare cu apă și canalizare în peste 43 localități rurale: *Sat Bătrîn, Sub Margine, Bănia, Gârbovăț, Bigăr, Bozovici, Buchin, Bucșnița, Petroșnița, Constantin Daicoviciu, Cornereva, Coronini, Dalboșeț, Dognecea, Grădinari, Marga, Păltiniș, Prigor, Borlovenii Vechi, Pătaș, Sasca Montană, Sasca Română, Șopotu Nou, Stancilova de Sus, Stancilova de Jos, Urcu, Valea Rachitei, Valea Roșie, Tîrnova, Zorlențu Mare, Zorlencior, Valea Bistrei etc.*

Toate aceste lucrări s-au executat cu finanțări europene (Programul PHARE, Programul FEADR-Măsura 322 etc) sau guvernamentale: (HG577/1997, OG7/2006, OG 28/2013 etc).

La nivelul județului Caraș-Severin se derulează proiectul **“Modernizare infrastructura de alimentare cu apă și apă uzată în județul Caraș-Severin”**, iar prin HCJ nr.6/09.01.2015 s-a aprobat *Lista investițiilor prioritare aferente Master Planului Apă-Apă Uzată*, care ulterior a fost aprobată pe teren de către reprezentanții ai Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice.

Situația sistemelor de alimentare cu apă în toate localitățile județului (mediul urban și rural), inclusiv realizările din perioada 2007-2013 este prezentată în Anexa nr.1.3.1 Infrastructura de utilități publice - localități urbane, județul Caraș-Severin și Anexa nr.1.3.2 Infrastructura de utilități publice - localități rurale, județul Caraș-Severin.

1.3.2. Canalizare și stații de epurare

Lungimea rețelei de canalizare la finele anului 2013 era de 681 km, din care 286 km în mediul urban și 395 km în mediul rural, într-un număr de 40 comune (date colectate de Consiliul Județean Caraș-Severin, Direcția pentru Monitorizarea Serviciilor Comunitare de Utilități Publice).

În domeniul canalizării, în perioada 2007-2013 în mediul rural s-au executat 284 km rețea canalizare în localități din 33 comune și reabilitat 7,5 km rețea în 2 comune. În mediul urban s-au executat în aceeași perioadă 7 km rețea, lucrări noi și s-au reabilitat 57 km rețea.

În perioada 2007-2013 s-au construit, de asemenea, 40 stații de epurare în mediul rural, dintr-un număr total de 44 stații existente la finele perioadei.

În mediul urban s-au construit 4 stații de epurare noi (Reșița - 1, Caransebeș - 2, Anina -1).

Localitățile rurale în care s-au executat și finalizat sisteme de canalizare sunt: *Armeniș, Brebu, Berliște, Iam, Milcoveni, Berzasca, Bolvașnița, Vârciorova, Brebu Nou, Gârâna, Coronini, Sf Elena, Maciova, Mâtnicu Mare, Peștere, Prisaca, Zăgujeni, Copăcele, Ohaba Mâtnic, Doclin, Biniș, Globu Craiovei, Petnic, Lăpușnicel, Pârvova, Borloveni Noi, Ruschița, Sacu, Sichevița, Gornea, Sadova Veche, Turnu Ruieni, Borlova, Zervești, Văliug.*

Situația sistemelor de canalizare și stații epurare în toate localitățile județului (mediul urban și rural), inclusiv realizările din perioada 2007-2013 este prezentată în Anexa nr.1.3.1 Infrastructura de utilități publice - localități urbane, județul Caraș-Severin și Anexa nr.1.3.2 Infrastructura de utilități publice - localități rurale, județul Caraș-Severin.

Alte informații din domeniu sunt prezentate la capitolul 1.3.1. Alimentare cu apă.

1.3.3. Gestionarea deșeurilor

În prezent, soluția adoptată pentru gestionarea deșeurilor este prin colectarea deșeurilor din mediul urban și rural de către cei 18 operatori care prestează servicii de colectare și transport deșeurilor la punctul de preluare/sortare Lupac, de unde acestea sunt transferate în depozitele autorizate din afara județului (Timiș, Mehedinți, Hunedoara). În ultimii 2 ani s-au implementat sistemele de colectare selectivă a deșeurilor, în toate orașele și municipiile colectare se realizează în procent de 90%, iar în mediul rural circa 60% (40 comune).

În ceea ce privește *contractele PHARE* (3) din domeniul gestionării deșeurilor, acestea vor fi integrate în noul sistem integrat de management al deșeurilor, după expirarea perioadei minime

de 5 ani (sfârșitul anului 2014), în conformitate cu cerințele PHARE. Noile contracte de colectare și transport vor fi atribuite de către ADI Intercom Deșeuri Caraș-Severin și vor intra în vigoare pentru aceste zone la expirarea perioadei impuse de proiectul PHARE. Echipamentele de colectare achiziționate prin aceste proiecte vor rămâne în proprietatea autorităților locale beneficiare, dar se va acorda drept de administrare către ADI.

Stațiile de transfer/sortare/compostare construite cu fonduri PHARE vor fi integrate în SMID ca atare, nu sunt previzionate cantități suplimentare de deșeuri, nefiind necesară extinderea capacității acestor facilități sau a ariei de deservire. Autoritățile locale își vor lua angajamentul de a depozita deșeurile care provin de la stațiile de transfer PHARE la depozitul nou Lupac sau de a transporta aceste deșeuri la facilitățile de tratare construite prin proiectul POS Mediu. Facilitățile PHARE vor rămâne în proprietatea unității administrativ-teritoriale implicate, dar se va acorda un drept de administrare Consiliului Județean Caraș-Severin.

În același timp, dacă pentru proiectele PHARE au fost înființate mici Asociații de Dezvoltare Intercomunitară, autoritățile locale membre ale acestora își vor lua angajamentul de a le dizolva în momentul în care noile contracte vor fi atribuite de către ADI constituită la nivel județean.

În urma semnării Contractului de finanțare nr. 128.521/19.03.2012, Consiliul Județean Caraș-Severin implementează proiectul „Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Caraș-Severin”. Investițiile care vor fi finanțate din POS Mediu în cadrul acestui proiect sunt:

- *Centrul de Management Integrat al Deșeurilor Lupac (depozit ecologic, stație de sortare - 34.000 t/an și stație de tratare - 64.000t/an), care va include: depozitul județean de deșeuri ce va deservi întreaga populație a județului, construit în conformitate cu prevederile legale în vigoare, instalația de tratare mecano - biologică a deșeurilor și instalația de sortare pentru deșeuri reciclabile;*

- *Stații de transfer la Oțelu Roșu, Bozovici și Pojejena;*

- *Închiderea celor 8 depozite urbane de deșeuri existente și a depozitelor rurale neconforme din cele 69 comune* În cadrul proiectului sunt prevăzute 12 contracte de achiziție publică: 5 contracte de lucrări, 5 contracte de servicii, 2 contracte de furnizare pentru echipamente.

Până în prezent, au fost încheiate cele 5 contracte de servicii și un contract de lucrări. În anul 2009 s-a realizat închiderea depozitelor rurale neconforme din cele 69 comune ale județului.

Achiziția de lucrări pentru construirea Centrului de Management Integrat al Deșeurilor Lupac a fost finalizată, toate contestațiile depuse la Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor fiind soluționate în favoarea Consiliului Județean Caraș-Severin și s-a încheiat contractul de lucrări în iunie 2014 pe o perioadă de 12 luni. În prezent sunt în execuție aceste lucrări.

Licitațiile pentru atribuirea contractelor pentru lucrările de închidere a depozitelor urbane neconforme și pentru construirea stațiilor de transfer sunt finalizate. În prezent aceste lucrări sunt în execuție.

Alte detalii sunt prezentate în Anexa nr.1.3.3 Operatori de deșeuri pe zone de colectare.

1.3.4. Alimentarea cu energie electrică

La nivelul anului 2006, în județul Caraș-Severin existau doi furnizori active de energie electrică: SC Enel Electrica Banat SA și SC UCM Energy SRL. La 1 iulie 2007, conform Directivei Europene nr. 54/2003 care prevede separarea activității de vânzare de cea de distribuție a energiei electrice, în cadrul procesului de unbundling, în contextual liberalizării integrale a pieței de energie electrică, a apărut pe teritoriul județului Caraș-Severin, ca furnizor de energie electrică SC Enel Energia SA.

În prezent, pe teritoriul județului, în urma procesului continuu de liberalizare a pieței de energie electrică, operează în calitate de furnizori de energie electrică și alți furnizori de energie electrică: SC CEZ Vanzare SA, SC Eon Energie Romania SA, SC Tinmar Industries SRL, Electrica Furnizare SA, SC Electromagnetica SRL, Energy Distribution Services.

Operatorul de distribuție concesionar SC Enel Distribuție Banat SA a rămas principalul distribuitor de energie electrică din județ.

Serviciul de transport al energiei electrice este furnizat de către SC Transelectrica SA pe linii de 220kV. Distribuția energiei electrice este asigurată printr-o rețea pe diferite nivele de tensiune după cum urmează:

- Linii electrice de distribuție 110 kV
- Linii electrice de distribuție (6kV și 20kV)

Activitatea desfășurată de operatorul SC Enel Distribuție Banat SA, pe teritoriul județului Caraș-Severin în intervalul 2007-2013 s-a derulat în jurul unor obiective stabilite de conducerea societății:

1. *Creșterea satisfacției clienților prin îmbunătățirea calității serviciului de distribuție a energiei electrice, realizată prin:*
  - Reducerea duratei și a numărului de întreruperi, prin continuarea implementării sistemului de telecontrol și modernizare/retehnologizare/reabilitarea instalațiilor de distribuție a energiei electrice;
  - Promovarea unei atitudini direcționate spre satisfacerea cerințelor clienților;
  - Parteneriate cu furnizorii, bazate pe principiile generale ale codului Etic adoptat în cadrul societății;
  - Asigurarea condițiilor de racordare pentru noii clienți și optimizarea procesului de racordare la rețea.
2. *Îmbunătățirea continuă a sistemului de management integrat*
  - Modernizarea proceselor tehnologice în vederea creșterii productivității muncii, a calității produselor și serviciilor;
  - Realizarea sistemelor informatice și de telecomunicații integrate;
  - Creșterea siguranței instalațiilor;
3. *Optimizarea consumurilor și a costurilor*
  - Reducerea impactului instalațiilor de distribuție asupra mediului înconjurător;
  - Reducerea pierderilor tehnice și comerciale în rețelele electrice;

Principalele proiecte dezvoltate de SC Enel Distribuție Banat SA în intervalul 2007-2013 au constat în:

- Adaptarea continuă a proiectului de integrare și reproiectare a proceselor în cadrul companiilor de distribuție;
- Implementarea aceluiași sistem de gestiune client la nivelul celor 3 companii de distribuție;
- Dezvoltarea unor proiecte de reducere a pierderilor în rețelele de distribuție;
- Continuarea unificării tehnice pentru produse și echipamente;
- Continuarea retehnologizării și telecontrolării rețelei de distribuție medie și înalta tensiune.

În perioada 2007-2013, SC Enel Distribuție Banat SA a derulat programe de investiții ample pentru modernizarea infrastructurii și îmbunătățirii calității serviciului de distribuție. Evoluția lungimii totale de rețea electrică medie și joasă tensiune, cu evoluția acesteia în intervalul 2007-2013 este redată în tabelul I.3.1, iar lungimea instalațiilor modernizate în aceeași perioadă este reprezentată în tabelul I.3.2.

Tabelul nr. I.3.1 Evoluția lungimii rețelei electrice în perioada 2007-2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Retea 20kV (km)	1901,7	1910,1	1914,5	1929,8	1984	1984	1986
Retea 6kV (km)	314,6	316,6	311,7	294	265,9	265,9	265,9
Retea 0,4kV (km)	2832,8	2829,9	2872	2905	2944,5	2947,6	2953

Tabelul nr. I.3.2 Lungimea totală a instalațiilor modernizate

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Retea 20 kV (km)	42,7	62,4	91,2	282,2	40,	8	35
Retea 0,4kV (km)	274	157	83,6	330,15	53,6	8,75	15
Posturi transformare modernizate telecontrol	10	43	71	50	55	50	15

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Evoluția numărului de consumatori noi apăruți în perioada 2007-2013 este redată în tabelul nr.1.3.3, iar evoluția consumului de energie electrică în tabelul nr.1.3.4.

Tabelul nr.1.3.3. Evoluție număr de consumatori noi în perioada 2007-2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Agenti economici	268	297	202	169	112	99	92
Consumatori casnici	1239	1295	1258	1044	1075	751	517
TOTAL abonati noi	1507	1592	1460	1213	1187	850	609

Tabelul nr.1.3.4. Evoluția consumului de energie electrică în perioada 2007-2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
MWh	633599	631230	655637	758570	802020	706032	518678

În intervalul 2007-2013 nu s-au realizat extinderi ale rețelelor de iluminat public și nu au fost construite rețele de iluminat public noi. În zonele în care s-au făcut modernizări ale rețelelor de joasă tensiune aeriene și subterane s-a modernizat și infrastructura rețelelor de iluminat public, atât în localități urbane, cât și rurale.

Deși există depuse la Ministerul Economiei *Lista proiectelor prioritare propuse pentru finanțare pentru programul Electrificare 2007-2009*, reactualizată în anul 2013, nu au fost realizate instalații de distribuție a energiei electrice în vederea electrificării de localități.

Extinderile de rețele de distribuție a energiei electrice executate în acest interval au fost realizate în regim de tarif de racordare achitat de către utilizatori (atât persoane fizice cât și unele primării). Din aceste rețele noi executate au fost racordate gospodari.

Din datele centralizate pe orașe și comune, există solicitări de *extinderi rețea de energie electrică* în majoritatea orașelor, respectiv: Caransebeș, Băile-Herculane, Moldova Nouă, Bocșa, Oravița și Oțelu Roșu, precum și în mediul rural în 18 comune.

1.3.5. Alimentarea cu gaz

E.On Gaz Distribuție SA este societatea comercială care gestionează activitatea în domeniul distribuția gazelor naturale la nivel județean, activitatea curentă constând în:

- Emiterea acordurilor de acces la sistemul de distribuție a gazelor naturale;
- Avizarea proiectelor tehnice de execuție a lucrărilor în domeniu;
- Execuția lucrărilor specifice;
- Recepția și punerea în funcțiune a conductelor pentru noii consumatori racordați;
- Măsurarea cantităților de gaze naturale livrate consumatorilor;
- Verificarea și întreținerea sistemelor de măsurare a gazelor naturale;
- Verificări și revizii ale instalațiilor de utilizare care aparțin consumatorilor;
- Dispecerizare.

La nivelul Județului Caraș-Severin există sisteme de alimentare cu gaze naturale în 15 localități, din care:

- 4 municipii și orașe: Reșița, Bocșa, Caransebeș, Oțelu Roșu;
- 11 sate: Obreja, Iaz, Ciuta, Var, Glimboca, Zăvoi, Măru, Măgura, Valea Bistrei, Voislova, Marga.

Rețeaua de distribuție la finele anului 2013 însuma 484.3 km conducte, din care:

- Municipii și orașe: 392.3 km
- Comune: 92.0 km.

Lungime bransamentelor era de 131.7 km, din care:

- Municipii și orașe: 116.0 km
- Comune: 15.7 km.

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Volumul gazelor distribuite la nivelul anului 2012 în județul Caraș-Severin era 75.705 mii mc, din care:

- Municipii și orașe: 73.902 mii mc
- Comune: 1.803 mii mc.

Evoluția volumului de gaze distribuite în perioada 2007-2013, este redată în tabelul nr.1.3.5, iar evoluția numărului de abonați în perioada 2007-2013 este prezentată în tabelul nr. 1.3.6.

Tabelul nr.1.3.5. Evoluția volumului de gaze distribuite în perioada 2007-2013

AN	GAZE LIVRATE MII M ³
2007	125362
2008	97518
2009	86751
2010	84279
2011	81923
2012	75705
2013	62622

Tabelul nr.1.3.6. Evoluția numărului de abonați în perioada 2007-2013

AN	NUMĂR ABONAȚI
2007	49.248
2008	49.580
2009	49.891
2010	49.954
2011	50.050
2012	50.734
2013	50.812

I.3.6. Alimentarea cu energie termică

În ceea ce privește serviciile de furnizare a energiei termice în județul Caraș-Severin, municipiul Reșița a fost singura localitatea care a beneficiat de energie termică în sistem centralizat în perioada 2007-2013. În cursul anului 2014, furnizorul de energie termică S.C CET 2010 SRL având ca unic proprietar al societății Consiliul Local Reșița și-a încetat activitatea de furnizare a energiei termice în sistem centralizat, după ce în octombrie 2013 a intrat în insolvență.

Evoluția consumatorilor și a producției de energie termică în perioada 2007-2013 este prezentată în tabelul nr.1.3.7.

Tabelul nr.1.3.7 Evoluția consumatorilor de energie termică în perioada 2007-2013

Nr. crt	Specificație	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1.	Număr apartamente branșate la sistemul centralizat	4957	4973	5128	5068	3611	2135	1804
2.	Producția de energie termică (Gcal)	65009	59874	56383	53514	44127	33908	42987

I.3.7. Energie verde

Producere energie electrică din surse regenerabile

Având în vedere potențialul atât eolian, cât și hidrografic al județului există numeroase inițiative private și publice pentru înființarea de sisteme de producere a energiei electrice din surse regenerabile.

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

În perioada 2008-2013, Consiliul Județean Caraș-Severin prin Direcția de Urbanism a emis autorizații de construire pentru:

- **parcuri eoliene (30 autorizații):** Topleț, Moldova Nouă - Sfânta Elena, Vrani;
- **centrale electrice de mică putere (CHEMP) (3 autorizații):** bazin râu Sebeș (Zona Muntele Mic), bazin râu Cerna pe pâraiele Ramna și Belareca (Cornereva) și CHEMP Rudăria-Eftmie Murgu.
- **surse regenerabile solare (1 autorizație):** producere energie electrică din surse regenerabile solare Iablanța.

1.3.8. Serviciile poștale

Instituirea pieței interne a serviciilor poștale a fost realizată din punct de vedere juridic în 2008, prin adoptarea Directivei 2008/6/CE. Deschiderea progresivă a pieței și liberalizarea serviciilor poștale ale Uniunii Europene au intrat într-o etapă decisivă, statele membre asigurând un serviciu poștal universal accesibil și de calitate. Crearea unor autorități naționale de reglementare independente constituie principalul pilon al reformei serviciilor poștale în Uniune. Directiva stabilește cadrul de reglementare pentru definiția obligațiilor de serviciu universal și a principiilor de tarifare, care instituie norme comune pentru transparența contabilă pentru furnizorii serviciului universal și care garantează conformitatea cu standardele de serviciu.

În județul Caraș-Severin există 17 furnizori postali autorizați.

Conform datelor furnizate de ANCOM, în județul Caraș-Severin există un trafic poștal al furnizorilor care au sediul în județ și un trafic poștal al Companiei Naționale Poșta Română (CNPR).

La data de 21.10.2013, în județul Caraș-Severin existau 139 unități de poștă (informații furnizate de Direcția de Statistică a județului Caraș-Severin). Numărul corespondenței și imprimatelor a fost de 393.000, iar numărul coletelor poștale era de 16.000.

În tabelul nr.1.3.7. este redat traficul poștal al furnizorilor de servicii poștale care au sediul în județul Caraș-Severin.

Tabelul nr.1.3.7. Traficul poștal al furnizorilor de servicii poștale din județul Caraș-Severin

Nr. crt.	SERVICII OFERITE	ANUL			
		2007	2009	2011	2013
1	Număr furnizori poștali care au sediul în județul Caraș-Severin	3	19	21	23
2	Trafic poștal	60,535	27,502	14,473	23,46

Principalele aspecte ale serviciilor poștale la nivelul județului Caraș-Severin sunt:

- Au scăzut poșta de scrisori și abonamentele la presă datorită dezvoltării internetului, presei on-line și comunicațiilor electronice;
- A crescut serviciul Ramburs datorită dezvoltării shopping-ului on-line, deși piața serviciilor de curierat s-a diversificat;
- Prestațiile financiare au cunoscut un declin datorită dezvoltării E-Banking-ului.

1.3.9. Mass-media, publicații, edituri

În prezent în județul Caraș-Severin apare un singur cotidian – JURNAL DE CARAS-SEVERIN și un săptămânal – PRISMA – în limba română. În mediul on-line apar înscrise publicațiile:

<http://www.caon.ro/>
<http://expressdebanat.ro/>
<http://www.argument-cs.ro/>
<http://www.infocs.ro/>
<http://www.reper24.ro/>
<http://www.stiridinbanat.ro/>
<http://www.resita.ro/>
<http://adevarul.ro/locale/resita/>

Publicațiile în limbile minorităților naționale (sârba, germană, maghiară, ucraineană, croată) doar sunt difuzate în județul Caraș-Severin, nu sunt editate strict pentru județ. În limbile minorităților naționale apar publicații după cum urmează :

- **Limba sârbă:** cotidianul „*Naša reč*” (*Cuvantul nostru*) și *Libertatea* și revista *Viața literară* editată de Uniunea Sârbilor din România;
- **Limba germană:** revista „*Echo der Vortragsreihe*” editată de Asociația germană de cultură a adulților și revista „*Miteinander*” (Împreună) editată în limba germană, maghiară și română de către aceeași asociație;
- **Limba ucraineană:** „*Ukrainskey visnek*” (*Curierul ucrainean*), „*Nas holos*” (*Glasul nostru*), „*Vilne slovo*” (*cuvant liber*), revista pentru copii *dzvonek* (Clopoțelul) și cu editare în limba română *Curierul Ucrainean*. Toate publicațiile sunt editate de Uniunea Ucrainenilor din România.
- **Limba cehă:** publicație trimestrială „*Gernicko Helenske okenko*” (Fereastra Gârnicu-Elenă) și publicația lunară *Naše snahy* (Strădaniile noastre) ce apare editată în limbile cehă, slovacă și română.
- **Limba maghiară:** publicația lunară „*Vita Catolica*” ce apare în limbile română, maghiară și germană și publicația „*Mesagerul*”, apare o dată la două luni în română, maghiară și germană.

Conform datelor furnizate de Consiliul Național al Audiovizualului în perioada 2008 – 2014 în județul Caraș-Severin numărul operatorilor din domeniul radio TV nu a suferit mari modificări, conform datelor din tabelul nr.1.3.8.

Tabelul nr.1.3.8. Operatori radio TV din județul Caraș-Severin

DOMENIUL DE ACTIVITATE	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
NUMĂR OPERATORI RADIO	16	17	17	17	17	18	18
NUMĂR OPERATORI TELEVIZIUNE	6 TV+ 11 TVC	5 TV+ 11 TVC	5 TV+ 9 TVC	5 TV+ 9 TVC	5 TV+ 9 TVC	4 TV+ 5 TVC	4 TV+ 5 TVC
DISTRIBUITORI DE SERVICII PE CABLU	113	116	88	77	61	41	27

Cele 2 posturi TV locale, Banat TV și Vest TV Reșița, au și pagina web după cum urmează: <http://www.btv.ro> și respectiv <http://www.vesttv-resita.ro>. Toate televiziunile centrale au corespondenți în județul Caraș-Severin – Antena 1 și 3, Prima TV, România TV, B1 și TVR Timișoara.

Revistele lunare care apar în județul Caraș-Severin în limba română sunt: „*Nedeia*” a Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale din Caraș-Severin, *Foia Diecezană*” a Episcopiei Caransebeșului, revistele locale: „*Jurnal de Răcășdia*”, „*Jurnal de Gârnic*”, „*Almăjeana*”, „*Bocșa culturală*” etc.

În județul Caraș-Severin funcționează în prezent următoarele edituri cu sediul în Reșița: Editura Universității Eftimie Murgu Reșița, Editura TIM, INTERGRAF, NEUTRINO. Alte edituri există în Caransebeș - DALAMI și în Oravița – TIPOART.

I.3.10. Comunicații

Gradul de acoperire cu rețele mobile de tip HSPA (High Speed Packet Acces) în județul Caraș-Severin era de 99,81% la nivel de populație și respectiv, 99,83% la nivel de gospodării, la 31.12.2013, conform datelor furnizate de **Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM)**.

În ceea ce privește tehnologia LTE (Long Term Evolution), la data de 31.12.2013, niciun operator nu implementase această tehnologie la nivelul județului.

În tabelul nr.1.3.9 sunt prezentați operatorii care furnizează efectiv servicii la nivelul anului 2013.

Tabelul nr.1.3.9. Operatori care furnizează efectiv servicii de telefonie în județul Caraș-Severin

Furnizează efectiv		2013
1. Numar total furnizori ACTIVI	1. Servicii de telefonie fixă	9
	2. Servicii de telefonie furnizate prin intermediul unor rețele publice mobile terestre	4
	3. Servicii de acces la internet	23
	4. Servicii de linii închiriate și transmisiuni de date	20
	5. Servicii de retransmisie a programelor audiovizuale	12
2. Numar total CONEXIUNI	3. Servicii de acces la internet	44,000*

*Notă: Datele au fost colectate de la principalii furnizori la nivel național (care dețineau 95% din totalul conexiunilor la internet)

Referitor la gradul de acoperire cu telefonie mobilă a localităților din județul Caraș-Severin, există cel puțin un operator de telefonie mobilă la nivelul fiecărei localități, mai puțin Cornereva (6 sate/cătune), Berzasca (1) și Sichevița (1).

I.4. Dezvoltare urbană și amenajarea teritoriului

I.4.1. Starea actuală în domeniul activității de urbanism și amenajarea teritoriului

Principalele documente de referință care trebuie avute în vedere în domeniul urbanizării mediului, dezvoltării urbane durabile, respectiv a amenajării teritoriului și urbanismului sunt:

- **CARTEA URBANĂ EUROPEANĂ** 1992 ca document practic de referință inspirat din Campania europeană pentru renașterea orașului;
- **CARTA AALBORG** a municipiilor și orașelor europene pentru durabilitate – 1994;
- **CARTA DE LA Leipzig** PENTRU ORAȘE EUROPENE DURABILE - 2007;
- **AGENDA TERITORIALĂ a Uniunii Europene** Leipzig 2007;
- **CARTA VERDE A MOBILITĂȚII URBANE** către o nouă cultură a mobilității urbane – Bruxelles 2007;
- **CARTA URBANĂ II** – Manifest pentru o nouă urbanitate – Strasbourg 2008;
- **Declarația de la Toledo** privind dezvoltarea urbană – 2010;
- **POLITICA PENTRU ARHITECTURĂ ÎN ROMÂNIA 2010-2015** - Cultura mediului construit și calitatea vieții – document pragmatic al Ordinului Arhitecților din România – 2010; etc.

În urma radiografierii sub aspect critic și a analizei mediului construit, a teritoriului urbanizat la diferite nivele (*dens* – centre, zone centrale, *mediu* – zone locuite, zone marginale,

slab construite - periferii, localități rurale), comparat cu alte imagini urbane europene s-au desprins unele concluzii comune, privind problemele de actualitate care trebuie soluționate pentru creșterea calității vieții și o dezvoltare urbană durabilă. Dintre acestea se pot enumera:

- Preocupare redusă pentru spațiul public;
- Invadarea inesteticului prin abandonarea preocupării pentru rigoare compozițională și frumos a autorităților locale, dar și ca urmare a implicării insuficiente a profesioniștilor și chiar a permisiunii neprofesionalismului;
- Tendința de inutilitate a documentațiilor de urbanism, prin eludarea acestora atât la nivel conceptual-teoretic (elaborare formală, nonreglementară, etc.), dar și în etapa practică (interpretare, nerespectarea reglementărilor, etc.) la PUG, PUZ.

Cele mai frecvente *aspecte nereglementare* ce se întâlnesc în spațiul urban sunt:

- Nu există amenajări cu calități estetice, care să confere calitate cadrului construit;
- Rampe de accesibilitate pietonale nefuncționale (cu înclinație max.8 % conform NP 051 / 2000 aprobat prin Ordin 649/ 2001);
- Mobilierul urban amplasat aleator, fără utilitate, neîntreținut suficient;
- Publicitate nereglementară;
- Rețele edilitare diverse, care invadează și populează inestetic spațiul, alterând imaginea arhitecturală a clădirilor și a mediului;
- Calitate insuficientă a spațiului urban și a spațiului verde amenajat (lipsă grile pentru pomi / zone pietonale nefuncționale, scurgeri pluviale ale clădirilor în spațiul public, deversări de ape pluviale necorespunzătoare, în spațiul destinat pietonilor, pasaje neîntreținute, etc.);
- Carosabil și trotuar realizate din materiale identice, necorespunzătoare;
- Zone de spații publice reziduale, neamenajate;
- Nu se respectă dreptul pietonului, primează dreptul autovehicolelor;
- Aproximarea spațiilor comerciale prin fața (prin zona de acces pietonal);
- Depozitarea deșeurilor nereglementară la locurile de colectare și în zonele periferice (ex. Zona locuită de romi din localitatea Cîlnic Reșița - aspect de mahala); de aici rezultă importanța ce trebuie acordată capitolului de Protecția mediului;
- Lipsă amenajării corespunzătoare și a educației civice la spațiile de depozitare a deșeurilor menajere urbane;
- Locuri de joacă pentru copii din materiale necorespunzătoare (ex. pavele cu găuri);
- Nu există canalizare pluvială corespunzătoare; Grile de captare ape pluviale necurățate, canale colmatate, etc; de aici rezultă ca prim obiectiv necesitatea *refacerii Reglementelor Locale de Urbanism la orașe, municipii*);
- Lucrări de modernizare / reabilitare nefinalizate; Lucrări de construcții deteriorate nereabilitate (dupa anul 1989);
- Agresarea spațiului public (deschiderea ușilor magazinelor spre exterior, în detrimentul circulației pietonale, scari de acces la spații comerciale exterioare, etc);
- Trotuare recent reabilitate pe care se parchează autovehicole;
- Deșeuri de la animale de companie, în spații publice;
- Spații fără funcții urbanistice clare (spațiu de joacă, spațiu verde, spațiu pentru animale de companie, etc);
- Spații construite parazitare, care incomodează locuințele, amplasate în fața ferestrelor, pe spațiul public (Anexele nefuncționale ale instalației de termoficare, noile Puncte Termice);
- Degradarea fațadelor clădirilor cu conducte / cabluri de utilități plasate în mod necorespunzător;
- Reducerea confortului interior (interioare blocuri de locuințe colective) prin invadarea de rețele și utilități (conducte, cabluri, tablouri, etc);
- Creșterea gradului de motorizare urbană, disproporționat față de locurile de parcare;
- Străzi cu circulație mixată, nereglementată (nu există trotuare, semne de circulație) corespunzătoare;
- Trecuri de pietoni nefuncționale;
- Nerespectarea semnelor de circulație;
- Construcții începute și neterminate;

- Amplasarea de afișe în locuri care strică estetica;
- Organizarea zilelor orașului în spații neadecvate;
- Necesitatea amenajării spațiilor verzi de a lungul cursurilor de apă în intravilanul localității, având în vedere faptul că apa constituie coloana vertebrală a orașelor;
- Necesitatea urmării compozițiilor urbane în conceperea spațiilor publice, a protejării pietonilor, a refacerii zonelor și peisajelor verzi, în vederea ridicării calității vieții.

Conceptele care ar trebui respectate în activitatea de urbanism, vizează:

- ✓ Necesitatea diferențierii materialelor pentru realizarea trotuarelor și a părții carosabile;
- ✓ Necesitatea introducerii de semne noi de circulație (ex. zone cu circulație mixată);
- ✓ Necesitatea decongestionării circulației la orele de vârf în centrele urbane, prin modernizarea transportului în comun, descurajarea transportului individual și stimularea transportului fără emisie de carbon (ex. transport cu biciclete);
- ✓ Descongestionarea centrelor de circulație auto.

Concluzia care se desprinde în urma analizei situației actuale a spațiului urban este că **județul Caraș-Severin se confruntă cu necesitatea de a acorda atenția cuvenită unei arhitecturi de bună calitate, care să promoveze conceptul durabilității.**

De aici, rezultă necesitatea respectării unor **principii fundamentale** ale activității de urbanism, **care să promoveze politici în domeniul arhitecturii care au autoritatea:**

- ✓ Să recunoască importanța **socială, de mediu și culturală** a arhitecturii;

Să promoveze **conceptul durabilității în arhitectură**, în construcția, funcționarea, întreținerea și reabilitarea clădirilor, **inclusiv a spațiului public;**

- ✓ Să promoveze **îmbunătățirea calității mediului construit**, impulsivând crearea condițiilor care să conducă la realizarea unei **arhitecturi de bună calitate** și protejarea patrimoniului arhitectural, prin stimularea bunelor practici, atât în sectorul public, cât și în cel privat;
- ✓ **Să dea exemplu** comunității cu privire la **calitatea arhitecturii realizate de sectorul public** și la preocuparea față de clădirile de patrimoniu;
- ✓ **Să promoveze standarde înalte cu privire la mediu** în general, la nivelul autorității locale prin legislație, reglementări și **măsuri financiare corespunzătoare;**
- ✓ Să ajute la crearea și susținerea calității arhitecturii și cadrului, mediului construit prin **educație** și asistență de specialitate.

Atât din POLITICA PENTRU ARHITECTURĂ ÎN ROMÂNIA 2010-2015, Cultura mediului construit și calitatea vieții 2010, dar și din necesitatea unor acțiuni concrete, se pot desprinde:

▶ Crearea unei **agende urbane;**

▶ Declararea în fiecare an a 7 monumente – obiective de promovare prin manifestarea

ANUL MONUMENTULUI;

▶ **Colaborare și solidaritate** între partenerii locali prin angajament politic și financiar în beneficiul comunității acestora;

▶ Elaborarea de **politici urbane** – ca formă de intervenție și direcționare a autorităților publice, ca o cooperare permanentă și reînnoită între aleși și public;

▶ **Refacerea de urgență a strategiilor locale.** Cuprinderea în cadrul acestora a **conceptului de “modernizare integrată/integrală”** a spațiului public, a străzii (infrastructură, rețele, iluminat, mobilare, amenajare, spații verzi, etc.), potrivit căruia o stradă modernizată nu mai poate primi bani publici și nu se mai poate interveni la aceasta, în perioada de utilizare normată minim 20 - 30 ani.

▶ **Actualizarea Planului de Amenajarea Teritoriului Județean;**

▶ **Înoirea/amendarea Planurilor Urbanistice Generale** cu principiile acestei strategii și a tendințelor sănătoase;

- ▶ **Reducerea volumului deplasărilor** și în special folosirea mașinilor particulare în oraș;
- ▶ **Decongestionarea centrelor** Urbane prin micșorarea circulațiilor auto, în special a celei de tranzit și reducerea parcărilor în zonele centrale;
- ▶ Asigurarea unui **loc de parcare**/apartament în zona de locuințe colective, introducerea taxei de 500% pentru al 2-lea loc folosit pe spațiul public;
- ▶ Parcaje pe **parcarea proprie** pentru persoanele juridice de drept privat;
- ▶ Descurajarea transportului individual prin modernizarea transportului public;
- ▶ **Concursuri de idei / soluții arhitecturale** pentru intervenții în spațiile publice și lucrări finanțate de la buget;
- ▶ Schimbarea de paradigmă în ceea ce privește **mentalitatea colectivă față de spațiul public**, sensibilizarea publicului asupra faptului că spațiul public îi aparține și este o proprietate colectivă ce trebuie **tratată cu respect**;
- ▶ Reevaluarea importanței **spațiului public** și a **atitudinii** autorităților față de acesta – spațiul social al străzii – lărgirea trotuarelor, crearea de alei pietonale și pentru circulația bicicletelor / roleurilor, controlul traficului de automobile și de aprovizionare prin amenajări / atitudini urbane adecvate, alegerea justificată a soluțiilor de străzi cu circulație mixată cu constrângerile și semnalizarea corespunzătoare, a sensurilor unice;
- ▶ Protejarea spațiului public prin reamenajări durabile și de înaltă calitate, cu atenție sporită acordată mobilierului urban, signalecticii urbane – reglementări pentru fațade, recurgerea la vegetații, oglinzi de apă, obiecte de artă, comerț stradal atractiv, de bună calitate;
- ▶ O arhitectură și un **mediu fizic de calitate**, printr-o arhitectură contemporană de înaltă calitate, cât și prin conservarea și reabilitarea judicioasă a **patrimoniului construit**;
- ▶ **Întoarcerea feței** localității către **cursul de apă**;
- ▶ **Plasarea inițiativelor de igienizare a cursurilor de apă prioritar pe listele de investiții ale instituțiilor**;
- ▶ Promovarea unui urbanism **compact**;
- ▶ **Sanționarea** imediată a agresiilor sub orice formă a spațiului public și a mediului;
- ▶ Asumarea responsabilității autorităților publice pentru **gestiunea economică, coerentă și rațională a resurselor naturale și energetice**;
- ▶ **Asumarea responsabilității autorităților locale pentru protejarea naturii și a spațiilor verzi**;
- ▶ Considerarea localității ca un **ecosistem**, fără resurse din exterior pe cât posibil;
- ▶ Adoptarea pe plan local a soluțiilor de **prevenire a poluării**;
- ▶ Forma fizică a orașului – **salvarea centrelor**, ca simboluri ale patrimoniului European;
- ▶ Eficientizarea folosirii spațiului urban în localități urbane și rurale, inclusiv prin eradicarea ruinelor contemporane, prin promovarea de proiecte de finalizare;
- ▶ Crearea și gestionarea de **spații publice**, ca parte integrantă a dezvoltării urbane, care contribuie la creșterea atractivității și sunt de importanța clădirilor;
- ▶ **Crearea arhitecturală** este determinantă pentru **calitatea peisajului urban – Crearea unei identități** a localităților sprijinită pe **arhitectura contemporană și pe patrimoniul istoric**;
- ▶ **Toți cetățenii au dreptul** să trăiască într-un mediu sănătos, sigur, liniștit, agreabil și să **participe direct la crearea acestuia**.

Referitor la gospodărirea localităților urbane și rurale – forma fizică a localităților, trebuie respectate prevederile ORDONANȚEI nr. 21 din 30 ianuarie 2002 (*actualizată*) privind gospodărirea localităților urbane și rurale (art.8 , art.12 , art.18).

Obiective:

- ▶ **Necesitatea respectării prevederilor Cartei europene 1992 privind respectarea de către autoritățile locale a principiului amenajării și protejării naturii și a spațiilor verzi**;
- ▶ **PUZ - elaborate, aprobate trebuie respectate**;
- ▶ **PUZ - trecerea din domeniul privat în domeniul public**;
- ▶ **Canalizarea energiilor creative spre scopuri constructive nu distructive**;
- ▶ **Ridicarea standardului calitativ, estetic și funcțional al spațiilor publice urbane**;

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

- ▶ Necesitatea elaborării proiectelor de amenajare a spațiilor verzi și amplasarea mobilierului urban;
- ▶ Necesitatea amenajării / dezvoltării pistelor de bicicliști funcționale (fără ca acestea să taie parcuri, ocoliri de terase și alte obstacole);
- ▶ Necesitatea curățirii canalelor pluviale;
- ▶ Necesitatea introducerii intrărilor în clădiri în alveole;
- ▶ Necesitatea executării scărilor de acces în spații comerciale / sedii firme în interior;
- ▶ Necesitatea respectării normelor de dimensionare și amplasare a parcajelor (ex. Ordinul nr. 119 /2014, luarea în considerare a înlocuirii Normativului P 132/93);
- ▶ Necesitatea respectării normelor de sănătate publică în spațiul urban (amplasarea de tablite pentru posesorii de animale de companie pentru ridicarea deșeurilor);
- ▶ Necesitatea respectării H.G.525 /1996 actualizată cu H.G. 490 /2011 privind rețelele aeriene;
- ▶ Necesitatea organizării de acțiuni de educare pentru copii și adulți, pentru menținerea ordinii și curățeniei în spațiile publice; educația, formarea și creșterea gradului de conștientizare au un rol important;
- ▶ Necesitatea reabilitării monumentelor istorice, culturale prin declararea "Anului Monumentului" (7 monumente în următorul ciclu);
- ▶ Necesitatea amenajării urbanistice a orașelor fără mahalale;
- ▶ Promovarea conceptului de durabilitate în arhitectură;
- ▶ Creșterea calității aspectului arhitectural al orașelor;
- ▶ Promovarea standardelor de protejare a mediului;
- ▶ Respectarea Politicii pentru Arhitectură în România 2010-2015 - cultura mediului construit și calitatea vieții 2010;
- ▶ Strategiile locale trebuie să prevadă realizarea investițiilor cu acceptul cetățenilor din zonă.

În Anexa I.4.1 este prezentată Situația planurilor urbanistice generale în județul Caraș-Severin, iar în Anexa I.4.2. Situația structurilor de specialitate în domeniul amenajării teritoriului și urbanismului în județul Caraș- Severin.

În tabelul nr.I.4.1 este redată Situația structurilor de specialitate în județul Caraș-Severin (exclusiv Consiliul Județean Caraș-Severin) din domeniul Urbanismului.

Situația structurilor de specialitate în județul Caraș-Severin
(exclusiv Consiliul Județean Caraș-Severin)

Tabelul nr.I.4.1.

	Municipii / orașe		Comune		Total Posturi/ Personal angajat	Total UAT	%
	% ocupare	Posturi/ ocupate	% ocupare	Posturi/ ocupate			
Total posturi – din organigrame		78		37	115		
Total personal angajat - posturi ocupate	71%	56	97,2%	36	92		
Posturi vacante		22		1			
Structuri organizate – la comune nu se poate vorbi de structuri organizate ci de responsabili desemnați	8 din 8 Procent de 100%		33 din 69 Procent de 47,8%		41	77	53,2%
UAT la care autorizarea este transferată Președintelui Consiliului Județean	0		36 din 69 Procent de 52,2%				
Profesiunea/specialitatea							
Arhitectură/urbanism		3		1	4		4,34%
Inginer construcții CCIA		8		4	12		13,04%

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Inginer Construcții CH, CFDP, IF, etc.	6	0	6	6,52%
Alte domenii: juridic, administrație publică, agronomie, zootehnie, TCM, etc.	39	31	70	76,00%

Situația structurilor de specialitate din județ, prevăzute de Legea nr. 50/1991, respectiv Legea nr. 350/2001, arată clar lipsa de specialiști din domeniu și totodată explică oarecum eșecurile perioadei parcurse. Astfel, un procent **de peste 50%** din numărul unităților administrativ teritoriale din județ nu au constituite structuri de specialitate. Specialitățile care operează în domeniul urbanismului releva faptul că **sub 5% au specialitatea arhitectură și urbanism, iar 76% din cei care activează, nu au nimic comun cu domeniul arhitecturii sau construcțiilor**, fiind specialiști în alte domenii: juridic, administrație publică, agronomie, cadastru, zootehnie, metalurgie, TCM etc.

I.5. Mediu

I.5.1. Activitatea desfășurată de Agenția pentru Protecția Mediului Caraș-Severin

În perioada 2007-2014 principalele activități desfășurate de *Agenția pentru Protecția Mediului Caraș-Severin* au fost:

- implicare în monitorizarea strategiilor și politicilor de mediu la nivel județean și regional – monitorizarea Planului Regional de Acțiune pentru Mediu/Planului Local de Acțiune pentru Mediu;
- urmărirea cu prioritate a realizării măsurilor din planul de implementare și din documentele de aderare a României la Uniunea Europeană;
- participare în comisiile de specialitate organizate la nivelul autorităților locale (Instituția Prefectului –județul Caraș-Severin, Consiliul Județean Caraș-Severin, orașelor/municipiilor) în conformitate cu prevederile legale;
- furnizarea la cerere a informațiilor de mediu, în conformitate cu prevederile legale;
- parcurgerea procedurilor de reglementare și emitere acte de reglementare (avize/acorduri/autorizații/autorizații integrate de mediu), în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- colaborarea cu Garda Națională de Mediu (GNM)– Comisariatul Județean Caraș-Severin și Comisariatul Regional Vest, GNM fiind un partener principal în implementarea politicilor și a legislației în domeniul mediului în județ;
- verificarea condițiilor impuse de legislație privind situația actuală a depozitelor municipale neconforme și monitorizarea stadiului de implementare a Directivei 1999/31/CE, prin:
  - ✓ controale împreună cu reprezentanții GNM Comisariatul Județean Caraș-Severin în vederea întocmirii notei de constatare necesară accesării de fonduri europene (17 acțiuni control în 2013);
  - ✓ controale în vederea urmării conformării activităților prestate de agenții economici cu actele de reglementare emise și de actele normative privind protecția mediului;
  - ✓ controale în timpul producerii unor evenimente ecologice cu impact negativ asupra mediului – poluări accidentale/sistematice;
- efectuarea de analize de laborator la solicitarea GNM – Comisariatul Județean Caraș-Severin;
- efectuarea expertizelor asupra calității apelor uzate, aerului și a nivelului de zgomot;
- îndeplinirea în mod corespunzător a tuturor activităților solicitate de către Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice și Agenția Națională pentru Protecția Mediului;

- organizarea și participarea la campanii de informare și conștientizare a publicului în domeniul protecției mediului (a încheiat parteneriate cu ONG-uri și Inspectoratul Școlar Județean Caraș-Severin):
  - ✓ acțiuni de educație ecologică, marcarea evenimentelor din calendarul ecologic, precum și de promovare a voluntariatului pe probleme privind mediul înconjurător în școlile din județ (acțiuni de ecologizare a unor zone din județ);
- obținerea finanțării și încheierea în calitate de beneficiar a contractului de finanțare a proiectului LIFE+ *"Îmbunătățirea statutului de conservare pentru speciile și habitatele prioritare din zonele umede ale Porților de Fier"*; perioada de implementare: 01/09/2011 - 15/12/2015; Parteneri: Administrația Parcului Natural Porțile de Fier (Beneficiar Asociat), Universitatea București, Centrul de Cercetare a Mediului și Efectuare a Studiilor de Impact (Beneficiar Asociat), Muzeul Național de Istorie Naturală Grigore Antipa; Valoarea proiectului: 1 272 540 EURO (finanțare UE: 75 %);
- implementarea de acțiuni în parteneriat cu ONG-ul GEC NERA, în cadrul proiectului *"Watchdog advocacy destinate stopării activităților antropice ilegale în aria Parcului Natural Porțile de Fier"* finanțat prin Programul de Inovare Civică al Fundației pentru Dezvoltarea Societății Civile;
- implementarea anuală începând cu anul 2011 la nivelul județului a proiectului *"Let's do it România"* - O zi de curățenie în toată țara, la nivelul județului, în parteneriat cu GNM – Comisariatul Județean Caraș-Severin, Direcția Silvică Caraș-Severin și autoritățile locale;
- continuarea implementării prevederilor:
  - ✓ Directivei Consiliului nr.96/61/CE privind prevenirea și controlul integrat al poluării (IPPC);
  - ✓ Directivei Consiliului nr.1999/13/CE privind reducerea emisiilor de compuși organici volatili datorate utilizării solvenților organici în anumite activități și instalații;
  - ✓ Directivei Consiliului nr.94/63/CE privind controlul emisiilor de compuși organici volatili rezultați din depozitarea benzinei și distribuția sa de la terminale la stațiile service;
  - ✓ Directivei Consiliului nr.96/82/CE privind controlul accidentelor majore în care sunt implicate substanțe periculoase SEVESO II;
  - ✓ Directivei Consiliului nr.2001/80/CE privind limitarea emisiilor anumitor poluanți în aer proveniți din instalații mari de ardere;
  - ✓ Directivei habitate 92/49/CEE privind protecția speciilor și habitatelor naturale prin aplicarea măsurilor stabilite în procedura de reglementare a obiectivelor situate în ariile naturale protejate de interes comunitar;
  - ✓ Directivei Consiliului nr.99/31/CE privind depozitarea deșeurilor;
  - ✓ Directivei 2000/76/CE privind incinerarea deșeurilor; Monitorizarea cantităților de deșeuri periculoase medicale – raport lunar;
  - ✓ Directivei Parlamentului și Consiliului nr.94/62/CE privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, modificată de Directiva Parlamentului și Consiliului nr.2004/12/CE;
  - ✓ Directivei 2008/98/CE, care simplifică cadrul legislativ existent în domeniul gestionării deșeurilor prin abrogarea Directivei 75/439/CEE privind eliminarea uleiurilor uzate, dispozițiile relevante fiind incluse în noua directivă;
  - ✓ Directivei 2006/66/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind bateriile și acumulatorii și deșeurile de baterii și acumulatori;
  - ✓ Directivei 2000/53/EC privind vehiculele scoase din uz;
  - ✓ Directivei 96/59/CEE privind eliminarea bifenililor și trifenililor policlorurați (PCB și PCT);
  - ✓ Regulamentului (CE) nr.1013/2006 al Parlamentului European și al Consiliului Europei privind transferul de deșeuri;
  - ✓ Regulamentului 1907/2006 privind Înregistrarea, Evaluarea, Autorizarea și Restricționarea substanțelor chimice (REACH).

1.5.2. Calitatea aerului

1.5.2.1. Monitorizarea calității aerului

Monitorizarea calității aerului în județul Caraș-Severin se face prin intermediul celor 5 stații de monitorizare automată a calității aerului, care fac parte din Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului.

Poluanții monitorizați sunt: SO₂, NO, NO₂, NO_x, CO, O₃, COV, PM₁₀ (automat și gravimetric) și metale (Pb, Cd, As și Ni). De asemenea, se urmăresc parametrii meteorologici (direcție și viteză vânt, temperatură, presiune, radiație solară, umiditate relativă, cantitatea de precipitații).

Inițial, rețeaua de monitorizare a calității aerului, pentru județul Caraș-Severin, a cuprins 3 stații automate. Ulterior, a fost reproiectată rețeaua, funcție de rezultatul evaluării preliminare a calității aerului efectuată de Centrul de Evaluare a Calității Aerului (CECA), conform HG 586/2004 – privind înființarea și organizarea Sistemului Național de Evaluare și Gestionare Integrată a Calității Aerului (SNEGICA).

Urmarea acestei evaluări a rezultat faptul că la nivelul județului Caraș-Severin sunt necesare 5 stații automate pentru monitorizarea calității aerului, după cum urmează: 2 stații de tip industrial, amplasate în Reșița și respectiv Oțelu Roșu, o stație EMEP, amplasată pe Muntele Semenic, o stație de trafic, amplasată în localitatea Buchin, o stație de fond urban/trafic, amplasată în localitatea Moldova Nouă.

- Stația automată – Reșița CS-1 funcționează din 2008;
  - Stația automată – Oțelu Roșu CS-2 funcționează din 2008;
  - Stația automată – Moldova Nouă CS-3 funcționează din 2010;
  - Stația automată – Buchin CS-4 funcționează din 2010;
  - Stația automată – Semenic EM-2 funcționează din 2010.
- În figura nr.1.5.1. este prezentată Stația automată Reșița CS-1.

Figura nr.1.5.1. Stația automată Reșița CS-1.

În tabelul nr. 1.5.1. sunt redate Rapoartele de evaluare a calității aerului în perioada 2009-2012, iar în tabelul nr.1.5.2 Depășirile din perioada 2009-2014.

Tabelul nr.1.5.1. Rapoartele de evaluare a calității aerului în perioada 2009 - 2013

Nume stație/ localizare/tip stație	Poluant	Media aritmetică pe întreaga perioadă (medii anuale)					Unitate măsură	Captura de date (%) (validate, pe întreaga perioadă)				
		2009	2010	2011	2012			2009	2010	2011	2012	2013
CS-1	SO ₂	9,41	6,09	8,09	9,75	-	μg/m ³	64,00	92,50	97,9	45,5	2013

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Reșița Tip industrial	NO ₂	9,47	14,62	14,66	21,18	10,58	μg/m ³	69,70	63,60	56,3	58,3	-
	PM10 automat	23,15	18,49	22,27	23,63	24,53	μg/m ³	91,60	79,50	18,3	47,4	54,5
	PM10 grav.	21,05	21,77	29,05	21,86	15,60	μg/m ³	91,70	87,30	89,5	47,2	67,3
	CO	0,14	0,13	0,19	2,34	0,13	mg/m ³	93,90	94,20	80,6	48,9	70,9
	O ₃	45,2	40,1	45,09	99,20	44,09	μg/ m ³	89,20	95,50	90,8	46,1	94,1
	Pb	0,04	0,040	0,06	-	-	μg/ m ³	87,90	86,00	46,8	-	16,5
	As	-	0,78	2,98	-	-	ng/m ³	-	62,10	46,8	-	-
	Cd	1,7	3,44	9,94	-	-	ng/ m ³	-	86,00	46,8	-	-
	Ni	-	0,55	3,6	-	-	ng/ m ³	-	62,10	46,7	-	-
CS-2 Oțelu Roșu Tip industrial	SO ₂	7,06	6,85	12,85	10,69	-	μg/ m ³	-	53,00	65,9	52,6	-
	NO ₂	10,53	12,36	11,80	13,62	11,56	μg/ m ³	-	67,00	61,0	74,5	-
	PM10 automat	31,19	18,93	23,44	22,54	13,7	μg/ m ³	-	13,40	12,0	63,0	45,4
	PM10 grav.	22,41	22,60	24,67	16,51	12,90	μg/ m ³	61,60	64,11	44,9	81,6	23,5
	CO	0,11	0,15	0,7	1,80	0,12	mg/ m ³	49,60	42,70	26,7	75,9	65,2
	O ₃	47,8	31,02	37,05	157,1	48,23	μg/ m ³	86,40	71,90	76,1	85,1	90,3
	Pb	0,05	0,07	0,07	-	-	μg/ m ³	59,40	64,10	25,2	-	91,3
	As	-	0,67	1,90	-	-	ng/ m ³	-	43,50	25,2	-	-
	Cd	1,63	3,74	8,23	-	-	ng/ m ³	59,40	64,10	25,2	-	-
	Ni	-	1,02	0,51	-	-	ng/ m ³	-	43,50	25,2	-	-
CS-3 Moldova Nouă Tip Fond urban/ trafic	SO ₂ (24h)	-	16,87	11,98	8,71	11,20	μg/ m ³	-	73,90	84,1	88,0	-
	SO ₂ (h)	-	16,87	-	8,71	17,98	μg/ m ³	-	73,90	-	88,0	66,1
	PM10 automat	-	36,13	25,87	21,64	19,04	μg/ m ³	-	18,20	85,4	89,6	76,1
	PM10 grav.	-	23,71	26,59	22,70	1,59	μg/ m ³	-	66,00	73,9	87,9	80,0
	Benzen	-	2,80	4,15	5,55	-	μg/ m ³	-	65,70	70,0	2,1	42,5
	Pb	-	0,01	0,02	-	-	μg/ m ³	-	66,00	40,0	-	-
	As	-	1,30	2,32	-	-	ng/ m ³	-	48,40	40,0	-	-
	Cd	-	0,78	3,08	-	-	ng/ m ³	-	66,00	40,0	-	-
	Ni	-	0,77	1,12	-	10,77	ng/ m ³	-	48,40	40,0	-	-
CS-4 Buchin Tip trafic	SO ₂	-	10,91	16,41	-	18,27	μg/ m ³	-	79,30	27,3	-	89,8
	NO ₂	-	19,41	22,57	20,52	15,5	μg/ m ³	-	66,30	27,8	60,1	91,4
	PM10 automat	-	37,03	17,66	-	22,01	μg/ m ³	-	14,20	15,0	-	56,1

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

	PM10 grav.	-	19,89	24,34	20,57	0,48	μg/ m ³	-	59,70	22,4	25,9	65,4
	CO	-	0,74	-	1,92	-	mg/ m ³	-	36,00	-	63,0	89,2
	Benzen	-	3,04	4,40	0,12	-	μg/ m ³	-	75,50	24,7	39,4	-
	Pb	-	0,01	0,01	-	-	μg/ m ³	-	58,60	20,0	-	-
	As	-	0,48	0,81	-	-	ng/ m ³	-	39,70	20,0	-	-
	Cd	-	0,41	1,41	-	-	ng/ m ³	-	58,60	20,0	-	-
	Ni	-	0,46	0,66	-	-	ng/ m ³	-	40,80	20,0	-	-
EM-2 Semenic Tip EMEP	SO ₂	-	-	3,76	-	3,63	μg/ m ³	-	-	10,1	-	-
	NO ₂	-	8,21	6,21	7,57	-	μg/ m ³	-	2,70	33,9	52,9	35,7
	PM10 automat	-	4,45	12,59	11,47	-	μg/ m ³	-	6,80	20,0	11,4	-
	PM10 grav.	-	8,11	1,47	14,13	0,06	μg/ m ³	-	2,70	47,4	14,4	-
	CO	-	-	0,07	0,25	40,15	mg/ m ³	-	-	45,7	39,3	78,7
	O ₃	-	34,87	48,45	153,3	-	μg/ m ³	-	6,50	57,1	58,6	88,6
	Benzen	-	3,79	4,18	4,00	-	μg/ m ³	-	2,40	48,3	4,0	-
	Pb	-	-	-	-	-	μg/ m ³	-	-	-	-	-
	As	-	-	-	-	-	ng/ m ³	-	-	-	-	-
	Cd	-	-	-	-	-	ng/ m ³	-	-	-	-	-
	Ni	-	-	-	-	-	ng/ m ³	-	-	-	-	-

Tabelul nr. I.5.2. Rapoarte de evaluare a calității aerului (Depășiri) - Perioada: 2009 - 2013

	Indicator	VL	UM	Număr depășiri																								
				CS1	CS2	CS3	CS4	EM-2	CS1	CS2	CS3	CS4	EM-2	CS1	CS2	CS3	CS4	EM-2	CS1	CS2	CS3	CS4	EM-2					
				2009					2010					2011					2012					2013				
1	NO ₂ (1h)	200	μg/m ³	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
2	NO ₂ anual	40	μg/m ³	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
3	NO _x anual	30	μg/m ³	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
4	SO ₂ (1h)	350	μg/m ³	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
5	SO ₂ (24h)	125	μg/m ³	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
6	SO ₂ (anual)	20	μg/m ³	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
7	PM10 grav (24h)	50	μg/m ³	10	4	-	-	-	9	4	15	1	-	26	6	5	3	-	2	1	10	-	-	-				

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

tabelul nr.1.5.4.

Tabelul nr. 1.5.3. Pulberi în suspensie - PM10 în 2009 - 2013	
Norme - ORDIN nr. 592 din 25 iunie 2002 - Pulberi în suspensie - PM10	
Valori limită	50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ PM 10 - valoarea limită zilnică pentru protecția sănătății umane (până la 1 ianuarie 2010) 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ PM10 - valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane (până la 1 ianuarie 2010) 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - valoarea limită zilnică pentru protecția sănătății umane 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane

Valori Depășite PM10 _{grv}	În 2009 la CS-1 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 10 ori). În 2009 la CS-2 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 4 ori). În 2010 la CS-1 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 9 ori). În 2010 la CS-2 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 5 ori). În 2010 la CS-3 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 15 ori) În 2010 la CS-4 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 1 ori). În 2011 la CS-1 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 26 ori). În 2011 la CS-2 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 6 ori). În 2011 la CS-3 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 5 ori). În 2011 la CS-4 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 3 ori). În 2012 la CS-1 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 2 ori). În 2012 la CS-2 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 1 ori). În 2012 la CS-3 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 10 ori). În 2013 la CS-3 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 1 ori). În 2013 la CS-4 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 10 ori).
Valori depășite PM10 _{nefel}	În 2008 la CS-1 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 21 ori). În 2008 la CS-2 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 11 ori). În 2009 la CS-1 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 10 ori). În 2009 la CS-2 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 25 ori). În 2010 la CS-1 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 2 ori). În 2010 la CS-2 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 0 ori) . În 2010 la CS-3 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 13 ori). În 2010 la CS-4 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 11 ori). În 2011 la CS-1 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 6 ori). În 2011 la CS-2 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 4 ori). În 2011 la CS-3 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 19 ori). În 2012 la CS-1 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 4 ori). În 2012 la CS-3 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 2 ori). În 2013 la CS-3 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 11 ori). În 2013 la CS-4 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 1 ori).
Cauze posibile	CS-1 2009-2010 – Sursa potențială: trafic rutier+lucrări ISPA+UCM Turnate+SC TMK Reșița (industrie siderurgică)+ încălzire rezidențială. CS-2 2009-2011 SC Ductil Steel Buzău, PL Oțelu Roșu. CS-3 2010- Influența condițiilor meteo. Antrenarea sterilului de pe iazurile de decantare ale SC Moldomin SA Moldova Nouă, trafic, încălzire rezidențială. CS-4 2010-2011 - Trafic intens - E 70 + încălzire rezidențială. CS-1 2012, CS-2 2012, CS-3 2012 –Încălzire domestică (S5 ; Împrăștierea de nisip / materiale antiderapante pe șosele în perioada de iarnă (S9) CS-3 2013 - Sursa potențială: Încălzire domestică (S5 ; Împrăștierea de nisip / materiale antiderapante pe șosele în perioada de iarnă (S9) CS-4 2013 - Sursa potențială: Proximitatea unei șosele importante (S2) ; Industrie locală inclusiv producerea de energie termoelectrică (S3); Încălzire domestică (S5) ; Împrăștierea de nisip / materiale antiderapante pe șosele în perioada de iarnă (S9)

Tabelul nr. 1.5.4 Pulberi în suspensie - PM10 – în 2011-2013

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Norme - LEGEA nr. 104 din 15 iunie 2011 - Pulberi în suspensie - PM10	
Valori limită	50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - valoarea limită zilnică pentru protecția sănătății umane 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane
Valori Depășite PM10 _{grv}	În 2011 la CS-1 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 26 ori). În 2011 la CS-2 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 6 ori). În 2011 la CS-3 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 5 ori). În 2011 la CS-4 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 3 ori). În 2012 la CS-1 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 2 ori). În 2012 la CS-2 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 1 ori). În 2012 la CS-3 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 10 ori). În 2013 la CS-3 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 1 ori). În 2013 la CS-4 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 10 ori).
Valori depășite PM10 _{nefelometric}	În 2011 la CS-1 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 6 ori). În 2011 la CS-2 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 4 ori). În 2011 la CS-3 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 19 ori). În 2012 la CS-1 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 4 ori). În 2012 la CS-3 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 2 ori). În 2013 la CS-3 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 11 ori). În 2013 la CS-4 s-a depășit limita de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 1 ori).
Cauze posibile	CS-1 2012 - Sursa potențială: incendii la depozitul de deșeuri menajere, încălzire rezidențială, aprindere vegetație, trafic. CS-2 2012 - Sursa potențială: încălzire rezidențială. CS-3 2012 - Sursa potențială: încălzire rezidențială, aprinderea vegetației, inclusiv în zonele adiacente stației (practică agricolă întâlnită frecvent), posibil antrenarea sterilului de pe iazurile de decantare ale SC Moldomin SA Moldova Nouă. CS-3 2013 - Sursa potențială: Încălzire domestică (S5 ; Împrăștierea de nisip / materiale antiderapante pe șosele în perioada de iarnă (S9) CS-4 2013 - Sursa potențială: Proximitatea unei șosele importante (S2) ; Industrie locală inclusiv producerea de energie termoelectrică (S3); Încălzire domestică (S5) ; Împrăștierea de nisip / materiale antiderapante pe șosele în perioada de iarnă (S9).

- **Ozon (O₃)**, - pentru perioada 2011-2013 *metodele de referință pentru analiza ozonului* și de calibrare a instrumentelor pentru ozon au fost: *metoda de analiză* - metoda fotometrică în UV (ISO 13964:1998) și *metoda de calibrare*: fotometru de referință în UV (ISO 13964:1998, VDI 2468, B1.6). Rezultatele măsurătorilor sunt prezentate în tabelul nr. I.5.5. și tabelul nr. I.5.6.

○ Tabelul nr.I.5.5. Ozon - O ₃ . în 2009-2011	
Norme - ORDIN nr. 592 din 25 iunie 2002 - Ozon - O ₃	
Prag de alertă	240 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - media pe 1 h
Valori țintă	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - valoare țintă pentru protecția sănătății umane 18.000 $\mu\text{g}/\text{m}^3 \times \text{h}$ - valoare țintă pentru protecția vegetației
Obiectiv pe termen lung	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - obiectivul pe termen lung pentru protecția sănătății umane 6000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - obiectivul pe termen lung pentru protecția vegetației
Valori depășite	În 2008 la CS-2 s-a depășit valoarea țintă de 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 25 ori). În 2009 la CS-2 s-a depășit valoarea țintă de 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 14 ori). În 2010 la CS-1 s-a depășit valoarea țintă de 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 11 ori). În 2011 - Depășiri 0.
Cauze posibile	CS-1 și CS-2 Valori ridicate ale concentrației ozonului datorită creșterii radiației solare.

Tabelul nr.I.5.6. Ozon - O ₃ – în 2011-2013	
Norme - LEGEA nr. 104 din 15 iunie 2011 - Ozon - O ₃	
Prag de alertă	240 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - media pe 1 h

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Valori țintă	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - valoare țintă pentru protecția sănătății umane (valoarea maximă zilnică a mediilor pe 8 ore) 18.000 $\mu\text{g}/\text{m}^3 \times \text{h}$ (AOT40) - valoare țintă pentru protecția vegetației (perioada de mediere: mai - iulie)
Obiectiv pe termen lung	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - obiectivul pe termen lung pentru protecția sănătății umane (valoarea maximă zilnică a mediilor pe 8 ore dintr-un an calendaristic) 6.000 $\mu\text{g}/\text{m}^3 \times \text{h}$ (AOT40) - obiectivul pe termen lung pentru protecția vegetației (perioada de mediere: mai - iulie)
Valori depășite	În 2011 și 2013 - Depășiri 0. În 2012 la CS-2 s-a depășit valoarea țintă max zilnică de 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 7 ori). În 2012 la EM-2 s-a depășit valoarea țintă max zilnică de 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (de 13 ori). CS-2 2012, EM-2 2012 – Incălzire domestică (S5 ; Imprăștierea de nisip/materiale antiderapante pe șosele în perioada de iarnă (S9)

- o **Metale grele (Pb, As, Cd și Ni)**, rezultatele măsurătorilor sunt prezentate în tabelul nr. I.5.7.;

Tabelul nr.I.5.7. Pb, As, Cd, Ni – în 2011-2012

Norme - LEGEA nr. 104 din 15 iunie 2011- Plumb - Pb	
Valoarea limită	0,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane.
Valori depășite	În 2011 – Depășiri 0 În 2012 nu s-au efectuat determinări (digestor defect).
Norme - LEGEA nr. 104 din 15 iunie 2011 – Arsen - As	
Valori țintă	6 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - valoarea țintă pentru conținutul total din fracția PM10, mediată pentru un an calendaristic.
Valori depășite	În 2011 – Depășiri 0 În 2012 nu s-au efectuat determinări (digestor defect).
Norme - LEGEA nr. 104 din 15 iunie 2011 – Cadmiu - Cd	
Valori țintă	5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - valoarea țintă pentru conținutul total din fracția PM10, mediată pentru un an calendaristic.
Valori depășite	În 2011 la CS-1 s-a depășit valoarea țintă de 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (1 depășire). În 2011 la CS-2 s-a depășit valoarea țintă de 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (1 depășire). În 2012 nu s-au efectuat determinări (digestor defect).
Cauze posibile	Pentru CS-1 (2011) sursa potențială: UCMR + trafic. Pentru CS-2 (2011) sursa potențială: încălzire rezidențială, aprindere vegetație, trafic.
Norme - LEGEA nr. 104 din 15 iunie 2011 – Nichel - Ni	
Valori țintă	20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - valoarea țintă pentru conținutul total din fracția PM10, mediată pentru un an calendaristic.
Valori depășite	În 2011 – Depășiri 0 În 2012 nu s-au efectuat determinări (digestor defect).

I.5.2.3. Poluări accidentale de mediu

În cursul anului 2013 pe teritoriul județului Caraș-Severin au avut loc trei poluări accidentale.

În perioada 06-07.05.2013, 16-17.05.2013 și 18-21.11.2013 datorită vântului puternic, s-au produs, în zona Moldova Nouă, poluări accidentale-sistematice ale aerului cu pulberi în suspensie de pe iazurile de decantare aparținând S.C. Moldomin S.A. Moldova Nouă.

În data de 02.06.2013 pe teritoriul județului Caraș-Severin a avut loc și un incident a cărui efecte puteau să fie majore atât pentru mediu, cât și pentru sănătatea umană: pe DN6 între localitățile Plugova și Cornea (Km 396+670m, serpentina dealului Ceregău) o cisternă încărcată cu 19220 kg GPL aparținând firmei de transport Bultrans Bulgaria s-a răsturnat. Datorită riscului major de explozie prin scurgere de gaz, au fost dispuse următoarele măsuri: oprire trafic în zonă, evacuarea zonei pe o rază de 800m, solicitare experți EON pentru măsurarea noxelor, ridicarea cisternei și transvazarea GPL. De menționat că pe toată perioada incidentului la fața locului s-au

aflat și reprezentanți ai APM CS.

În cursul anului 2012 în județul Caraș-Severin s-au înregistrat:

- 2 poluări pe aer, care au avut ca sursă iazul de decantare al SC Moldomin SA Moldova Nouă;
- 1 poluare datorită fenomenului de autoaprindere a depozitului de deșeuri menajere în Reșița;
- 1 poluare accidentală cu pulberi în suspensie, având ca sursa SC TMK Reșița.

În perioada 31.08.2012 - 04.09.2012 și 10-14.09.2012, datorită vântului puternic s-au produs în zona Moldova Nouă poluări accidentale sistematice ale aerului cu pulberi în suspensie de pe iazurile aparținând SC Moldomin SA Moldova Nouă. Rezultatele analizelor au indicat depășiri de până la 6 ori ale concentrațiilor de pulberi totale în suspensie în zonele de locuit și de 14 ori la limita incintei – iazul Boșneag - extindere (400 m de iaz), prezentat în Figura nr. I.5.2.. De menționat, că SC Moldomin SA Moldova Nouă se află în prezent în insolvență conform Legii 85/2006.

Figura nr.I.5.2. Iazul Boșneag - Extindere

În cursul lunii noiembrie 2012 pe teritoriul județului Caraș-Severin au avut loc 2 poluări accidentale, după cum urmează:

- În municipiul Reșița, datorită fenomenului de autoaprindere a depozitului de deșeuri menajere s-a produs o poluare accidentală cu pulberi în suspensie; pentru diminuarea fenomenului s-au executat lucrări de acoperire cu pământ a punctelor care fumegau.
- În același interval de timp, tot în municipiul Reșița, s-a produs o poluare accidentală cu pulberi în suspensie având ca sursa SC TMK Reșița.

În cursul anului 2011 pe teritoriul județului Caraș-Severin au avut loc 8 poluări accidentale cu pulberi în suspensie, care au avut ca sursă iazul de decantare al SC Moldomin SA Moldova Nouă (22-26.04.2011, 06-08.06.2011, 15-16.07.2011, 20.07.2011, 26-28.08.2011, 19-20.09.2011, 27-28.10.2011, 05-08.11.2011).

În cursul anului 2010 pe teritoriul județului Caraș-Severin au avut loc 2 poluări accidentale (26.01.2010, 26.03.2010) care au avut de asemenea, ca sursă iazul de decantare al SC Moldomin SA Moldova Nouă.

Poluarea atmosferică cu pulberi în suspensie a avut ca sursă iazul de decantare al SC Moldomin SA Moldova Nouă. Ca urmare a programului special de monitorizare s-au constatat depășiri ale concentrației maxime admise de 31 până la 66 ori (la prima poluare) și respectiv de 2,1 ori (la a doua poluare).

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

De menționat, faptul că în perioada 16 – 26.04.2010 a fost monitorizat impactul norului de cenușă produs de erupția vulcanului activ din sudul Islandei, prin monitorizarea pulberilor în suspensie și a precipitațiilor zilnice. Nu s-au constatat depășiri ale valorilor limită admise.

În anul 2009 s-au înregistrat 3 poluări accidentale cu pulberi în suspensie, care au avut ca sursă iazul de decantare al SC Moldomin SA Moldova Nouă și 2 poluări accidentale pe Dunăre, detalii privind fenomenul sunt înregistrate în tabelul nr.1.5.8.

Tabelul nr.1.5.8 Poluări accidentale pe Dunăre 2009

Nr. Crt.	Cursul de apă	Zona în care s-a produs poluarea	Data	Substanța poluantă	Unitatea responsabilă	Utilizatori de apă afectați de poluare	Pagube provocate	Durata poluării
1.	Dunăre	Dunăre Km 1061-1064,5 Liubcova-Cozla	26.02.2009	Ape de santină	Neidentificată	Nu au fost utilizatori afectați de poluare	Nu au fost pagube	24 ore
2.	Dunăre	Dunăre Km 960	01.04.2009	Produse petroliere	Neidentificată	Nu au fost utilizatori afectați de poluare	Nu au fost pagube	8 ore

Cele 3 poluări atmosferice cu pulberi în suspensie (3.04.2009, 22-23.04.2009, 27-28.04.2009 – poluare aer) au avut ca sursă iazul de decantare al SC Moldomin SA Moldova Nouă.

Urmarea programului special de monitorizare s-au constatat depășiri ale concentrației maxime admise la pulberi totale în suspensie, de 3 până la 32 de ori. În urma constării efectuată la fața locului, având în vedere direcția vântului, din sector estic, s-a apreciat că norul de praf s-a deplasat deasupra localității Moldova Veche, aflată în vecinătatea iazului de decantare și parțial deasupra fluviului Dunărea.

În anul 2008 s-au înregistrat 7 poluări accidentale cu pulberi în suspensie, care au avut ca sursă iazul de decantare al SC Moldomin SA Moldova Nouă (28.03.2008, 20.05.2008, 29-30.05.2008, 02 - 03.06.2008, 20.08.2008, 29 - 30.10.2008, 07.11.2008) și o poluare accidentală pe Dunăre, detalii fiind prezentate în tabelul nr.1.5.9.

Tabelul nr.1.5.9 Poluări accidentale pe Dunăre 2008

Nr. Crt.	Cursul de apă	Zona în care s-a produs poluarea	Data	Substanța poluantă	Unitatea responsabilă	Utilizatori de apă afectați de poluare	Pagube provocate	Durata poluării
1.	Dunăre	Dunăre Km 1047-1049	24.10.2008	Produse petroliere	Neidentificată	Nu au fost utilizatori afectați de poluare	Nu au fost pagube	24 ore

În anul 2007 s-au înregistrat 5 poluări accidentale cu pulberi în suspensie, care au avut ca sursă iazul de decantare al SC Moldomin SA Moldova Nouă (15.05.2007, 21.06.2007, 10.07.2007, 23-24.08.2007, 28.09.2007).

1.5.2.4. Presiuni asupra stării de calitate a aerului

Sectorul industrial

În sectorul industrial, poluarea a scăzut foarte mult în ultimii ani datorită diminuării activităților economice poluatoare din județ: SC UCM SA - REȘIȚA, SC CET ENERGOTERM Reșița, SC DUCTIL STEEL SA Buzău – PL Oțelu Roșu etc.

Sectorul energetic

În sectorul energetic, efectul s-a redus foarte mult prin încetarea activității societății SC CET ENERGOTERM REȘIȚA.

Sectorul agricol

În ultimii ani s-a dezvoltat foarte mult sectorul zootehnic privat în zona bazinului Caraș și bazinului Bârzavei, în zona Bocșa - Berzovia.

Complexele vechi zootehnice din aceste zone au fost modernizate conform noilor tehnologii, astfel încât s-au diminuat, chiar eliminat, problemele de poluare legate în principal de depozitarea deșeurilor și incinerarea cadavrelor de animale.

Transportul

Din punct de vedere al impactului asupra mediului înconjurător, există o gamă largă de factori care influențează creșterea emisiilor de CO₂ rezultate din transportul rutier, cum ar fi: cererea și oferta de autoturisme, necesitățile de mobilitate individuală, disponibilitatea/lipsa disponibilității serviciilor publice alternative de transport în comun, precum și costurile asociate deținerii unui autoturism proprietate personală.

Deși eficiența energetică a vehiculelor a fost și este în continuă creștere, acest fapt este compensat de creșterea lungimii medii a unei călătorii, creșterea numerică a parcurilor auto, precum și de alte variabile (stilul de condus, ambuteiajele din trafic etc.), fapt care determină o creștere a intensității emisiilor de gaze cu efect de seră. Date privind transportul în județul Caraș-Severin sunt redate în tabelul nr.1.5.10.

Tabelul nr. 1.5.10. Evoluția transportului în județul Caraș-Severin

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nr. autovehicule	65992	76361	83310	79969	79990	80000
Nr. pasag./km	462	433	444	450	470	460

Strategia de dezvoltare durabilă a Uniunii Europene, în ceea ce privește transportul este „de a se asigura că sistemele actuale de transport îndeplinesc nevoile economice, sociale și de mediu, minimizând în același timp efectele nedorite asupra economiei, societății și mediului”.

1.5.3. Calitatea apei

1.5.3.1. Ape de suprafață

Starea râurilor

Evaluarea stării ecologice și chimice a corpurilor de apă în stare naturală în anul 2012 - subsistemul râuri

În Spațiul Hidrografic Banat, au fost delimitate 313 corpuri de apă, dintre care 247 corpuri de apă naturale și 66 corpuri de apă puternic modificate și artificiale. În anul 2012 au fost monitorizate 63 corpuri de apă, dintre acestea 41 corpuri de apă sunt în stare naturală (cu 44 secțiuni de monitorizare) și 22 corpuri de apă sunt puternic modificate și artificiale (cu 24 secțiuni de monitorizare).

Rezultatele încadrării corpurilor de apă naturale, râuri monitorizate, în stările ecologice și chimice corespunzătoare, indică faptul că 38 (88,38 %) corpuri de apă se încadrează în starea ecologică bună și 5 (11,62 %) corpuri de apă se încadrează în starea ecologică moderată.

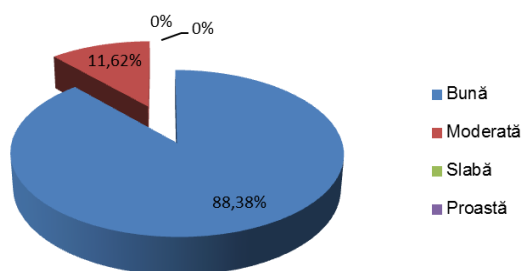
Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Starea chimică a fost bună pentru 25 (57,15 %) corpuri de apă și proastă pentru 18 (42,85 %) corpuri de apă. Rezultatele evaluărilor sunt prezentate în tabelul nr.1.5.11.și Figurile 1.5.3.și 1.5.4.

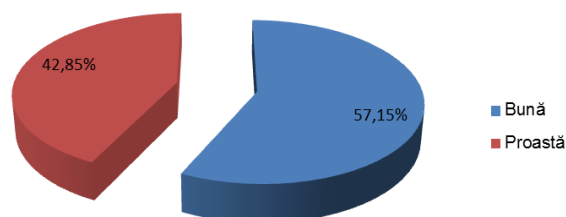
Tabelul 1.5.11. Repartitia corpurilor de apa de suprafata (rauri) monitorizate conform evaluării stării ecologice și stării chimice din anul 2013 (nr. total corpuri în stare naturală)

B.H.	Nr. total corpuri de apă	Evaluarea stării ecologice					Evaluarea stării chimice-	
		Foarte Bună	Bună	Moderată	Slabă	Proastă	Bună	Proastă
Bega	6	-	4	2	-	-	2	4
Timiș	14	-	13	1	-	-	6	8
Caraș	10	-	9	1	-	-	8	2
Nera	7	-	7	-	-	-	5	2
Cerna	4	-	4	-	-	-	2	2
Dunăre	2	-	1	1	-	-	2	-
Total	43		38	5			25	18

Figura nr.1.5.3.Starea ecologică a corpurilor de apă în stare naturală

Figura nr.1.5.4.Starea chimică a corpurilor de apă în stare naturală

Evaluarea stării ecologice și chimice. Subsistemul râuri corpuri de apă puternic modificate și corpuri de apă artificiale

Rezultatele încadrării corpurilor de apă puternic modificate și artificiale, râuri monitorizate, în categoriile de potențial ecologic și starea chimică corespunzătoare, indică faptul că 11 (52,38 %) de corpuri de apă puternic modificate au potențial ecologic bun, iar 10 (47,62 %) corpuri de apă puternic modificate, au potențial ecologic moderat.

Starea chimică a fost bună la 10 (47,62%) corpuri de apă și proastă la 11 (52,38 %) corpuri de apă. Rezultatele evaluărilor sunt prezentate în tabelul nr.1.5.12 și Figurile 1.5.5.și 1.5.6.

Tabelul nr.1.5.12 Repartiția corpurilor de apă de suprafață puternic modificate (rauri,) monitorizate conform evaluării potențialului ecologic și stării chimice din anul 2013 (nr. total corpuri puternic modificate sau artificiale)

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

B.H.	Nr. total corpuri de apă CAPM	Repartiția corpurilor de apă puternic modificate (CAPM) conform evaluării potențialului ecologic			Repartiția corpurilor de apă puternic modificate conform evaluării stării chimice	
		Potențial ecologic maxim	Potențial ecologic bun	Potențial ecologic moderat	Bună	Proastă
Aranca	1	-	-	1	-	1
Bega	4	-	1	3	2	2
Timiș	13	-	8	5	7	6
Nera	2	-	1	1	1	1
Cerna	1	-	1	-	-	1
Total	21	0	11	10	10	11

Figura nr. 1.5.5. Starea ecologică a corpurilor de apă puternic modificate sau artificiale

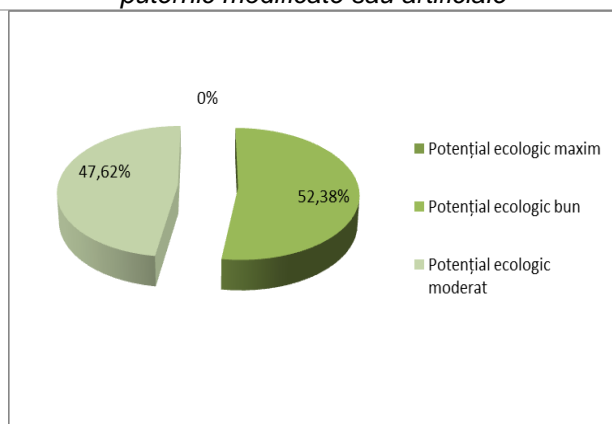
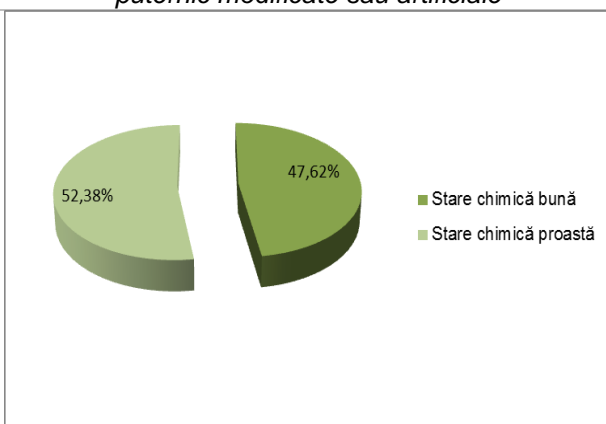

Figura nr. 1.5.6. Starea chimică a corpurilor de apă puternic modificate sau artificiale

Din analiza rezultatelor prezentate, reiese că obiectivul de calitate, reprezentat de potențialul ecologic bun, a fost atins de 11 (52,38%).

Evaluarea stării ecologice și chimice subsistemul râuri corpurilor de apă artificiale monitorizate conform evaluării potențialului ecologic și stării chimice din anul 2013 este prezentată în tabelul nr. 1.5.13.

Tabelul .1.5.13 Repartiția corpurilor de apă de suprafața artificiale (râuri) monitorizate conform evaluării potențialului ecologic și stării chimice din anul 2013 (nr. total corpuri puternic modificate sau artificiale)						
B.H.	Nr. total corpuri de apă CAPM	Repartiția corpurilor de apă artificiale conform evaluării potențialului ecologic			Repartiția corpurilor de apă artificiale conform evaluării stării chimice	
		Potențial ecologic maxim	Potențial ecologic bun	Potențial ecologic moderat	Bună	Proastă
Bega	1	-	-	1	-	1
Total	1	-	-	1	-	1

Calitatea apei lacurilor

Evaluarea stării ecologice și chimice - subsistemul lacuri de acumulare

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

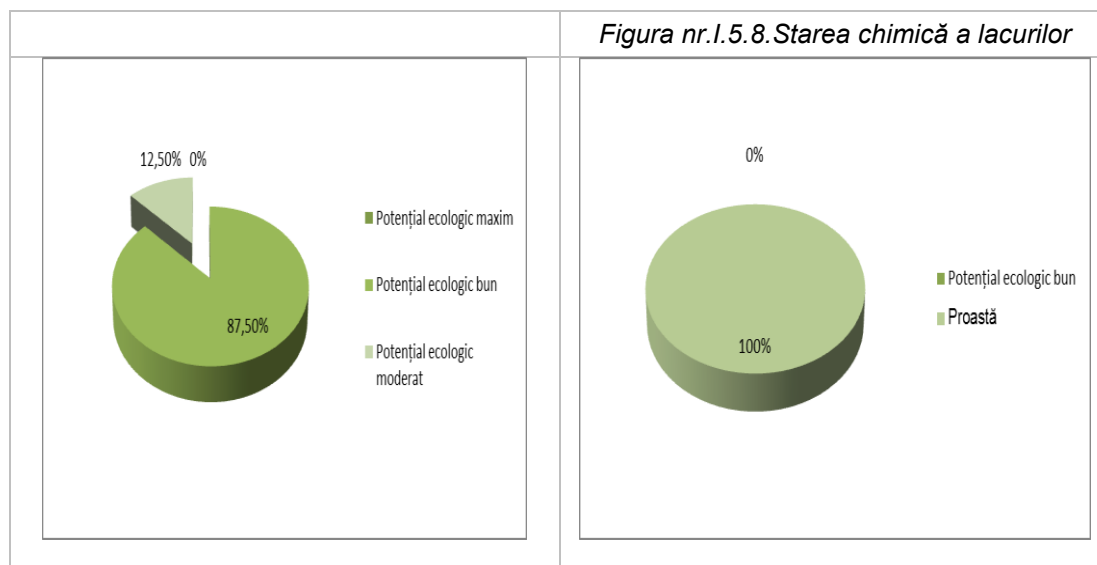
În Spațiul Hidrografic Banat, au fost delimitate un număr de 8 corpuri de apă, dintre care toate 8 au fost monitorizate (16 secțiuni de monitorizare).

Rezultatele încadrării corpurilor de apă de suprafață, lacuri, în categoriile de potențial ecologic și starea chimică corespunzătoare, relevă faptul că 7 (87,50 %) corpuri de apă au potențial ecologic bun, iar unul (12,50 %) are potențial ecologic moderat (Ac. Murani mijloc).

Starea chimică a fost proastă. Rezultatele evaluărilor sunt prezentate în tabelul nr.1.5.14. și Figurile 1.5.7. și 1.5.8.

Tabelul nr. 1.5.14. Repartiția corpurilor de apă puternic modificate lacurilor de acumulare conform evaluării potențialului ecologic și stării chimice din anul 2013 (nr. total de lacuri de acumulare

B.H.	Nr. corpuri de apă monitorizate	Repartiția lacurilor de acumulare conform evaluării potențialului ecologic*			Repartiția lacurilor de acumulare conform evaluării stării chimice*	
		Potențial ecologic maxim	Potențial ecologic bun	Potențial ecologic moderat	Potențial ecologic bun	Proastă
Bega	2	-	1	1	-	2
Timiș	4	-	4	-	-	4
Cerna	2	-	2	-	-	2
Total	8	-	7	1	0	8

Numărul mare de lacuri naturale care nu ating obiectivul de calitate este cauzat în primul rând de procesul de eutrofizare, proces favorizat de următoarele:

- o majoritatea lacurilor naturale monitorizate sunt amplasate în zona de șes, au adâncimi mici (cca. 3-7m) ceea ce favorizează în perioada de vară dezvoltarea rapidă a algelor, în special a cyanofitelor;
- o în jurul acestor lacuri se desfășoară activități agricole, fapt ce duce la îmbogățirea apelor cu nutrienți;
- o popularea și creșterea intensivă a peștelui;
- o influența zonelor de agrement în proximitatea acestora;
- o îmbătrânirea lacului, care este un fenomen natural.

1.5.3.2. Ape subterane - calitatea apelor freatice

Evaluarea stării chimice a corpurilor de ape subterane se realizează conform Legii Apelor nr.107/1996 cu modificările și completările ulterioare, H.G. nr.53/2009 privind protecția apelor subterane împotriva poluării și deteriorării și a Ordinului Ministrului Mediului nr.137/2009, care stabilește valorile de prag pentru corpurile de apă subterană.

Pentru apele subterane, conform metodologiei preliminară de evaluare a stării chimice a corpurilor de apă subterane elaborată de Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor București, sunt stabilite următoarele stări de calitate: stare chimică bună, stare chimică local slabă și stare slabă.

Evaluarea stării chimice a corpurilor de apă subterane - 2012

În Spațiul Hidrografic Banat au fost identificate, delimitate și descrise un număr de 20 de corpuri de apă subterane, din care 19 corpuri pentru freatic și un corp de apă pentru adâncime. La acestea se adaugă corpul de apă GWROMU 20 ce cuprinde și o mică parte din bazinul inferior al râului Mureș.

În anul 2012 au fost monitorizate toate cele 20 de corpuri de apă subterane, delimitate și identificate din Spațiul Hidrografic Banat (Număr total de foraje monitorizate criteriu cantitativ:179; Număr total de foraje monitorizate criteriu calitativ: 178). Rezultatele evaluărilor sunt prezentate în tabelul nr.1.5.15.

Tabelul nr.1.5.15. Tabel centralizator privind evaluarea calitativă a corpurilor de apă subterană

Administrația Bazinală de Apă	Număr total de corpuri de apă subterană	Nr. corpuri de apă în stare bună	Nr. corpuri de apă în stare slabă	Cauzele neatingerii obiectivului de calitate (Indicatorii la care s-au înregistrat depășiri ale valorilor de prag)
BANAT	20	18	2	Amoniu, Azotați, Azotiți, Sulfați, Fosfați Cloruri, Plumb

Rezultatele încadrării corpurilor de apă în starea chimică corespunzătoare

Din totalul de 20 de corpuri de apă delimitate în spațiul Hidrografic Banat, 18 corpuri de apă se încadrează în stare chimică bună și 2 corpuri de apă se află în stare slabă.

Corpurile de apă subterane aflate în stare slabă sunt: GW-ROBA02-Fibiș, GW-ROBA03-Timișoara. Aceste corpuri de apă prezintă la mai mult de 20 % din punctele de monitorizare depășiri ale indicatorilor analizați conform Ordinului Ministerului Mediului nr.137/2009 privind aprobarea valorilor de prag pentru corpurile de ape subterane din România.

Depășiri ale indicatorului azotați sunt înregistrate în 40 foraje de observație din spațiul hidrografic Banat

Aceste depășiri se datorează în cea mai mare parte complexelor zootehnice din Bazinul Hidrografic Bega-Timiș, precum și substanțelor folosite în agricultură și a secetei prelungite din anul 2012.

1.5.4. Calitatea solului

1.5.4.1. Repartiția terenurilor pe clase de calitate

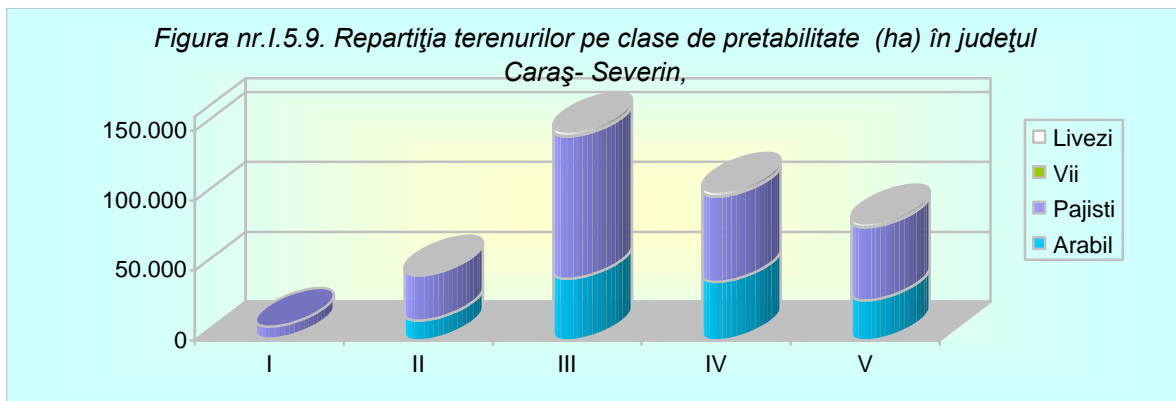
Suprafețele cele mai mari de terenuri agricole se încadrează în clasele de fertilitate III, IV și V (339.407 ha, cca.85,63%), cu un potențial de fertilitate scăzut, iar clasele I și II ocupă doar 57.021 ha (14,37%) din totalul fondului funciar.

Solurile județului au un conținut scăzut în humus, fiind slab aprovizionate cu azot, fosfor mobil și mijlociu, dar bine aprovizionate cu potasiu mobil. Repartiția terenurilor pe clase de pretabilitate în județul Caraș-Severin este redată în tabelul nr. 1.5.16. și Figurile nr.1.5.9 și 1.5.10.

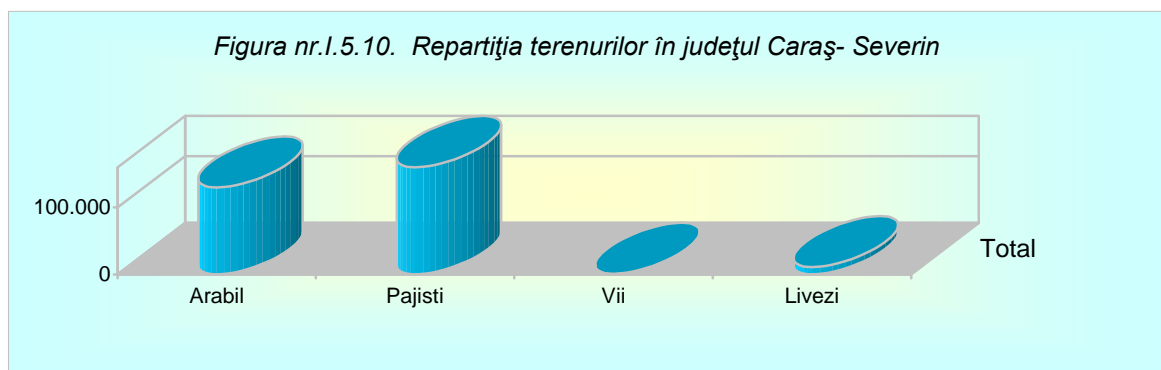
Tabelul nr.1.5.16. Repartiția terenurilor pe clase de pretabilitate în județul Caraș – Severin

Nr. crt	Specific	U.M (ha)	Clase de bonitare ale solurilor					Total (ha)
			I	II	III	IV	V	
1.	Arabil	ha	1.232	14.081	44.022	41.720	28.591	129.646
2.	Pajiști	ha	8.509	32.371	101.807	60.951	52.113	255.751
3.	Vii	ha	-	-	244	326	202	772
4.	Livezi	ha	-	828	3.457	3.467	3.007	10.759
	Total	ha	9.741	47.280	149.530	106.464	83.913	396.928

Figura nr.1.5.9. Repartiția terenurilor pe clase de pretabilitate (ha) în județul Caraș-Severin,

Figura nr.1.5.10. Repartiția terenurilor în județul Caraș- Severin

Poluarea solurilor în urma activității din sectorul industrial (minier, siderurgic, energetic etc.)

În județul Caraș-Severin, suprafața ocupată cu deșeuri industriale și menajere inventariată până în prezent este de 339,92 ha, din care:

- **5,15 ha acoperite cu cenușă** provenită de la CTE Crivina Anina;
- **29,25 ha acoperite cu deșeuri menajere**, în mediul urban (cele din mediul rural au fost închise la 16 iulie 2009, reabilite și redată în circuitul natural), din care:
  - 245,01 ha ocupate cu steril** provenit din industria extractivă;
  - 60,51 ha acoperite cu zgură** rezultată din procesele de prelucrare din industria metalurgică feroasă

Poluarea solului în anul 2012 în județul Caraș-Severin este redată în tabelul nr.1.5.17., iar situația la nivel județean a solurilor afectate de diferite activități industriale și agricole este prezentată în tabelul nr.1.5.18.

Tabelul nr.1.5.17. Poluarea solului (ha) în anul 2012, în județul Caraș-Severin

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Ramura economică Subst. poluată	Total județ (ha)	Industria energiei electrice și termice	Industria extractivă	Industria metalurgică feroasă	Industria chimică	Industria alimentară	Agricultura	Gospodăria comunală	Alte ramuri
Cenușă	5,15	5,15							
Deșeuri menajere	29,25							29,25	
Nămoluri									
Dejecții									
Șlamuri									
Nămoluri de la stații de epurare									
Noroaie miniere									
Steril	245,01		245,01						
Zgură	60,51			60,51					
Total, din care	339,92	5,15	245,01	60,51				29,25	

Tabelul nr.1.5.18. Situația la nivel județean a solurilor afectate de diferite activități industriale și agricole

Cod	Denumire	Localizare	Suprafața (ha) și gradul de afectare					
			slab	moderat	puternic	foarte puternic	excesiv	total
01	Poluare prin lucrări de excavare la zi (exploatări miniere la zi, balastiere, cariere etc.)	CS					780	780
TOTAL 01							780	780
02	Deponii, halde, iazuri de decantare, depozite de steril de la flotare, depozite de gunoaie etc.	CS					334,77	334,77
TOTAL 02							334,77	334,77
06	Deșeuri și reziduuri organice de la industria alimentară și ușoară și alte	CS					15	15
TOTAL 03							15	15
07	Deșeuri, reziduuri agricole și forestiere	CS					55	55
TOTAL 04							55	55
08	Dejecții animale	CS					102	102
TOTAL GENERAL							1286,77	1286,77

Dintre formele de poluare de acest tip, cea mai gravă este distrugerea solului pe suprafețe întinse produsă de exploatarea minieră "la zi". Ca urmare se pierde stratul fertil de sol, dispar diferite folosințe agricole și forestiere.

Distrugerea solului prin diverse lucrări de excavare afectează circa 780 ha, aceasta constituind forma cea mai gravă de deteriorare a solului, întâlnită în cazul exploatărilor miniere la zi. Calitatea terenurilor afectate de acest tip de poluare a scăzut cu 1-3 clase, astfel că unele din aceste suprafețe au devenit practic neproductive.

Suprafețe importante sunt afectate de balastiere care adâncesc albiile apelor, producând scăderea nivelului apei freactice și reducerea rezervelor de apă din zonele învecinate, dar și deranjarea solului prin depunerile de materiale extrase. Iazurile de decantare în funcțiune pot afecta terenurile înconjurătoare în cazul ruperii digurilor de retenție, prin contaminarea cu metale grele, cu cianuri de la flotație, cu alte elemente în exces.

Același efect îl au iazurile de decantare aflate în conservare, unde se pășunează în condiții de poluare a solurilor cu metale grele.

Acoperirea solului cu deșeuri și reziduuri solide a determinat scoaterea din circuitul agricol a 334,77 ha de terenuri agricole.

Creșterea volumului deșeurilor industriale și menajere ridică probleme deosebite: ocuparea unor suprafețe de teren importante, cât și afectarea stării de sănătate a oamenilor și animalelor.

Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare (ANIF) Filiala Teritorială de Îmbunătățiri Funciare Timiș - Mureș inferior, Unitatea Administrativă Caraș-Severin a identificat 8,5 ha zone cu eroziune de suprafață, de adâncime și alunecări în zona localităților: Ciuchici, Macoviște, Petrilova și 32 ha în zona localităților Răcășdia și Vrăniuț.

Zonele de exces de apă identificate sunt:

- ✓ Zona Rusova Nouă, Rusova Veche și Berliște spre granița cu Serbia, suprafața cca. 83 ha;
- ✓ Zona lertof spre Ciuchici - Răcășdia, mal drept Pârâul Ciclova, suprafața cca. 258 ha;
- ✓ Zona Răcășdia - Ciclova Română, mal drept Pârâul Ciclova suprafața cca. 96 ha.

Pentru zonele identificate cu exces de umiditate și de eroziune a solului ANIF Filiala Teritorială de Îmbunătățiri Funciare Timiș - Mureș inferior, UA Caraș-Severin promovează lucrări de investiții, constând în eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de desecare gravitațională și combaterea eroziunii solului (de suprafață și de adâncime).

1.5.5. Biodiversitatea

Biodiversitatea cuprinde toate categoriile de arii naturale protejate. Conform OUG nr. 57/2007 (actualizată) *privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice* categoriile de arii naturale protejate sunt:

a) *de interes național*: rezervații științifice, parcuri naționale, monumente ale naturii, rezervații naturale, parcuri naturale;

b) *de interes internațional*: situri naturale ale patrimoniului natural universal, geoparcuri, zone umede de importanță internațională, rezervații ale biosferei;

c) *de interes comunitar sau situri "Natura 2000"*: situri de importanță comunitară, arii speciale de conservare, arii de protecție specială avifaunistică;

d) *de interes județean sau local*: stabilite numai pe domeniul public/privat al unităților administrativ-teritoriale, după caz.

Astfel, biodiversitatea poate cuprinde 4 subcapitole:

1.5.5.1. Arii naturale protejate de interes național

Prin Legea nr. 5/2000 - privind aprobarea planului de amenajare a teritoriului național, secțiunea a III-a zone protejate, sunt nominalizate zonele naturale protejate de interes național și monumentele naturii pe județe, iar prin Hotărârea de Guvern nr. 2151/2004 s-a aprobat instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone.

În județul Caraș-Severin, la data de 31 decembrie 2013, există 62 *arii naturale protejate de interes național*, din care:

- ✓ 4 parcuri naționale, cu o suprafață totală 101.018 ha: *Semenic – Cheile Carașului și Cheile Nerei - Beușnița* cu suprafețe numai în județ; *Domogled Valea Cernei* cu suprafețe și în județele Mehedinți și Gorj; *Retezat* cu suprafețe și în județul Hunedoara;
- ✓ 1 parc natural, cu o suprafață de 74.774 ha: *Porțile de Fier*, cu suprafețe și în județul Mehedinți;

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

- ✓ 26 rezervații naturale, cu o suprafață de 30.042,3 ha: în interiorul parcurilor naționale și a parcului natural;
- ✓ 1 rezervație științifică, cu o suprafață de 1,10 ha: în parcul național;
- ✓ 3 arii de protecție specială avifaunistică, în suprafață de 2.149 ha: în parcul natural;
- ✓ 27 rezervații naturale, cu o suprafață de 5112 ha: în afara parcurilor naționale și a parcului natural, prezentate în tabelul nr.1.5.19.

Tabelul nr. 1.5.19. Rezervații naturale din județul Caraș-Severin situate în afara parcurilor naționale și a parcului natural, conform Legii nr.5/2000 și a H.G.2151/2004

Nr Crt	Poziția	Denumirea rezervației	Tipul	Suprafața (ha)	Localizare
1	2.295.	R.N. Iardaștița	forestieră	501,60	Comuna Mehadia
2	2.300.	R.N.Fâneața cu narcise Zervești	botanică	40,00	Comuna Turnu Ruieni, Primăria Turnu Ruieni
3	2.302.	R.N. Cheile Globului	mixtă	225,00	Comuna Iablanița
4	2.303.	R.N. Cheile Rudăriei	mixtă	250,00	Comuna Eftimie Murgu
5	2.305	R.N. „Sfinxul Banățean”	geologică	0,50	Comuna Topleț
6	2.306.	R.N.”Râpa Neagră”	geologică	5,00	Comuna Mehadia
7	2.308.	R.N. Dealul Petrolea Cuptoare	geologică	5,00	Comuna Cornea
8	2.309.	R.N. Valea Greața	geologică	9,00	Comuna Mehadia
9	2.310.	R.N. Ravena Crouri	geologică	7,00	Comuna Iablanița
10	2.304.	R.N.”Cuptor” Bradisoru de Jos		0,50	Orașul Oravița
11	2.311.	R.N. Ogașul Slătinic		1,00	Comuna Bozovici
12	2.313.	R.N. Pădurea Ezerișel	forestieră	120,00	Comuna Ezeriș
13	2.314.	R.N. Locul fosilifer de la Apadia	Paleontologică	1,00	Comuna Brebu
14	2.315.	R.N. Locul fosilifer de la Delinești	Paleontologică	4,00	Comuna Păltiniș
15	2.316.	R.N. Locul fosilifer de la Ezeriș	Paleontologică	2,00	Comuna Ezeriș
16	2.317.	R.N. Locul fosilifer de la Globu Craiovei	Paleontologică	2,00	Comuna Iablanița
17	2.318.	R.N. Locul fosilifer de la Petrosnița	Paleontologică	3,00	Comuna Buceșnița
18	2.319.	R.N. Locul fosilifer de la Târnova	Paleontologică	2,00	Comuna Târnova
19	2.320.	R.N. Locul fosilifer de la Tirol	Paleontologică	0,50	Comuna Doclin
20	2.321.	R.N. Locul fosilifer de la Valea Pai	Paleontologică	2,00	Comuna Ramna
21	2.322.	R.N. Locul fosilifer de la Zorlențu Mare	Paleontologică	3,00	Comuna Zorlențu Mare
22	2.301.	R.N. Locul fosilifer Soceni	fosiliferă	0,40	Comuna Ezeriș
23	14	Dăncioanea	mixtă	337	Comuna Băuțar
24	16.	Pădurea Pleșu	forestieră	1.980	Comuna Rusca Montană
25	17.	Rusca Montană	forestieră	604	Comuna Rusca Montană
26	18.	Dealul Cărăula	mixtă	123	Comuna Sasca Montană
27	2291	Groposu	forestieră	883,60	Municipiul Reșița
TOTAL				5112 ha	

Lista parcurilor naționale și naturale, conform Legii nr.5/2000 este prezentată în tabelul nr. 1.5.20.

Tabelul nr.1.1.20. Parcuri naționale și naturale, conform Legii nr. 5/2000

Nr.	N	Denumirea parcului	U.M.	Suprafața
-----	---	--------------------	------	-----------

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Crt				Total din care:	În județul Caraș Severin	În alte județe
1	2	3	4	5	6	7
1	B	Parcul Național Domogled – Valea Cernei	ha	60.100	23.185	Mehedinți Gorj
2	C	Parcul Național Retezat	ha	38.047	4.069	Hunedoara
3	E	Parcul Național Cheile Nerei Beușnița	ha	37.100	37.100	
4	O	Parcul Național Semenic – Cheile Carașului	ha	36 664	36.664	
Total			ha	171911	101.018	
5	D	Parcul Natural Porțile de Fier	ha	115.655,8	74.774	Mehedinți
Total General			ha	287566,8	175.792	

În Anexa nr.1.5.1. sunt prezentate Rezervațiile naturale, științifice și arii de protecție specială avifaunistică, situate în perimetrul parcurilor naționale și a parcului natural, conform Legii nr.5/2000 și a HG nr.2151/2004.

În Anexa nr.1.5.2. sunt enumerate Rezervațiile naturale atribuite în custodie.

Administrarea parcurilor naționale și a parcului natural este încredințată prin contracte de administrare Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva. În județul Caraș Severin se găsesc 3 structuri de administrare a parcurilor naționale: Parcul Național Semenic - Cheile Carașului are sediul administrației în Reșița, Parcul Național Cheile Nerei – Beușnița are sediul administrației la Oravița, iar Parcul Național Domogled – Valea Cernei are sediul administrației la Băile Herculane. Pentru Parcul Natural Porțile de Fier sediul administrației este la Orșova, județul Mehedinți.

1.5.5.2. Arii naturale protejate de interes comunitar (Siturile Natura 2000)

Natura 2000 este o rețea de arii de conservare la nivel european în scopul menținerii și refacerii habitatelor și speciilor de interes comunitar. Pentru constituirea rețelei Natura 2000, Uniunea Europeană a fost împărțită în șapte regiuni bio-geografice.

În România se regăsesc 5, din cele 7 bioregiuni și anume: Panonică, Alpină, Continentală, Stepică și Pontică, iar în județul Caraș-Severin se regăsesc bioregiunile Alpină și Continentală.

Pentru fiecare regiune, statele membre au înaintat **comisiei o listă de situri**, selectate pe baza criteriilor cuprinse în Directiva Habitate. Cu sprijinul Centrului Tematic European pentru Diversitate Biologică, al specialiștilor independenți, al experților statelor membre și al ONG-urilor, Comisia analizează aceste propuneri în vederea realizării unei rețele complete, coerente și semnificative de situri ecologice. Odată cu adoptarea de către Comisie a listelor cu situri Natura 2000, statelor membre le va reveni, după o anumită perioadă de tranziție, responsabilitatea de a lua toate măsurile necesare în vederea asigurării conservării siturilor și prevenirii degradării lor.

În scopul îndeplinirii responsabilității de a lua măsurile necesare de conservare, statele membre au obligația de a iniția sau a continua investițiile în infrastructură, activități, personal și/sau instituții. Pentru managementul eficient al siturilor sunt necesare o gamă largă de activități, precum elaborarea planurilor de management, refacerea habitatelor și măsuri active de management, precum monitorizarea speciilor sau cositul. Pe lângă îmbunătățirea eforturilor de conservare a naturii, înființarea rețelei Natura 2000 poate aduce beneficii economice și sociale considerabile. Printre acestea se numără asigurarea serviciilor de ecosistem, furnizarea de produse alimentare și lemnoase, crearea de noi locuri de muncă (în Eco-turism, de exemplu), diversificarea economiei locale, creșterea stabilității economice și îmbunătățirea condițiilor de trai, ca și reducerea

problemelor locale de mediu, cum este poluarea apei. Natura 2000 reprezintă o contribuție importantă la misiunea pe termen lung de protejare a resurselor biodiversității Europei.

În anul 2007 în județul Caraș-Severin au fost declarate prin Ord. nr. 1964/2007 un număr de 9 de *Situri de Importanță Comunitară* (SCI) și prin HG nr. 1284/2007 un număr de 6 *arii de protecție specială avifaunistică* (SPA) ce vor face parte din Rețeaua Europeană Natura 2000.

Numărul Siturilor Natura 2000 a crescut în anul 2011, când în județul Caraș-Severin au fost declarate prin Ordonanța nr. 2.387/2011 un număr de 15 SCI-uri și prin HG nr. 971/2011 un număr de 7 SPA-uri.

Suprafața ocupată de SPA-uri în județul Caraș-Severin este 238.486,8 ha, iar cea ocupată de SCI-uri 281.963,45 ha. Pe unele suprafețe SPA-urile se suprapun peste SCI-uri. Unele situri Natura 2000 SPA sau SCI se suprapun peste arii naturale protejate deja existente. Limitele siturilor Natura 2000 sunt extinse, față de limitele ariilor protejate de interes național.

În afara limitelor ariilor naturale protejate de interes național se află următoarele situri Natura 2000: Munții Țarcu, Coridorul Rusca Montană – Țarcu - Retezat, Podișul Lipovei - Poiana Ruscă, Râul Caraș, Râul Nera între Bozovici și Moceriș, Râul Timiș între Rusca și Prisaca, Cheile Teregovei și Depresiunea Bozovici.

În Anexa nr.1.5.3. sunt prezentate Siturile Natura 2000 în județul Caraș-Severin.

1.5.5.3. Arii naturale protejate de interes internațional

România a aderat la **Tratatul RAMSAR în 1991** în conformitate cu Legea nr. 5 din 25 ianuarie 1991 pentru aderarea României la Convenția asupra zonelor umede, de importanță internațională, în special ca habitat al păsărilor acvatice.

Până în prezent, în România au fost desemnate 12 zone umede de importanță internațională (Delta Dunării, Balta Mică a Brăilei, Lunca Mureșului, Complexul Piscicol Dumbrăvița, Lacul Techirghiol, Parcul Natural Porțile de Fier, Tinovul Poiana Stampei, Parcul Natural Comana, Bistreț, lezerul Călărași, Confluența Olt-Dunăre, Suhaia).

În județul Caraș-Severin, Parcul Natural Porțile de Fier a fost desemnat **sit RAMSAR** în data de 18.01.2011, limitele sitului suprapunându-se peste limitele Parcului Natural Porțile de Fier, așa cum sunt ele descrise în HG 230/2003.

Parcul Natural Porțile de Fier a fost declarat sit RAMSAR îndeplinind 7 din cele 9 criterii de desemnare

1.5.5.4. Arii naturale protejate de interes județean

În județul Caraș – Severin în anul 1994, prin Hotărârea Consiliului Județean Caraș - Severin nr. 8/20.12.1994, au fost declarate, 50 de arii naturale protejate de interes județean. Dintre acestea, 47 au fost declarate arii naturale protejate de interes național, comunitar sau internațional și numai 3 au rămas arii naturale protejate de interes județean, conform datelor readte în tabelul nr.1.5.21.

Tabelul nr.1.5.21. Arii naturale protejate de interes județean

Nr. crt	Denumire arie naturală protejată	Localitatea	tip	Suprafață (ha)	Administrator
1.	Pădurea Berzovia	Berzovia	forestieră	240	ROM SILVA Reșița
2.	Pădurea Dognecea	Dognecea	forestieră	318	ROM SILVA Reșița

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

3.	Pădurea de molid pe turbă Sucu Olteana	Zăvoi	botanică	648	ROM SILVA Reșița
Total				1206	

1.5.6. Starea pădurilor

Influența pădurilor asupra mediului face parte dintr-un ansamblu vast și complex de relații între mediu și vegetația forestieră. Pădurile depind de prezența unor anumite condiții ecologice, climatice și edafice.

Suprafața fondului forestier al județului Caraș-Severin din 2007 până în 2012 a crescut de la 383.775 ha la 408.939 ha, după cum se poate observa în tabelul nr.1.5.22.

Tabelul nr.1.5.22. Evoluția fondului forestier în județul Caraș-Severin în perioada 2007 – 2012

Anul	Suprafața fondului forestier (ha)	Proprietate publică a statului administrată de Regia Națională a Pădurilor (ha)	Proprietate publică a unităților administrative teritoriale (ha)	Proprietate privată a persoanelor juridice (ha)	Proprietate privată a persoanelor fizice (ha)
2007	383.775	326.611	32.049	11.802	13.313
2008	386.177	325.956	35.377	11.531	13.313
2009	402.175	341.098	28.022	25.565	7.490
2010	408.305	342.304	40.304	11.979	13.594
2011	408.939	324.164	34.913	25.699	17.399
2012	408.939	341.830	36.318	25.999	5.429

În raport cu funcțiile prioritare potrivit prevederilor codului silvic pădurile proprietate a statului, proprietate a unităților teritorial administrative, proprietate privată a persoanelor fizice și juridice sunt zonate funcțional pe grupe, subgrupe și categorii funcționale, în raport de care se stabilește regimul de gospodărire al acestora.

În raport cu natura funcțiilor social-economice, pădurile din Caraș-Severin se structurează astfel :

A. Grupa I-a: păduri cu funcții speciale de protecție destinate protecției unor obiective de interes economic, social, cultural și științific, asigurării protecției mediului înconjurător, conservării ecofondului forestier, precum și producției de lemn și alte produse accesorii.

În Grupa I-a pădurile se încadrează în 5 subgrupe funcționale în raport cu natura funcției atribuite în:

1. Păduri cu funcții de protecție a apelor;
2. Păduri cu funcții de protecție a solului;
3. Păduri cu funcții de protecție contra factorilor climatici și industriali;
4. Păduri cu funcții de recreere;
5. Păduri de interes științific și de ocrotire a genofondului și ecofondului forestier.

Subgrupele conțin mai multe categorii funcționale stabilite prin amenajamentele silvice în raport cu funcția prioritară atribuită arboretului.

În ultima perioadă au fost diferențiate în plus 4 tipuri de categorii funcționale:

1. tipul I - păduri destinate ocrotirii integrale a naturii, potrivit legii;
2. tipul II - păduri supuse regimului special de conservare;
3. tipul III - păduri cu funcții speciale de protecție de mare importanță;
4. tipul IV - păduri cu funcții speciale de protecție de importanță medie.

B. În Grupa a II-a: păduri cu funcții de producție destinate producerii în principal a lemnului pentru industrie și altor sectoare ale economiei, care exercită concomitent și importante funcții de protecție.

Și în cadrul acestei grupe funcționale s-au diferențiat două tipuri de categorii funcționale:

- tipul V – păduri cu funcții de producție și protecție, destinate să producă sortimente lemnoase de calitate superioară;
- tipul VI - păduri cu funcții de producție și protecție, destinate să producă sortimente lemnoase obișnuite (cherestea, celuloză, lemn pentru construcții etc.).

Reglementarea acțiunilor privind valorificarea produselor pădurii se realizează prin amenajamentul silvic, în condițiile în care nu este afectată buna gospodărire a pădurilor, producția de lemn și funcțiile de protecție ale pădurilor.

Funcția economică a pădurii privind producția de lemn are în vedere următoarele obiective:

- producerea în principal de arbori groși și de calitate superioară în vederea obținerii de lemn pentru furnire estetice și tehnice;
- producerea în principal de arbori groși de calitate superioară pentru lemn de cherestea;
- producerea în principal de arbori mijlocii și subțiri pentru lemn de celuloză, construcții în mediul rural și alte utilizări.

Recoltarea masei lemnoase din procesul de exploatare al arborilor se realizează prin aplicarea diferențiată a tratamentelor în raport cu funcțiile pe care le îndeplinesc pădurile în cadrul celor două grupe funcționale, condițiile social–economice și tehnico–organizatorice.

Funcția economică a pădurii are ca obiectiv prioritar producția de lemn, care constituie produsul de bază, dar și alte obiective: producția de produse nelemnoase (accesorii) valoroase (produse cinegetice, salmonicole, fructe de pădure, semințe forestiere, ciuperci comestibile din flora spontană, plante medicinale și aromatice din flora spontană, resurse melifere, rășină, etc).

Produsele cinegetice și piscicole ca și alte produse nelemnoase constituie o importantă sursă de venituri pentru sectorul forestier.

Terenuri degradate inventariate și redete în circuitul economic

Începând cu anul 2000 s-a demarat acțiunea de inventariere a terenurilor degradate care pot fi introduse în circuitul economic prin împăduriri. În tabelul nr.1.5.23. este prezentată Situația terenurilor degradate inventariate și redete în circuitul economic.

Tabelul nr. 1.5.23. Situația terenurilor degradate inventariate și redete în circuitul economic

Nr. crt.	Specificare	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1	Terenuri degrad. inventariate (ha)	64	750	11	270	1500	1500	1500	-	1500	1500	500
2	Terenuri degrad. redete în circuitul economic (ha)	-	-	11	-	311	311	311	311	310	312	129

Suprafețe de păduri regenerare

Regenerarea pădurilor s-a realizat pe cale naturală, urmarea aplicării tratamentelor intensive în cadrul regimului codru și pe cale artificială prin plantații și semănături directe. Regenerările s-au realizat în fondul forestier proprietate a statului și în fondul forestier deținut aparținând altor deținători. Situația suprafețelor de păduri regenerare în perioada 2006-2012 este prezentată în tabelul nr. 1.5.24.

Tabelul nr.1.5.24. Suprafețe de păduri regenerare în perioada 2006-2012

Nr. crt.	Județ	Proprietari	Suprafețe de păduri regenerare [ha]					
			2007	2008	2009	2010	2011	2012
1	CS	Direcția Silvică Reșița	733	691	658	730	737	714
2	CS	Ocolul Silvic Băuțar	15	20	44	39	36	212

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

3	CS	Ocolul Silvic Bănia	18	4	5	10	13	5
4	CS	Ocolul Silvic Caransebeș	46	61	104	98	54	31
5	CS	Alți deținători	316	26	-	-	49	-
Total			1128	802	811	877	889	962

Pe grupe de specii forestiere, din totalul regenerărilor ponderea cea mai mare o dețin foioasele urmată de rășinoase.

Dintre foioase, ponderea cea mai mare o reprezintă fagul, urmat de specii de stejar, frasin, paltin, cireș și tei, iar dintre rășinoase ponderea cea mai mare este reprezentată de molid, urmată de brad și larice.

Evoluția suprafețelor împădurite în perioada 2007-2012 este redată în tabelul nr.1.5.25.

Tabelul nr.1.5.25. Evoluția suprafețelor împădurite în perioada 2007-2012 (ha)

Nr. crt.	An/suprafață	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1	Suprafață împădurită	652	207	224	220	250	254

Suprafața fondului forestier din județul Caraș-Severin este în ușoară creștere, fapt ce se datorează tendinței de păstrare a suprafețelor de fond forestier, chiar extinderii acestora, prin evitarea defrișărilor ilegale și realizarea planului de împăduriri, atât în proprietățile de stat, cât și în proprietățile private.

Ca urmare a retrocedărilor efectuate, fondul forestier proprietate privată sau a statului a dobândit aspectul unui mare mozaic, în care proprietarul de pădure are pădurea administrată de mai multe ocoale silvice. Această retrocedare treptată, a condus la fărâmițarea fondului forestier, îngreunând atât administrarea fondului forestier, cât și activitățile de proiectare necesare desfășurării activităților silviculturale.

Tendința de abandonare a terenurilor agricole în favoarea terenurilor neagricole favorizează apariția speciilor invazive și reprezintă amenințări pentru biodiversitate (floră, faună).

1.5.7. Zonele verzi

În conformitate cu prevederile **Ordonanței de Urgență nr. 114/2007** pentru modificarea și completarea **Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 195/2005** privind protecția mediului, **Art. II, alin. (1)** și a **Legii nr. 24/2007** privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților cu modificările și completările ulterioare, **Art. 10, alin. (3)** - Autoritățile administrației publice locale aveau obligația de a asigura din terenul intravilan o suprafață de spațiu verde de minimum 20 mp/locuitor, până la data de 31 decembrie 2010, și de minimum 26 mp/locuitor, până la data de 31 decembrie 2013.

Detalii privind suprafețele verzi și zonele de agrement pe municipii și orașe, sunt prezentate în Anexa nr.1.5.4.

1.5.8. Gestionarea deșeurilor

Deșeuri municipale

Resursele naturale sunt indisolubil legate de producție și consum, existând o legătură permanentă între utilizarea resurselor naturale și generarea deșeurilor. În urma studiilor făcute s-a constatat că numărul populației este direct proporțional cu generarea deșeurilor.

Deoarece în județul Caraș-Severin nu există încă un depozit ecologic de deșeuri municipale, nici stații de cântărire a deșeurilor colectate, cantitatea de deșeuri generată este

estimată în funcție de numărul și volumul recipientelor în care se face colectarea, precum și după frecvența colectării.

Începând cu anul 2008 s-a realizat o monitorizare a implementării Planului Județean de Gestiune a Deșeurilor, ceea ce demonstrează o mai atentă implicare a tuturor factorilor responsabili în gestionarea deșeurilor, o mai corectă măsurare a cantităților de deșeuri gestionate. S-a constatat și o încercare de atingere a țintelor și obiectivelor în ceea ce privește realizarea colectării selective (inclusiv datorită realizării unora dintre facilitățile care au fost finanțate prin fonduri europene sau naționale: Phare-CES, ISPA, Fondul de Mediu).

În prezent, conform calendarului stabilit în județ au fost închise începând cu iulie 2012, toate depozitele de deșeuri municipale, iar eliminarea deșeurilor municipale se realizează în depozitele încă deschise din județele limitrofe.

Se preconizează o îmbunătățire semnificativă a colectării deșeurilor municipale solide, având în vedere generalizarea colectării deșeurilor de la majoritatea locuitorilor, după 16.07.2009, când au fost închise depozitele din zona rurală.

Principalele proiecte din domeniu sunt următoarele:

1. "Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Caraș-Severin"

Proiectul "Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Caraș-Severin" este cuprins în lista proiectelor majore prioritare din Programul Operațional Sectorial – Mediu, Axa 2, prevăzute a se finanța prin intermediul instrumentelor structurale (Fondul European de Dezvoltare Regională). Proiectul este în curs de implementare, detalii referitoare la acest proiect sunt prezentate la Capitolul II.3. Infrastructura de utilități publice.

2. Proiecte finanțate prin Programul Phare CES 2004-2006 „Schema de granturi pentru proiecte mici în domeniul gestionării deșeurilor”

2.1. „Sistem de gestionare a deșeurilor în zona Oravița”

Zona de acoperire a proiectului cuprinde localitățile: Naidăș, Berliște, Vărădia, Vrani, Răcășdia, Sasca Montană, Ciuchici, Ciclova Română, Cărbunari, Grădinari, Ticvanu Mare, Ciudanovița și orașul Oravița .

2.2. „Sistem de gestionare a deșeurilor în zona Băile Herculane”

Zona de acoperire a proiectului cuprinde localitățile: Topleț, Iablanița, Mehadia, Mehadica, Cornea, Cornereva, Luncavița și orașul Băile Herculane.

2.3. „Sistem de gestionare a deșeurilor în zona turistică Semenic”

Aria de implementare a proiectului cuprinde teritoriul administrativ al comunelor Văliug și Brebu Nou. Localitățile și suprafețele intravilane deservite sunt: Văliug, zona Bolnovăț (Crivaia), Semenic, Gârâna, Brebu Nou. Aceste localități constituie o importantă zonă turistică montană, întrucât se situează în limita de nord a Parcului Național Semenic - Cheile Carașului.

2.4. „Gestionarea deșeurilor în municipiul Caransebeș”

Proiectul urmărește realizarea unui sistem de colectare selectivă multiplă și transport deșeuri la nivelul municipiului Caransebeș.

Tipuri de deșeuri

Tipurile de deșeuri generate în județ sunt:

- Deșeurile municipale;
- Deșeurile industriale;
- Deșeurile generate de activități medicale.

Cantitatea deșeurilor municipale

În perioada 2009-2012 cantitatea de deșeuri municipale generată a variat destul de puțin, crescând cu 950 to în 2010, față de 2009, dar în 2012 se observă o scădere semnificativă a

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

cantității de deșeuri municipale generate și colectate, de aproximativ 90384 to. Situația centralizată a cantităților de deșeuri municipale generate și colectate la nivelul județului este prezentată în tabelul nr.1.5.26.

Tabelul nr.1.5.26. Evoluția cantităților de deșeuri generate în perioada 2009 – 2013 în județul Caraș-Severin
tone

Tipuri principale de deșeuri		2009	2010	2011	2012	2013
1	Deșeuri municipale și asimilabile din comerț, industrie, instituții, din care :	120.887	110.351	80.761	57.423	45.602
1.1	Deșeuri menajere colectate în amestec de la populație	65.612	61.418	46.538	28.773	27.361
1.2	Deșeuri asimilabile colectate în amestec din comerț, industrie, instituții	54.966	48.268	33.121	21.464	16.945
1.3	Deșeuri menajere colectate separat, din care:	309	405	1.100	1.287	1.296
	-hârtie și carton	89	55	222	300	372
	-sticlă			14	40	0
	-plastic	150,75	335	810	455	455
	-metal	69,25	15	15	13	16
	-biodegradabile					348
	-altele	0	0	39	43	103
1.4	Deșeuri voluminoase	0	260	2	6	0
2	Deșeuri din servicii municipale	9.974	10.709	12.160	7.758	7.494
2.1	Deșeuri stradale	7.315	7.982	6.751	3.294	3.453
2.2	Deșeuri din piețe	935	1.257	2.607	2.222	2.136
2.3	Deșeuri din grădini și parcuri	1.724	1.470	2.802	2.185	1.905
3	Deșeuri din construcții și demolări	8.206	18.957	19.830	25.203	8.415
TOTAL deșeuri generate (1+2+3)		139.067	140.017	112.751	90.384	61.511

Datele prezentate în tabel (rezultate din raportările operatorilor de salubritate din orașe și municipii) nu includ deșeurile menajere generate în toate zonele rurale.

Indicatori de generare a deșeurilor

Indicatorii de generare a deșeurilor reprezintă raportul dintre cantitatea de deșeuri generată și numărul total de locuitori din județ. Evoluția indicatorului de generare a deșeurilor este prezentată în tabelul nr.1.5.27.

Tabelul nr.1.5.27. Evoluția indicatorului de generare deșeuri

Anul	UM	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Populația	mii locuitori	331,876	328,621	327,579	325,269	322,941	320,840	320,391	320,391	315,532
Cantitatea de deșeuri generată	tone	156.959	156.178,7	155.967,4	141.036	139.067	140.017	112.751	90.384	61.511
Indicatorul de generare	tone/loc	0,473	0,475	0,476	0,433	0,430	0,436	0,352	0,282	0,194

Compoziția deșeurilor menajere

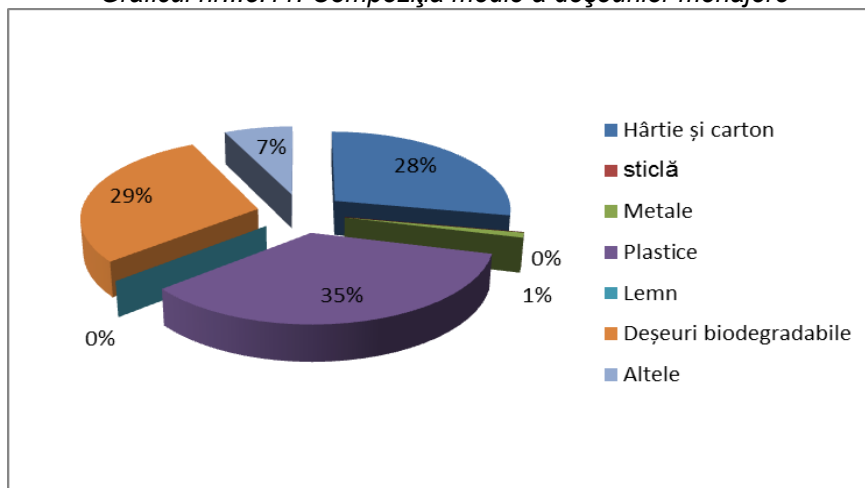
Până în prezent, la nivelul județului, nu s-a efectuat nici un fel de studiu de specialitate privind compoziția deșeurilor menajere, datele prezentate în tabelul I.5.28. Compoziția medie a deșeurilor menajere în anul 2013 și Graficul nr.1.5.11. sunt estimative.

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Tabelul nr.1.5.28. Compoziția medie a deșeurilor menajere în anul 2013

	Hârtie, carton %	Sticlă %	Metale %	Plastice %	Lemn %	Deșeuri biodegrad. %	Altele %	Total %
Compoziția deșeurilor	28	0	1	35	0	29	7	100

Graficul nr.1.5.11. Compoziția medie a deșeurilor menajere

De remarcant conținutul mare, peste 35%, de materiale plastice din deșeurile provenite din gospodăria și surse similare acestora. Acest fapt indică necesitatea luării unor măsuri de reducere a acestora în cadrul gospodăriilor sau a unor operatori economici prin compostare și valorificarea compostului, ca amendament pentru sol.

Până în prezent, nu s-a constituit nici o rețea organizată de recuperare a deșeurilor compostabile la nivel de comunități locale sau de județ.

Tratarea deșeurilor municipale

În toate localitățile județului, a fost sistată depozitarea. În cadrul proiectelor finanțate prin Programul Phare CES 2004-2006 „Schema de granturi pentru proiecte mici în domeniul gestiunii deșeurilor” s-au realizat 2 stații de transfer în localitățile Oravița și Băile Herculane. Nu s-au realizat încă instalații de compostare sau tratare mecano-biologică a deșeurilor, acestea urmând a fi realizate în cadrul proiectului “Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Caraș-Severin”.

Colectarea și transportul deșeurilor urbane

Activitățile de colectare și transport a deșeurilor municipale din județ sunt organizate diferit, în funcție de mărimea localității, numărul persoanelor deservite, dotarea și forma de proprietate a operatorului. În tabelul nr. 1.5.29 este prezentată Ponderea populației care beneficiază de servicii de salubritate în anul 2011.

Tabelul nr. 1.5.29. Ponderea populației care beneficiază de servicii de salubritate în anul 2011

Populație		Populație urbană deservită		Populație rurală deservită		
Total	Urban	Rural	Locuitori	. %	Locuitori	%
320391	181077	139314	154947	85,57%	75201	53,98

Din datele prezentate, se observă că 69,77% din populația județului era deservită de serviciile de salubritate ale operatorilor autorizați să desfășoare această activitate.

Conform cercetării statistice realizate pentru anul 2011, pe raza județului Caraș Severin desfășoară activități de colectare și transport deșeuri menajere mai multe societăți: SC Brantner Servicii Ecologice SA, SC Transal Urbis SRL, SC Ionela SRL, SC Ecologica Băile Herculane SRL, SC Ecologica Oravița SRL, SC Ecologica Văliug SRL, SC Pepe Expres SRL, SC T&B Ivașcu

Trans SRL, SC Jurca Trans SRL, SC Davodar SRL, SC Petrescu Petrovidan SRL, SC Eolian Energy SRL, dar există și servicii ale autorităților locale: Serviciul Public de Gospodărire Comunală Bocșa, Gostrans SA, Primăria Oțelu Roșu.

Chiar dacă serviciile de salubritate s-au îmbunătățit, procentul populației deservite din mediul urban a crescut doar cu 3,9%, deoarece numărul populației a scăzut drastic. În mediul rural, însă aceste servicii s-au extins și populația deservită a crescut cu 10%.

Proiectul "Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Caraș-Severin" prevede amenajarea unui depozit conform de deșeurii nepericuloase, cu o capacitate totală de 2.335.000 mc (S totală = 42 ha), ce va deservi întregul județ (6 orașe, 2 municipii, 69 comune, 287 sate, nr. locuitori deserviți=321.701) pe o perioadă de 32 de ani. Depozitul va fi amplasat pe teritoriul administrativ al comunei Lupac, la cca 7,6 km distanță de municipiul Reșița, iar în perimetrul depozitului se va amenaja o stație de sortare și o stație de tratare mecano-biologică.

Depozitarea deșeurilor

Cele 8 depozite municipale neconforme clasa "b" din zona urbană au sistat eșalonat activitatea de depozitare a deșeurilor municipale (menajere și asimilabile), conform calendarului de sistare/încetare a activității de depozitare prevăzut în tabelul nr.5.1 al anexei 5 a HG nr.349/2005 privind depozitarea deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

- a) la 16.07.2009 – depozitele din Reșița, Caransebeș și Băile Herculane;
- b) la 16.07.2011 – depozitele din Bocșa, Anina și Oțelu Roșu;
- c) la 16.07.2012 – depozitele din Oravița și Moldova Nouă.

Închiderea și remedierea celor 8 depozite urbane neconforme face parte integrantă din proiectul în derulare "Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Caraș-Severin", finanțat din fonduri structurale în cadrul POS Mediu - Axa Prioritară 2.

În anul 2014 a avut loc licitația publică și semnarea contractului pentru lucrările de închidere și ecologizare a celor 8 depozite urbane neconforme.

Până la deschiderea depozitului ecologic conform de deșeurii nepericuloase, amplasat pe teritoriul administrativ al comunei Lupac, deșeurile menajere și asimilabile sunt eliminate prin depozitare, în depozitele conforme din județele limitrofe, iar deșeurile reciclabile se dau spre valorificare unor societăți autorizate din județ.

Proгноza generării deșeurilor

Estimarea evoluției gradului de acoperire cu servicii de salubritate se realizează pe medii (urban și rural) pe baza datelor privind situația existentă și a obiectivelor și țințelor stabilite pentru acoperirea cu servicii de salubritate.

În anul 2007 gradul de acoperire cu servicii de salubritate era de 83 % în mediul urban și 52 % în mediul rural, iar în 2011 gradul de acoperire cu servicii de salubritate era de 85,57% în mediul urban și 53,98% în mediul rural.

Pentru județul Caraș-Severin țințele de colectare stabilite conform PRGD sunt:

- 90 % pentru populația din mediul rural până în anul 2009;
- 100 % pentru populația din mediul urban până în anul 2013;

Ținând seama de condițiile existente la nivelul județului, pentru atingerea țințelor s-a stabilit:

- pentru mediul urban – o creștere anuală a gradului de acoperire cu servicii de salubritate de 3-4 % pentru perioada 2007-2013;
- pentru mediul rural – o creștere anuală a gradului de acoperire cu servicii de salubritate de 15-23 % pentru perioada 2007-2009.

În tabelul nr.I.5.30. este prezentat gradul de acoperire cu servicii de salubritate al județului.

Tabelul nr.I.5.30. Gradul de acoperire cu servicii de salubritate

Grad de acoperire	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
% total	69,5	81,8	90,0	92,3	93,4	94,5	95,7
% urban	83,0	87,0	90,0	94	96	98	100
% rural	52,0	75,0	90,0	90	90	90	90

Evoluția indicatorului de generare a deșeurilor

Evoluția indicatorului de generare a deșeurilor municipale este determinată, în principal, de schimbările economice (evoluția PIB), schimbările privind consumul de bunuri de larg consum, schimbări în tehnologiile de producție etc. Astfel, stabilirea tendinței acestui indicator este un proces complex, care se realizează pe baza datelor statistice disponibile și ținând seama de prevederile Planului Național de Gestionare a Deșeurilor și a Planului Regional de Gestionare a Deșeurilor.

Pe baza recomandărilor Agenției Naționale pentru Protecția Mediului la stabilirea evoluției atât a indicatorului total de generare a deșeurilor municipale și asimilabile, s-a considerat o creștere anuală de 0,8 % a indicatorului de generare a deșeurilor municipale, creștere utilizată atât în calculul prognozei din Planul Național de Gestionare a Deșeurilor elaborat în anul 2004, cât și în Planul Regional de Gestionarea Deșeurilor elaborat în anul 2006.

De asemenea, a fost considerat că pentru fiecare tip de deșeu din categoria deșeurilor municipale și asimilabile din comerț, industrie și instituții, indicatorul de generare are aceeași creștere anuală de 0,8 %.

Luând în considerare aceste aspecte, tendința privind planificarea curentă are în vedere creșterea anuală a cantităților de deșeuri municipale solide generate cu o rată de 0,8 %.

Pentru deșeurile menajere această rată de creștere are efectele asupra mediei indicilor de generare zilnică pentru zone urbane și rurale prezentate în tabelul nr. I.5.31.

Tabelul nr. I.5.31. Prognoza indicilor de generare a deșeurilor menajere

Indice anual de creștere		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
0,80 %	indice urban	0,91	0,92	0,93	0,94	0,94	0,95	0,96
0,80 %	indice rural	0,41	0,41	0,41	0,42	0,42	0,42	0,43

Aplicarea indicelui de creștere propus de ANPM generează următoarele creșteri ale cantității de deșeuri menajere generate pentru perioada planificată (prin înmulțirea numărului de locuitori cu indicele de generare zilnică și 365 de zile/an). În tabelul nr.I.5.32 este prezentată Prognoza de generare a deșeurilor menajere.

Tabelul nr.I.5.32. Prognoza de generare a deșeurilor menajere

Deșeuri menajere generate (tone/an)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Urban	61.348	61.968	62.454	63.047	62.858	63.336	63.811
Rural	21.385	21.262	21.198	21.600	21.536	21.471	21.916
Total	82.733	83.230	83.652	84.648	84.394	84.807	85.727

Având în vedere evoluția gradului de acoperire cu servicii de salubritate se pot estima cantitățile de deșeuri menajere colectate de la populație până în anul 2013, date prezentate în tabelul nr.I.5.33.

Tabelul nr.I.5.33. Prognoza de colectare a deșeurilor menajere

Deșeuri menajere colectate (tone/an)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
urban	50.919	53.912	56.208	59.264	60.344	62.070	63.811
rural	11.120	15.947	19.078	19.440	19.382	19.324	19.725
Total	62.039	69.859	75.287	78.705	79.726	81.393	83.536

Pe măsură ce populația neacoperită de servicii de salubritate scade, cantitățile de deșeuri generate și necolectate vor fi din ce în ce mai reduse.

În tabelul nr.I.5.34.este prezentată prognoza deșeurilor menajere necolectate.

Tabelul nr.1.5.34 Prognostica deșeurilor menajere necolectate

Deșeuri menajere necolectate (tone/an)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
urban	10.429	8.056	6.245	3.783	2.514	1.267	0
rural	10.265	5.316	2.120	2.160	2.154	2.147	2.192
Total	20.694	13.371	8.365	5.943	4.668	3.414	2.192

Prognostica de generare a deșeurilor asimilabile din comerț, industrie, instituții, a deșeurilor din grădini și parcuri, din piețe și a deșeurilor stradale se realizează pornind de la cantitatea de deșeuri generată în anul 2005 și ținând seama de evoluția indicatorului de generare care înregistrează o creștere anuală de 0,8%.

Deoarece nu există informații privind cantitățile de deșeuri voluminoase generate/colectate în cursul anului 2005, se estimează o cantitate de 1.000 t, având în vedere că la nivelul Regiunii Vest, PRGD prognozează o cantitate de cca. 5.700 t la o populație de cca. 1.933 mii locuitori.

1.5.9. Dificultăți obiective întâmpinate

Principalele dificultăți obiective întâmpinate în activitate sunt:

- Având în vedere cele prezentate în capitolul I. **Calitatea aerului** subcapitolul 3. **Poluări accidentale de mediu**, se poate aprecia că până la clarificarea judiciară a societății S.C. MOLDOMIN S.A. soluția pentru prevenirea transportului de praf este refacerea și punerea în funcțiune a sistemului de umectare al iazului, proces care implică atât resurse umane, dar mai ales resurse financiare. **Poluările accidentale de la S.C. MOLDOMIN S.A. reprezintă o problemă majoră de mediu cu efecte asupra sănătății populației din zonă.**
- Constrângerile financiare au dus la disfuncționalități în gestionarea stațiilor automate de monitorizare a calității aerului (inexistența resurselor financiare pentru asigurarea pieselor de schimb și a consumabilelor, distanțele mari până la amplasamentele stațiilor nu permit intervenția promptă).
- Asigurarea resurselor financiare pentru o bună desfășurare a activității.
- Îmbunătățirea sistemului informatic pentru a putea face față cerințelor actuale, respectiv implementarea Sistemului Integrat de Management.

I.6. Factori socio – demografici

I.6.1. Structura populației în funcție de sex, etnie, religie, grupe de vârstă și ocupații

I.6.1.1. Evoluția populației județului în perioada 2007-2014

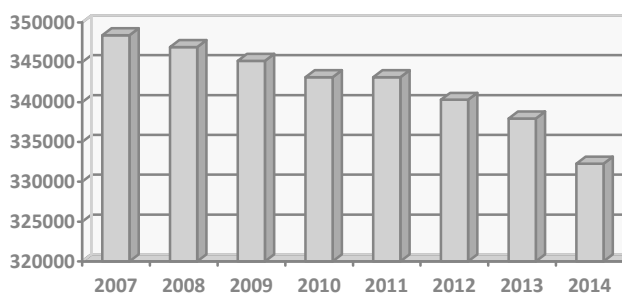
Evoluția populației după domiciliu a județului în perioada 2007-2014 este prezentată în tabelul nr. I.6.1. și Graficul nr.I.6.1.

Tabelul nr.I.6.1. Evoluția populației după domiciliu a județului în perioada 2007-2014

Nr. crt.	Indicator	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	2014
1	Număr persoane	348393	346907	345170	343120	340288	337941	335275	332267

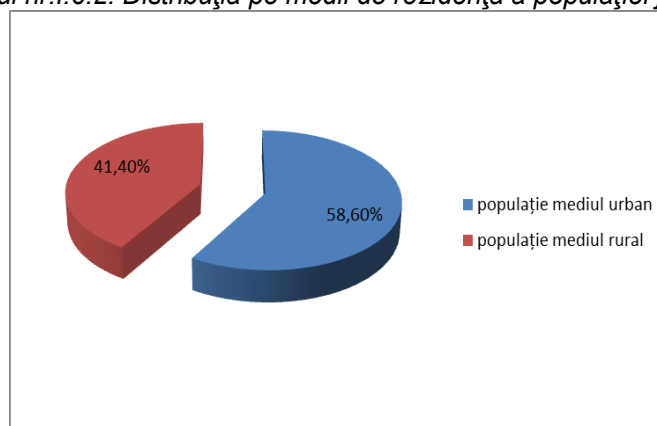
Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin; Indicatorul "Populația după domiciliu" este definit ca numărul persoanelor cu cetățenie română și domiciliul pe teritoriul României. Domiciliul persoanei este adresa la care aceasta declară că are locuința principală, trecută în cartea de identitate, așa cum este luată în evidența organelor administrative ale statului

Graficul nr.I.6.1. Evoluția populației stabile a județului în perioada 2007-2014

Din datele prezentate în perioada 2007-2014 se constată scăderea numărului populației după domiciliu. Din totalul populației medii a județului la 1 iulie 2014, 51% erau femei (169.467 persoane), iar 49% erau bărbați (162.800 persoane). Distribuția pe medii de rezidență arată o urbanizare pronunțată 58,6%, 41,4% din populație locuiesc în mediul rural, conform graficului nr.I.6.2.

Graficul nr.I.6.2. Distribuția pe medii de rezidență a populației județului

Evoluția populației județului la Recensămintele din anii 1992, 2002 și 2011 este prezentată în tabelul nr. I.6.2. și Graficul nr.I.6.3.

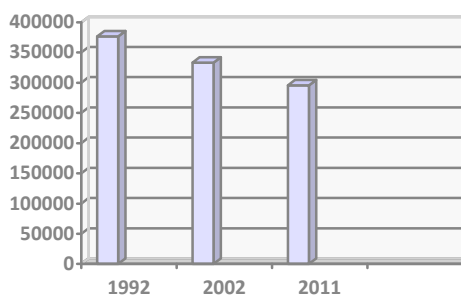
Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Tabelul nr.1.6.2. Evoluția populației la Recensămintele din anii 1992, 2002 și 2011

Nr. crt.	Indicator	7 ianuarie 1992	18 martie 2002	20 octombrie 2011
1	Număr persoane total județ, din care	376347	333219	295579
2.	Populație municipii și orașe	210947	182948	160548
3.	Populație comune	165400	150271	135031

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Graficul nr.1.6.3. Evoluția populației județului la Recensămintele din 1992, 2002 și 2011

Populația după domiciliu la 1 iulie 2014 pe orașe este prezentată în tabelul nr.1.6.3.

Tabelul nr.1.6.3. Populația după domiciliu la 1 iulie 2014 pe orașe și sexe

Nr. crt.	Localitate	Total	Sex masculin	Sex feminin
1	Resita	89862	43354	46508
2	Caransebeș	30803	14847	15956
3	Anina	9429	4767	4662
4	Băile Herculane	5284	2504	2780
5	Bocșa	19170	9445	9725
6	Moldova Nouă	13806	6828	6978
7	Oravița	12530	6584	7020
8	Oțelu Roșu	12859	6257	6602

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

1.6.1.2. Structura populației stabile a județului pe sexe și stare civilă

Populația la Recensământul din 2011 în județul Caraș-Severin era 295579 persoane, din care în mediul urban 160548 persoane, iar în mediul rural 135031 persoane. Populația stabilă a județului pe sexe și stare civilă a județului este prezentată în tabelul nr.1.6.4.

Tabelul nr. 1.6.4. Populația stabilă la Recensământul din 2011 pe sexe și stare civilă

Nr. crt.	Sexe	Total	Stare civilă legală					Stare civilă de fapt (persoane care traiesc în uniune consensuală)
			Necăsătorit(ă)	Căsătorit(ă)	Văduv(ă)	Divorțat(ă)	Informație nedisponibilă	
1.	Ambele	295579	107427	143455	31165	13476	56	11744

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

	sexe							
2.	Masculin	143852	60625	71377	5906	5908	36	5872
3.	Feminin	151727	46802	72078	25259	7568	20	5872

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin; Indicatorul „Populația după domiciliu” este definit ca totalitatea persoanelor cu cetățenie română, străini și fără cetățenie, care au reședința obișnuită (pentru o perioadă de cel puțin 12 luni) pe teritoriul României și este utilizat pentru comparații internaționale conform regulamentelor europene

I.6.1.3. Densitatea populației

Evoluția densității populației județului în perioada 2007-2012 este redată în tabelul nr.I.6.5.

Tabelul nr.I.6.5. Evoluția densității populației județului în perioada 2007-2011

Nr. crt.	Indicator	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1	Suprafața [Hectare]	851976	851976	851976	851976	851976	851976	851976	851976
2	Locuitori pe km pătrat	40,90	40,72	40,52	40,28	39,95	39,67	39,36	39,00

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

I.6.1.4. Structura populației județului după etnie

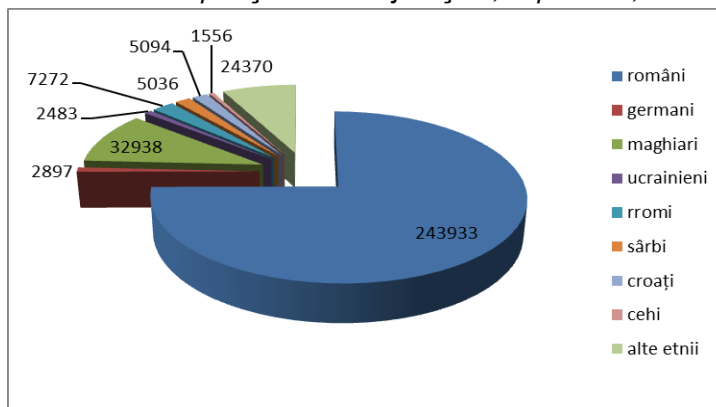
Populația stabilă a județului, după etnie, la 1 ianuarie 2012 este prezenta in tabelul nr. I.6.6. și Graficul nr.I.6.4.

Tabelul nr.I.6.6. Populația stabilă a județului, după etnie, la 1 ianuarie 2012

Nr. crt.	Etnie	Număr persoane
1	Români	243933
2	Germani	2897
3	Maghiari	2938
4	Ucraineni	2483
5	Romi	7272
6	Sârbi	5036
7	Croați	5094
8	Cehi	1556
9	Alte etnii	24370
	Total	295579

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Graficul nr.I.6.4. Populația stabilă a județului, după etnie, la 1 ianuarie 2012

I.6.1.5. Structura populației județului după religie

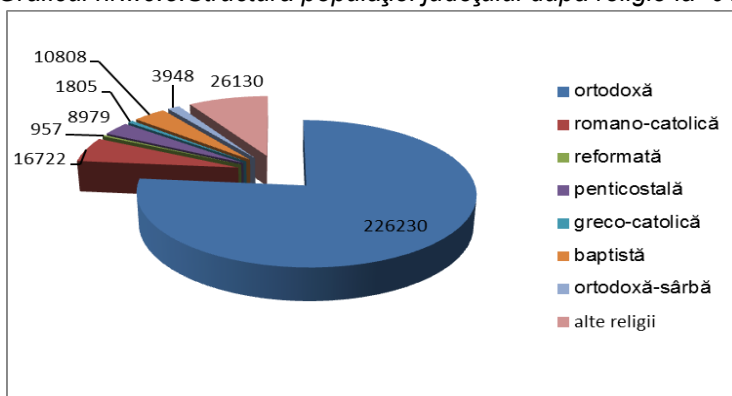
Populația stabilă a județului după religie la 1 ianuarie 2012 este prezentată în tabelul nr.I.6.7. și Graficul nr.I.6.5.

Tabelul nr.I.6.7. Structura populației județului după religie la 01.01.2012

Nr. crt.	Religie	Număr persoane
1	ortodoxă	226230
2	romano-catolică	16722
3	reformată	957
4	penticostală	8979
5	greco-catolică	1805
6	baptistă	10808
7	ortodoxă-sârbă	3948
8	alte religii	26130
	Total	295579

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

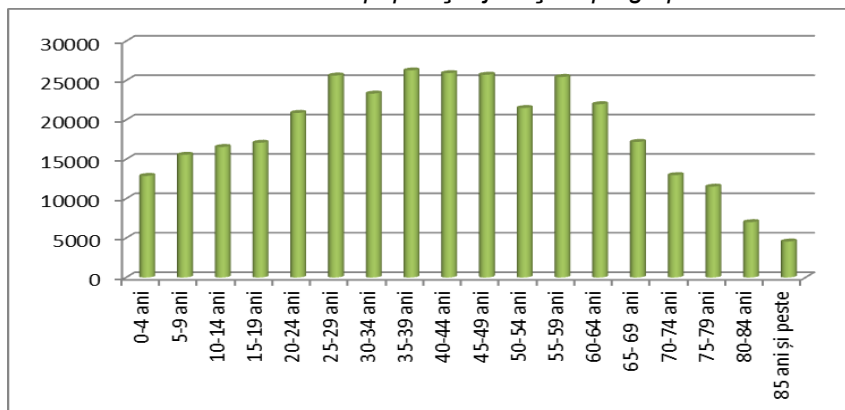
Graficul nr.I.6.5.Structura populației județului după religie la 01.01.2012

I.6.1.6. Structura populației județului pe grupe de vârstă

Populația pe grupe de vârstă a județului Caraș-Severin conform datelor de la Recensământul populației din 2011 este prezentată în Anexa nr.I.6.1. și în Graficul nr.I.6.6.

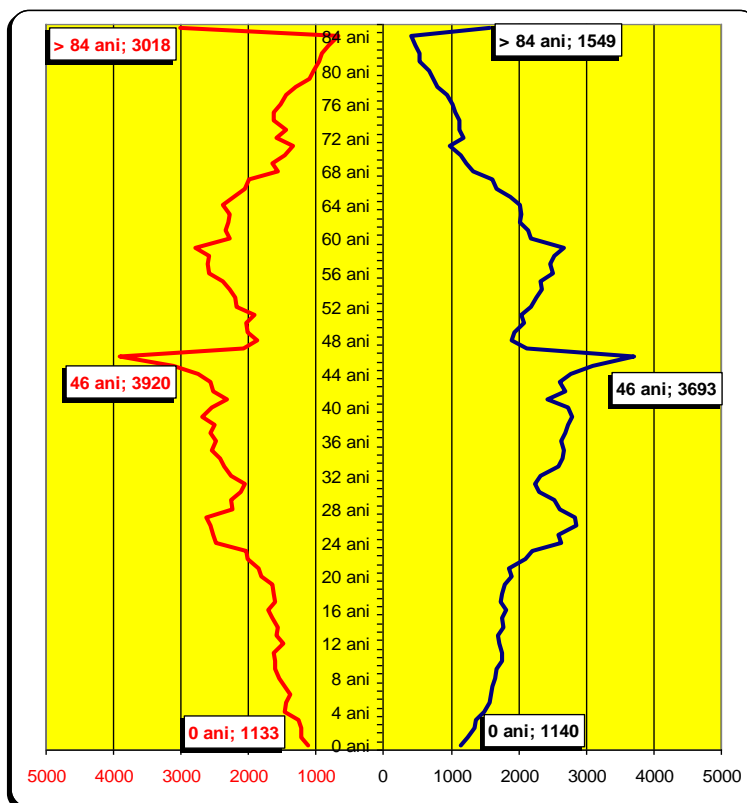
Graficul nr.I.6.6. Structura populației județului pe grupe de vârstă

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin la Recensământul populației din 2011

În Graficul nr.1.6.7. este redată piramida vârstelor populației județului la nivelul anului 2014, pe bărbați și femei.

Graficul nr.1.6.7. Piramida vârstelor 2014

I.6.2. Evoluția și dinamica populației. Mișcarea naturală a populației. Migrația populației

I.6.2.1. Rata natalității

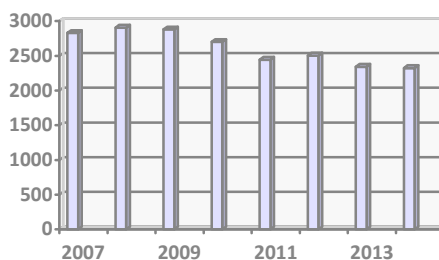
Numărul nașcuților vii din județ în perioada 2007-2014 este prezentat în tabelul nr. I.6.8. și Graficul nr.I.6.8.

Tabelul nr.I.6.8. Numărul nașcuților vii din județ în perioada 2007-2014

Nr. crt.	ANUL							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1	2828	2905	2880	2699	2444	2503	2343	2322

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Graficul nr.I.6.8. Numărul nașcuților vii din județ în perioada 2007-2014

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

În perioada 2007-2014 se constată o scădere a numărului de născuți vii în județul Caraș-Severin.

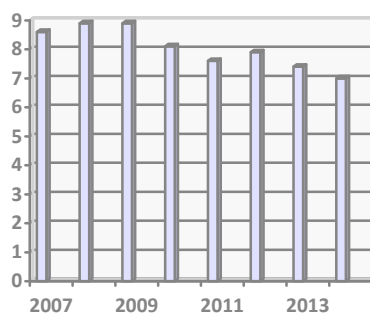
Evoluția ratei natalității în județ, în perioada 2007-2014 este prezentată în tabelul nr.I.6.9. și Graficul nr.I.6.9.

Tabelul nr.I.6.9. Evoluția ratei natalității în județ, în perioada 2007-2013

Nr. crt.	Indicator	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1	Născuți vii la 1000 locuitori/procente	8,6	8,9	8,9	8,4	7,6	7,9	7,4	7,0

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Graficul nr. I.6.9. Evoluția ratei natalității în județ, în perioada 2007-2013

În județul Caraș-Severin, în perioada 2007-2014 se constată o scădere a ratei de natalitate de la 8,6 născuți vii la 1000 locuitori la 7,0 născuți vii la 1000 locuitori.

I.6.2.2. Rata mortalității

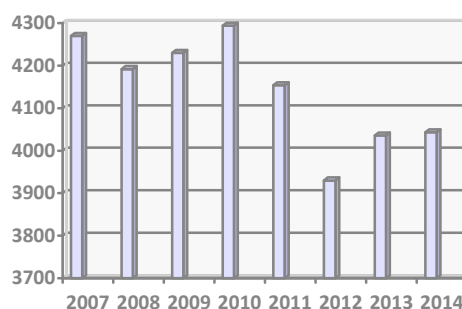
Numărul decedaților din județ în perioada 2007-2014 este prezentat în tabelul nr. I.6.10. și Graficul nr.I.6.10.

Tabelul nr.I.6.10. Numărul decedaților din județ în perioada 2007-2014

Nr. crt.	ANUL							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1	4270	4192	4230	4294	4154	3930	4036	4043

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Graficul nr.I.6.10. Numărul decedaților din județ în perioada 2007-2014

În perioada 2007-2014 se constată o scădere a numărului decedaților în județul Caraș-Severin, urmare a scăderii populației totale a județului.

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

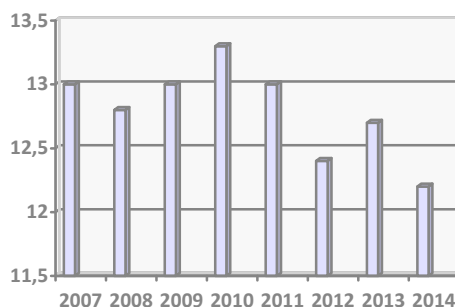
Evoluția ratei mortalității în perioada 2007-2014 este prezentată în tabelul nr. I.6.11. și Graficul nr.I.6.11.

Tabelul nr.I.6.11. Evoluția ratei mortalității în perioada 2007-2014

Indicator	ANUL							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Decedați la 1000 locuitori	13	12,8	13	13,3	13	12,4	12,7	12,2

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Graficul nr.I.6.11. Evoluție ratei mortalității în perioada 2007-2014

În perioada 2007-2014 se constată o scădere a ratei mortalității.

I.6.2.3. Sporul natural al populației

Evoluția sporului natural al populației (diferența între născuți vii și decedați) în perioada 2007-2014 a înregistrat valori negative, conform datelor prezentate în tabelul nr.I.6.12.

Tabelul nr.I.6.12. Evoluția sporului natural al populației în perioada 2007-2014

Nr. crt.	ANUL							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1	-1442	-1287	-1350	-1595	-1710	-1427	-1693	-1721

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

I.6.2.4. Migrația populației

Evoluția numărului stabilirilor de domiciliu în perioada 2007-2012 este prezentată în tabelul nr.I.6.13. și Graficul nr.I.6.12.

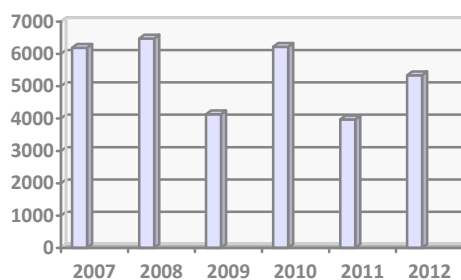
Tabelul nr.I.6.13. Stabiliri de domiciliu în perioada 2007-2012

Nr. crt.	Indicator	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1	Număr persoane	6188	6473	4130	6219	3974	5343

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Graficul nr.1.6.12. Stabiliri de domiciliu în perioada 2007-2012

În județul Caraș-Severin, în perioada 2007-2012 se constată scăderea numărului de stabiliri cu domiciliul.

Evoluția numărului emigranților în perioada 2007-2011 este prezentată în tabelul nr.1.6.14.

Tabelul nr.1.6.14. Evoluția numărului emigranților în perioada 2007-2011

Nr. crt.	ANUL				
	2007	2008	2009	2010	2011
1	218	204	242	162	332

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

În perioada de referință se constată o creștere a numărului de emigranți din județ.

Evoluția numărului imigranților în perioada 2007-2011 este prezentată în tabelul nr.1.6.15.

Tabelul nr.1.6.15. Evoluția numărului imigranților în perioada 2007-2011

Nr. crt.	ANUL				
	2007	2008	2009	2010	2011
1	119	92	78	81	63

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

În perioada 2007-2011 se constată o scădere a numărului de imigranți din județul Caraș-Severin.

Un fenomen frecvent întâlnit în ultima perioadă este plecarea persoanelor la muncă sau din diverse alte motive pentru o perioadă îndelungată în străinătate. Situația persoanelor plecate pentru perioade îndelungate în străinătate pe grupe de vârstă (12 luni și peste) este prezentată în tabelul nr.1.6.16. și Graficul nr.1.6.13.

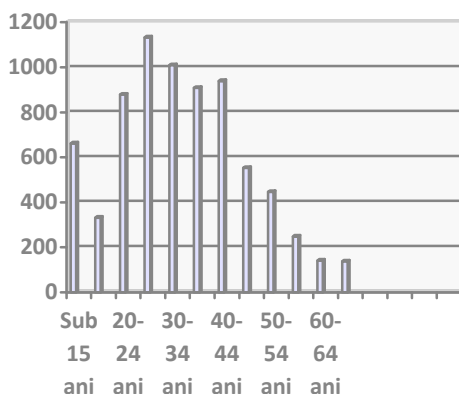
Tabelul nr.1.6.16. Persoane plecate pentru perioade îndelungate în străinătate pe grupe de vârstă

Nr. crt.	Sex	Total persoane plecate	Grupe de vârstă											
			Sub 15 ani	15-19 ani	20-24 ani	25-29 ani	30-34 ani	35-39 ani	40-44 ani	45-49 ani	50-54 ani	55-59 ani	60-64 ani	65 de ani și peste
1	TOTAL	7390	662	332	879	1133	1010	909	939	553	446	248	141	138
2	Feminin	3771	332	186	436	560	450	432	513	292	245	148	92	85
3	Masculin	3619	330	146	443	573	560	477	426	261	201	100	49	53

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Graficul nr.1.6.13. Persoane plecate pentru perioade îndelungate în străinătate pe grupe de vârstă

Mișcarea migratorie interjudețeană și externă (în alte țări) în perioada 1994-2014 este responsabilă de scăderea populației județului cu 9,2 mii persoane: 65,8% prin mișcare migratorie interjudețeană, respectiv 34,2% prin mișcare migratorie externă. Soldul mișcării migratorii în perioada 2007-2012 este prezentat în tabelul nr. 1.6.17.

Tabelul nr.1.6.17. Soldul mișcării migratorii

Nr. crt.1.	Sold.	ANUL					
		2007	2008	2009	2010	2011	2012
1	Sold migratoriu interjudețean	-535	-425	-585	-944	-749	-887
2	Sold migratoriu extern cetățenie română	134	91	23	70	-98	-135
3	Sold migratoriu extern total	-99	-112	-164	-81	-269	-285
4.	Sold migratoriu total cetățenie română	-401	-334	-564	-874	-847	-1022

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Sold migratoriu interjudețean-diferența între sosirile cu domiciliul pe teritoriul județului și numărul de plecări. Se referă doar la cetățenii români;

Sold migratoriu extern cetățenie română-diferența dintre sosirile cu domiciliul pe teritoriul județului din alte state și numărul de plecări cu domiciliul ale cetățenilor români în alte țări. Imigranții care nu au obținut cetățenia română nu se iau în calcul.

Sold migratoriu extern total-diferența între sosirile cu domiciliul pe teritoriul județului din alte state de cetățenie română, străină sau fără cetățenie și numărul de plecări cu domiciliul ale cetățenilor români în alte țări;

Sold migratoriu total cetățenie română- diferența dintre sosirile, pe teritoriul județului, a cetățenilor români sau care au obținut cetățenia română și numărul de plecări cu domiciliul ale cetățenilor români în alte județe sau state.

Durata medie a vieții în perioada 2007-2013 este prezentată în tabelul nr. 1.6.18.

Tabelul nr. 1.6.18. Durata medie a vieții în perioada 2007-2013

Nr. crt.	ANUL						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	71,1	72,0	72,4	72,5	72,8	73,3	74,0

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

1.6.3. Structura populației județului după nivelul de educație

Populația stabilă a județului de 10 ani și peste, pe sexe, după nivelul de instruire este prezentată în tabelul nr. 1.6.19.

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Tabelul I.6.19. Populația stabilă de 10 ani și peste, pe sexe, după nivelul de educație

Județul Caraș-Severin	Populația stabilă de 10 ani și peste	Nivelul instituției de învățământ absolvite									
		Superior		Postliceal și de maistri	Secundar			Primar	Fără școala absolvită		
		Total	Din care universitar de licență		Total	Liceal	Profesional și de ucenici		Inferior (gimnazial)	Total	Din care persoane analfabete
Total județ											
Ambele sexe	266642	29142	25902	8153	183595	65632	31634	87329	39089	6663	2688
masculin	128948	14768	13307	4380	92198	32262	23225	36711	14941	2661	833
feminin	137694	14374	12595	3773	91397	32370	8409	50618	24148	4002	1855
Mediul urban											
Ambele sexe	144703	23182	20312	6371	96660	42796	19374	34490	15183	3307	1228
masculin	69149	11549	10288	3349	46878	20186	13149	13543	5947	1426	424
feminin	75554	11633	10024	3022	49782	22610	6225	20947	9236	1881	804
Mediul rural											
Ambele sexe	121939	5960	5590	1782	86935	21836	12260	52839	23906	3356	1460
masculin	59799	3219	3019	1031	45320	12076	10076	23168	8994	1235	409
feminin	62140	2741	2571	751	41615	9760	2184	29671	14912	2121	1051

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Din analiza datelor se constată că cea mai mare parte a populației corespunde nivelului secundar de pregătire profesională, ponderea cea mai mare o deține populația cu studii gimnaziale, urmată de populația cu studii liceale (excepție făcând populația din mediul urban, unde ponderea cea mai mare o deține populația cu studii liceale).

I.6.4. Elemente de stare socială a populației

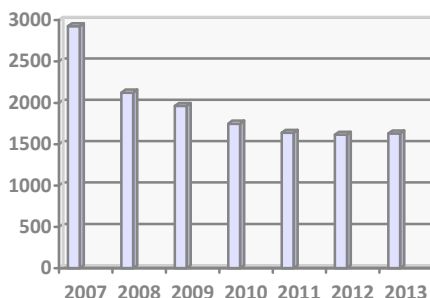
Evoluția numărului de căsătorii în perioada 2007-2013 la nivelul județului Caraș-Severin este prezentată în tabelul nr. I.6.20. și Graficul nr.I.6.14.

Tabelul nr.I.6.20. Evoluția numărului de căsătorii în perioada 2007-2013

Nr. crt.	ANUL						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	2926	2123	1963	1747	1638	1614	1629

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Graficul nr.I.6.14. Evoluția numărului de căsătorii în perioada 2007-2013

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Se constată scăderea numărului de căsătorii în perioada analizată, datorată scăderii populației județului.

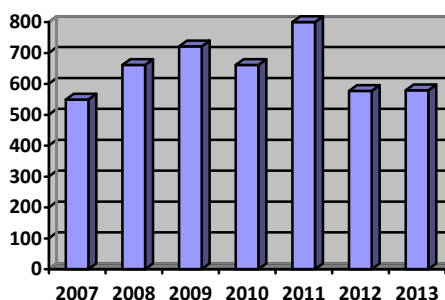
Evoluția numărului de divorțuri în perioada 2007-2013 la nivelul județului Caraș-Severin este prezentată în tabelul nr. I.6.21. și Graficul nr.I.6.15.

Tabelul nr.I.6.21. *Evoluția numărului de divorțuri în perioada 2007-2013*

Nr. crt.	ANUL						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	549	661	721	661	800	577	579

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Graficul nr.I.6.15. *Evoluția numărului de căsătorii în perioada 2007-2013*

Alte date privind starea socială a populației județului sunt prezentate la cap. I.6.1.2. Structura populației stabile a județului pe sexe și stare civilă.

La nivelul municipiului Reșița, în perioada 2007-2013 s-au încheiat un număr de 3634 căsătorii, din care 250 nule, 71 desfăcute prin divorț (pe cale administrativă), 152 desfăcute pe cale judecătorească și 27 desfăcute prin notar.

De asemenea, în această perioadă s-au încheiat 37 căsătorii mixte și s-au operat 3141 vize de reședință.

I.6.5. Locuințe

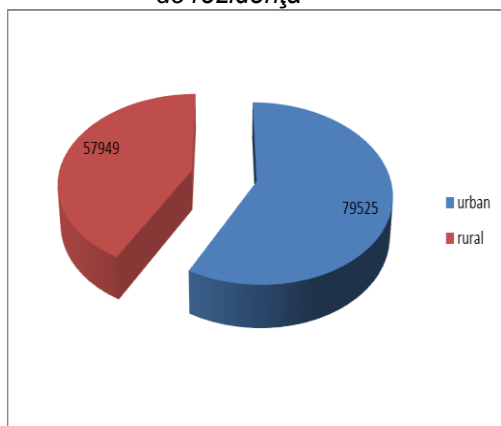
Evoluția numărului locuințelor, pe forme de proprietate și pe mediul urban și rural este prezentată în tabelul nr.I.6.22 și Graficele nr. I.6.16 și I.6.17.

Tabelul nr.I.6.20. *Locuințe existente la sfârșitul anului pe forme de proprietate*

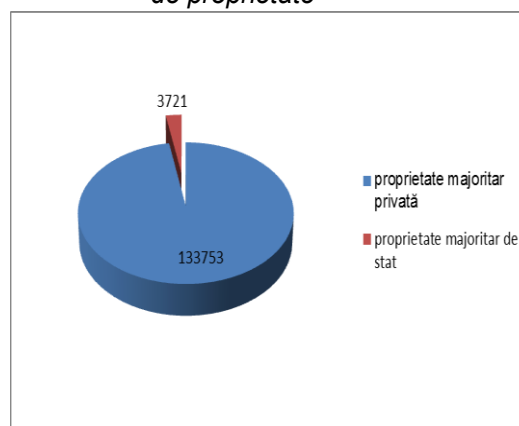
Nr. crt.	Forme de proprietate	Medii de rezidență	Anul (unitate de măsura: număr)						
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	Total	Total	131619	131803	132085	132316	137080	137280	137474
2		Urban	74129	74246	74452	74608	79346	79449	79525
3	Proprietate majoritar de stat	Total	8811	8594	8621	8596	3762	3724	3721
4		Urban	6672	6457	6490	6467	2570	2532	2489
5	Proprietate majoritar privată	Total	122808	123209	123464	123720	133318	133556	133753
6		Urban	67457	67789	67962	68141	76776	76917	77036

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Graficul nr.1.6.16. Repartiția locuințelor după mediul de rezidență

Graficul nr.1.6.17 . Repartiția locuințelor după forma de proprietate

Din analiza datelor prezentate se constată o creștere a numărului locuințelor în perioada 2007-2013, concomitent cu scăderea locuințelor proprietate de stat și creșterea locuințelor proprietate majoritar privată.

De asemenea, scăderea numărului locuințelor din mediul urban și creșterea numărului acestora în mediul rural.

1.6.6. Populație activă. Populație ocupată. Număr șomeri. Rata șomajului

Populația în vârstă de muncă la 1 ianuarie 2014 a fost de 206,1 mii persoane, iar populația activă civilă la aceeași dată în județul Caraș-Severin a fost 119,0 mii persoane.

Populația ocupată civilă la 1 ianuarie 2014 a fost 112,2 mii persoane, din care 61,3 mii persoane bărbați și 50,9 mii persoane femei.

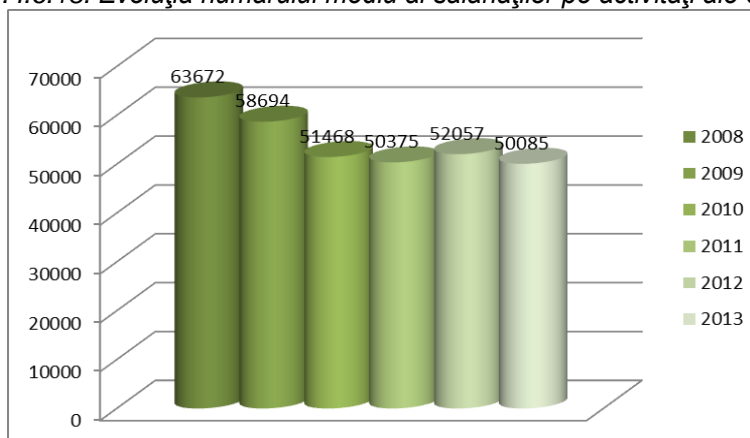
Evoluția numărului mediu al salariaților pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev. 2 în perioada 2008-2013 este prezentată în tabelul nr.1.6.21. și Graficul nr. 1.6.18.

Tabelul nr. 1.6.21. *Evoluția numărului mediu al salariaților pe activități ale economiei naționale*

Nr. crt.	Anul					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	63672	58694	51468	50375	52057	50085

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Graficul nr. 1.6.18. *Evoluția numărului mediu al salariaților pe activități ale economiei naționale*

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

În perioada 2008-2013 se constată scăderea numărului mediu al salariaților pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev. 2.

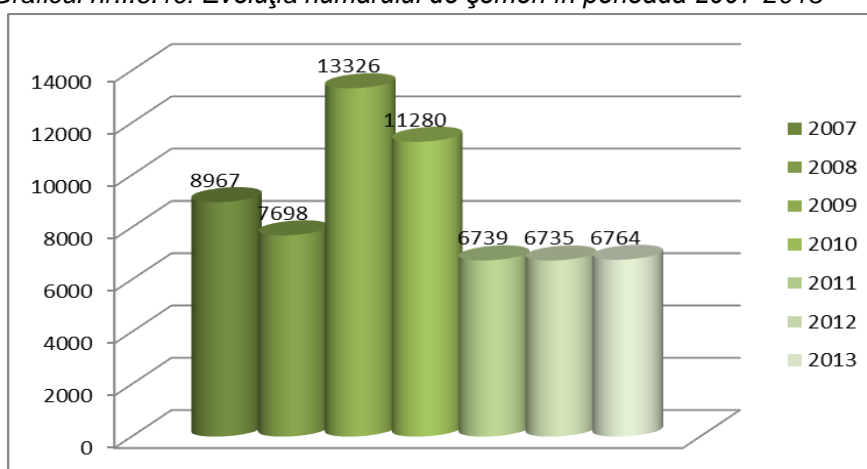
Evoluția numărului de șomeri și a ratei șomajului în perioada 2007-2013 este redată în tabelul nr.1.6.22 și Graficul nr.1.6.19.

Tabelul nr.1.6.22. *Evoluția numărului de șomeri și a ratei șomajului în perioada 2007-2013*

Nr. crt.	Anul	Nr. șomeri	Rata șomajului %
1	2007	8967	7,1
2	2008	7698	6,1
3	2009	13326	10,4
4	2010	11280	8,6
5	2011	6739	5,38
6	2012	6735	5,65
7	2013	6764	5,7

Notă: Date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Graficul nr.1.6.19. *Evoluția numărului de șomeri în perioada 2007-2013*

În perioada 2007-2013 se constată o fluctuație a numărului de șomeri din județul Caraș-Severin, precum și a ratei șomajului.

Programele de ocupare a forței de muncă derulate în perioada 2007-2012 sunt prezente în Anexa nr.1.7.3. de la capitolul 1.7. Invățământ, sănătate și asistență socială.

Sinteza situației cursurilor de calificare organizate de către Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Caraș-Severin (AJOFM) este prezentată în tabelul nr.1.6.23.

Tabelul nr.1.6.23. *Cursuri de calificare derulate de către AJOFM Caraș-Severin în perioada 2007-2012*

Nr. crt.	Anul	Nr. cursuri	Nr. cursanți	Nr. cursanți angajați
1	2007	48	924	356
2	2008	47	911	325
3	2009	28	558	154
4	2010	36	767	74
5	2011	39	709	67
6	2012	33	542	24

Notă: Date furnizate de AJOFM Caraș-Severin

Se observă în perioada 2007-2012 o scădere a numărului cursanților angajați în județul Caraș-Severin.

În tabelul nr. 1.6.24. este redată situația locurilor de muncă vacante în perioada 2007-2012.

Tabelul nr.1.6.24. Situația locurilor de muncă vacante în perioada 2007-2012

Nr. crt.	Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1	Număr locuri de muncă vacante înregistrate	22.176	15.374	5.623	7.343	5.568	3.774

În perioada 2007-2012, situația șomajului a fost influențată de criza economică ce s-a manifestat prin scăderea numărului de locuri de muncă vacante, ajungând la sfârșitul perioadei de 8 ori mai mic decât la începutul ei.

Această scădere a numărului de locuri de muncă vacante, și implicit, a posibilităților șomerilor de a alege între mai multe locuri de muncă, a condus la ocuparea rapidă a locurilor de muncă vacante.

1.7. Învățământ, Sănătate, Asistență Socială

1.7.1. Învățământ

1.7.1.1. Contextul legislativ, politic-instituțional și social-cultural

În perioada 2007-2013 obiectivele activității de învățământ au vizat, în principal, următoarele aspecte:

- creșterea performanței sistemului românesc de învățământ;
- asigurarea politicilor de echitate socială;
- asigurarea deprinderilor și competențelor care să permită dezvoltarea personală, intelectuală și profesională din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții;
- deschiderea sistemului de educație, formare profesională și cercetare către societate, către mediul social, economic și cultural;
- întărirea gradului de coeziune socială și creșterea participării cetățenilor la programele de dezvoltare economică și socială prin promovarea cetățeniei active;
- stimularea inovării și creativității, inclusiv a spiritului antreprenorial, la toate nivelurile de educație și de formare profesională;
- construirea societății cunoașterii prin transformarea educației în vector de dezvoltare socio-economică;
- asigurarea competitivității la nivel european și internațional; permanentizarea colaborării cu diaspora științifică românească;
- stimularea creativității, inovării și transferului tehnologic;
- depolitizarea sistemului și promovarea profesioniștilor în managementul educațional; promovarea politicilor publice bazate pe nevoile sistemului, identificate în urma unor studii și analize;
- respectarea principiului autonomiei în educație și a principiului responsabilității publice și întărirea mecanismelor legale de funcționare a acestor principii;
- integrarea tinerilor pe piața muncii prin dezvoltarea de politici care să asigure un nivel ridicat de creștere și de ocupare durabilă a forței de muncă, bazate pe cunoaștere.

Strategia de dezvoltare a învățământului, promovată de *Inspectoratul Școlar Județean Caraș-Severin* se înscrie în Strategia Ministerului Educației Naționale pentru dezvoltarea învățământului.

Analiza stării învățământului din județul Caraș-Severin, la sfârșitul anului școlar 2013-2014, se realizează prin raportare la indicatorii de evaluare a calității și a eficienței interne a sistemului și are în vedere gradul de realizare a obiectivelor formulate în Planul managerial al Inspectoratului Școlar Județean pentru anul școlar 2013-2014.

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Deschiderea sistemului educațional și de formare profesională spre mediul social, economic și cultural, spre societate, prin consolidarea relațiilor de colaborare dintre educație, formare profesională și piața muncii, cercetarea, dezvoltarea spiritului antreprenorial, îmbunătățirea învățării limbilor străine, creșterea mobilității europene pentru elevi și cadre didactice, consolidarea cooperării europene, reprezintă direcțiile de acțiune din domeniu.

1.7.1.2. Analiza psiho-socio-demografică a populației școlare

În Regiunea Vest și în județul Caraș-Severin se înregistrează o scădere constantă de populație, pe fondul declinului economic, sporului natural negativ și al soldului negativ al migrației din ultimii ani.

Populația stabilă a județului este sub valoarea din proiecția Institutului Național de Statistică, care estima pentru anul 2015 o populație de 320 000 locuitori și chiar sub valoarea estimată pentru anul 2025 (300 100 locuitori). Tendința se menține până în anul 2025, pe fondul declinului economic, sporului natural negativ și a soldului negativ al migrației din ultimii ani. Principalii indicatori demografici ai județului Caraș-Severin sunt puternic influențați de faptul că în general, predomină modelul familial cu 1-2 copii. În tabelul nr. 1.7.1 este prezentată populația școlară și preșcolară din anul școlar 2013-2014.

Tabelul nr 1.7.1. Populația școlară și preșcolară din anul școlar 2013-2014

Nr. Crt	Nivel / unitate de învățământ	Număr total copii/elevi	Tipuri / Forme de învățământ		
			Zi	Seral	FR/alte situații
1.	Grădinițe	7931	7931	0	0
2.	Școli primare	12.434	12.387	0	47 A doua șansă
3.	Școli gimnaziale	11.352	10.975	0	377 A doua șansă + FR
4.	Licee, colegii	11.923	9.813	2.110	0
5.	Liceu pentru elevi cu CES	70	70	0	0
6.	Școală profesională	277	0	277	0
7.	Școli speciale (preșcolar, primar și gimnazial)	455	455	0	0
8.	Postliceal / Școli de maiștri	1083	1083	0	0
TOTAL		45.525	42.714	2.387	424

Notă: Date furnizate de Inspectoratul Școlar Județean Caraș-Severin

Oferta de școlarizare pentru anul școlar 2014-2015 este prezentată în Anexa nr. 1.7.1

Planul de Școlarizare pentru clasa a IX-a învățământ liceal - zi anul școlar 2013-2014 a răspuns nevoilor elevilor, ținând cont de domeniile și specializările cele mai solicitate și de interesul manifestat de elevi în alegerea liceului, calificării ce o vor obține, zona de rezidență și acces la școala și forma de învățământ dorită.

Proiectul planului de școlarizare a vizat armonizarea ofertei școlare cu cerințele elevilor și ale pieței muncii, luând în considerare recomandările Plan Regional de Acțiune pentru Învățământ Vest și Comitetul Local pentru Dezvoltarea Parteneriatului Social Caraș-Severin, astfel încât țintele strategice să fie ascendente pentru domeniile electronică automatizări, electric, electromecanică și silvicultură și descendente pentru domeniile protecția mediului, mecanică și construcții instalații și lucrări publice.

Din analiza distribuției teritoriale a unităților școlare din județ, rezultă **necesitatea înființării unor clase pentru profilul servicii în zona Caransebeș** și reorientarea ofertei școlare în zonele Anina și Moldova Nouă (*electronică, protecția mediului etc*).

1.7.1.3. Rețeaua unităților de învățământ

Învățământul de stat

În județul Caraș-Severin, în anul 2013-2014, a funcționat o **rețea școlară formată din 466 de unități de învățământ de stat**, din care **127 sunt unități cu personalitate juridică și 339 structuri**, 136 în mediul urban și 330 în mediul rural, conform datelor prezentate în tabelul nr.1.7.2.

Tabelul nr.1.7.2. Rețeaua școlară a unităților de învățământ de stat în anul școlar 2013-2014

Nivel de învățământ	Tip	TOTAL	Mediu de rezidență		Situatie juridică	
			Urban	Rural	PJ	Structură
PREPRIMAR	Grădinițe	237	71	166	15	222
PRIMAR	Școli primare	86	9	77	1	85
GIMNAZIAL	Școli gimnaziale	99	18	81	72	27
LICEAL	Licee, colegii	29	23	6	29	0
ALTE TIPURI	Școli speciale	4	4	0	4	0
	Cluburi sportive școlare	3	3	0	2	1
	CCD, CJRAE, CJAPP	3	3	0	2	1
	Palate și cluburi	5	5	0	2	3
TOTAL		466	136	330	127	339

Notă: Date furnizate de Inspectoratul Școlar Județean Caraș-Severin

Învățământul particular

În anul școlar 2013-2014, au funcționat cinci unități de învățământ privat, două grădinițe particulare și trei școli postliceale, respectiv:

- Grădinița Cu Program Prelungit "Tinker Bell" Bocșa
- Grădinița "Sf. Ursula" Caransebeș
- Școala Postliceală Sanitară " Banatul" Caransebeș
- Școala Sanitară Postliceală "Carol Davila" Caransebeș
- Școala Postliceală "Henri Coandă" Moldova Nouă.

Învățământul în limbile minorităților

În învățământul destinat minorităților: cehă, croată, maghiară, ucraineană, sârbă și germană, în anul școlar 2013-2014, au funcționat **172 de clase**, care au cuprins **2158 elevi**. Învățământul preprimar a cuprins 33 de grupe cu 441 copii.

Limba romani a fost predată unui număr de 171 elevi în următoarele 5 unități de învățământ: Școala Gimnazială Nr. 1 Reșița, Școala Gimnazială Nr. 12 Reșița – Structura Școala Primară Călnic, Liceul Tehnologic „Decebal” Caransebeș, Colegiul Național „Traian Lalescu” Reșița (Școala Primară Mociur), Școala Gimnazială Constantin Daicoviciu (Structura Școala Gimnazială Maciova). Dintre aceștia, 37 studiază "Istorie și tradiții rome".

Învățământul alternativ

- *Alternativa educațională Step By Step, învățământ preprimar* funcționează în:
  - Grădinița cu Program Prelungit „Dumbrava Minunată” Reșița
  - Grădinița cu Program Prelungit „Palatul Fermecat” Reșița
  - Grădinița cu Program Prelungit „FLOAREA-SOARELUI” Reșița.
- *Alternativa educațională Step By Step, învățământ primar* funcționează în:
  - Liceul Tehnologic "Decebal" Caransebeș
  - Liceul Tehnologic "Clisura Dunării" Moldova Nouă
  - Colegiul Național „Mircea Eliade” Reșița
  - Colegiul Național "Traian Lalescu" Reșița

Clase cu specific

- *Clase bilingve*: 7 clase, din care 4 clase IX-XII zi-Liceul Bilingv Carașova și 3 clase X-XII zi-Colegiul Național "Mircea Eliade" Reșița
- *Clase intensive*: 48 clase limba engleză (1198 elevi), 1 clasă limba franceză (24 elevi) și 16 clase informatică (1637 elevi).
- *Învățământ vocațional de artă*: 4 școli cu program de arte (554 elevi):
  - o școală cu program integrat de artă: *Liceul de Arte „Sabin Păuța” Reșița* (muzică și arte plastice) – nivel primar, gimnazial și liceal;
  - o școală cu program suplimentar de arte plastice pe lângă *Liceul Bănățean Oțelu-Roșu* – nivel gimnazial;
  - două școli cu program suplimentar de muzică și arte plastice pe lângă *Liceul Pedagogic „C. D. Loga” Caransebeș și Liceul Tehnologic „Mihai Novac” Oravița* – nivel primar și gimnazial.
- *Învățământ vocațional sportiv*:
  - *Cluburi sportive școlare independente*: Clubul Sportiv Școlar Reșița, Clubul Sportiv Școlar Caransebeș
  - *Unități de învățământ preuniversitar care au în structură și secții de club sportiv școlar*: Liceul Bănățean Oțelu Roșu - Clubul Școlar Sportiv – Metalul Oțelu-Roșu
  - *Unități de învățământ preuniversitar care au clase cu program sportiv*: Liceul Teoretic „Traian Vuia” Reșița.
- *Învățământ vocațional teologic*:
  - *Seminarul Teologic Ortodox „Episcop Ioan Popasu” Caransebeș*: *Învățământ liceal*: 4 clase (85 elevi)
    - Liceul Teologic Baptist Reșița*
    - Învățământ preșcolar*: (186 preșcolari) Reșița, Bocșa, Oțelu Roșu, Moldova-Nouă
    - Învățământ primar*: (160 elevi) Reșița, Bocșa, Moldova Nouă
    - Învățământ gimnazial*: (51 elevi) Reșița
    - Învățământ liceal*: (104 elevi) Reșița.

Învățământul special și special integrat

În județ există patru unități școlare: *Centrul Social de Educație Incluzivă (CSEI) „Primăvara” Reșița, CSEI „Aurora” Reșița, Școala Gimnazială Specială „Christiana” Bocșa, Școala Gimnazială Specială Caransebeș*) în care s-au diversificat, în anul școlar 2013 - 2014, serviciile acordate copiilor/tinerilor: evaluare/diagnosticare în vederea depistării timpurii, intervenție timpurie, educație specială în grupe/clase, educație integrată acordată individual/grup sau clase integrate în învățământul obișnuit, școlarizare la domiciliu și monitorizare, consiliere psihopedagogică pentru elevi, părinți și cadre didactice, terapie și activități specifice, asistență socială, servicii medicale și de tratament, educația adulților. În cele patru unități de învățământ special există un număr total de 166 de cadre didactice.

Restructurarea rețelei școlare

Factorul demografic a comasări de unități în mediul rural și urban și înființarea de structuri arondate centrelor.

1.7.1.4. Resurse umane

Situația încadrării cu personal la nivelul județului Caraș-Severin, în anul școlar 2013 – 2014 este prezentată în tabelul nr.1.7.3.

Tabelul nr.1.7.3. Situația încadrării personalului didactic în anul școlar 2013-2014

Personal din învățământul preuniversitar (nr. posturi)	2013-2014
Personal didactic	3721.06
Personal didactic auxiliar	268.65
Personal nedidactic	769.63
TOTAL	4759.34

Notă: Date furnizate de Inspectoratul Școlar Județean Caraș-Severin

1.7.1.5. Resurse materiale și financiare

Infrastructura învățământului la nivel județean cuprinde:

- o 291 laboratoare;
- o 62 săli de sport;
- o 119 biblioteci școlare;
- o 8 cantine, din care 5 cantine la licee și 3 în cadrul unităților de învățământ;
- o 8 internate școlare, din care 6 în cadrul liceelor și 2 în cadrul unităților de învățământ special;
- o mijloace de învățământ: calculatoare; copiatoare, imprimante, retroproiectoare; hărți, alfabetare, ghiduri metodologice, planșe, softuri educaționale etc.
- o manuale școlare: pentru anul școlar 2014-2015, completarea stocurilor de manuale școlare pentru învățământul obligatoriu s-a realizat prin achiziționarea manualelor școlare retipărite (208.193 lei pentru 43.851 manuale).

Proiecte de investiții

Ministerul Educației Naționale implementează, prin Inspectoratul școlar Județean Caraș-Severin, *Programul de reabilitare a infrastructurii școlare*, program finanțat de către Banca Europeană de Investiții, Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei și Ministerului Educației Naționale.

Obiectivul programului, în anul școlar 2013-2014, a fost reabilitarea, modernizarea și mobilarea a 6 unități de învățământ preuniversitar din județ: școlile gimnaziale Vărădia, Mehadica, Armeniș, Vrani lucrări finalizate, în valoare totală de 2.788.997 lei. Pentru Școlile gimnaziale Iablanița și Șopotu Vechi lucrările însumează 1.298.063 lei, fiind în curs de finalizare.

Ca urmare a aderării României la Uniunea Europeană, în anul 2007 au apărut reglementări noi privind educația copiilor preșcolari, ce necesită spații și dotări adecvate. Astfel, Ministerul Educației Naționale, prin Inspectoratul Școlar Județean Caraș-Severin, implementează la nivelul județului *Proiectul privind Reforma Educației Timpurii (PRET)*, proiect cofinanțat de Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei și Guvernul României. În acest proiect au fost cuprinse grădinițele cu program normal situate în mediul rural, care nu dispun de spații adecvate învățământului preuniversitar, obiective finalizate și recepționate: Grădinițele cu Program Normal Grădinari, Vrani, Coronini, Padina Matei și Zăvoi cu suprafață totală construită 1270 mp, insumând 3.113.330 lei. Noile construcții cuprind: 2 săli de grupă, sală multifuncțională, grupuri sanitare, depozit material didactic, cancelarie, vestiar, centrală termică, inclusiv cabinet medical și grup sanitar.

I.7.1.6. Facilități acordate elevilor

Programul „Rechizite Școlare” 2013-2014

- 8408 elevi beneficiari, în valoare totală de 184.168,334 lei

Programul „Rechizite Școlare” 2014-2015

- 6859 elevi beneficiari, în valoare totală de 105.482,92 lei

Programul „Euro 200”

- 56 beneficiari de calculatoare în anul școlar 2013;
- 30 beneficiari de calculatoare în anul școlar 2014;

Programul „bani de liceu”

- 1348 beneficiari burse în anul școlar 2013-2014;

Bursa profesională

- 278 beneficiari burse în anul școlar 2013-2014;

I.7.1.7. Evaluări externe

La nivelul județului Caraș-Severin au fost supuse *procedurii de evaluare externă în vederea obținerii autorizării provizorii de funcționare și acreditării* conform legislației în vigoare, unitățile de învățământ prezentate în tabelul nr.1.7.4.

Tabelul nr.1.7.4. Unități de învățământ acreditate, autorizate

Nr. Crt.	Unitatea de învățământ	Tipul de evaluare
1.	Liceul Tehnologic „Iosif Coriolan Buracu” Prigor	Acreditare
2.	Liceul Teologic Baptist Reșița	Acreditare
3.	Colegiul Bănățean Oțelu Roșu	Autorizare
4.	Colegiul Tehnic Cărășan	Autorizare
5.	Liceul Tehnologic „Mihai Novac” Oravița	Autorizare
6.	Liceul Tehnologic Bocșa	Autorizare
7.	Liceul Tehnologic „Decebal” Caransebeș	Autorizare
8.	Liceul „Hercules” Băile Herculane	Autorizare
9.	Liceul Bănățean Oțelu Roșu	Acreditare
10	Liceul Tehnologic „ Sf. Dimitrie” Teregova	Acreditare
11	Liceul Bănățean Oțelu Roșu	Autorizare
12	Liceul Tehnologic Berzovia	Autorizare
13	Liceul Tehnologic „Clisura Dunării” Moldova Nouă	Autorizare
14	Liceul Tehnologic „Trandafir Cocârlă” Caransebeș	Autorizare
15	Liceul Teoretic „Eftimie Murgu” Bozovici	Autorizare
16	Colegiul Național „Mircea Eliade” Reșița	Autorizare
17	Școala Postliceală Sanitară „ Banatul” Caransebeș	Autorizare

Notă: Date furnizate de Inspectoratul Școlar Județean Caraș-Severin

1.7.1.8. Rezultate la olimpiade, concursuri și competiții școlare

În urma participării elevilor din județ la competițiile școlare/faza națională a olimpiadelor școlare s-au obținut următoarele rezultate:

- Premiul I – 7
- Premiul II – 8
- Premiul III – 12
- Mențiuni – 18
- Premii speciale – 6
- Alte mențiuni – 11.

1.7.1.9. Activitatea educativă

- derularea programului de activități pentru săptămâna „Să știi mai multe, să fii mai bun!”
- activități extracurriculare planificate au fost diverse, adaptate la specificul comunității locale;
- activități în parteneriat cu Inspectoratul de Poliție Județean (IPJ), I.S.U., Agenția Județeană de Mediu, Direcția Județeană de Tineret și Sport etc;
- parteneriate cu Poliția locală în ceea ce privește siguranța elevilor în școli, derularea de proiecte privind prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar;
- „Ziua porților deschise” la Inspectoratul Județean de Jandarmi Caraș-Severin, la I.S.U. Semenic și I.P.J.;
- 324 excursii, în județ, în țară și în străinătate; 35 excursii în cadrul săptămânii „Să știi mai multe, să fii mai bun!”;
- Acțiuni de **prevenire și combatere a violenței în mediul școlar**:
  - Aplicarea Strategiei Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului privind reducerea fenomenului de violență în unitățile de învățământ preuniversitar;
  - S-a întocmit Planul Teritorial Comun de Acțiune, care a fost diseminat către toate unitățile de învățământ, polițiile municipale/orășenești și secțiile de poliție rurală, în baza cărora s-au desfășurat multiple activități de prevenire și combatere a faptelor antisociale;
  - Aplicarea Planului operațional privind reducerea fenomenului violenței în mediul școlar;
  - Activarea comisiilor de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar;
  - Întâlniri, dezbateri, ateliere de lucru în vederea cunoașterii normelor legislative privind violența în școli;
  - Monitorizarea aplicării prevederilor Legii 35/2007 privind siguranța elevilor în unitățile școlare; informarea ISJ Caraș-Severin și a organelor de ordine în cazul apariției unor situații de risc sau acte de violență;
  - Asigurarea personalului de pază și pentru securizarea clădirilor unităților de învățământ prin camere de supraveghere;
  - Sesiuni de formare și informare pentru psihologi/consilierii educativi/coordonatorii de proiecte și programe din școli;
- Derularea unor activități educative școlare și extrașcolare la nivel județean: *“Caravana prevenirii în mediul rural”*; *“Diferiți, dar egali”*, *Seminar “Delincvența juvenilă o problemă a societății contemporane”* având ca temă *“Combaterea violenței în școli”*, *Alege să fii liber, Prea rebel sa fii condus, Prevenire a consumului de alcool, droguri si produse etnobotanice, de reducere a violenței școlare, precum și a absenteismului școlar*, *„Folosește internetul cu grijă!”*, *„Dezbateri cu privire la normele legislative referitoare la prevenirea și combaterea traficului de persoane”* - preluare R.O.I., *„Ce este traficul de persoane”* - informare, *Alegeți prietenii cu grijă, Fii informat! - Nu toți oamenii îți sunt prieteni!*, *“Nu lăsa violența să te transforme într-un infractor”*, *Împună pentru mai multă siguranță* - sesiuni de informare, *Nu da „accept” persoanelor necunoscute*, *Strada - prieten sau dușman?*, *“Vacanță în siguranță”*;

- S-au desfășurat 43 activități școlare și extrașcolare în 52 unități de învățământ pentru prevenirea și combaterea consumului de droguri;
- S-au desfășurat 45 activități școlare și extrașcolare în 45 unități de învățământ pentru prevenirea traficului de persoane;
- S-au desfășurat 38 activități școlare și extrașcolare în 38 unități de învățământ pentru sprijinirea copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate;
- Locul I la CONCURSUL NAȚIONAL *MESAJUL MEU ANTIDROG* - Ediția a XI-a.
- Etapa județeană a Concursului Național pe teme de protecția consumatorilor „ALEGE! ESTE DREPTUL TĂU” a avut loc în data de 15 martie 2014.

1.7.1.10. Proiecte și programe educaționale

- 162 proiecte la nivel local în Calendarul activităților educative locale 2014;
- 158 proiecte la nivel județean în Calendarul activităților educative județene 2014;
- 15 proiecte la nivel regional în Calendarul activităților educative regionale și interjudețene 2014;
- 5 proiecte la nivel național în Calendarul activităților educative naționale 2014;
- 12 proiecte europene derulate / în derulare (5 parteneriate multilaterale Comenius, 6 proiecte Leonardo da Vinci, 1 proiect POSDRU) la nivel european.

Prin proiectele europene derulate se realizează promovarea imaginii Inspectoratului Școlar, a instituțiilor de învățământ preuniversitar din județ și se stabilesc modalități de cooperare durabilă între școlile caraș-severinene și instituțiile partenere din Europa. Astfel, s-a obținut *un premiu I* la etapa națională a **Concursului MADE FOR EUROPE 2014**, organizat de Ministerul Educației Naționale la care a fost premiat pachetul educațional „*DA EURHOPE A EURHOME*”, de la Colegiul Național „Traian Lalescu” Reșița.

În cadrul celei de-a XI-a ediții a *Competiției pentru obținerea Certificatului ȘCOALĂ EUROPEANĂ 2014*, care s-a desfășurat sub patronajul Parlamentului European, s-au înscris 117 unități de învățământ din 35 de județe și din municipiul București și au fost premiate 65 de unități de învățământ din 27 de județe ale țării. În acest context, *cele trei unități școlare* din județul Caraș-Severin care au candidat se regăsesc între primele 10 școli premiate, după cum urmează: *Colegiul Economic al Banatului Montan Reșița (locul 6 în ierarhia națională), Colegiul Național „Traian Lalescu” Reșița (locul 7) și Școala Gimnazială Nr. 2 Reșița (locul 10).*

1.7.1.11. Universitatea “Eftimie Murgu” din Reșița

Universitatea „Eftimie Murgu” înființată în anul 1971 cu misiunea de a forma specialiști pentru industrie a fost și este **o universitate în regiune și pentru regiune**. Specializărilor tradiționale li s-au adăugat, în ultimii ani, specializări noi, adaptate cerințelor în schimbare ale pieței muncii.

Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița parcurge un amplu proces de reorganizare și modernizare, care a vizat, deopotrivă, atât structurile de învățământ și cercetare, cât și serviciile funcționale. Acest proces a culminat, începând cu anul universitar 2013-2014, cu restructurarea activității de învățământ pe **trei facultăți**:

- Facultatea de Inginerie și Management;
- Facultatea de Științe Economice;
- Facultatea de Științe Sociale.

Cele trei facultăți oferă **34 de programe de studii de tip Bologna**, după cum urmează:

- 19 programe de licență, cursuri de zi;
- 3 programe de studii de licență, învățământ la distanță;
- 11 programe de tip master;
- 1 program de studii doctorale.

De asemenea, universitatea oferă numeroase **cursuri de perfecționare și reconversie profesională**, dezvoltate pentru a răspunde nevoii de formare continuă formulată de mediul instituțional public și mediul de afaceri din Caraș-Severin, oferite prin cele patru centre de formare continuă ale universității:

- *Centrul universitar de perfecționare profesională* (CUPP) - cursuri de proiectare asistată, certificare electricieni, formare sudori calificați ș.a.;
- *Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic* (DPPD) - cursuri de formare continuă adresate cadrelor didactice ș.a.;
- *Centrul de Orientare și Recalificare Profesională* (CORP) – cursuri de formare: operator pensiune turistică, asistent social;
- *Centrul de Antreprenariat, Management Intercultural și Turism* (CAMI) - cursuri de dezvoltare a afacerilor.

În prezent, funcționează **cinci centre de cercetare**, centre specializate în subordinea facultăților și un centru interdisciplinar la nivelul universității, care realizează, în principal, cercetare aplicativă, pentru firmele și instituțiile publice din Reșița și Caraș-Severin:

- *Centrul de Cercetări în Hidraulică, Automatizări și Procese Termice* (CCHAPT)
- *Centrul de Cercetări în Inginerie Electrică și Informatică Industrială;*
- *Centrul de Antreprenariat, Management Intercultural și Turism* (CAMI);
- *Centrul de Cercetări pentru Protecția Mediului și a Bunurilor Culturale în Arealul European „Victor Ducelescu”* (CPMBC);
- *Centrul de Cercetări Sociale și Teologice „Miron Cristea”* (CCST).

Domeniile în care se realizează cercetarea sunt:

- agregate energetice de mare putere (hidroagregate, motoare și generatoare electrice);
- ingineria sistemelor de energii regenerabile (hidroagregate de mică putere/microhidroagregate și turbine eoliene);
- ingineria materialelor (ingineria suprafețelor, expertize metalografice, optimizarea turnării și solidificării aliajelor metalice);
- vibrații și acustică (defectoscopie, izolarea vibrațiilor naturale și antropice, achiziția și procesarea semnalelor);
- dreptul european și internațional (protecția bunurilor culturale, dreptul mediului); Universitatea este custode al rezervației naturale Rudăria;
- antreprenariat și management intercultural;
- turism tematic (turism industrial, turism de aventură, ecoturism, agroturism, etc);
- servicii integrate pentru persoanele dezavantajate social.

În perioada 2008-2013, în Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița s-a procedat la **construcția și implementarea unui sistem modern de management al calității**, care dispune de toate instrumentele necesare pentru realizarea ciclului complet „*Plan - Do - Check - Act*”. Cu ocazia primei evaluări instituționale, realizată de către Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior, în mai 2010, calificativul acordat a fost instituție cu „**grad de încredere ridicat**”. Acest calificativ a fost confirmat și susținut și în anii care au urmat prin reacreditarea periodică/autorizarea tuturor programelor de studii supuse evaluărilor externe.

Activitatea din serviciile administrativ-financiare s-a reorganizat în ultimii ani în conformitate cu standardul **SR EN ISO 9001:2008**, certificarea sistemului de management al calității activităților suport fiind realizată de către organismul TÜV Austria în primăvara anului 2010.

Oferta Educațională

În Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița, toate programele de studii sunt organizate și funcționează conform legii. Începând cu anul universitar 2013-2014, activitatea de învățământ este organizată pe trei facultăți:

- Facultatea de Inginerie și Management;
- Facultatea de Științe Economice;
- Facultatea de Științe Sociale;

Număr de studenți

În perioada 2008-2013, numărul locurilor finanțate de la buget pentru studii universitare de licență a crescut cu aproximativ 14%. Numărul locurilor la master, după o creștere semnificativă de la 114 la 245 (115%), s-a redus în anul universitar 2011-2012 la 170, din cauza clasificării UEMR în categoria universităților centrate pe educație și a schemei de finanțare diferențiată pe categorii de universități, aplicată de minister. Din același motiv, numărul locurilor bugetare la ciclul de doctorat a scăzut în anul 2011-2012. Anul 2013 a adus ușoare creșteri ale cifrei de școlarizare pentru toate nivelurile de studii. *Evoluția numărului de locuri finanțate de la buget în perioada 2007-2013*, este prezentată în tabelul I.7.5.

Tabelul nr.I.7.5. Evoluția numărului de locuri finanțate de la buget în perioada 2007-2013

An universitar	Studii universitare de licență	Studii universitare de master	Studii universitare de doctorat
2007-2008	325	114	6
2008-2009	340	164	6
2009-2010	358	244	10
2010-2011	364	245	10
2011-2012	364	170	3
2012-2013	370	200	4

Datorită acțiunilor de promovare a universității și a ofertei sale de studii în Republica Moldova și Serbia, în ultimii trei ani, numărul tinerilor din statele vecine, care au optat pentru locuri de studii finanțate de statul român la UEMR, a crescut semnificativ (de 22,5 ori față de anul 2008), Evoluția numărului de locuri finanțate de la buget pentru studenți străini în perioada 2007-2013 este redată în tabelul I.7.6.

Tabelul nr.I.7.6. Evoluția numărului de locuri finanțate de la buget pentru studenți străini în perioada 2007-2013

Anul universitar	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
TOTAL UNIVERSITATE	4	7	10	11	14	34	44	94

Cauzele principale, pentru care numărul studenților UEMR a scăzut la numai **2.500** la data de **1.10.2013**, sunt :

- numărul redus al absolvenților de liceu, care au reușit să promoveze bacalaureatul în ultimii doi ani;
- veniturile mici ale familiilor, care nu mai permit susținerea studiilor în regim cu taxă, fapt ce a determinat, pe de o parte, scăderea numărului de începători, iar pe de altă parte, creșterea abandonului școlar, datorită, în principal, incapacității de plată a taxelor.

La începutul anului universitar 2013-2014, situația studenților pe niveluri de studii și forme de învățământ este prezentată în tabelul nr.I.7.7.

Tabelul nr.I.7.7 Situația studenților pe niveluri de studii și forme de învățământ

Nivelul de studii	Forma de învățământ	Număr studenți români	Număr studenți străini	TOTAL UEMR
Licență	ZI	1164	93	1.477
	ID	220	0	
Masterat	ZI	706	12	718

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Doctorat	Cu frecvență	16	0	16
TOTAL UNIVERSITATE				2.211

Situația personalului didactic

Măsurile de reducere a cheltuielilor de personal din sectorul bugetar, impuse prin OUG 35/2009 și noile reglementări aduse de Legea educației naționale nr.1/2011, privind vârsta limită de pensionare a personalului didactic, au determinat în perioada 2009 - 2013 reducerea pe ansamblu cu 20% a numărului personalului didactic, a personalului didactic auxiliar și a personalului administrativ. În anul 2013 situația personalului didactic și nedidactic, angajat pe perioadă nedeterminată în Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița este prezentată în tabelul I.7.8.:

Tabelul nr.I.7.8 Situația personalului didactic și nedidactic, angajat pe perioadă nedeterminată în Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița,

Nr. crt.	Categorie	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012*	2012-2013*
1.	Numărul total de posturi didactice legal constituite	287	268	347	284	263	247	223	209
2.	Numărul total al personalului didactic titular, cu carte de munca și norma de baza în universitate:	97	106	109	112	121	109	115	112
	din care								
	2.1. Profesori	19	20	22	24	25	21	16	15
	2.2. Conferențieri	15	17	15	16	18	15	15	15
	2.3. Lectori	25	26	28	27	40	34	37	43
	2.4. Asistenți	26	27	32	30	28	29	39	21
	2.5. Preparatori	12	16	12	15	10	10	8	4
3.	Numărul personalului didactic titular cu titlul științific de doctor:	46	51	58	61	68	63	65	74
	din care								
	4.1. Lectori	12	14	19	19	24	30	24	39
	4.2. Asistenți	0	0	2	2	1	4	3	5
4.	Numărul total al personalului administrativ	27	27	26	28	27	26	20	20

* cifrele conțin și personalul didactic titular, cu contract de muncă pe perioadă determinată

Infrastructura universitară

Universitatea Eftimie Murgu cuprinde:

- un campus universitar situat în centrul municipiului Reșița, alcătuit din cinci corpuri de clădire (A, B, C, D, E);
- un campus universitar de vară la Coronini, pe malul Dunării, constând din două clădiri;
- un punct de lucru la Caransebeș, în care funcționează programele de studii Teologie ortodoxă didactică (licență) și Studii de teologie pastorală și misiune creștină (masterat);

Suprafață totală a spațiilor este de **34.797,38 mp**, dintre care **28.026,27 mp** sunt folosiți pentru învățământ și cercetare, universitatea dispune de:

- 26 amfiteatre și săli de curs;

- 18 săli de seminar;
- 43 laboratoare și săli de specialitate;
- o sală multimedia;
- 20 laboratoare ale centrelor de cercetare;
- o bibliotecă clasică și electronică, în cadrul căreia funcționează un stand de carte;
- o editură recunoscută CNCSIS;
- un centru de multiplicare.

De asemenea, există căminul studentesc, cu o capacitate de 324 de locuri, în imediata apropiere a campusului universitar. În același complex cu căminul se află cantina mare a universității, care permite servirea mesei de către un număr de 250 studenți pe serie. În vederea aducerii acesteia la standarde europene, universitatea a obținut o finanțare de **24.553.398,81 lei** prin Programul Operațional Regional.

Începând cu luna octombrie 2010, odată cu preluarea de către UEMR a spațiilor situate în Corpurile de clădire D și E, în care a funcționat Grupul Școlar Industrial „Alexandru Popp”, universitatea mai dispune de o cantină situată în campusul universitar.

Un rol important în sprijinirea procesului de învățământ și al activității de cercetare revine Bibliotecii universității, dotată cu 4 săli de lectură și studiu, dintre care una cu acces la raft și una cu acces la Internet, cu o suprafață totală este de 388,64 mp și capacitate de 161 locuri.

În anii 2008-2013, biblioteca a fost supusă unui amplu proces de modernizare în colaborare cu Biblioteca universitară a Universității de Științe Aplicate din Gelsenkirchen, Germania, prin care s-a implementat un sistem de management bibliotecar performant (KOHA) și s-a asigurat instruirea personalului din bibliotecă în Germania.

Biblioteca UEMR dispune de un fond de 12.712 de titluri de cărți și publicații periodice, 51 abonamente permanente naționale și 5 internaționale, resurse de documentare electronice (baze de date accesibile: ISI Knowledge, Springerlink și Oxford Journals Collection), teze de doctorat, colecție de standarde, documente cartografice, audiovizuale, electronice și alte categorii de documente, corespunzător programelor de studii oferite de universitate. În plus, marea majoritate a cursurilor redactate de cadrele didactice din UEMR sunt disponibile studenților în format electronic.

De asemenea, universitatea dispune de o Tipografie proprie și o editură proprie recunoscută CNCSIS (Editura Eftimie Murgu).

1.7.2. Sănătate

1.7.2.1. Activitatea desfășurată în perioada 2007 – 2013

Activitatea Direcției de Sănătate Publică Caraș-Severin (DSP) a fost reglementată de Legea nr.95/2006 privind reforma în sănătate, cu completările și modificările ulterioare, de Ordinul ministrului sănătății publice nr.880/2006 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare, precum și prin alte acte normative.

În perioada 2007-2013 compartimentele de asistență medicală ale DSP au acționat predominant în următoarele direcții:

- asigurarea implementării la nivel local a strategiilor referitoare la asigurarea asistenței medicale a populației;
- evaluarea necesarului de servicii medicale curative la nivel de județ, pe domenii de asistență medicală și participarea la încheierea contractelor în acest sens;
- elaborarea rapoartelor privind starea de sănătate a comunității și a strategiei de dezvoltare a serviciilor de sănătate la nivel local;
- organizarea rețelei unităților sanitare publice din teritoriu;
- coordonarea activității cabinetelor medicale și a unităților sanitare;
- implementarea la nivel local a programelor naționale de sănătate;

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

- asigurarea serviciilor de îngrijire la domiciliu și a serviciilor furnizate la nivel comunitar;
- monitorizarea serviciilor medicale furnizate în cadrul rețelei de asistență medicală primară, rețelei ambulatorii de specialitate și rețelei de asistență de urgență prespitalicească și spitalicească;
- elaborarea planului de intervenție în caz de dezastre și epidemii;
- informarea personalului medical în legătură cu normele de etică profesională și deontologie medicală și informarea pacienților cu privire la drepturile și îndatoririle acestora;
- evidența parteneriatelor public-private și implementarea strategiei Ministerului Sănătății Publice de participare a sectorului privat la îmbunătățirea performanței sectorului sanitar;
- colaborarea cu autoritățile administrației locale în desfășurarea activităților medicale furnizate prin unitățile de asistență medico-socială.

Proiecte derulate în perioada 2007-2013

În perioada 2007-2013 au fost derulate proiecte de către Spitalul județean de urgență Reșița, după cum urmează:

- Dezvoltarea rețelei transfrontaliere de teleconsultare și telediagnostic în instituțiile de sănătate, Program IPA de cooperare transfrontalieră România-Republica Serbia
- Sănătate fără frontiere, Program IPA de cooperare transfrontalieră România-Republica Serbia

1.7.2.2. Sistemul sanitar

Asistența medicală primară

Este asigurată prin cele 175 de cabinete medicale ale medicilor de familie, pe baza înscrierii pacienților pe listele acestora și include pachetul de servicii medicale stabilit prin Contractul Cadru de furnizare a serviciilor medicale și Normele metodologice de aplicare a acestuia

În ceea ce privește asistența medicală primară – medicina de familie, Autoritatea de Sănătate Publică asigură desfășurarea acestei activități prin:

- Administrarea Registrului Unic al Cabinetelor Medicale;
- Autorizarea/reautorizarea sanitară a cabinetelor medicale și monitorizarea activității acestora;
- Administrarea rețelei medicale județene de medicină de familie etc.

Asistența medicală spitalicească

Este asigurată prin 5 spitale publice, dintre care:

- un spital județean de urgență – Resița;
- un spital municipal de urgență – Caransebeș;
- 3 spitale orășenești – Oravița, Moldova Nouă și Oțelu Roșu;

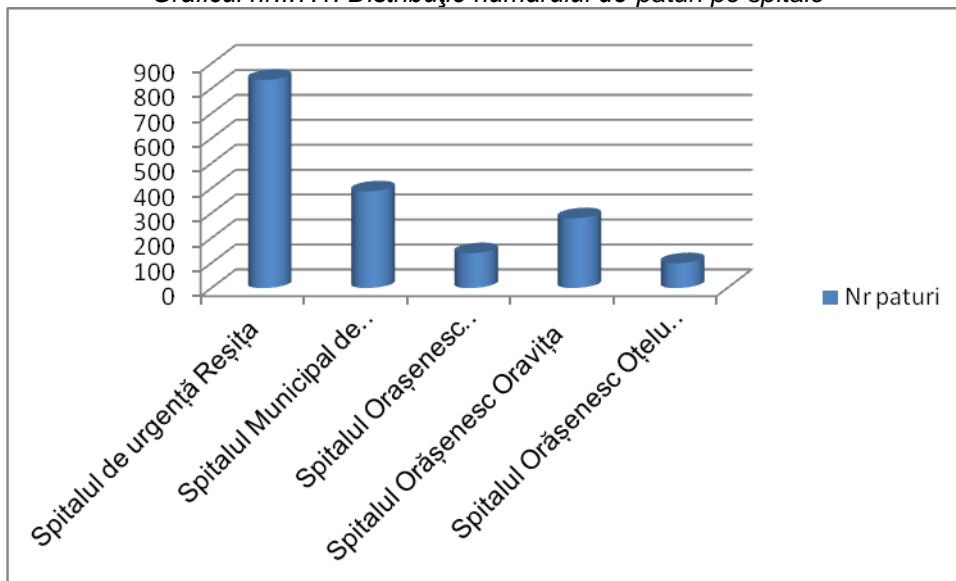
În urma reorganizării celor 8 spitale existente în 2007, cele 5 spitale rămase în rețeaua publică cumulează 1743 paturi, conform datelor din tabelul nr.1.7.5. și Graficul nr.1.7.1.

Tabelul nr.1.7.5. Rețeaua publică a spitalelor

	Spital Jud. de Urgență Reșița	Spital Mun. de Urgență Caransebeș	Spital Or. Moldova Nouă	Spital Or. Oravița	Spital Or. Oțelu Roșu
Nr. Paturi	835	388	140	280	100

Graficul nr.1.7.1. Distribuție numărului de paturi pe spitale

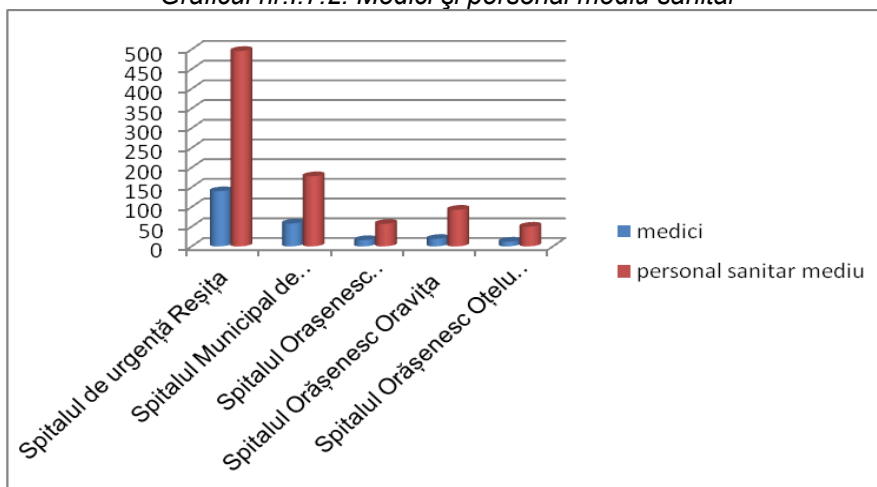
1.7.2.3. Situația resurselor umane ale sistemului sanitar

Situația resurselor umane ale sistemului sanitar județean este prezentată în tabelul nr.1.7.6. și Graficele nr.1.7.2. și nr.1.7.3.

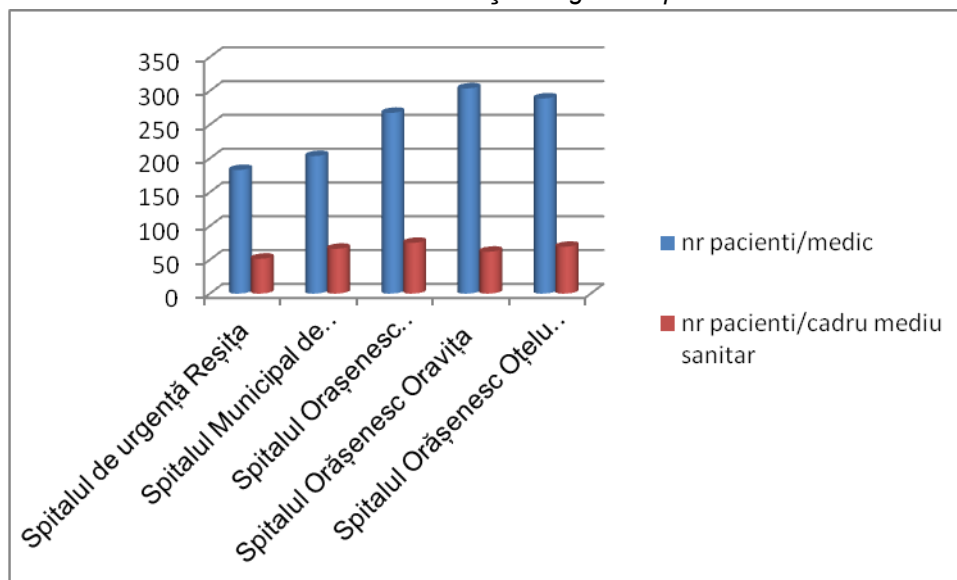
Tabelul nr.1.7.6. Situația resurselor umane ale sistemului sanitar județean

	Spital Jud. de Urgență Reșița	Spital Mun. de Urgență Caransebeș	Spital Or. Moldova Nouă	Spital Or. Oravița	Spital Or. Oțelu Roșu
Nr. Medici	140	58	16	19	12
Nr. Farmaciști	4	2	1	1	1
Nr. Personal sanitar mediu	496	178	57	93	50
Nr. Pacienți/ medic	182,98	203,62	267,50	303,68	288,83
Nr. Pacienți/ cadru sanitar mediu	51,65	66,34	75,09	62,04	69,32

Graficul nr.1.7.2. Medici și personal mediu sanitar

Graficul nr.1.7.3. Pacienți /categori de personal

Ca urmare a numărului redus de personal și în special de medici, se observă o mai mare încărcare a personalului medical al spitalelor orașenești: Oravița, Moldova Nouă și Oțelu Roșu.

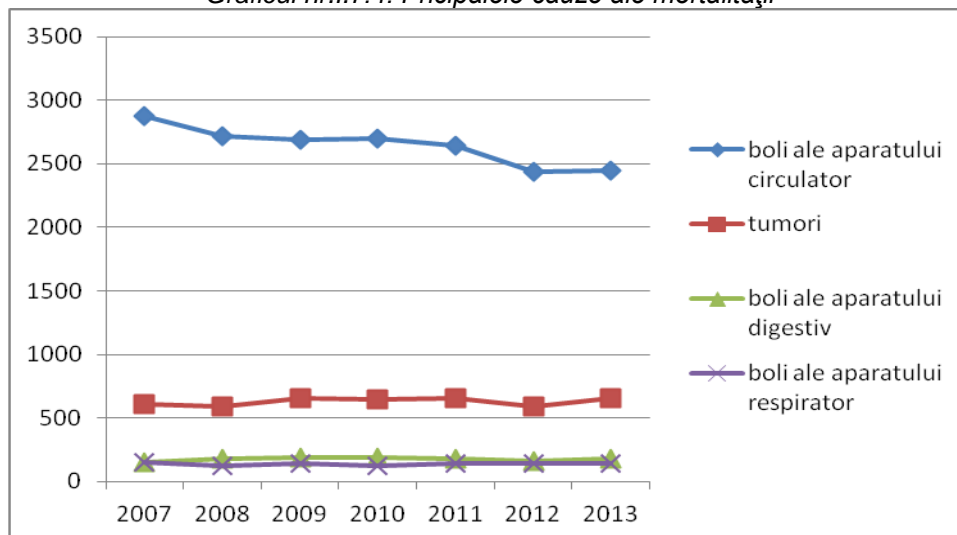
1.7.2.4. Evoluția mortalității pe cauze și principalele cauze ale mortalității

Evoluția mortalității pe cauze și principalele cauze ale mortalității în perioada 2007-2013 sunt prezentate în tabelul nr.1.7.7. și Graficul nr.1.7.4.

Tabelul nr.1.7.7. Evoluția mortalității pe cauze și principalele cauze ale mortalității în perioada 2007-2013

	Boli ale ap. circulator	Tumori	Boli ale ap. digestiv	Boli ale ap. respirator
AN 2007	2874	612	156	156
AN 2008	2722	593	177	125
AN 2009	2689	652	194	140
AN 2010	2697	650	193	128
AN 2011	2647	653	176	142
AN 2012	2438	595	165	147
AN 2013	2447	655	176	141

Graficul nr.1.7.4. Pricipalele cauze ale mortalității

Se observă că principala cauză a mortalității în perioada de referință este reprezentată de afecțiunile aparatului circulator, în prezent, acestea manifestă un ușor trend descrescător. La distanță mare din punct de vedere al numărului de decese înregistrate, se situează celelalte 3 mari categorii de boli, respectiv afecțiunile tumorale și cele ale aparatelor digestiv și respirator.

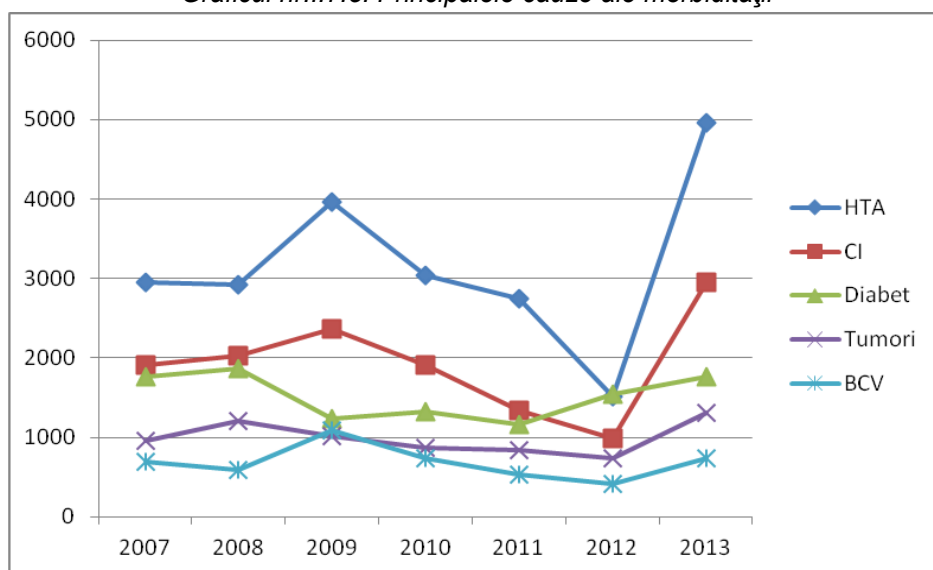
I.7.2.5. Evoluția morbidității pe cauze și principalele cauze ale mortalității

În ceea ce privește morbiditatea, pe primul loc se situează afecțiunile cardiovasculare, respectiv HTA și cardiopatie ischemică, urmate la diferențe mici de patologia tumorală și diabetul zaharat, precum și de alte afecțiuni cardio-vasculare. Datele sunt prezentate în tabelul nr.I.7.8. și graficul nr.I.7.5.

Tabelul nr. I.7.8..Evoluția morbidității pe cauze în perioada 2007-2013

	HTA	CI	DIABET	TUMRI	BCV
AN 2007	2952	1907	1769	957	691
AN 2008	2921	2033	1871	1203	585
AN 2009	3961	2371	1233	1008	1085
AN 2010	3040	1903	1319	863	735
AN 2011	2740	1343	1160	833	524
AN 2012	1513	985	1439	735	415
AN 2013	4956	2949	1765	1304	742

Graficul nr.I.7.5. Principalele cauze ale morbidității

I.7.2.6. Lipsuri înregistrate

Principalele neajunsuri înregistrate în sistemul sanitar au fost:

- o personalul medical insuficient și în special personalul medical cu studii superioare (medici specialiști, farmaciști);
- o finanțare insuficientă a spitalelor de la fondurile publice, în special din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, prin scăderea anuală constantă a numărului de cazuri și respectiv a numărului de paturi pentru care Casa de asigurări de sănătate încheie contracte de finanțare a serviciilor.

- neimplicarea echipelor manageriale ale spitalelor în respectarea normelor igienico-sanitare prevăzute de legislația în vigoare.

1.7.3. Asistență socială

Sistemul județean de asistență socială reprezintă ansamblul de instituții și măsuri prin care autoritățile administrației publice locale, colectivitatea locală și societatea civilă intervin pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor unor situații care pot genera marginalizarea sau excluderea socială a persoanei, familiei, grupurilor ori comunităților.

Misiunea sistemului județean de asistență socială este aceea ca, prin serviciile sociale și beneficiile sociale acordate, să asigure dezvoltarea capacităților indivizilor și/sau a comunităților pentru soluționarea propriilor nevoi sociale, precum și pentru creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială.

Sistemul de asistență socială este non-contributiv, fiind susținut din bugetul de stat și bugetele locale.

1.7.3.1. Sistemul de protecție socială

Consiliul județean

Consiliul județean asigură, potrivit competențelor sale și în condițiile legii cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes județean privind serviciile sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a familiei și a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială.

Comisia pentru Protecția Copilului

Comisia pentru Protecția Copilului funcționează în subordinea consiliului județean ca organ de specialitate al acestuia, fără personalitate juridică, având următoarele atribuții:

- stabilirea încadrării în grad de handicap a copilului;
- pronunțarea, în condițiile legii, cu privire la propunerile referitoare la stabilirea unei măsuri de protecție specială a copilului;
- soluționarea cererilor privind eliberarea atestatului de asistent maternal;
- alte atribuții prevăzute de lege.

Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap

Comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap este organizată și funcționează ca organ de specialitate al consiliului județean și are următoarele atribuții:

- stabilește încadrarea în grad de handicap și, după caz, orientarea profesională a adultului cu handicap, capacitatea de muncă;
- stabilește măsurile de protecție a adultului cu handicap, în condițiile legii;
- reevaluează periodic sau la sesizarea direcției generale de asistență socială și protecția copilului județeană, încadrarea în grad de handicap, orientarea profesională, precum și celelalte măsuri de protecție a adulților cu handicap;
- revocă sau înlocuiește măsura de protecție stabilită, în condițiile legii;
- soluționează cererile privind eliberarea atestatului de asistent personal profesionist etc;

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului

Direcția generală de asistență socială și protecția copilului are rolul de a asigura la nivel județean aplicarea strategiei de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoie. Îndeplinește, în principal, următoarele funcții:

- de strategie, asigură elaborarea strategiei de asistență socială pentru prevenirea și combaterea marginalizării sociale, precum și a programelor de acțiune antisărăcie;
- de coordonare a activităților de asistență socială și protecție a copilului la nivelul județului;
- de administrare a fondurilor pe care le are la dispoziție;
- de colaborare cu serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și instituțiilor cu responsabilități în domeniu, cu serviciile publice locale de asistență socială și cu reprezentanții societății civile;
- de execuție, prin asigurarea mijloacelor umane, materiale și financiare necesare pentru implementarea strategiilor de acțiune antisărăcie, prevenirea și combaterea marginalizării sociale și soluționarea urgențelor sociale;
- de reprezentare a consiliului județean, pe plan intern și extern.

Consiliul local

Consiliul local asigură, potrivit competențelor sale și în condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local privind serviciile sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a familiei și a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială.

Serviciile publice de asistență socială

Serviciile publice de asistență socială organizate la nivelul municipiilor și orașelor, precum și persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale îndeplinesc în domeniul protecției copilului următoarele atribuții:

- monitorizează și analizează situația copiilor, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor;
- realizează activitatea de prevenire a separării copilului de familia sa; identifică și evaluează situațiile care impun acordarea de servicii și/sau prestații pentru prevenirea separării copilului de familia sa;
- elaborează documentația necesară și acordă servicii și/sau prestații, în condițiile legii;
- asigură consilierea și informarea familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și serviciilor disponibile;
- asigură aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a consumului de alcool și droguri, de prevenire și combatere a violenței în familie și a comportamentului delinvent;
- înaintează propuneri primarului, în cazul în care sunt necesare măsuri de protecție specială etc;
- urmăresc evoluția dezvoltării copilului și modul în care părinții își îndeplinesc obligațiile cu privire la copilul care a beneficiat de o măsură de protecție specială și a fost reintegrat în familia sa etc.

1.7.3.2. Asistența socială a copilului și familiei

Activitatea de prevenire și intervenție în regim de urgență

Prin intermediul *Serviciului de Urgență*, compartiment de specialitate care asigură asistență și sprijin copiilor aflați în situație de risc, au fost preluate sesizări ale unor persoane fizice și juridice prin intermediul telefonului copilului (983), al direcției, respectiv prin Asociația Telefonului Copilului. Din numărul total de cazuri sesizate, prezentat în tabelul nr.1.7.9. cea mai mare parte au fost închise, copiii vizați rămânând în familiile lor, iar pentru ceilalți copii a fost necesară instituirea unor măsuri de protecție specială.

Tabelul nr.1.7.9. Situația copiilor în situații de risc

Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nr. total de sesizări,	327	213	411	402	366	402
Nr. total de copii (pentru care s-au făcut sesizările)	327	213	467	498	526	478

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Copii pentru care s-a stabilit o măsură de protecție (plasament în regim de urgență/plasament)	75	102	84	153	158	169
Cazuri prevenite/închise	252	111	383	345	368	309

Activitatea de ocrotire a copiilor în sistem familial /rezidențial

Situația copiilor plasați în sistemul județean de protecție a copilului este prezentată în tabelul nr. I.7.10.

Tabelul nr.I.7.10. Situația copiilor plasați în sistemul județean de protecție a copilului

Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012
TOTAL COPII	1534	1524	1405	1387	1349	1291
Plasament în mediul familial	1138	1149	1079	1083	1043	994
1) DGASPC CS	1080	1149	1079	1083	1043	994
- Rude	455	487	420	422	392	365
- Familie/Persoană	31	42	52	54	58	52
- AMP	594	620	607	607	593	577
2) OPA	58	-	-	-	-	-
- Rude	49	-	-	-	-	-
- Familie/Persoană	9	-	-	-	-	-
- AMP	0	-	-	-	-	-
Plasament în unități rezidențiale	396	375	326	304	306	297
1) Centre de plasament publice (DGASPC)	328	308	280	260	264	258
2) Centre de plasament private (OPA)	68	67	46	44	42	39

Activitatea în domeniul adopției

Serviciul de Adopții și Postadopții care are ca atribuții clarificarea situației juridice a copiilor adoptabili de pe raza județului Caraș-Severin, precum și identificarea, pregătirea și evaluarea persoanelor/familiilor care doresc să adopte, în perioada 2007-2012 a desfășurat activitățile prezentate în tabelul nr.I.7.11.

Tabelul nr. I.7.11. Situația adopțiilor de copii

Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012
TOTAL CAZURI	68	76	119	139	182	177
Eliberare atestate pentru familii/persoane apte să adopte	20	19	19	33	32	24
Deschiderea procedurii de adopție internă	29	30	52	63	37	73
Încredințarea în vederea adopției	2	2	7	6	8	3
Încuviințarea adopției interne	15	7	12	20	26	24
Dosare în lucru (la sfârșitul anului)	2	18	29	17	79	53

Activitatea juridică

Activitatea juridică este prezentată în tabelul nr.I.7.12.

Tabelul nr .I.7.12.. Activitatea juridică

Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012
TOTAL CAUZE	314	438	486	476	835	384
Măsurile de protecție (instituire, modificare, încetare)	283	379	415	375	313	287
Litigii/acțiuni în restituire	11	6	8	12	469	81
Alte cauze	20	53	63	89	53	16

Activitatea referitoare la copiii cu dizabilități

Numărul de copii cu dizabilități evaluați/reevaluați de către Compartimentul de Evaluare Complexă a Copilului cu Dizabilități, în vederea încadrării într-un grad de handicap este prezentat în tabelele nr.I.7.13. și nr.I.7.14.

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Tabelul nr.1.7.13. Situația copiilor cu dizabilități evaluați

Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gradul grav	872	903	964	919	920	896
Gradul accentuat	613	782	963	929	839	820
Gradul mediu	212	257	371	537	913	1203
TOTAL COPII	1697	1942	2298	2385	2672	2919

Tabelul nr.1.7.14. Copii cu dizabilități evauați

Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012
0-2 ani	144	256	382	445	674	898
3-6 ani	381	451	626	605	629	646
7-13 ani	549	590	804	796	817	840
14-17 ani	623	645	486	539	552	535
TOTAL COPII	1697	1942	2298	2385	2672	2919

Infrastructura centrelor de plasament

În prezent, în structura Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Caraș-Severin funcționează 7 unități rezidențiale, din care 6 unități rezidențiale destinate ocrotirii copiilor, detalii privind infrastructura acestora sunt prezentate în tabelul nr.1.7.15.

Tabelul nr.1.7.15. Infrastructura centrelor de plasament

Nr. crt.	Denumirea	Tip serviciu	Categoria de copii protejați în serviciu	Capacitatea	Număr beneficiari	Număr de personal	
1.	Complexul de Servicii Sociale Reșița	modulul centru maternal	centru maternal	Cupluri mamă-copil	8 locuri (pentru 8 cupluri mamă-copil)	0	46
		modulul centru de primire în regim de urgență a copilului	centru de primire în regim de urgență (clasic)	copii și tineri	16	3	
		modulul apartamente	apartamente	copii și tineri	42	34	
2.	Complexul de Servicii Sociale „Bunavestire” Caransebeș	modulul centru de plasament pentru copii cu dizabilități	centru rezidențial de tip clasic	copii și tineri cu dizabilități	60	34	16
		modulul garsoniere	garsoniere	tineri	10	8	
3.	Complexul de Servicii Sociale Oravița	modulul căsuțe de tip familial pentru copii cu dizabilități	căsuțe de tip familial pentru copii cu dizabilități	copii/tineri cu dizabilități	48	23	42
4.	Centrul de Plasament „Speranța” Reșița	modulul centru de plasament	centru rezidențial de tip clasic	copii și tineri	50	55	31
		modulul apartamente și garsoniere (tineri)	apartamente și garsoniere	tineri	36	19	
5.	Centrul de Plasament	modulul centru de	centru rezidențial	copii și tineri	50	50	34

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

„Casa Noastră” Zăgujeni	plasament	de tip clasic				
	modulul apartamente	apartamente	copii și tineri	14	12	

Copii ocrotiți în centre de plasament

Evoluția numărului de copii/tineri ocrotiți în unitățile rezidențiale este prezentată în tabelul nr.1.7.16.

Tabelul nr.1.7.16. Evoluția numărului de copii din centrele de plasament

Unitatea rezidențială		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Complexul de Servicii Sociale Reșița	modulul centru maternal	7	8	9	1	0	0	0
	modulul centru de primire în regim de urgență a copilului	12	13	5	9	0	7	0
	modulul apartamente	87	95	56	47	35	32	34
Complexul de Servicii Sociale „Bunavestire” Caransebeș	modulul centru de plasament pentru copii cu dizabilități	42	42	51	42	42	42	34
	modulul garsoniere	-	-	9	7	9	9	8
Complexul de Servicii Sociale Oravița	modulul căsuțe de tip familial pentru copii cu dizabilități	32	25	32	32	33	28	33
Centrul de Plasament „Speranța” Reșița	modulul centru de plasament	42	50	27	35	51	60	55
	modulul apartamente și garsoniere (tineri)	-	-	28	32	31	26	19
Centrul de Plasament „Casa Noastră” Zăgujeni	modulul centru de plasament	53	62	43	41	45	44	50
	modulul apartamente	-	-	9	10	11	10	12
Complexul de Servicii Sociale „Sf. Maria” Reșița		15	9	5	3	-	-	-

Copii ocrotiți în ONG-uri

Evoluția numărului de copii ocrotiți în ONG-uri este prezentată în tabelul nr.1.7.17.

Tabelul nr.1.7.17. Evoluția numărului de copii ocrotiți în ONG-uri

ONG	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
C.P. „Casa Dorca” Prilipeț (A.B.C. „Casa Dorca” Prilipeț)	28	28	26	27	22	22	27
C.P. „Inocența” Oțelu-Roșu (Fundația „Humanitas Pro Deo Oțelu Roșu”)	19	-	-	-	-	-	-
C.P. „Tabita” Bocșa (Fundația „Humanitas Pro Deo Oțelu Roșu”)	9	9	10	10	10	7	9
C.P. „Narcisa” Reșița (Organizația „Pentru Fiecare Copil o Familie Reșița”)	9	9	7	7	10	10	9
Fundația „Humanitas Pro Deo” Oțelu Roșu – Filiala Reșița	-	-	-	-	-	-	2

1.7.3.3. Asistența socială a persoanelor cu dizabilități

Principalele activități desfășurate de Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Caraș-Severin și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Caraș-Severin în perioada 2007 - 2013 sunt prezentate în tabelul nr.1.7.18.

Tabelul nr.1.7.18. Activitatea de asistență socială a persoanelor cu dizabilități

Nr. crt.	Prestații	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	Dispoziții privind acordarea/sistarea	6493	7574	8703	11877	7187	11.833	7398

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

	drepturilor și facilităților acordate potrivit legii persoanelor cu handicap							
2	Persoane cu handicap pentru care s-a asigurat plata drepturilor financiare - Total	12165	11781	13059	13327	13061	13272	13542
3	Certificate de încadrare într-un grad de handicap	-	-	5953	4737	3796	4238	6222*

Notă: *la care se adaugă 14 decizii ale Comisiei superioare

La nivelul anului 2013, structura persoanelor cu nevoi speciale/tipuri de handicap se prezintă astfel:

- Handicap fizic: 1584 persoane, din care 1494 persoane adulte și 90 copii;
- Handicap vizual: 1058 persoane, din care 1010 persoane adulte și 48 copii;
- Handicap auditiv: 473 persoane, din care 419 persoane adulte și 54 copii;
- Handicap somatic: 3317 persoane, din care 2689 persoane adulte și 628 copii;
- Handicap mintal: 2848 persoane, din care 2310 persoane adulte și 538 copii;
- Handicap psihic: 2495 persoane, din care 2183 persoane adulte și 312 copii;
- HIV/SIDA: 166 persoane, din care 162 persoane adulte și 4 copii;
- Handicap asociat: 389 persoane, din care 387 persoane adulte și 2 copii.

În ceea ce privește infrastructura instituțiilor de ocrotire a persoanelor cu nevoi speciale/tipuri de handicap, unitățile rezidențiale de profil sunt următoarele:

- Complexul de Servicii Sociale „Sfânta Maria” Reșița;
- Complexul de Servicii Sociale Oravița;
- Complexul de Servicii Sociale „Bunavestire” Caransebeș;
- Centrul de Îngrijire și Asistență Oravița.

1.7.3.4. Asistența socială a persoanelor vârstnice

Persoanele vârstnice, în funcție de situațiile personale de natură socio-economică, medicală și fiziologică, beneficiază de măsuri de asistență socială, în completarea prestațiilor de asigurări sociale. Beneficiile de asistență socială se acordă persoanelor vârstnice în situații de vulnerabilitate.

În vederea prevenirii, limitării sau înlăturării efectelor temporare ori permanente ale unor situații care pot afecta viața persoanei vârstnice sau pot genera riscul de excluziune socială, persoanele vârstnice au dreptul la servicii sociale.

Autoritățile administrației publice locale asigură serviciile de îngrijire personală acordate la domiciliu sau în centre rezidențiale pentru persoanele vârstnice dependente singure, ori a căror familie nu poate să le asigure îngrijirea.

La nivelul județului Caraș-Severin există următoarele instituții de asistență socială care furnizează servicii sociale persoanelor vârstnice:

1. Căminul pentru Persoane Vârstnice „Sfinții Constantin și Elena” instituție publică de asistență socială la nivel județean, cu personalitate juridică, în subordinea Consiliului Județean Caraș-Severin, cu sediul în Caransebeș, str. Spitalului, nr. 10, județul Caraș-Severin.

Capacitatea căminului este de 50 locuri.

Căminul pentru Persoane Vârstnice „Sfinții Constantin și Elena” are ca obiect de activitate, orientativ, acordarea de servicii sociale specializate respectiv:

- *găzduire pe perioadă nedeterminată;*
- *asistență medicală și îngrijire;*
- *asistență paleativă;*
- *consiliere psihologică;*
- *socializare și petrecere a timpului liber.*

Beneficiarii tipurilor de servicii sociale sunt persoanele vârstnice dependente, aflate în criză existențială, când integritatea sau chiar viața le sunt amenințate. Aceștia pot fi: cetățenii români care au domiciliul ori reședința în județul Caraș-Severin, precum și cetățenii români fără domiciliu;

cetățenii altor state, precum și apatrizii pot beneficia de servicii sociale, în conformitate cu prevederile tratatelor și acordurilor la care România este parte, dacă au domiciliul sau reședința în județul Caraș-Severin. Situația beneficiarilor pentru anul 2013 este prezentată în tabelul nr.1.7.19.

Tabelul nr.1.7.20. Beneficiarii Căminului pentru Persoane Vârstnice „Sfinții Constantin și Elena”

Nr. crt.	Luna	Număr beneficiari
1.	Ianuarie	24
2.	Februarie	28
3.	Martie	27
4.	Aprilie	31
5.	Mai	32
6.	Iunie	27
7.	Iulie	30
8.	August	30
9.	Septembrie	27
10.	Octombrie	27
11.	Noiembrie	28
12.	Decembrie	26

*Date furnizate de Căminul pentru Persoane Vârstnice „Sfinții Constantin și Elena”

2.Complexul de Servicii Sociale Comunitare pentru Persoane Adulte Reșița instituție publică de asistență socială la nivel județean, cu personalitate juridică, în subordinea Consiliului Județean Caraș-Severin, cu sediul în Reșița, str. Sodol, nr. 14, județul Caraș-Severin.

Capacitatea complexului este de:

- Modulul: Cămin pentru Persoane Vârstnice: 200 locuri;
- Modulul: Recuperare, Reabilitare Persoane Vârstnice Dependente: 50 locuri.

Complexul de Servicii Sociale Comunitare pentru Persoane Adulte Reșița are ca obiect de activitate, acordarea de servicii sociale specializate respectiv:

- găzduire pe perioadă nedeterminată;
- asistență medicală și îngrijire;
- asistență paleativă;
- consiliere psihologică;
- socializare și petrecere a timpului liber.

Beneficiarii sunt persoanele vârstnice dependente, aflate în criză existențială, când integritatea sau chiar viața le sunt amenințate. Situația beneficiarilor pentru anul 2013 este prezentată în tabelul nr.1.7.21.

Tabelul nr.1.7.21. Beneficiarii Complexului de Servicii Sociale Comunitare pentru Persoane Adulte Reșița

Nr. crt.	Luna	Număr beneficiari
1.	Ianuarie	177
2.	Februarie	178
3.	Martie	181
4.	Aprilie	177
5.	Mai	177
6.	Iunie	176
7.	Iulie	177
8.	August	176
9.	Septembrie	177
10.	Octombrie	182
11.	Noiembrie	177
12.	Decembrie	176

*Date furnizate de Complexul de Servicii Sociale Comunitare pentru Persoane Adulte Reșița

3. Căminul pentru Persoane Vârstnice Sacu instituție publică de asistență socială la nivel județean, cu personalitate juridică, în subordinea Consiliului Județean Caraș-Severin, cu sediul în Sacu, str. Principală, nr. 202, județul Caraș-Severin.

Capacitatea căminului este de 60 locuri.

Căminul pentru Persoane Vârstnice Sacu are ca obiect de activitate, acordarea de servicii sociale specializate respectiv:

- *găzduire pe perioadă nedeterminată;*
- *asistență medicală și îngrijire;*
- *asistență paleativă;*
- *consiliere psihologică;*
- *socializare și petrecere a timpului liber.*

Beneficiarii sunt persoanele vârstnice dependente, aflate în criză existențială, când integritatea sau chiar viața le sunt amenințate. Situația beneficiarilor pentru anul 2013 este prezentată în tabelul nr.1.7.22.

Tabelul nr.1.7.22. Beneficiarii
Căminului pentru Persoane Vârstnice Sacu

Nr. crt.	Luna	Număr beneficiari
1.	<i>Ianuarie</i>	33
2.	<i>Februarie</i>	33
3.	<i>Martie</i>	32
4.	<i>Aprilie</i>	32
5.	<i>Mai</i>	34
6.	<i>Iunie</i>	33
7.	<i>Iulie</i>	33
8.	<i>August</i>	33
9.	<i>Septembrie</i>	34
10.	<i>Octombrie</i>	35
11.	<i>Noiembrie</i>	33
12.	<i>Decembrie</i>	34

*Date furnizate de: Căminul pentru Persoane Vârstnice Sacu

4. Căminul pentru Persoane Vârstnice Anina instituție publică de asistență socială la nivel local, cu personalitate juridică, în subordinea Consiliului Local Anina, cu sediul în Anina, str. Spitalului, nr. 2, județul Caraș-Severin.

Căminul pentru Persoane Vârstnice Anina are ca obiect de activitate, orientativ, acordarea de servicii medico-sociale pentru un număr de 36 persoane vârstnice.

Beneficiarii tipurilor de servicii sociale sunt persoanele vârstnice dependente, aflate în criză existențială, când integritatea sau chiar viața le sunt amenințate.

5. Căminul pentru Persoane Vârstnice Bocșa instituție publică de asistență socială la nivel local, cu personalitate juridică, în subordinea Consiliului Local Bocșa, cu sediul în Bocșa, str. 1 Mai, nr. 23, județul Caraș-Severin.

Căminul pentru Persoane Vârstnice Bocșa are ca obiect de activitate, acordarea de servicii medico-sociale, inclusiv paleative pentru persoanele aflate în fazele terminale ale unor boli, pentru un număr de 45 persoane vârstnice.

Beneficiarii tipurilor de servicii sociale sunt persoanele vârstnice dependente, aflate în criză existențială, când integritatea sau chiar viața le sunt amenințate.

1.7.3.5. Asistența socială a persoanelor expuse riscului de excluziune socială

Măsurile de prevenire și combatere a sărăciei și riscului de excluziune socială se înscriu în cadrul general de acțiuni multidimensionale ale procesului de incluziune socială prin care se

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

asigură oportunitățile și resursele necesare pentru participarea persoanelor vulnerabile în mod deplin la viața economică, socială și culturală a societății, precum și la procesul de luare a deciziilor care privesc viața și accesul lor la drepturile fundamentale.

Pentru prevenirea și combaterea sărăciei și a riscului de excluziune socială, prin politicile publice inițiate, statul:

a) asigură accesul persoanelor vulnerabile la unele drepturi fundamentale, cum ar fi: dreptul la locuință, la asistență socială și medicală, la educație și la loc de muncă;

b) instituie măsuri de sprijin conform nevoilor particulare ale persoanelor, familiilor și grupurilor defavorizate.

Principala formă de sprijin pentru prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială este venitul minim de inserție acordat din bugetul de stat, în scopul garantării unui venit minim fiecărei persoane din România.

La nivelul județului Caraș-Severin situația **beneficiarilor de venit minim garantat** la data de 01 iulie 2013 este prezentată în Anexa nr.1.7.2. Beneficiari* de venit minim garantat din județul Caraș-Severin.

Una dintre categoriile de persoane expuse riscului de excluziune socială o reprezintă **șomerii**. Astfel, principalele obiective ale Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Caraș-Severin pentru perioada 2007-2012 au fost:

- o combaterea efectelor șomajului prin activități specifice serviciului public de ocupare, oferite persoanelor în căutarea unui loc de muncă;
- o facilitarea accesului pe piața forței de muncă, al persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile și îndrumarea acestora spre programe de formare adecvate nivelului de educație în vederea obținerii unei calificări;
- o corelarea nevoilor de formare profesională a forței de muncă cu cerințele pieței muncii;
- o asigurarea egalității de șanse pe piața muncii prin facilitarea accesului nediscriminatoriu la piața muncii, a tuturor persoanelor indiferent de mediu social, sex, religie, etnie etc;
- o menținerea unui nivel redus al șomajului în condițiile continuării restructurărilor, prin creșterea calității ocupării și a siguranței locului de muncă, simultan cu crearea de oportunități de pregătire profesională adaptată la cerințele pieței muncii;
- o consolidarea relațiilor de colaborare cu Serviciile Publice de Ocupare din alte țări.

Evoluția numărului de șomeri în perioada 2007-2012, pe sexe este prezentată în tabelul nr.1.7.23. La nivelul anului 2013 numărul mediu de șomeri era 6,7 mii persoane, iar la 1 ianuarie 2014 numărul de șomeri era 6,8 mii persoane. Rata șomajului la nivelul anului 2013 a fost 5,7 , iar la nivelul anului 2014 a fost 5,7.

Tabelul nr.1.7.23. Evoluția numărului de șomeri în perioada 2007-2012

Număr șomeri	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ianuarie	9658	8444	8620	14423	10292	6777
Februarie	8789	8628	9273	14275	9744	6654
Martie	8384	8644	10113	14175	8195	6236
Aprilie	8059	7563	9946	13465	7137	5680
Mai	7712	7244	10066	12694	6326	5192
Iunie	7509	7353	10536	12656	5934	5064
Iulie	7702	7654	11242	12555	6131	5315
August	7328	7295	11813	12087	6135	5567
Septembrie	7508	7087	12637	11748	6442	5760
Octombrie	9147	7183	13188	11625	6365	6069
Noiembrie	9027	7114	13468	11338	6681	6394
Decembrie	8967	7698	13326	11280	6739	6735

Programele de ocupare a forței de muncă derulate în perioada 2007-2012 sunt prezentate în Anexa nr.1.7.3. Programe de ocupare a forței de muncă derulate în perioada 2007-2012

Cursurile de calificare derulate de către AJOFM Caras-Severin in perioada 2007-2012 sunt prezentate în tabelul nr.1.7.24.

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Tabelul nr.1.7.24. Cursuri de calificare derulate de AJOFM în perioada 2007-2013

Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nr cursuri	48	47	28	36	39	33
Nr cursanti	924	911	558	767	709	542
Nr cursanti angajati	356	325	154	74	67	24

În ceea ce privește **protecția persoanelor fără adăpost** serviciile sociale adresate acestora au drept scop asigurarea de găzduire pe perioadă determinată, asociată cu acordarea unor servicii de consiliere și de reinserție sau reintegrare socială, în concordanță cu nevoile individuale identificate.

Autoritățile administrației publice locale au responsabilitatea înființării, organizării și administrării serviciilor sociale pentru persoanele fără adăpost.

În județul Caraș-Severin funcționează **Centrul de Urgență pentru Persoane Fără Adăpost**, instituție publică de asistență socială la nivel județean, cu personalitate juridică, în subordinea Consiliului Județean Caraș-Severin, cu sediul în localitatea Caransebeș, str. Spitalului, nr. 10, județul Caraș-Severin.

Capacitatea centrului este de 80 locuri.

Centrul de Urgență pentru Persoane Fără Adăpost are ca obiect de activitate acordarea de servicii sociale, respectiv:

- **Adăpost de noapte temporar:** găzduire temporară; prepararea și servirea hranei.
- **Adăpost pe perioadă determinată de tip pensiune:** găzduire temporară (maxim 6 luni); asistență medicală; resocializare.
- **Centru de consiliere:** consiliere socială; informare și orientare.

Beneficiarii tipurilor de servicii sociale prezentate în tabelul nr.1.7.25. sunt persoanele fără adăpost, indiferent de vârstă, aflate în situații dificile și care trăiesc în sărăcie extremă.

Tabel nr.1.7.25. Beneficiari
Centrul de Urgență pentru Persoane Fără Adăpost

Nr. crt.	Luna	Număr beneficiari
1.	Ianuarie	39
2.	Februarie	20
3.	Martie	20
4.	Aprilie	9
5.	Mai	7
6.	Iunie	7
7.	Iulie	14
8.	August	19
9.	Septembrie	18
10.	Octombrie	23
11.	Noiembrie	31
12.	Decembrie	21

*Date furnizate de: Centrul de Urgență pentru Persoane Fără Adăpost Caransebeș

Situația celor 15 **centre de zi/cantine de ajutor social** este prezentată în detaliu în Anexa nr.1.7.4. Centre de zi/cantine de ajutor social din județul Caraș-Severin

1.7.3.6. Prestații în domeniul asistenței sociale

La nivelul anului 2012 prestațiile acordate în domeniul asistenței sociale sunt prezentate în Anexa nr.1.7.5. Prestații acordate în domeniul asistenței sociale în anul 2012

1.7.3.7. Sectorul neguvernamental

Lista organizațiilor neguvernamentale acreditate din domeniul social de la nivelul județului Caraș-Severin este prezentată în Anexa nr.1.7.6 Lista ONG-urilor acreditate din domeniul social

Proiectele desfășurate în perioada 2007-2013 în domeniul asistenței sociale sunt prezentate în Anexa nr.1.2.1.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Caraș-Severin (DGASPC) este înființată în temeiul prevederilor Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare, precum și a celor ale HG nr. 1434/2004 privind atribuțiile și Regulamentul-cadru de organizare și funcționare ale Direcției generale de asistență socială și protecția copilului, cu modificările și completările ulterioare.

DGASPC este organizată și funcționează ca instituție publică, cu personalitate juridică, în subordinea Consiliului Județean Caraș-Severin, având ca obiectiv principal realizarea la nivel județean a măsurilor de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap și a altor persoane aflate în nevoie, precum și implementarea strategiei de asistență socială în domeniile mai sus amintite.

Principalele aspecte privind activitatea desfășurată în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului, în perioada 2007 – 2012 sunt prezentate mai jos:

1.7.3.8. Activitatea de prevenire și intervenție în regim de urgență

Prin intermediul *Serviciului de Urgență*, compartiment de specialitate care asigură asistență și sprijin copiilor aflați în situație de risc, au fost preluate sesizări ale unor persoane fizice și juridice prin intermediul telefonului copilului (983), al direcției, respectiv prin Asociația Telefonului Copilului. Din numărul total de cazuri sesizate, prezentat în tabelul nr.1.7.26.cea mai mare parte au fost închise, copiii vizați rămânând în familiile lor, iar pentru ceilalți copii a fost necesară instituirea unor măsuri de protecție specială.

Tabelul nr.1.7.26. Situația copiilor în situații de risc

Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nr. total de sesizări,	327	213	411	402	366	402
Nr. total de copii <i>(pentru care s-au făcut sesizările)</i>	327	213	467	498	526	478
Copii pentru care s-a stabilit o măsură de protecție (plasament în regim de urgență/plasament)	75	102	84	153	158	169
Cazuri prevenite/inchise	252	111	383	345	368	309

1.7.3.9. Activitatea de ocrotire a copiilor în sistem familial /rezidențial

Situația copiilor plasați în sistemul județean de protecție a copilului este prezentată în tabelul nr. 1.7.27.

Tabelul nr.1.7.27. Situația copiilor plasați în sistemul județean de protecție a copilului

Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012
TOTAL COPII	1534	1524	1405	1387	1349	1291
Plasament în mediul familial	1138	1149	1079	1083	1043	994
1) DGASPC CS	1080	1149	1079	1083	1043	994
- Rude	455	487	420	422	392	365
- Familie/Personă	31	42	52	54	58	52

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

- AMP	594	620	607	607	593	577
2) OPA	58	-	-	-	-	-
- Rude	49	-	-	-	-	-
- Familie/Personă	9	-	-	-	-	-
- AMP	0	-	-	-	-	-
Plasament în unități rezidențiale	396	375	326	304	306	297
1) Centre de plasament publice (DGASPC)	328	308	280	260	264	258
2) Centre de plasament private (OPA)	68	67	46	44	42	39

1.7.3.10. Activitatea în domeniul adopției

Serviciul de Adopții și Postadopții care are ca atribuții clarificarea situației juridice a copiilor adoptabili de pe raza județului Caraș-Severin, precum și identificarea, pregătirea și evaluarea persoanelor/famiiliilor care doresc să adopte, în perioada 2007-2012 a desfășurat activitățile prezentate în tabelul nr.1.7.28.

Tabelul nr.1.7.28. Situația adopțiilor de copii

Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012
TOTAL CAZURI	68	76	119	139	182	177
Eliberare atestate pentru familii/persoane apte să adopte	20	19	19	33	32	24
Deschiderea procedurii de adopție internă	29	30	52	63	37	73
Încredințarea în vederea adopției	2	2	7	6	8	3
Încuviințarea adopției interne	15	7	12	20	26	24
Dosare în lucru (la sfârșitul anului)	2	18	29	17	79	53

1.7.3.11. Activitatea juridică

Activitatea juridică este prezentată în tabelul nr.1.7.29.

Tabelul nr.1.7.29. Activitatea juridică

Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012
TOTAL CAUZE	314	438	486	476	835	384
Măsuri de protecție (instituire, modificare, încetare)	283	379	415	375	313	287
Litigii/acțiuni în restituire	11	6	8	12	469	81
Alte cauze	20	53	63	89	53	16

Probleme actuale din activitate

Printre *disfuncționalitățile* înregistrate în prezent se pot fi enumăra:

- resurse umane și spații insuficiente pentru aplicarea standardelor de calitate;
- materiale insuficiente pentru activitatea de prevenție;
- lipsa serviciilor sociale comunitare pentru copil și familie, necesare susținerii familiilor aflate în situații de criză, în vederea prevenirii separării copilului de familie;
- lipsa rețelei de voluntari;
- neclaritatea unor aspecte legislative.

I.8. Cultură, tineret și sport, cercetare

I.8.1.Cultura

I.8.1.1. Infrastructura culturală a județului Caraș-Severin

Județul Caraș-Severin este depozitarul unui excepțional patrimoniu monumental, acoperind domeniile istorie veche și medievală, etnografie, istoria industriei cărășene.

Conștientizarea valorii patrimoniului național, indiferent de natura lui, mobil, imobil, material sau imaterial, se constituie într-unul dintre principalele obiective ale politicii culturale. În acest ansamblu, muzeele reprezintă instituțiile de prim rang în privința depistării, restaurării, conservării, inventarierii și valorificării artefactelor, fie prin studii de specialitate, fie prin etalare în cadrul unor expoziții.

În termeni strict legali, patrimoniul cultural mobil cuprinde doar bunurile culturale mobile clasate, incluse, după valoarea lor, în două categorii juridice: *Fondul patrimoniului cultural național*, care cuprinde bunurile culturale de valoare deosebită și *Tezaurul patrimoniului cultural național*, care cuprinde bunurile culturale de valoare excepțională. Strategia se va referi la instituțiile care protejează aceste bunuri: muzeele și colecțiile.

Baza legislativă la nivel național este reprezentată de Legea muzeelor și a colecțiilor publice nr. 311/8 iulie 2003, Legea nr.182 din 25.10/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil. La nivel european, încă din 1954 s-a semnat Convenția culturală, în 1969 la Londra Convenția europeană pentru protecția patrimoniului arheologic, la Granada în 1985 - Convenția pentru salvarea patrimoniului arhitectural, iar la Delphi - Convenția europeană asupra infrastructurii privind bunurile culturale.

Conclusions on cultural heritage as a strategic resource for a sustainable Europe este cel mai recent document emis de Consiliul Uniunii Europene privitor la importanța intrinsecă a patrimoniului cultural mobil și imobil, evidențiind faptul că patrimoniul nu este o resursă regenerabilă.

Considerații preliminare/diagnoză

La nivelul județului Caraș-Severin **rețeaua muzeistică** prezintă, pe o eventuală hartă, două sectoare, unul urban, consistent și celălalt, rural, disparat și nevalorificat. Principalele instituții care fac parte din rețeaua muzeistică a județului sunt:

► **Muzeul Banatului Montan Reșița** înființat în anul 1959 ca muzeu orășenesc, a devenit Muzeul de Istorie al județului Caraș-Severin după reorganizarea administrativă din 1968, iar din 1997 ființează sub titulatura actuală.

Registrul de inventar general numără peste 70.000 artefacte, organizate în 13 colecții, acoperind o paletă largă de domenii: numismatică, artă, carte veche, podoabe, arheologie, etnografie, istoria tehnicii, științele naturii, fotografii, documente, afișe, discuri audio și întregul palier cronologic, instituția adăpostind în depozitele sale piese care au fost datate ca fiind de epocă neolitică, dar și de epocă romană, medievală și modernă.

Cercetarea arheologică și documentară efectuată în instituție a avut ca rezultat concret numeroase studii, articole (publicate în țară și în străinătate), volume de specialitate, precum și anuarul Banatica, cu prestigiu național și recunoaștere internațională în bazele de date de gen.

Pornind de la obiectivele propuse în Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2007-2013, prin Muzeul Banatului Montan în colaborare cu instituții din Serbia s-au derulat trei mari proiecte, a căror finalitate concretă a vizat semnalizarea obiectivelor de patrimoniu, aducerea documentației și a stării acestora la zi, precum și editarea unor volume de popularizare:

- „Patrimoniul Banaticum – multiculturalitate și multiconfesionalitate în Banat”, 2007-2008, finanțat în cadrul Programului PHARE CBC – Programul de vecinătate România-Serbia;
- „Cetățile Banatului - un patrimoniu cultural european”, 2008-2009, finanțat de Ministerul Lucrărilor Publice și Locuințelor în cadrul Programului PHARE CBC – Programul de vecinătate România-Serbia;

- „Caraș and Nera Valey, communication chanel and civilization roads”, 2010- 2012, finanțat de Ministerul Turismului în cadrul Programului IPA - Programul de vecinătate România-Serbia.

► **Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță, municipiul Caransebeș** (MJERG) a fost înființat în anul 1962, iar în 1965 primește denumirea de Muzeul de Etnografie și istorie locală, devenind instituție de sine stătătoare. Din această perioadă datează începuturile cercetărilor arheologice sistematice de la Tibiscum, cercetări care continuă și în prezent. A devenit muzeu de rang județean în anul 1973 și își desfășoară activitatea clădirea comandamentului Regimentului de Graniță Nr. 13 Româno – Bănățean. Muzeul are în administrație, din anul 1977, Rezervația arheologică Tibiscum, care se extinde pe 17 ha.

Registrul de inventar general numără peste 80.000 de artefacte, organizate în 14 colecții, acoperind o paletă largă de domenii: arheologie - preistorică, arheologie - romană, arheologie - medievală, numismatică, artă, carte veche, podoabe, etnografie - țesături, etnografie – lemn, etnografie – ceramică, științele naturii, modernă, fotografii, documente, unele piese fiind datate din epocă paleolitică până în epoca contemporană.

Cercetarea arheologică, etnografică și documentară efectuată de instituție are ca rezultat concret numeroase studii, articole (publicate în țară și în străinătate), volume de specialitate precum și anuarul Tibiscum - cu prestigiu național și internațional. Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță din Caransebeș, organizează, de peste 40 de ani, prestigiosul Simpozion internațional “Im memoriam Constantin Daicoviciu”.

În perioada 2007-2013 prin Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță Caransebeș în colaborare cu Muzeul Național Pozarevac din Republica Serbia s-a derulat proiectul “Imperium Romanum”, finanțat prin Programul IPA de Cooperare Transfrontalieră România-Republica Serbia, Axa Prioritară 1: Măsura 1.2: având ca obiectiv dezvoltarea turismului în regiunea de graniță România-Serbia, prin promovarea patrimoniului cultural și istoric din județele Caraș-Severin și Branicevo.

► **Muzeul Locomotivelor cu abur, Reșița**, deține o colecție de locomotive, între care și prima locomotivă fabricată la Reșița;

► **Muzeul de Istoria Farmaciei Montanistice Bănățene, Oravița**;

► **Muzeul de Istorie a Teatrului și a Orașului Oravița**;

► **Muzeul orașului Bocșa „Spațiu și lumină”**, deschis urmare a donației lui Constantin Lucaci;

► **Muzeul de geografie literară „Tiberiu Boșcaiu”**- Locuri și lumini ale literaturii române la Liceul Bănățean Oțelu Roșu;

► **Muzee sătești:**

- **Muzeul Țăranului Cărășan, Grădinari**, în cadrul Căminului Cultural (înregistrat CIMEC-Institutul de Memorie Culturală, București sub cod 650720);
- **Muzeul satului Eftimie Murgu** (înregistrat CIMEC sub cod 650770);
- **Muzeul sătesc Bănia** (colecții de etnografie)-în clădirea școlii generale Bănia;
- **Muzeul sătesc de etnografie și istorie locală „Ion Dragomir”, Gornea** - în clădirea fostei școli;
- **Muzeul de etnografie Răcășdia**;
- **Muzeul sătesc de etnografie Glimboca**, comuna Glimboca, în clădirea școlii generale Glimboca;
- **Muzeu sătesc Mehadica**, casă memorială;
- **Muzeu sătesc Cornea**;
- **Centru de artizanat și împletituri Crușovăț**;
- **Muzeul de Etnografie, Liceul Bănățen, Oțelu Roșu**.
- **Muzeul memorial general Moise Groza, Obreja**.

Dintre **colecțiile private** se pot enumera:

- **Colecția de mineralogie estetică a Fierului „Constantin Gruescu”, Ocna de Fier**;
- **Colecția de arheologie și etnografie „Almăjul”, Șopotu Vechi**.

Câteva dintre *casele memoriale/plăci memoriale* (selectiv) ale județului sunt:

- Placa memorială general Ion Dragalina, Caransebeș;
- Placă memorială Luță Ioviță (Caransebeș);
- Placă memorială Sorin Titel (Caransebeș);
- Placă memorială George Suru (Caransebeș);
- Placă memorială Antoniu Sequens (Caransebeș);
- Placa memorială Trandafir Cocârlă, Turnu Ruieni;
- Placa memorială dr. Ion Sârbu, Eftimie Murgu;
- Placă memorială Nicolae Danciu Petniceanu, Mehadia;
- Placă memorială Nicolae Mărgeanu (1928-1994), Mehadia;
- Placă memorială pentru sediul redacției ziarului "Grănicerul" (1932-1937), Mehadia;
- Placa memorială Traian Doda, Prilipeț, comuna Bozovici;
- Placa memorială Tata Oancea, Bocșa;
- Placa memorială protopop Mihail Gaspar, Bocșa;
- Placa memorială bariton Nicolae Florei, Bocșa;
- Placa memorială prof. univ. dr. Nicolae Filipaș, Bocșa;
- Placa memorială Novacovici, Gîrboț.

Patrimoniul arheologic al județului cuprinde:

- *Rezervația arheologică Tibiscum, Jupa* înființată în anul 1977, care cuprinde castrul roman și o parte din vicusul militar; administrativ aparține de Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță, Caransebeș; se află în satul Jupa, pe o suprafață de 17 ha, unde sunt protejate monumentele aparținătoare municipiului roman și castrului militar. Este una din cele mai mari rezervații arheologice din țară, întinzându-se pe 17 ha. Cuprinde vestigiile ale civilizației romane și post romane, dând vizitatorilor posibilitatea de a vedea monumentele antice, conservate și restaurate in situ. Muzeul rezervației se găsește pe o suprafață de 350 mp, cuprinzând spații amenajate destinate epocilor preistorice și epocii romane. Alături de marea bogăție de piese arheologice, expoziția cuprinde reconstruire de acoperiș de casă, porțiuni de podea, sistem de încălzire cu hypocaustum. Rezervația are și spații amenajate destinate laboratoarelor arheologice, spații de depozitare și încăperi destinate personalului de specialitate.
- *Situri arheologice și monumente privind istoria veche și medievală a județului* (selectiv, lista integrală a siturilor arheologice din județ se poate vizualiza pe pagina CIMEC):
  - *Cetatea și așezarea dacică din satul Divici* (în punctul "Grad") reprezintă cea mai mare fortificație dacică din zona Porțile de Fier; situl este catalogat de importanță națională, prin Legea nr. 5/2000; alături de cetatea de la Divici Grad, în zonă s-au descoperit și alte așezări dacice fortificate: Socol-Palanacki Breg, Pescari-Culă, Liubcova Stenca (dărămată), care au format sistemul de apărare al regatului dac la Dunăre;
  - *Situl arheologic "Peștera Hoților" – Băile Herculane* a beneficiat de cercetări arheologice încă din anii 70; aici s-au găsit urme de locuire aparținând culturii Coțofeni (eneolitic); cu toate că este vizitabilă, locația necesită restaurare adecvată pentru a putea fi introdusă în circuitul turistic;
  - *Villa rustică de la Gornea în punctul Căunița de Sus, comuna Sichevița* care cuprinde și cuptoare de ars ceramica; aici s-au mai descoperit un donarium, o cărămidă cu scriere cursivă în limba latină și un opaiț paleocreștin; situl necesită restaurare (curățare, împrejmuire);
  - *Castrul de legiune de la Berzovia*, peste care în prezent se suprapune așezarea Berzovia, este unul dintre cele trei castre de legiune din Transilvania și Banat (alături de cel de la Alba Iulia al Legiunii XIII Gemina și cel de la Potaissa al Legiunii V Macedonica); castrul de la Berzovia a adăpostit Legiunea IIII Flavia Felix și a fost construit, probabil, între cele două războaie dacice; castrul a fost menționat la sfârșitul secolului al XVIII-lea, iar de atunci, în mai multe campanii, cercetarea arheologică a reușit să contureze întreaga așezare; cu toate că nu este vizitabil castrul, în localitatea Berzovia este posibilă înființarea unui punct muzeal;

- *Cetatea medievală Sf. Ladislau* - pe raza localității Coronini, care datează din secolul al XIV-lea; cetatea a fost destinată controlului traficului fluvial pe Dunăre, cetatea pereche de pe malul sârbesc fiind cetatea Golubac, mult mai bine conservată decât cetatea Ladislau; a fost construită peste o altă așezare fortificată, de factură dacică; în zonă s-a mai descoperit și depozitul de bronzuri în punctul Alibeg; cercetări efectuate recent au adus la lumină o mănăstire ortodoxă datată documentar încă din secolul al XVI-lea, care se înscrie în salba de lăcașuri ortodoxe de pe linia Dunării: Baziaș, Sirinia, Svinița, Mraconia și Vodița;
- *Castrul auxiliar roman de piatră și așezarea civilă de la Teregova* - se află în hotarul comunei Teregova, la 2 km N, la confluența pârâului Hideg (Rece) cu Timișul, la cca. 50 m de drumul național DN6 (E70) București – Timișoara; dimensiunile castrului sunt de 120 x 120 m. Acest sit poate fi introdus în circuitul turistic, deși trebuie continuate cercetările arheologice și lucrările de conservare și restaurare;
- *Turnul roman de la Petroșnița* descoperit în urma unor cercetări arheologice din anul 1995, se află la cca. 200 m vest de drumul național DN6 (E70) București – Timișoara, în dreptul bornei ce indică km 10. Construcția necesită lucrări de conservare și restaurare pentru a putea fi introdusă în circuitul turistic;
- *Villa rustică de la Bucșoșnița* se află la 10 m E de DN6, în dreptul bornei km 12, în lunca joasă a Timișului, la 1 km E de râul Timiș. Obiectivul necesită curățarea și împrejmuirea pentru a putea fi introdus într-un circuit turistic;
- *Villa rustică de la Caransebeș – Măhală* se află pe malul din stânga râului Sebeș, la aproximativ 200 m sud de albia acestuia și 400 m est de șoseaua de centură a municipiului Caransebeș, în dreptul Km 4 + 200. Tot în acest punct a fost descoperită și o necropolă, datată în evul mediu timpuriu, secolele XII – XIII d. Chr. Pentru a putea fi introdusă în circuitul turistic, este necesară construirea unui drum de acces și lucrări de conservare și restaurare;
- *Castrul roman de la Zăvoi* situat la intrarea în comună Zăvoi, pe șoseaua ce leagă orașul Caransebeș de orașul Hațeg (DN 68) (se pot observa valurile de pământ). Fortificația de pământ are dimensiunile 350 x 350 m, prima semnalare fiind de la începutul secolului al XVIII-lea;
- *Complexul roman de la Zăvoi – Cimitirul ortodox* este format din: bazinul de apă caldă (caldarium), bazinul de apă rece (frigidarium), săli încălzite prin podea (hypocaustum), săli pavate și două prefurnii. Complexul conservat primar în anul 2013, împreună cu fortificația romană de pământ din imediata apropiere (una din cele mai mari fortificații din Dacia romană), pot fi introduse într-un circuit turistic ce leagă anticul Tibiscum de capitala provinciei romane Colonia Ulpia Traiana Augusta Dacica Sarmizegetusa;
- *Castrul roman de la Cornuțel - "Dealul Cozlar"*, aflat la 1 km SV de gara C.F.R. și la 500 m N de șoseaua Reșița – Caransebeș a fost construit în timpul războaielor duse de Traian pentru cucerirea Daciei.
- *Construcția romană de tip mansio de la Brebu - Gura Văii* aflată la 3 km NE de sat, la baza Dealului Cozlarul, la 40 m de drumul Reșița-Caransebeș, poate fi introdusă într-un circuit turistic, fiind foarte aproape de castrul roman de la Cornuțel.
- *Turnul locuință de la Ilișia*, care datează din secolul al XII-lea; cercetări din anii 1960-1980 au adus la lumină în aceeași zonă o biserică din zid, vatra satului medieval și ruinele unei cetăți medievale;
- *Donjonul de la Mehadia*, menționat documentar ca existând din secolul al XIV-lea; este un turn masiv cercetat arheologic în anii 70;
- *Donjonul de la Turnu Ruieni*, menționat documentar în anul 1467 ca aparținând familiei Mătnic;
- *Cetatea Tricule* a fost ridicată în secolul al XV-lea pentru a opri expansiunea otomană spre vest, ruinele se observă și în prezent în apropierea localității Svinița; Cetatea Tricule era reprezentată prin trei turnuri dispuse pe malul Dunării în forma de triunghi; ansamblul cetății Tricule a fost inundat în urma amenajării lacului de acumulare Porțile de Fier I, la suprafața observându-se doar două turnuri;
- *Cetatea Drencova*, situată în apropierea localității Berzasca, este în prezent inundată de apele Dunării; singura marturie este zidul fostei biserici.

Patrimoniul monumental etnologic - industriile populare, cuprinde obiective din domeniul etnografiei, emblematice pentru județul Caraș-Severin, cum sunt instalațiile hidraulice țărănești (mori, pive, gateri). Ultima recenzie a numărat aproximativ 140 instalații, aflate atât în stare de funcționare, cât și părăsite. Complexele de industrii populare de la Mehadia și Rusca Teregova sunt funcționale, fără a fi în uz din lipsă de comanditari. *Complexul mulinologic Rudăria/Eftimie Murgu*, restaurat de către Muzeul civilizației tradiționale „Astra” din Sibiu, reprezintă un obiectiv funcțional și valorificat turistic.

Alte obiective din domeniu sunt:

- *Cazarma Grănicerilor*, construită 1739, renovată 1753, azi MJERG Caransebeș;
- *Palatul comunității de Avere*, construit 1901, municipiul Caransebeș;
- *Tribunal militar și închisoare*, construit 1700-1750, în prezent sediul Parchetului Caransebeș;
- *Judecătoria Caransebeș*, construită 1905-1906;
- *Casa grănicerilor*, în prezent sediul Seminarului Teologic Ortodox „Ion Popasu” Caransebeș construită la mijlocul sec.XVIII, refăcută 1891;
- *Banca Graniței*, în prezent Banca Comercială, construită în 1810, Caransebeș;
- *Sinagogă construită* 1893-1894, Caransebeș;
- *Casa Diecezană*, construită în 1850-1900, Caransebeș;
- *Biserica „Sf. Gheorghe,”* construită 1444, reconstruită 1739, modificări 1759. Caransebeș;
- *Biserica „ Sf. Ilie” sat Bogăltin com.Mehadia*, construită 1854, pictată în 1920 de Gheorghe și Corneliu Baba;
- *Biserica „Sf. Ilie” com .Mehadia*, construită 1833, în curtea bisericii se află piatra de mormânt a cronicarului Nicolae Stoica de Hațeg;
- *Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” Oțelu Roșu, (Cireșa)* construită 1830, pictura renovată 1938 de Corneliu Baba;
- *Casa de lemn sec.XIX (Romulus Ilienca) sat Bucova, com.Băuțar;*
- *Casă de lemn sec.XIX (Gheorghe Ilinca) sat Bucova, com.Băuțar;*
- *Casă de lemn sec.XIX (Ilin Adămuț) Sat Bucova, com. Băuțar;*
- *Casă de lemn* construită 1854, aflată în curtea MJERG Caransebeș;
- *Moara cu ciutură*, aflată în curtea MJERG Caransebes.

În domeniul arhitecturii tradiționale, trebuie menționate satele muzeu, precum Ilidia, cu un foarte mare număr de gospodării și case care și-au conservat specificul local tradițional (de exemplu, casele șvabești cu frontoane baroce din zona de vest a Câmpiei Carașului);

- **Monumente reprezentative pentru istoria industrială** a județului sunt:
  - ✓ Puțul 1 orașul Anina (dispune de cea mai veche instalație de aeraj din Europa);
  - ✓ Ansamblul uzinei siderurgice și a celei de curent electric Anina, Strada Horea cu arhitectură muncitorească de epocă (arhitectură Uzinele Domeniilor Reșița);
  - ✓ Sistemele de exploatare a neferoaselor Dognecea și Ocna de Fier (cu sistemele de baraje de la Dognecea);
  - ✓ Sistemul de baraje din amonte oraș Oravița, Ansamblul apeduct, pod, tunel;
  - ✓ Centrala electrică Grebla din zona Secu – Reșița;
  - ✓ Prima cale feroviară din țară Oravița - Iam - Iasenova - Vrăcevgai - Baziaș (78,5 km), inaugurată în 1854, considerată de istorici a fi cea mai veche din sud-estul Europei; *Calea ferată de munte Oravița – Anina, Semeringul Bănățean*, o capodoperă în ingineria feroviară a intrat în folosință în 1863, fiind cea dintâi dintre construcțiile feroviare de munte din sistemul românesc, iar cronologic a patra cale ferată din țară. Necesitatea construirii căii ferate Anina - Oravița a fost gândită după ce s-a descoperit în 1790 de către Mathias Hammer cărbunele de la Anina. Exploatarea cărbunelui a creat necesitatea transportului acestuia către Dunăre. În anul 1847 s-a terminat construirea șoselei Oravița-Steierdorf-Anina, necesară pentru transportul de cărbune la Oravița cu căruțe trase de cai; această modalitate nu a satisfăcut nevoile de transport, iar în acest context au apărut discuțiile pentru construirea de infrastructură pe cale ferată. Astfel, în 1854 a fost dată în folosință linia Oravița-Baziaș. În privința construirii liniei ferate Oravița-Anina, au fost mai multe proiecte, dar abia în anul 1855, când a fost preluată calea ferată din Oravița de către

STEG, s-a conturat construcția căii ferate Oravița-Anina. Segmentul Oravița-Lișava a fost construit de inginerul Bach; Căile ferate amintite, reprezintă unele dintre cele mai reprezentative obiecte industriale;

- **Monumente istorice de artă și arhitectură**, printre cele mai reprezentative fiind: Teatrul Vechi "Mihai Eminescu" din Oravița clasificat la poziția 11-B-220 pe Lista Patrimoniului Național Mobil și Imobil din România, cel mai vechi edificiu teatral din spațiul culturii românești, fondat la 1817, realizat în stilul barocului vienez (barocul târziu) și cea mai veche Farmacie Montanistică (Minieră) din România, fondată la 1763.

Lista monumentelor istorice aprobată prin Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2314/2004 este prezentată în Anexa nr.1.7.1.

În general, instituțiile culturale sunt prezente la două nivele ale societății civile: *mediul urban* (teatre, case de cultură, biblioteci, uniuni de creație, etc), *mediul rural* (instituțiile culturale secundare cu o activitate restrânsă, bazată îndeosebi pe cultura și arta populară tradițională – cămine culturale, biserici, puncte muzeale, biblioteci comunale, etc.).

Teatrul de Vest Reșița

Întemeierea unui teatru profesionist viabil la Reșița s-a bazat pe argumente importante. În primul rând, pe configurația generală a orașului, care la sfârșitul anilor 40 reprezenta o așezare orășănească de talie mijlocie, cu șanse de dezvoltare rapidă, cum au confirmat, de altfel, anii ce au urmat.

La această realitate se alătură un alt argument important, politica programatică a regimului de la putere de a crea noi mijloace și modalități de impunere a propriei ideologii, teatrul (arta îndeobște) fiind considerat instrument sigur de influențare a conștiințelor, fapt declarat adesea în presa vremii „Partidul clasei muncitoare”, subliniind importanța deosebită a teatrului, ca mijloc de mobilizare și educare a maselor, ceea ce a inițiat deplasarea scenelor spre publicul cel nou.

Teatrul de Stat din Reșița a apărut prin cunoscuta metodă a roirii unui stup. Desprinderea s-a făcut din Teatrul Național București. La 20 aprilie 1949, a avut loc prima repetiție la piesa „Confruntarea” de Tur și Șeinin, sub îndrumarea regizorală a lui Oni G. și Nicolae Dinescu. Momentul inaugural a fost consemnat de presa timpului, cu atmosfera și emoțiile firești unui important eveniment festiv: „Miercuri seara (1 iunie 1949, n.n) Reșița a trăit un eveniment deosebit. La Casa Muncitorească a avut loc inaugurarea primei stagiuni a Teatrului de Stat...”.

În 1953 Teatrului i se oferă sala și spațiile aferente fostului stabiliment hotel – restaurant „Oltenia”, din str. Mihai Viteazu, nr.41. Sala, cu un mic foaier la intrare, având 550 locuri (parter – balcon), primitoare, bine plasată la loc cu vad de public. Spectacolele se puteau monta adecvat pe scena de dimensiuni confortabile (oglină 9 x 4,5 m, adâncimea 8 m), având patru cabine (două la parter, două la etaj), buzunare și magazie pentru decor în apropiere.

Începând cu stagiunea 1961 – 1962, activitatea de spectacole s-a desfășurat în sala Casei de Cultură a Sindicatelor (având atunci 648 locuri, parter și balcon), unde condițiile erau relativ bune, suprafața funcțională a scenei bătând recordul comparativ cu multe scene din țară (oglină 9,5 x 6,5 m, adâncimea 10 m; prosceniul 3,75 x 12,25 m).

Prin adresa nr.403/1990, Inspectoratul pentru Cultură al Județului Caraș-Severin a solicitat Ministerului Culturii și Primăriei Reșița, aprobarea pentru înlocuirea vechii denumiri Teatrul de Stat din Reșița cu o nouă denumire: Teatrul Municipal „G.A.Petculescu”.

Intrat în subordinea Consiliului Județean Caraș-Severin, din anul 2010 Teatrul „G.A.Petculescu” și-a schimbat locația, spațiul de desfășurare a spectacolelor fiind la Palatul Cultural și în același timp și-a schimbat și denumirea în Teatrul de Vest Reșița, conform Hotărârii Consiliului Județean Caraș – Severin, nr. 194/23.12.2009, denumire pe care o poartă și astăzi.

Clădirea Palatului Cultural este compusă dintr-un singur corp, infrastructura teatrului se prezintă în patru secțiuni distincte:

- **Secțiunea foaier** - spațiul prin care se realizează accesul publicului, depunerea și ridicarea hainelor la și de la garderobă și repausul publicului în pauze;
- **Secțiunea sala de spectacole** - spațiul destinat vizionării spectacolelor de către public cu un număr de 157 scaune, structurat pe doua nivele: parter 140 scaune și balcon 17 scaune;

- **Secțiunea scena** - spațiul destinat realizării spectacolelor, amenajat și utilat conform normelor în vigoare; în această secțiune au loc în afara spectacolelor și repetițiile;
- **Secțiunea tehnic** - cu următoarea componență: două cabine, o sală de sunet și lumini la mansardă și o minimagazie la subsol.

Este necesară construirea unui atelier de croitorie și a unui atelier de tâmplărie, întrucât aceste spații sunt închiriate. Nu există un spațiu pentru repetițiile ce se desfășoară la masă, această activitate se desfășoară prin bunăvoința Asociației Culturale Reșița Română care admite folosirea unei săli proprii.

Resurse umane

Teatrul de Vest Reșița se compune din trei sectoare: artistic, tehnic-scenă (inclusiv atelierele de producție) și administrativ. În prezent, există un număr de 40 posturi aprobate prin organigramă, însă o dată cu scăderea numărului de personal din anul 2010, generată de restructurările impuse de OUG 63/2010 privind restructurările la nivel local, Teatrul de Vest Reșița își desfășoară activitatea cu doar 21 de angajați, număr extrem de mic pentru desfășurarea activității curente la parametri optimi.

Activitate

Teatrul de Vest Reșița este o instituție de spectacole de repertoriu, care asigură punerea în valoare a patrimoniului național și universal a literaturii dramatice și a artei spectacolului, promovarea în circuitul cultural național și universal a creațiilor dramatice naționale și a artei interpretative românești, precum și promovarea valorilor dramaturgiei universale. În același timp, Teatrul de Vest Reșița este o instituție publică de cultură, cu personalitate juridică, finanțată din venituri proprii și din subvenții acordate de la bugetul Consiliului Județean Caraș-Severin. Activitatea artistică a Teatrului de Vest se desfășoară pe stagione 1 septembrie – 30 iunie.

Identificând actualul public din sala de spectacole a Teatrului de Vest, care este format din cele doua extreme, copii cu vârste cuprinse între 3 și 18 ani și adulți cu vârste cuprinse între 45 și 65 de ani, se dorește ca adresabilitatea să se extindă, diseminarea produsului artistic făcându-se atât spre categoria de public deja câștigată, cât și pentru publicul adult cuprins între 18 și 45 de ani. De menționat faptul, că aflându-se într-un oraș care este un centru universitar, teatrul se poate raporta la eforturile necesare privind educația estetică și culturală a studenților.

Alte activități specifice Teatrului de Vest Reșița sunt: Co-producții cu instituții similare de teatru din țară și străinătate, realizate în urma unor parteneriate solide; Spectacole realizate pentru bătrânii din azile, pensionari; Spectacole realizate pentru sponsori; Expoziții de costume, schițe scenografice, elemente de decor. Deși aceste acțiuni nu fac parte din activitatea curentă a instituției, totuși acestea vor facilita realizarea sarcinilor și obiectivelor propuse în cadrul proiectului de management pentru Teatrul de Vest din Reșița.

În ceea ce privește **infrastructura cinematografică**, în județul Caraș-Severin există 1 cinematograful Dacia în Municipiul Reșița și 1 cinematograful Băile Herculane prin înființarea Centrului Multicultural „Hercules”.

Din datele furnizate de **Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național al Județului Caraș-Severin** în perioada 2007-2013 numărul de case de cultură a rămas constant; Casa de Cultură a Sindicatelor Reșița a devenit casă de cultură publică din 2002.

În privința Căminelor culturale s-a înregistrat o scădere a numărului în localitățile Bozovici, Ciudanovița, Mehadia, Sasca Montană.

Episcopia Caransebeșului

Scurt istoric

La Caransebeș, primii episcopi sunt atestați la sfârșitul secolului al XVII-lea și în secolul al XVIII-lea. În ce privește neamul din care făceau parte, unii din ei au fost români, alții sârbi. În 1775, scaunul episcopal a fost mutat de la Caransebeș la Vârșeț. Episcopia Caransebeșului a fost restaurată, ca eparhie ortodoxă românească, în 1865.

Primul cârmuitor al Episcopiei Caransebeșului a fost **Ioan Popasu** (1865-1889), iar în locul său a fost ales arhimandritul **Nicolae Popea**, vicarul Arhiepiscopiei Sibiului (1889-1908), care s-a îngrijit de școlile eparhiale și a ridicat o nouă clădire pentru Institutul Teologic-Pedagogic din Caransebeș. După moartea acestuia, Episcopia Caransebeșului a fost păstorită de **Miron Cristea**, Dr. **Iosif Badescu**, arhimandritul Dr. **Vasile Lăzărescu**, și **Veniamin Nistor**. În februarie 1949, Eparhia Caransebeșului a fost desființată, teritoriul acesteia fiind încorporat de Arhiepiscopia Timișoarei, fiind reactivată în 1994 Episcopia Caransebeșului a fost reactivată, primul ei ierarh fiind episcopul vicar de la Arad, **Emilian Birdaș** (1921-1996). La Caransebeș a început construcția unei catedrale episcopale și s-a reluat tipărirea *Foii Diecezane* și a *Calendarului Românilor*. Din 12 august 1996 și până în noiembrie 2005, Eparhia Caransebeșului a fost condusă de Prea Sfinția Sa Dr. **Laurențiu Streza**, iar în 26 februarie 2006 a fost instalat noul episcop al Caransebeșului, Prea Sfinția Sa **Lucian Mic**, fost episcop vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei în perioada 2000-2006. Preasfințitul Părinte Episcop Lucian a inițiat o amplă campanie de restaurare a bisericilor din eparhie, a restaurat clădirea Centrului Eparhial, a dinamizat viața religioasă din parohii și a reușit, cu mari eforturi, să finalizeze catedrala *Învierea Domnului*, noua catedrală a Caransebeșului, care a fost sfințită în 12 septembrie 2010.

Activitatea culturală

Episcopia Caransebeșului desfășoară activități culturale în colaborare cu instituții de cultură și învățământ din județ, în vederea păstrării și promovării tradițiilor, obiceiurilor și patrimoniului cultural și spiritual al Banatului montan.

Activitatea Sectorului Cultural, se împarte pe mai multe componente după cum urmează:

- editarea buletinului oficial al Eparhiei, *Foaia Diecezenă*;
- învățământul teologic din eparhie;
- editura și tipografia Episcopiei Caransebeșului;
- activități pentru îmbunătățirea vieții culturale a preoților și credincioșilor;
- Conferințele Preoțești semestriale;
- catehizarea în parohii, în spitale și penitenciare;
- Biblioteca eparhială și Arhiva Episcopiei Caransebeșului. (Aici se găsesc documente cu o certă valoare istorică, anul de început al arhivei fiind 1865)
- patrimoniul religios cultural: muzee, colecții de carte veche, colecții de icoane.

Acțiunea culturală principală a Episcopiei Caransebeșului are incidență anuală și se numește *Zilele credinței și culturii în Caraș-Severin*. În anul 2013 manifestarea a ajuns la a VII-a ediție. *Obiectivele* urmărite sunt:

- Relevarea importanței istorice a personalităților bisericești și naționale comemorate;
- Promovarea scrierilor de istorie a Banatului;
- Încadrarea în coordonate științifice a demersurilor istorice ale cercetătorilor regionali, din țară și din străinătate prin publicare în volum;
- Cunoașterea istoriei Banatului Montan de către cetățenii județului Caraș-Severin, mediatizarea acesteia în țară și în străinătate;
- Creșterea interesului cercetătorilor științifici externi către istoria Banatului;
- Conștientizarea asupra marilor valori istorice și de patrimoniu cultural-religios;
- Încurajarea și promovarea fenomenului literar al poeziei dialectale, specific Banatului;
- Promovarea muzicii corale pentru copii și tineret;
- Promovarea folclorului zonal;
- Promovarea poeziei în grai bănățean ca poezie specifică doar Banatului, cu peste două sute de ani de existență;
- Conservarea graiului bănățean, a cântecelor, a tradițiilor și obiceiurilor, a portului popular.

În privința *patrimoniului cultural religios*, Episcopia Caransebeșului are înscrise pe lista monumentelor istorice un număr de 55 de monumente. Eparhia Caransebeșului deține următoarele Muzee și colecții bisericești:

- Muzeul de artă veche bisericească a Protopopiatului Reșița;
- Colecția de patrimoniu bisericesc a Episcopiei Caransebeșului;
- Muzeul de artă veche bisericească de pe lângă Protopopiatul Reșița are un depozit de icoane vechi însumând 983 de exemplare, iar carte bisericească veche 3100 de exemplare;

Colecția de patrimoniu bisericesc a Episcopiei Caransebeșului cuprinde un depozit de carte veche, 4971 de exemplare, cărți studiate în depozit de cercetători (anual cca. 100 de persoane).

Mănăstiri și schituri

- **MĂNĂSTIREA CĂLUGĂRA**, *Ciclova Montană*, cu hramul „Acoperământul Maicii Domnului“ (1 octombrie), construită pe locul în care în 1859 s-a descoperit o peșteră, moaștele unui sfânt nevoitor și Icoana Maicii Domnului, făcătoare de minuni, despre care se spune că a fost adusă de la Sfântul Munte Athos;
- **MĂNĂSTIREA VASIOVA**, *Orașul Bocșa*, Str. Dognecei, nr. 27, cu hramul „Sfântul Ilie de la Izvor“ (20 iulie); piatra de temelie a mănăstirii s-a pus în ziua de 15 mai 1905 de către protopopul din Bocșa, Maxim Popovici, înconjurat de un sobor de preoți, iar prin purtarea de grijă a părintelui Macarie Gușcă, cu sprijinul sculptorului Petru Oancea din Vasiova, zidarii și credincioșii în numai trei luni au pregătit biserica pentru tânosire;
- **MĂNĂSTIREA SLATINA – NERA**, cu hramul „Cuvioasa Paraschiva“ (14 octombrie); La propunerea domnului Dr. Chirilă Ioan, Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a aprobat prin decizia nr. 3866 din 19 iulie 1994 înființarea acestei mănăstiri, pusă sub purtarea de grijă a Prea Cuvioasei Maici Paraschiva. Piatra de temelie a bisericii mănăstirești a fost așezată la 14 octombrie 1994 de către episcopul Emilian Birdaș al Caransebeșului. În anul 1994 au început lucrările de construcție a bisericii din lemn pe fundație de beton. Stilul bisericii este moldovenesc, în plan triconic.
- **MĂNĂSTIREA ALMĂJ – PUTNA**, Adresa: Com. Prigor, sat Putna, jud. Caraș-Severin. Hram: „Schimbarea la față“ (6 august). Inițiativa zidirii unui așezământ monahal la marginea satului Putna, de pe Valea Almăjului aparține domnului plutonier adjutant Luca Zăvoianu, fiu al satului Putna, care a donat și terenul necesar. La 6 august 1996, s-a pus piatra de temelie și a sfințit locul viitoarei mănăstiri.
- **MĂNĂSTIREA BREBU**, Adresa: Com. Brebu, jud. Caraș-Severin, Hram: „Acoperământul Maicii Domnului“ (1 octombrie). Mănăstirea Brebu se află pe șoseaua care leagă orașul Caransebeș de Reșița, între localitățile Brebu și Soceni. În anul 1997, din inițiativa primarului com. Brebu, domnul Ioan Păcurariu, a unor credincioși din satele învecinate și a familiei Toma Ițariu care a donat terenul (2 hectare) în locul numit „Valea Popii“ s-a pus temelia unei așezări monahale în această parte a Banatului Montan, cu hramul Acoperământul Maicii Domnului. Construirea schitului s-a făcut în mai multe etape. Mănăstirea este deservită de maici.
- **MĂNĂSTIREA TEIUȘ**, Adresa: Caransebeș (Prin parcul Teiuș; Se traversează calea ferată în direcția Nord - Est, circa 3 km), jud. Caraș-Severin. Hram: „Adormirea Maicii Domnului“ (15 august). Istoria așezământului monahal din Teiușul Caransebeșului începe o dată cu aprobarea dată de Consiliul Eparhial și Adunarea Eparhială din toamna anului 1998. La 15 august 1999, s-a pus piatra de temelie pentru biserica mănăstirii, în stil maramureșean.
- **MĂNĂSTIREA PIATRA SCRISĂ**, Adresa: Com. Armeniș, jud. Caraș-Severin, Hram: „Duminica tuturor sfinților“ (Prima duminică după Rusalii). Prima mențiune documentară sigură despre Piatra Scrisă apare pe o hartă militară austriacă din anul 1788, în care pe acest loc este trecută Stânca Sfintei Treimi. Icoana a fost restaurată în anul 1822 de pictorul Moise Buru Scriitorul, din Caransebeș. În anul 1930, Episcopia Caransebeșului a construit o casă cu etaj pentru personalul monahal și o clopotniță, și astfel a apărut o mică așezare monahală numită Schitul de la Piatra Scrisă.
- **SCHITUL DE PE MUNTELE MIC**, Adresa: Stațiunea Muntele Mic, jud. Caraș-Severin, Hram: „Sf. Prooroc Ilie“ (20 iulie). La 2 iulie 1939 a fost pusă piatra fundamentală de către protopopul Isaia Suru, administratorul protopopesec al Caransebeșului, biserica a fost terminată în 1939. Interiorul bisericii este aranjat în stil bizantin. Tânosirea a fost făcută în ziua de 1 mai 1940 de

către episcopul Dr. Vasile Lăzărescu al Caransebeșului. Astăzi casa destinată călugărilor deservește echipa de salvamontiști a stațiunii.

- SCHITUL SEMENIC, Adresa: Com. Văliug, Stațiunea Semenic, jud. Caraș-Severin. Hram: „Sf. Prooroc Ilie“ (20 iulie). Frumusețea locului a determinat pe oameni de bună-credință să construiască, în anii 1945-1946, pe temelii de piatră și de fier, o frumoasă bisericuță din lemn în stil maramureșean. Inițiativa construirii unui schit aparține domnului ing. Alexandru Papp, precum și numeroșilor credincioși din Reșița și din alte părți. Proiectul a fost făcut de arhitectul Gheorghe Răureanu în anul 1943. După evenimentele politice din decembrie 1989, conducerea schitului a fost încredințată părintelui ieromonah Porfirie Nica, de la mănăstirea Săraca.
- SCHITUL BOGÂLTIN, Adresa: Sat Bogâltin, com. Cornereva, jud. Caraș-Severin, Hram: „Sf. Ap. Petru și Pavel“ (29 iunie). Piatra de temelie a bisericii s-a pus în anul 1949, construcția schitului fiind dirijată și executată de Ioan Rădulescu (ctitor principal), Nicolae Cănicean, Gheorghe Sorescu, Lazăr Drăghicescu și monahia Nimfodora Gherculescu (toți din Bogâltin), cu sprijinul credincioșilor din Bogâltin, Cornereva și de pe Valea Almăjului. Târnosirea (sfințirea) bisericii s-a făcut în ziua de 8 iulie 1959 de către Mitropolitul Banatului, Vasile Lăzărescu.
- SCHITUL POIANA MĂRULUI, Hram: „Înălțarea Domnului“ (40 de zile după Învierea Domnului). Adresa: Com. Măru, Stațiunea Poiana Mărului, jud. Caraș-Severin. Arhitectura bisericii este în stil bizantin (cruce greacă).
- SCHITUL GORNEA – SICHEVIȚA, Adresa: Com. Sichevița, sat Gornea, jud. Caraș-Severin, Hram: „Intrarea în biserică a Maicii Domnului“ (21 noiembrie). Schitul este așezat la o distanță de 200 m de la șoseaua care duce spre Moldova Nouă, la intersecția care indică drumul spre Gornea. În anul 2003, la sărbătoarea Izvorul Tămăduirii, s-a pus piatra de temelie pentru noua biserică, a cărui plan arhitectonic este în cruce greacă (bizantină).
- SCHITUL BĂILE HERCULANE, Adresa: Nicolae Stoica de Hațeg (Vila Doboșanu), Hram: „Nașterea Maicii Domnului“ (8 septembrie). Episcopia Caransebeșului a primit ca donație, în anul 1925, o vilă de la familia Doboșanu. În anul 1946, vila a fost luată de regimul comunist, iar în anul 1998 a fost retrocedată Episcopiei Caransebeșului. Cu sprijin substanțial din partea Centrului Eparhial, al Protopopiatului Băile Herculane și al unor oameni de bună credință, au început lucrările de reparație a clădirii.
- SCHITUL ÎNĂLȚAREA DOMNULUI REȘIȚA, Adresa: Reșița, Str. Mănăstirii nr.35, Hram „Înălțarea Domnului” Ziua Eroilor; construcția a început în 2004 pe terenul donat de credincioși din Cîlnic; în prezent este construit Corpul de chilii cu Paraclisul de Iarna, Altarul de vară și anexa, în primăvara 2015 urmând a începe construcția Bisericii mari.

Organizații neguvernamentale

În Episcopia Caransebeșului, cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Episcop Lucian și sub patronajul Instituției funcționează următoarele organizații neguvernamentale:

- Asociația „Ioan Popasu” – Caransebeș;
- Asociația „Societatea Femeilor Ortodoxe” – Caransebeș;
- Asociația „Arhieru Filaret Musta” – Caransebeș;
- Asociația „Corneliu Temeș” – Buchin;
- Asociația „Sfânta Mare Muceniță Ecaterina” – Oravița;
- Asociația „Teofania” – Mănăstirea Nera, com. Sasca Montană
- Asociația „Cuvioasa Parascheva” Reșița.

Sistemul de **biblioteci publice** din județul Caraș-Severin este constituit din:

- Biblioteca Județeană „Paul Iorgovici” Caraș-Severin;
- Bibliotecile Municipale Reșița și Caransebeș;
- Bibliotecile orășenești Anina, Băile Herculane, Bocșa, Moldova Nouă, Oravița, Oțelu Roșu;
- 61 biblioteci comunale.

Situația bibliotecilor comunale se prezintă astfel:

- 8 comune fără fond de carte (desființate);
- 32 comune au fond de carte în conservare;

- 21 comune au bibliotecă și bibliotecar angajat cu normă întreagă;
- 5 comune au bibliotecă și bibliotecar angajat cu jumătate de normă;
- 3 comune au bibliotecă deservită de voluntari.

Biblioteca Județeană "Paul Iorgovici"

Înființată în anul 1952, Biblioteca Județeană "Paul Iorgovici" continuă tradițiile unei biblioteci publice întemeiate încă din 1868, cu primii bibliotecari: Ion Simu și George Pocrean. Din anul 1974, în conformitate cu prevederile Decretului 703/23.12.1973, Biblioteca Municipală Reșița a devenit Bibliotecă Județeană, având ca sarcină asigurarea asistenței de specialitate pentru bibliotecile publice de pe raza județului Caraș - Severin.

Legea 334/2002 a bibliotecilor, republicată, cu modificările și completările, art. 28, lit. b stabilește în sarcina Bibliotecii Județene coordonarea metodologică a activității bibliotecilor publice de pe raza județului în care își desfășoară activitatea, prin acțiuni specifice de îndrumare și de evaluare, prin proiecte, programe și activități culturale, precum și acțiuni de îndrumare profesională; asigură aplicarea unitară a normelor biblioteconomice și a legislației în domeniu și coordonarea aplicării strategiilor și programelor de automatizare a activităților și serviciilor acestor biblioteci.

Anul 2014 a adus modificări în ceea ce privește structura de personal a Bibliotecii Județene, spațiile în care instituția își desfășoară activitatea și colecțiile pe care le deține în patrimoniul său. Ca urmare a unor reglementări fiscale și a H.C.L. al Municipiului Reșița nr. 25/28.01.2014 privind înființarea Serviciului Public „Biblioteca Municipală” Reșița, în directă subordine a Primăriei Municipiului Reșița, următoarele hotărâri au fost adoptate pentru a reglementa situația Bibliotecii Județene:

- H.C.J. Caraș-Severin nr.42 din 27.02.2014 prin care s-a aprobat schimbarea denumirii *Bibliotecii Județene „Paul Iorgovici” Reșița* în *Biblioteca Județeană „Paul Iorgovici” Caraș-Severin*
- H.C.J. Caraș-Severin nr.43 din 27.02.2014 prin care s-a aprobat noua organigramă a Bibliotecii Județene „Paul Iorgovici” Caraș-Severin cu un număr de 18 posturi și se stipula încheierea cu Consiliul Local Reșița a unui protocol de predare – primire a unor bunuri culturale (unități biblioteconomice) și a unor mijloace fixe (calculatoare și mobilier), în custodie, aflate în gestiunea Bibliotecii Județene „Paul Iorgovici” Caraș-Severin.

Având în vedere faptul că o parte a secțiilor Bibliotecii Județene (Secția pentru copii, Secția Periodice, Secția Franceză) funcționau în spațiile Primăriei Reșița iar dreptul de administrare al acestor spații ne-a fost revocat, a urmat un proces anevoios de mutare a fondului de carte din secțiile menționate în alte spații.

Ca urmare a reorganizării, Biblioteca Județeană își desfășoară activitatea în următoarele spații, după cum urmează :

- str. Paul Iorgovici, nr.50 (imobil aflat în proprietatea Consiliului Județean Caraș-Severin) – Sediul Central (depozit central, sală de lectură, birouri personal administrativ și de specialitate)
- str. Libertății, nr.40 (clădirea Casei de Cultură a Sindicatelor Reșița, et.2 – spațiu închiriat) – Secția Împrumut Adulți, Secția pentru copii, Secția Periodice, Secția „Banatica” și Centrul de Formare și Informare „Biblionet” (calculatoare cu acces gratuit la internet pentru public).
- Piața 1 Decembrie 1918 (spațiu închiriat) – Secția Anglo-Americană și Secția Franceză
- Str. Revoluția din Decembrie (spațiu închiriat) – Secția Germană
- Str. Țarcului, nr.1 (imobil aflat în litigiu) – Filiala Lunca Bârzavei (singurul punct de împrumut al Bibliotecii Județene în cartierul Lunca Bârzavei, cu un fond de carte de aproximativ 40.000 de volume)

O problemă stringentă cu care se confruntă Biblioteca Județeană este lipsa unui sediu propriu în cadrul căruia să fie grupate toate secțiile specializate, să existe condiții pentru păstrarea și creșterea fondului de carte aferent Depozitului Central, plus spații și dotări pentru o sală de

conferințe, o mediatecă, o ludotecă ș.a.m.d. Fondul total gestionat și pus în valoare de serviciile bibliotecii se ridică, la sfârșitul anului 2014, la cca. 290.245 unități de bibliotecă, sub formă de cărți, publicații periodice, presă, documente audio video. De asemenea schema de personal este subdimensionată ca urmare a transferului unui număr de 11 bibliotecari în cadrul serviciului de bibliotecă al Primăriei Reșița, ceea ce ne împiedică să asigurăm un program adecvat cerințelor publicului și să desfășurăm anumite activități specifice cum ar fi serviciul bibliografic, legătorie.

Programul național Biblionet – „Lumea în biblioteca mea”, una dintre cele mai importante investiții pentru facilitarea accesului public la Internet și construirea unui sistem durabil de biblioteci publice moderne în România, a fost finanțat de Fundația Bill & Melinda Gates și s-a derulat pe o perioadă de 5 ani prin Fundația Research & Exchanges Board (IREX).

Perioada de implementare a programului național Biblionet în județul Caraș-Severin a fost 2011 – 2013, prin program fiind dotate cu tehnologie modernă 34 biblioteci publice, după cum urmează:

- RUNDA a III-a la nivel național, prima în județul Caraș-Severin:

Biblioteci orășenești: Biblioteca Municipală Caransebeș, „N. Stoica de Hațeg” Băile Herculane, „Tata Oancea” Bocșa, Moldova Nouă;

Biblioteci comunale: Armeniș, Băuțar, Bozovici, Carașova, Fîrlug, Gîrnic, Iablanița, Pojejena, Ramna, Sacu, Topleț;

- RUNDA a IV-a la nivel național, a doua în județul Caraș-Severin:

Biblioteci orășenești: Biblioteca Municipală Caransebeș – Filială, „Simion Manguica” Oravița, „Virgil Birou” Anina;

Biblioteci comunale: Bolvașnița, Berzasca, Constantin Daicoviciu, Slatina Timiș, Goruia, Vermeș, Lăpușnicu Mare;

- RUNDA a V-a la nivel național, a treia în județul Caraș-Severin:

Biblioteci comunale: Prigor, Mehadia, Dalboșeț, Bănia, Răcășdia.

Echiparea standard a unei biblioteci publice locale a inclus calculatoare, imprimantă multifuncțională, scanner, router wireless, căști cu microfon, camere Web, switch, videoprojector, ecran de proiecție și software. Valoarea totală a donațiilor a fost cca. 916.000 RON.

Prin introducerea serviciilor de acces public gratuit la internet furnizate de bibliotecarii instruiți în cadrul Biblionet, cetățenii pot să rezolve probleme medicale, să găsească un loc de muncă, să comunice cu rudele din străinătate, să găsească informații din domeniul educației, legislației, etc.

Totodată, cetățenii au beneficiat de parteneriatul dintre programul Biblionet și Agenția pentru Plăți și Intervenții în Agricultură (APIA), între 2011 și 2013, peste 90.000 de fermieri au completat în bibliotecile publice cererile pentru subvențiile agricole acordate de APIA, valoarea totală a subvențiilor fiind de peste 115 milioane de euro. Datorită implicării bibliotecilor, fermierii au economisit peste 750.000 euro care ar fi fost cheltuiți cu transportul la centrele APIA.

În perioada de implementare a programului, bibliotecile au dovedit că sunt un partener eficient pentru servicii care contribuie la implementarea strategiei de dezvoltare județeană sau locală: acces la locuri de muncă, informații pentru dezvoltarea afacerilor, informații pentru rezolvarea problemelor de sănătate, educație, etc.

Principala problemă din domeniu o reprezintă lipsa dotărilor bibliotecilor din județul Caraș-Severin cu calculatoare și cu softuri de bibliotecă pentru personalul acestora. În prezent, Biblioteca Județeană Caraș-Severin utilizează începând cu anul 2012 un soft integrat de bibliotecă, iar în mediul rural o singură bibliotecă, cea din comuna Sacu, dispune de un soft similar.

Colecții

În ceea ce privește colecțiile, mărimea acestora nu respectă cerințele Legii bibliotecilor în cazul bibliotecilor orășenești și comunale. Creșterea colecțiilor acestor biblioteci se realizează în special prin donații de la Biblioteca Județeană și alte surse, sumele prevăzute în bugetele locale pentru achiziția de documente de bibliotecă fiind foarte mică.

Biblioteca publică – Centru de informare

Creșterea numărului de utilizatori noi înscriși arată că membrii comunităților folosesc bibliotecile pentru rezolvarea problemelor personale. Percepute mult timp doar ca un depozit de carte, loc de păstrare și împrumut al cărților de literatură (beletristică), bibliotecile publice își afirmă

din ce în ce mai pregnant rolul de loc acces la informație de uz general, cu colecții ce acoperă toate domeniile din universul cunoașterii. Prin programele de educație non formală, prin evenimentele culturale găzduite, utilizatorii bibliotecilor publice își găsesc răspuns la probleme, biblioteca publică fiind soluția facilă pentru rezolvarea unor diverse probleme de informare.

Personalul bibliotecilor

Calitatea și diversitatea serviciilor depind de personalul existent în biblioteci. Urmare a OUG 63/2010 situația acoperirii numeric cu personal este îngrijorătoare.

„Biblioteca Municipală” Reșița

Serviciul Public „Biblioteca Municipală” Reșița a fost înființat din luna ianuarie 2014, conform HCL nr.25/28.01.2014 sub autoritatea Consiliului Local al Municipiului Reșița având un număr de 10 bibliotecari și 1 cu atribuții administrative, numărul de publicații fiind de **48500** de unități bibliografice

Biblioteca Municipală Reșița, pune la dispoziția cetățenilor din municipiu, colecții și informații din toate domeniile cunoașterii umane, materializate în documente specifice: cărți, publicații, cărți, CD-uri, etc.

Lectura și informarea la nivelul comunității reșițene se realizează prin cele 5 secții ale Serviciului Public „Biblioteca Municipală”:

- Secția de Împrumut pentru adulți
- Secția pentru copii și tineret ;
- Secția pentru vârsta a treia
- Secția realizată prin campania „*Construim o bibliotecă pentru comunitatea ta*”
- Sediul Central situat pe Str. G.A. Petculescu, nr.2A

În cursul anului 2014, din luna martie până în septembrie, indicii de performanță sunt:

- utilizatorii activi : 4762;
- utilizatori nou înscriși : 1042.
- aproximativ 3000 de participanți și beneficiari ai proiectelor și manifestărilor culturale

Principalele campanii derulate au fost: „*Construim o bibliotecă pentru comunitatea ta*”, „*Fă o bucurie, dă o jucărie, leagă o prietenie*”, „*UNITED împotriva rasismului*”, „*Hai pe net*” – campanie de incluziune digitală.

Principalele activități derulate au fost: *Un zâmbet și o floare* – 1 martie, *Ziua mondială a sănătății*, *125 de ani de la nașterea lui Charlie Chaplin*, Activități pe toată perioada *Săptămânii altfel sub genericul: „Lasă-te pierdut într-o carte”*; *Ziua Europei* – concurs cu premii cu tema „*Capitalele Statelor Uniunii Europene*”; *Ziua Internațională de acțiune pentru sănătatea femeii* – sesiune de informare; *Ziua Mondială a Mediului*, *Proiect Bibliovacanța*, *Ziua Internațională a Alfabetizării* etc.

Pluralismul cultural

Deși românii au fost întotdeauna majoritari în arealul Banatului istoric, chiar dacă secvențial, pentru anumite perioade și pentru anumite localități, unele minorități au depășit numărul autohtonilor (cazul germanilor din Reșița în perioada STEG), un element ce conferă unicitate și dă valoare spațiului istorico-geografic al Banatului Montan este multietnicitatea și implicit multiculturalitatea, concepte care sunt aici mult mai încărcate de sensuri decât în alte zone.

Structura etnică a populației conform datelor din Recensământul populației din 2011, indică o mare diversitate etnică la nivelul județului Caraș-Severin. Dintre aceste comunități, cea românească este majoritară și participă în mod preponderent la viața culturală, spirituală și artistică a județului. Structura etnică a populației județului este prezentată la Capitolul I.6 Factori socio-demografici.

Restrângerea comunităților s-a produs atât ca număr, cât și ca activitate în planul vieții spirituale și culturale. Astfel, comunitatea germană își afirmă valorile culturale într-un spațiu ce gravitează în jurul centrelor culturale comunitare, al școlilor în limba maternă, precum și al bisericilor.

Valorile pluralismului și ale toleranței culturale au ca principale forme de exprimare festivalurile, spectacolele, reprezentările culturale, sărbătorile tradiționale și bisericești.

1.8.1.2. Activități culturale

Calendarul anual al manifestărilor culturale pe județ este prezentat în Anexa nr.1.8.2., în Anexa nr.1.8.3. este redată Agenda Culturală a Episcopiei, iar în Anexa nr.1.8.4 Principalele manifestări culturale desfășurate de Primăria Municipiului Reșița în anul 2014.

Ansambluri folclorice

Principalele ansambluri folclorice care activează în județ sunt:

- Ansamblul de Cântece și Dansuri Semenicul
- Orchestra Profesionistă a Consiliului Județean Caraș-Severin Virtuozii Semenicului
- Ansamblul Profesionist de Cântece și Dansuri Doina Banatului
- Ansamblul de Cântece și Dansuri Românești Reșițeană
- Ansamblul de Muzică și Dansuri Folclorice Bocșana - Bocșa
- Ansamblul Iedera - Oțelu Roșu
- Ansamblul Datina Cărășană - Reșița
- Formația de Cântece și Dansuri Hora Carașului - Oravița
- Ansamblul de Cântece și Dansuri Populare Flori de Mai - Reșița
- Formația de Cântece și Dansuri Junii Carașului - Greoni
- Ansamblul Înfrățirea - Moldova Nouă
- Formația de Dansuri Populare Floare Câlniceană - Câlnic/Reșița
- Formația de Dansuri Populare Bârzava - Reșița
- Ansamblul Florile Semenicului - Bolvașnița
- Ansamblul Cununița - Bănia
- Ansamblul Doina Prigoreana - Prigor
- Ansamblul de Cântece și Dansuri Armenișana - Armeniș
- Formația de Dansuri Populare Germane Enzian
- Ansamblul de Dansuri și Muzică Populară Românească și Sârbească - Socol
- Asociația Culturală și Formația Folclorică Karasevska Zora - Carașova
- Grupul Folcloric K.U.D. Sveti Nikola Radimna - Radimna
- Ansamblul de Dansuri Călușerul - Soceni
- Formația de Dansuri Populare Gugulanul - Turnu Ruieni
- Formația de Cântece și Dansuri Țigănești Porumbelii de Aur - Greoni

Toate acestea sunt formații de amatori de cântece și dansuri, fiind reprezentative pentru folclorul din aceasta parte a Banatului Montan, punând în valoare tradițiile și obiceiurile locale.

1.8.2. Tineret și sport

În perioada 2007 - 2012, **Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Caraș-Severin** (DJST CS) a organizat foarte multe și diverse activități sportive, care s-au dovedit eficiente pentru întărirea stării de sănătate a unui număr mare de cetățeni.

S-au organizat competițiile sportive propuse în cele 10 programe anuale pe domenii de activitate din cadrul strategiei județene, ca de exemplu: „*Primăvara sportului cărășean*”, „*Punți de Prietenie*”, „*Educație prin mișcare, Sănătate prin sport*”, „*Mens Sana in Corpore Sano*”, „*Olimpismul contemporan și valențele sale*”, etc.

Cele mai importante competiții sportive desfășurate au fost: Campionatul Național de Marș, Gala Sportului Cărășean, Cupa „Gărana” la orientare pe schiuri, Campionatul Național Școlar de

Înot, Memorialul „Ioan Schuster” la înot masters, Campionatul Național de box, Cupa „Bârzava”, Campionatul Național, Cupa „Mystic” la dans sportiv, Cupa „DKMT” la gimnastică, Cupa „Hercules” la lupte libere, Cupa „Streetball Challenge” și altele de nivel internațional, național, județean și local la handbal, minifotbal, tenis de masă, lupte, gimnastică.

S-a realizat o colaborare bună cu structurile sportive din județ și cu autoritățile administrației publice locale, încheindu-se protocoale de colaborare pe linie sportivă cu asociațiile și cluburile care au desfășurat competiții sportive, precum și cu primăriile orașelor și comunelor din județ, ca de exemplu: Anina, Bocșa, Oțelu-Roșu, Caransebeș, Reșița, Bozovici, Fârlug, Băile Herculane, Oravița, etc.

S-a reușit înființarea de noi asociații sportive, astfel la data de 31 decembrie 2013 existau pe raza județului 136 structuri sportive: 28 asociații sportive școlare, 9 asociații județene și 99 alte structuri în alte domenii.

DJST CS a colaborat cu consiliile locale și județene în scopul utilizării eficiente a subvențiilor locale pentru activitatea sportivă de performanță din județ. Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Caraș-Severin a avut un sprijin deosebit din partea Consiliului Județean Caraș – Severin, dar și din partea Primăriei Municipiului Reșița, acestea finanțând o parte din competițiile importante ale județului, cum sunt: Cupa „Cerbul” – schi, Cupa „Reșița” – atletism, Cupa „Banatului” – înot, „Sărbătoarea Sportului Cărașean” – Premiarea celor mai buni sportivi, antrenori, echipe ale județului, etc.

În cea ce privește *infrastructura sportivă* din județ (stadioane, săli de sport, terenuri de tenis, bazine, etc), Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Caraș - Severin are în baza de date un număr de 125 baze sportive, dintre care cele mai importante sunt: Sala Polivalentă din Reșița și Complexul Sport și Sănătate din Reșița, unde se pot organiza activități sportive de nivel internațional și național.

DJST CS nu a putut finanța unele programe proprii ale asociațiilor județene și structurilor de drept privat în vederea organizării de competiții sportive, deoarece nu s-au mai primit fonduri nerambursabile de la Ministerul Tineretului și Sportului.

Infrastructura pentru tineret cuprinde un număr de 10 tabere: Râul Alb, Miniș, Băile Herculane, Brebu Nou, Cireșnaia, Maciova, Poiana Mărului, Jervani, Vila Klaus și Delinești.

1.8.3. Cercetare

1.8.3.1. Infrastructura în domeniul cercetării

Principalele institute și unități de cercetare din județul Caraș-Severin sunt următoarele:

- Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița - Centrul de Cercetări în Hidraulică Automatizări și Procese Termice;
- S.C Hydro Engineering S.A Reșița;
- Stațiunea de Cercetare–Dezvoltare pentru Creșterea Ovinelor și Caprinelor Caransebeș;
- Institutul de Cercetare și Amenajări Silvice București, Stațiunea Timișoara.

1.8.3.2. Activitatea de cercetare în cadrul Universității „Eftimie Murgu” din Reșița

Cercetarea, indisolubil legată de educația superioară de calitate, a reprezentat încă de la înființarea Universității „Eftimie Murgu” din Reșița o componentă importantă a activității cadrelor didactice, cercetătorilor și studenților. La ora actuală, aceasta se desfășoară în principal în cadrul centrelor de cercetare ale universității și este preponderent aplicativă, răspunzând solicitărilor mediului de afaceri și spațiului instituțional public.

Unitatea de cercetare reprezentativă a Universității „Eftimie Murgu” din Reșița este *Centrul de Cercetări în Hidraulică, Automatizări și Procese Termice (CCHAPT)*. Înființat la sfârșitul anului

1997, CCHAPT a devenit treptat un nume cunoscut în țară și peste hotare în domeniul echipamentelor energetice de mare putere (turbine hidraulice, generatoare și motoare electrice de mare putere), datorită numeroaselor lucrări de cercetare, proiectare, consultanță, dezvoltare, expertiză, asistență tehnică și studii de re tehnologizare realizate. Printre beneficiarii tradiționali ai lucrărilor CCHAPT se numără: Sucursalele de Hidrocentrale ale Hidroelectrica S.A. (S.H. Porțile de Fier, S.H. Râmnicu Vâlcea, S.H. Slatina, S.H. Caransebeș, S.H. Hațeg, S.H. Cluj, S.H. Oradea, S.H. Sebeș); Electromagnetica București; Institutul de Studii și Proiectări Hidroenergetice București; H.E. DJERDAP Serbia; ANDRITZ Hydro Elveția; ASTRÖ Austria; LMH; Ecole Polytechnique Fédérale de Lausanne Elveția; Voith Germania.

CCHAPT efectuează activitate de cercetare științifică în următoarele domenii:

- Hidraulică și mașini hidraulice;
- Ingineria materialelor;
- Mașini electrice;
- Automatizări și sisteme de reglare;
- Energii regenerabile și evaluarea potențialului eolian;
- Consultanță tehnică;
- Expertiză și recepții pe hidroagregate și modele de turbine hidraulice;
- Verificări de garanții contractuale în calitate de instituție neutră.

CCHAPT este o unitate de cercetare certificată ISO 9001:2000, ISO 14001:2005 și ISO 18001:2005. În cadrul CCHAPT funcționează un *Laborator pentru analize metalografice și măsurători de performanță pe hidroagregate*, „ExpertLAB”, care este acreditat SR EN ISO/CEI 17025:2005, având statutul de laborator neutru. Dotarea tehnică este deosebită, ridicându-se la aproximativ 2.500.000 Euro.

În cei 16 ani de existență, numărul total al contractelor de cercetare derulate s-a ridicat la 123. Lucrările efectuate în cadrul acestor contracte au fost prezentate în 214 rapoarte tehnice și valorificate prin intermediul a numeroase produse și tehnologii noi. Numărul specialiștilor implicați, anual, în această activitate de cercetare a fost de 20 – 35 persoane, în funcție de numărul și amploarea contractelor, la care se adaugă studenții, doctoranzi și post doctoranzi.

Numărul contractelor de cercetare, al rapoartelor tehnice și evoluția anuală a veniturilor CCHAPT se prezintă în tabelul nr.1.8.1.

Tabelul nr.1.8.1. Contracte de cercetare și rapoarte tehnice

Anii de derulare	Nr. de contracte	Nr. de rapoarte tehnice	Valoare contracte cu mediul economic (lei)	Valoarea obținută din granturi de cercetare naționale (lei)
1997-2000	7	19	52.324	
2001-2003	15	35	277.113	7.200
2004	8	11	217.841	
2005	6	19	219.471	
2006	11	7	140.078	18.500
2007	15	22	190.142	815.400
2008	14	24	249.082	265.000
2009	14	24	738.371	
2010	18	25	559.567	
2011	7	16	683.640	
2012	8	12	476.500	
Total	123	214	3.804.129	1.106.100

Alte aspecte privind cercetarea în cadrul Universității “Eftimie Murgu” din Reșița sunt prezentate la capitolul I.7.1.11. Universitatea “Eftimie Murgu” din Reșița.

1.8.3.3. Activitatea de cercetare în cadrul S.C Hydro Engineering S.A Reșița

În prezent activitățile de bază ale companiei S.C Hydro Engineering S.A Reșița acoperă următoarele direcții:

- Cercetare – dezvoltare;
- Proiectare funcțional – constructivă;
- Producție microhidrocentrale, RAV, sisteme de automatizare și control, echipamente hidromecanice;
- Soluții la cheie;
- Teste, expertize, studii;
- Asistență tehnică și montaj microhidroagregate.

1.8.3.4. Activitatea de cercetare în cadrul Stațiunii de Cercetare–Dezvoltare pentru Creșterea Ovinelor și Caprinelor Caransebeș

Statiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Creșterea Ovinelor si Caprinelor Caransebes (S.C.D.C.O.C.) a fost înființată în anul 1981, fiind singura unitate de cercetare in domeniul creșterii ovinelor și caprinelor din sud-vestul țării. Se află în subordinea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu Sisești" București, în baza Legii nr.45/2009 și HG 35/2006.

Obiectul de activitate al stațiunii este cercetarea fundamentală, aplicativă, dezvoltarea tehnologică și inovarea; producerea, multiplicarea și comercializarea de animale de rasa și alte produse specifice profilului de activitate; transferul tehnologic al rezultatelor cercetării; instruire profesională, servicii de consultanță și expertiză în domeniu, editare de publicații; relații de cooperare și comerț interior și exterior cu diferite instituții, organizații și agenți economici.

Activitatea de cercetare a stațiunii se derulează în cadrul a patru domenii principale:

- Genetica și ameliorare;
- Reproducere;
- Nutriție;
- Tehnologii de creștere și exploatare a ovinelor și caprinelor.

S.C.D.C.O.C. Caransebeș este amplasată într-o zonă cu cel mai mare potențial de creștere a ovinelor și caprinelor din țara noastră. Aceasta constatăre este dată de suprafețele mari de pășuni permanente și efectivele de ovine și caprine, într-o creștere progresivă în ultimii ani, existente în zona de influență a stațiunii, care cuprinde următoarele județe: Caraș-Severin, Timiș, Arad, Hunedoara și Mehedinți. Direcțiile de cercetare ale stațiunii în perioada 2007-2013 au fost orientate pentru realizarea următoarelor probleme prioritare:

- ameliorarea potențialului genetic al raselor autohtone de ovine și caprine în direcția producțiilor de carne și lapte;
- crearea și consolidarea unor linii (rase) de ovine și caprine specializate de înaltă productivitate;
- elaborarea și aplicarea unor biotehnologii moderne în reproducția ovinelor și caprinelor care să conducă la obținerea unui număr mai mare de producție;
- elaborarea de tehnologii pentru înființarea de pășuni temporare pentru diverse zone ecologice și diferite moduri de valorificare;
- ameliorarea pășunilor permanente prin aplicarea unor tehnologii specifice de cultivare (studiul interacțiunii dintre fertilizarea organică și chimică pe diferite tipuri de pășuni);
- elaborarea de tehnologii optimizate de creștere și exploatare a ovinelor și caprinelor în funcție de zona geografică, mărimea exploatarei și direcția de producție.

Infrastructura existentă a stațiunii constă în:

- *Patrimoniu funciar* - 262,89 ha, din care: 248 ha teren arabil, 5,09 ha fânețe, 9,8 ha teren neagricol;

- *Patrimoniul animal* - 665 capete ovine (efectiv structurat pe rase și linii genetice, specializate pentru producțiile de carne și lapte) și 149 capete caprine (efectiv structurat pe diverse genotipuri).

Numărul de brevete/patente de invenții obținut în perioada 2007-2013 este următorul:

- Produse, tehnologii, studii servicii, creații biologice: 12;
- Lucrări științifice publicate în reviste de specialitate: 105;
- Lucrări /articole de popularizare (tehnice): 38;
- Lucrări științifice prezentate la conferințe internaționale: 24.

Situația proiectelor derulate în perioada 2007-2013 – Capitolul I.2. Anexa I.2.1. se prezintă astfel: 8 proiecte de cercetare coordonate de stațiune și în parteneriat cu alte instituții de cercetare și învățământ agricol din țară, din care 7 sunt finalizate. La realizarea acestor proiecte au participat un număr de 8 specialiști, din care 6 cercetători cu o solida experiență profesională fiind doctori în știință. Rezultatele obținute în urma activității de cercetare se concretizează în produse sub forma de noi creații biologice, linii de ovine și caprine performante care să sporească eficiența economică a crescătorilor, tehnologii moderne de creștere și exploatare, aliniate la normele impuse de UE.

1.8.3.5. Institutul de Cercetare și Amenajări Silvice București, Stațiunea Timișoara.

Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice (ICAS) a fost înființat în anul 1933. Prima stațiune de cercetare din țară, cea de la Timișoara, avea ca obiectiv principal cercetările în domeniul vânătorii, dar și altele (silvotehnică, tipologie forestieră, protecția pădurilor, etc.) și cuprindea 4 subunități: 3 colective de cercetare (Timișoara, Simeria, Caransebeș) și Ocolul Silvic Experimental Caransebeș. Până în noiembrie 2012, conducerea Stațiunii era asigurată de ICAS Simeria, iar ulterior aceasta s-a asigurat de la Timișoara.

În prezent, Stațiunea ICAS Timișoara are în subordine Stațiunea Simeria, Colectivul de Cercetare Caransebeș și Ocolul Silvic Experimental Caransebeș.

Cercetările recente se încadrează în următoarele domenii:

- Ecologie forestieră;
- Biometrie forestieră: Monitoring forestier european, etc.;
- Genetică forestieră;
- Protecția pădurilor.

Stațiunea ICAS Timișoara mai desfășoară și alte activități:

- Dezvoltare tehnologică în silvicultură – proiectare în amenajarea pădurilor;
- Managementul ariilor protejate Arboretumul Bazoș și Arboretumul Simeria;
- Producție de puiști forestieri și ornamentali;
- Administrație silvică – Ocolul Silvic Experimental Caransebeș.

Cifra de afaceri per total Stațiune a fost în anul 2014 de 6935213,69 lei (cercetare-dezvoltare în silvicultură – 657335,71 lei, Inventar Forestier Național – 10000 lei, producție – pepiniere și Arboretumuri – 214025,25 lei, proiectare–amenajarea pădurilor – 185320,40 lei, Ocolul Silvic Experimental Caransebeș – 5868532,33 lei).

Cifra de afaceri per total Stațiune a fost în anul 2013 de 7049432,66 lei (cercetare-dezvoltare în silvicultură – 890642,31 lei, Inventar Forestier Național – 384957,94 lei, producție–pepiniere și Arboretumuri – 318095,37 lei, proiectare–amenajarea pădurilor – 282549,13 lei, Ocolul Silvic Experimental Caransebeș – 5173187,91 lei).

Pentru județul Caraș-Severin sunt relevante, doar datele privind Ocolul Silvic Experimental Caransebeș. Valorile privind activitățile de cercetare și proiectare sunt cuprinse în cifra de afaceri a Institutului (la nivel central) și nu pot fi defalcate sume referitoare la județul Caraș-Severin.

Descrierea infrastructurii existente

Infrastructura Institutului este alcătuită din 3 sedii – Timișoara, Simeria și Caransebeș, ultimul fiind și sediul Ocolului Silvic Experimental Caransebeș. ICAS dispune de teren pentru experimentare – la Timișoara și la Bazoș, la Simeria și la Dobra, precum și de pepiniere silvice pentru producția de puiști forestieri și ornamentali.

La nivelul infrastructurii de cercetare, ICAS dispune de următoarele Laboratoare: Laboratorul de Ecologie Forestieră (Timișoara, include micro-laboratorul de Dendrocronologie), Laboratorul de Genetică (Simeria + Caransebeș), Laboratorul de Protecția Pădurilor (Timișoara), Laboratorul de Biometrie Forestieră (Timișoara), Laboratorul de Silvotehnică (Timișoara).

Infrastructura de cercetare dispune de calculatoare electronice și echipamente periferice în număr și cu performanțe acoperitoare, precum și de alte echipamente și aparatură specifice fiecărui Laborator. Gradul de acoperire este estimat la 80%.

Până în prezent, începând cu anul 2007, ICAS a derulat un număr de 14 proiecte care se desfășoară sau au legătură cu județul Caraș-Severin, 10 proiecte finalizate, 4 în derulare.

1.8.3.6. Probleme actuale ale cercetării

Conform datelor regiunii DKMT, colectate la nivelul anului 2011 pentru județul Caraș-Severin, numărul de angajați în sectorul cercetare-dezvoltare (C-D) a fost 127, ceea ce corespunde la 11.3 angajați în C-D / 10000 angajați. Pot fi enumerate următoarele probleme specifice activității de C-D:

- o Actuala infrastructură de cercetare utilizată în activitățile specifice din cadrul unităților de cercetare-dezvoltare este de regulă perimată, fapt ce duce la îngreunarea severă sau chiar la imposibilitatea derulării unor cercetări de nivel ridicat, care să permită publicarea rezultatelor cercetărilor în jurnale de prestigiu și să ducă la înregistrarea de rezultate favorabile și necesare domeniului de referință;
- o Lipsa unei strategii clare de dezvoltare a cercetării-dezvoltării, agreată de factorii implicați (ministere, institute, universități, asociații profesionale, patronate, etc.); lipsa proiectelor de lungă durată care să implice activitatea de cercetare-dezvoltare;
- o Lipsa unui cadru legal și funcțional privind funcționarea unităților de cercetare-dezvoltare, precum și asigurarea unor surse de finanțare stabile necesare redresării activității de cercetare-dezvoltare la standardele impuse de Uniunea Europeană; România este singura țară din lume în care salariile cercetătorilor nu sunt asigurate de la Bugetul de stat, fapt ce determină o parte din cercetătorii de valoare să emigreze în alte țări sau să se orienteze spre alte sectoare de activitate;
- o Capacitatea agenților economici de a absorbi rezultatele cercetării;
- o Nivelul și interesul scăzut al agenților economici de alocare a unor fonduri pentru cercetare;
- o Lipsa colaborării dintre agenții economici și centre/instituții de cercetare-dezvoltare.

1.9. Economie și mediu de afaceri

1.9.1. Contextul macroeconomic al județului Caraș-Severin

Produsul Intern Brut

- **Evoluția PIB Regiunea Vest 2007-2011**

Deși a pornit de la o bază inferioară, Regiunea Vest a fost caracterizată de o creștere dinamică, din perspectiva evoluției PIB-ului. Evoluția PIB-ului Regiunii Vest în perioada 2007-2011 este prezentată în tabelul nr.1.9.1 și graficul nr.1.9.1.

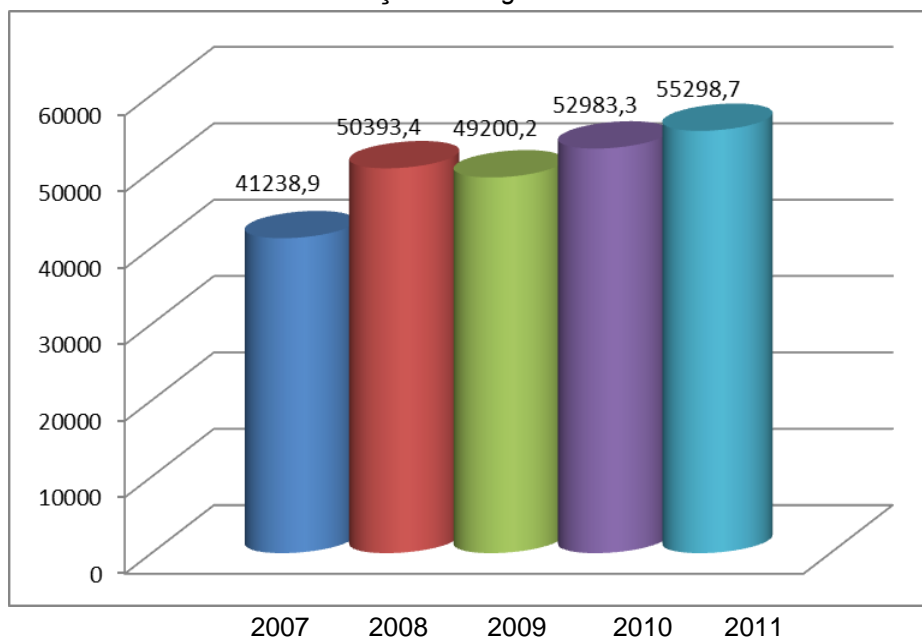
Tabelul nr.1.9.1. Evoluția PIB-ului pe regiune și județe în perioada 2007-2011 mil lei

Regiune/județe	2007	2008	2009	2010	2011
REGIUNEA VEST	41238,9	50393,4	49200,2	52983,3	55289,7
Arad	9286,4	11082,2	10774,5	11549,8	12386,3
Caraș-Severin	5353,2	6113,7	6409,6	6658,6	6478,4

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Hunedoara	8803,6	9683,1	9301,7	9396,8	9528,4
Timiș	17889,4	23514,4	22714,4	25378,1	26896,6

Graficul nr.1.9.1. Evoluția PIB Regiunea Vest 2007-2011

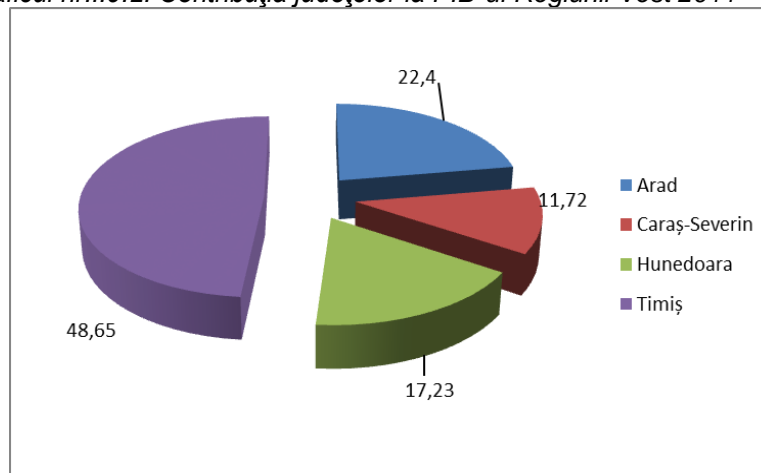
- Contribuția județului Caraș-Severin la PIB Regiunea Vest (2011)**

La nivelul anului 2011, existau diferențe considerabile la nivelul Regiunii Vest cu privire la dimensiunea economiei, contribuția județului Caraș-Severin la PIB-ul regional era de 11,72%. Contribuția județelor la PIB-ul Regiunii Vest la nivelul anului 2011 este redată în tabelul nr.1.9.2. și graficul nr.1.9.2.

Tabelul nr.1.9.2. Contribuția județelor la PIB-ul Regiunii Vest

ARAD	CARAȘ-SEVERIN	HUNEDOARA	TIMIȘ
22,4 %	11,72%	17,23%	48,65%

Graficul nr.1.9.2. Contribuția județelor la PIB-ul Regiunii Vest 2011

- PIB pe cap de locuitor (PIB R/loc) Regiunea Vest**

Pornind de la o bază inferioară, Regiunea Vest a înregistrat o creștere economică, după cum demonstrează evoluția PIB-ului Regional/locuitor în perioada 2007-2010.

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

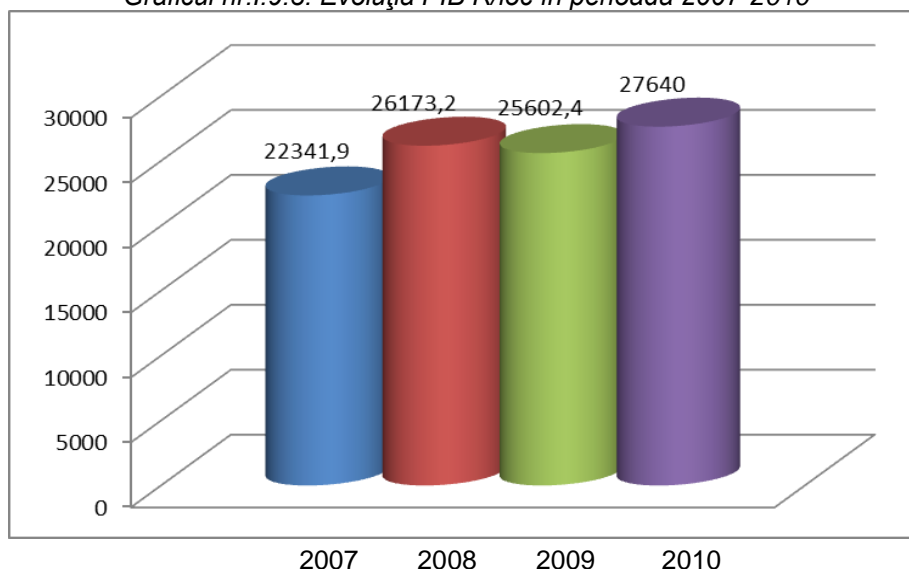
Evoluția PIB regional/locuitor al Regiunii Vest în perioada 2007-2010 este prezentată în tabelul nr.1.9.3. și graficul nr.1.9.3.

Tabelul nr.1.9.3. Evoluția PIB R/loc în perioada 2007-2010

RON/loc

Regiune/Anul	2007	2008	2009	2010
REGIUNEA VEST	22341,9	26173,2	25602,4	27640,0

Graficul nr.1.9.3. Evoluția PIB R/loc în perioada 2007-2010

În cadrul Regiunii Vest există disparități între județe, județul Timiș era în 2010 cu 31,5% peste media Regiunii Vest (cu 52,8% peste media PIB p.c. a României), Arad aproape de media Regiunii Vest-91,8% (peste media națională 103,2%), Caraș-Severin 75,1% din media Regiunii Vest, respectiv 84,9 din media națională și Hunedoara 73,7% din media Regiunii Vest și 83,3% din media națională.

Cu toate acestea, disparitățile intraregionale nu sunt în nici un caz extreme, chiar și cele mai puțin dezvoltate județe sunt aproape de media națională și prezintă un ritm de creștere superior mediei naționale și a celor mai multe dintre județele românești. Caraș-Severin este pe locul 13 în România ca PIB p.c., în timp ce Hunedoara ocupă locul 14, Timișul ocupă locul 3, iar Arad locul 10.

Productivitatea muncii

Tendința de a reduce discrepanțele în termeni de productivitate între diferite sectoare și sub sectoare economice este un factor important pentru schimbările structurale de pe piața muncii.

România are productivitate scăzută în comparație cu țările UE, conform datelor din tabelul nr.1.9.4.

Tabelul nr.1.9.4. Productivitatea muncii – date comparative RO-UE 27

Indicator	2011		
	RO	UE 27	RO ca % din valoare UE 27
Productivitatea muncii pe persoană angajată	51,1	100	-48,9
Cost unitar real al forței de muncă-rata de creștere %	-5,9	-0,6	-5,3

Productivitatea în sectorul agricol este sub un sfert din media națională, în timp ce productivitatea din industrie și servicii are valori peste media națională.

Sectorul construcțiilor este sectorul cu dinamica cea mai mare, care și-a dublat contribuția la valoarea adăugată brută națională, cota de ocupare a forței de muncă în acest sector a crescut cu aproximativ 4% între 2000 și 2010.

Sectorul financiar a înregistrat cea mai mare creștere în productivitate, fără a fi însoțită de o creștere corespunzătoare în ocuparea forței de muncă.

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Modernizarea și restructurarea agriculturii, precum și dezvoltarea industrială, în special sectorul alimentar reprezintă avantaje competitive pentru creșterea economică, date fiind efectele schimbărilor de climă și cererea crescândă de alimente la nivel global.

Regiunea Vest era conform datelor statistice din 2009 printre cele mai puțin performante din punct de vedere al productivității în Europa. Regiunea Vest avea o productivitate a muncii de 14.500 Euro/persoană ocupată, fiind astfel pe locul 2 în România și de aproape patru ori mai mică decât media UE, conform datelor din tabelul nr.1.9.5.

Tabelul nr.1.9.5. Productivitatea muncii, mii euro per persoană angajată

	2009	Creștere medie anuală 2000-2009
Regiunea Vest	14,5	15,2%
<i>România</i>	13,4	15,0%
<i>UE 27</i>	55,2	1,8%

- **Volumul exporturilor și importurilor**

Ponderea exporturilor Regiunii Vest în volumul exporturilor României este prezentată în tabelul nr.1.9.6.

Tabelul nr.1.9.6. Ponderea exporturilor Regiunii Vest din exportul României

	2007	2009	2010
<i>Ponderea din volumul exporturilor României</i>	15,8%	14,3%	14,1%
<i>Locul ocupat</i>	2	3	4
<i>Ponderea din volumul importurilor României</i>	9,7%	10%	10,5%

Volumul exporturilor și importurilor la nivel național, regional și pe județe componente ale regiunii în anul 2013 este redat în tabelul nr. 1.9.7.

Tabelul nr.1.9.7. Volumul exporturilor și importurilor pe țară, regiune și județe mii euro

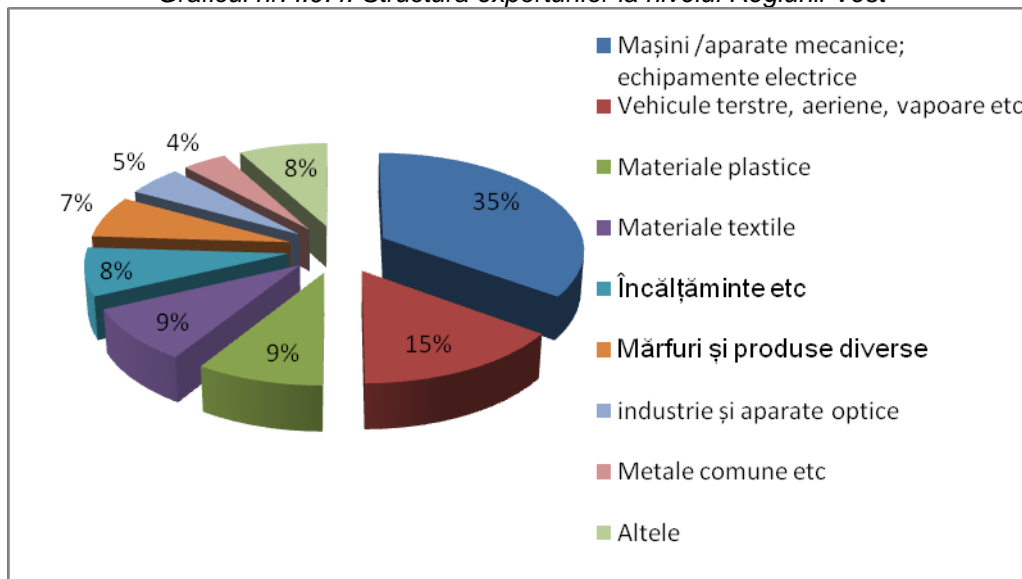
Nr. crt	INDICATOR	2013	%
1.	TOTAL ȚARĂ		
	Exporturi	49564229	-
	Importuri	55268109	-
2.	REGIUNEA VEST		
	Exporturi	7083878	14,30
	Importuri	5893015	10,67
3.	ARAD		
	Exporturi	2409525	34,01
	Importuri	2150326	36,49
4.	CARAȘ-SEVERIN		
	Exporturi	251431	3,55
	Importuri	154680	2,62
5.	HUNEDOARA		
	Exporturi	661424	9,34
	Importuri	498921	8,47
6.	TIMIȘ		
	Exporturi	3761498	53,10
	Importuri	3089088	52,42

Contribuția județului Caraș-Severin la volumul exporturilor Regiunii Vest la nivelul anului 2013 a fost 2,62%.

În Regiunea Vest, volumul exporturilor la nivelul anului 2012 a fost de 5,841,14 mil.Euro, adică 17,19 % din volumul exporturilor din România (33.983,6 mil.Euro).

Structura exporturilor la nivelul Regiunii Vest în anul 2012 este redată în graficul nr.1.9.4.

Graficul nr. I.9.4. Structura exporturilor la nivelul Regiunii Vest

I.9.2. Agenții economici

Evoluția numărului de agenți economici în perioada 2007-2013

Evoluția numărului de firme active în perioada 2007-2013 este prezentată în tabelul nr.I.9.8.

Tabelul nr.I.9.8. Evoluția numărului de firme active în perioada 2007-2013

An	Număr firme*	Din care:	
		Persoane fizice (PFA, II, IF)	Persoane juridice
2007	10753	3773	6980
2008	11638	4102	7536
2009	11323	3985	7338
2010	9808	3243	6565
2011	10873	3870	7003
2012	11442	4203	7239
2013	12122	4843	7279

Notă: Sunt considerate active din punct de vedere juridic firmele înregistrate în Registrul Comerțului care nu și-au declarat suspendarea activității și nu se află în niciuna din stările ce pot duce la pierderea personalității juridice

Evoluția numărului de înmatriculări în perioada 2007-2013 este prezentată în tabelul nr.I.9.9.

Tabelul nr.I.9.9. Evoluția numărului de înmatriculări în perioada 2007-2013

An	Număr înmatriculări	Din care:	
		Persoane fizice (PFA, II, IF)	Persoane juridice
2007	1750	601	1149
2008	1402	387	1015

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

2009	1366	774	592
2010	1367	840	527
2011	1537	911	626
2012	1524	918	606
2013	1552	947	605

Referitor la dezvoltarea antreprenoriatului de către tinerii cu vârste sub 35 ani, de menționat că, la 31.12.2013 au fost înregistrate și sunt în funcțiune 77 SRL-D (SRL debutant).

Evoluția numărului de societăți cu participare străină de capital-pe primele trei locuri, în ceea ce privește participarea străină la capitalul social, în perioada 2007-2013, se află:

- Italia -138 societăți comerciale
- Germania-135 societăți comerciale
- Austria-99 societăți comerciale

De menționat că numărul total al firmelor cu participare străină de capital în perioada 2007-2013 a fost de 612 societăți comerciale.

Structura agenților economici

Structura economică a agenților economici pe tipuri de activități ale economiei naționale, în perioada 2008-2013 conform datelor statistice preluate de la Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin este prezentată în tabelul nr.I.9.10.

Tabelul nr.I.9.10 Structura economică a agenților economici pe tipuri de activități ale economiei naționale în perioada 2008-2013

Tip de activitate /An	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	5659	5455	5000	4563	4650	4731
A.Agricultura, vânătoare și pescuit	157	172	164	168	181	200
B. Industrie extractivă	29	30	29	25	27	30
C. Industria prelucrătoare	767	703	646	587	578	577
D. Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	10	13	21	23	18	18
E. Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	50	46	46	51	54	62
F. Construcții	593	553	463	409	405	395
G.Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	2171	2017	1866	1647	1666	1668
H. Transport și depozitare	446	438	408	383	391	380
I. Hoteluri și restaurante	357	409	374	332	357	383
J.Informații și comunicații	127	122	108	103	108	102
K. Intermedieri financiare și asigurări	41	53	41	43	47	44
L.Tranzacții imobiliare	78	72	73	67	68	72
M.Activități profesionale, științifice și tehnice	341	354	317	294	307	327
N. Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	176	158	159	155	165	183
P. Învățământ	36	34	35	40	43	46
Q. Sănătate și asistență socială	118	124	118	109	112	113
R. Activități de spectacole, culturale și recreative	45	41	34	32	38	41
S. Alte activități de servicii	117	116	98	95	85	90

Evoluția cifrei de afaceri din unitățile locale, pe activități ale economiei naționale CAEN Rev. 2 în perioada 2008-2013 în județul Caraș-Severin este prezentată în tabelul nr.I.9.11.

Tabelul nr.I.9.11 Evoluția cifrei de afaceri din unitățile locale, pe activități ale economiei naționale CAEN Rev. 2 în perioada 2008-2013 în județul Caraș-Severin mil.lei RON

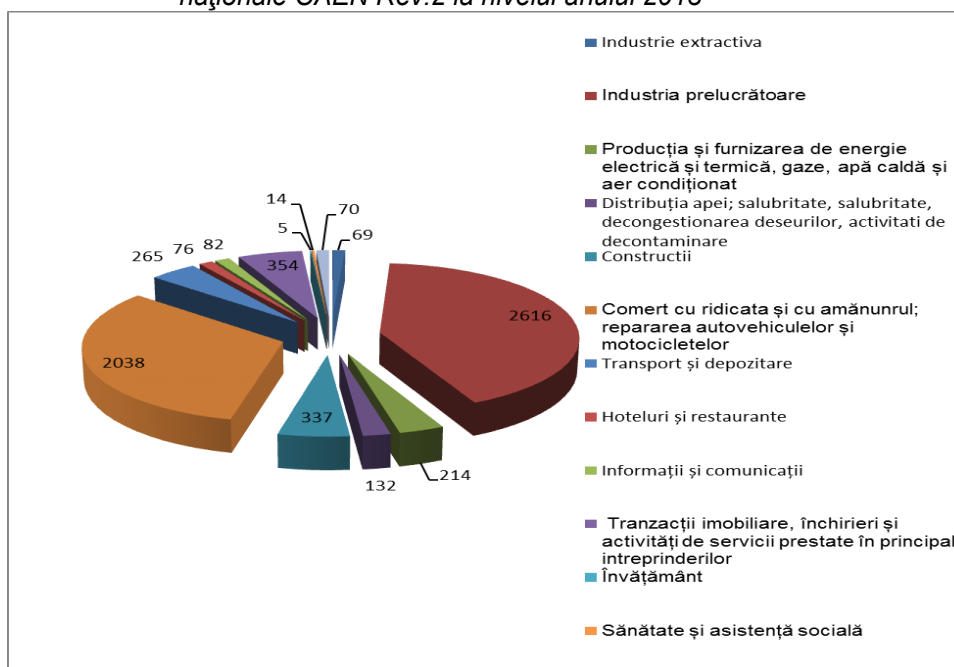
Activități ale economiei naționale CAEN Rev.2	Clasa de mărime a întreprinderilor	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total industrie, construcții, comerț și alte	TOTAL	5303	5184	5586	6374	6521	6273

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

servicii							
B. INDUSTRIE EXTRACTIVĂ	Total	91	68	89	79	80	69
C. INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE	Total	1871	1832	2293	2702	2839	2616
D. PRODUCȚIA ȘI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI TERMICĂ, GAZE, APĂ CALDĂ ȘI AER CONDIȚIONAT	Total	58	54	45	173	147	214
E. DISTRIBUȚIA APEI, SALUBRITATE, GESTIONAREA DEȘEURILOR, ACTIVITĂȚI DE DECONTAMINARE	Total	104	64	99	135	205	132
F. CONSTRUCȚII	Total	616	699	706	620	426	337
G.COMERȚ CU RIDICATA ȘI CU AMĂNUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR ȘI MOTOCICLETELOR	Total	1926	1802	1702	1936	1984	2038
H. TRANSPORT ȘI DEPOZITARE	Total	278	250	248	233	248	265
I. HOTELURI ȘI RESTAURANTE	Total	107	96	82	72	76	76
J.INFORMAȚII ȘI COMUNICAȚII	Total	61	61	54	53	97	82
L.TRANZACȚII IMOBILIARE, ÎNCHIRIERI ȘI ACTIVITĂȚI DE SERVICII PRESTATE ÎN PRINCIPAL ÎNTRERPRINDELOR (activități profesionale, științifice și tehnice . activități de servicii administrative și activități de servicii suport)	Total	193	192	193	297	339	354
P. ÎNVĂȚĂMÂNT	Total	2	2	4	5	7	5
Q. SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	Total	15	10	10	11	12	14
S. ALTE ACTIVITĂȚI DE SERVICII	Total	35	54	61	58	61	70

Distribuția cifrei de afaceri din unitățile locale, pe tipuri de activități ale economiei naționale CAEN Rev.2 la nivelul anului 2013 este redată în graficul nr.1.9.5.

Graficul nr.1.9.5. Distribuția cifrei de afaceri din unitățile locale, pe tipuri de activități ale economiei naționale CAEN Rev.2 la nivelul anului 2013

Structura agenților economici după tipul întreprinderii

În tabelul nr.1.9.12. este redată structura întreprinderilor în Regiunea Vest la nivelul anului 2010 comparație națională și internațională (UE 27).

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Tabelul nr.1.9.12. Structura întreprinderilor în Regiunea Vest comparație națională și internațională

	0-9 salariați	10-49 salariați	50-249 salariați	250 sau mai mulți salariați
2010	<i>Pondere din numărul total de microintreprinderi (%)</i>			
Regiunea Vest	89,9	9,0	1,8	0,3
România	89,1	8,9	1,6	0,3
UE 27	91,9	6,8	1,1	0,2

Distribuția numărului de firme active pe activități ale economiei naționale CAEN Rev.2 după structura firmelor în perioada 2008-2013 este redată în tabelul nr.1.9.13.

Tabelul nr.1.9.13. Distribuția numărului de firme active pe activități ale economiei naționale CAEN Rev.2 după structura firmelor în perioada 2008-2013

Activități ale economiei naționale CAEN Rev.2	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	5547	5321	4875	4422	4498	4588
0-9 persoane	4958	4803	4405	3884	3956	4053
10-49 persoane	474	426	376	439	441	450
50-249 persoane	99	80	82	88	88	74
250 persoane și peste	16	12	12	11	13	11
A.Agricultura, vânătoare și pescuit Total	155	171	163	167	180	199
0-9 persoane	132	147	140	137	142	167
10-49 persoane	21	22	22	27	36	30
50-249 persoane	2	2	1	3	2	2
B. Industrie extractivă Total	25	26	27	22	23	26
0-9 persoane	18	19	21	16	18	24
10-49 persoane	5	5	5	6	5	2
50-249 persoane	2	2	1	-	-	-
C. Industria prelucrătoare Total	757	691	636	575	563	564
0-9 persoane	566	534	494	419	406	404
10-49 persoane	134	110	94	107	107	113
50-249 persoane	47	39	40	41	41	39
250 persoane și peste	10	8	8	8	9	8
D. Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat Total	8	11	18	19	14	15
0-9 persoane	3	7	14	14	10	11
10-49 persoane	3	3	1	2	3	3
50-249 persoane	1	1	3	3	1	1
250 persoane și peste	1	-	-	-	-	-
E. Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare Total	49	45	45	49	52	60
0-9 persoane	36	35	34	33	37	44
10-49 persoane	11	8	8	13	11	13
50-249 persoane	1	1	2	2	3	2
250 persoane și peste	1	1	1	1	1	1
F. Construcții Total	583	544	455	403	399	392
0-9 persoane	488	457	395	338	343	333
10-49 persoane	76	73	48	55	46	55
50-249 persoane	18	13	11	9	0	55
250 persoane și peste	1	1	1	1	1	4
G.Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor Total	2116	1950	1806	1580	1600	1596
0-9 persoane	1961	1809	1671	1439	1464	1461
10-49 persoane	140	129	122	128	123	121
50-249 persoane	14	11	12	12	12	12
250 persoane și peste	1	1	1	1	1	2
H. Transport și depozitare Total	433	423	396	370	374	367
0-9 persoane	402	401	370	341	343	335
10-49 persoane	30	21	25	26	28	30

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

50-249 persoane	-	-	-	3	3	2
250 persoane și peste	1	1	1	-	-	2
II. Hoteluri și restaurante Total	354	406	369	329	352	379
0-9 persoane	337	389	352	306	325	353
10-49 persoane	15	15	15	22	26	26
50-249 persoane	1	2	2	2	1	-
250 persoane și peste	1	-	-	-	-	-
J. Informații și comunicații Total	123	117	103	98	101	96
0-9 persoane	118	113	99	93	94	88
10-49 persoane	5	4	4	5	6	8
50-249 persoane	-	-	-	-	1	-
K. Intermedieri financiare și asigurări Total	45	53	41	40	45	44
0-9 persoane	44	50	40	39	43	42
10-49 persoane	1	3	1	1	2	2
L. Tranzacții imobiliare Total	78	72	73	67	67	72
0-9 persoane	72	66	68	61	62	67
10-49 persoane	5	6	5	6	5	5
50-249 persoane	1	-	-	-	-	-
M. Activități profesionale, științifice și tehnice Total	338	351	311	288	303	323
0-9 persoane	327	340	305	273	289	315
10-49 persoane	7	9	5	13	12	6
50-249 persoane	6	5	7	10	11	9
N. Activități de servicii administrative și activități de servicii suport Total	170	149	152	145	156	176
0-9 persoane	157	135	133	116	125	145
10-49 persoane	7	9	12	19	19	22
50-249 persoane	6	5	7	10	11	9
250 persoane și peste	-	-	-	-	2	-
P. Învățământ Total	36	34	35	40	42	46
0-9 persoane	34	33	33	36	39	37
10-49 persoane	2	1	2	4	5	4
Q. Sănătate și asistență socială Total	117	124	117	107	110	110
0-9 persoane	114	121	114	105	107	107
10-49 persoane	3	3	3	2	3	3
R. Activități de spectacole, culturale și recreative Total	44	39	31	29	33	34
0-9 persoane	40	38	30	28	30	29
19-49 persoane	4	1	1	1	3	5
S. Alte activități de servicii Total	116	115	97	94	84	89
0-9 persoane	109	109	92	90	81	86
10-49 persoane	5	4	3	2	1	2
50-249 persoane	2	2	2	2	2	1

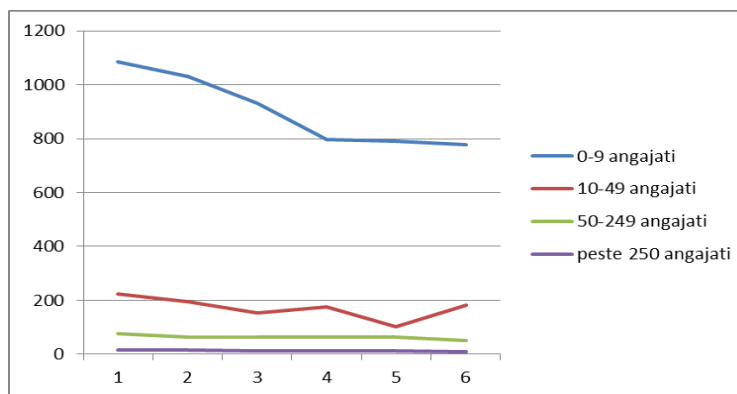
Industria

Evoluția numărului de firme din industrie în perioada 2008-2013 este prezentată în tabelul nr. I.9.14 și graficul I.9.6.

Tabelul nr. I.9.14. Distribuția numărului de firme active pe activități ale economiei naționale CAEN Rev.2 după structura firmelor în perioada 2008-2013

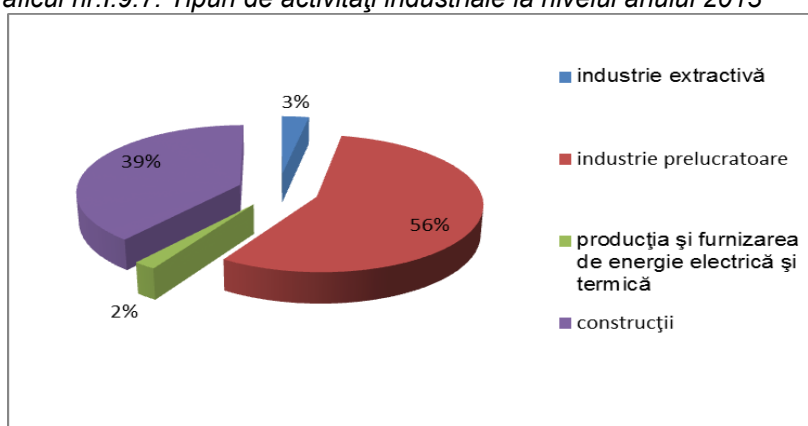
INDUSTRIE ȘI CONSTRUCȚII	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	1624	1299	1159	1044	1028	1020
0-9 persoane	1084	1032	931	797	790	779
10-49 persoane	225	195	154	177	103	181
50-249 persoane	75	64	63	63	64	50
250 persoane și peste	15	14	11	11	12	10

Graficul I.9.6. Distribuția numărului de firme din industrie și construcții după mărimea firmei, în perioada 2008-2013

Tipurile de activități industriale la nivelul anului 2013 sunt redată în graficul I.9.7.

Graficul nr.1.9.7. Tipuri de activități industriale la nivelul anului 2013

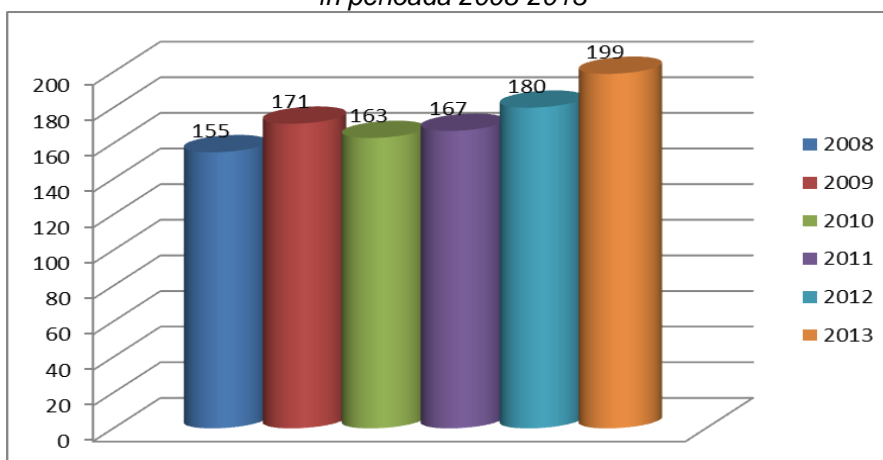

Agricultura

Activitatea economică din agricultură la nivelul județului este redată în Capitolul I.11. *Agricultură și dezvoltare rurală și capitolul I.12 Silvicultură.*

Evoluția numărului total de firme din agricultură, silvicultură și pescuit și după numărul de angajați în perioada 2008 - 2013 este redată în tabelul I.9.13 și graficul I.9.8.

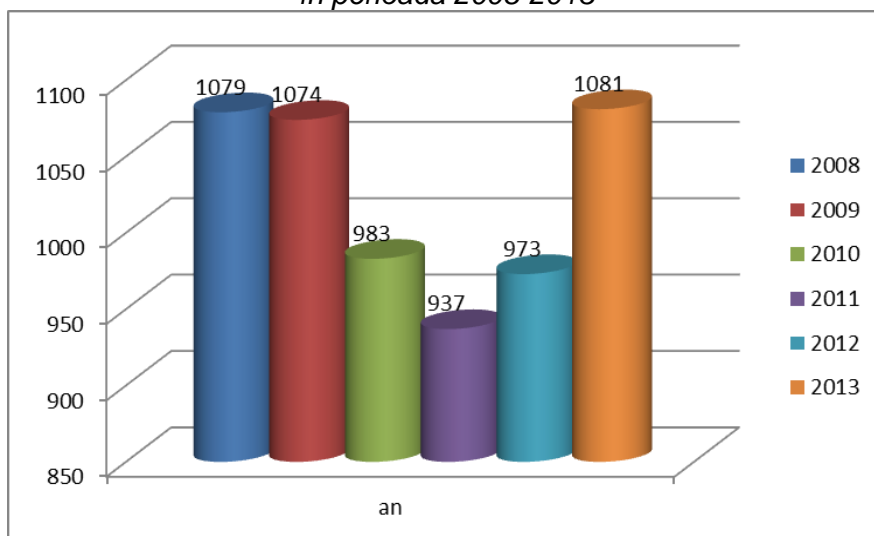
Graficul I.9.8. Evoluția numărului firme din agricultură, silvicultură și pescuit în perioada 2008-2013

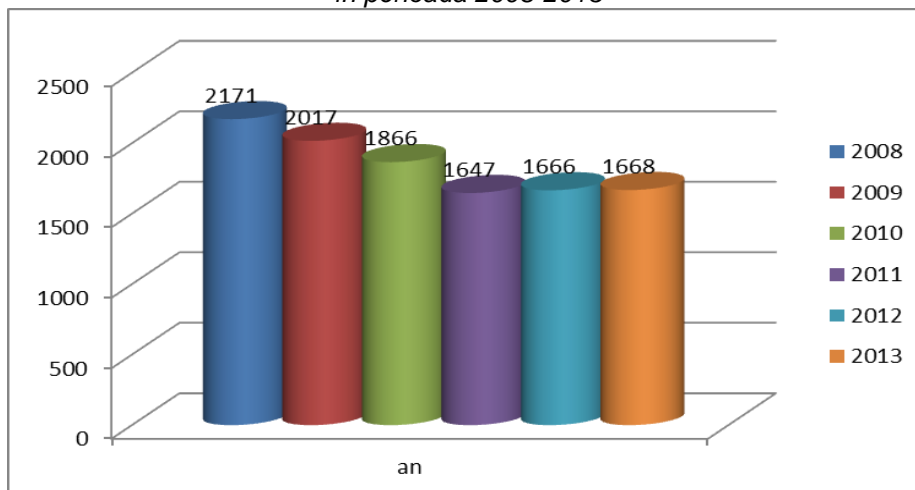
Servicii, comerț, transporturi

Evoluția numărului total de firme din servicii (mai puțin hoteluri și restaurante), comerț și transport și după numărul de angajați în perioada 2008 - 2013 este redată în tabelul I.9.13 și graficele I.9.9, I.9.10 și I.9.11.

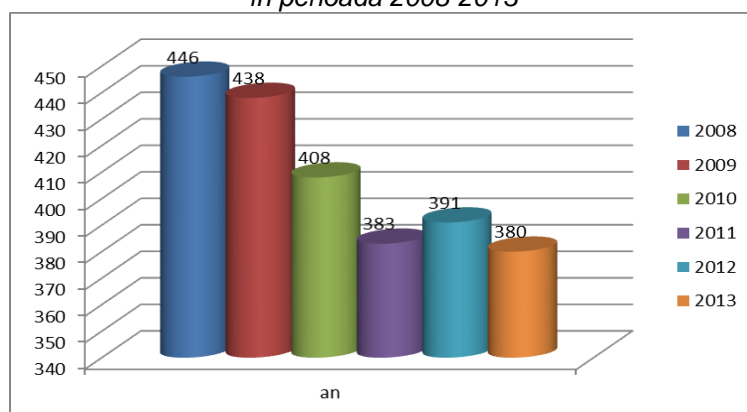
Graficul I.9.9. Evoluția numărului firme din servicii (mai puțin hoteluri și restaurante) în perioada 2008-2013

Graficul I.9.10. Evoluția numărului de firme din comerț în perioada 2008-2013

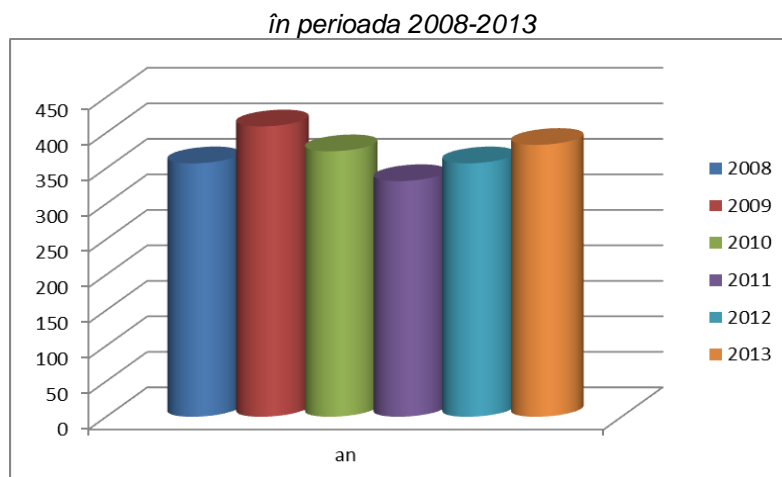
Graficul I.9.11. Evoluția numărului firme din transport în perioada 2008-2013

Turism

Evoluția numărului total de firme din hoteluri și restaurante, precum și după numărul de angajați în perioada 2008 - 2013 este redată în tabelul I.9.13 și graficul I.9.13.

Graficul I.9.13. Evoluția numărului firme din hoteluri și restaurante

Alte aspecte din turism la nivelul județului sunt prezentate în Capitolul I.10. Turism.

I.10. Turismul

Poziționarea județului Caraș-Severin într-un cadru natural deosebit, cu relief preponderent montan, cu un bogat și variat fond forestier și cinegetic, o rețea hidrografică reprezentativă, dar și cu un patrimoniu cultural-istoric deosebit, sunt elemente care favorizează dezvoltarea turismului sub diverse forme, constituind o destinație turistică de mare atractivitate.

Consiliul Județean Caraș-Severin propune turismul ca oportunitate de dezvoltare durabilă a întregului județ, având ca punct de plecare dezvoltarea durabilă a comunităților locale, atât din spațiul rural, cât și din cel urban.

I.10.1. Resurse turistice

I.10.1.1. Resurse turistice naturale

Județul Caraș-Severin dispune de un cadru natural deosebit și o mare biodiversitate a florei și faunei, în acest sens se impune accentuarea a tot ceea ce înseamnă cadrul natural și biodiversitate.

Valoarea turistică a cadrului natural este conferită județului, în primul rând de particularitățile reliefului și completată de caracteristicile celorlalți factori: hidrografie, climă, vegetație, faună, care prezintă o mare varietate și specificitate, conturând astfel peisaje cu valoare turistică deosebită.

Bogăția naturală de care dispune județul oferă un punct de plecare în dezvoltarea unui turism durabil, bazat pe această resursă. După ultimele decenii de agresiuni și presiuni constante asupra naturii, noțiunea de sălbăticie se traduce prin armonie și echilibru, mai ales în prezent, la început de secol XXI.

O arie sălbatică este una în care procesele naturii se pot dezvolta liber, în care nici viața speciilor și nici peisajul nu sunt modificate substanțial de către om, cu o suprafață suficient de mare pentru funcționarea ecologică eficientă a proceselor naturale care o guvernează. Astfel de zone, au devenit rare în Europa, doar foarte puține mai există în prezent. Din acest motiv valoarea

acestor zone de sălbăticie crește în fiecare zi, doar aici se mai pot întâlni specii care se puteau admira cândva pe întregul continent și peisaje care se aseamănă celor din timpuri imemorabile.

Mai mult, zonele de sălbăticie reprezintă *"unitatea de măsură"* pentru starea de sănătate dorită de toți. Aceste zone oferă mai mult decât un diagnostic sau un tratament, ele întăresc rezistența ecosistemului la presiunea schimbărilor climatice. Folosite cu înțelepciune, zonele sălbatice pot oferi beneficii moderne, cunoscute economic: valoarea estetică a peisajului, spații de recreere, plante medicinale, apă, toate acestea reprezentând oportunități pentru afaceri și turism. De aici rezultă faptul că zonele de sălbăticie pot fi considerate surse directe de prosperitate (*"Sălbăticia din Carpați, bogăție pentru oameni"*, proiect implementat de WWF România-2). Județul Caraș-Severin dispune de astfel de zone, acestea regăsindu-se în arii protejate.

Prezența unor elemente ale biodiversității de mare importanță științifică a determinat instituirea statutului de „arie protejată” pentru mai multe areale din județ, contribuind la diversificarea ofertei turistice a Regiunii. Varietatea resurselor turistice generează posibilități multiple de practicarea și dezvoltarea mai multor forme de turism, în funcție de tipul de resursă.

a. Arii protejate

Datorită poziției sale geografice, a condițiilor de climat cu puternice influențe submediteraneene (veri calde și uscate, ierni blânde cu ploi bogate), în județul Caraș-Severin există condiții de mediu pentru numeroase specii de plante și animale, cât și pentru o mare diversitate de habitate naturale, toate acestea conferind județului atributul de zonă cu *cel mai mare număr de parcuri naționale* (4) și *naturale* (1) din țară. Detalii privind ariile protejate situate pe teritoriul județului sunt prezentate la Capitolul I.5. Mediu. Cele mai reprezentative arii naturale din județ sunt:

- **Parcul Național Semenic - Cheile Carașului** este situat în partea centrală a județului, ocupând o suprafață de 36.364,8 ha ce include *10 rezervații declarate* (14.420,8 ha) și *8 rezervații propuse*. Dintre obiectivele turistice reprezentative din cadrul parcului se pot menționa rezervațiile: Buhui-Mărghițaș, Cheile Carașului, Cheile Gârliștei, Izvoarele Carașului, Izvoarele Nerei, Peștera Buhui, Peștera Comarnic;
- **Parcul Național Cheile Nerei – Beușnița** are o suprafață de 37.100 ha și include *6 rezervații naturale*. Cele mai cunoscute obiectivele turistice sunt rezervațiile: Cheile Nerei – Beușnița, Cheile Șușara, Bigar, Ducin, Valea Ciclovei – Ilidia.
- **Parcul Național Domogled - Valea Cernei** se întinde pe suprafața a 3 județe, din suprafața totală a parcului - 61.211 ha, pe teritoriul județului Caraș-Severin se află 23.185 ha; cuprinde rezervațiile: Domogled, Coronini – Bedina, Iauna – Craiova, Belareca, Peștera lui Ion Bârzoni;
- **Parcul Național Retezat** este prezent pe teritoriul județului prin extremitatea sa vestică, ocupând 4.281 ha (11%) din suprafața comunei Zăvoi, din totalul suprafeței parcului - 38.138 ha; pe această suprafață nu se găsesc rezervații naturale sau monumente ale naturii;
- **Parcul Natural Porțile de Fier**, unul dintre cele mai mari parcuri naturale din România, se întinde pe suprafața a două județe, în județul Caraș-Severin ocupând 74.774 ha și cuprinde *14 rezervații științifice*. Dintre rezervațiile naturale de pe teritoriul județului se pot menționa: Valea Mare, Balta Nera – Dunăre, Râpa cu lăstuni din Valea Divici, Baziaș, Peștera cu apă din Valea Polevii, precum și ariile de protecție specială avifaunistică: Zonele umede Ostrov, Calinovăț și Divici – Pojejena.

Deși elementele naturale care au determinat declararea parcurilor și instituirea regimului de protecție aferent sunt extrem de valoroase, aceste arii protejate nu sunt amenajate corespunzător pentru a intra în circuitul turistic al Europei, zonele respective fiind deficitare în ceea ce privește infrastructura generală de acces, infrastructura de mediu și turistică, echiparea tehnico-edilitară etc.

b. Relieful carstic

Relieful montan înscrie în peisajul județului o largă gamă de aspecte peisagistice și atracții turistice legate de varietatea formațiunilor carstice. Formele de relief carstic, format pe baza rocilor calcaroase din Munții Aninei, Valea Cernei, Defileul Dunării și Munții Locvei sunt reprezentate, atât

prin exocarst: chei, cascade, doline, uvale, lapizeuri, văi carstice, izbucuri, depresiuni carstice, abrupturi etc., cât și prin exocarst: peșteri, avene.

Cele mai reprezentative *forme de exocarst*, ce constituie importante obiective turistice, sunt: *Cheile Carașului*, *Cheile Gârliștei*, *Cheile Minișului*, *Cheile Nerei*, *Valea Cernei*, *Defileul Dunării*.

Formele comune de endocarst, peșterile, sunt foarte bine reprezentate în „Munții Banatului”. S-au cercetat și descris peste 180 de peșteri, formarea lor fiind legată de prezența sedimentelor calcaroase mezozoice din zona Reșița - Moldova Nouă, a căror suprafață este de aproximativ 800 km², din care circa 600 km² aparțin Munților Aninei. Deși reprezintă obiective turistice de mare valoare și diversitate, majoritatea fiind și rezervații naturale, acestea nu sunt amenajate corespunzător pentru a fi introduse în circuitul turistic. *Peștera Comarnic și Peștera Hoșilor* au amenajări turistice minime pentru vizitare, iar *Peștera Comarnic* este singura care beneficiază de ghid. Numeroase alte peșteri constituie puncte de mare atracție pentru zonă, cum sunt: *Peștera Gaura Turcului*, *Grota cu Aburi*, *Peștera Popovăț*, *Peștera Buhui*, *Peștera Mărghițaș*, *Peștera Țolosu*, *Peștera Racoviță*, *Peștera Gălățului*, *Peștera Liliacilor*, *Peștera Ponor Plopa*, *Peștera Voinicovăț*, *Peștera Gura Cornii*, *Peștera Gaura cu Muscă etc.*

De menționat Avenul din Poiana Gropii, cu o adâncime de 235 m, Sfinxul Bănățean, în aval de confluența Cernei cu Belareca și Stânca lui Iorgovan, aflată în malul stâng al Văii Cerna.

c. Resurse naturale cu caracter terapeutic - apele minerale și bioclimat

Izvoarele minerale din zona Băile Herculane sunt cunoscute de peste 2000 de ani, când o parte din aceste emergențe naturale erau utilizate în scopuri tămăduitoare, puse în valoare de romani, prin captări și instalații balneare, constând din clădiri pentru cură, bazine, conducte. Perioada Imperiului austro-ungar, este definitorie pentru evoluția viitoarei stațiuni balneare, fiind considerată în acea vreme „perla imperiului”. Strălucirea și importanța stațiunii se redeclădește după anii 1965, când s-au construit cele mai mari complexe hoteliere cu bazele de tratament aferente, s-au făcut studii și cercetări hidrogeologice și balneologice, s-au forat noi izvoare și s-a mărit debitul celor existente.

Sursele de ape termominerale au fost împărțite, în funcție de chimismul apelor și de formațiunile din care apar, în cinci grupe: 7 izvoare calde, Hercules, Diana, Neptun, Vicol, utilizate în cură externă și internă. Din studiile realizate în perioada 1998 - 2005, de SC Hercules SA Băile Herculane („*Studiu privind exploatarea și valorificarea zăcămintului termomineral din stațiunea Băile Herculane*”), reiese faptul că totalul rezervelor de ape termominerale însumează 6.070 m³/zi, iar cantitatea de apă necesară pentru funcționarea bazelor de tratament la capacitate maximă, pentru cura externă este 2.986,4 m³/zi.

Pentru cura internă sunt folosite apele minerale de la sursele Diana III, Neptun II și III, unde au fost amenajate buvete. *Bioclimatul* stațiunii este sedativ, de curățare, cu nuanțe de stimulare.

Surse hidrominerale cu caracter terapeutic, pe teritoriul județului, se mai întâlnesc la Mehadica (apă oligominerală cercetată prin foraj, caracter artezian, 32°C, debit 172 m³/zi, cură internă), Bocșa (apă oligominerală cercetată prin două foraje, ape atermale, cură internă), Ciclova Montană (izvorul din mină, apă oligominerală, 27°C, cură internă) și nămolul terapeutic din Munții Semenic (turbă oligotrofă, asemănătoare cu cea de la Poiana Stampei), cu efecte terapeutice ridicate.

d. Domeniul schiabil

Relieful predominant montan permite practicarea unor activități sportiv-recreative specifice turismului de iarnă. Masivele muntoase ale județului, integrate în circuitul turistic cu structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare, alimentație, agrement, implicite de practicare a sporturilor de iarnă, sunt:

- *Muntii Semenic* - situați în partea centrală a județului, la vest de culoarul tectonic Timiș – Cerna, orientați N-S, pe teritoriul cărora s-a dezvoltat stațiunea pentru sporturi de iarnă, de interes local, Semenic. Domeniul schiabil amenajat cuprinde șapte părți de schi de categorie medie și ușoară, cu o lungime totală de 4.840 m și instalațiile de transport cu cablu aferente. Deși nu au altitudini foarte mari (vârfurile cele mai înalte nu depășesc 1.500

m: Semenic - 1.445 m, Piatra Goznei - 1.447 m și Nedeia - 1.439 m), Semenicul beneficiază, datorită poziției geografice, de cantități mari de precipitații sub formă de zăpadă, grosimea medie a stratului de zăpadă fiind printre cele mai mari la nivelul Munților Carpați, iar durata menținerii lui asigură practicarea schiului, în medie, minimum 3 luni/sezon;

- **Muntele Mic** – parte a unității geografice a Munților Țarcu, deține Complexul turistic Muntele Mic, amenajat la o altitudine de aproximativ 1.500 m – 1.550 m. Muntele Mic atinge altitudinea maximă, în vârful omonim - 1.806 m. Există posibilități de extindere a amenajărilor pentru sporturi de iarnă spre zona Poiana Mărului, pentru care a fost întocmită și aprobată o documentație tehnico-economică.

Domeniul schiabil amenajat al județului cuprinde, la ora actuală, un număr de 11 pârtii de schi omologate, cu grade de dificultate medie și ușoară, lungimea totală a acestor pârtii fiind 8.452 m și instalațiile de transport pe cablu aferente.

e. Cadrul natural

*Relieful județului este predominant montan, pe seama căruia s-au inventariat numeroase obiective turistice naturale (peisaje, vârfuri, abrupturi spectaculoase, elemente ale reliefului carstic, relief glaciatic - circuri glaciare, lacuri glaciare, câmpuri de grohotișuri, văi glaciare, culmi montane etc.). Disponibilitatea reliefului în trepte oferă numeroase *puncte de belvedere* cum sunt cele de pe Valea Cernei, din zona Muntele Mic – Țarcu - Gugu - Godeanu sau cele din Munții Semenic, Aninei și Locvei; platourile carstice Iabalcea, Ravniștea, Mărghitaș, Colonovăț, La Fânețe, Cărbunari, Sf. Elena, Moldovița, Coronini, Vf. Pietrele Albe, Ciorcini, Elisabeta, Piatra Baniței sau Crucea Albă constituie puncte de belvedere pentru zonele înconjurătoare.*

Rețeaua hidrografică are un potențial turistic deosebit, reprezentativ fiind Defileul Dunării și văile pâraielor care traversează masivele calcaroase: Nera, Miniș, Caraș, Cerna etc.

Elementele de climă (temperaturi, precipitații) sunt factori favorizanți în practicarea și dezvoltarea turismului în regiune.

Vegetația forestieră și flora spontană completează în mod benefic peisajul natural al zonei, favorizând dezvoltarea turismului, dar prezintă și importanță științifică.

Fondul piscicol constituie elemente de potențial natural care mărește atractivitatea turistică a județului, ele fiind prezentate în Capitolul I.11. Agricultură și dezvoltare rurală.

Aspectele peisagistice, create de varietatea formelor de relief, de alternanța tipurilor de roci, de văile spectaculoase în calcare, completate cu pajiștile multicolore ale fânețelor naturale și pășunilor alpine, contrastul de culoare al amestecului pădurilor de conifere și foioase, precum și prezența unor elemente de vegetație submediteraneană sunt elemente care contribuie la definirea unei destinații turistice de marcă pe plan național și extern.

*Datorită potențialului natural al zonei montane s-au dezvoltat *stațiuni turistice de interes local*, de odihnă și recreere: Crivaia, Secu și Trei Ape. Pentru a pune în valoare principalele puncte de atracție ale arealului montan și submontan au fost amenajate, marcate și omologate numeroase *trasee turistice de drumeție montană*, astfel: 10 trasee în Munții Almăjului, 7 trasee în Munții Cernei, 14 trasee în Munții Mehedinți și 5 trasee în Podișul Mehedinți.*

I.10.1.2. Resurse turistice antropice

Resursele turistice antropice ale județului sunt:

- **Vestigii arheologice** cuprind așezări dacice, castre romane, cetăți medievale etc. Câteva dintre cele mai reprezentative monumente privind istoria veche și medievală a județului sunt: situl arheologic “Peștera Hoților” – Băile Herculane, Villa rustică de la Gornea, comuna Sichevița, cetatea medievală de la Ilidia, sat Socolari și complexul medieval din Ilidia, cetatea medievală de la Turnu Ruieni, cetatea medievală de la Mehadia, cetatea medievală de la Moldova Nouă - Pescari, ansamblul medieval de la Reșița, punctul “Ogășele”, cartier Moroasa etc;

- **Monumente istorice și de artă, ansambluri arhitecturale** aflate pe Lista Monumentelor Istorice, conform Ordinului 2.361/2010 existente în orașele: Oravița, Băile Herculane, Caransebeș, Reșița, Bocșa, Anina etc.; Teatrul „Mihai Eminescu” de la Oravița, (cel mai vechi teatru de pe teritoriul României, construit în 1816) copie la scară mai mică a teatrului din Viena, este o bijuterie arhitectonică de mare valoare turistică, puțin valorificat în circuite turistice; lista integrală a monumentelor istorice și de artă arhitecturală este prezentată integral la Capitolul I.8. Cultura, tineret și sport, cercetare—Anexa nr. I.8.1 .

- **Monumente istorice și de artă de factură religioasă**, cele mai cunoscute fiind: Mănăstirea Călugăra, Mănăstirea Sf. Ilie - Bocșa Vasiova, Mănăstirea Almăj – Putna, Mănăstirea Brebu, Mănăstirea Piatra Scrisă, Schitul Muntele Mic, Schitul de pe Semenic, Schitul Înălțarea Domnului Reșița etc.;

- **Muzee și colecții muzeale** în municipii, orașe și în sate, sunt prezentate în detaliu la Capitolul I.8. Cultura, tineret și sport, cercetare;

- **Etnografie și folclor** - instalațiile hidraulice țărănești (mori, pive, gateri) reprezintă obiective din domeniul etnografiei, emblematice pentru județul Caraș-Severin, cele mai renumite fiind morile de apă de pe Rudăria. În domeniul arhitecturii tradiționale trebuie menționate satele muzeu, precum Ilidia, cu un foarte mare număr de gospodării și case care și-au conservat specificul local tradițional.

Creația artistică populară (costumul popular, țesături, cusături), muzeele și colecțiile etnografice, manifestările populare tradiționale sunt bine reprezentate pe teritoriul județului, cu precădere în spațiul rural; satele turistice din zona Banatului Montan conservă elemente etnografice arhaice legate de cultura și istoria locală, ce constituie puncte de atracție pentru agroturism (exemplu: satele Gârnic, Sf. Elena etc). Obiectivele reprezentative pentru arhitectura populară țărănească, tehnică și instalații populare, costume populare, ceramică populară, muzee etnografice sătești, manifestări populare tradiționale, festivaluri și manifestări artistice sunt prezentate în detaliu la Capitolul I.8. Cultura, tineret și sport, cercetare.

- **Patrimoniul industrial tehnic** – cuprinde monumente reprezentative pentru istoria industrială a județului: vechi instalații miniere, ansambluri tehnice siderurgice, ansambluri de arhitectură muncitorească de epocă, etc;

- **Lucrări de artă inginerească** - pe teritoriul județului au fost realizate numeroase lucrări inginerești și de arhitectură care au modificat cadrul natural, cum sunt de exemplu barajele și acumulările artificiale de apă pentru hidroenergie (lacurile de pe Valea Cernei, lacurile și barajele din zona Munților Semenic, Valea Minișului), viaducte de cale ferată (*tronsonul de cale ferată Oravița – Anina - Semeringul Bănățean*) și alte construcții tehnice, prezentate în detaliu în Capitolul I.8. Cultura, tineret și sport, cercetare.

I.10.2. Tipuri de turism

Turismul montan

Relieful județului Caraș-Severin este predominant montan și cuprinde total sau parțial munții: Semenicului, Aninei, Almăjului, Locvei și Dognecei, Munții Țarcu, Munții Godeanu, Munții Poiana Ruscă, Munții Cernei. Arealul montan delimitat de *Defileul Dunării* la sud și *Culoarul Timiș - Cerna* spre est și nord-est este cunoscut în literatură și sub denumirea de „*Munții Banatului*”.

Cadrul montan este deosebit de favorabil practicării sporturilor de iarnă (4 pârtii în Muntele Mic, 7 pârtii în Semenic), drumeție montană (36 trasee montane omologate de Autoritatea Națională de Turism), turism de odihnă și recreere (stațiunile Secu, Crivaia, Trei Ape), turism activ (de aventură), speoturism.

Practicarea sporturilor de iarnă are perspective mari de dezvoltare, prin lucrări de reabilitare și extindere în cele două amplasamente deja amenajate; pentru Muntele Mic,

implementarea proiectului de extindere spre Poiana Mărului (proiect aprobat de Autoritatea Națională de Turism) va aduce beneficii importante turismului, datorită condițiilor favorabile practicării sporturilor de iarnă, Muntele Mic fiind una din zonele montane privilegiate prin cantitatea mare de precipitații sub formă de zăpadă, temperaturile scăzute înregistrate iarna și durata menținerii stratului optim pentru schi, care poate ajunge chiar la 6 luni pe an.

În județul Caraș-Severin există 36 trasee turistice montane omologate (date furnizate de Autoritatea Națională de Turism).

Turismul balnear

Turismul balnear se practică în stațiunea turistică Băile Herculane, datorită bazelor de tratament existente: hotelurile Roman, Diana, Dacia, Hercules, Domogled, Afrodita, Minerva, Ferdinand, a apelor sulfuroase, termale, dar și bioclimatului sedativ de curățare, creat de condițiile microclimatice și bioclimatice locale (aeroionizare negativă, confort termic, indice de stres bioclimatic, temperaturi, precipitații etc.) existente în arealul stațiunii, situată în Parcul Național Domogled - Valea Cernei. Localitatea are o poziție deosebit de pitorească, pe Valea Cernei, la o altitudine de 160 m, pe aceeași paralelă cu Nisa și Veneția cu un climat blând, cu influențe submediteraneene.

În prezent, sunt necesare proiecte/măsuri contracararea tendințelor negative, depășirea obstacolelor și dezvoltarea durabilă a stațiunii Băile Herculane. În acest sens, restaurarea, refacerea, punerea în valoare a obiectivelor de patrimoniu reprezintă un imperativ în vederea relansării stațiunii.

Dezvoltarea sistemului de turism SPA va fi aspectul cheie al dezvoltării turismului în stațiune, fiind necesară o analiză a formelor de subvenție în următorii 7 ani prin bilete de tratament și reducerea acestora pe măsura creșterii ponderii unui turism susținut prin finanțarea privată.

Dezvoltarea și diversificarea turismului trebuie abordată și din perspectiva durabilității mediului și conservării patrimoniului natural, stațiunea Băile Herculane fiind localizată în întregime în Rezervația Naturală Domogled Valea Cernei⁶.

La Oravița, atât tradiția habsburgică menținută în perioada interbelică, recente investiții din zonă, precum și proiectele de viitor, pot repune cochetul oraș din Valea Carașului pe harta stațiunilor balneare.

Turismul științific

În ceea ce privește turismul geologic, studierea siturilor geologice din județ este favorizată de prezența unei diversități de formațiuni: roci magmatice pe suprafețe restrânse, care străpung sisturile cristaline, roci sedimentare din rândul cărora calcarele se impun în peisaj prin formele de relief specifice carstului, roci sedimentare recente (gresii, nisipuri, pietrișuri, etc.), roci metamorfice reprezentate de șisturi cristaline etc.

Colecția privată de mineralogie estetică a fierului „Constantin Gruescu” din Ocna de Fier constituie un important obiectiv pentru amatorii de turism științific.

În cazul turismului practicat în ariile protejate din județ, trebuie respectate prevederile legale privind regimul ariilor protejate și planurile de management ale parcurilor naționale, parcurilor naturale, sitului Natura 200, rezervațiilor naturale etc. Lista ariilor protejate declarate din județul Caraș-Severin este prezentată la capitolul I.5.Mediu.

Speoturism

Prezența unor variate forme de relief carstic, pe arii destul de întinse, a determinat practicarea acestei forme de turism, odată cu descoperirea și cercetarea cavităților subterane din calcare.

În prezent, singura peșteră vizitabilă, care beneficiază de serviciile unui ghid turistic, este Peștera Comarnic, din comuna Carașova.

Pe teritoriul județului numeroase obiective carstice sunt rezervații naturale, precum: Peștera Buhui, Peștera Comarnic, Peștera Popovăț, Peștera Exploratorii etc. Zona oferă condiții

pentru dezvoltarea speoturismului, care poate deveni prin investiții în amenajarea pentru vizitare a obiectivelor carstice, o formă de turism importantă la nivelul județului.

Turismul de aventură

Cadrul natural montan, precum și relieful carstic, au creat condiții optime pentru turismul de aventură în județul Caraș-Severin, dintre formele de turism de aventură practicate se pot enumera:

- *alpinism* în Valea Cernei, Cheile Nerei, Cheile Carașului;
- *parapantă* în Muntele Mic și pe Dealurile Domașnei;
- *cicloturism (mountain bike)* în zona Platoului Semenic, pe trasee stabilite (Reșița - Lacul Gura Golâmbului, Anina – Gârliște, Carașova – Gârliște, Văliug - Sat Borloveni, Cuptoare – Semenic, Comarnic – Semenic, Crucea Iabalcei – Prolaz, Semenic – Gărâna, Semenic – Teregova, Carașova – Comarnic), precum și pe alte trasee din: Munții Dognecei, Munții Semenic, Munții Aninei, Munții Locvei, Munții Almăjului, Clisura Dunării, Valea Cernei, Muntele Mic;
- *rafting* - se practică primăvara în Cheile Nerei și pe Valea Cernei, pe cursul cărora se întâlnesc sectoare de chei, săritori sau meandre; coborârea se face cu bărci de minimum 5 locuri;
- *nordic walking* - în special pe Muntele Mic, pe Semenic, în arealul parcurilor naturale;
- *canioning-ul* - un sport extrem ce presupune parcurgerea de văi înguste și adânci săpate de cursurile de apă (Cheile Cernei și Cheile Carașului); activitatea este deosebit de atractivă prin diversitatea procedeele necesare parcurgerii: cățărare, coborâre, curgere prin tobogane, traversări prin apă;
- *coborâri pe cascade* - constau în coborâri în rapel pe cursul unei cascade; sunt organizate pe Cascada Vânturătoarea (Munții Almăjului);
- *expediții pe trasee turistice* în parcurile naționale și în masivele montane;
- *paintball* - partidele se desfășoară pe trasee special amenajate, mai ales în zona Cheile Nerei – Beușnița.

Agroturism

Amatorii de vacanțe liniștite, departe de zgomotul și stresul orașelor, își pot petrece concediile în mijlocul naturii, în peisajul tradițional din spațiul rural bănățean, într-un mediu nepoluat, unde bogăția și originalitatea costumului popular și a folclorului s-au păstrat nealterate.

Posibilități de practicare a agroturismului în județ există în toate zonele turistice rurale în care se găsesc structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare și alimentație. Din păcate, infrastructura specific turistică nu este suficient de bine dezvoltată pentru extinderea acestei forme de turism.

Lista structurilor de primire turistică, de tip pensiune, din județ este prezentată în Anexa nr. I.10.1. Capacitati de cazare din județul Caraș-Severin.

Turismul cultural

Obiectivele arheologice și istorice au fost prezentate în detaliu în capitolul I.8. Cultura, tineret și sport, cercetare și Anexe I.8.1 (Lista monumentelor istorice aprobată prin Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2361/2010 precum și Lista principalele muzee din județul Caraș-Severin). De asemenea, în capitolul I.8. sunt prezentate principalele sărbători și tradiții cu specific local din județ. De menționat sunt: Festivalul Internațional de Folclor "Hercules", Festivalul Internațional de Jazz de la Gărâna, Zilele Reșiței, Festivalul concurs național „Aurelia Fătu Răduțu”, Festivalul "George Motoia Craiu", Festivalul de muzică corală „Lia Ponoran” etc.

Turismul religios și de pelerinaj

Prezența unor monumente istorice de factură religioasă, cu notorietate, de pe teritoriul județului a favorizat practicarea acestei forme de turism, din ce în ce mai mult după anul 1989. Dintre mănăstirile și bisericile la care se practică pelerinaje, cu ocazia hramurilor sau a sărbătorilor religioase se pot aminti: Mănăstirea Bocșa – Vasiova, Mănăstirea Călugăra - Ciclova Montană, Schitul Piatra Scrisă, Schitul „Sf. Ilie” de pe Muntele Mic, Schitul „Sf. Ilie” de pe Muntele Semenic, Schitul „Nașterea Sf. Ioan Botezătorul” Poiana Mărului, Biserica Sf. Gheorghe-Caransebeș, ctitorită în anul 1444, Biserica Greco-Catolică de la Scăiuș, etc.

Turismul de croazieră pe Dunăre

Turismul de croazieră se poate practica în Defileul Dunării și în tot bazinul inferior al Dunării. Există în prezent agenții de turism din țările dunărene care organizează croaziere pe fluviu, fie cu plecare din Delta Dunării sau Marea Neagră spre amonte, fie dinspre orașe importante din Germania, Austria sau Ungaria.

Datorită peisajului deosebit de spectaculos al celui mai lung defileu din Europa, turismul de croazieră poate fi valorificat la nivelul județului prin amenajarea Portului Moldova Nouă și o ofertă de programe și servicii turistice de nivel european, pentru a putea intra în circuitul turistic al Dunării.

Turismul de congrese și reuniuni

Este o formă de turism ce înregistrează la nivel național o dinamică accentuată, ca urmare a intensificării relațiilor economice, mai ales în contextul integrării în Uniunea Europeană. În stațiunea Băile Herculane această formă de turism are deja tradiție, fiind susținută de amenajările existente (săli de conferințe) în cadrul hotelurilor.

Turismul de afaceri se poate promova în toate orașele județului și în stațiunile turistice, prin realizarea de amenajări specifice (structuri de cazare cu grad ridicat de confort, structuri de alimentație, săli de conferințe cu dotări corespunzătoare), contribuind astfel și la prelungirea sezonul turistic. Această formă de turism este susținută de bogăția de resurse turistice, existând posibilitatea realizării unor programe turistice diversificate în afara orelor de conferință.

Această formă de turism poate aduce venituri importante în domeniu, fiind una din ramurile ce necesită a i se acorda interesul cuvenit.

Turismul de vânătoare și pescuit

Turismul de vânătoare și pescuit sportiv este favorizat de existența unui bogat fond cinegetic, cu un vânat divers, precum și un bogat fond piscicol (păstrăv, lipan, mreană de munte, scobar, clean, cegă, nisetru, păstrugă și morun).

Pentru dezvoltarea acestui tip de turism, Direcția Silvică Caraș-Severin a organizat și delimitat fonduri de vânătoare pe care le gestionează, pune la dispoziția turiștilor interesați cabane în zonele Poiana Mărului, Valea Cernei, Clisura Dunării, Cheile Nerei, Valea Minișului, cu posibilități de servire a mesei.

Referitor la fondul piscicol, speciile de pești care trăiesc în apele din județ (ape curgătoare sau lacuri) sunt de o mare varietate, comparativ cu alte regiuni ale țării. Râurile de munte sunt bogate în păstrăv indigen, păstrăv curcubeu, lipan, mreană, iar în apele din zona Defileului Dunării speciile comune sunt somnul, crapul, șalăul, bibanul sau plătica.

Turismul industrial

Turismul industrial se bazează pe tradiția siderurgică și metalurgică a orașului Reșița, supranumită „Cetatea de foc”, fiind printre cele mai vechi și renumite centre siderurgice ale Europei. Furnalele Reșiței, întemeiate în anul 1771, au adus orașului și brandul de „foc nestins”, (în anul 1971, Reșița aniversa „200 de ani de foc nestins”). În prezent, activitatea furnalului din cadrul Combinatului Siderurgic Reșița (actualmente SC TMK SA) a fost întreruptă, obiectivul fiind pe Lista Monumentelor Istorice, conform Ordinului nr.2.361/2010, însă acest obiectiv împreună cu altele constituie un patrimoniu ce pot fi valorificate prin cuprinderea acestora în programe turistice integrate și printr-o campanie de promovare corespunzătoare la nivel local, zonal, național și internațional.

Principalele obiective reprezentative pentru tradiția industrială a județului, care pot fi incluse în circuite turistice sunt prezentate în capitolul I.8.

Alte tipuri de turism

Alte tipuri de turism care se pot practica în județ, constituind alternative pentru relansarea și dezvoltarea unor zone defavorizate sunt:

- *turismul intercultural* în Euroregiunea DKMT (Dunăre – Criș – Mureș - Tisa);
- *turismul gastronomic*, cu specific local;
- *turismul feroviar*, care se poate practica pe cea mai veche cale ferată montană din țară pe ruta Anina – Oravița;
- *turismul de week-end*;
- *turismul itinerant și de tranzit* etc.

I.10.3. Zone cu potențial turistic deosebit

Pe baza concentrării resurselor turistice și a amenajărilor corespunzătoare valorificării acestora, pe teritoriul județului, se pot delimita mai multe areale cu resurse și funcțiuni turistice corespunzătoare. Se identifică astfel următoarele areale: *zona turistică centrală a Semenicului, zona Munților Dognecei, zona turistică a Munților Aninei – Valea Carașului, zona turistică Muntele Mic – Valea Bistrei, zona turistică Valea Cernei, zona turistică Munții Locvei – Valea Almăjului (inclusiv microzona Moldova Nouă).*

Prin suprapunerea valorilor naturale cu cele speciale, pe harta județului apar următoarele zone caracterizate prin potențial turistic diversificat:

- **Zona turistică Semenic**, cuprinde:
  - *microzona Semenic*, include domeniul schiabil și de aventură de pe Muntele Semenic, lacurile de acumulare: Secu, Breazova, Gozna și Trei Ape, stațiunile turistice: Crivaia, Trei Ape, satul turistic Gârâna; un interes aparte îl prezintă peșterile din Valea Baciului și a Sfîrnicului, avenul din Poiana Gropii;
  - *oportunități*: având o poziționare centrală, zona poate deveni nucleul Banatului Montan, atât pentru turismul activ și ecoturism, cât și pentru turismul cultural și urban, prin implementarea de proiecte/măsuri ca:
    - ✓ refacerea marcajelor și legarea prin trasee turistice verzi a Reșiței de Munții Semenic (inclusiv Văliug – Crivaia - Trei Ape – Gârâna – Lindenfeld – Buchin);
    - ✓ refacerea/realizarea unor trasee care să lege Masivul Semenic (inclusiv Reșița) la celelalte zone și microzone turistice: Munții Dognecei, Muntele Mic - Valea Bistrei, Munții Aninei – Valea Carașului, Valea Almăjului – Munții Locvei, inclusiv Cheile Nerei și Clisura Dunării (reabilitarea vechiului traseu turistic ce lega Reșița de Dunăre);
    - ✓ valorificarea patrimoniului industrial al Reșiței și împrejurimilor;
    - ✓ dezvoltarea și corelarea unor noi evenimente culturale în zonă cu Festivalul de Jazz de la Gârâna;
    - ✓ reabilitarea unor drumuri istorice și folosirea acestora ca trasee verzi (Drumul Mariei Thereza pe ruta Reșița – Ezeriș – Bocșa, vechiul drum UDR între Reșița și Anina, etc.);
- **Zona Munții Dognecei** cuprinde zona cu lacurile de la Dognecea și Lacul Vârtoape de la Ocna de Fier. Alături de orașul Bocșa și arealul limitrof, aceasta zonă oferă turistului monumente industriale, arii naturale deosebite, oportunități de pescuit sportiv, bogăție culinară și viticolă, etc.;
- **Zona turistică Muntele Mic – Valea Bistrei** cuprinde arealul Muntele Mic (cu domeniul schiabil Țarcu – Godeanu) și microzona stațiunii Poiana Mărului; ca valori etnografice și de arhitectură populară se pot menționa obiceiurile din Valea Bistrei, casele de lemn de la

Bucova – Băuțar; oportunități în domeniul turismului cultural, ecoturismului și turismului activ; legarea zonei prin trasee verzi cu celelalte zone turistice (cu Munții Poiana Ruscă, cu Zona Semenic, Țarcu-Godeanu, inclusiv cu Munții Retezat și Parcul Național, cu Valea Cernei);

- **Zona turistică Valea Cernei** cuprinde stațiunea balneoclimaterică Băile Herculane, precum și obiectivele turistice din Parcul Național Domogled - Valea Cernei;
- **Zona turistică Munții Aninei – Valea Carașului** cuprinde:
  - *microzona turistică Valea Carașului* cu rezervația naturală Cheile Carașului, peșterile Comarnic, Popovăț, Țolosu și Liliacilor;
  - *microzona Munților Aninei* cu potențial de punere în valoare pentru lacurile de la Mărghițaș, Maial, Miniș și Buhui, Cheile Gârliștei;
  - *oportunități: valorificarea căii ferate montane Anina – Oravița și Oravița – Iam* (mai ales în perspectiva unei *posibile reabilitări pe întreg tronsonul: Jasenovo – Biserica Albă – Vrăceș Gaj – Socol – Baziaș*); realizarea/refacerea traseelor turistice cu zonele cu aflus de vizitatori (Sasca Montană, Cheile Nerei, Valea Minișului) sau cu zone de potențial (Ciclova Montană, Ilidia, Vărădia, Valea Carașului); patrimoniul industrial al Aninei; trasee turistice verzi care să lege Anina de principalele zone turistice din județ (Reșița, zona Văliug-Crivaia-Semenic, Carașova-Cheile Carașului, Sasca Montană-Cheile Nerei, Valea Minișului-Cascada Bigăr-Valea Almăjului); patrimoniul arhitectural și cultural al Oraviței (inclusiv Teatrul Mihai Eminescu, Farmacia Muzeu KNOBLAUCH, monumentele vizitate de împărăteasa Sissi); reabilitarea Sanatoriului Marila; valorificarea izvoarelor termo-minerale și redevinerea Oraviței un brand al stațiunilor balneo/turistice;
- **Zona Muntii Locvei – Valea Almăjului** cuprinde:
  - *microzona Valea Almăjului* cu Cheile Minișului, cascada Coronini, peștera Ponor-Plopa, poienile de liliac de lângă Eftimie Murgu, Cheile Rudăriei, valori etnografice, tehnica populară (Morile de apă);
  - *microzona Cheile Nerei* care include obiective turistice din zona Parcului Național Cheile Nerei – Beușnița;
  - *microzona Moldova Nouă-Baziaș* care include obiective turistice din zona parcului natural și arealele protejate (Balta Nerei, Zonele umede Divici), ruine, biserici, Ostrovul; *oportunități* oferă noul port de agrement/turistic de la Pojejena și catamaranul pentru plimbări pe Dunăre, crearea unui brand pentru vinul de Belobreșca, traversarea Dunării cu bacul între Moldova Nouă și Golubac, trasee turistice care leagă Dunărea de celelalte microzone, refacerea vechiului traseu spre Reșița etc;
  - *microzona Defileul Dunării* cu satele de pemi, valori etnografice, ruine medievale, tehnica populară; *oportunități*: legarea Clisurii Dunării prin trasee turistice cu zonele turistice din centrul și nordul județului.

Principalele probleme din aceste zone și microzone turistice sunt:

- lipsa elementelor de infrastructură de cazare: motel, pensiune, camping, etc;
- lipsa marcajelor și panourilor turistice;
- lipsa amenajărilor de agrement: terenuri de sport, piste pentru role, skateboard, piste de biciclete și karting, etc;
- lipsa unor oferte de programe turistice integrate;

Având în vedere problemele prezentate, una dintre măsurile necesare este deschiderea/activarea centrelor locale de informare turistică înființate prin proiecte (FEADR-Măsura 3.1.3., Programul IPA/CBC, etc).

1.10.3.1. Zone de agrement

Expansiunea fenomenului de "agrement" are numeroase implicații economice, sociale și de mediu a căror evaluare corectă necesită o atentă analiză.

Structurile de primire turistice cu funcțiuni de agrement reprezintă o componentă importantă și bine definită în cadrul activității de turism. Aceste structuri au ca obiectiv crearea condițiilor optime pentru distracție și recreere, pentru petrecerea plăcută a timpului liber, fiind indispensabile pentru realizarea unui turism modern. Structurile de agrement pot contribui în mare măsură la prelungirea sezonului turistic într-o stațiune / localitate cu potențial turistic, cu implicații socio-economice importante sau determină alegerea unei destinații turistice de vacanță.

Structurile necesare desfășurării activităților de agrement trebuie să beneficieze de un cadru natural adecvat, sau, să se integreze după criterii rigurose controlate în mediul natural, cu respectarea legislației specifice protecției mediului, apelor și amenajării teritoriului. Marea diversitate a acțiunilor ce decurg din acest domeniu de activitate, impune colaborarea administrațiilor publice locale și instituțiilor interesate, având în vedere contradicțiile care pot să apară.

Conform HG 511/2001, pentru a obține avizul Autorității Naționale de Turism și autorizația de funcționare, structurile de primire turistice cu funcțiuni de agrement trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- amplasamentul să fie în perimetrele delimitate ca spații pentru agrement, stabilite de primărie;
- funcționarea echipamentelor de agrement să nu prezinte nici un fel de pericol sau risc de accidentare a turiștilor;
- dotările de agrement să fie într-o perfectă stare de funcționare, întreținute corespunzător (vopsite, salubre) și să aibă un aspect estetic, care să răspundă exigențelor unui turism civilizată;
- exploatarea echipamentelor de agrement să nu conducă la poluarea fonică sau de altă natură a mediului și să nu perturbe în nici un fel desfășurarea activității în structurile de primire turistice;
- structurile de agrement nautic vor fi delimitate prin balize și vor fi asistate de echipe "Salvamar", dotate cu întregul echipament de salvare necesar.

În cadrul *structurilor de agrement*, pentru buna desfășurare a activității turistice, există numeroase alte amenajări specifice, conexe activității de bază, cum ar fi: structuri de cazare, structuri de alimentație publică, spații de închirieri, obiecte destinate agrementului, parcări, grupuri sanitare și alte utilități, infrastructură de acces etc. care își are propriul sistem de taxare, rezultând numeroase beneficii economice și sociale care autosusțin investiția de bază.

Zonele de agrement pot crea și presiuni asupra mediului înconjurător sau sănătății umane atunci când amplasamentul lor nu este adecvat destinației (sunt situate pe malul apelor ce constituie surse de alimentare cu apă, în zonele de protecție sanitară), nu au asigurată infrastructura de mediu (sisteme de alimentare cu apă, canalizare și epurare ape uzate, sisteme de colectare a deșeurilor) sau activitățile de agrement se desfășoară în mod necontrolat, fără respectarea unor proceduri bine stabilite, astfel încât să se asigure utilizarea durabilă a resurselor și cadrului natural.

O parte însemnată din zonele turistice, de agrement și recreative din județ, nu îndeplinesc condițiile menționate, fiind necesară colaborarea între diferite instituții și autoritățile publice pentru găsirea unor soluții durabile, care să asigure armonizarea intereselor economice, sociale și de mediu ale tuturor factorilor interesați.

I.10.4. Date statistice privind turismul

Principalii indicatori de analiză ai activității turistice sunt: numărul de structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare, numărul de sosiri turiști și numărul de înoptări.

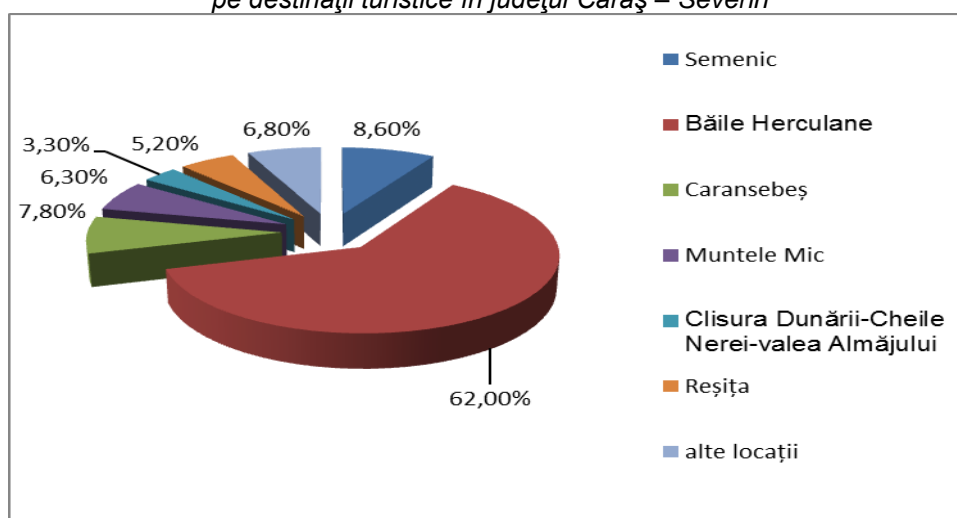
Structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare

În județul Caraș-Severin, în baza de date a Serviciului Promovare Turism din cadrul Direcției de Administrare a Domeniului Public și Privat (DADPP) a Județului Caraș-Severin sunt

consemnate 267 unități de cazare cu funcțiuni de cazare clasificate, cu un număr de 9.323 locuri de cazare (4.495 camere). Dintre acestea, 83 de structuri de cazare și 4976 locuri de cazare (31,11% din total județ) se găsesc în stațiunea turistică Băile Herculane; 25 structuri de cazare, respectiv 668 locuri cazare în Caransebeș și 15 structuri de cazare, respectiv 382 locuri cazare în Reșița.

Un alt aport însemnat la oferta de cazare a județului, îl aduc arealele Semenic (37 structuri cazare, 470 camere, 1018 locuri de cazare), Poiana Marului (22 structuri cazare, 189 camere, 404 locuri de cazare), Muntele Mic (11 structuri cazare, 135 camere, 332 locuri de cazare). Clisura Dunării reprezintă o zonă deosebit de atractivă (26 structuri cazare, 207 camere, 436 locuri de cazare), iar zona Cheile Nerei - Valea Almăjului, deși este atractivă este foarte puțin valorificată din punct de vedere turistic. Aici sunt clasificate doar 12 structuri de cazare, cu 101 camere și 239 locuri de cazare. În Graficul nr. I.10.1. este prezentată Distribuția locurilor de cazare din unitățile de primire turistică pe destinații turistice în județul Caraș – Severin.

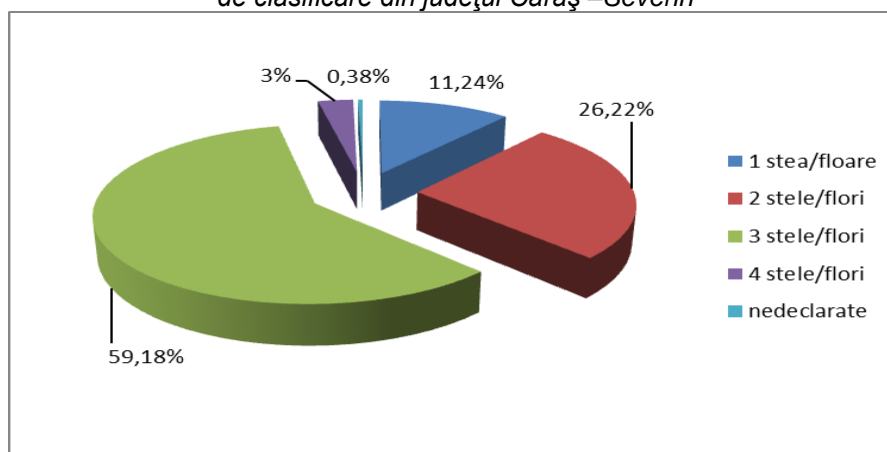
Graficul nr.I.10.1.Distribuția locurilor de cazare din unitățile de primire turistică pe destinații turistice în județul Caraș – Severin

Sursa: Baza de date a Autorității Naționale pentru Turism (date prelucrate)

Analiza calitativă a locurilor de cazare din structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare existente la nivel județean, demonstrează o concentrare mare a acestora la categoriile două și trei stele/flori (26,22% și respectiv 59,18%) și o slabă reprezentare la categoria o stea/floare (11,24%) și 4 stele/flori (0,38%), conform Graficului nr.I.10.2. Distribuția locurilor de cazare din unitățile de primire turistică pe categorii de clasificare din județul Caraș – Severin

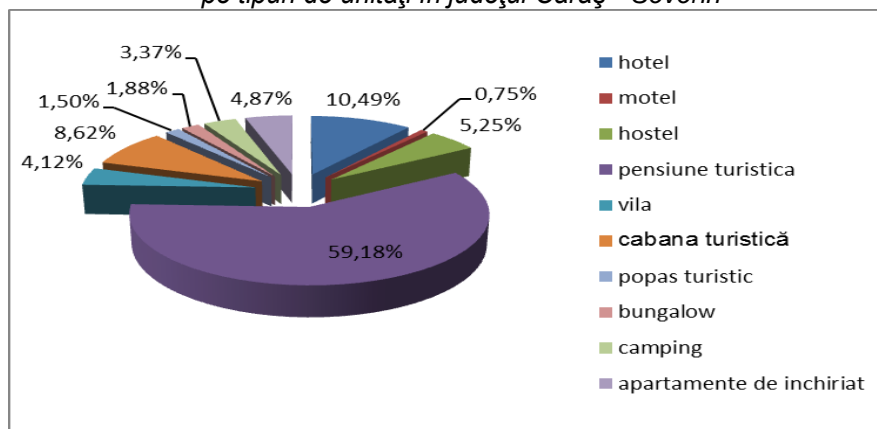
Graficul nr.I.10.2. Distribuția locurilor de cazare din unitățile de primire turistică pe categorii de clasificare din județul Caraș – Severin

Pe tipuri de structuri de cazare, se remarcă ponderea mare a locurilor de cazare aflate în structuri tip pensiune turistică (59,18%), urmată de structurile turistice de tip hotel (10,49%) și în cabane turistice (8,62%). Celelalte tipuri de unități de cazare sunt slab reprezentate: hosteluri – 5,25 %, vile turistice – 4,12 % etc, conform Graficului nr.1.10.3. Structura locurilor de cazare din unitățile de primire turistică pe tipuri de unități în județul Caraș – Severin,

Graficul nr.1.10.3. Structura locurilor de cazare din unitățile de primire turistică pe tipuri de unități în județul Caraș - Severin

Sursa: Baza de date a Serviciului Promovare Turism din cadrul DADPP Consiliul Județean Caraș-Severin

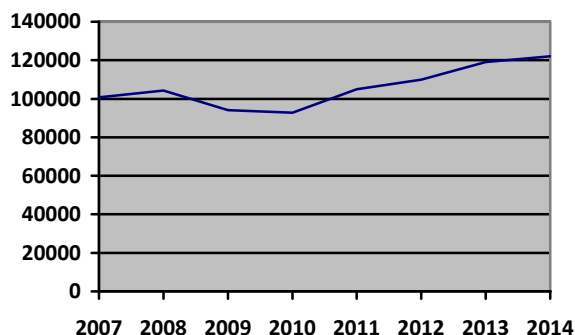
Cea mai mare parte a facilităților de cazare operează cu profitabilitate scăzută, înregistrând valori sub 30% (excepție stațiunea turistică Băile Herculane unde indicele de utilizare netă a capacității de cazare în funcțiune a fost în anul 2011 mai mare de 50%). Printre zonele cu nivel scăzut de dezvoltare turistică se numără: Cheile Nerei, Defileul Dunării și Valea Almăjului, cu toate că aceste zone beneficiază de atracții turistice importante.

Indicii de utilizare netă a locurilor de cazare, pe tipuri de structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică și zone turistice, la nivelul anului 2013 sunt prezentați în Anexa nr. I.10.2.

Număr de sosiri turiști

Numărul de turiști cazați în județul Caraș-Severin în perioada 2007-2014 prezentată în Graficul nr.1.10.4 a avut o evoluție oscilantă, cea mai mare valoare atinsă a fost 119.070 turiști în anul 2013. Acest indicator a cunoscut o evoluție oscilantă în perioada 2007-2011. După o ușoară creștere în 2007-2008 (de +3,5%), au urmat doi ani de recesiune (-11,0%) și un reviriment considerabil în anul 2011 (13,1%). În anii 2012, 2013, 2014 **indicatorul a crescut constant ceea ce demonstrează interesul turiștilor pentru județul Caraș-Severin**, ca destinație turistică.

Graficul nr.1.10.4. Evoluția numărului de sosiri turiști în județul Caraș-Severin

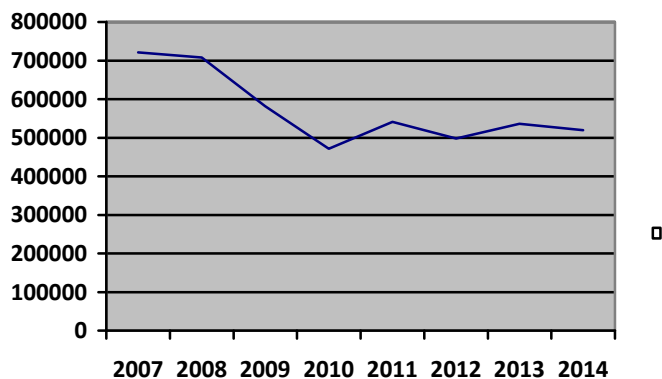

Sursa: Direcția de Statistică Județeană Caraș-Severin, Frecvențarea structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare 2007-2014

Număr de înoptări

Evoluția numărului total al înoptărilor turiștilor din județul Caraș-Severin a cunoscut în perioada 2007-2014 o evoluție oscilantă, prezentată în Graficul nr. I.10.5. cu un maxim în anul 2007 (721.386 înoptări) și un minim în anul 2011 (471.000 turiști). În anul 2011, numărul de înoptări a fost cu 14,8% mai mare decât în anul precedent, în anul 2012 indicatorul a scăzut cu 7,8% față de anul 2011, iar în 2013 a crescut cu 7,8%.

Graficul nr.I.10.5. Evoluția numărului de înoptări turiști în județul Caraș- Severin.

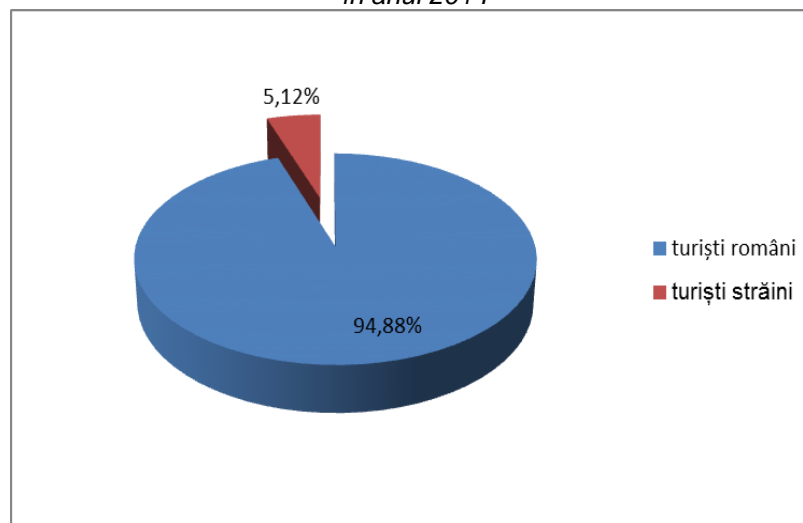

Sursa: Direcția de Statistică Județeană Caraș-Severin, Frecvența structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare 2007-2014, date prelucrate

Originea turiștilor străini

Din numărul total de turiști sosiți în unitățile de cazare turistică din județul Caraș-Severin în anul 2014, turiștii români reprezentau 115.845 persoane, cca. 94,88%, iar cei străini 6248 persoane, cca. 5,12%, conform Graficului nr.I.10.6. Originea turiștilor sosiți în unitățile de cazare turistică în anul 2014.

Graficului nr.I.10.6. Originea turiștilor sosiți în unitățile de cazare turistică în anul 2014

Sursa: Direcția de Statistică Județeană Caraș-Severin

În tabelul nr.I.10.1 este prezentată evoluția numărului de turiști români și străini în perioada 2007-2014.

Tabelul nr.1.10.1 Evoluția numărului de turiști români și străini în perioada 2007-2014

An/turiști	2012	2013	2014
Români	104189	113193	115845
Străini	5743	5877	6248
Total	109932	119070	122093

Sursa: Direcția de Statistică Județeană Caraș-Severin

Din analiza datelor se observă o creștere continuă în ultima perioadă 2012-2014 atât a numărului de turiști români, cât și a numărului de turiști străini, ceea ce demonstrează creșterea interesului turiștilor pentru vizitarea județului Caraș-Severin ca destinație turistică.

Potrivit cercetărilor efectuate în teritoriu, de către Centrul de Cercetări în Turism și Dezvoltare Durabilă din cadrul Universității 'Eftimie Murgu' din Reșița (2009), circa un sfert din circulația turistică - 26,9% a fost reprezentată de rezidenți ai județului Caraș-Severin. De asemenea, ponderi importante dețin județele limitrofe din Regiunea de Dezvoltare Vest (Timiș), cu 27,8% și cele din Regiunea de Dezvoltare Sud – Vest, cu 17,3%. Notorietatea națională de care se bucură stațiunea Băile Herculane face ca un procent de 19,8% din circulația turistică să fie generat de rezidenți ai celorlalte județe din România.

Motivații de călătorie

Principalele motivații de călătorie a turiștilor sosiți în județ sunt: odihnă și recreere (34,9%), plajă, înot (12%), vizitarea monumentelor naturale (11,5%), picnic (10,6%), tratament balnear și cură (5,8%), vizitarea vestigiilor istorice (5,2%), culturale (3,8%), tranzit (3,5%), pescuit sportiv (2,9%), aventură și sporturi extreme (2,7%), participarea la evenimente (2,7%), croaziere pe Dunăre (0,4%), alte motivații (4,1%).

Numărul mic de turiști care vizitează județul în scopul efectuării de croaziere pe Dunăre (mai puțin de 500 persoane anual) demonstrează slaba reprezentare a transportului fluvial la nivel de județ, precum și necesitatea valorificării potențialului turistic al Dunării.

La nivelul județului funcționează 23 agenții de turism din categoriile detailist (8) și touroperator (15), conform Anexei nr.1.10.3.Lista agențiilor de turism din județul Caraș-Severin.

Asociațiile profesionale active în domeniul turismului cu filiale sau membrii și în județul Caraș-Severin, sunt:

- ANAT - Asociația Națională a Agențiilor de Turism (www.anat.ro).
- OPTBR – Organizația Patronatului din Turismul Balnear (www.spas.ro/)
- FPTR - Federația Patronatelor din Turismul Românesc (www.fptr.ro)
- FIHR - Federația Industriei Hoteliere din România (www.fih-romanianhotels-org.ro/)
- ANTREC, Filiala Caraș-Severin, are membrii în 34 localități (www.antrec.ro).

I.10.5. Concluzii

Turismul reprezintă componenta economică cu o evoluție dinamică vizibilă și un aport important în PIB-ul țărilor care au mizat pe acesta. Extrem de diversificat, turismul a suferit o serie de clasificări, multe având elemente comune. Pentru a simplifica această listă de clasificări cu diferitele forme de turism și pentru a analiza studiul "România, Regiunea Vest – Creșterea competitivității și specializarea inteligentă" realizat de experții Băncii Mondiale pentru Agenția de Dezvoltare Vest, se propune o clasificare cu trei forme de turism:

1. *Ecoturism și turism activ* – județul Caraș-Severin poate fi motorul Regiunii Vest și un model la nivel național. Ecoturismul reunește turismul rural cu toate elementele active și de aventură. Această formă are o evoluție recentă crescătoare din perspectiva cererii (în special pe piața europeană de turism). Ecoturismul și turismul activ necesită o abordare de jos în sus, ceea ce se traduce prin dezvoltare durabilă;
2. *Turism balnear și de wellness* – reprezintă un atu important al județului și al Regiunii Vest. Specialiștii consideră turismul medical un punct de plecare în revitalizarea vechilor stațiuni (Băile Herculane etc.) prin specializarea facilităților de tratament

balnear pe prevenire și terapii anti-îmbătrânire. Oferta poate fi completată prin controale medicale generale, chirurgie estetică cu lumină, program anti-fumat, tratament anti-alcool, programe de slăbire, etc. Stațiunile balneare trebuie promovate ca destinații turistice medicale transfrontaliere, prin proiectarea de produse turistice personalizate (terapii anti-îmbătrânire ce vizează în principal persoanele în vârstă etc).

3. *Turism urban, cultural și de tip MICE (meeting, incentive, congress, exhibition)* – organizarea de întâlniri și evenimente profesionale reprezintă o altă opțiune de atragere a turiștilor. Zone metropolitane de succes au plasat industria turismului și managementul evenimentelor în centrul strategiei de turism, sau au investit în turismul de agrement, întâlniri și evenimente profesionale. Combinarea unei viziuni orientată spre evenimente cu o strategie culturală coerentă reprezintă un element esențial în strategia de turism a județului.

1. Ariile naturale protejate, ce acoperă o suprafață semnificativă a Banatului Montan, și importante obiective turistice aflate pe teritoriul lor reprezintă un atu major ce trebuie să stea la baza principiilor, criteriilor și modalităților specifice în dezvoltarea socio-economică a județului în general și a turismului în special. Din păcate, în aceste arii naturale protejate infrastructura de vizitare este insuficient dezvoltată, de asemenea calitatea serviciilor turistice, specifice ecoturismului este scăzută.

Proiectele derulate în județul Caraș-Severin de actori locali, regionali, naționali au scos în evidență imensul potențial economic și turistic al zonei. Pentru o dezvoltare durabilă a Banatului Montan se impun o serie de activități conjugate care să vizeze creșterea gradului de informare și conștientizare al mai multor grupuri țintă (comunitățile locale, tinerii aflați încă în școală, administrațiile publice locale, agenții de dezvoltare, asociații și organizații cu rol activ în dezvoltarea și promovarea turismului/în special a celui ecologic, companii private/actori în turism, universități etc, privind importanța din ce în ce mai mare acordată turismului ecologic (în special pe bicicletă, a beneficiilor și a impactului economic regional al acestuia, precum și importanța dezvoltării diverselor trasee turistice cum sunt: Traseul Cortina de Fier, Traseul Dunării cu succes în zona dintre Passau și Viena, Centura Verde a Europei – Green Belt, etc.

Pentru județul Caraș-Severin, Traseul Cortina de Fier ca Rută Eurovelo13 prezintă un interes deosebit, având în vedere mai multe aspecte:

- Pe de o parte, traseul Cortinei de Fier parcurge județul pe ruta Nidaș-Socol-Baziaș-Moldova Nouă-Berzasca străbătând întreaga Clisură a Dunării până la Orșova și părăsind teritoriul românesc pe la Porțile de Fier de unde traseul continuă pe malul danubian al Serbiei; Ruta Cortinei de Fier oferă un important cadru și pentru dezvoltarea altor trasee turistice și cicloturistice dinspre Dunăre spre nord, în inima Banatului Montan. Aceste trasee pot conduce la valorizarea altor zone turistice (Valea Almăjului cu morile de apă de la Rudăria, Parcurile Naționale Cheile Nerei – Beușnița, Semenice – Cheile Carașului, Domogled – Valea Cernei, Retezat, cu zonele adiacente) și altor obiective din județ;
- Pe de alta parte, cicloturismul reprezintă o importantă resursă turistică și economică a Banatului Montan, din păcate, foarte puțin valorizată. Imensul potențial turistic județului și al Clisurii Dunării poate fi valorificat pe o direcție ecologică, prin dezvoltarea unui tip de turism cum este cicloturismul.
- În vederea unei dezvoltări durabile a județului este necesară construirea unei strategii pe termen lung, care se aibă în vedere valorificarea diverselor forme de turism durabil, ecologic, printre care se numără și cicloturismul;

Județul poate deveni un județ pilot în implementarea strategiei ecoturistice a României valorificându-și la maxim biodiversitatea, „coridoarele ecologice de conectivitate”, inclusiv dezvoltarea turismului pe domenii de nișă precum „sălbăticia”. Este necesară de asemenea, refacerea marcajelor turistice și revitalizarea turismului de drumeție. În acest sens, trebuie reabilitate căile de acces spre principalele obiective turistice naturale, refugii alpine, marcarea potecilor turistice, plasarea de panouri informative, platforme de campare, puncte salvamont etc.

De asemenea, trebuie valorificate programele de finanțare din domeniu: Strategia Dunării, programele transfrontaliere etc.

2. Turismul balnear și curativ reprezintă o importantă resursă a județului. În acest sens, Stațiunea Băile Herculane poate redeveni un important punct pe harta turismului bănățean și național, prin reabilitarea patrimoniului istoric și modernizarea stațiunii prin crearea de oferte turistice noi. Domeniul de sănătate (poate fi chiar brand turistic) poate constitui nucleul pentru oferte în zona SPA-wellness, pentru diverse terapii anti-îmbătrânire, saline terapeutice, program anti-fumat, geo terapie, tratamente anti-alcool, programe de slăbire, controale medicale generale etc. De asemenea, se pot adăuga circuite și trasee turistice tematice în zona și pe Dunăre.

Experții Băncii Mondiale care au întocmit o analiză la nivelul Regiunii Vest în domeniul creșterii competitivității propun câteva soluții în acest sens, una dintre propuneri o reprezintă crearea unui centru pilot de geo-terapie la Băile Herculane, care să promoveze standarde ridicate și soluții inovatoare pentru programe anti-îmbătrânire și turism medical. Acesta va oferi, de asemenea, sprijin pentru rețelele regionale de stațiuni balneo în vederea îmbunătățirii calității și standardelor serviciilor.

Orașul Oravița poate redeveni o destinație în turismul de sănătate prin revigorarea trecutului său balnear (Băile Kneibl, Sanatoriul Marila, Clinica Slatina Nera, ștrandul termal etc).

3. O valoroasă resursă a județului o reprezintă patrimoniul industrial. Atragerea unor investiții (din bugete locale și naționale, proiecte de reabilitare/punere în valoare/includere în diverse circuite tematice prin finanțări din fonduri europene sau internaționale) care să vizeze direct ansamblurile arhitecturale, clădirile industriale, furnalele, minele, infrastructura feroviară, sistemul hidroenergetic, etc. reprezintă o altă direcție majoră ce poate conduce la dezvoltarea durabilă a comunităților prin intermediul turismului cultural și a turismului industrial.

Pentru spațiul urban, corelarea unei viziuni orientată spre evenimente cu o strategie culturală coerentă poate fi o modalitate de atragere a turiștilor și totodată, un element esențial în strategia de turism a celor două municipii, a județului și a regiunii.

Existența unui program echilibrat al evenimentelor, cu activități de-a lungul întregului an reprezintă un aspect important în alegerea destinațiilor turistice. Specificul zonei, bogăția culturală, patrimoniul tradițional se constituie în oportunități puse la dispoziția turistului spre a le descoperi, într-o manieră diferită, prin evenimentele prezente în calendarul zonei sale de interes (această zonă poate fi în mediul urban sau chiar cel rural limitrof).

Cu o infrastructură consolidată, Băile Herculane (eventual și Reșița) se poate orienta pe un alt tip de turism, tot de nișă, care a câștigat avânt în ultimii ani: turismul de întâlniri și evenimente profesionale (MICE).

Spațiul rural bănățean poate reprezenta o zonă de interes pentru iubitorii de turism. Valorificarea acestei bogății a județului se poate face în timp prin schimbarea mentalităților. Această schimbare se poate realiza prin sensibilizarea și educarea comunităților, cu un accent important pe conservarea specificului (arhitectura rurală, obiceiuri și tradiții, instalații industriale de tehnica populară – mori, gatere, pive etc), inclusiv prin muzee etnografice sătești. De asemenea, se pot valorifica sărbătorile locale, festivalurile tradiționale de manifestări populare, la care se adaugă și elemente noi specifice turismului de evenimente cum sunt diverse festivaluri (Jazz la Gârâna, Biker's Challenge la Sasca Română).

Un aspect important în modelarea spațiului rural ca destinație turistică îl reprezintă diversitatea culinară pe care comunitățile o oferă vizitatorilor, iar calitățile ei naturale reprezintă un factor important. Tradițiile zonei, calitățile solului, politicile locale orientate spre o agricultură verde, conștientizarea și educarea comunităților în acest spirit pot completa tabloul mai larg al turismului rural. Acesta poate fi foarte bine completat cu turismul de fermă, de stână. Fermele educaționale se pot constitui ca elemente de legătură între mediul urban (furnizor de turiști) și mediul rural (ca destinație turistică). Acestea pot oferi un prim exemplu de structură care să-și păstreze specificul ei rural tradițional (familia rurală clasică cu o gospodărie obișnuită și terenul aferent pe care îl cultivă), dar în același timp să găzduiască diverși vizitatori (fie elevi veniți să vadă aplicarea practică a noțiunilor teoretice învățate la diverse materii în școală, fie turiști, atrași de oferta culinară tradițională și sănătoasă).

Oferta de băuturi locale poate întregi orice formă de turism în Banatul Montan, fiind necesară în acest sens revigorarea zonelor viticole de la Tirol și Belobreșca și renașterea turismului rural din județ.

Dunărea, ca pol de interes la nivel European, poate contribui la renașterea comunităților din Clisură prin orientarea acestora către un turism durabil centrat pe fluviu și pe resursele naturale, culturale, etc. ale zonei.

Turismul poate oferi o viziune strategică orientată spre comunitățile locale și poate imprima o dezvoltare de/în afaceri de jos în sus (bottom up), bazată în special pe un turism „verde” (unde „verde” înseamnă: turistul dispune de cazare în mediul rural/semirural, beneficiază de hrană sănătoasă de la producători locali, renunță la mașină și face drumeții, rafting, mountain biking, escaladă, speologie, vizitează arealele protejate, filmează flora și fauna, vizitează muzeele, monumentele și siturile arheologice rurale și industriale, participă la festivaluri și evenimente locale, călătorește cu trenul pe căi ferate istorice, vizitează stațiuni balneo și beneficiază de diverse tratamente și terapii, face croazieră pe Dunăre, etc).

Această abordare de dezvoltare de jos în sus, oferă nu numai o dezvoltare durabilă și protejarea patrimoniului natural și cultural, aspecte atât de necesare și importante, cât și menținerea în plan local, la nivelul comunităților a celei mai mari părți din beneficiile economice pe care această dezvoltare le oferă.

I.11. Agricultură și dezvoltare rurală

I.11.1. Contextul strategic european și național

Strategia EUROPA 2020 stabilește ținte precise pentru toate țările membre, inclusiv în domeniul dezvoltării rurale. Uniunea Europeană are o politică distinctă pentru dezvoltarea rurală, agricultură și silvicultură, deoarece 91% din teritoriul său este spațiu rural, în care trăiește cca. 56% din populație. Datorită acestor considerente a apărut și nevoia de abordare unitară, consistentă și orientată strategic într-o *Politică Agricolă Comună* ce trebuie să răspundă nevoilor populației statelor membre.

Pentru perioada 2014-2020, obiectivele *Politicii Agricole Comune* sunt:

- stimularea transferului de cunoștințe și inovarea;
- creșterea viabilității fermei și a competitivității activităților agricole;
- marketingul produselor agricole, bunăstarea animalelor și managementul riscului;
- restaurarea, conservarea și consolidarea ecosistemelor dependente de agricultură și silvicultură;
- eficiența exploatării resurselor și tranziția la economia cu emisii scăzute de carbon;
- incluziunea socială, reducerea sărăciei și dezvoltarea economiei rurale.

Programul Național de Dezvoltare Rurală al României (P.N.D.R.) pentru perioada 2014-2020 cuprinde întreaga strategie de dezvoltare a spațiului rural românesc, a agriculturii și silviculturii, cu toate activitățile conexe, în deplină concordanță cu strategia EUROPA 2020 și cu obiectivele *Politicii Agricole Comune* (P.A.C). În acest context, prioritățile P.N.D.R. până în anul 2020 sunt:

1.Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură , silvicultură și zonele rurale, cu trei direcții de acțiune:

- Încurajarea inovării, cooperării și creării de baze de cunoștințe în zonele rurale;
- Consolidarea legăturilor dintre agricultură, producția alimentară și silvicultură, pe de o parte și cercetare și inovare, pe de altă parte, inclusiv în scopul unei gestionări mai bune a mediului și a unei performanțe de mediu îmbunătățite;

- Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier.

2. Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor cu două direcții de acțiune:

- Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării producțiilor agricole;
- Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și în special, a reînnoirii generațiilor.

3. Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și gestionării riscurilor în agricultură, cu două direcții de acțiune:

- Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari, printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale;
- Sprijinirea gestionării și prevenirii riscurilor la nivelul exploatațiilor.

4. Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură, cu trei direcții de acțiune.

- Refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000, în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice și în cadrul activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor europene;
- Ameliorarea gestionării apelor, inclusiv gestionarea îngrășămintelor și a pesticidelor;
- Prevenirea eroziunii solurilor și ameliorarea gestionării solului.

5. Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic, cu cinci direcții de acțiune:

- Eficientizarea utilizării apei în agricultură;
- Eficientizarea utilizării energiei în sectorul agroalimentar;
- Facilitarea furnizării și utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor, a reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei;
- Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac din agricultură;
- Promovarea conservării și reținerii carbonului în agricultură și silvicultură.

6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, cu două direcții de acțiune:

- Facilitarea diversificării, înființării și dezvoltării de întreprinderi mici și crearea de locuri de muncă;
- Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.

Pentru implementarea acestor priorități, dar și pentru rezolvarea problemelor numeroase cu care se confruntă agricultorii, în special cei mici, este necesară atât voința politică a factorilor de decizie de la toate nivelele, cât și implicarea și aportul consultanților agricoli, așa cum prevede și Regulamentul C.E. nr.73/2009. În acest sens, se impune dezvoltarea cadrului instituțional abilitat să ofere servicii de consiliere pentru agricultură și domenii conexe, plecând de la actualele Camere Agricole aflate în subordinea Consiliilor Județene. Rolul consultanților agricoli este acela de a prezenta agricultorilor care sunt soluțiile optime pentru modernizarea, eficientizarea și racordarea exploatațiilor lor la economia locală, regională, națională și europeană, având în vedere și aplicarea tehnologiilor prietenoase cu mediul, inovarea și transferul de informații cu caracter tehnic și științific, precum și modalitățile de organizare și asociere.

I.11.2. Patrimoniul agricol al județului Caraș-Severin

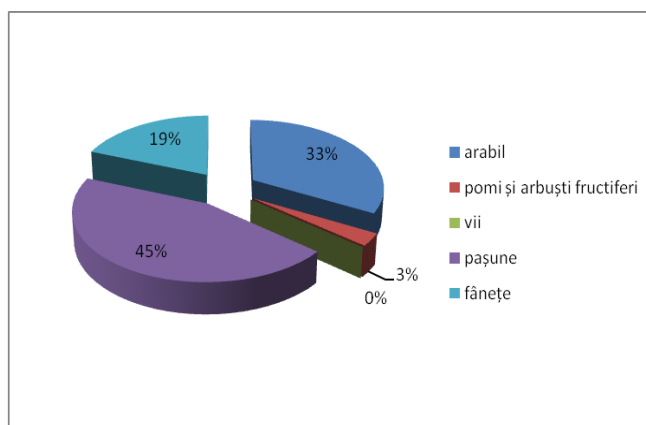
I.11.2.1. Situația fondului funciar al județului Caraș-Severin în perioada 2007-2013

Evoluția fondului funciar al județului Caraș-Severin în perioada 2007-2013 este prezentată în tabelul nr. I.11.1, iar repartitia terenului agricol pe categorii de folosință este prezentată în graficul nr.I.11.1.

Tabelul nr.I.11.1. Evoluția fondului funciar al județului Caraș-Severin în perioada 2007-2013

Nr. Crt.	Anul	Suprafața agricolă (ha)	Din care:				
			Arabil (ha)	Pomi și arbuști fructiferi (ha)	Vii (ha)	Pășuni (ha)	Fânețe (ha)
1	2007	398.043	127.272	11.734	766	183.461	74.810
2	2008	397.303	127.251	11.689	771	181.845	75.747
3	2009	397.278	127.226	11.689	768	184.036	73.577
4	2010	396.999	129.661	10.759	772	179.414	76.393
5	2011	396.928	129.696	10.759	772	179.358	76.393
6	2012	396.917	129.633	10.770	772	179.349	76.393
7	2013	396.917	129.629	10.774	772	179.349	76.393

Graficul nr.I.11.1 Repartitia terenului agricol, pe categorii de folosință

Calitatea solului

Condițiile pedogenetice specifice județului Caraș-Severin au condus la formarea unor soluri variate a căror succesiune zonală se suprapune etajării morfologice. Unele condiții locale petrografice și de umiditate au determinat apariția solurilor intrazonale. Astfel de disting:

- Grupa cernoziomurilor, reprezentată prin cernoziomuri semicarbonatice, levigate, sărăturate, ocupă suprafețe restrânse în Valea Dunării, sunt utilizate pentru cultivarea cerealelor;
- Grupa solurilor argiloiluviale brune și argiloiluviale podzolice, întâlnită în Depresiunea Almăj și în zona Dealurilor Vestice; în zonele mai înalte, sunt continuate de soluri brune: Dealurile Bozoviciului, zona înaltă a Depresiunii Almăjului, dealurile Sacoș – Zăgujeni, partea înaltă a Depresiunii Carașului dinspre M-ții Țarcu, Depresiunea Ezeriș, aceste soluri necesită îngrășăminte pentru creșterea gradului de fertilitate;
- Grupa solurilor brune și brune acide, alături de cele ale grupei anterioare, ocupă suprafețe în zona Munților Locvei, Aninei, Dognecei și Armenișului. Aceste soluri au o fertilitate scăzută, fiind utilizate pentru pășuni și fânețe, pomicultură, iar pe unele suprafețe se cultivă cartofi și porumb;

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

- Grupa solurilor brune podzolice și podzolurilor, răspândite pe trepte de relief mai înalte, în M-ții Semenic, Almăj și în partea estică a județului, în M-ții Țarcu-Godeanu, Cernei și Poiana Ruscă;
- Grupa solurilor acide, de pajiști este foarte răspândită în zonele cele mai înalte ale județului de peste 1.700 m altitudine, în pajiștile Munților Țarcu, Godeanu, Cernei și Muntele Mic;
- Grupa solurilor litomorfe, reprezentată prin rendzine (negre și brune), formată pe un strat calcaros în condiții de umiditate și datorită prezenței învelișului forestier, ocupă zona calcaroasă între Reșița și Moldova Nouă. Se întâlnesc rendzine roșii-brune, terra rosa și vertisoluri utilizate în cultura grâului, florii soarelui, trifoiului roșu;
- Grupa solurilor hidromorfe, cele mai răspândite fiind solurile pseudogleice dintre Buchin și Sacu, pe terasele Bistrei, în Câmpia Gătaiei, care în urma lucrărilor de ameliorare prin drenaj sunt cultivate cu grâu, porumb, floarea soarelui, ovăz și orzoaică;
- Grupa solurilor slab dezvoltate și de luncă: regosolurile dezvoltate în fâșii se află pe pantele înclinate din Dealurile Vestice, între Ciuchici – Ilidia și în Copăcele; Litosolurile sunt prezente în Lunca Nerei, iar în luncile Timișului, Bârzavei și Pogănișului s-au dezvoltat soluri aluviale foarte fertile.

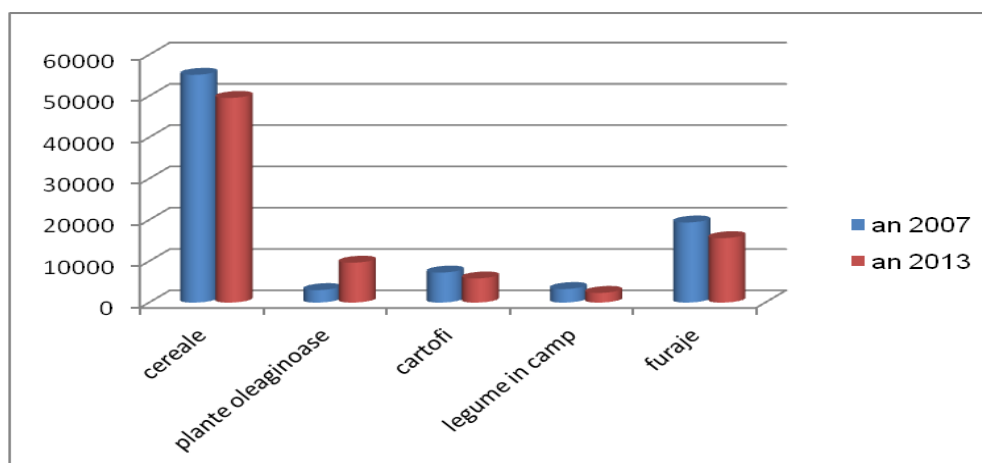
I.11.2.2. Structura culturilor la începutul și sfârșitul perioadei 2007-2013

Structura culturilor la începutul și sfârșitul perioadei 2007-2013 este prezentată în tabelul nr.I.11.2., graficul nr I.11.2 și graficul I.11.3.

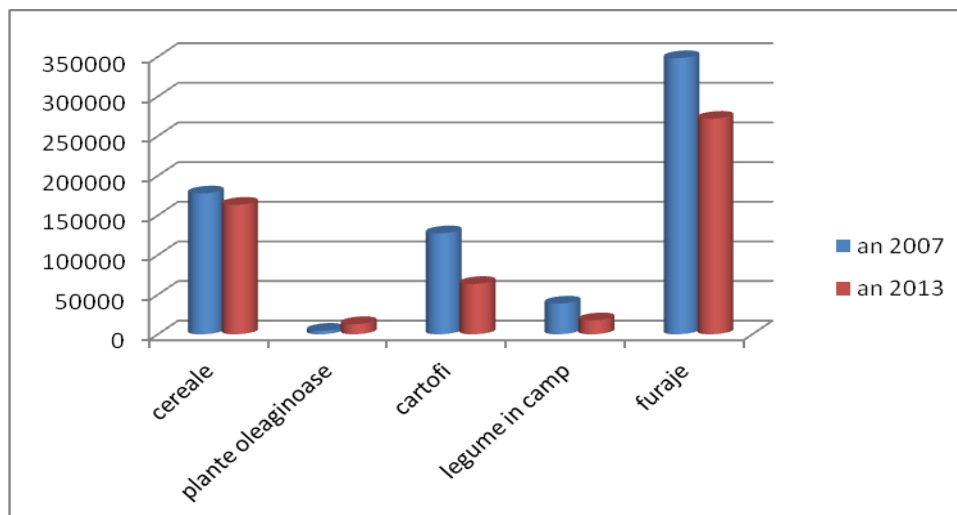
Tabelul nr.I.11.2. Structura culturilor la începutul și sfârșitul perioadei 2007-2013

Nr. Crt.	Specificare	Anul 2007			Anul 2012			Anul 2013		
		Suprafața (ha.)	Producția medie Kg/ha	Producția totală (tone)	Suprafața (ha.)	Producția medie Kg/ha	Producția totală (tone)	Suprafața (ha.)	Producția medie Kg/ha	Producția totală (tone)
1	Cereale pentru boabe	55.165	3220	177654	48791	3035	148067	49570	3296	163401
2	Plante oleaginoase	3.021	1477	4461	5997	1595	9564	9661	1335	12902
3	Cartofi	7.268	17525	127370	6068	9122	55353	5839	10878	63518
4	Legume în câmp	3.280	11820	38781	2367	7420	17562	2341	7540	17650
5	Furaje cultivate	19.401	17956	348358	15635	17446	272767	15603	17426	271900

Graficul nr.I.11.2. Ponderea suprafețelor cultivate în anii 2007, 2013

Graficul nr.1.11.3. Evoluția producțiilor în anii 2007, 2013

În perioada de referință, suprafețele cultivate cu plante oleaginoase au crescut semnificativ, cu cca.220%, creștere datorată dezvoltării pieței plantelor energetice, în special a culturii rapiței pentru ulei, din care se obține biodieselul. De asemenea, se observă la celelalte categorii de culturi scăderi semnificative:

- cca.10% la cereale pentru boabe;
- cca.20% la cartofi;
- cca.30% la legume în câmp;
- cca.19,6 % la furaje cultivate.

Scăderea suprafețelor cultivate cu cereale se încadrează în tendințele naționale, datorită prețurilor scăzute practicate pentru micii fermieri, care nu au capacitatea de depozitare și vând imediat după recoltare.

Cultura cartofului a înregistrat scăderi și din cauza costurilor ridicate pentru înființarea culturii și a evoluției negative a prețurilor din anii 2010-2013.

Cea mai mare scădere este înregistrată la legumele cultivate în câmp (30%), cauza fiind piața ocupată cu legume importate din spațiul extracomunitar.

1.11.2.3. Efectivele de animale la începutul și sfârșitul perioadei 2007-2013

Efectivele animaliere la începutul și sfârșitul perioadei 2007-2013 sunt prezentate în tabelul nr.1.11.3.

Tabelul nr.1.11.3. Efectivele animaliere la începutul și sfârșitul perioadei 2007-2013

Nr. Crt.	Specificare		2007		2012		2013	
			Total județ	Din care, în fermele familiale	Total județ	Din care, în fermele familiale	Total județ	Din care, în fermele familiale
1	Bovine	Total	52837	49346	36500	34700	35270	33773
		vaci	29462	28127	21910	21910	21142	20377
		juninci	1944	1819	1450	1390	1741	1657
2	Porcine	Total	47801	47801	35000	28000	53874	45090
		Matcă	2769	2769	2350	2350	2394	2394
3	ovine	Total	259552	255636	268000	267000	287353	286528
		Oi	170548	168443	179000	178400	186437	186057
		mioare	27917	27022	21000	20900	38288	38288
4	caprine	Total	15428	15428	19700	19700	21792	21527

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

	matca	10379	10379	12700	12700	14152	14022
5	Păsări total	1468913	1081245	1500000	1100000	1409085	994099
6	Cabaline total	13522	13522	9692	9692	8853	8853
7	Familii albine	37679	37679	55884	55984	57368	57368

Efectivele de bovine au scăzut semnificativ, cu cca.33%, la fel și cabalinele (cu cca.35%). În cazul bovinelor, scăderea s-a datorat pe de o parte lipsei pieței concurențiale în domeniul laptelui, dar și a politicilor de subvenționare deficitare, mai ales pentru localitățile situate în zonele defavorizate, cu condiții naturale specifice. Prin sistemul de sprijin și subvenții ce va fi aplicat din anul 2014, se prevede refacerea șeptelului de bovine și diversificarea direcțiilor de exploatare.

Scăderea efectivelor de cabaline se datorează epidemiei de anemie infecțioasă ecvină și scăderii interesului agricultorilor pentru creșterea cailor de muncă.

În schimb, se observă creșteri semnificative a efectivelor de porcine (cca.13%), ovine (cca.11%), caprine (cca.41%) și familii de albine (cca.52%), tendința de creștere se datorează accesării de proiecte pentru micii fermieri (FEADR, Măsurile 1.4.1. - Sprijin pentru fermele de semisubzistență și 1.1.2. - Instalarea tinerilor fermieri) și evoluției ascendente a pieței produselor animaliere specifice acestor specii.

I.11.2.4. Inventarul agricol

Parcul de mașini agricole este prezentat în tabelul nr.I.11.4.

Tabelul nr.I.11.4. Parcul de mașini agricole

Nr. Crt.	Specificare	Nr. Bucăți
1	Tractoare	6170
2	Pluguri	4260
3	Cultivatoare	471
4	Semănători	896
5	Mașini fito-sanitare	77
6	Combine recoltat	358
7	Mașini recoltat plante furajere	15
8	Mașini recoltat cartofi	43
9	Prese balotat	40
10	Vindrovere	18

La nivelul județului sunt înregistrate 108.027 gospodării, însă doar 23.040 exploatații agricole sunt înscrise în Registrul Unic de Identificare gestionat de Agenția de Plați și Intervenție pentru Agricultură (A.P.I.A.). Astfel, 78,67% din gospodăriile țărănești practică agricultura de subzistență, datorită fărâmițării excesive a exploatațiilor agricole și a îmbătrânirii forței de muncă. Programele de finanțare nerambursabile au fost aplicate greu, din cauză birocrăției excesive, pentru care o parte dintre producătorii agricoli din mediul rural nu au fost pregătiți. Pe de altă parte, inexistența unei relații parteneriale între producătorii agricoli, procesatori și comercianți, precum și pregătirea profesională precară a multor agricultori, coroborată cu lipsa unei piețe agricole reale și funcționale, nereglementarea legislației în domeniul pieței funciare, au determinat frânarea dezvoltării sectorului agricol.

I.11.2. Culturi vegetale

Din punct de vedere al suprafețelor agricole, județul Caraș-Severin deține 396.917 ha, situându-l pe locul 13 pe țară. Evoluția suprafeței agricole în perioada 2007-2013 este prezentată în tabelul nr.I.11.5.

Tabelul nr.I.11.5. Evoluția suprafeței agricole a județului în perioada 2007-2013

Nr. Crt.	Anul	Suprafața agricolă (ha)	Din care:				
			Arabil (ha)	Pomi fructiferi (ha)	Vii (ha)	Pășuni (ha)	Fânețe (ha)
1	2007	398.043	127.272	11.734	766	183.461	74.810
2	2008	397.303	127.251	11.689	771	181.845	75.747
3	2009	397.278	127.226	11.689	768	184.036	73.577
4	2010	396.999	129.661	10.759	772	179.414	76.393
5	2011	396.928	129.696	10.759	772	179.358	76.393
6	2012	396.917	129.633	10.770	772	179.349	76.393
7	2013	396.917	129.629	10.774	772	179.349	76.393

La sfârșitul perioadei 2007-2013, suprafețele de teren arabil ocupate cu culturi vegetale sunt prezentate în tabelul nr.I.11.6.

Tabelul nr.I.11.6. Suprafețele ocupate cu culturi vegetale la finele 2013

Nr. Crt.	Denumire cultură	Suprafață (ha)
1	Cereale pentru boabe	49.570
2	Plante oleaginoase	9.661
3	Cartofi	5.839
4	Legume în câmp și în solarii	2.341
5	Legume în sere	1
6	Plante de nutreț	15.603
7	Teren rămas neînsămânțat *	46.614
	Total	129.629

* ocupat cu culturi de primăvară, în anul 2014

I.11.3. Pomicultura

Suprafața ocupată de pomicultură în județul Caras-Severin ocupă 10.774 ha, din care 4847 hectare sunt întreținute corespunzător, 12 hectare sunt ocupate cu plantații noi de arbuști fructiferi, iar 5915 hectare sunt ocupate cu plantații aflate în declin și paragină.

Producția totală de fructe în ultimele 2 – 3 decenii, a oscilat în jurul a 60.000 tone fructe, cu o medie la hectar de 5,5 – 6,0 tone și un consum între 15-17kg/cap de locuitor, ceea ce reprezintă cca. 30 –35% din producțiile realizate în principalele țări pomicole din U.E.

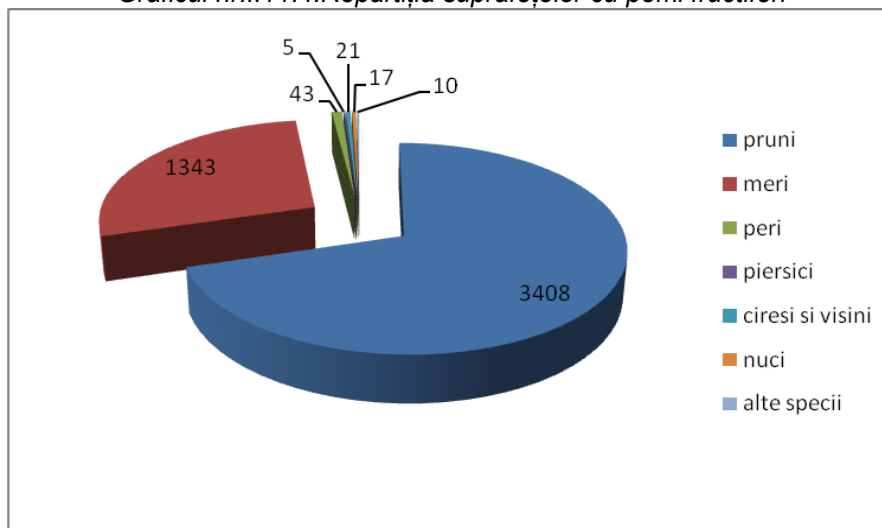
Repartiția pe specii de pomi fructiferi este prezentaă în tabelul nr.I.11.7. și graficul nr.I.11.4.

Tabelul nr.I.11.7. Suprafețele ocupate de pomi fructiferi

Specificare	Suprafața (ha) în anul 2013
Livezi – total, din care:	4847

Pruni	3408
Meri	1343
Peri	43
Piersici	5
Cireși și vișini	21
Caiși și zarzări	-
Nuci	17
Alte specii	10

Graficul nr.1.11.4.Repartiția suprafețelor cu pomi fructiferi

Producția totală de fructe, în perioada 2007-2013 este redată în tabelul nr.1.11.8.

Tabelul nr.1.11.8. Producția totală de fructe în perioada 2007-2013

Specificare	Producția totală de fructe (tone)						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Fructe – total, din care:	48340	45365	40060	31917	42977	34420	24078
Prune	29781	31690	28363	21791	29279	22896	14153
Mere	13190	8836	7127	6349	9158	7308	7488
Pere	1332	832	894	751	893	910	732
Piersici	366	315	327	312	487	360	139
Cireșe și vișine	1077	1867	1277	1083	1191	1109	508
Caise și zarzări	141	291	496	309	330	325	131
Nuci	1328	1291	1243	1069	1088	1048	591
Alte fructe	1124	243	296	208	451	430	336

Se constată o scădere a producțiilor de fructe, datorată îmbătrânirii plantațiilor și lipsei unei organizări de piață serioase.

Marile ferme pomicole, în majoritate, prin retrocedare, au fost fărâmițate de la 200-300 ha/unitate, în parcele de 0,3 - 2,0 ha/propietar.

În ceea ce privește structura pe specii, prunul continuă să aibă o pondere de (cca. 70%), din livezile județului. La nivel european, România ocupă primul loc la suprafața de prun din U.E.

Din producția totală de fructe obținută anual, cca. 30-40% este destinată distilării de rachiri naturale.

Pomicultura românească este îndepărtată de standardele europene datorită:

- o numărul de exploatații viabile, ferme specializate, de cca. 10–20 ha este practic nesemnificativ;
- o sistemele de cultura sunt încă extensive (la măr densitățile la hectar sunt de 800 – 1.200 pomi, față de 2.500 –3.500 în plantațiile apusene);
- o portaltoiul M9, generalizat în livezile de măr din țările vestice, este practic inexistent în livezile românești;
- o în cultura prunului, se folosesc încă sortimente locale, care nu pot fi valorificate decât sub forma de țuică; exportul de prune în stare proaspătă este redus, iar cel sub forma deshidratată este practic inexistent.

Cele mai cunoscute zone pomicole din Caraș-Severin sunt situate pe dealurile sudice și sud-estice. Aici sunt cantonate majoritatea plantațiilor de prun, măr și cireș.

Bazine pretabile pentru cultura mărului în special se găsesc în zonele: Domașnea, Cornereva, Constantin Daicoviciu, Brebu, Zorlențu Mare, Ramna, Ticvanu Mare, Bozovici și Ciclova.

Măsuri de reabilitare și modernizare

Refacerea patrimoniului pomicol necesită cel puțin 20 de ani și presupune măsuri ca:

- o Sistarea defrișărilor, deoarece se încalcă Legea pomiculturii (Legea 348 din 23 martie 2003, republicată în anul 2008);
- o Stimularea înființării de exploatații pomicole de 10-20 ha: acordarea dreptului de preemțiune la cumpărarea de livezi pomicole;
- o Stimularea unei industrii moderne de prelucrare a fructelor; rețea de fabrici de capacitate medie integrate în cadrul grupurilor de producători și stimularea producerii de sucuri și produse deshidratate ecologice;
- o Refacerea pepinierelor pomicole, pentru multiplicarea soiurilor valoroase;
- o Crearea de sisteme de livezi pentru viitor:
  - o livezi cu suprafețe peste 5 ha (sistem, intensiv, pe terenuri fertile, mecanizabile, cu soiuri performante, pe portaltoi vegetativi);
  - o livezi sub 5 ha pe terenuri nemecanizabile pe portaltoi generativi (din sămânță);
  - o livezi pe lângă casă, pe portaltoi vegetativi mai puțin viguroși, și în curți sau pe aliniamente, pe portaltoi generativi, în special cireș și nuci.

În vederea comercializării produselor, producătorii de fructe își pot comercializa producția și prin *Programul fructe în școli*, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2010.

I.11.4. Legumicultura

Deși nu are o pondere importantă în cultivarea legumelor, în județul Caraș-Severin există posibilitatea dezvoltării acestui domeniu, dat fiind necesarul mare de consum de legume pe cap de locuitor și posibilitatea unei mai bune organizări de piață. Există zone cu potențial legumicol ridicat și există posibilitatea practicării legumiculturii în sistem ecologic. În tabelul nr.I.11.9.este prezentată suprafața cultivată cu legume în perioada 2007-2013.

Tabel nr.I.11.9. Suprafețele cultivate cu legume în perioada 2007-2013

SPECIFICARE	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Suprafața totală	4683	3650	4567	3488	3050	2916	2342

Zonele cele mai importante de cultivare a legumelor sunt: Berzovia, Fîrluig, Obreja, Glimboca, Oravița, Berliște, Vrani, Grădinari, Ticvanu Mare, Ramna, Vrani.

Suprafața totală ocupată cu cultura legumelor, în câmp, în solarii și în sere, este 2342 hectare, la sfârșitul perioadei de referință, din care doar 1 hectar este reprezentat de sere.

Sistemele moderne de spații protejate pentru cultura legumelor, cu consum minim de energie, vor face, în perioada următoare, să crească suprafețele de legume .

I.11.5. Viticultura

În județul Caraș-Severin suprafețele cultivate cu viță de vie, atât pentru struguri de masa din soiurile: Chassla, Muscat de Hamburg, Muscat de Adda, Afuz Ali, cât și soiuri de vin alb: Sauvignon gros, Riesling italian, Feteasca Albă, Feteasca Regală și soiuri de vin roșu: Cabernet Sauvignon, Merlot, Feteasca neagră. Suprafețele cultivate cu vii sunt prezentate în tabelul nr. I.11.10.

Tabelul nr.I.11.10. Suprafețele cultivate cu vii

SPECIFICARE	Suprafața (ha.)						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Suprafața totală, din care:	766	771	768	772	772	772	772
Vii pe rod, din care:	427	240	532	519	639	531	546
Vii altoite pe rod	161	32	329	311	431	324	339
Vii hibride pe rod	266	208	203	208	208	207	207
Alte categorii*	339	531	236	253	133	241	226

Notă: *vii altoite neintrate pe rod, terenuri aflate în pregătire, soiuri de masa, etc.

I.11.6. Agricultură ecologică

Agricultura ecologică este un procedeu modern de a cultiva plante, de a îngrășa animale și de a produce alimente prin utilizarea acelor metode și tehnologii care se apropie foarte mult de legile naturii și de tradițiile țărănești. De asemenea, în practicarea acestui tip de agricultură nu utilizează fertilizanți și pesticide de sinteză, stimulatori și regulatori de creștere, hormoni, antibiotice și sisteme intensive de creștere a animalelor. Evoluția suprafețelor și a efectivelor de animale în agricultura ecologică în județul Caraș-Severin este prezentată în tabelul nr.I.11.11.

Tabelul nr.I.11.11. Evoluția suprafețelor și a efectivelor de animale în agricultura ecologică

Anul	Operatori (fermieri) înscrși în sistemul de agricultură ecologică	Suprafețe de teren agricol înscrise în sistemul de agricultură ecologică (ha)	Efective de animale înscrise în agricultura ecologică (capete ovine și caprine, bovine, familii de albine, etc.) -total-
2007	1	2,43	-
2008	4	16,93	100
2009	28	1312	3294
2010	46	1830	808
2011	618	4623	8952
2012	2047	19017,30	32930
2013	1063	7944,65	28222

Județul Caraș-Severin îndeplinește toate condițiile pentru practicarea agriculturii ecologice și anume:

- exploatații de mici dimensiuni;
- tradiții în practicarea agriculturii tradiționale;

- suprafețe întinse de teren agricol neafectate de fertilizanți chimici sau pesticide;
- forme variate de relief;
- ponderea mare a zonelor forestiere;
- rezervații și zone protejate recunoscute;
- zone cu complexitate mare de resurse naturale;
- climă potrivit;
- zone indeme de anumite boli sau dăunători specifice culturilor vegetale.

De asemenea, sistemul de subvenționare implementat în ultimii ani a favorizat și stimulat practicarea agriculturii ecologice de către fermieri, astfel încât se poate identifica un puternic sector economic de nișă, ce va fi dezvoltat în perioada 2014-2020.

Agricultura ecologică constituie unul din instrumentele principale de minimizare a poluării apelor în cadrul sistemelor sustenabile de gestionare a terenurilor, care vizează managementul îngrășămintelor, managementul de protecție a culturilor, managementul apei și managementul de protecție anti-eroziune. Acest sector va deveni vizibil, important, iar produsele alimentare certificate ecologic pot să dețină o pondere importantă în piața agroalimentară a județului.

I.11.7. Zootehnia

Creșterea animalelor este o îndeletnicire străveche a locuitorilor de pe teritoriul Caraș-Severinului, iar condițiile pedo-climatiche și resursele bogate de hrană au constituit condiții prielnice pentru creșterea bovinelor, ovinelor, caprinelor, cabalinelor, porcinelor și păsărilor. În același timp, bogatele resurse de floră meliferă au făcut posibilă dezvoltarea apiculturii, îndeletnicire - simbol a bănățenilor de munte.

Activitatea de creștere a animalelor aparține, aproape în totalitate, sectorului privat (gospodării țărănești, ferme familiale de diferite dimensiuni și câteva societăți comerciale cu specific agricol) și într-o foarte mică măsură sectorului de stat (Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Creșterea Ovinelor și Caprinelor Caransebeș).

La nivelul județului există mai multe forme asociative ale crescătorilor de animale, unele la nivel local, altele la nivel județean, care încearcă să reprezinte interesele fermierilor și să-i sprijine în demersurile lor de a accesa diversele forme de sprijin venite din partea statului.

Creșterea taurinelor

Activitatea de creștere și exploatare a taurinelor are o îndelungată tradiție și reprezintă una din activitățile de bază din ansamblul sectorului zootehnic.

La sfârșitul anului 2013, efectivele de taurine erau în număr total de 35.270 capete, din care 21140 capete vaci (59,94%) și 1714 juninci (4,86 %), diferența de 12416 capete (35,2%) fiind reprezentată de celelalte categorii de efective (masculi, tineret mascul, tineret femel, reforme, etc.).

În perioada 2007-2013 s-a înregistrat o tendință de scădere a datorată unor factori multipli. De asemenea, procentul scăzut de juninci indică o previziune negativă pentru anul 2014 și anii următori.

În anul 2013, la nivelul județului Caraș-Severin s-a realizat o producție totală de lapte de 897.531 hl, la un efectiv mediu de 21.140 capete de vaci, corespunzător unei producții de 4245 l lapte/cap de vacă furajată.

Consumul tehnologic (hrana vițelilor) a fost de 573 l/cap (13,5%), consumul familial a fost de 1712 l/cap (40,33%), iar cantitatea de lapte marfă a fost de 1960 l (46,17%) /cap de vacă furajată, conform Graficului nr.I.11.5.

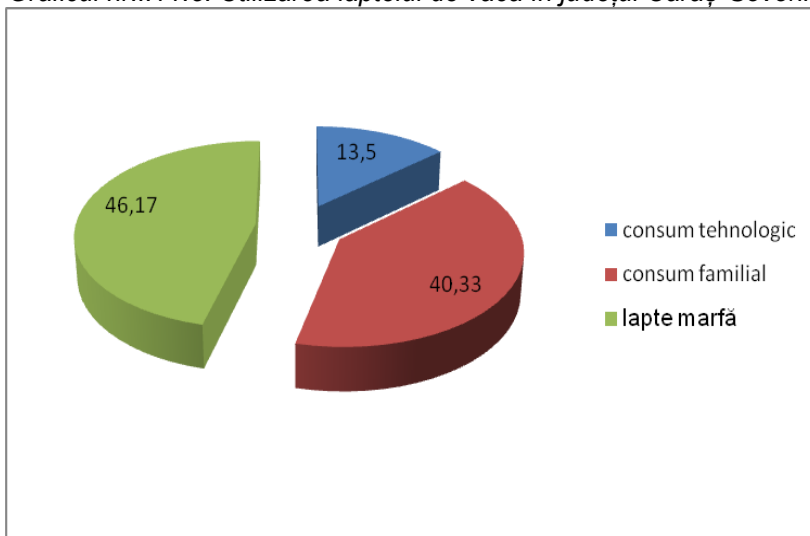
La nivelul județului Caraș-Severin procentul de lapte valorificat pe piață este mic, sub jumătate din producția totală de lapte, datorită faptului că există puțini procesatori și colectori de lapte, prețul oferit este sub media națională, iar sistemul de subvenționare este încă deficitar.

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Susținerea valorificării eficiente a laptelui materie primă va permite realizarea unor investiții în re tehnologizarea activității necesare realizării unor produse lactate controlabile, cu calitate și termene de garanție superioare.

Graficul nr.1.11.5. Utilizarea laptelui de vacă în județul Caraș-Severin

În anul 2013, la nivelul județului Caraș-Severin au fost sacrificate 13815 capete de bovine, cu o greutate totală, în viu, de 5751 tone. Odată cu creșterea numărului de înșămânțări artificiale și a ameliorării genetice a efectivelor existente, există perspectiva certă de creștere a greutății la sacrificare, în viu, la peste 450kg/cap. În contextul unei subvenționări corespunzătoare și a cererii tot mai mari de carne de vită pe piață, în perioada 2014-2020 multe ferme familiale se vor orienta spre producția de carne.

Pentru aceasta, Consiliul Județean Caraș-Severin, prin intermediul acțiunilor de popularizare organizate, în colaborare cu instituțiile specializate, formele asociative și specialiștii în domeniu, va milita activ pentru determinarea fermierilor de a trece la creșterea bovinelor pentru carne, pentru adoptarea raselor specializate pentru producția de carne și implementarea unor măsuri de sprijinire a asocierii crescătorilor în scopul valorificării eficiente a producțiilor obținute.

Creșterea ovinelor și caprinelor

Activitatea de creștere a ovinelor și caprinelor este de asemenea o activitate tradițională în județ, activitate susținută de condițiile de climă, relief și întinderea pășunilor. Este una din activitățile de bază în ansamblul activităților agricole desfășurate în județ, iar efectivele totale existente situează județul printre primele 10 ale țării. Evoluția efectivelor de ovine și caprine în perioada 2007-2013 este redată în tabelul nr.1.11.12.

Tabelul nr.1.11.12. Evoluția efectivelor de ovine și caprine în perioada 2007-2013

Nr. Crt.	Specificare		2007		2012		2013	
			Total județ	Din care în fermele familiale	Total județ	Din care în fermele familiale	Total județ	Din care în fermele familiale
1	ovine	Total	259552	255636	268000	267000	287353	286528
		Oi	170548	168443	179000	178400	186437	186057
		mioare	27917	27022	21000	20900	38288	38288
2	caprine	Total	15428	15428	19700	19700	21792	21527
		matca	10379	10379	12700	12700	14152	14022

Din datele prezentate în tabel, reiese că evoluția efectivelor se află pe un trend ascendent, trend susținut, atât de creșterea oportunităților de piață, cât și de politicile de stimulare financiară a creșterii acestor specii.

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Diversitatea producțiilor pe care le realizează, consumul redus de energie și natura furajelor pe care le consumă, conferă creșterii și exploatarea ovinelor caracterul unei activități durabile și de perspectivă. Există, de asemenea, posibilitatea realizării de export de carne de ovine, care să aducă venituri mari producătorilor.

În prezent, efectivele de ovine existente la nivelul județului provin în proporție de peste 85% din rasa Țurcană.

În ceea ce privește caprinele, marea majoritate a efectivelor provine din ceea ce s-a mai păstrat din rasa Albă de Banat, din rasa Carpatina, precum și din încrucișarea acestor rase.

Creșterea porcinelor

Activitatea de creștere a porcinelor este de asemenea, o activitate tradițională în rândul populației județului, existând tendințe de creștere a efectivelor, în strânsă corelație cu producțiile vegetale obținute și în funcție de cererea de piață. Evoluția efectivelor de porcine în perioada 2007-2013 este prezentată în tabelul nr.I.11.13.

Tabelul nr.I.11.13. Evoluția efectivelor de porcine în perioada 2007-2013

Nr. Crt.	Specificare		2007		2012		2013	
			Total Județ	Din care în fermele familiale	Total Județ	Din care în fermele familiale	Total Județ	Din care în fermele familiale
1	Porcine	Total	47801	47801	35000	28000	53874	45090
		Matcă	2769	2769	2350	2350	2394	2394

Consumul de carne de porc este încă pe primul loc la nivel național și județean, iar această situație va persista și în perioada 2014-2020, drept pentru care se impun luarea unor măsuri de organizare eficientă a producției de carne de porc.

Creșterea păsărilor

Activitatea de creștere a păsărilor este tradițională, determinată de necesitatea consumului de ouă și de consumul de carne de pasăre. Evoluția efectivelor de păsări în perioada 2007-2013 este prezentată în tabelul nr.I.11.14.

Tabelul nr.I.11.14. Evoluția efectivelor de păsări în perioada 2007-2013

Nr. Crt.	Specificare	2007		2012		2013	
		Total Județ	Din care în fermele familiale	Total Județ	Din care în fermele familiale	Total Județ	Din care în fermele familiale
1	Păsări total	1468913	1081245	1500000	1100000	1409085	994099

Se observă o diminuare a numărului de păsări în 2013, comparativ cu ceilalți ani, datorată importului masiv de produse avicole ce a ocupat o parte din piața autohtonă de carne și subproduse din pasăre.

Creșterea albinelor

Creșterea albinelor este una dintre cele mai vechi și mai răspândite îndeletniciri desfășurate în județul Caraș-Severin, care a devenit și unul dintre simbolurile județului, albina de aur fiind înscrisă pe stema județului, semnificând nu numai ocupația tradițională a locuitorilor – albinăritul, ci și hărnicia oamenilor din acest județ.

Apicultura rămâne, în continuare, o activitate favorizată de condițiile geografice și de bogăția bazei melifere și a florei spontane melifere din județul Caraș-Severin, deși în ultimii ani aceste bogății naturale s-au diminuat, existând riscul, ca, în lipsa unor măsuri de refacere a fondului forestier cu specii melifere, baza meliferă să nu poată acoperii nevoile efectivelor de

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

familii de albine existente în județ. Evoluția efectivelor de familii de albine în perioada 2007-2013 este redată în tabelul nr.1.11.15.

Tabelul nr.1.11.15. Evoluția efectivelor de familii de albine în perioada 2007-2013

Nr. Crt.	Specificare	2007		2012		2013	
		Total Județ	Din care în fermele familiale	Total Județ	Din care în fermele familiale	Total Județ	Din care în fermele familiale
1	Familii albine	37679	37679	55884	55984	57368	57368

Din datele oficiale rezultă că apicultura este singurul domeniu agricol care s-a dezvoltat semnificativ și care reprezintă ocupația a peste 1500 de persoane în județul Caraș-Severin. Exploatațiile apicole sunt de dimensiuni variate, de la 10-30 de familii de albine / exploatație la 200-300 familii/exploatație.

Dezvoltarea apiculturii județului se datorează în primul rând fondurilor europene absorbite de apicultori în perioada 2007-2013, Programului Național Apicol instrumentat în paralel în aceeași perioadă, dar și a dezvoltării pieței apicole și a apariției, la nivel național a mai multor procesatori specializați, creând o piață concurențială, în paralel cu o cerere tot mai mare de produse apicole românești pentru export.

În plan organizatoric, apicultorii s-au grupat în jurul câtorva forme asociative de tip Asociație profesională sau Cooperativă Agricolă, care au rolul de a-i reprezenta și a-i sprijini în accesarea diverselor forme de sprijin național și european și în valorificarea cât mai eficientă a produselor apicole.

Din punct de vedere profesional, apicultorii au beneficiat de programe și cursuri de formare profesională organizate de Consiliul Județean Caraș-Severin, prin intermediul Camerei Agricole a județului.

Piscicultura

Rețeaua hidrologică bogată și bine reprezentată la nivelul județului creează condiții favorabile de creștere a peștelui, constituindu-se fonduri de pescuit în ape de munte, de deal și de șes, precum și în bălți și lacuri de acumulare (de baraj și naturale). Porțiunea din Dunăre în care se capturează peștele în vederea comercializării este cuprinsă între km 1012 - km 1075, iar recoltarea și comercializarea peștelui din fluviul Dunărea este realizată organizat de două asociații..

Amenajările piscicole existente în județul Caraș-Severin la sfârșitul anului 2013 sunt prezentate în tabelul nr.1.11.16.

Tabelul nr.1.11.16. Amenajările piscicole din județul Caraș-Severin

Nr. crt.	Denumirea	Suprafața luciu de apă (ha)	Specia
1	Păstrăvăria Topleț (RNP Romsilva)	0,3053	păstrăv
2	Păstrăvăria Valea Bei(RNP Romsilva)	0,26	păstrăv
3	Păstrăvăria Miniș (RNP Romsilva)	0,48	păstrăv
4	Păstrăvăria Văliug (RNP Romsilva)	0,15	păstrăv
5	S.C.Crescătorie de Păstrăv S.R.L. Băile Herculane	0,68	păstrăv
6	S.C.Răzvan Ișfan SRL	4,015	Crap, sânger, somn, șalău, știucă
7	Hidroconstrucția, scuc.Bistra-Poiana Mărului, amenajare piscicolă Caransebeș	0,9	Creștere pești de apă dulce, diverse specii
8	IMB Milos SRL Oravița,pescăria Petrovila	3,16	Creștere pești de apă dulce, diverse specii
9	AQASTAR SRL Orșova-Păstrăvăria Iardașița Mehadia	0,03	Păstrăv
10	PF Negoită Gheorghe-amenajare piscicolă Mehadia	0,517	Creștere pești de apă dulce, diverse specii
11	MONTANA FISH SRL Oravița-păstrăvăria Ilidia	0,0076	păstrăv
12	Lunca Mică SRL Reșița-Ferma acvacultură Ezeriș	2,025	Creștere pești de apă dulce, diverse specii

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

13	N&D KANDORA SRL Iaz- Ferma piscicolă Iaz	1,3	Creștere pești de apă dulce, diverse specii
14	SC Botești SRL –Pescăria Sacu	2,383	Creștere pești de apă dulce, diverse specii
15	Berzescu Dumitru Teregova, Amenajare piscicolă HIDEG 1	1	Creștere pești de apă dulce, diverse specii
TOTAL		17,21	

Referitor la facilitățile de industrializare a resurselor piscicole, la nivelul județului Caraș-Severin există o singură fabrică de procesare semiconserve de pește, care va fi finalizată în anul 2014, realizată prin fonduri europene.

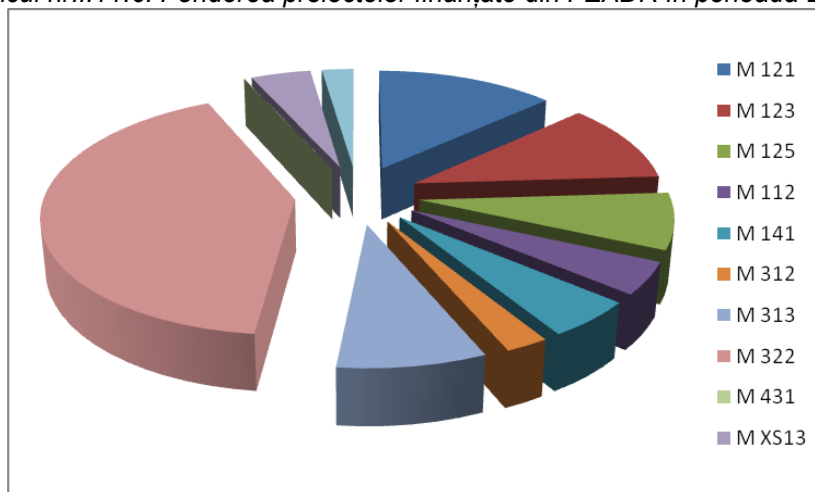
I.11.8. Gradul de absorbție al fondurilor europene

Situația proiectelor finanțate din Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (FEADR), în perioada 2007-2013, este prezentată în tabelul nr.I.11.17. și Graficul nr.I.11.6.

Tabelul nr.I.11.17. Proiectele finanțate din FEADR în perioada 2007-2013

Nr. Crt.	Măsura	Proiecte depuse	Proiecte contractate	Valoarea eligibilă a proiectelor contractate (euro)
1	1.2.1.	92	22	30.862.312
2	1.2.3.	22	5	25.007.516
3	1.2.5.	76	13	17.735.355
4	1.1.2.	601	362	10.168.000
5	1.4.1.	2410	1571	11.782.500
6	3.1.2.	90	20	5.611.757
7	3.1.3.	135	71	19.157.720
8	3.2.2.	94	34	96.415.300
9	431.1	1	1	69.815
10-	XS13	9	2	10.322.010
11	XS28	12	4	5.440.140
TOTAL		3542	2105	232.572.425

Graficul nr.I.11.6. Ponderea proiectelor finanțate din FEADR în perioada 2007-2013

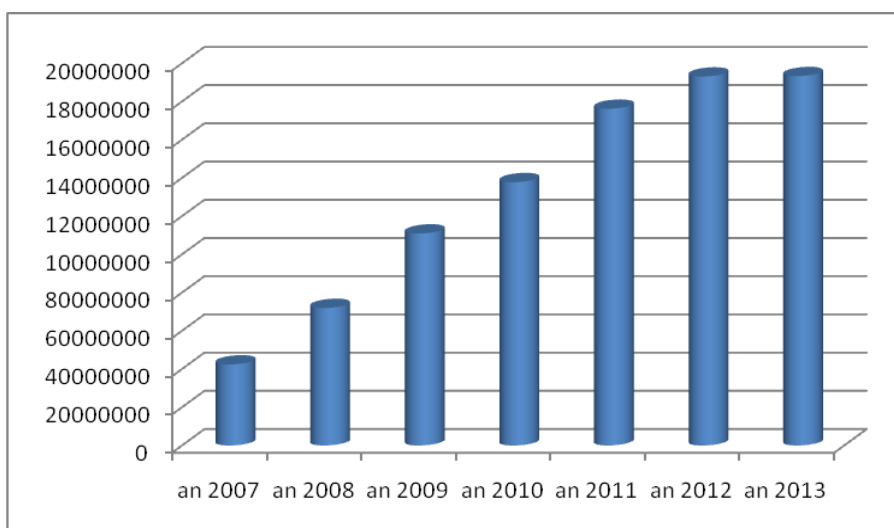
Situația cerilor de plată pentru accesarea subvențiilor și formelor de sprijin pe unitatea de suprafață la nivelul județului Caraș-Severin, în perioada 2007-2013 este prezentată în tabelul nr.I.11.18 și Graficul nr.I.11.7.

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Tabelul nr.1.11.18. Cereri de plată pentru subvenții și forme de sprijin pe unitatea de suprafață în perioada 2007-2013

Nr. Crt	Specifica re	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	Număr cereri depuse	23.658	19.498	20.234	21.674	22.087	22.900	23.040
2	Suprafața solicitată (ha)	181.092	150.811	174.867	177.988	183.252	188.671	201.475
3	Plăți efectuate (lei)	42.438.374	71.983.433	110.946.798	137.821.658	176.241.907	193.091.735	193.320.307
Total		925.844.212 lei (205.743.158 Euro)						

Graficul nr.1.11.7. Plăți efectuate pentru subvenții și forme de sprijin în perioada 2007-2013

I.11.9. Asistență tehnică și consultanță de specialitate

La nivelul județului, serviciile de consultanță agricolă, asistență tehnică și formare profesională sunt asigurate de Camera Agricolă a Județului, principalele direcții de activitate pentru perioada 2007-2013 au fost:

- Formare profesională a agricultorilor;
- Informarea agricultorilor;
- Accesare de fonduri europene de către agricultori;
- Organizarea de târguri agricole și expoziții de animale și produse agro-alimentare.

Cursurile de formare profesională derulate -178 au cuprins 5196 cursanți și s-au desfășurat pe următoarele teme: agricultor în culturi vegetale și crescător de animale, apicultor, pescar în ape teritoriale și de coastă, distilator de rachii naturale, pomicultor, lucrător în creșterea animalelor, lucrător în cultura plantelor.

Un procent important de fermieri, mai ales tineri au urmat și absolvit cursuri de calificare în meseriile agricole, cu durată de 3-6 luni, iar diplomele obținute sunt recunoscute la nivelul Uniunii Europene. De asemenea, numărul de cursanți este corelat cu anii în care s-au accesat fonduri europene prin intermediul F.E.A.D.R., astfel încât, dacă în anul 2013 nu au fost lansate măsuri de

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

accesare de fonduri, cererea de cursuri de calificare a scăzut drastic. Cu toate acestea, pe domeniul formării profesionale în domeniul agriculturii, Camera Agricolă deține monopolul, la nivelul județului Caraș-Severin, datorită ofertei diversificate, a tarifelor mici și a nivelului ridicat de profesionalism al lectorilor, care sunt selectați din rândul specialiștilor din cadrul instituției.

Informarea agricultorilor

Această activitate are o importanță deosebită în cadrul măsurilor de eficientizare a activităților agricole și non-agricole în mediul rural, dar este și activitatea de care depinde nivelul de accesare de fonduri europene destinate agriculturii, a aplicării tehnologiilor moderne în agricultură și a cunoașterii actualității agricole. Informarea agricultorilor s-a realizat prin următoarele mijloace:

- *Acordarea de consultanță de specialitate, gratuită* s-a realizat conform datelor din tabelul nr.I.11.19.

Tabelul nr.I.11.19. Consultanță acordată agricultorilor

Specificație	Număr consultanțe acordate						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total	2.871	10.000	4.243	6.061	9.451	4.550	4.500

Consultanța a fost acordată de specialiștii Camerei Agricole, în următoarele domenii: Culturi vegetale (cereale, plante tehnice), Pomicultură, Legumicultură, Floricultură, Creșterea Animalelor, Protecția plantelor, Mecanizare, Accesare fonduri europene și Agricultură ecologică. Această activitate este cea mai importantă în domeniul consilierii agricole, dar implică munca unor specialiști de mare valoare, formați în mulți ani, cu pregătire superioară și multilaterală.

- *Informare prin intermediul mijloacelor mass-media* s-a realizat prin emisiuni TV, radio, articole presa etc conform datelor din tabelul nr.I.11.20.

Tabelul nr.I.11.20. Informare mass-media

Specificație	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Emisiuni TV	51	51	52	52	48	52
Emisiuni Radio	51	52	52	53	51	52	52
Articole in presa locală (cotidiene)	104	102	114	68	-	-	-
Simpozioane, conferințe, seminarii, expoziții	8	8	14	7	12	7	7
Editare și distribuire de materiale de specialitate	2400	2200	1900	1600	500	300	600

Emisiunile de radio și televiziune au fost realizate de către specialiștii Camerei Agricole, cu sprijinul postului Radio România Reșița și al postului de televiziune Banat TV. Simpozioanele, conferințele și seminariile tematice s-au organizat la cel mai înalt nivel, fiind invitați și cadre universitare, conducători de instituții de la nivel central și județean, specialiști renumiți în domeniul agricol și reprezentanți ai marilor companii.

Accesarea de fonduri europene

Activitatea de accesare de fonduri europene a devenit după anul 2009 una dintre cele mai importante activități, iar prin măsura reorganizării interne a instituției, în sensul că în anul 2008 a fost înființat un serviciu specializat în elaborarea de documentații și proiecte pentru accesarea de fonduri europene. Camera Agricolă a județului Caraș-Severin a efectuat muncă de pionierat în accesarea fondurilor europene, astfel încât absorbției fondurilor europene este ridicată, raportată la

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

numărul de fermieri activi. Situația elaborării de proiecte pentru accesarea de fonduri europene, în perioada 2007-2013 este prezentată în tabelul nr.I.11.21.

Tabelul nr.I.11.21. Proiecte elaborate pentru accesarea de fonduri europene în perioada 2007-2013

Măsura	Număr proiecte /valoarea (Euro)						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
M 1.4.1	-	-	240/1.800.000	467/3.502.500	215/1.612.500	179/1.342.500	-
M 1.1.2	-	-	35/800.000	41/789.000	57/1.140.000	54/1.686.000	-
M 1.2.1	-	-	2/49.000	2/50.000	-	-	-
Total			277/2.649.000	510/4.341.500	272/2.752.500	233/3.028.500	-
Total general	1.292 proiecte / 12.771.500 Euro						

În perioada 2008 – 2011 prin Direcția pentru Monitorizare Serviciilor Comunitare de Utilități Publice s-a acordat consultanță pentru Programul Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală consiliilor locale, persoanelor juridice etc care au depus proiecte la acest program și au fost elaborate în acest sens: pentru Măsura 3.2.2. privind proiecte integrate din mediul rural: 123 de recomandări pentru 63 de comune, 77 de avize tehnico-economice pentru 38 de comune și 3 notificări pentru 3 comune; pentru Măsura 3.1.3. privind încurajarea activităților turistice: 57 de recomandări, iar pentru Măsura 1.2.5. pentru proiecte de modernizare drumuri agricole și forestiere: 4 recomandări pentru 3 comune.

De asemenea, în perioada 2012-2014 Consiliul Județean Caraș-Severin a elaborat 44 recomandări și avize pentru proiecte depuse la FEADR, din care 30 avize pentru Grupurile de Acțiune Locală Timiș-Torontal-Bârzava, Clisura Dunării și Poarta Almăjului.

Târguri și activități de promovare

Principalele forme asociative ale fermierilor din județul Caraș-Severin au fost promovate și sprijinite să organizeze târguri sau participări la târguri, principalele manifestări:

- Târgul Mare de la Răcășdia, edițiile de primăvară și de toamnă;
- Târgul de Florii de la Reșița, manifestare dedicată, în principal producătorilor de flori;
- Târgurile de la Caransebeș;
- Festivalul Răchiei din Banat;
- Târgurile de primăvară și toamnă de la Dezești;

I.11.10. Cercetarea agricolă

În județul Caraș-Severin, după 1990, activitatea de cercetare agricolă a înregistrat un declin îngrijorător, datorat reorganizărilor și desființării unor structuri de cercetare agricolă existente, retrocedărilor de terenuri și lipsei de finanțare pentru acest domeniu.

În prezent, *Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Creșterea Ovinelor și Caprinelor Caransebeș* (SCDCOC) este singura unitate de cercetare din domeniul agricol din Caraș-Severin și singura unitate de cercetare în domeniul creșterii ovinelor și caprinelor din sud-vestul țării. Instituția se află în subordinea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu Sisestii” București, fiind amplasată într-o zonă cu cel mai mare potențial de creștere a ovinelor și caprinelor din țară.

Obiectul de activitate al stațiunii este cercetarea fundamentală, aplicativă, dezvoltarea tehnologică și inovarea, producerea, multiplicarea și comercializarea de animale de rasă și alte produse specifice profilului de activitate; transferul tehnologic al rezultatelor cercetării; instruire profesională, servicii de consultanță și expertiză în domeniu, editare de publicații; relații de cooperare și comerț interior și exterior cu diferite instituții, organizații și agenți economici.

Activitatea de cercetare a stațiunii se derulează în cadrul a patru domenii principale și anume:

- genetica și ameliorare;
- reproducție;
- nutriție;
- tehnologii de creștere și exploatare a ovinelor și caprinelor.

Direcțiile de cercetare ale stațiunii în perioada 2007-2013 au fost orientate spre:

- ameliorarea potențialului genetic al raselor autohtone de ovine și caprine în direcția producțiilor de carne și lapte;
- crearea și consolidarea unor rase de ovine și caprine specializate de înaltă productivitate;
- elaborarea unor biotehnologii moderne în reproducția ovinelor și caprinelor;
- elaborarea de tehnologii pentru înființarea de pajiști temporare ecologice;
- ameliorarea pajiștilor permanente prin tehnologii specifice de cultivare;
- elaborarea de tehnologii optimizate de creștere și exploatare a ovinelor și caprinelor.

Patrimoniul funciar este de 262,89 ha, din care: 248 ha teren arabil, 5,09 ha fânețe și 9,8 ha teren neagricol.

Patrimoniul animal este constituit din: 665 capete ovine (structurat pe rase și linii genetice) și 149 capete caprine (structurat pe diverse genotipuri).

Laboratoarele SCDCOC Caransebeș sunt dotate pentru realizarea de analize chimice a laptelui și cărnii iar infrastructura de producție este dotată cu: saivane, utilaje pentru producerea furajelor, tractoare, pluguri, grapă cu discuri, semănătoare, presă de balotat, cositoare etc.

În perioada 2007-2013 *brevetele/patentele de invenții* acordate au fost:

- Produse, tehnologii, studii servicii, creații biologice: 12;
- Lucrări științifice publicate în reviste de specialitate: 105;
- Lucrări/articole de popularizare (tehnice): 38;
- Lucrări științifice prezentate la conferințe internaționale: 24.

Proiectele derulate în perioada 2007-2013 au fost în număr de 8, conform datelor din Anexa nr.1.2.1. Proiecte derulate în perioada 2007-2013 în județul Caraș-Severin, fiind implicați 8 specialiști, din care 6 cercetători cu o solidă experiență doctori în știință.

Rezultatele obținute în urma activității de cercetare se concretizează în produse sub forma de noi creații biologice, linii de ovine și caprine performante care să sporească eficiența economică a crescătorilor, tehnologii moderne de creștere și exploatare, aliniate la normele impuse de Uniunea Europeană.

1.11.11. Serviciile de asistență sanitar-veterinară

La nivelul județului, activitatea de asistență sanitar-veterinară se desfășoară sub coordonarea Direcției Sanitare Veterinare și Pentru Siguranța Alimentelor Caraș-Severin, (D.S.V.S.A.), principalele domenii de acțiune fiind:

Sănătatea animalelor

În domeniul sănătății animalelor, obiectivul de bază este supravegherea stării de sănătate a efectivelor de animale și păstrarea indemnității teritoriului județului față de bolile majore Anual s-a întocmit programul județean al acțiunilor sanitare veterinare, pe baza Programului național de supraveghere, profilaxie și combatere a bolilor la animale, de prevenire a transmiterii de boli de la animale la om și de protecție a mediului.

Prin aplicarea măsurilor de supraveghere și control, măsurilor de biosecuritate în ferme, aproape s-a reușit menținerea indemnității teritoriului față de bolile majore la animale, evoluând doar unele boli cronice, în general cu caracter sporadic și de obicei în localități în care sunt prezente de mai mulți ani.

Siguranța alimentelor

Compartimentul Siguranța Alimentelor din cadrul D.S.V.S.A. Caraș–Severin a efectuat o serie de controale și inspecții oficiale în unități de procesare, depozitare și comercializare a produselor de origine nonanimală pentru verificarea condițiilor de siguranță a produselor alimentare și respectarea Regulamentului C.E. 178/2002, privind trasabilitatea produselor de origine nonanimală. Acțiunile s-au desfășurat pe 3 mari direcții:

A) *Activități de control la unități alimentare din domeniul nonanimal*, astfel: unități de fabricare a pâinii, prăjiturilor și produselor proaspete de patiserie, unități de morărit, unități de fabricare a macaroanelor, etc.

B) *Prelevare de probe conform Programului de supraveghere și control*: teste de sanitație, criterii microbiologice, contaminanți, aditivi, contaminare radioactivă, O.M.G. (organisme modificate genetic), melamina, alergeni;

C) *Controale efectuate pe Sistemul Rapid de Alerta pentru Alimente și Furaje*.

Laboratorul sanitar veterinar și pentru siguranța alimentelor

Activitatea Laboratorului Sanitar Veterinar de Stat și pentru Siguranța Alimentelor s-a desfășurat pe două domenii de activitate: sănătatea animalelor și siguranța alimentelor. S-au efectuat analize pentru diagnosticul bolilor la animale: bacteriologice, virusologice, micologice, micotoxicologice, parazitologice, serologice, analize microbiologice și fizico-chimice pe produse de origine animală și nonanimală. Începând cu anul 2008 funcționează profilul control reziduuri din furaje, având arondate 4 județe pe lângă județul nostru.

Identificarea și înregistrarea animalelor

Această activitate cuprinde identificarea, înregistrarea și crotalierea bovinelor, ovinelor, caprinelor și suinelor existente pe raza județului.

Igienă veterinară și epidemiologie

Activitatea de supraveghere, îndrumare și control în sectorul de igienă veterinară și epidemiologie se efectuează cu personalul DSVSA, programul tehnic de supraveghere sanitară veterinară în domeniul de igienă și sănătate publică fiind în conformitate cu activitatea de producție și comercializare a agenților economici. S-au luat măsuri de remediere a deficiențelor conform reglementărilor în vigoare. Referitor la Regulamentul CE 2073/2005, modificat cu Regulamentul CE 1441/2007 au fost examinate microbiologic 1324 de probe și fizico-chimic 231 de probe.

Inspecții și control

Acțiunile de control sunt programate la începutul anului conform tematicilor stabilite pe domeniile de activitate: Sănătate animală, Igiena și Sănătate Publică Veterinară și Siguranța alimentelor. Gestionarea sancțiunilor contravenționale și Ordonanțele de suspendare sau de interdicere a activității s-a realizat conform Procedurilor de inspecție. S-au executat acțiuni de control privind aplicarea și respectarea legislației sanitare veterinare și pentru domeniul siguranței alimentului de origine animală și non-animală și a normelor în vigoare.

La nivelul județului funcționează 8 Centre zonale, 57 de Circumscripții Sanitar-veterinare, deservite de 37 de medici veterinari concesionari.

În perioada 2007-2013 principalele acțiuni sanitar-veterinare desfășurate au fost:

- recoltări probe de sânge: bovine, cabaline, ovine, suine, păsări;
- vaccinare anticărbunoasă la bovine, ovine și cabaline;
- vaccinare antirabică la câini;
- identificarea și înregistrarea bovinelor, ovinelor și caprinelor, a suinelor, precum și microciparea cabalinelor;
- efectuarea de controale specifice în exploatații.

Serviciile sanitar-veterinare prestate către populație cuprind: consultații, tratamente, intervenții chirurgicale, examinări trichineloscopice și alte servicii specifice.

I.11.12. Serviciile de îmbunătățiri funciare

Filiala de Îmbunătățiri Funciare Caraș-Severin administrează, întreține și repară amenajările de îmbunătățiri funciare din domeniul public sau privat al statului, declarate de utilitate publică.

Situația lucrărilor de îmbunătățiri funciare (IF) în perioada 2007-2013 la nivelul județului Caraș-Severin este prezentată în Anexa nr.I.11.1., valoarea totală a lucrărilor efectuate prin eforturi proprii fiind de 1.962.492 lei. Situația lucrărilor de îmbunătățiri funciare (IF) efectuate în Caraș-Severin în perioada 2007-2013, cu terți este prezentată în tabelul nr.I.11.22. Valoarea totală a lucrărilor efectuate cu terți a fost 2.222.852 lei. De menționat, faptul că în anii 2010, 2011, 2012, 2013 nu s-au executat lucrări.

Tabelul nr.I.11.22. Situația lucrărilor de îmbunătățiri funciare (IF) efectuate cu terți în perioada 2007-2013

Nr. crt.	Denumire lucrări	UM	2007		2008		2009	
			Cantit.	Val. (lei)	Cantit.	Val. (lei)	Cantit.	Val. (lei)
1	Decolmatări canale de depuneri	100mc	794,15	715445	993,49	951250	80	71145
2	Reparații la CH (podețe, căderi)	buc	0	0	20	100071	0	0
3	Reparații subtraversări de dig	buc	1	32520	0	0		
4	Reparații baraje pentru acumulări nepermanente	buc	4	197816	1	64771	0	0
5	Reparații centre apărare	buc	1	23081			0	0
6	Organizare de șantier	lei	31137	31137	33482	33482	2134	2134
	Total terți			999999		1149574		73279

Totalul general al lucrărilor de îmbunătățiri funciare executate în perioada 2007-2013 a fost 4.185.344 lei.

Investițiile efectuate în perioada 2007-2013 sunt prezentate în tabelul nr.I.11.23.

Tabelul nr.I.11.23. Investiții efectuate în perioada 2007-2013

Nr. crt.	Denumirea amenajării	Lucrări executate	UM	Cantitate	Valoarea lucrărilor lei (fără TVA)	An
1.	Amenajare Caraș-mal stâng Greoni-Ticvani	-amenajări și	mc	76701	1.668.542,75	2008
		regularizări văi	buc	22		
		-căderi	buc	5		
		-consolidări la	buc	8		
		confluențe	buc	2		
2.	CES Sadova Veche	-podețe	buc			
		-canale interceptie	ml	1100	364.674,40	2008
		-praguri din piatră	buc	2		
		-podeț tubular	buc	2		
		-cleionaje duble	buc	2		
		-gărdulețe din	mp	500		
		nuiiele,	buc	2		
		-captări izvoare	ml	380		
		-canal dalat	ha	4		
-plantații de						
protecție						

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Total lucrări investiții	-amenajări și regularizări văi	mc	76701	2.033.217,15	2008
	-căderi	buc	22		
	-consolidări la confluențe	buc	5		
	-podețe	buc	10		
	-subtraversări	buc	2		
	-canale interceptie	ml	1100		
	-praguri din piatră	buc	2		
	-podeț tubular	buc	2		
	-cleionaje duble	mp	500		
	-gărdulețe din nuiele,	buc	2		
	-captări izvoare	ml	380		
		ha	4		

Întrucât Filiala Caraș-Severin nu are personal muncitor, începând cu anul 2012, întreținerea și repararea infrastructurii de desecare se poate realiza numai cu terții. Prin lucrările de exploatare, întreținere și reparații, în amenajările de îmbunătățiri funciare, propuse a se executa în anul 2014, se urmărește funcționalitatea și realizarea parametrilor tehnico-economici la nivelul celor proiectați.

În Planul de exploatare, întreținere și reparații pe anul 2014, lucrările au fost programate pe 3 priorități:

Prioritatea nr. 1 Lucrările de exploatare, întreținere și reparații cu terții, constând în: distrugerea vegetației acvatice, ierboase, lemnoase pe canale; decolmatări canale de depuneri; reparații la construcții hidrotehnice. În urma verificărilor periodice, din teren s-a constatat colmatarea canalelor, precum și deteriorarea construcțiilor hidrotehnice. Valoarea lucrărilor de întreținere și reparații propuse a fi executate cu terții în este de 580310 lei fără TVA, din care:

- lucrări în amenajările de desecare gravitațională, în valoare de 369.327 lei;
- lucrări în amenajările de combaterea eroziunii solului, în valoare de 210.983 lei.

Prioritatea nr. 2 Lucrările de exploatare, întreținere și reparații, constând în:

- decolmatarea canalelor principale de desecare, care preiau și conduc spre evacuare apele din cadrul amenajărilor de desecare;
- întreținerea și repararea subtraversărilor de dig cu clapete metalici, cu rol de descărcare gravitațională a apelor în exces provenite din amenajările de desecare (3 subtraversări de dig cu clapete metalici, care descarcă apele în exces de pe o suprafață de 1840 ha);
- reparații la podețele de pe aceste canale, afectate de fenomene meteorologice anterioare.

În amenajările de îmbunătățiri există zone critice care necesită intervenții în regim de urgență în cazul apariției unor fenomene meteorologice deosebite. Valoarea lucrărilor de întreținere și reparații este de 239880 lei, fără TVA.

Prioritatea nr. 3 Lucrările de exploatare, întreținere și reparații cu terții, constând în: distrugerea vegetației acvatice, ierboase, lemnoase pe canale; decolmatări canale de depuneri; reparații la construcții hidrotehnice, reparații pereți, reparații centre administrative și clădiri exploatare, întreținerea și curățirea plantațiilor silvice antierozionale.

Valoarea lucrărilor de întreținere și reparații este de 3.197.849 lei, fără TVA.

Lucrările de I+R, propuse a se executa la Prioritatea 3 sunt necesare întrucât în ultimii ani nu s-a intervenit cu lucrări de întreținere și reparații în amenajările de îmbunătățiri funciare, din administrarea Filialei Caraș-Severin.

Zone/localități ce necesită lucrări și amenajări de îmbunătățiri funciare (I.F), pentru protejarea sau îmbunătățirea suprafețelor agricole sunt

- *Zona Iertof – Răcășdia*, subazinul Ciclova, mal stâng care necesită lucrări de IF pentru protejarea sau îmbunătățirea suprafețelor agricole; suprafața propusă pentru amenajare 6.040 ha, situată în Bazinul Hidrografic Caraș;

Terenurile propuse a fi amenajate cu lucrări de îmbunătățiri funciare se găsesc pe teritoriul cadastral al comunelor: Vrani, Ciuchici, Răcășdia, Ciclova Română, județul Caraș-Severin.

De menționat faptul că Filiala de Îmbunătățiri Funciare Caraș-Severin nu mai are suprafață apărată (îndiguită și desecată) deoarece digurile de apărare au fost predate către Agenția Națională Apele Române – Sistemul de Gospodărirea Apelor Caraș-Severin.

I.12. Silvicultura

Suprafața ocupată cu păduri și vegetație forestieră la nivelul județului Caraș-Severin este de 413.143 hectare, peste 45% din suprafața totală, fiecărui locuitor revinându-i aproape 1,4 ha pădure și vegetație forestieră. Condițiile pedo-climatiche au permis prezența tuturor speciilor forestiere cunoscute în țară, asociate în toate formațiile forestiere, determinând în același timp complexitatea intervențiilor în pădure, în vederea administrării judicioase a acestora.

În ceea ce privește structurile silvice și modul de administrare al patrimoniului silvic, încă din secolul al XVIII-lea au apărut structuri sub forma obștilor, compozesoratelor, comunităților de avere sau pădurilor comunale, care au administrat pădurile grănicerești. De asemenea, au existat păduri destinate exploatărilor miniere și metalurgice ale Uzinelor și Domeniilor Reșița, care au realizat și primele amenajamente silvice din țară. După anul 1948, când fondul forestier a început să treacă în proprietatea statului au apărut instituții și structuri care au asigurat administrarea și exploatarea fondului forestier, astfel încât silvicultura a devenit o componentă importantă a economiei naționale. După 1990, o bună parte a suprafețelor ocupate cu vegetație forestieră a fost retrocedată foștilor proprietari, s-au reconstituit formele asociative care gestionează resurse forestiere și s-a trecut la modernizarea infrastructurii forestiere, prin programe europene.

La nivelul județului Caraș-Severin, Consiliul Județean Caraș-Severin, Direcția Silvică Caraș-Severin și celelalte entități private și publice care gestionează resursele silvice, militează pentru promovarea conceptului de silvicultură modernă, bazat pe protejarea ecosistemelor forestiere, conservarea biodiversității pădurilor și pentru reconstrucția pădurilor, astfel încât, pe termen mediu și lung să se realizeze o valorificare complexă și eficientă a acestora. Din totalul suprafeței ocupate cu pădure, 224.669 ha sunt încadrate în grupa I funcțională, cu rol principal de protecție, destinate conservării ecosistemelor forestiere, protecției lacurilor de acumulare, a stațiunilor balneoclimaterice și a altor obiective de interes național aflate în județ. Pe aceste suprafețe sunt constituite 3 parcuri naționale, un parc natural și 20 de rezervații naturale.

I.12.1. Situația fondului forestier în perioada 2007-2013

Situația fondului forestier la nivelul județului Caraș-Severin, în perioada 2007-2013 este prezentată în tabelul nr.I.12.1. și Graficul nr.I.12.1.

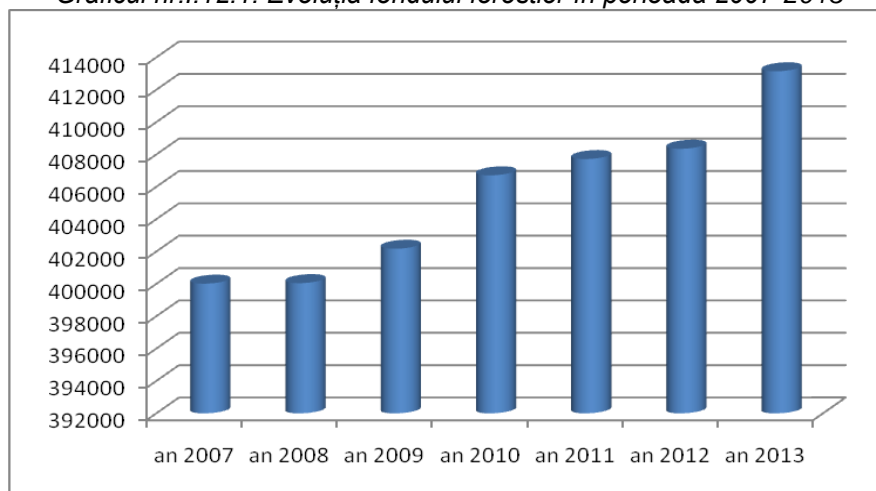
Tabelul nr.I.12.1. Situația fondului forestier în perioada 2007-2013

Specificare		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Proprietate de stat	D.S. Caraș Severin	325958	325303	323899	323884	323512	323411	323753
	O.S.E. Caransebeș	17199	17199	17199	17199	17199	17199	17197
Proprietate privată	Persoane fizice și juridice	13464	13496	14217	14225	14351	14651	14651
	Composesorate	11348	11348	11348	11348	11348	11348	11348
	proprietate							

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Primării	publică	32049	25214	28022	32938	34913	36318	37243
	proprietate privată	0	7490	7490	7490	6395	5429	8951
Total Caraș Severin		400018	400050	402175	406712	407718	408356	413143

Graficul nr.1.12.1. Evoluția fondului forestier în perioada 2007-2013

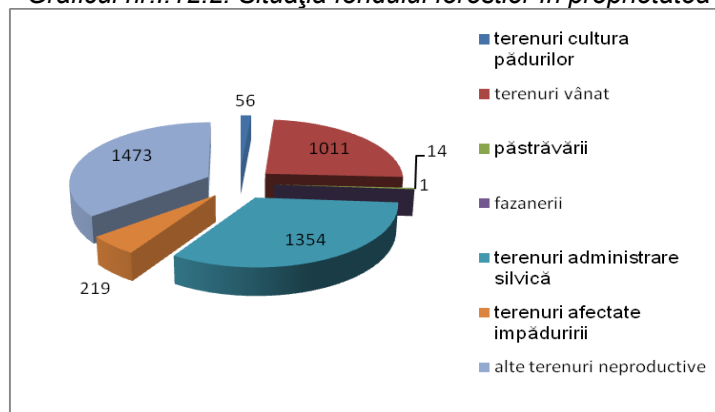

I.12.1.1. Situația fondului forestier în proprietatea statului

Direcția Silvică Caraș-Severin, prin intermediul a 17 ocoale silvice, gestionează o suprafață totală de 324.404 ha, din care 317.864 ha păduri aflate în proprietatea statului. La finele anului 2013 situația fondului forestier administrat de stat este prezentată în Graficul nr.1.12.2.

- **224.669** ha păduri în grupa I funcțională;
- **93.195** ha păduri în grupa a II a funcțională;
- **56** ha terenuri pentru cultura pădurilor, din care 38 ha pepiniere și 18 ha plantaje;
- **1011** ha terenuri pentru hrana vânatului;
- **14** ha păstrării;
- **1** ha fazanerii;
- **1354** ha terenuri de administrare silvică, din care 1210 ha drumuri forestiere, 66 ha spații de cazare și 44 ha linii izolatoare;
- **219** ha terenuri afectate împăduririi;
- **1473** ha alte terenuri neproductive etc.

Graficul nr.1.12.2. Situația fondului forestier în proprietatea statului

Structura pădurilor pe specii

Proporția pădurilor pe grupe de specii este prezentată în tabelul nr.1.12.2., specia forestieră dominantă este fagul.

Tabelul nr.1.12.2. Structura pădurilor pe specii

Nr. crt	Grupa de specii	Procent de participare (%)
1	Rășinoase	11,2
2	Fag	57,8
3	Stejari	11,2
4	Diverse tari	14,3
5	Diverse moi	5,5

Structura pădurilor pe clase de producție

Cele mai mari suprafețe de pădure sunt de productivitate superioară și mijlocie, cuprinse în clasele I-III (76% din suprafață), iar pădurile de productivitate inferioară din clasele IV și V reprezintă 24% din suprafață, conform datelor din tabelul nr. 1.12.3.

Tabelul nr.1.12.3. Structura pădurilor pe clase de producție

Nr. Crt.	Clasa de producție	Procent de participare (%)
1	Clasa I	4
2	Clasa a II a	31
3	Clasa a III a	41
4	Clasa a IV a	16
5	Clasa a V a	8

Alți indicatori ai fondului forestier

Alți indicatori ai fondului forestier sunt:

- fond lemnos total: 78.161.000 mc;
- volum mediu al masei lemnoase pe hectar: 245 mc;
- creșterea medie anuală: 4,7 mc/an/ha;
- consistența medie: 0,85;
- posibilitatea anuală privind masa lemnoasă de recoltat: 889.800 mc;
- cota de tăiere alocată la sfârșitul perioadei de referință (anul 2013): 730.000mc;
- tăieri realizate perioada 2007-2013;
- cota de tăieri alocată pentru anul 2014: **760.000 mc.**

În tabelul nr.1.12.4. este prezentată situația tăierilor de masă lemnoasă în perioada 2007-2013.

Tabelul nr.1.12.4. Situația tăierilor de masă lemnoasă în perioada 2007-2013

Anul	Volum masă lemnoasă recoltată (mc)	Posibilitatea anuală (mc)	% Volum recoltat
2007	602.000	940.000	64
2008	633.000	908.000	70
2009	603.000	882.000	68
2010	662.500	867.000	76
2011	667.400	867.000	77
2012	692.400	888.000	78
2013	720.500	850.000	85

1.12.1.2. Situația fondului forestier aflat în proprietate privată

Evoluția fondului forestier aflat în proprietate privată în perioada 2007-2014 se poate vedea în tabelul nr.1.12.5. De precizat că la composesorate au fost cuprinse următoarele:

- Composesoratul Băuțarul Superior, cu o suprafață de 2957,4 ha;
- Composesoratul Strâmburi Băuțarul de Jos, cu o suprafață de 1808,8 ha;
- Composesoratul Bucova, cu o suprafață de 6778,5 ha;
- Composesoratul Vama Marga, cu o suprafață de 74 ha.

Pentru persoane fizice și juridice suprafețele au crescut de la un an la altul ca urmare a aplicării legilor fondului funciar.

1.12.1.3. Situația formelor asociative private și a ocoalelor silvice private din Caraș Severin

Situația composesoratelor de pe raza județului Caraș-Severin a fost prezentată la punctul 1.12.1.2. Ocoalele silvice private care funcționează în prezent sunt: R.P.L. O.S.Bănia S.A și S.C.O.S. Valea Bistrei S.R.L.

R.P.L.O.S. Bănia S.A. administrează în județul Caraș-Severin o suprafață de 15447 hectare din care:

- 11147 ha proprietate publică a următoarelor unități administrativ teritoriale: 8724 ha Comuna Bănia, 520 ha Comuna Brebu Nou, 1903 ha Berzasca;
  - 133 ha proprietate privată a persoanelor fizice de pe raza Comunei Bănia;
  - 4167 ha proprietate privată (pășuni împădurite cu consistență peste 0,4, care fac parte din fondul forestier național), din care: 2300 ha Comuna Bănia, 1867 ha Comuna Bozovici;
  - 579 ha în județul Mehedinți, proprietate publică a Comunei Sichevița.
- S.C.O.S. Valea Bistrei S.R.L administrează o suprafață de 17300 ha:
- 2957,4 ha Composesoratul Băuțarul Superior proprietate privată;
  - 1808,8 ha Composesoratul Strâmburi Băuțarul de Jos proprietate privată;
  - 6778,5 ha Composesoratul Bucova proprietate privată;
  - 1786,4 ha Comuna Armeniș proprietate publică;
    - 1075,2 ha Comuna Ezeriș, din care 372,9 ha proprietate publică și 702,3 ha proprietate privată;
    - 907,2 ha Comuna Slatina Timiș proprietate publică;
    - 804,4 ha Comuna Bolvașnița proprietate publică;
    - 658,7 ha Comuna Glimboca proprietate publică;
    - 523,5 ha Comuna Bucosnița proprietate publică, 271 ha se află în aria teritorială a județului Hunedoara.

În județul Caraș Severin există suprafețe mari de pășuni împădurite care, pe viitor, vor putea fi amenajate și incluse în fondul forestier național la solicitarea proprietarilor (primăriilor comunelor). De asemenea, la nivelul județului au fost identificate și localizate pădurile cu valoare ridicată de conservare, adică suprafețe forestiere care conțin zone cu biodiversitate ridicată, de importanță globală, regională sau națională, suprafețe forestiere cu ecosisteme rare, amenințate sau periclitate, suprafețe care asigură servicii de mediu esențiale în situații critice (combaterea poluării, controlul eroziunii, protecția surselor de apă, etc.), suprafețe forestiere esențiale pentru satisfacerea necesităților de bază ale comunității locale sau cu valoare esențială pentru păstrarea identității culturale a unei comunități sau a unei zone.

De asemenea, la nivelul județului este instituit regim de arii protejate pentru 3 *parcuri naționale*: *Domogled - Valea Cernei - 61.211 ha* (din care 23.185 ha în Caraș-Severin, diferența fiind în județele Mehedinți și Gorj), *Cheile Nerei Beușnița - 36.758 ha*, *Semenic –Cheile Carașului - 36.161 ha* și *Parcul Național Porțile de Fier*, unde *Caraș-Severinul are o contribuție de 74.774 ha*.

Capitolul II

ANALIZA SWOT A JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

II.1. Metodologia de realizare a analizei SWOT

Orice instituție care dedică resurse, de orice natură, atât umane, cât și materiale, pentru atingerea unor obiective strategice dorește să evalueze sistemul asupra căruia își dirijează acțiunile. În cazul de față, această analiză reliefează carențele și atuurile județului. Această analiză combinată cu o analiza-inventar a "oportunităților și amenințărilor" din mediul extern, realizează "Analiza SWOT" a comunității respective. Cuvântul SWOT provine din inițiala cuvintelor Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats.

- 1) punctele forte (S = strengths)
- 2) punctele slabe (W = weaknesses)
- 3) oportunitățile (O = opportunities)
- 4) amenințările (T = threats).

Analiza SWOT reprezintă o analiză a punctelor tari, a punctelor slabe, a oportunităților și a amenințărilor creată și utilizată ca instrument de formulare a strategiilor. Analiza SWOT se aplică în cadrul analizei teritoriului și este utilizată ca instrument pentru facilitarea planificării în cadrul administrațiilor publice, deoarece face posibilă analizarea rapidă a punctelor strategice cheie, precum și identificarea alternativelor strategice.

Pentru a realiza o analiză SWOT este absolut necesară prezentarea cadrului general al situației existente, în cazul de față *cap.I. ANALIZA SOCIO-ECONOMICĂ A JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN*.

Tehnica SWOT de *discuție/analiză și cercetare* se bazează pe metoda "brainstorming"-ului, adică o discuție între persoanele implicate în activitatea de elaborare a strategiei.

Analiza SWOT se bazează pe următoarele elemente: *puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări*. În cadrul analizei SWOT se evaluează mai întâi specificul intern al entității pentru care se elaborează strategia, puncte forte și puncte slabe. Apoi, se analizează influențele exterioare, efectele pozitive fiind considerate oportunități, iar cele negative, pericole. Analiza SWOT a fost efectuată în mod colectiv, în cadrul grupurilor de lucru, de către factorii implicați în elaborarea ei.

Punctele tari pentru o comunitate reprezintă atuurile cadrului local, pot fi "puncte tari-grele (hard)" și "puncte tari-ușoare (soft)". Primele se identifică relativ ușor, iar celelalte se conturează prin discuții ulterioare.

Punctele slabe, aflate la polul opus față de punctele tari, reprezintă slăbiciunile cadrului local și în cazul acestora este posibil să se facă distincția între "puncte slabe-grele" și "puncte slabe-ușoare".

Punctele tari și punctele slabe sunt concepte "statice", bazate pe parametrii descriptivi ai zonei, într-o perioadă determinată de timp *CEEĂ CE EXISTĂ*.

Oportunitățile reprezintă factorii pozitivi care influențează comunitatea din exterior. Ar putea exista probleme în cadrul analizei dacă punctele tari și oportunitățile se suprapun. *Amenințările* includ implicațiile negative ale măsurilor adoptate. Efectele externe pot genera într-un fel amenințări.

Oportunitățile și amenințările au în vedere viitorul și alegerile care se fac în procesul de planificare *CEEĂ CE VA FI*.

Mesajul transmis de analiza SWOT este acela că, indiferent de acțiunile stabilite, procesul decizional trebuie să includă următoarele elemente:

- **construiește** pe Punctele Tari,
- **elimină** Punctele Slabe,
- **exploatează** Oportunitățile,
- **îndepărtează** Amenințările.

II.2. Analiza SWOT pe domenii

II.2.1. Infrastructura de transport

Puncte tari	Puncte slabe
Infrastructură de cale ferată	
<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea stației de călători Reșița Sud prin POS-T/2010/2/001; • Existența coridorului european feroviar - 22 care străbate județul; • Existența nodului feroviar Caransebeș; • Existența operatorilor publici și privați în infrastructura și transportul feroviar; • Dezvoltarea sistemului de vânzare bilete on-line; • Existența personalului calificat; • Condiții de siguranță sporită comparativ cu alte tipuri de transport și poluare redusă; 	<ul style="list-style-type: none"> • Necesitatea reabilitării căii ferate Anina - Oravița („Semeringul Bănățean”) și introducerea în circuitul turistic și de mărfuri; • Necesitatea reabilitării/modernizării rețelei de cale ferată; • Deteriorarea accentuată a infrastructurii feroviare, parcului feroviar și a gărilor; reducerea vitezei de transport determină creșterea duratei călătoriei; • Inexistența centrelor moderne multimodale; transportul de mărfuri mixt este insuficient dezvoltat; • Utilizarea transportului rutier în detrimentul transportului feroviar; • Densitate redusă comparativ cu alte județe ale Regiunii Vest; pondere redusă a lungimii de cale ferată dublă și a căii ferate electrificate; • Lucrări de întreținere costisitoare și grad ridicat de dificultate al intervențiilor, datorită reliefului montan; • Forță de muncă și materiale insuficiente pentru asigurarea siguranței circulației; Nereguli privind graficul și rutele de circulație;
Infrastructură rutieră (DN, DJ, DC)	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența culoarului european E70 care străbate județul; • Procent crescut de drumuri naționale modernizate; • Rețeaua de drumuri naționale asigură legătura între majoritatea localităților și toate orașele și municipiile din județ, precum și legătura cu județele învecinate; • Lucrări de investiții /modernizare la 5 poduri și 40 de podețe în mediul urban; • Existența personalului specializat de înaltă calificare; • Existența studiilor de fezabilitate și a altor documentații din domeniu; • Conectarea rețelei de drumuri naționale și județene la axa europeană TEN-T axa 7 rutieră; • Existența operatorilor privați de transport public rutier; • Infrastructură de transport municipală suficientă pentru Reșița, acoperitoare pentru toate zonele orașului; • Rețele de străzi orașenești pentru cele 8 orașe/municipii în lungime totală de 477 km, din 	<ul style="list-style-type: none"> • Necesitatea extinderii drumurilor naționale pe 4 benzi în anumite sectoare de circulație; • Necesitatea consolidării/reabilitării unor sectoare de drum național: <ul style="list-style-type: none"> ○ DN 57 km 138+000-177+250–Nicolinț-Oravița-lim. jud. Timiș; ○ DN 57A km 0+000-25+500-Pojejena-Socol; ○ DN 67D km 90+400-108+400-Băile Herculane-Baia de Aramă; • Inexistența drumurilor de centură în orașe și comune; • Tronsoane importante de DJ sau DC ce necesită modernizare/reabilitare; ponderea scăzută a drumurilor județene și comunale modernizate/reabilitate; • Capacitatea portantă depășită a drumurilor județene cu efect asupra transportului de mărfuri și persoane; • Deteriorarea accentuată a infrastructurii rețelei de drumuri județene și municipale; • Amenajări insuficiente de locuri de parcare; • Necesitatea executării lucrărilor la străzi

<p>care 65 km au fost reabilitați /modernizați în perioada 2007-2013 (Anexa nr.I.3.1.);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lungimea rețelei de drumuri comunale la finele 2013 era 1182 km, din care pe 318 km s-au executat lucrări de reabilitare/modernizare în perioada 2007 -2013 (Anexa nr.I.3.2.); • Nu există localități/sate complet izolate, ci doar cătune /zone izolate; • Există transport public județean de persoane în majoritatea comunelor județului; 	<p>orașenești pe o lungime de 378 km, din care 303 km reabilitare /modernizare și 75 km străzi noi (Anexa nr.I.3.1.);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Necesitatea reabilitării a 14 poduri, 33 podețe și amenajarea a 6440 locuri de parcare (Anexa nr.I.3.1. și Anexa nr.I.3.2.); • Necesitatea realizării de lucrări de îndiguire, lucrări de regularizare, lucrări de îmbunătățiri funciare, împăduriri, irigații, taluzări de maluri și consolidări pe teritoriul administrativ al județului; • Necesitatea executării lucrărilor de reabilitare/modernizare, precum și a lucrărilor de extindere la drumuri comunale (Anexa nr.I.3.2.); • Necesitatea asigurării legăturii cu rețelele de drumuri județene/naționale pentru 26 sate /cătune însemnând 38% din totalul de 69 de comune, fapt datorat reliefului predominant muntos al județului, majoritatea zonelor populate aflându-se pe văile cursurilor de apă; numărul total al gospodăriilor aflate în zone greu accesibile este 1863 gospodării, distanța totală până la zonele accesibile fiind 231 km (Anexa nr.I.3.2.); • Congestionarea traficului urban în anumite zone, datorită infrastructurii rutiere necorespunzătoare; • Poziția geografică marginalizată a municipiului reședință - Reșița, față de celelalte rute de transport; • Lipsa dotărilor tehnice și a utilajelor mecanizate a subunităților de întreținere; • Continuarea înființării pistelor de bicicliști în municipii și orașe; • Lipsa personalului muncitor; • Necesitatea reactualizării HG 532/2002 privind atestarea domeniului public al județului Caraș-Severin, precum și al municipiilor, orașelor și comunelor din județul Caraș-Severin etc;
<p>Activitate de frontieră</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența <i>Punctului de Control Trecere Frontieră (PCTF) Moldova Veche</i> (corespondent Veliko Gradiște), modalitate de acces la coridorul european - axa 18, cu 4 culoare de intrare și 4 culoare de ieșire, cu activitate vamală trafic persoane, auto și vamal; • Construcția <i>portului turistic Pojejena</i> (2012) în cadrul proiectului transfrontalier din zona Klovodo-Pojejena; • Existența PCTF Naidăș, punct rutier, dotat corespunzător, pe granița Uniunii Europene, cu activitate vamală trafic persoane și auto; 	<ul style="list-style-type: none"> • Înfrastructură și dotări insuficiente, lipsa sistemului de supraveghere perimetral în Portul Moldova Veche; • Necesitatea realizării unui terminal intermodal modern și a infrastructurii aferente pentru a facilita includerea județului în proiectele de transport intermodal și necesitatea conectării la principalele rute naționale de transport la axele europene prioritare TEN-T; • Lipsa sistemului de urmărire, planificare și management a transportului intermodal; • Lipsa serviciilor și dotărilor intermodale;

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

<ul style="list-style-type: none"> • Existența punctelor de frontieră cu Serbia: Moldova Nouă și Socol, finanțate prin proiectele „Punct de traversare a Dunării cu bacul între Moldova Nouă și Golubac“, respectiv ”Pod peste Nera de la Socol la Gracev Gaj“ prin Programul IPA; 	<ul style="list-style-type: none"> • Nevalorificarea avantajelor specifice fiecărui mod de transport: flexibilitatea transportului rutier, capacitatea ridicată a transportului pe calea ferată, costurilor scăzute și impactul redus asupra mediului ale transportului naval; • Necesitatea valorificării unor nișe de piață prin dezvoltarea de activități economice și servicii inexistente în județ și regiune; • Număr redus de investitori străini și autohtoni în zonă; • Slaba cooperare între companiile autohtone și străine; • Personal calificat insuficient în PCTF Moldova Veche și Naidăș; • Activitatea comercială prin PCTF Naidăș în scădere; • Utilizarea transportului rutier în detrimentul transportului fluvial; • Potențial de transport fluvial nevalorificat datorită dotării insuficiente și nemodernizării portului de mărfuri și călători Moldova Nouă;
Transport aerian	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența aeroportului Caransebeș în vederea desfășurării activității Unității Speciale de Aviație Caransebeș; • Acoperirea aeriană a zonei de SV a țării, a frontierei externe UE dintre România și Serbia, atât terestră, cât și fluvială; • Acoperirea aeriană a zonelor greu accesibile, pentru situații de urgență (salvare, căutare, evacuare); 	<ul style="list-style-type: none"> • Acces restrictiv al activităților pentru Aeroportul Caransebeș; • Lipsa dotărilor pentru Aeroportul Caransebeș; • Necesitatea achiziționării de aeronave moderne;
Situații de urgență	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Semenic” al județului Caraș-Severin (ISU) – serviciu public profesionist de gestionare a situațiilor de urgență; • Existența Comitetului Județean pentru Situații de Urgență alcătuit din 44 de membrii, un președinte și un vicepreședinte; • Existența a 77 de Comitete Locale pentru Situații de Urgență și asigurarea conducerii profesionale de către Președintele Comitetului Local pentru Situații de Urgență - CLSU (primarul localității), comunicarea cu Secretariatul Tehnic Permanent al Comitetului Județean pentru Situații de Urgență, cu membrii Comitetului Județean pentru Situații de Urgență -CJSU și Comitetul Local pentru Situații de Urgență, cu propriul Serviciu Voluntar pentru Situații de Urgență, cât și cu cele cu care se cooperează; • Existența Serviciilor Voluntare pentru Situații de Urgență la nivelul fiecărei unități 	<ul style="list-style-type: none"> • Parc de autospeciale învechit al subunităților de intervenție; • Necesitatea înființării unor puncte de lucru pentru ambulanțele SMURD, pentru reducerea costurilor de intervenție; • Necesitatea acoperirii cu rețele de comunicații a tuturor zonelor greu accesibile ale județului; • Amplasarea municipiului Reșița în aval de 3 construcții hidrotehnice (baraje), care înmagazinează o cantitate foarte mare de apă, cumulat cu poziționarea intravilanului de-a lungul văii de scurgere; • Îmbătrânirea populației județului, absența spiritului civic la nivelul populației active, nivelul redus de cunoaștere a măsurilor de prevenire, incapacitatea de a reacționa în situații de urgență; • Lipsa tehnologiei performante pentru comunicație și intervenție în situații de urgență; • Folosirea în totalitate a mijloacelor de

<p>administrativ-teritoriale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența grupurilor de suport tehnic (12) pentru principalele situații de urgență ale județului; • Dotarea cu echipamente și mijloace de intervenție și prevenire a CLSU printr-un proiect finanțat în cadrul Programului IPA de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia; • Existența legislației privind criteriile minime de dotare a Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale din județ; • Existența prevederilor legale de pregătire a personalului de conducere la nivelul administrației publice locale (prefect, subprefect, președinte Consiliul Județean, vicepreședintii Consiliul Județean, primari, viceprimari, secretari) și a altor persoane care au atribuții în domeniul prevenirii și gestionării situațiilor de urgență (șef Serviciu Voluntar pentru Situații de Urgență, cadru tehnic cu atribuții în domeniul apărării împotriva incendiilor, inspector protecție civilă); • Existența legislației în domeniul înștiințării-alarmării în domeniul prevenirii și gestionării situațiilor de urgență;	<p>încălzire pe combustibil solid, lichid sau gaze, fără respectarea tuturor normelor de siguranță, constituie un real pericol;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reducerea efectivelor cu aproximativ 50% în perioada 2010-2011 prin ordine de ministru și ulterior prin demisia datorită nivelului salarizării; • Parcul de autospeciale de intervenție este învechit și nu corespunde cerințelor actuale de intervenție, lipsind tehnica grea, autoscări pentru lucru la înălțime, șenilate pentru teren muntos, mijloace specifice pentru stins incendii de pădure, echipamente de protecție specifice reliefului județului etc; • Finanțarea ISU cu un buget la limită și subfinanțarea la capitolul reparații auto, înlocuire de piese defecte, informatică, birotică, echipamente de protecție specifică etc; • Numărul redus al subunităților de intervenție raportat la suprafața județului (în prezent, raza medie a raioanelor de intervenție depășește 30 de km); • Echipa de scafandrii nu este operativă din cauza lipsei de fonduri pentru cursurile de pregătire și formare profesională; • Spațiile alocate echipajelor SMURD nu întrunesc condițiile de funcționare conform Dispoziției comune a Direcției Medicale a Ministerului Administrației și Internelor și Inspectoratului General pentru Situații de Urgență nr.44151/20409 din 12.02.2014; • Lipsa spațiilor pentru Centrul Județean de Coordonare și Conducere a Intervenției (erau prevăzute următoarele săli: Sala CJSU, Sala grup suport tehnic, Birou comandă, Sală operații, Dispecerat, Logistică și Evacuare, Secretariatul tehnic permanent, Comunicații și informatică, Sala server); doar Sala server și Dispeceratul au fost create, celelalte activități sunt comasate într-o sală a Centrului operațional al ISU cu multiple destinații; • Spațiul în care este organizat dispeceratul ISU este subdimensionat, cu o dotare slabă care nu face față cerințelor actuale de operativitate la toate situațiile de urgență nou apărute la nivel național; • Lipsa tehnicii pentru comunicații și intervenție în situații de urgență; • Lipsa dotării cu tehnică de intervenție pe categorii de riscuri la nivelul localităților; • Lipsa mijloacelor și materialelor necesare activităților de informare preventivă și pregătire a populației în domeniul situațiilor de urgență; • Lipsa unui sistem de înștiințare-alarmare
---	---

	<p>centralizat la nivel de județ;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor echipe de alpiniști și a mijloacelor de deplasare în teren muntos la toate subunitățile de intervenție; Având în vedere faptul că județul Caraș-Severin are ≈ 65 % relief muntos și 16 % deluros, iar ca suprafață împădurită este primul județ pe țară se impune necesitatea realizării de acțiuni de intervenție rapidă pentru stoparea fenomenelor de deteriorare a stării de conservare a ecosistemelor de pădure și de zone expuse riscului la incendii, prin crearea unui sistem județean de monitorizare a ecosistemelor de pădure și de zone expuse riscului la incendii (exemplu: camere de monitorizare/supraveghere a ecosistemelor din aceste zone, care urmează a transmite imagini în timp real la un centru de comandă județean, acestea fiind sensibile la semnalarea focului și fumului și urmând a alerta operatorul de la centrul de comandă); • Necesitatea acoperirii cu rețele de comunicații a tuturor zonelor greu accesibile ale județului; • Necesitatea dotării celor 77 Comitete Locale pentru Situații de Urgență și Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență, cât și a Comitetului Județean pentru Situații de Urgență cu tehnologie performantă pentru comunicație în situații de urgență; • Necesitatea dotării cu tehnică de intervenție performantă și echipament pentru stins incendii pentru 72 de localități; • Necesitatea dotării cu tehnică de intervenție performantă și echipament pentru evacuarea apei în caz de inundații (autospeciale de evacuare a apei, motopompe de evacuare a apei pentru Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență al celor 77 localități, bărci de intervenție și pompe de capacități mari pentru evacuarea apei, pentru min. 40 Servicii Voluntare pentru Situații de Urgență); • Utilajele Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență de la localități sunt învechite sau nu există; • Bugetul auster al localităților conduce la imposibilitatea dotării cu echipamente sau/și mijloace de prevenire și intervenție, nefinanțarea activității de întreținere și reparare a acestora; • Necesitatea realizării unui sistem de înștiințare-alarmare electronic performant la nivel județean, cu centralizare în punctul de comandă al Centrului Operativ Județean pentru
--	--

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

	Situații de Urgență, pentru luarea măsurilor ce se impun în caz de situație de urgență la toate cele 77 de localități (exemplu: în caz de cutremur, alunecări de teren sau/și inundații produse de avarii la construcțiile hidrotehnice, revărsări de râuri, pâraie, scurgeri de pe versanți etc);
Oportunități	Amenințări
Infrastructură de cale ferată	
<ul style="list-style-type: none"> • Acces la Coridorul IV Pan European ramură sudică, prin linia 100 ca parte componentă; • Existența fondurilor europene pentru reabilitarea infrastructurii de cale ferată și modernizarea parcului feroviar; • Interes pentru reluarea legăturilor cu Serbia, inclusiv prin intermediul căilor ferate (Punct Control Trecere Frontieră Iam); • Valorificarea avantajului oferit de rețeaua deasă de cale ferată; 	<ul style="list-style-type: none"> • Concurență neloială a transportatorilor auto de mărfuri și călători; • Politica la nivel național de încurajare a închirierii liniilor și a transportului feroviar spre operatori privați, care nu realizează lucrările de întreținere a infrastructurii feroviare; • Instabilitatea economică și legislativă; • Dezvoltarea accelerată și necontrolată a transporturilor; • Evitarea utilizării rețelei feroviare de transport din zonă de către operatorii internaționali de transport; • Inchiderea unor linii în contextul ponderii mari a liniilor concesionate; • Creșterea prețurilor; • Lipsa investițiilor în domeniul întreținerii căilor ferate;
Infrastructură rutieră (DN, DJ, DC)	
<ul style="list-style-type: none"> • Culoar de tranzit pentru transportul de mărfuri spre est; • Zonă turistică de interes regional / național / internațional; • Puncte de trecere a frontierei spre Serbia; • Infrastructură de acces spre Portul Moldova Nouă, singurul port din Regiunea Vest; • Posibilitatea dezvoltării rapide și modernizării/reabilitării drumurilor județene prin accesarea de fonduri europene, IPA și guvernamentale; • Cuprinderea rețelei de drumuri județene în obiectivele Strategiei de dezvoltare a regiunii Vest; • Inițierea de proiecte pentru facilitarea transportului de persoane din zonele periurbane; • Trend pozitiv privind dezvoltarea de trasee pentru piste de bicicliști; 	<ul style="list-style-type: none"> • Fonduri insuficiente pentru întreținerea drumurilor naționale, județene și comunale; • Transportul de mărfuri peste limitele de tonaj admise; • Exploatare și întreținere necorespunzătoare a rețelei de drumuri județene; • Legislație în continuă modificare; • Calamități naturale frecvente; relief montan și de deal care determină creșterea riscului producerii inundațiilor, alunecărilor de teren etc; • Schimbări dese în programele de finanțare a infrastructurii urbane; • Accesul dificil în zonele rurale montane (datorită gradului mare de disipare al localităților) poate conduce la accentuarea disparităților interregionale; • Infrastructură de acces insuficient dezvoltată împiedică dezvoltarea economică locală a comunităților rurale izolate; • Probleme de conectivitate între zonele intens populate și polii de atracție turistică din județ: Muntele Semenic, Stațiunea Văliug, Cheile Nerei etc; • Dezvoltarea accelerată și necontrolată a transportului rutier (autoturisme proprii) în cazul nedezvoltării rețelelor de transport public de călători;

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea costurilor carburanților și pieselor de schimb; • Neadaptarea infrastructurii de transport la cerințele europene poate avea efecte negative în domeniul economico-social și mediu; • Creșterea nivelului de poluare fonică și chimică de-a lungul marilor rețele rutiere, în lipsa politicilor de susținere a transporturilor alternative durabile; • Subdimensionarea activității de transport datorită nemodernizării / neîntreținerii infrastructurii și achiziției de vehicule moderne, performante;
Activitatea de frontieră	
<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea de programe UE și a Strategiei Dunării, posibilitatea dezvoltării infrastructurii portului Moldova Nouă, valorificarea oportunității oferite de acesta ca poartă de acces fluvială în țară și în Regiunea Vest; • Creșterea interesului UE pentru transportul de mărfuri fluvial, Dunărea fiind un fluviu strategic; • Valorificarea potențialului de frontieră RO-SE, înființarea de noi PCTF-uri (Socol, Comorâște, Iam); 	<ul style="list-style-type: none"> • Blocaje pe Dunăre în cazul nemodernizării căii navigabile pe Dunăre, cu consecințe asupra dezvoltării economice a județului și Regiunii Vest; • Neincluderea județului în proiectele de transport intermodal datorită lipsei terminalelor moderne;
Transport aerian	
<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea de programe UE, posibilitatea dezvoltării infrastructurii Aeroportului Caransebeș, valorificarea oportunității oferite de acesta; 	<ul style="list-style-type: none"> • Limitarea activității, având în vedere existența Aeroporturilor Timișoara și Craiova;
Situații de urgență	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența surselor de finanțare europene în domeniul situațiilor de urgență, inclusiv Mecanismul european de protecție civilă; • Întocmirea hărților de risc și hazard; • Valorificarea relațiilor de parteneriat extern și preluarea sistemului hidrotehnic de către o companie europeană, modernizarea și punerea în siguranță a acestuia; • Ajutor transfrontalier în caz de catastrofe; 	<ul style="list-style-type: none"> • Relieful preponderent muntos și perioadele ploioase tot mai lungi pot duce la apariția alunecărilor de teren și a inundațiilor; • Bugetele locale austere pot conduce la imposibilitatea întreținerii, dotării și reparării unor echipamente sau mijloace de prevenire și intervenție și nu permit angajarea de proiecte europene prin mecanismul de protecție civilă; • Imposibilitatea interconectării sistemului de în-științare - alarmare a SC TMK HYDROENERGY POWER SRL cu cel de la SCPEE Hidro-construcția SA Sucursala Hațeg, UHE Caransebeș sau cu alte localități;

II.2.2. Infrastructura de utilități

Puncte tari	Puncte slabe
Alimentare cu apă	
<ul style="list-style-type: none"> • Lungimea rețelei de alimentare cu apă în comune, la finele 2013 era 911 km, din care în perioada 2007-2013 s-au executat 536,2 km (Anexa nr.I.3.2.); • La finele anului 2013 existau sisteme de alimentare cu apă în localități rurale dintr-un număr de 60 comune, din care în 46 comune s-au executat sisteme de alimentare cu apă în perioada 2007-2013; • Lungimea rețelei de alimentare cu apă din orașe, la finele 2013 era 475 km; în perioada 2007-2013 în mediul urban s-au executat 80 km rețea de apă și s-au reabilitat 68 km rețea (Anexa nr.I.3.1.); 	<ul style="list-style-type: none"> • Necesitatea realizării <i>Listei investițiilor prioritare</i> cuprinse în Master-Planul Apă-Apă Uzată 2014-2020, aprobate prin HCJ nr. 113/18.07.2014, astfel: <ul style="list-style-type: none"> A. <i>Sisteme de aducțiune</i> $L=60,51$ km, din care rețea înlocuită $L_1=28,01$ km și rețea nouă $L_2=32,5$ km; B. <i>Stații de pompare</i>: 9 buc, din care 6 în orașe (Reșița, Caransebeș, Moldova Nouă, Băile Herculane, Anina) și 3 în comune (Băuțar, Grădinari, Greoni); C. <i>Stații de tratare</i>: 12 buc, din care: 4 în orașe (Oțelu Roșu-1, Oravița-2, Băile Herculane-1) și 8 în comune (Teregova-1, Topleț-1, Berzovia-1, Băuțar-1, Grădinari-2, Ticvanu Mare-2); D. <i>Rezervoare noi</i>: 10 buc, din care: 1 în orașe (Anina-1) și 9 în comune (Mehadia-1, Teregova-4, Băuțar-2, Grădinari-2); <i>Rezervoare reabilitate</i>: 6 în comune (Topleț-3, Ticvanu Mare-2, Grădinari-1); E. <i>Sisteme de distribuție</i> $L=255,19$ km, din care rețea reabilitată $L_1=139,93$ km (8 orașe) și rețea extinsă $L_2=115,26$ km (70,32 km în orașe și 44,94 km în 6 comune); • Pentru perioada 2014 -2020 sunt necesare a se executa (Anexa nr.I.3.2.): <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Rețele noi</i> $L_1=494,18$ km, într-un număr min 35 comune; ○ <i>Reabilitări rețele</i> $L_2=132,90$ km, într-un număr min 19 comune; ○ <i>Extinderi rețele</i> $L_3=167,49$ km, într-un număr min 24 comune;
Canalizare	
<ul style="list-style-type: none"> • Lungimea rețelei de canalizare din mediul rural, la finele 2013 era 395 km, din care în perioada 2007-2013 s-au executat 284 km rețea; de asemenea, în perioada 2007-2013 s-au reabilitat 7,5 km rețea, în două comune (Anexa nr.I.3.2.); • La finele anului 2013 existau sisteme de canalizare în localități rurale dintr-un număr de 40 comune, din care în 32 comune s-au executat sisteme de canalizare în perioada 2007-2013; • La finele 2013 existau 44 stații de epurare în mediul rural, din care 40 s-au executat în perioada 2007-2013; • Lungimea rețelei de canalizare din orașe, la 	<ul style="list-style-type: none"> • Necesitatea realizării <i>Listei investițiilor prioritare</i> cuprinse în Master-Planul Apă-Apă Uzată 2014-2020, astfel: <ul style="list-style-type: none"> A. <i>Sisteme de canalizare</i> Lungimea rețelei înlocuite $L=104,48$ km în 8 orașe; Lungimea rețelei extinse $L=109,31$ km, din care $L_1=71,11$ km la orașe (8) și $L_2=38,2$ km la comune (3); B. <i>Stații pompare</i>: 17 buc, din care: 7 în orașe (Caransebeș-5, Moldova Nouă-1, Anina-1) și 10 în comune (Teregova-4, Topleț-4, Mehadia-2); C. <i>Stații epurare</i>: 4 buc, din care 2 în orașe (Oțelu Roșu-L.E=6362, Moldova Nouă-L.E=5989) și 2 în comune (Teregova-L.E=2669,

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

<p>finele 2013 era 286 km; în perioada 2007-2013 în mediul urban s-au executat 7 km rețea canalizare și s-au reabilitat 57 km (Anexa nr. I.3.1.);</p>	<p>Topleț -L.E=2725);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pentru perioada 2014 -2020 sunt necesar a se executa (Anexa nr. I.3.2.): <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Rețele noi</i> $L_1=887,016$ km, într-un număr min 55 comune; ○ <i>Reabilitări rețele</i> $L_2=46,30$ km, într-un număr min 8 comune; ○ <i>Extinderi rețele</i> $L_3=90,30$ km, într-un număr min 15 comune; ○ <i>101 stații de epurare, în 58 comune;</i>
Gestionarea deșeurilor	
<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea sistemului integrat de management al deșeurilor la nivel județean; • Existența unui cadru legislativ armonizat cu cel european; • Existența unor documente de planificare precedente la nivel național, regional și județean; • Susținere financiară și materială din fonduri europene; 	<ul style="list-style-type: none"> • Necesitatea înființării depozitului conform de deșeuri și a stațiilor de transfer (5); • Grad scăzut de extindere a colectării selective a deșeurilor; • Nivel scăzut de reciclare al deșeurilor; • Număr insuficient de pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor; • Existența locurilor de depozitare necontrolată a deșeurilor; • Insuficienta informare și conștientizare a populației în domeniu; • Frecvența modificare și actualizare a legislației din domeniu;
Energie electrică și iluminat public	
<ul style="list-style-type: none"> • Lungimea rețelei publice de iluminat public în mediul urban la finele anului 2013 era 1244 km; • Cele 8 orașe și municipii au infrastructură adecvată pentru alimentarea cu energie electrică; • Existența iluminatului festiv în toate orașele și comunele județului; • Existența iluminatului arhitectural în majoritatea orașelor; • Lungimea rețelei publice de iluminat public în mediul rural la finele anului 2013 era 1157 km; • În perioada 2014-2020 în mediul urban se estimează peste 310 solicitări din partea persoanelor juridice și aproximativ 3600 solicitări ale persoanelor fizice pentru implementarea de sisteme de alimentare cu energie termică neconvențională (Anexa nr. I.3.1.); • Județul Caraș-Severin dispune de potențial eolian însemnat, pentru realizarea de sisteme de alimentare cu energie verde; costuri reduse de întreținere și operare, precum și fiabilitate înaltă a investițiilor cu energie neconvențională; • Depunerea a trei proiecte din mediul urban pentru un număr de 68 gospodării și 11 proiecte din mediul rural pentru 267 gospodării la <i>Programul Electrificarea 2009-2013</i> (pentru care există SF-uri); proiectele se află în jurizare la Ministerul Economiei; 	<ul style="list-style-type: none"> • Necesitatea reabilitării în perioada 2014-2020 a 160 km rețele publice de iluminat în mediul urban (Anexa nr. I.3.1.) și a 393 km în mediul rural (Anexa nr. I.3.2.); • Necesitatea extinderii în perioada 2014-2020 a 90 km rețele publice de iluminat în mediul urban (Anexa nr. I.3.1.) și a 130 km în mediul rural (Anexa nr. I.3.2.); • Necesitatea achiziționării în perioada 2014-2020 a 18800 corpuri de iluminat ecologice pentru mediul urban (Anexa nr. I.3.1.) și a 20000 corpuri de iluminat ecologice pentru mediul rural (Anexa nr. I.3.2.); • Necesitatea introducerii iluminatului arhitectural în sate/comune; • Necesitatea extinderii rețelei de energie electrică în perioada 2014-2020 pe o lungime de $L=162,2$ km în mediul urban (Anexa nr. I.3.1.) și pe o lungime de $L= 102,8$ km în mediul rural, într-un număr de 17 comune (Anexa nr. I.3.2.); • Necesitatea introducerii rețelei de energie electrică în perioada 2014-2020 pe o lungime $L= 34, 6$ km în mediul rural, într-un număr de 11 localitati (Anexa nr. I.3.2.); • Costuri suplimentare pentru extinderea rețelei de energie electrică, datorită reliefului predominant muntos;

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Gaze naturale	
<ul style="list-style-type: none"> • La nivelul județului Caraș-Severin există sisteme de alimentare cu gaze naturale în 15 localități, din care: 4 municipii și orașe și 11 sate; • Rețeaua de distribuție gaze naturale la finele 2013 însuma 484,3 km conducte, din care 392,3 km în municipii și orașe și 92,0 km în comune; • Lungimea bransamentelor la finele 2013 era 131,7 km, din care 116, 0 km în municipii și orașe și 15,7 km comune; 	<ul style="list-style-type: none"> • Cost ridicat al sistemelor de alimentare cu gaze naturale, comparativ cu alte surse de energie termică, inclusiv al documentațiilor necesare și investițiilor propriu zise; • Număr redus de localități în care există sisteme de alimentare cu gaze naturale; • Existența sediului EON Distribuție la Tg Mures, implică costuri suplimentare de personal și comunicare; • Volumul gazelor distribuite în perioada 2007-2013 este în scădere, deși numărul abonaților a crescut;
Energie termică	
<ul style="list-style-type: none"> • Singurul oraș cu sistem de distribuție centralizat de energie termică a fost Reșița; la finele 2013 au fost înregistrate 1901 contracte de furnizare a energiei termice; În locul furnizării energiei termice în sistem centralizat, prin Hotărâre a Consiliului Local Reșița s-a hotărât montarea de centrale termice individuale în unitățile de învățământ, instituții publice și fondul locativ al Consiliului Local Reșița; • În mediul urban există centrale termice în primărie, instituții publice, școli, cămine culturale, biserici, etc; • În toate cele 69 comune există centrale termice la primărie, instituții publice, școli, cămine culturale, biserici, etc; astfel la finele 2013 existau puse în funcțiune 385 centrale termice în mediul rural (Anexa nr. I.3.2.); 	<ul style="list-style-type: none"> • În cursul anului 2014 furnizorul de energie termică S.C CET 2010 SRL și-a încetat activitatea de furnizare a energiei termice în sistem centralizat, după ce în octombrie 2013 a intrat în insolvență; • Lipsa specialiștilor și a fondurilor în vederea întocmirii documentațiilor tehnice, a studiilor de fezabilitate etc; • Necesitatea introducerii a 313 centrale termice la instituții publice și a 541 panouri solare pentru aport energie termică apă caldă menajeră în perioada 2014-2020 în mediul rural (Anexa nr.I.3.2.); • Lipsa informațiilor privind posibilitatea de accesare a fondurilor pentru implementarea sistemului de alimentare cu energie termică;
Energie verde	
<ul style="list-style-type: none"> • Județul Caraș-Severin dispune de <i>potențial eolian și hidrografic</i>; • Numeroase inițiative private și publice pentru <i>sisteme de producere a energiei electrice din surse regenerabile</i>, în perioada 2008-2013 Consiliul Județean Caraș-Severin a emis autorizații de construire pentru: <ul style="list-style-type: none"> • parcuri eoliene (30 autorizații): Topleț, Moldova Nouă - Sfânta Elena, Vrani; • centrale electrice de mică putere (CHEMP) (3 autorizații): bazin râu Sebeș (Zona Muntele Mic), bazin râu Cerna pe pâraiele Ramna și Belareca (Cornereva) și CHEMP Rudăria-Eftmie Murgu; • surse regenerabile solare (1 autorizație): producere energie electrică din surse regenerabile solare Iablanța; 	<ul style="list-style-type: none"> • Buget redus al autorităților locale pentru co/finanțarea studiilor de fezabilitate necesare investițiilor; • Buget redus al agenților economici pentru co/finanțarea studiilor de fezabilitate necesare investițiilor;
Servicii poștale, mass-media și comunicații	
<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului de furnizorii de servicii poștale în sistem public și privat, precum și diversificarea pieței serviciilor de curierat; • Penetrarea în ascensiune puternică a 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea prestațiilor financiare, poșta de scrisori și abonamente presă, datorită dezvoltării internetului (E-Banking) și comunicațiilor electronice;

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

<p>rețelelor telefoniei mobile și liberalizarea completă a pieței telecomunicațiilor;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dinamica accelerată a numărului de conexiuni broadband; 	<ul style="list-style-type: none"> • Neacoperirea în anumite zone rurale montane cu rețele de telecomunicații, necesare în special pentru situații de urgență, apel 112; • Conectivitatea în bandă largă nu este prezentă la viteze necesare pe întreg teritoriul județului; • Migrația externă și intraregională a personalului înalt calificat; • Accentuarea discrepanțelor de dezvoltare în domeniul infrastructurii de comunicații între urban și rural;
Oportunități	Amenințări
Alimentarea cu apă	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unor programe UE speciale pentru alinierea la standarde europene a sistemelor de distribuție a apei potabile (POS Mediu); • Implementarea Master-Planului Apă - Apă Uzată la nivelul județului; • Obligativitatea realizării conformării în domeniul calității apei până la finele anului 2015, a tuturor aglomerărilor de populație; 	<ul style="list-style-type: none"> • Neconformarea în domeniul calității apei până la finele anului 2015 a tuturor aglomerărilor de populație, datorită specificității tipologiei comunităților, determinate de relieful montan al județului; • Neracordarea populației la sistemele de alimentare cu apă, datorită mentalității unor cetățeni; • Lipsa resurselor financiare pentru cofinanțarea documentațiilor tehnice și a investițiilor propriu-zise din domeniul alimentării cu apă;
Canalizare	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unor programe UE speciale pentru alinierea la standarde europene a sistemelor de colectare a apelor uzate (POS Mediu); • Implementarea Master-Planului Apă - Apă Uzată la nivelul județului; • Obligativitatea realizării conformării în domeniul epurării apelor până la finele anului 2015, a tuturor aglomerărilor de populație; 	<ul style="list-style-type: none"> • Neconformarea în domeniul calității apei uzate până la finele anului 2015 a tuturor aglomerărilor de populație, datorită specificității tipologiei comunităților, determinate de relieful montan al județului; • Neracordarea populației la sistemele de canalizare, datorită mentalității unor cetățeni; • Lipsa resurselor financiare pentru cofinanțarea documentațiilor tehnice și a investițiilor propriu-zise din domeniul canalizării;
Gestionarea deșeurilor	
<ul style="list-style-type: none"> • Alinierea la standardele europene a serviciilor de gestiune a deșeurilor; • Evoluția ascendentă a mecanismelor tehnologice de procesare, valorificare, respectiv planificare/gestionare a deșeurilor; • Creșterea investițiilor în domeniul gestionării deșeurilor; • Existența numeroaselor ghiduri / documentații privind planificarea și gestionarea deșeurilor; importanța acordată domeniului; 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa de interes și participare a populației în dezvoltarea domeniului de gestionare a deșeurilor, datorată în parte insuficienței informării și conștientizării a publicului; • Riscul de neplată a tarifelor aferente serviciului de salubritate din partea populației; • Nivelul scăzut de informare și conștientizarea a importanței domeniului pentru sănătatea umană;
Energie electrică și iluminat public	
<ul style="list-style-type: none"> • Programe de finanțare (U.E., IPA, guvernamentale) pentru producerea de energie verde; • Trend pozitiv de înlocuire a energiei clasice cu energie verde, ce asigură dezvoltarea 	<ul style="list-style-type: none"> • Costuri ridicate pentru realizarea investițiilor cu energia verde; • Interes scăzut al autorităților locale de realizare a investițiilor pentru producerea de energie verde, datorate costurilor mari și lipsei

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

durabilă locală;	personalului specializat;
Gaze naturale	
<ul style="list-style-type: none"> • Programe de finanțare UE cu bugete considerabile în domeniu; • Piața internă cu potențial considerabil; • Posibilitatea extinderii magistralelor de gaze naturale în alte zone ale județului (Anina, Oravița, Moldova Nouă, Băile-Herculane); existența studiilor de fezabilitate (Anina, Moldova Nouă); 	<ul style="list-style-type: none"> • Trend pozitiv privind utilizarea energiilor neconvenționale, regenerabile în detrimentul rețelelor de distribuție gaze naturale; • Riscul neracordării populației în cazul realizării de magistrale distribuție gaze naturale; • Creșterea necontrolată a prețului gazelor naturale;
Energie termică	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența programelor de finanțare U.E. și guvernamentale pentru producere de energie din resurse regenerabile; 	<ul style="list-style-type: none"> • Deteriorarea relațiilor externe cu furnizorii externi de gaze naturale; • Epuizarea rezervelor cu zăcăminte de gaze naturale;
Energie verde	
<ul style="list-style-type: none"> • Programe de finanțare UE cu bugete considerabile în domeniu; • Trend pozitiv privind utilizarea energiilor neconvenționale; • Interesul crescut al investitorilor străini și autohtoni pentru realizarea de parcuri fotovoltaice, eoliene și microturbine pentru producerea de energie electrică, în localități rurale și urbane cu potențial din județ; 	<ul style="list-style-type: none"> • Nivel scăzut de diseminare a informațiilor privind sistemele de producere de energie electrică din surse neconvenționale în rândul populației și al instituțiilor publice, persoanelor juridice;
Servicii poștale, mass-media și comunicații	
<ul style="list-style-type: none"> • Sectorul TIC și-a păstrat atractivitatea investițională (chiar și în perioadă de criză), dezvoltarea shopping-ului on-line; • Existența fondurilor europene în domeniul serviciilor poștale, mass-media și comunicații; 	<ul style="list-style-type: none"> • Continuarea crizei economice și diminuarea investițiilor în domeniul comunicațiilor, în special în mediul rural;
<ul style="list-style-type: none"> • Adaptarea legislației naționale la cea europeană în domeniul serviciilor poștale, mass-media și comunicații; • Dezvoltarea de proiecte pentru înființarea de structuri suport pentru afaceri în domeniul IT; • Piața internă cu potențial considerabil; • Creșterea numărului de studenți și a oportunităților de formare profesională (învățământ superior și formare alternativă) în domeniu IT. 	<ul style="list-style-type: none"> • Infracțiuni numeroase pe Internet, pirateria programelor și practici neconcurențiale; • Dezvoltarea în continuare a presei electronice scade interesul pentru presa scrisă.

II.2.3. Dezvoltare urbană și amenajarea teritoriului

Puncte tari	Puncte slabe
<i>Baza legală în dezvoltarea localităților</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unor prevederi legale ce pot fi folosite și nu sunt «exploatate» (preemptiune, concesiune, expropriere, etc.); • Existența unor pârghii legale nepuse în practică – Regulamentul Local de Urbanism, disciplina în urbanism, practici de urbanism, etc.; • Existența reglementării legale privind interzicerea rețelele aeriene; 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor planuri urbanistice actualizate care să stea la baza dezvoltării; • Documentații PUG expirate, ne-reglementative, sau neexpire care nu reglementează suficient; • Regulamente de urbanism superficiale, neactualizate; • Lipsa specialiștilor în administrația publică locală; • Lipsa disciplinei legale; • Legislație greu de corelat – instituții și reglementări necorelate între ele; • Legislație fără metodologii de aplicare; • Tendința de inutilitate a documentațiilor de urbanism datorită inexistenței și a nerespectării acestora. • Lipsa cadastrului imobiliar/edilitar; • Inconsistența documentațiilor de urbanism în corelarea deținătorilor de utilități cu extinderile de dezvoltare; • Lipsa alocării fondurilor pentru documentațiile de urbanism – PUG, PUZ;
<i>Mediu natural</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Potențial natural extraordinar; • Arii protejate - reprezintă 30,1 % din suprafața județului și cuprinde 62 arii naturale protejate de interes național, din care 4 parcuri naționale, 53 rezervații naturale, 1 parc natural, 3 arii de protecție specială avifaunistică; 	<ul style="list-style-type: none"> • Fond forestier supus exploatării exagerate cu repercursiuni asupra calității mediului; • Mediu degradat de mentalități umane dăunătoare nesanționate și activități antropice;
<i>Mediul construit</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Rezerve (exagerat de) mari de terenuri disponibile în intravilan; • Suprafețe mari de teren ce pot fi disponibilizate în urma reconversiei zonelor industriale; • Arhitectură tradițională valoroasă; • Centre urbane cu mare tradiție în domeniul industrial; • Extinderea spațiilor urbane și favorizarea unor legături de cooperare cu spațiile rurale; 	<ul style="list-style-type: none"> • Investiții juxtapuse necorelate (ex. drum-rețele edilitare în intravilane); • Intravilane exagerate fără justificare imediată, fără viziune, necroite urbanistic; • Lipsa unor reglementări specifice, clare pentru zone istorice; • Documentații PUZ întocmite în peste 80% din cazuri pentru o singură investiție, și nu pentru zone de dezvoltare – astfel este o „contrazicere” a legii, mimare a legalității; • Un procent similar este dat de PUZ-uri promovate pentru extravilan; • Investiții inutile (ex. termoficare) – fără o strategie coerentă, rațională, reală; • Mediu urban degradat prin excremente ale animalelor de companie; • Renunțarea de către autoritățile locale la unele terenuri urbane, valoroase, care au fost

	<p>trecute din domeniul public în domeniul privat, în favoarea unei industrii care a dispărut, cu consecința imposibilității reglementării urbanistice;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Necorelarea dezvoltării (durabile) cu tendința de preservare a zonelor asupra cărora s-a instituit un regim de protecție; • Monumente istorice degradate până la distrugere, fără a exista un macro-plan de intervenție; • Terenuri urbane abandonate (Anina); • Investiții mai vechi sau recente nefinalizate (Moldova Nouă, Grădinari, Reșița, etc); • Neurmărirea termenelor de valabilitate a documentațiilor de urbanism; • Nevalorificarea arhitecturii tradiționale și a valorilor locale; • Rețele aeriene și pe fațadele imobilelor care distrug imaginea și calitatea mediului construit; • Creșterea gradului de motorizare fără luarea măsurilor de pregătire a localităților; • Zone pietonale și de interes, discutabile sub raport calitativ arhitectural; • Lipsa unor indicatori urbani standard de comparație; • Netransmiterea planurilor privind rețelele, conform Legii nr. 50/1991, actualizată, de către unii deținători; • Mentalitate necorespunzătoare a autorităților locale, dar și a cetățenilor, legată de spațiul public; • Dotări edilitare slabe în special în orașe; • Existența în zonele centrale ale orașelor a unor clădiri industriale vechi, majoritatea în proprietate privată, care fracționează dezvoltarea coerentă a orașelor monoindustriale; • Număr insuficient de locuri de parcare; • Poluarea tot mai accentuată a spațiilor urbane datorită numărului mare de autoturisme cu emisii poluante; • Starea precară a unui număr însemnat de străzi orășenești; • Degradarea clădirilor și a amenajărilor urbane; • Fond de locuințe construit înainte de 1989 important, caracterizat prin confort redus și eficiență energetică scăzută; • Arhitectură / Design urban inadecvat(ă); • Termene de valabilitate depășite pentru documentele de urbanism; • Extinderea intravilanului orașelor în mod haotic și cu dotări de slabă calitate.
--	--

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

	<ul style="list-style-type: none"> • Extinderea parcurilor naturale poate frâna expansiunea spațiului urban; • Existența în cadrul domeniului public a unor suprafețe de parcuri naturale (interdicție legislativă privind realizarea de construcții noi); • Alocarea de resurse financiare pe documentații tehnico-economice (studii de oportunitate, de fezabilitate, proiecte tehnice) ale unor investiții care sunt implementate;
<i>Amenajarea teritoriului</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Tradiția administrativă îndelungată a unor centre urbane; • Nivel ridicat de urbanizare – 54,32 %; 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea numărului de locuitori în intervalul 2007-2014 în majoritatea orașelor; • Inexistența inelelor de centură în majoritatea orașelor; • Suprafața insuficientă a parcurilor amenajate din zonele urbane și creșterea lentă a acestor parcuri;
Oportunități	Amenințări
<i>Mediul natural</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența Zonelor protejate și a obiectivelor de interes turistic – lacuri de acumulare, păduri seculare, rezervații speologice, etc.; • Relieful variat și valoros cu condiția păstrării valorii acestuia; • Oportunități de finanțare prin fondurile europene pentru zona urbană; 	<ul style="list-style-type: none"> • Degradarea mediului natural, prin exploatarea nerațională a resurselor și fără refacerea ecologică; • Poluare prin neglijență și nepăsare; • Lipsa aplicării legislației de sancționare și a principiului « POLUATORUL PLĂTEȘTE»;
<i>Mediul construit</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Folosirea pârghiilor legislative în sancționarea abaterilor și în reglementarea demersurilor urbanistice; • Finalizarea lucrărilor de investiții începute și abandonate din intravilan; • Oportunități de finanțare prin fondurile europene pentru zona urbană; • Elaborarea unor strategii de dezvoltare durabilă urbană orientate spre creșterea economică și socială; • Punerea în valoare a arealelor urbane părăsite, refacerea siturilor industriale; • Modernizarea și construirea unor spații publice de petrecere a timpului liber; • Reabilitarea fondului construit, îndeosebi cel locuit; 	<ul style="list-style-type: none"> • Circulație tot mai aglomerată și dificilă; • Dezvoltare spontană a comunităților; • Investiții nejustificate, inutile, care se degradează prematur, care nu ajung la perioada de garanție; • Promovarea de proiecte pe domenii paralele fără corelare; • Riscuri naturale tot mai mari; • Riscuri tehnologice potențiale și poluarea tot mai mare a cursurilor de apă; • Degradarea esteticii localităților prin ignorarea spațiului public, printr-o arhitectură necalitativă și o lipsă a reglementării; • Tendință de liberalizare a mentalității în societate cu repercursiuni asupra « organismului » numit localitate; • Încălțări frecvente ale regulamentelor urbanistice cu influențe semnificative asupra arhitecturii din zona urbană; • Lipsa unei politici coerente pentru arhitectura de calitate;
<i>Amenajarea teritoriului</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Oportunități de finanțare prin fonduri europene și guvernamentale pentru zona urbană; • Atragerea de noi investitori în special în 	<ul style="list-style-type: none"> • Adâncirea decalajelor dintre orașele mari și orașele mici; • Accentuarea migrării populației dinspre județele mai puțin dezvoltate spre zonele

<p>orașe;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea și modernizarea conectivității între municipii și orașe, precum și între reședințele de județ; • Conectarea Văii Jiului de Băile Herculane; • Modernizarea infrastructurii de transport din interiorul orașelor, inclusiv transport peri și interurban; • Investiții în îmbunătățirea calității vieții în zonele urbane; • Promovarea mobilității ecologice (crearea pistelor de bicicliști).	<p>urbane din județele mai dezvoltate;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Declinul populației orașelor mici (sub 10.000 de locuitori) în lipsa elaborării unor strategii locale de dezvoltare durabilă viabile (bazate pe valorificarea oportunităților naturale locale – resursele subsolului, prelucrarea superioară a lemnului, dezvoltarea turismului, fabrici de lapte, sucuri naturale, etc.); • Accentuarea unor riscuri sociale în orașele mici (rata șomajului, rata infraționalității, accentuarea gradului de sărăcie).
---	---

II.2.4. Mediu

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Starea calității factorilor de mediu: aer, apă, sol este în general bună; • Existența unui cadru strategic județean privind dezvoltarea socio-economică, protecția mediului și gestiunea deșeurilor; • Existența ADI-Intercom deșeuri și ADI Aquabanat; • Reducerea presiunilor activităților antropice poluatoare asupra factorilor de mediu : aer, apă, sol; • Reducerea cantităților de deșeuri municipale și de producție; • Valorificarea deșeurilor de producție (lemn, oase, metalurgice, din activități de exploatare resurse minerale, etc.); • Creșterea numărului localităților cu sisteme de alimentare cu apă și canalizare; • Extinderea sistemului de gestiune a deșeurilor la nivelul întregului județ și creșterea numărului de localități la care s-a implementat colectarea selectivă a deșeurilor; • Este în curs de implementare proiectul <i>Sistemul integrat de gestiune a deșeurilor</i> la nivel de județ; • Sunt în curs de redare în circuitul natural depozitele urbane de deșeuri; • Suprafețe importante cuprinse în arii naturale protejate; • Potențial ridicat de producerea de energie regenerabilă (eoliană, hidroelectrică, etc.); 	<ul style="list-style-type: none"> • Instalații insuficiente de reținere la sursă a poluanților atmosferici; • Lipsa fondurilor bănești alocate pentru diminuarea/eliminarea poluărilor generate de activități istorice miniere: <ul style="list-style-type: none"> - iazurile de decantare din zona Moldova Nouă și Sasca Montană; -haldele de steril radioactive din zona Ciudanovița; • Suprafețe mari scoase din circuitul economic, ocupate cu deșeurile menajere și de producție; • Suprafețe agricole importante cu limitări de producție (afectate de eroziune, exces de umiditate, alunecări de teren, etc.); • Valorificarea insuficientă a deșeurilor reciclabile și de producție; • Număr insuficient de depozite conforme de deșeuri; • Număr redus de localități asigurate cu sisteme de alimentare cu apă și canalizare; • Gradul redus de colectare a taxelor sau tarifelor pentru gestionarea serviciilor comunitare de utilități publice; • Implicarea insuficientă a autorităților locale cu privire la gestiunea deșeurilor; • Gestionarea precară a deșeurilor speciale (animaliere, de pesticide, etc.); • Grad redus de conștientizare a populației cu privire la protecția mediului înconjurător; • Deficit de spații verzi amenajate corespunzător, raportat la numărul de locuitori; • Greutăți în procesul de pregătire și implementare a proiectelor ce au legătură cu mediul înconjurător; • Potențial turistic al ariilor protejate slab exploatat; • Funcționarea defectuoasă a unor stații de epurare a apelor uzate; • Infrastructura rutieră pentru colectarea și transportul deșeurilor nu este suficient dezvoltată, cu accent pe mediul rural; • Lucrări hidrotehnice cu vechime depășită; • Grad scăzut de conștientizare a populației județului privind importanța măsurilor de protecție a mediului;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Acces la fonduri europene pentru îmbunătățirea mediului antropic și natural; • Proiecte punctuale de depoluare a zonelor 	<ul style="list-style-type: none"> • Existența permanentă a unui risc de poluare a mediului; • Riscul neconformării în promovarea și

<p>degradate de activități miniere;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea accesului populației și agenților economici de la servicii de alimentare cu apă și canalizare; • Extinderea colectării selective la nivelul tuturor localităților de pe raza județului; • Funcționarea unor operatori competitivi, din domeniul serviciilor comunitare, cu capacitate logistică și experiență necesară; • Programe pentru conștientizarea populației cu privire la implementarea și respectarea normelor de protecție a mediului; • Extinderea programelor de finanțare în domeniul mediului; • Existența programelor de finanțare în domeniul mediului; • Cooperarea între autoritățile locale și cele județene pentru promovarea și implementarea unor proiecte integrate din domeniu; • Valorificarea superioară a potențialului de frontieră România-Serbia; • Implementarea strategiei Dunării; • Programe pentru valorificarea potențialului de producere de energie regenerabilă (eoliană, hidroelectrică, etc).	<p>implementarea proiectelor ce au legătură cu mediul, cu cerințele UE;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poluări accidentale datorită nerealizării lucrărilor de protecție a mediului; • Absența resurselor financiare pentru asigurarea accesului tuturor localităților la sisteme de alimentare cu apă potabilă și sisteme de canalizare; • Fonduri insuficiente pentru susținerea din bugetul local al costurilor investițiilor pentru protecția mediului; • Sustenabilitatea discutabilă a funcționării serviciilor comunitare de utilități publice datorită necolectării taxelor și tarifelor aferente; • Extinderea zonelor construite în defavoarea celor verzi, mai ales în mediul urban; • Schimbări climatice care pot genera și modificarea climatului local, regional; • Riscul declanșării procedurii de infringement în cazul nerespectării obligațiilor asumate, privind gestiunea deșeurilor; • Degradarea fondului cinegetic în lipsa unor măsuri de protecție împotriva braconajului; • Risc de îmbolnăvire a populației în contextul defectuos al managementului resurselor de apă potabilă.
---	--

II.2.5. Factori socio-demografici

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Pondere ridicată a populației în vârstă de muncă; • Sold migratoriu pozitiv; • Tinerii au în general o mentalitate pozitivă în ceea ce privește ocuparea unui loc de muncă; • Diversitate etnică; • Scăderea ratei mortalității; • Forță de muncă calificată, capabilă să se adapteze la oportunități de angajare din diferite ramuri economice; • Potențial uman, forță de muncă ieftină și facil de calificat; Raportul cost/calitate pentru forța de muncă disponibilă în județ este avantajos pentru angajatori (forță de muncă excedentară ieftină); • Structura populației după nivelul de instruire relevă faptul că în mediul urban, ponderea cea mai mare o deține populația cu studii liceale; • Personal calificat al instituțiilor și agenților economici responsabili cu ocuparea forței de muncă, cu experiență în domeniu; • Asigurarea de servicii angajatorilor și persoanelor în căutarea unui loc de muncă prin noua centre zonale ale Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Caraș-Severin (AJOFM) la nivelul județului; • Aplicarea de măsuri active care stimulează inserția pe piața muncii a cât mai multor persoane prin AJOFM; existența cadrului legislativ care facilitează accesul pe piața forței de muncă; • Implementarea de proiecte numeroase pentru calificarea resurselor umane, prin Programul Operațional Dezvoltarea Resurselor Umane; • Creșterea nivelului mediu al salariilor; • Existența unei rețele de licee și școli profesionale acoperitoare pentru o gamă largă de domenii de formare profesională a tinerilor; • Existența Universității “Eftimie Murgu” din Reșița ca instituție de învățământ superior specializată pentru formarea profesională a tinerilor în profile adaptate nevoilor de pe piața locală; • Consolidarea incluziunii sociale prin integrarea pe piața muncii a grupurilor vulnerabile (abandon școlar, minorități, persoane cu dizabilități); 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea continuă a populației și îmbătrânirea populației; • Pondere relativ scăzută a populației tinere; • Scăderea ratei natalității; • Spor natural negativ (diferența între născuți vii și decedați); • Mortalitate infantilă ridicată; • Scăderea numărului de stabiliri de domiciliu; • Populație îmbătrânită; • Creșterea numărului de emigranți; migrația tineretului spre centrele urbane dezvoltate din regiune și în străinătate; • Scăderea densității populației; • Scăderea numărului de căsătorii; creșterea numărului divorțurilor și a persoanelor care trăiesc în uniune consensuală; • Scăderea ratei populației active și a ratei ocupării; • Scăderea numărului de imigranți; • Creșterea numărului de persoane plecate la muncă în străinătate pe perioadă îndelungată; • Scăderea numărului locurilor de muncă vacante; • Costuri suplimentare de transport pentru navetismul forței de muncă; • Oferta de calificare/reconversie nu este suficient de diversificată; • Lipsa centrelor de autoinformare la nivelul agențiilor și punctelor de lucru ale AJOFM; • Scăderea numărului cursanților angajați, care au urmat cursuri de calificare derulate de către AJOFM; • Lipsa de parteneriate eficiente între școală și mediul de afaceri; • Surse de finanțare locale insuficiente; bugete locale austere, lipsa capitalului finanțator/cofinanțator pentru proiecte din domeniul calificării-recalificării forței de muncă; • Experiența relativ scăzută în accesarea de fonduri externe a furnizorilor de formare profesională, inclusiv a ONG-urilor din domeniu; • Lipsa calificărilor

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea politicilor pronatalitate; • Existența diverselor programe de finanțare pentru calificarea/recalificarea resurselor umane (finanțări ale Uniunea Europeană și alte finanțări externe); • Trend pozitiv privind dezvoltarea rurală și urbană; • Oportunități de finanțare pentru demararea de afaceri în mediul urban și rural de către tineri, pentru stoparea migrației acestora spre țări din Uniunea Europeană și alte centre urbane din regiune; • Valorificarea economică a oportunităților oferite de resursele naturale (potențial agricol, zootehnic, prelucrarea lemnului, fabrici de produse lactate, legume, fructe, dezvoltarea turismului etc); • Potențialul turistic însemnat al județului determină necesitatea reconversiei forței de muncă și creșterea nivelului calificărilor persoanelor angajate în acest sector; • Creșterea atractivității regiunii în vederea menținerii și atragerii de populație; • Orientarea economiei spre activități cu valoare adugată mai ridicată; • Creșterea mobilității populației active; Dinamica pieței forței de muncă determinată de dinamica economică;	<ul style="list-style-type: none"> • Migrația tot mai accentuată a tineretului spre țări UE și poli urbani de dezvoltare din regiune, țară; • Îmbătrânirea și continuarea scăderii populației; înregistrarea unui deficit de forță de muncă; • Creșterea numărului de persoane dependente în situații de protecție socială; • Fluctuație ridicată de personal pe piața angajatorilor; • Fiscalitate ridicată și instabilitate legislativă; • Lipsa unor reglementării legislative privind retribuirea formatorilor de curs;

II.2.6. Învățământ, sănătate și asistență socială

Puncte tari	Puncte slabe
Învățământ	
<i>Inspectoratul Școlar Județean Caraș-Severin</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Gestionarea eficientă a resurselor alocate pentru investiții și accesarea de fonduri privind continuarea lucrărilor de reabilitare la nivelul unităților de învățământ; • Dezvoltarea instituțională a unităților de învățământ profesional și tehnic prin școlarizarea unor domenii/profiluri/calificări/specializări solicitate pe piața muncii; • Derularea programelor specifice pe nivel de vârstă, pregătire, specializare (“Comenius”, “Leonardo da Vinci”, “Informare și consiliere privind cariera”, “Educația pentru sănătate”, „Educație pentru cetățenie democratică” etc.); • Derularea celor trei proiecte POSDRU în care Inspectoratul Școlar Județean Caraș-Severin a fost beneficiar; • Optimizarea transportului școlar prin achiziționarea de microbuze școlare; • Asigurarea transparenței decizionale la nivelul instituției proprii și în sistem; • Dezvoltarea progresivă a culturii organizaționale la nivelul școlilor din județ, printr-un management implicativ, participativ; • Consilierea managerilor școlari prin derularea inspecțiilor generale/tematice și a ședințelor cu directorii; • Diseminarea informațiilor privind respectarea și aplicarea legislației generale și specifice ; • Monitorizarea și actualizarea permanentă a bazei de date cu personal de conducere prin emiterea deciziilor aferente; • Angajarea personalului didactic pentru anul școlar 2013-2014 prin realizarea tuturor etapelor cuprinse în Calendarul de mișcare a personalului didactic; • Fundamentarea cifrei de școlarizare și stabilirea rețelei unităților de învățământ preuniversitar de stat pentru anul școlar 2013-2014, în baza Planul Regional de Acțiune pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic (PRAI), Planul Local de Acțiune pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic (PLAI) și Planul de Acțiune al Școlii (PAS) care stabilesc (prognozează) nevoia de calificare pe termen mediu și scurt; • Colaborarea eficientă și promptă cu instituțiile administrației publice locale și teritoriale; • Dotarea unor unități de învățământ cu mobilier 	<ul style="list-style-type: none"> • Existența unor unități școlare cu promovabilitate foarte scăzută la examenele naționale de evaluare națională a elevilor de clasa a VIII-a și bacalaureat; • Calitate scăzută a actului didactic prin insuficienta pregătire metodică la nivelul disciplinei de învățământ a cadrelor didactice tinere, debutante; • Omisiunea/întârzierea aplicării legislației în vigoare, prin interpretarea eronată a prevederilor acesteia de către unii manageri școlari; • Înregistrarea unei rate îngrijorătoare a abandonului școlar; • Lipsa centrelor de excelență la nivel de județ, pentru toate disciplinele de învățământ; • Neautorizarea funcționării unor unități de învățământ din mediul rural, datorită lipsei proiectelor de investiții pentru racordarea la rețeaua de apă potabilă și canalizare;

<p>și echipamente noi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Confirmarea valorii unora dintre elevii participanți la olimpiade județene, naționale și internaționale; • Participarea cadrelor didactice la stagii de formare specifice; • Gestionarea eficientă a resurselor alocate pentru investiții și accesarea de fonduri privind continuarea lucrărilor de reabilitare la nivelul unităților de învățământ; • Participarea resurselor umane la programe de formare specifică; • Monitorizarea la nivelul județului a calității actului didactic prin realizarea inspecțiilor generale, de specialitate și tematice cuprinse în Graficul unic de inspecții; 	
Universitatea "Eftimie Murgu" din Reșița	
<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructura educațională dezvoltată și modernă; • Număr mare de proiecte cu finanțare națională și internațională implementate/în implementare; • Specializărilor tradiționale li s-au adăugat, în ultimii ani, specializări noi, adaptate cerințelor în schimbare ale pieței muncii; • 34 de programe de studii de tip Bologna • Universitatea oferă numeroase cursuri de perfecționare și reconversie profesională, dezvoltate pentru a răspunde nevoii de formare din instituțiile publice și mediul de afaceri din județ; • Patru centre de formare continuă: <ul style="list-style-type: none"> ○ Centrul universitar de perfecționare profesională (CUPP); ○ Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic (DPPD); ○ Centrul de Orientare și Recalificare Profesională (CORP); ○ Centrul de Antreprenariat, Management Intercultural și Turism (CAMI); • Cinci centre de cercetare, care realizează, în principal, cercetare aplicativă, pentru firmele și instituțiile publice din Reșița și județ: <ul style="list-style-type: none"> ○ Centrul de Cercetări în Hidraulică, Automatizări și Procese Termice (CCHAPT); ○ Centrul de Cercetări în Inginerie Electrică și Informatică Industrială; ○ Centrul de Antreprenariat, Management Intercultural și Turism (CAMI); ○ Centrul de Cercetări pentru Protecția Mediului și a Bunurilor Culturale în Arealul European „Victor Ducelescu” (CPMBC); ○ Centrul de Cercetări Sociale și Teologice "Miron Cristea" (CCST); • Numărul tinerilor din statele vecine, care au 	<ul style="list-style-type: none"> • Restructurarea activității de învățământ pe trei facultăți; • Numărul locurilor la master, după o creștere semnificativă de la 114 la 245 (115%), s-a redus în anul universitar 2011-2012 la 170, din cauza clasificării UEMR în categoria universităților centrate pe educație și a schemei de finanțare diferențiată pe categorii de universități, aplicată de minister; • Numărul locurilor bugetare la ciclul de doctorat a scăzut în anul 2011-2012 datorită motivelor de mai sus; • Instabilitate financiară; • Buget propriu relativ restrâns pentru investiții;

<p>optat pentru locuri de studii finanțate de statul român la UEMR, a crescut semnificativ;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Patrimoniul divers și complet: <ul style="list-style-type: none"> ○ un campus universitar situat în centrul municipiului Reșița, alcătuit din cinci corpuri (A, B, C, D, E); ○ un campus universitar de vară la Coronini, pe malul Dunării, constând din două clădiri; ○ un punct de lucru la Caransebeș, în care funcționează programele de studii Teologie ortodoxă didactică (licență) și Studii de teologie pastorală și misiune creștină (masterat); • Universitatea dispune de: <ul style="list-style-type: none"> ○ 26 amfiteatre și săli de curs; 18 săli de seminar; ○ 43 laboratoare și săli de specialitate; o sală multimedia; ○ 20 laboratoare ale centrelor de cercetare; ○ o bibliotecă clasică și electronică; ○ o editură recunoscută CNCSIS Editura Eftimie Murgu; un centru de multiplicare; • spații de cazare și masă modernizate; în același complex cu căminul se află cantina mare a universității, cu capacitatea 250 studenți/serie, modernizată prin Programul Operațional Regional (24.553.398,81 lei); • Începând cu octombrie 2010, universitatea mai dispune de o cantină situată în campusul universitar, în cadrul Grupului Școlar Industrial „Alexandru Popp”; • Bibliotecă proprie, dotată cu 4 săli de lectură și studiu, dintre care una cu acces la raft și una cu acces la Internet, modernizată în anii 2008-2013, în colaborare cu Biblioteca Universității de Științe Aplicate din Gelsenkirchen, Germania; s-a implementat astfel un sistem de management bibliotecar performant (KOHA); 	
Sănătate	
<ul style="list-style-type: none"> • Buna pregătire a resurselor umane care activează în domeniul sănătății; • Investiții publice și private pentru reabilitarea/modernizarea și dotarea infrastructurii de sănătate; • Continua îmbunătățire a calității serviciilor medicale; 	<ul style="list-style-type: none"> • Personalul medical insuficient, în special personalul medical cu studii superioare (medici specialiști, farmaciști); • Finanțare insuficientă a spitalelor din fondurile publice, în special din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, datorită scăderii anuale constante a numărului de cazuri și respectiv a numărului de paturi pentru care Casa de asigurări de sănătate încheie contracte de finanțare a serviciilor; • Neimplicarea echipelor manageriale ale spitalelor în respectarea normelor igienico-sanitare prevăzute de legislația în vigoare; • Infrastructura și dotările din sistem învechite; • Lipsa unui sistem informațional integrat;

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

	<ul style="list-style-type: none"> • Număr insuficient de cadre medicale; Acoperire insuficientă și neuniformă cu personal medical pe teritoriului județului;
Asistență socială	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența standardelor de calitate, a indicatorilor de performanță, precum și a standardelor de cost pentru principalele tipuri de servicii sociale; • Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale în raport cu nevoile identificate la nivel județean, precum și cu resursele disponibile • Implicarea cultelor, a instituțiilor publice și private în acordarea unor servicii sociale de calitate; 	<ul style="list-style-type: none"> • Inexistența unui centru specializat pentru copiii care săvârșesc fapte prevăzute de legea penală, dar care nu răspund penal; • Inexistența unui centru specializat pentru copiii cu tulburări de comportament; • Inexistența unui adăpost destinat victimelor violenței asupra copilului și respectiv celor ale violenței în familie; • Inexistența unui centru specializat destinat victimelor traficului de persoane; • Inexistența unui centru de recuperare și reabilitare neuropsihică; • Inexistența atelierelor protejate pentru persoanele cu dizabilități și pentru persoanele fără adăpost; • Inexistența unui centru pentru persoanele bolnave de alzheimer; • Salarizarea defectuoasă, nemotivată a personalului din domeniul asistenței sociale, fapt ce generează o migrare a resurselor umane către alte sectoare mai bine remunerate; • Slaba implicare a autorităților locale în dezvoltarea serviciilor de prevenire; • Resurse umane insuficiente în raport cu cazuistica existentă și cea potențială; • Imposibilitatea asigurării formării continue a personalului din sistemul public, datorită lipsei resurselor financiare; • Imposibilitatea de a oferi, în mod echilibrat, servicii sociale pe toată raza județului;
Oportunități	Amenințări
Învățământ	
<i>Inspectoratul Școlar Județean Caraș-Severin</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența parteneriatului cu Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social pentru Formarea Profesională (constituit în premieră națională ca structură cu personalitate juridică la Reșița, în 2006); • Organizarea Centrului Județean de Resurse și Asistență Educațională, cu extinderea rețelei de consilieri școlari; 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea populației școlare, cu implicații asupra normării personalului didactic și a realizării formațiunilor de studiu; • Leșirea din sistemul de învățământ a unui număr mare de cadre didactice prin reconversie profesională la nivel național sau pe piața muncii europene; • Creșterea numărului de solicitări pentru aplicarea Apostilei de la Haga pe documentele de studii ale elevilor prin migrarea părinților acestora pe piața muncii europene; • Inconsecvența unor parteneri educaționali; • Lipsa de experiență a unor manageri în accesarea de fonduri europene/scrierea de proiecte eligibile;

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Universitatea "Eftimie Murgu" din Reșița	
<ul style="list-style-type: none"> • Programe de finanțare europene destinate universităților, inclusiv pentru cercetare; • Relații cu universități din 9 țări europene; • Acțiuni de colaborare interuniversitară internațională; • Trend pozitiv privind interesul tinerilor români din Republica Serbia și Republica Moldova pentru a studia în România, respectiv Reșița; 	<ul style="list-style-type: none"> • Reducerea numărului de studenți, datorită restrângerii posibilităților financiare ale familiilor din care provin; • Reducerea numărului angajatorilor pe piața regională; • Migrarea absolvenților către piața muncii europeană și alte țări;
Sănătate	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența programelor de finanțare europene în domeniul sănătății; • Interesul autorităților administrației publice locale de a reabilita/moderniza infrastructura sanitară pe care o administrează; • Acordarea unei atenții sporite domeniului sănătății (atât a infrastructurii sanitare, cât și a programelor de sănătate); • Existența în noua perioadă de programare a instrumentului de finanțare CLLD - <i>Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității</i>; • Oportunitatea construirii de centre comunitare de intervenție integrată ; 	<ul style="list-style-type: none"> • Libera circulație a persoanelor și facilitățile create după aderarea României la Uniunea Europeană pentru ocuparea de locuri de muncă induc riscul migrării personalului de specialitate, în special a personalului înalt calificat și performant; • Fonduri insuficiente ale bugetelor locale pentru reabilitarea/modernizarea/dotarea unităților sanitare, în special a spitalelor orășenești; • Lipsa de experiență în accesarea de fonduri europene/scrierea de proiecte eligibile;
Asistență socială	
<ul style="list-style-type: none"> • Conștientizarea, de către publicul larg și autoritățile administrației publice centrale și locale, a necesității îmbunătățirii sistemului de protecție socială; • Sprijinul oferit de organisme neguvernamentale; • Experiența acumulată până în prezent în domeniul inovării și creării de modele ale serviciilor pentru copii, tineri, familii, persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, atât în sectorul public cât și în cel privat; • Existența precizărilor clare în legislație privind responsabilizarea comunităților locale în luarea măsurilor pentru înființarea serviciilor sociale de proximitate pentru copii, familii, persoanele cu dizabilități și persoane vârstnice; • Contractarea/externalizarea serviciilor sociale; • Implicarea activă a instituțiilor publice în dezvoltarea de proiecte în parteneriat cu organismele neguvernamentale pentru dezvoltarea serviciilor sociale de calitate; • Promovarea voluntariatului; • Posibilitatea înființării unor instituții de asistență socială cu sau fără personalitate juridică; 	<ul style="list-style-type: none"> • Resurse umane și spațiu insuficient pentru aplicarea standardelor de calitate; • Resursele umane și materiale insuficiente pentru activitatea de prevenție; • Lipsa rețelei de voluntari; • Neclaritate legislativă și insuficienta pregătire a personalului de specialitate în domeniul asistenței sociale; • Lipsa unui sistem coerent de formare profesională continuă și slaba ofertă existentă pe piață în domeniu; • Incapacitatea consiliilor locale de a face plăți în mod constant și integral către beneficiari; • Creșterea problematicii sociale, ca urmare a efectului crizei economice, ceea ce a condus la creșterea nevoii sociale și în consecință la supraîncărcarea personalului; • Necorelarea cadrului legislativ din domenii precum educația, finanțele, justiția, sănătatea cu domeniul asistenței sociale;

II.2.7. Cultură, tineret și sport, cercetare

Puncte tari	Puncte slabe
Cultură	
<i>Aspecte generale</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unui număr însemnat de obiective culturale și case de cultură; • Existența unui număr însemnat de muzee, situri arheologice, cetăți și fortificații, monumente reprezentative pentru istoria industrială a județului; patrimoniul acoperă întreaga perioadă istorică; numeroase monumente și situri istorice protejate; • Spațiu multicultural, multiethnic și multiconfesional, foarte multe etnii care conviețuiesc în perfectă armonie; • Patrimoniu cultural material de mare autenticitate (inclusiv patrimoniu UNESCO); • Calendar divers al manifestărilor culturale naționale și internaționale (festivaluri populare tradiționale, concerte, expoziții, lansări de carte etc.); • Structură diversificată a numeroaselor obiective industriale: Muzeu de locomotive în aer liber (singurul din Europa); tren cu abur, linia ferată Anina-Oravița (Semmeringul Bănățean); Muzeu de mineralogie; hale industriale, mine în conservare (puțuri miniere); instalații miniere și industriale etc; • Mori pe apă (Eftimie Murgu, Ilidia, etc.); • Zone etnografice de interes deosebit (port popular) și obiceiuri tradiționale în zonele rurale (rugile, măsuratul oilor, etc.); • ONG-uri active în domeniul cultural; • Formații de dansuri și formații corale populare tradiționale de renume (Ansamblul Semenicul, etc.); • Existența la nivelul administrațiilor locale de documentații tehnico-economice (SF-uri) pentru conservarea obiective culturale incluse în traseele turistice; • Existența unui număr însemnat de Mănăstiri și Biserici ce pot fi introduse în circuitele turistice culturale naționale și internaționale; • Experiență în elaborarea și implementarea de proiecte cu finanțări europene (inclusiv prin programe transfrontaliere) și guvernamentale pentru protejarea și promovarea patrimoniului cultural; • Cinematograf municipal "Dacia" din Reșița, recent modernizat și dotat conform standardelor în domeniu; 	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructură culturală învechită; Biblioteci nemodernizate; Număr mic de cinematografe (1); număr insuficient de instituții culturale: cămine culturale în spațiul rural, teatre, etc.; • Degradarea continuă a obiectelor de patrimoniu; • Situație juridică incertă a unor monumente de patrimoniu (ex. linia ferată Anina-Oravița), condiție de bază pentru accesarea de fonduri europene; • Activitate culturală redusă în raport cu patrimoniul cultural existent; • Echipamente tehnologice învechite utilizate în actul cultural; • Promovare insuficientă a evenimentelor culturale; • Lipsa materialelor de promovare traduse în limbi străine și mijloacelor de traducere pentru turiștii străini (muzee, obiective culturale, arheologice, etc.); • Studii și cercetări puține referitoare la comportamentul consumatorului, activitatea și personalul din instituții culturale; • Suprapunerea calendaristică a datelor de desfășurare a unor manifestări marcante; • Concurența scăzută în oferta culturală; • Insuficiente amenajări pentru protecție și vizitare a obiectivelor culturale; • Necunoașterea legislației specifice: Legea monumentelor istorice nr. 422/2001 privind importanța conservării și elaborării unor <i>strategii de salvare și conservare a obiectivelor patrimoniului cultural</i>; • Lipsa interesului și a personalului calificat al instituțiilor pentru accesarea fondurilor structurale; • Insuficienta monitorizare a stării de conservare a siturilor culturale;
Activitatea muzeală	

Muzeul Banatului Montan Reșița	
<ul style="list-style-type: none"> • Potențial cultural și de patrimoniu (arheologic, muzeal) deosebit, evidențiat prin numărul mare de monumente și situri incluse în lista CIMEC, dar și în categoriile Fond (3) și Tezaur (10); • Evidență informatizată a artefactelor; • Personal calificat cu ținută științifică recunoscută; • Patrimoniu monumental mulinologic și de industrie hidraulică bogat; • Patrimoniul industrial încă utilizabil în scopuri culturale: furnale și hale industriale, instalații industriale și miniere etc.; • Suport instituțional adecvat pentru susținerea acțiunilor culturale; • Suport pentru analiza și diseminarea activităților specifice; • Experiență în elaborarea/implementarea de proiecte din domeniu cu finanțare europeană, guvernamentală, programe IPA etc; 	<ul style="list-style-type: none"> • Imobile ale instituțiilor muzeale care necesită reabilitare majoră :Muzeul Banatului Montan, Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță; • Lipsa de personal specializat (muzeografi) și auxiliar, atât în mediul urban, cât și rural; • Lipsa de fonduri pentru expertizarea anumitor artefacte; • Dezvoltarea aproape unilaterală urbană a infrastructurii muzeale; • Lipsa unei rețele muzeale concrete la nivel de județ; lipsa unei instituții cu caracter muzeal în zona urbană sudică a județului; • Crearea unor condiții stimulative, astfel încât proprietarii de mori să conserve <i>in situ</i> aceste valoroase monumente de istorie a civilizației tradiționale; • Muzeotehnică învechită, lipsa unor spații adecvate de depozitare a colecțiilor, ceea ce pe de o parte, dăunează sănătății pieselor, iar pe de altă parte, face imposibilă îmbogățirea colecțiilor cu noi bunuri, ale căror dimensiuni variază; lipsa instalației de încălzire pentru sălile de expunere și depozite fapt care duce degradarea pieselor; • Ignorarea siturilor industriale ca posibile obiective turistice; • Lipsa unei politici de promovare coerente; • Lipsa unor firme care să ofere servicii cu caracter cultural; • Inexistența parteneriatelor cu organizații nonguvernamentale; • Comunicarea interinstituțională defectuoasă;
Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță Caransebeș	
<ul style="list-style-type: none"> • MJERG Caransebeș controlează o arie etnografică de o bogăție și cu semnificații etno-culturale deosebite, colecțiile provenind din majoritatea așezărilor rurale ale Banatului de Munte; • Cadrul etnografic al MJERG Caransebeș este structurat în zone și sub zone etnografice: <i>Valea Timișului, Valea Almăjului, Valea Bistrei, și Clisura Dunării;</i> • Existența de reviste: Acta Musei Caransebesiensis S. N. Tibiscum, precum și diferite evenimente organizate și găzduite; • Bogăția și diversitatea pieselor de etnografie din cadrul <i>expoziției de etnografie</i>, precum și cele din depozitele MJERG Caransebeș, oglindesc ocupațiile tradiționale ale locuitorilor: agricultura, creșterea animalelor, oieritul, țesutul, cojocăritul, lucrul la pădure, culesul plantelor și fructelor, vânătoarea, pescuitul, 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa cercetătorilor specializați în domeniul etnografic; • Lipsa unor proiecte pentru salvarea patrimoniul etnografic al județului Caraș-Severin; • Dotarea incompletă a laboratoarelor de restaurare, conservare; • Lipsa unei preocupări pentru înființarea de muzee sătești cu specific etnografic; • Lipsa rețelelor rutiere spre anumite zone de cercetare, greu accesibile; • Interesul redus al publicului din toate categoriile sociale pentru patrimoniul etnografic;

<p>albinăritul etc.;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Colecții însemnate găzduite: <i>colecția de ceramică, colecția de textile – țesături de interior - port popular – broderii, colecția de obiecte de fier, colecția de obiecte de lemn, etc.</i>; • In curtea MJERG Caransebeș se află casa pădurarului construită în anul 1854 în localitatea Marga, în care timpul s-a oprit la jumătatea secolului al XIX-lea și moara cu ciutură; • Existența <u><i>Colecției de textile și port popular</i></u>, care s-a îmbogățit treptat ajungând în prezent să cuprindă piese reprezentative ca port popular și țesături de interior care reflectă zonele etnografice ale județului Caraș-Severin, oferind o imagine clară asupra costumului bănățean, precum și a modului de organizare al interiorului gospodăriei țărănești ; • Existența <u><i>Colecției de textile de interior</i></u>, care reflectă bucuria de a trăi și priceperea țărăncii bănățene, reflectată în armonia culorilor, motivelor geometrice și florale reflectate pe țesăturile de interior; • Existența <u><i>Colecției de obiecte din lemn și fier</i></u>, reprezentativă pentru spațiul Banatului de munte, cuprinzând piese cu utilizări din cele mai diferite ale activității umane; • Existența <u><i>Colecției de ceramică</i></u>, care cuprinde piese realizate în tehnici diferite, modelare cu mâna și la roată; colecția este formată din piese cu o funcționalitate diversă, produse în cele mai importante centre de olărit din Banat (Biniș, Sasca Montană, Potoc, Socolari și Lăpușnicu Mare) și din restul României, expodate datate în secolul al XVIII-lea; • Existența <u><i>Colecției obiceiuri</i></u>, cuprinde obiceiurile legate de ciclul vieții (naștere, nuntă, înmormântare) și ceremoniile agrare; colecția mai deține măști populare (51) - martori arheologici ai mentalităților trecute; 	
<p>Instituții culturale</p>	
<p>Teatrul de Vest Reșița</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Aflat în subordinea Consiliului Județean Caraș-Severin din anul 2010, teatrul are ca locație Palatul Cultural; • Clădirea Palatului Cultural este compusă dintr-un corp, infrastructura teatrului are patru secțiuni distincte: <ul style="list-style-type: none"> ○ secțiunea foaiere, ○ secțiunea sala de spectacole, ○ secțiunea scena, ○ secțiunea tehnic. • Public cu vârste între 3-18 ani, 45-65 de ani; • Desfășoară activități specifice: co-producții 	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitate relativ scăzută a sălii de spectacole; • Infrastructura insuficient dezvoltată, este necesară construirea unui atelier de croitorie și a unui atelier de tâmplărie; • Nu există un spațiu pentru repetițiile ce se desfășoară la masă; • Număr extrem de mic de angajați pentru desfășurarea activității curente la parametri optimi; • Lipsa publicului cu vârste între 18-45 ani;

<p>cu instituții similare naționale și internaționale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Desfășoară acțiuni diverse care nu fac parte din activitatea curentă, dar care facilitează realizarea sarcinilor și obiectivelor propuse în proiectul de management; 	
<i>Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național al Județului Caraș-Severin</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unui ansamblu bogat și divers de bunuri cu valoare de patrimoniu din epocile antică, romană, medievală, modernă și contemporană; • Existența unui număr important de monumente de factură tehnică și industrială, care diferențiază și poziționează județul Caraș-Severin în vârful județelor deținătoare de monumente istorice de factură tehnică; • 833 de monumente istorice, cele mai reprezentative sunt: <p><u>CATEGORIA TEZAUR :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • -MUZEUL LOCOMOTIVELOR CU ABUR REȘIȚA, toate cele 16 locomotive se află în această categorie; <p><u>IMPORTANTĂ NAȚIONALĂ ȘI ZONALĂ :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Calea Ferată Oravița-Anina;</i> • <i>Teatru Vechi, azi Teatru Mihai Eminescu , Oravița;</i> • <i>Palatul Cultural Reșița;</i> • <i>Mănăstirea Sârbească « Sf. Sava » ,Baziaș;</i> • <i>Biserica « Sf.Arhangheli», Secășeni;</i> • <i>Biserica de Lemn, Calina;</i> • <i>Ansamblul fostei Mănăstiri Vărădia;</i> • <i>Biserica « Sf. Gheorghe»Caransebeș;</i> • <i>Casa Grănicerilor, azi Protopopiatul Ortodox Român, Caransebeș;</i> • <i>Cazarma Grănicerilor, azi Muzeul de Etnografie și al Regimentului de Graniță Caraș-Severin, Caransebeș;</i> • <i>Biserica de lemn « Adormirea Maicii Domnului», Ersig etc.;</i> • Manifestări complexe cultural-artistice și de promovare a monumentelor, în vederea educației în domeniu, care determină un comportament activ pro-patrimoniu, atât la nivel individual, instituțional, cât și la nivelul comunității; 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa resurselor financiare, atât la nivel național, cât și la nivel zonal și local pentru protejarea, conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural imobil; • Necunoașterea sau ignorarea legislației privind monumentele istorice de către persoane fizice și juridice, proprietari și administratori, insuficienta implicare și responsabilizare a acestora, în gestionarea bunurilor de patrimoniu cultural imobile existente în unitățile administrativ teritoriale; • Existența unui singur sit arheologic vizitabil (inclusiv ca urmare a absenței unei infrastructuri adecvate); • Nivel de salarizare foarte scăzut în domeniu, care nu permite atragerea personalului de specialitate (arhitecți, arheologi, restauratori,etc.);
<i>Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unor bogate și diverse tradiții și forme de exprimare artistică a unor practici sociale, ritualuri și tipuri de evenimente, (calendarul minimal al manifestărilor culturale), precum și a numeroase practici și cunoștințe tradiționale, care se manifestă în viața cotidiană a grupurilor și a indivizilor, pe care aceștia le utilizează și le recreează în permanență; 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa „inventarului” județului Caras-Severin în sensul prevăzut de <u>Convenția UNESCO privind salvagardarea patrimoniului cultural imaterial</u>, care să identifice și să definească diferitele elemente componente ale acestui patrimoniu existente pe teritoriul județului, ca parte a patrimoniului României; • Lipsa cercetării de teren, determinată de lipsa

<ul style="list-style-type: none"> • Existența „Ansamblului Semenicul”, ansamblu de renume, cu cea mai longevivă activitate din țară, care activează pe lângă Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Caraș-Severin (CJCPCT); și care a adus numeroase premii naționale și internaționale; • Meșterii populari cărașeni continuă să folosească uneltele, tehnicile și materiile prime tradiționale, indiferent dacă designul produselor este tradițional sau nu; • Existența unei magazii în cadrul instituției de costume populare, atât din Banatul de munte, cât și din celelalte zone folclorice ale țării; 	<p>logisticii (mașină, aparatură, arhiva necesară etc.);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor programe și proiecte culturale pentru stimularea și revitalizarea meșteșugurilor tradiționale și a unor ocupații specifice, ale Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Caraș-Severin, care pun în lumină acest patrimoniu pe plan local, județean, național și european (asemenea proiecte pot fi inițiate și pentru minorități); • Lipsa unor programe și proiecte de cercetare etnologică în județul Caras-Severin, pentru revitalizarea tuturor valorilor de patrimoniu imaterial; • Lipsa unui sediu propriu, cu dotările corespunzătoare pentru toate domeniile de activitate, cât și pentru »Ansamblul Semenicul « și orchestra, în vederea repetițiilor, pentru Centrul Județean pentru CJCPCT Caraș-Severin; • Lipsa unui site propriu al CJCPCT Caraș-Severin; • Insuficienta punere în valoare a patrimoniului cultural imaterial în contextul formelor noi de turism – agroturism, turism religios, turism ecologic, turism cultural etc.; • Valorizarea inegală a unor componente ale patrimoniului imaterial, datorită înțelegerii și aprecierii acestuia în principal pentru valoarea sa istorică, fără a ține seama de faptul că acesta este viu și recreat în permanență de noile generații; • Interesul redus al publicului pentru diversele forme ale patrimoniului cultural imaterial (costumul popular, scoarțe țesute etc.), ceea ce afectează dezvoltarea pieței specifice și, implicit, valabilitatea economică a acestui sector; • Inexistența unei organizații profesionale care să reprezinte folclorul și meșteșugarii și interesele generale ale acestora; • Insuficienta promovare a meșterilor populari prin târguri locale, județene, interjudețene și internaționale;
<p>Episcopia Caransebeșului</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența a peste 10.000 de bunuri mobile și imobile de patrimoniu cultural al Episcopiei Caransebeșului; existența de infrastructură în fiecare localitate din județ (biserici și alte clădiri publice); • Mănăstiri și schituri cu valoare culturală însemnată, ce pot fi incluse în traseele de turism monahal și pot fi promovate la nivel local, regional, național și internațional; 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa finanțării de anvergură din partea statului în condiții de fonduri proprii insuficiente; • Lipsa unui spațiu pentru amenajarea unui muzeu al Episcopiei Caransebeșului; • Lipsa unei biblioteci virtuale, digitalizarea tuturor volumelor tipărite existente în Biblioteca Episcopiei Caransebeșului; • Obiecte de cult, monumente și bunuri culturale ce necesită restaurare, reabilitare etc.

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

<ul style="list-style-type: none"> • Patrimoniu cultural însemnat (icoane, monumente, biserici, etc.) ce pot fi promovate în cadrul traseelor de turism monahal propuse la nivel de județ; • Experiență îndelungată în organizarea de activități culturale și de promovare a patrimoniului religios; 	<ul style="list-style-type: none"> • Promovare insuficientă a patrimoniului cultural al Banatului Montan, reprezentat de biserici, mănăstiri etc;
Biblioteci	
Biblioteca Județeană Paul Iorgovici și Biblioteca Municipală Reșița	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unor secții specializate în cadrul Bibliotecii Județene Paul Iorgovici: S. Franceză, S. Anglo-Americană, S. Germană, S. Periodice, S. Banatica; • Biblioteca Municipală Reșița - Instituție de specialitate existentă în municipiul Reșița; • Programul BIBLIONET, prin care în Biblioteca Județeană Paul Iorgovici și bibliotecile din județ (29) incluse în program s-a introdus telefonie și internet, s-au făcut dotări cu echipamente IT (videoproiector, ecran de proiecție, scanner, imprimantă), s-a creat Centrul de formare județean Biblionet (accesul gratuit la internet prin centrele BIBLIONET din județ); • Acces liber și gratuit la colecțiile de documente, colecțiile electronice, audio și video, presă, legislație; • Folosirea unui soft integrat de bibliotecă și, prin intermediul acestuia, acces la catalogul on-line; • Biblioteca Județeană Paul Iorgovici oferă servicii moderne: cursuri de instruire pentru utilizatori (IT), cursuri pentru învățarea unei limbi străine; • Posibilitatea de promovare în mediul virtual prin intermediul paginii web și paginii de facebook a bibliotecii; • Relații stabile de colaborare cu instituțiile de cultură și învățământ, ONG-uri; • Colaborare bună cu mass-media pentru promovare și o reflectare obiectivă a activităților; • Informatizarea bibliotecilor; • Patrimoniu însemnat existent (material și imaterial); existența bibliotecilor și caselor memoriale în județ; • Așezarea geografică propice pentru dezvoltarea turismului cultural; 	<ul style="list-style-type: none"> • Spațiile bibliotecilor publice sunt puține și de dimensiuni reduse, insuficiente pentru diversificarea serviciilor, nu există săli de conferințe, spații pentru mediatecă, depozite potrivite pentru păstrarea documentelor; • Dotări cu mobilier necorespunzătoare pentru diversificarea serviciilor; • Posibilități reduse de conectare și administrare rețele internet; • Colecțiile bibliotecilor publice sunt învechite; • Procent redus la achiziția de documente audio-video, lipsesc e-book-ul și audio-book-ul; • Schema subdimensionată de personal și insuficient specializat în zona IT pentru întreținerea calculatoarelor primite prin programul Biblionet; • Lipsa unor specialiști pe domenii; • Imposibilitatea juridică și administrativă de a influența pozitiv unele administrații locale în privința situației bibliotecilor comunale; • Resursele financiare insuficiente, bugetele alocate pentru achiziționarea colecțiilor fiind în continuă scădere; • Capacitate scăzută de a atrage surse de finanțare extra-bugetară; • Lipsa ONG-urilor din domeniu; • Dezvoltarea economică în scădere; • Educația scăzută în domeniul cultural a unei părți însemnate a populației tinere;
Tineret și sport	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unor ramuri sportive cu mare tradiție; • Existența asociațiilor și cluburilor sportive; • Evenimente ,campionate ,competiții sportive de nivel local și național; • Ramuri sportive care aduc rezultate naționale 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor ramuri în domeniul sportului (de ex. Sporturi de iarnă – schiul); • Gradul scăzut de promovare al evenimentelor sportive; • Lipsa unei activități eficiente de formare și educare a tinerelor speranțe;

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

<p>și internaționale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprijinul Consiliului Județean Caraș-Severin și Primăriei Municipiului Reșița pentru dezvoltarea activității de tineret și sportive; • Existența infrastructurii de tabere pentru tineret; 	<ul style="list-style-type: none"> • Necesitatea reabilitării taberelor de tineret și dotării acestora;
Cercetare	
<i>Universitate „Eftimie Murgu” din Reșița</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructură de cercetare performantă, laboratoare mobile; • Existența a 5 centre de cercetare: <ul style="list-style-type: none"> ○ Centrul de Cercetări în Hidraulică, Automatizări și Procese Termice (CCHAPT); ○ Centrul de Cercetări în Inginerie Electrică și Informatică Industrială; ○ Centrul de Antreprenariat, Management Intercultural și Turism (CAMI); ○ Centrul de Cercetări pentru Protecția Mediului și a Bunurilor Culturale în Arealul European „Victor Ducelescu” (CPMBC); ○ Centrul de Cercetări Sociale și Teologice „Miron Cristea” (CCST). • Domenii diverse de cercetare: <ul style="list-style-type: none"> ○ agregate energetice de mare putere (hidroagregate, motoare și generatoare electrice); ○ ingineria sistemelor de energii regenerabile (hidroagregate de mică putere / microhidroagregate și turbine eoliene); ○ ingineria materialelor (ingineria suprafețelor, expertize metalografice, optimizarea turnării și solidificării aliajelor metalice); ○ vibrații și acustică (defectoscopie, izolarea vibrațiilor naturale și antropice, achiziția și procesarea semnalelor); ○ dreptul european și internațional (protecția bunurilor culturale, dreptul mediului); UEM este custode al rezervației naturale Rudăria; ○ antreprenariat și management intercultural; ○ turism tematic (turism industrial, turism de aventură, ecoturism, agroturism, turism responsabil); ○ servicii integrate pentru persoanele dezavantajate social; <p>CCHAPT</p> <ul style="list-style-type: none"> • În cei 16 ani de existență, numărul total al contractelor de cercetare derulate s-a ridicat la 123; 	<ul style="list-style-type: none"> • Nivelul și interesul scăzut al agenților economici de alocare de fonduri pentru cercetare/dezvoltare; • Lipsa colaborării dintre agenții economici locali și UEM sau alte instituții de cercetare/dezvoltare; • Lipsa unor proiecte de lungă durată care să implice activitatea de cercetare/dezvoltare; • Salarizare necorespunzătoare în domeniul cercetării/dezvoltării, fapt ce determină o parte însemnată a personalului din domeniu să emigreze în alte țări sau să se orienteze spre alte sectoare de activitate; • Lipsa unui cadru legal și funcțional privind funcționarea unităților de cercetare/dezvoltare, precum și asigurarea unor surse de finanțare stabile, necesare redresării activității de cercetare/dezvoltare la standarde impuse de UE; • Necesitatea asigurării salariilor cercetătorilor de la bugetul de stat;

<ul style="list-style-type: none"> • Nume cunoscut în țară și peste hotare în domeniul echipamentelor energetice de mare putere (turbine hidraulice, generatoare și motoare electrice de mare putere); • Efectuează activitate de cercetare științifică în următoarele domenii: <ul style="list-style-type: none"> ○ Hidraulică și mașini hidraulice; ○ Ingineria materialelor; ○ Mașini electrice; ○ Automatizări și sisteme de reglare; ○ Energii regenerabile și evaluarea potențialului eolian; • CCHAPT mai efectuează <ul style="list-style-type: none"> ○ Consultanță tehnică; ○ Expertiză și recepții pe hidroagregate și modele de turbine hidraulice; ○ Verificări de garanții contractuale; • Numeroase lucrări de cercetare, prezentate în 214 rapoarte tehnice și valorificate prin intermediul a numeroase produse și tehnologii noi; • 20-35 specialiști implicați anual în activitatea de cercetare, la care se adaugă studenți, doctoranzi și post doctoranzi; • Valorificarea superioară a rezultatelor cercetării, având ca beneficiarii tradiționali ai lucrărilor: <ul style="list-style-type: none"> ○ Sucursalele de Hidrocentrale ale Hidroelectrica S.A. București (S.H. Porțile de Fier, S.H. Râmnicu Vâlcea, S.H. Slatina, S.H. Caransebeș, S.H. Hațeg, S.H. Cluj, S.H. Oradea, S.H. Sebeș); ○ Electromagnetica București; ○ Institutul de Studii și Proiectări Hidroenergetice București; ○ H.E. DJERDAP Serbia; ○ ANDRITZ Hydro Elveția; ○ ASTRÖ Austria; ○ LMH; ○ Ecole Polytechnique Fédérale de Lausanne Elveția; Voith Germania; • Numeroase proiecte derulate în domeniu, finanțate prin programe europene sau programe IPA; 	
<p>Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice București Stațiunea Timișoara</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Experiență îndelungată și complexă a unor cercetători în unele domenii de cercetare: studiul pădurilor naturale, descrierea și monitorizarea habitatelor forestiere, sortarea și calitatea lemnului, silvotehnică, protecția pădurilor, genetică forestieră, managementul colecțiilor dendrologice, etc; • Experiență de formulare de propuneri și 	<ul style="list-style-type: none"> • Rezultatele cercetărilor sunt insuficient publicate în reviste de specialitate renumite, peer-reviewed; • Lipsa unor direcții clare de dezvoltare, în acord cu specializarea și motivațiile personalului de cercetare; • Personal insuficient de cercetare; • Necesitatea elaborării împreună cu

<p>management de proiect a unor cercetători în proiecte naționale/internaționale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Recunoaștere internațională a activității pentru unele domenii (genetica forestieră, studiul pădurilor naturale, etc.); • Existența unor experimente de lungă durată și a unor baze de date complex structurate pentru unele domenii (studiul pădurilor naturale, etc.); • Infrastructură de cercetare în general bună, echipamente FieldMap + software, precum și un minilaborator de dendrocronologie la Timișoara, etc.; • Înaltă calificare a personalului: 4 doctori în științe, 2 doctoranzi, majoritatea personalului cu studii superioare silvice; tot personalul este foarte bine calificat și cu îndelungată experiență în utilizarea metodelor, echipamentelor și software-urilor specifice activității de cercetare pe care o desfășoară;	<p>Inspectoratul pentru situații de urgență Caraș – Severin a unor planuri integrate pentru prevenirea și combaterea incendiilor pentru întreg județul (județul Caraș – Severin fiind în topul incendiilor forestiere din ultimii 30 de ani);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa modalităților de motivare a performanței cercetătorilor; deși metodele de motivare financiară sunt greu de aplicat, se pot aplica soluții de motivare prin încurajarea participării la simpozioane și conferințe internaționale (activități de networking), încurajarea participării la stagii de perfecționare în străinătate, sprijin pentru publicarea rezultatelor, etc.; • Necesitatea încurajării publicării rezultatelor cercetării, pe cât posibil în reviste cât mai bine cotate la nivel internațional; • Necesitatea încurajării cercetătorilor în a-și asuma responsabilitatea de conducător de temă / director de proiect, în programe naționale/internaționale, ceea ce contribuie la consolidarea instituției, atât științific, cât și financiar; • Necesitatea încurajării efectuării a cât mai multe activități de Asistență tehnică – protecția pădurilor, aplicarea lucrărilor de îngrijire în arborete tinere, diverse lucrări specifice privind pepinierele silvice, etc., activități specifice de management, aplicarea normelor tehnice din silvicultură; • Necesitatea intensificării studiilor de cercetare privind ariile protejate (cartare, zonare internă, asistență științifică pentru elaborarea și monitorizarea planurilor de management) privind cercetări ecologice specifice; • Necesitatea continuării studiilor de cercetări pe linie de incendii forestiere, realizarea unor modele de foc pentru păduri, etc.; • Necesitatea dezvoltării laboratorului de protecția pădurilor; • Necesitatea continuării investigării structurii și dinamicii pădurilor virgine / cvasivirgine / cu grad de naturalitate ridicat, studii de lungă durată inițiate în urmă cu peste 10 ani; • Necesitatea reactivării cercetărilor privind Silvotehnica aplicată, cu specific zonal pentru pădurile din vestul țării, din zona de cvercete din câmpie până în zona făgetelor și amestecurilor de la munte; • Necesitatea continuării unor studii din domeniul cinegetic;
---	---

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Creșterea Ovinelor și Caprinelor Caransebeș	
<ul style="list-style-type: none"> • Este singura unitate de cercetare în domeniul creșterii ovinelor și caprinelor din sud-vestul țării; • Activitatea de cercetare se derulează în cadrul a patru domenii principale: genetică și ameliorare, reproducție, nutriție, tehnologii de creștere și exploatare a ovinelor și caprinelor; • SCDCOC Caransebeș este amplasată într-o zonă cu cel mai mare potențial de creștere a ovinelor și caprinelor din România; • În perioada 2007-2013 a derulat proiecte astfel: 8 proiecte de cercetare coordonate de stațiune și în parteneriat cu alte instituții de cercetare și învățământ agricol din țară, din care 7 sunt finalizate; • Infrastructura existentă a stațiunii constă în: patrimoniu funciar, patrimoniu animal; • În perioada 2007-2013 au fost obținute 179 de brevete/patente de invenții prin produse, tehnologii, studii, servicii, creații biologice, lucrări științifice publicate în reviste de specialitate, lucrări/articole de popularizare, lucrări științifice prezentate la conferințe internaționale; 	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructura de cercetare perimată, fapt ce duce la îngreunarea severă sau chiar la imposibilitatea derulării unor cercetări de nivel ridicat, care să permită publicarea rezultatelor cercetărilor în jurnale de prestigiu și înregistrarea de rezultate favorabile; • Lipsa proiectelor de lungă durată, necesare obținerii de noi creații biologice/rase de ovine și caprine specializate, adaptate la condițiile locale; • Neasigurarea fondurilor necesare pentru salarizarea cercetărilor de la bugetul de stat, ceea ce determină migrația personalului de specialitate spre alte țări;
Oportunități	Amenințări
Cultura	
<i>Aspecte generale</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea accesării de fonduri comunitare, guvernamentale și programe transfrontaliere în domeniul cultural; • Existența învățământului vocațional, ce oferă forță de muncă calificată pentru unele activități din domeniul cultural; • Promovarea tradițiilor, valorilor și culturii în spațiul Regiunii Vest; Includerea obiectivelor culturale în circuitele turistice și promovarea acestora la nivel regional, național, internațional; • Crearea de noi specializări și locuri de muncă și diversificarea acestora în domeniul cercetării, conservării, restaurării monumentelor, ansamblurilor și siturilor istorice; • Mobilitatea artei și artistului; • Dezvoltarea de parteneriate public-privat pentru restaurarea patrimoniului; 	<ul style="list-style-type: none"> • Degradarea accentuată a tuturor siturilor culturale istorice; absența resurselor financiare și a specialiștilor în restaurarea monumentelor istorice poate conduce la degradarea chiar iremediabilă a acestora; • Pierderea patrimoniului cultural imaterial (obiceiuri, tradiții, port popular, gastronomie, etc.) în condițiile depopulării, migrației tineretului spre țări din Uniunea Europeană și îmbătrânirii populației din zonele rurale; • Neinclusiunea pe lista de priorități pentru investiții a autorităților publice locale care au în administrare monumente istorice (excepție fac monumentele istorice aflate în proprietatea Ministerului Culturii); • Lipsa unor politici culturale agregate (ale factorilor de decizie și ofertanților culturali), pentru creșterea participării populației la oferta culturală; • Preocupare scăzută a populației pentru cunoașterea și conservarea patrimoniului cultural; • Neinclusiunea unor evenimente/manifestări culturale în circuitele culturale europene și internaționale; • Vandalismul și furtul;

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

	<ul style="list-style-type: none"> • Salarizare scăzută din domeniul cultural;
Activitatea muzeală	
Muzeul Banatului Montan Reșița	
<ul style="list-style-type: none"> • Programe de finanțare europene, guvernamentale pentru proiecte din domeniul cultural; • Programe de finanțare transfrontaliere în domeniul cultural; • Creșterea interesului în identificarea dimensiunii culturale de la nivelul localităților; • Trend pozitiv pentru re folosirea zonelor brownfield și în scopuri culturale/muzeale; • Creșterea interesului populației rurale față de patrimoniul local în directă legătură cu lansarea unor afaceri de familie cu caracter agroturistic; • Trend pozitiv privind dezvoltarea turismului în județul Caraș-Severin ; • Existența unui cadru legislativ coerent de reglementare a domeniului; 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unei politici culturale coerente comune, îndreptate spre rezultate viabile; • Criza financiară prelungită care duce la reducerea bugetului; • Inadvertențe legislative; • Imposibilitatea cooptării actorilor privați într-o linie de dezvoltare muzeală;
Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță Caransebeș	
<ul style="list-style-type: none"> • Programe de finanțare europene, guvernamentale și transfrontaliere pentru proiecte din domeniu; • Valorificarea patrimoniului imaterial pentru realizarea unor proiecte cu specific de turism etnografic; • Atragerea de turiști străini prin valorificarea tradițiilor minorităților etnice; • Crearea de noi locuri de muncă, în domeniul artizanatului, meșteșugurilor tradiționale prin programe din fonduri europene; • Programe de formare profesională pentru mediul rural și urban finanțate prin programe europene și guvernamentale; • Organizarea de manifestații folclorice; 	<ul style="list-style-type: none"> • Degradarea continuă a patrimoniului material; • Estomparea până la uitare a patrimoniului imaterial; • Neincluderea patrimoniului etnografic în cadrul unor oportunități de finanțare; • Pierderea tradițiilor locale;
Instituții culturale	
Teatrul de Vest Reșița	
<ul style="list-style-type: none"> • Aflându-se într-un oraș care este centru universitar, teatrul se poate raporta la eforturile necesare privind educația estetică și culturală a studenților; • Parteneriate solide cu instituții diverse din țară și străinătate; • Extinderea adresabilității categoriei de vârstă; • Programe de finanțare europene, guvernamentale în domeniu; 	<ul style="list-style-type: none"> • Activitate anevoioasă din cauza unor legi restrictive la nivel național impuse de Guvern;
Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național al Județului Caraș-Severin	
<ul style="list-style-type: none"> • Implicarea autorităților abilitate în activitatea de restaurare, în funcție de resursele financiare, a monumentelor aflate în stare de degradare , pentru susținerea intervențiilor necesare, destinate protejării și promovării patrimoniului 	<ul style="list-style-type: none"> • Proces accelerat de degradare a monumentelor istorice -amenințat de influența mediului fizic și de om prin neîntreținere și degradare voită, dar și urmare a lipsei resurselor financiare necesare pentru salvarea

<p>cultural;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Extinderea și permanentizarea colaborării între factorii locali, regionali și internaționali, în scopul protejării și punerii în valoare a patrimoniului cultural imobil ; • Extinderea colaborării cu sectorul non-guvernamental ; • Creșterea interesului în identificarea dimensiunii culturale de la nivelul județului; • Asigurarea viabilității patrimoniului cultural imaterial; • Respectarea și protejarea tuturor formelor și modalităților de exprimare prin prevenirea dispariției sau distrugerii unora dintre acestea; • Revalorizarea și reinsertia patrimoniului imaterial în viața comunităților umane și a indivizilor, în special a tinerei generații; • Protejarea originii, a originalității, a autenticului, precum și a drepturilor comunităților în care aceste forme de expresie culturală au luat naștere și a artizanilor care le (re)crează, le perpetuează, le transmit; • Creșterea interesului populației rurale față de patrimoniul local în directă legătură cu inițierea unor afaceri de familie cu caracter agroturistic; 	<p>acestor bunuri culturale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vandalism și furt; • Voită încălcare a prevederilor legislative în domeniul protecției monumentelor istorice; • Degradarea obiectivelor de patrimoniu datorită lipsei de fonduri pentru păstrarea și/sau renovarea lor; • Dispariția meșteșugurilor și breslelor tradiționale, care au fost un punct forte al regiunii; • Localnicii nu conștientizează faptul că produsele tradiționale și arhitectura țărănească autentică sunt cele care atrag turiștii și au tendința de a urbaniza comunitățile; • Lipsa unor reglementări specifice care să protejeze drepturile de proprietate intelectuală asupra diverselor forme de expresie a patrimoniului imaterial, cu efecte negative asupra prezervării expresiilor autentice, pe de o parte și asupra comunităților care ar trebui să fie principalii beneficiari ai valorificării acestora, pe de altă parte; • Cadrul fiscal nestimulativ pentru investiții private și pentru dezvoltarea microîntreprinderilor și a IMM-urilor care să valorifice acest potențial;
Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale	
<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea interesului în identificarea dimensiunii culturale de la nivelul județului; • Asigurarea viabilității patrimoniului cultural imaterial; • Respectarea și protejarea tuturor formelor și modalităților de exprimare, inclusiv prin prevenirea dispariției sau distrugerii unora dintre acestea; • Revalorizarea și reinsertia patrimoniului imaterial în viața comunităților umane și a indivizilor, în special a tinerei generații; • Protejarea originii, a originalității, a autenticului, precum și a drepturilor comunităților în care aceste forme de expresie culturală au luat naștere și a artizanilor care le (re)crează, le perpetuează, le transmit; • Promovarea imaginii instituției de specialitate (CJCPCT) prin pliante, digitizate, articole în presa locală și în reviste de specialitate, prin organizarea de simpozioane și sesiuni de comunicări științifice, prin participarea acestui gen de manifestări organizate în țară de instituții similare, precum și prin momentele jubiliare din viața instituției ; • Creșterea interesului populației rurale față de patrimoniul local în directă legătură cu lansarea unor afaceri de familie cu caracter agroturistic; 	<ul style="list-style-type: none"> • Degradarea obiectivelor de patrimoniu datorită lipsei de fonduri pentru păstrarea și/sau renovarea lor; • Dispariția meșteșugurilor și breslelor tradiționale, care au fost un punct forte al regiunii; • Localnicii nu conștientizează faptul că produsele tradiționale și arhitectura țărănească autentică sunt cele care atrag turiștii și au tendința de a urbaniza comunitățile;

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea meșteșugurilor, în măsură din ce în ce mai mare, în restaurarea monumentelor istorice și a bunurilor din patrimoniul cultural tangibil; 	
Episcopia Caransebeșului	
<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea interesului în identificarea dimensiunii culturale de la nivelul localităților; • Implicarea actorilor locali interesați în activitatea de restaurare a bisericilor, mănăstirilor , monumentelor aflate în stare de degradare , prin accesare de programe de finanțare europene sau guvernamentale sau din fonduri proprii ; • Dezvoltarea de proiecte transfrontaliere (cu Republica Serbia) în domeniu; • Bisericile și Mănăstirile sunt eligibile în cadrul programelor de finanțare IPA; • Interes crescut al tinerilor pentru cunoașterea valorilor culturale locale ; • Colaborare cu sectorul non-guvernamental; 	<ul style="list-style-type: none"> • Degradarea obiectivelor de patrimoniu datorită lipsei de fonduri pentru păstrarea și/sau renovarea lor; • Lipsa firmelor specializate pentru restaurarea bisericilor și mănăstirilor, a bunurilor culturale, etc.; • Acte de vandalism și furt; • Voita încălcare a prevederilor legislative în domeniul protecției monumentelor istorice; • Necunoașterea atribuțiilor legale în domeniul protecției bunurilor și monumentelor culturale de către proprietarii/administratorii și reprezentanții autorităților locale;
Biblioteci	
Biblioteca Județeană Paul Iorgovici și Biblioteca Municipală Reșița	
<ul style="list-style-type: none"> • Programe europene si guvernamentale pentru modernizarea bibliotecii și perfecționarea personalului, dezvoltarea infrastructurii (spații, colecții, dotări, echipamente); • Diversificarea serviciilor de bibliotecă (servicii pt. nevăzători, sală multimedia); • Relații de colaborare și parteneriat cu alte instituții, ONG-uri, persoane cu potențial cultural și financiar; • Implementarea e-guvernării – acces gratuit la computere și internet prin bibliotecile publice pentru accesarea și completarea aplicațiilor (în bibliotecile publice s-au accesat subvențiile acordate prin APIA); • Posibilități de elaborare și implementări de proiecte noi (digitizarea fondului de publicații periodice, perfecționarea personalului); • Elaborări de politici și strategii de informare a utilizatorilor; • Realizarea de parteneriate cu instituțiile de învățământ și cu reprezentanți ai Bisericii din localitate pentru stimularea lecturii școlare și cetățenești (în mediul rural); • Modificări legislative benefice in domeniu; • Deschiderea către colaborare cu parteneri din UE; 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor strategii la nivel național pentru dezvoltarea sistemului de biblioteci publice, a unor politici sectorial-culturale și administrative-locale și incoerența lor aplicare; • Adoptarea unor reglementări normative cu impact nefavorabil; • Insuficienta conștientizare de către comunitate a rolului și funcției bibliotecii în comunitate – principala sursă de informare, centru cultural, centru educațional, centru local de tehnologie a informației și comunicării, centru social; • Indiferența sau slaba receptivitate a utilizatorilor; • Pericolul de a se deteriora patrimoniul și de a fi marginalizată biblioteca, dacă nu sunt oferite condiții și servicii moderne, de calitate; • Legislația nefavorabilă pentru angajări in domeniu ; • Apariția unor noi concurenți (biblioteca digitală); • Context politic si social nefavorabil; • Migrarea forței de muncă către țări UE și în regiune; • Economie (ramuri industriale) în declin; • Instabilitate legislativă la nivel național;
Tineret și sport	
<ul style="list-style-type: none"> • Valorificarea posibilităților oferite de cuplarea sportului, turismului și agrementului de activitate; • Dezvoltarea finanțării sportului prin proiecte 	<ul style="list-style-type: none"> • Imposibilitatea de funcționare a unor ramuri sportive din pricina situației financiare; • Înrautățirea stării de sănătate generală a populației și scăderea nivelului de trai;

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

<p>din fonduri externe, programe IPA, programe guvernamentale și activități de sponsorizare ale companiilor;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Accentuarea rolului educației fizice din școli în educația sportivă ; • Organizarea de evenimente ce vor deveni tradiționale; • Valorificarea în sport a relațiilor de parteneriat și colaborare; 	<ul style="list-style-type: none"> • Concentrarea infrastructurii sportive în orașe;
<p>Cercetare</p>	
<p><i>Universitatea "Eftimie Murgu" din Reșița</i></p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența numeroaselor programe din domeniul cercetării din fonduri europene și guvernamentale; • Creșterea importanței acordată domeniului cercetării; • Existența Strategiei Naționale de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020; 	<ul style="list-style-type: none"> • Migrarea forței de muncă calificată spre țări din UE sau alte localități din regiune; • Lipsa unei legislații și norme de recompensare a personalului din domeniul cercetării, funcție de rezultate și importanța domeniului;
<p><i>Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice București Stațiunea Timișoara</i></p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența numeroaselor programe din domeniul cercetării din fonduri europene și guvernamentale; • Creșterea importanței acordată domeniului cercetării; • Posibilitatea realizării unor studii de cercetare cu aplicabilitate în județul Caraș-Severin, în instituții de profil din Uniunea Europeană sau alte țări; • Posibilitatea dezvoltării unor teme diverse și numeroase din domeniul cercetării silvice determinate de suprafața mare ocupată cu păduri, arii naturale protejate, fond cinegetic și faună diversă, etc.; • Existența Strategiei Naționale de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020; 	<ul style="list-style-type: none"> • Migrarea forței de muncă calificată spre țări din UE sau alte localități din regiune; • Lipsa unei legislații și norme de recompensare a personalului din domeniul cercetării funcție de rezultate și importanța domeniului; • Neadaptarea comportamentului unor anumiți actori relevanți și neînțelegerea impactului economic și social al cercetărilor științifice;
<p><i>Statiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Creșterea Ovinelor și Caprinelor Caransebeș</i></p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența numeroaselor programe din domeniul cercetării din fonduri europene și guvernamentale; • Creșterea importanței acordată domeniului cercetării; • Trend pozitiv privind dezvoltarea rurală și dezvoltarea zootehniei; • Posibilitatea dezvoltării unor teme diverse și numeroase din domeniul cercetării zootehnice determinate de efectivele numeroase de ovine existente în județ și condițiile naturale pentru creșterea acestora; • Existența Strategiei Naționale de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unei strategii clare de dezvoltare a cercetării zootehnice, agreată de factorii implicați (ministere, institute, universități, asociații profesionale, patronate etc.); • Lipsa unui cadru legal și funcțional privind funcționarea unităților de cercetare-dezvoltare, precum și asigurarea unor surse de finanțare stabile necesare redresării activității de cercetare-dezvoltare din domeniul agricol la standardele impuse de Uniunea Europeană; • Migrația cercetătorilor de valoare spre alte țări.

II.2.8. Economie și mediu de afaceri

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Acces la fluviul Dunărea; • 2 PCTF-uri: Naidăș-rutier și Moldova Nouă - rutier și naval; • Varietate mare a resurselor naturale (pădure, zăcăminte, marmură, materiale de construcții etc); • Efective animaliere ridicate (ovine, bovine, familii de albine etc); • Situatrea județului în Regiunea Vest, una dintre cele mai atractive regiuni din România, din punct de vedere al investitorilor: • Existența Universității "Eftimie Murgu" din Reșița, instituție de învățământ superior cu tradiție în domeniul tehnic; • Existența unei game variate de materii prime necesare industriei; • Evoluție ascendentă a PIB/loc; • Evoluție ascendentă a numărului de firme active în perioada 2007-2013; • Creșterea numărului de agenți economici din sectorul agricultură, vânătoare și pescuit în perioada 2007-2013; numărul agenților din servicii (mai puțin hoteluri și restaurant) a crescut în perioada 2007-2013; • Numărul agenților din sectorul hoteluri și restaurante a crescut în perioada 2007-2013; • Creșterea numărului de înmatriculări persoane fizice în perioada 2007-2013; • Forță de muncă autohtonă excedentară, ieftină, facil de calificat; • Tradiție industrială; • Scăderea ratei șomajului de lungă durată; • Sector foarte dezvoltat de prelucrare a lemnului; • Sector activ al confecțiilor textile; • Dezvoltarea sectorului privat de comerț și servicii; • Existența unor spații de producție și capacități de producție nefolosite; • Existența Centrelor de Afaceri: Anina, Moldova Nouă, Reșița; • Înregistrarea unui număr de 77.SLR-D-uri (până la 31.12.2013); • Implementarea unui număr însemnat de proiecte de către întreprinzători în mediul rural (FEADR Măsura 141, 112, 313, etc); 	<ul style="list-style-type: none"> • Produs Intern Brut (PIB) pe locuitor inferior mediei naționale, regionale (75,1% din media Regiunii Vest); fluctuații ale PIB; • Existența zonelor monoindustriale restructurate, care se confruntă cu probleme sociale majore; exploatarea miniere restructurate; declinul industriei miniere și siderurgice; • Contribuție scăzută la PIB-ul regiunii; • Productivitatea muncii regională de patru ori mai mică ca media UE 27 și sub media națională; • Șomaj ridicat; • Spirit antreprenorial relativ scăzut; scăderea numărului de înmatriculări persoane juridice în perioada 2007-2013; • Lipsa capitalului financiar pentru demararea/dezvoltarea afacerilor; • Numărul agenților din industrie și construcții a scăzut în perioada 2007-2013; • Lipsa parteneriatelor eficiente între mediul de afaceri și universitate în domeniul cercetării; insuficientă cooperare între industrie și cercetare; • Necesitatea dezvoltării sectorului de consultanță pentru elaborarea cererilor de finanțare pentru mediul de afaceri; • Regresul pieței tradiționale interne; • Lipsa unui sistem informațional adecvat susținerii activităților din toate ramurile economiei, în vederea diversificării gamei serviciilor și activităților productive; • Lipsa de parteneriate eficiente între mediul de afaceri și școală; • Număr redus de firme care au implementate sisteme de management conform standardelor internaționale; • Slabă valorificare a potențialului de frontieră RO-SE; • Infrastructura de afaceri neuniform repartizată; Insuficiente centre și incubatoare de afaceri; • Existența în mediul urban a siturilor industriale abandonate; • Grad scăzut de valorificare a resurselor naturale exploatate; • Valorificare ineficientă a resurselor (pădure-prelucrare primară, închiderea minelor etc); • Productivitate de 4 ori mai mică ca în UE; • Export redus, contribuție scăzută la exportul Regiunii Vest;

	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea numărului de salariați; • Câștigul mediu salarial brut este mai mic decât al regiunii; • Rata șomajului mai mare ca în Timiș, Arad; • Scăderea numărului de întreprinderi; • Densitatea IMM-urilor semnificativ mai mică ca media UE; • Disparități intrajudețene importante privind investițiile străine directe; • Există zone monoindustriale care se confruntă cu probleme sociale majore; • Preponderența structurilor industriale caracterizate prin utilizare extensivă a forței de muncă și materiilor prime; • Număr redus de IMM-uri în zone izolate și în mediul rural; • Număr redus de parteneriate eficiente între mediul de afaceri și cel academic; • Exporturi de bunuri (lemn etc) care încorporează un nivel scăzut de tehnologie; • Diversificarea redusă a exporturilor; produse exportate spre număr mic de țări; Scăderea exporturilor; • Sectorul serviciilor slab dezvoltat față de media pe țară; • Producție înclinată spre producție de bază; • Nivel scăzut de investiții în cercetare – dezvoltare - inovare; • Munca la negru; • Densitatea scăzută a populației; • Existența industriilor poluante;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Programe de finanțare europene și programe de finanțare guvernamentale pentru sprijinirea afacerilor; • Implementarea Programului Strategiei Dunării; • Valorificarea potențialului de producere de energie regenerabilă (eoliană, hidroelectrică etc); • Politici publice care încurajează dezvoltarea mediului de afaceri; • Tendința de creștere a exporturilor spre țări UE și spre alte țări; • Posibilitatea valorificării superioare a potențialului de frontieră cu granița RO-SE; • Întărirea/specializarea instituțiilor care oferă servicii de consultanță; • Existența unei Asociații Regionale a Întreprinzătorilor care să permită reprezentarea intereselor întreprinzătorilor față de autoritățile locale și centrale și recunoașterea asociațiilor de tip patronal (Camere de Comerț și Industrie, Asociații) drept parteneri de discuții de către guvern; 	<ul style="list-style-type: none"> • Întârzierea calendarului de aderare la UE al Republicii Serbia; • Accesul dificil în zonele rurale montane (grad mare de disipare al localităților datorită reliefului - exemplu Cornereva - cea mai mare comună din România are 40 sate și cătune) poate conduce la accentuarea disparităților interregionale; • Specializarea îngustă în zonele monoindustriale și lipsa unor programe de reorientare profesională coerente reduce atractivitatea acestor zone pentru investitori; • Degradarea calității și cantității fondului forestier (tăieri necontrolate de păduri, chiar de peste 100 ani) și braconaj; • Posibilitatea neadaptării agenților economici locali la condițiile de calitate impuse de Uniunea Europeană; • Riscul necorelării dintre programele de dezvoltare a infrastructurii și nevoile de echipare a zonelor cu potențial de dezvoltare a IMM-

<ul style="list-style-type: none"> ● Existența în Regiunea Vest a Strategiei de Inovare Regională și posibilitatea implementării acesteia; ● Diversificarea exporturilor; ● Creșterea interesului pentru constituirea unor structuri asociative ale IMM-urilor; ● Creșterea ponderii sectorului serviciilor în cadrul Valorii Adăugate Brute a Regiunii Vest; ● Intensificarea transferului de tehnologie și know-how; ● Promovarea și mediatizarea oportunităților de afaceri din zonele cele mai puțin dezvoltate; ● Reorientarea băncilor în vederea sprijinirii înființării și dezvoltării IMM-urilor; ● Specializarea instituțiilor care oferă servicii de consultanță; ● Creșterea numărului centrelor și incubatoarelor de afaceri; ● Atragerea de noi investiții directe; ● Reorientarea băncilor în vederea sprijinirii înființării și dezvoltării sectorului IMM-urilor; ● Dezvoltarea e-economiei; ● Orientarea afacerilor (producție, servicii) spre sectoare care utilizează intens tehnologii avansate, inovative și generează valoare adăugată ridicată; ● Creșterea investițiilor în învățământul profesional și tehnic, care să producă forță de muncă calificată; ● Crearea unor fonduri de capital de risc, pentru operatori publici de transport în comun.	<p>urilor;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Politica fiscală în continuă schimbare face dificilă planificarea eficientă a unei afaceri; ● Inexistența unor instituții care să sprijine dezvoltarea la nivel regional; ● Schimbări frecvente în legislația fiscală; ● Lipsa instrumentelor adecvate pentru susținerea economiei; ● Pondere scăzută a industriei ce folosește tehnologie de vârf și soluții inovative; ● Investiții scăzute în calificarea resurselor umane ale IMM-urilor; ● Șocul economic datorat crizei mondiale; ● Migrația forței de muncă spre țări Ue și poli urbani din regiune; ● Invadarea pieței cu produse din import; ● Adâncirea disparităților interregionale și subdezvoltarea unor zone izolate; ● Scăderea semnificativă a unor sectoare în contextul specializării acestora; ● Neadaptarea agenților economici la condițiile impuse de UE; ● Evaziunea fiscală; ● Piața concurențială europeană; ● Planificarea afacerilor dificilă datorită politicii fiscale în continuă schimbare; ● Concentrarea activităților economice în puține sectoare implică riscul unei volatilități ridicate a Valorii Adăugate și scăderii bruște a PIB/locuitor, în perioadele de criză economică; ● Disfuncționalități în efectuarea plăților de către clienți; ● Furnizori locali de dimensiuni mici; ● Necesitatea acordării de facilități fiscale consistente pentru investitorii care demarează afaceri în județ.
---	--

II.2.9. Turism

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Elementele naturale diverse si un potențial foarte ridicat pentru o ofertă turistică diversificată; • Existența zonelor protejate cu suprafețe întinse (rezervații naturale, 4 Parcuri Naționale și 1 Parc Natural în arealul județului); • Existența Siturilor Natura 2000; • Stațiuni balneo-climaterice de tradiție - piață tradițională de turism local și transfrontalier; • Potențial pentru dezvoltarea turismului cultural și religios; • Potențial pentru dezvoltarea turismului de aventură; • Vestigii industriale: instalații industriale și miniere, lucrări hidrotehnice, căi ferate etc, care fac posibilă dezvoltarea turismului industrial; • Variate fenomene carstice, lacuri glaciare, ce pot determina dezvoltarea speoturismului, etc; • Posibilități pentru dezvoltarea silvo-turismului; • Existența unor structuri de cazare –cabane aparținând Direcției Silvice; • Cea mai vastă zonă de sălbăticie din Europa, una dintre cele mai mari bogății naturale a Europei; • Biodiversitate bogată și suprafețe vaste naturale nefragmentate; • Peisaje naturale neantropizate. • Rețea complexă de drumuri forestiere si poteci in zona montană • Varietate a formelor de relief, formațiuni geologice, rețea hidrografică bogată și diversă (ape de suprafață, lacuri naturale și artificiale propice pentru agrement, ape subterane etc); • Poziționare geografică favorabilă; • Zonă alpină cu utilizare minimă, ce poate permite dezvoltarea unui turism durabil; • Densitate redusă a populației; • În parcuri, rețeaua de căi de comunicație și acces are densitate redusă; • Spațiul rural nepoluat (în special în zonele înalte) cu menținerea unui număr mare de ocupații tradiționale, specifice (pescuitul, morăritul, țesătoria, creșterea animalelor, etc); • Excedentul de spații de locuit în gospodăriile din zona rurală, suprafețe ale locuințelor peste mărimea medie pe țară, pot permite adaptarea locuințelor pentru agroturism; • Existența de trasee turistice marcate • Existența traseelor tematice transfrontaliere 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unei strategii de dezvoltare a turismului bazată pe nevoi specifice la nivel regional si local; • Lipsa infrastructurii, de acces și de mediu în zonele turistice și cu potențial turistic, respectiv infrastructură necorespunzătoare unde aceasta totuși există; • Lipsa legăturilor de transport între zonele de afaceri si cele turistice, inclusiv cu comunitățile locale; • Infrastructura specifică de turism insuficientă și perimată; • Infrastructura de bază există, însă gradul de ocupare este scăzut; • Lipsa unei infrastructuri a serviciilor și facilităților pentru dezvoltarea turismului adecvată; • Calitatea preponderent slabă a serviciilor turistice; • Deși există instituții pentru formarea profesională a personalului din turism (Colegiul Economic al Banatului Montan Reșița, Universitatea “Eftimie Murgu” din Reșița, cursuri de calificare derulate prin AJOFM, alți formatori autorizați, etc), județul și regiunea se confruntă cu minusuri la unele niveluri de formare si abilități (necunoașterea limbilor de circulație internațională etc.); necesitatea înființării unei școli de turism pentru pregătirea practică și teoretică a personalului în meserii specifice (barman, ospătar de evenimente, bucătar etc); • Lipsa de interes a tinerilor de a obține o calificare în domeniul turismului (datorata nivelului de educație și nivelului salarizării din domeniu); • Lipsa pachetelor de servicii turistice integrate; • Lipsa mărcilor locale de produs; • Domeniul schiabil relativ slab utilizat și dotat; • Unele dintre zonele de agrement utilizate în prezent pot crea presiuni asupra mediului sau sănătății umane; • Nerespectarea normelor de construcție în unele zone turistice, în special în perimetrul ariilor protejate; • În parcuri, starea rețelei de căi de comunicație și acces este deseori precară; • Rețeaua de telecomunicații este insuficient dezvoltată (există zone fără acoperire cu telefonie mobilă datorită reliefului montan);

<p>realizate la nivel de Euroregiune DKMT care străbat județul;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența portului internațional Moldova Nouă, care favorizează turismul transfrontalier; • Calendar al manifestărilor culturale și folclorice bogat, mare diversitate etnică și tradițiile gastronomice specifice zonei; • Resurse naturale bogate și încă nefolosite: apa termală și minerală, parcurile naționale și naturale, sit-uri culturale și istorice importante ; • Existența proiectelor din fonduri europene implementate/în curs de implementare din domeniul turismului; 	<ul style="list-style-type: none"> • Starea de conservare în continuă degradare a unor obiective protejate; • Presiuni antropice asupra zonelor sălbatice; • Insuficiența folosire a oportunităților și programelor de finanțare acordate turismului rural; lipsa de implicare a autorităților locale din mediul rural în îndrumarea și încurajarea populației în domeniul agroturistic; • Mentalitatea zonală a populației privind accesul turiștilor în locuințele proprii; • Slabă colaborare a agenților economici din domeniul turismului locali cu operatorii de turism din țară; • Lipsa capitalului propriu pentru accesarea programelor de finanțare europene din domeniu (în special în rândul tinerilor); • Capacitatea de intervenție slabă în situații de urgență la nivelul Munților Banatului; inexistența punctelor UPU si Salvamont la nivel local, lipsa resurselor umane si financiare; • Lipsa materialelor de promovare (materiale de prezentare a agenților din domeniu în limbi de circulație internațională); • Zona de Clisura Dunării cu accesibilitate scăzută (lipsă acces feroviar, facilități portuare reduse, distanțe mari pe calea rutieră); • Documentație laborioasă și modul greoi de implementare a proiectelor (datorită numeroaselor controale, clarificări, corecții) determină potențialii beneficiari să renunțe la aceste fonduri; • Existența numeroaselor structuri de control și a modului de desfășurare a controalelor (ceea ce conduce la desființarea multor societăți din domeniu); • Concurența neloială din domeniul turismului;
<p>Oportunități</p>	<p>Amenințări</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Existența programelor de finanțare europene, transfrontaliere și naționale din turism; • Trend pozitiv privind dezvoltarea turistică la nivel de județ; • Implementarea unor proiecte ce privesc dezvoltarea unei noi nișe "turismul bazat pe zonele sălbatice"; • Potențial ridicat pentru crearea mai multor zone de ECOTURISM; • Existența în fază de proiect a unor concepte de dezvoltare durabilă pentru zonele montane; • Existența în diferite stadii de implementare a unor proiecte ce vizează dezvoltarea infrastructurii, cu prioritate pentru zonele turistice și cu potențial turistic; • Potențial ridicat pentru dezvoltarea turismului activ si de aventură; 	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltare haotică a turismului fără respectarea principiilor dezvoltării durabile; • Lipsa unor strategii concrete de dezvoltare a turismului, pe tipuri de turism, poate conduce la pierderea valorilor sau chiar a potențialului turistic al unor zone, prin realizarea unor investiții ce aduc atingere peisajului sau cadrului natural; • Supraaglomerarea zonelor turistice prin construcții fără autorizații sau care nu respectă mediul înconjurător; • Dezvoltarea în continuare a unui turism haotic, neorganizat inclusiv a celui de week-end, care nu ține cont de valorile naturale și nu realizează valorificarea optimă a întregului potențial turistic al arealelor protejate, este o amenințare în continuă creștere;

<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea înființării unui centru regional de protejare și promovare a parcurilor naționale și naturale; • Existența infrastructurii pentru crearea Rutelor Europene de Cicloturism (EuroVelo6 și EuroVelo 13); • Exploatarea reliefului carstic în mod controlat din punct de vedere turistic (vizitare peșteri, avene, cățărare pe pereții de calcar, cursuri de cățărare etc); • Realizarea unor campanii de conștientizare adecvate; • Posibilitatea accesării de fonduri interne și externe pentru reabilitarea monumentelor și ansamblurilor istorice și de arhitectură din județ; • Tendința de extindere și îmbunătățire a rețelei de informare turistică, datorită înființării unui număr însemnat de centre de informare turistică prin Programul FEADR-Masura 3.1.3; • Posibilitatea participării operatorilor de turism din județ la târgurile naționale și internaționale de turism cu o ofertă integrată de turism; • Existența forței de muncă disponibilă constituie de asemenea o oportunitate, cu condiția atragerii acestora în formarea profesională pentru activități de turism și pentru dezvoltarea acestora; • Potențial turistic: agroturism, ecoturism, turism monahal; • Situatia județului pe zona de graniță cu Serbia, colaborarea în cadrul DKMT și prezența Asociației European Green Belt în România – cooperare pentru conservare, turism și dezvoltare durabilă; • Posibilitatea dezvoltării unor proiecte turistice multinaționale cu finanțare în cadrul Strategiei UE a Regiunii Dunării; • Potențial de dezvoltare a unor pachete de servicii turistice integrate; • Utilizarea resurselor și a mărcilor naționale; • Crearea unui centru de geo terapie - dezvoltarea unei rețele regionale de centre balneo combinate cu tratament medical și recuperare (indicat în afara zonelor urbane sau în apropierea parcurilor naționale/naturale); • Conștientizarea la nivel regional a necesității dezvoltării portului Moldova Nouă ca punct de dinamizare a activității turistice.	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor facilități fiscale acordate operatorilor din turism (în mediul rural dezvoltarea agroturismului este îngreunată de sistemul greoi de clasificare al structurilor de primire turistică); • Tendința de dezvoltare a unor activități economice cu impact negativ asupra mediului, care pot conduce la atingerea peisajelor și chiar la modificarea microreliefului (cariere de piatră) și nu implică o folosire durabilă a resurselor naturale; • Presiuni asupra factorilor de decizie pentru autorizarea unor investiții în zonele sălbatice; • Lipsa intervenției/reabilitării urgente poate duce la degradarea iremediabilă a unor monumente istorice; • Restructurarea activității unor sectoare industriale tradiționale (ex. minerit) poate conduce la stări de confuzie cu privire la proprietatea și dreptul de decizie asupra unor obiecte de patrimoniu sau chiar la pierderea definitivă a acestora; • Datorită lipsei conștientizării populației locale asupra valorii patrimoniului natural și cultural ce îl deține, există tendința de pierdere, în timp, a acestor valori; • Nevalorificarea corespunzătoare de către populația tânără a patrimoniului cultural și natural, de multe ori intrând sub influența unor curente culturale ce nu sunt specifice zonei, fapt ce în timp va conduce la pierderea identității tradiționale; • Pierderea identității locale/regionale și a tradițiilor locale; • Inexistența unei oferte viabile de reinvestire a fondurilor din diaspora, care să se regăsească sub formă de investiție la nivel local; • Încălzirea climatică poate afecta derularea activităților turistice de iarnă; • Concurența internațională, precum și cea internă; • Grad scăzut de conștientizare la nivel politic cu privire la potențialul și nevoile sectorului; • Competiția cu zona de peste graniță, în condițiile existenței unui decalaj semnificativ în dezvoltarea portuară și a serviciilor turistice, în cazul portului Moldova Nouă.
--	---

II.2.10. Agricultură, dezvoltare rurală și silvicultură

Puncte tari	Puncte slabe
Agricultură, dezvoltare rurală	
<ul style="list-style-type: none"> • Forme variate de relief; • Condiții favorabile pentru producțiile pomicole, existența unor zone cu tradiție în cultivarea pomilor fructiferi și a viței-de-vie; • Condiții favorabile pentru creșterea animalelor, în special a ovinelor și taurinelor; • Condiții favorabile pentru practicarea apiculturii; • Existența forței de muncă calificată în agricultură; • Condiții favorabile pentru producția agricolă în zonele de câmpie; • Tradiție în practicarea agriculturii; • Suprafețe mari ocupate cu păduri și vegetație forestieră; • Existența de mijloace de informare în masă eficiente (emisiuni de radio și televiziune la nivel local, realizate de specialiști în agricultură); • Existența formelor asociative în domeniul agricol; • Posibilitatea dezvoltării turismului, în special a agroturismului și turismului montan, ca sursă de venit pentru fermele familiale; • Posibilitatea practicării agriculturii ecologice și dezvoltarea afacerilor cu produse ecologice, ca urmare a specificului geografic și pedo-climatic al județului; • Accesul la fluviul Dunărea, cale de transport și acces facil al mărfurilor spre Europa și porturile de la Marea Neagră; • Distanța relativ mică față de Timișoara și piețele agricole din vestul țării; • Vecinătatea cu Republica Serbia; 	<ul style="list-style-type: none"> • Agricultura nu este considerată sector important și prioritar; existența unor suprafețe cu destinație agricolă necultivate; • Fragmentarea suprafețelor agricole, ce determină practicarea unei agriculturi tradiționale slab competitive economic; • Inexistența unei piețe agricole organizate, de tip gross, pentru producătorii agricoli, lipsa de facilități de piață pentru producătorii locali; • Neglijarea culturilor de plante medicinale și tehnice; • Investiții insuficiente în agricultură; • Utilaje agricole insuficiente și uzate fizic și moral, pentru efectuarea la timp a lucrărilor agricole; • Inexistența instalațiilor moderne de irigare; • Necesitatea reabilitării/extinderii lucrărilor de îmbunătățiri funciare; • Rețeaua de infrastructură rutieră agricolă slabă; • Lipsa de atractivitate a forței de muncă calificată în zootehnie; • Îmbătrânirea forței de muncă în agricultură; • Lipsa unui sistem asociativ, de tip cooperatist, pentru desfacerea produselor agricole; • Lipsa de încredere a fermierilor în formele asociative; • Forme asociative incapabile de a oferi servicii către fermieri; • Incapacitatea formelor asociative de a accesa programe de dezvoltare și de a-și diversifica activitatea; • Temerile producătorilor în ceea ce privește piața de desfacere a produselor agro-alimentare din gospodărie; • Situație juridică neclară a documentelor de proprietate asupra terenurilor agricole; • Număr scăzut de IMM-uri în mediul rural; • Lipsa structurilor de învățământ agricol din mediul rural; • Desființarea structurii de cercetare pomicolă, inexistența unor structuri de cercetare agricolă sau a unor structuri specializate în dezvoltarea agriculturii montane; • Slaba încadrare cu specialiști agricoli consultanți a Camerei Agricole Județene; • Lipsa specialiștilor agricoli din cadrul administrației publice locale de la nivelul

	<p>comunelor;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slaba organizare și încadrare cu personal sanitar-veterinar în mediul rural; • Birocrațizare excesivă la nivelul structurilor administrative agricole și sanitar-veterinar; • Gestionarea deficitară a resurselor piscicole ale fluviului Dunărea; • Lipsa abatoarelor și unităților de procesare a produselor animaliere; • Lipsa depozitelor de cereale și a structurilor de producere și condiționarea semințelor; • Inexistența, la nivelul județului, a unei structuri administrative de stat care să gestioneze activitatea de pescuit și acvacultură; • Densitatea mică a populației în zonele de munte; • Grad mai mare de sărăcie a populației din mediul rural;
<p>Silvicultură</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suprafețe mari ocupate cu păduri și vegetație forestieră raportată la populația județului; • Existența unei îndelungate tradiții în exploatarea silviculturii; • Surse importante de venituri prin exploatarea pădurilor și a fondului cinegetic și a produselor silviculturii: fructe de pădure, ciuperci, plante medicinale; • Importante fonduri de vânatoare și pescuit; • Existența a patru păstrăvării cu capacitate mare de producție; • Existența unor organizații și forme asociative private puternice în domeniul silviculturii; • Organizarea și încadrarea cu personal tehnic de specialitate a structurilor administrative de stat a pădurilor; • Regim de arii protejate pentru 3 parcuri naționale: Domogled - Valea Cernei - 61.211 ha (din care 23.185 ha în Caraș-Severin), Cheile Nerei Beușnița - 36.758 ha, Semenic –Cheile Carașului - 36.161 ha și Parcul Național Porțile de Fier (74.774 ha în Caraș-Severin); 	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitate scăzută de valorificare eficientă a lemnului; • Lipsa unităților de prelucrare a producțiilor forestiere; în mediul rural nu există filiere de valorificare a lemnului; • Tehnologii învechite pentru exploatarea lemnului; • Drumuri forestiere degradate; • Nu există reglementări privind posibilitatea folosirii bazelor din silvicultură pentru turism; • Prețuri reduse la produsele forestiere: fructe de pădure, ciuperci, plante medicinale, ca urmare a lipsei unei infrastructuri specifice și a unei strategii de marketing pentru acest segment economic; • Lipsa instituțiilor de învățământ profesional și superior pentru silvicultură;
<p>Oportunități</p>	<p>Amenințări</p>
<p>Agricultură, dezvoltare rurală</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea accesării de fonduri europene destinate dezvoltării și modernizării activităților din silvicultură și impulsării afacerilor în agricultură, prin intermediul mai multor măsuri din cadrul PNDR 2014-2020; • Disponibilitatea multor programe de finanțare pentru susținerea proiectelor de dezvoltare locală și cooperare transfrontalieră, atât în mediul urban cât și rural; • Posibilitatea dezvoltării <i>activității</i> de export în 	<ul style="list-style-type: none"> • Prelungirea crizei economico-financiare; • Cadrul legislativ instabil; • Efectele schimbărilor climatice; • Ocuparea pieței agro-alimentare cu produse ce provin din afara României și din afara Uniunii Europene; • Pierderi ale producției vegetale în perioadele de vârf de producție, datorită capacităților reduse de prelucrare a producției vegetale; • Crearea de mari exploatații agricole

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

<p>condiții deosebit de avantajoase cu produse agricole ecologice;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Subvenții și forme de sprijin mari pentru exploatarea pajiștilor naturale; • Subvenționarea activității de creștere a animalelor pentru carne și lapte; • Posibilitatea valorificării terenurilor agricole degradate și nevaloroase; • Facilități legislative privind arendarea și concesionarea suprafețelor de teren agricol; • Existența cadrului legislativ pentru înființarea și dezvoltarea exploatațiilor agricole; • Existența unor asociații profesionale funcționale, în domeniul zootehniei; • Sprijinul oferit de Camera Agricolă din subordinea Consiliului județean Caraș-Severin; • Interesul crescut al turiștilor din marile orașe ale României și a celor din afara țării, pentru agroturism; • Disponibilitatea tinerilor specialiști în domeniul agriculturii de a lucra într-o exploatație agricolă; • Legislația favorizează angajarea șomerilor și a tinerilor; • Introducerea facilităților fiscale pentru agenții economici care investesc în proiecte de protecția mediului; • Înfrățirile dintre orașele, comunele din județ și cele din alte țări; 	<p>(latifundii) ca factor de instabilitate economică și sărăcie în localitățile unde acestea dețin controlul asupra terenurilor agricole;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neglijarea lucrărilor de combatere a eroziunii solului și a alunecărilor de teren; degradarea solurilor; • Tendințe de intensificare în agricultură, în special în zonele cu potențial agricol, ceea ce presupune creșterea cantităților de in-put-urilor chimice; • Competiția producătorilor externi; • Imposibilitatea încadrării în perioadele optime de executare a lucrărilor și creșterea costurilor de producție datorită parcului de utilaje agricole redus și învechit; • Acces limitat la expertiză și consiliere agricolă, datorită restructurărilor instituționale, diminuarea numărului de specialiști și a instabilității legislative în domeniul consultanței agricole de stat; • Insuficiente structuri de sprijin ale afacerilor din agricultură; • Lipsa tinerilor specialiști în agricultură, ca urmare a inexistenței cadrului legislativ care să favorizeze încadrarea acestora în instituții și autorități publice locale; • Îmbătrânirea forței de muncă și a populației rurale; • Dispariția forței de muncă calificate în agricultură, urmarea migrației acesteia spre țările dezvoltate ale U.E.; • Scăderea puterii de cumpărare a consumatorilor; • Slaba corelare între planurile de dezvoltare din silvicultură și agricultură;
<p>Silvicultură</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea accesării de fonduri europene destinate dezvoltării și modernizării activităților din silvicultură și impulsării afacerilor în silvicultură în perioada 2014-2020; • Regimul silvic, reglementat legal, are efecte favorabile asupra mediului; • Valorificarea terenurilor degradate prin împăduriri; • Conservarea biodiversității; • Creșterea rolului comunităților locale. 	<ul style="list-style-type: none"> • Destructurarea fondului funciar, consecință a reconstituirii dreptului de proprietate; • Slaba corelare între planurile de dezvoltare din silvicultură și agricultură; • Degradarea accentuată a calității fondului forestier; • Degradarea calității și cantității fondului forestier (reducerea suprafețelor pădurilor cu vârsta de peste 100 de ani, etc.).

Capitolul III

**OBIECTIVE DE DEZVOLTARE STRATEGICĂ ALE JUDEȚULUI
CARAȘ-SEVERIN 2015-2020**

III.1. Obiectiv general

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020 are la bază informațiile cuprinse în analiza socio-economică din capitolul I, respectiv analiza SWOT –capitolul II, precum și documentele strategice elaborate la nivel european: Strategia Europa 2020, național: Strategia pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030, Acordul de parteneriat 2014-2020, regional: Strategia pentru Dezvoltare Regională a Regiunii Vest 2014-2020, documentele strategice la nivel județean, strategiile de dezvoltare locale etc.

Obiectivul general al strategiei este realizarea unei dezvoltări economice durabile, favorabile incluziunii sociale, care să conducă la creșterea PIB/locuitor pentru a ajunge la media Uniunii Europene a PIB/locuitor.

Pornind de la tradiția și specificul actual industrial al județului, obiectivul poate fi realizat prin valorificarea cadrului natural și antropic și dezvoltarea specificului agrosilvic, turistic și etnografic al acestuia.

Pentru a îndeplini acest obiectiv general, ținând cont și de informațiile cuprinse în cele două capitole anterioare și de constrângerile generale ce trebuie luate în considerare pentru orizontul 2015-2020 (declinul populației, accentuarea concurenței, creșterea costurilor cu energia, etc) au fost stabilite axele prioritare de dezvoltare:

Axa prioritară I Creșterea conectivității și mobilității în/și din județ/ Dezvoltarea infrastructurii de transport

Axa prioritară II Dezvoltarea rețelelor de utilități publice

Axa prioritară III Protecția mediului

Axa prioritară IV Dezvoltarea mediului de afaceri

Axa prioritară V Dezvoltarea durabilă a turismului

Axa prioritară VI Dezvoltare urbană

Axa prioritară VII Dezvoltare rurală, agricultură și silvicultură

Axa prioritară VIII Creșterea calității în sectoarele: învățământ , sănătate, asistență socială și dezvoltarea capitalului uman

Axa prioritară IX Dezvoltarea sectoarelor: cultură, tineret și sport, cercetare

Axa prioritară X Dezvoltarea administrației publice

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Axa prioritară I

Creșterea conectivității și mobilității în/și din județ/ Dezvoltarea infrastructurii de transport

Nr. Crt.	Priorități de dezvoltare	Operațiuni/Măsurile/Acțiuni	Termen/Sursa de finanțare
I.1.	Continuarea investițiilor în infrastructura aferentă rețelelor TEN-T		
I.1.1.	<i>RUTIER</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Finalizare Autostradă Via Carpatica (Lituania/Kleipeda-Polonia/Bialystok-Lublin-Rzeszow-Slovacia/Presov-Kosice-Ungaria/Miskolc-Debrecen-România-Bulgaria/Sofia-Grecia/Salonic); pe teritoriul județului Timiș, se desparte în două: <ol style="list-style-type: none"> 1. Oradea-Arad-Timișoara-Lugoj-Deva-Sibiu-Pitești-București –Constanța; 2. Oradea-Arad-Timișoara-Lugoj-Drobeta Turnu Severin-Calafat; • Construcția centurilor ocolitoare pentru toate localitățile din rețeaua rutieră europeană; • Alte măsuri/ activități din domeniu; 	2020-termen final/ POIM POR BS BL
I.1.2.	<i>FEROVIAR</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Reabilitări/reparații capitale infrastructură feroviară</i>: Refacția totală L100 București-Jimbolia între Vălișoara-Caransebeș km 461+100/475+835; • <i>Lucrări de punere în siguranță linii de cale ferată</i>: Lucrări de punere în siguranță linii de cale ferată CF București-Timișoara km 428+700-428+900; Modernizare tronson cale ferată Timișoara –Caransebeș; • Alte măsuri/activități din domeniu; 	2020-termen final/ POIM POR BS
I.1.3.	<i>NAVAL</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea și dezvoltarea portului Moldova Nouă, ca nod de transport multimodal de pasageri și marfă; • Introducerea unui sistem performant de monitorizare a parametrilor de navigație de a lungul Dunării și de informare asupra unor situații speciale; • Alte măsuri/activități din domeniu; 	2020-termen final/ POIM POR BS BL
I.1.4.	<i>AERIAN</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea/dotarea Aeroportului Caransebeș; 	2020-termen final/

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> Alte măsuri/activități din domeniu; 	<p align="center">POIM POR BS</p>
1.2.	Dezvoltarea infrastructurii de transport cu rol de artere suport pentru rețelele TEN-T		
1.2.1.	Dezvoltarea infrastructurii rutiere cu rol de artere suport pentru rețelele TEN-T	<ul style="list-style-type: none"> Realizarea unei autostrăzi care să facă legătura între Municipiul Reșița și autostrada Nădlac-Arad-Timișoara-Lugoj-Deva-Sibiu-Pitești, axa rutieră prioritară 7, pentru optimizarea conexiunii rutiere de-a lungul coridorului pan-european IV: spre vest cu Ungaria și celelalte state membre UE și spre est cu București și Constanța/Marea Neagră; va asigura o mai bună legătură internă cu centrele regionale: Arad, Timișoara, Lugoj și Deva; Construcția centurilor ocolitoare pentru toate orașele/localitățile de pe rețeaua rutieră cu acces la drumurile naționale, de interes județean pentru fluidizarea și transferul traficului greu din interiorul orașelor/localităților; realizare centură ocolitoare a municipiului Reșița; Construcția/modernizarea de drumuri expres; Alte măsuri/ activități din domeniu; 	<p align="center">2020-termen final/ POIM POR BS BL</p>
1.2.2.	Dezvoltarea infrastructurii de drumuri naționale	<ul style="list-style-type: none"> Extinderea drumurilor naționale pe 4 benzi în anumite sectoare de circulație; Consolidarea/reabilitarea unor sectoare de drum: <ul style="list-style-type: none"> DN 57 km 138+000-177+250–Nicolinț-Oravița-lim. jud. Timiș; DN 57A km 0+000-25+500-Pojejena-Socol; DN 67D km 90+400-108+400-Băile Herculane-Baia de Aramă; Crearea de locuri de parcare; Reabilitări de poduri și podețe; Lucrări de îndiguire; Lucrări de consolidare, amplasare gabioane, etc.; Achiziția de utilaje mecanizate pentru subunitățile de întreținere; Alte măsuri/ activități din domeniu; 	<p align="center">2020-termen final/ POIM POR BS</p>
1.2.3.	Înființarea/Dezvoltarea sistemelor de transport multimodale (Culoarul Dunăre-Rin-Main-axa Europeană TEN-	<ul style="list-style-type: none"> Realizarea unui terminal intermodal modern și a infrastructurii aferente în zona Moldova Nouă, pentru a facilita includerea județului în proiectele de transport intermodal; realizarea terminalului intermodal ce asigură conectarea la principalele rute naționale de transport la 	<p align="center">2020-termen final/ POIM POR BS</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

	<i>T 18 asigură o alternativă importantă la transportul terestru)</i>	<p>axele europene prioritare TEN-T; vezi I.1.3.;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de investiții specifice de infrastructură, inclusiv pentru îmbunătățirea condițiilor de depozitare și siguranță a mărfurilor în terminalul intermodal; • Implementarea unor sisteme de urmărire, planificare și management a transportului intermodal de marfă; vezi I.1.3.; • Realizarea serviciilor și dotărilor intermodale necesare; • Valorificarea avantajelor specifice fiecărui mod de transport: flexibilitatea transportului rutier, capacitatea ridicată a transportului pe cale ferată, costurilor scăzute și impactul redus asupra mediului ale transportului naval prin realizarea terminalului intermodal Moldova Nouă; • Alte măsuri/ activități din domeniu; 	BL
I.3.	Realizarea unui sistem integrat de transport la nivel județean		
I.3.1.	<i>Reabilitarea/modernizarea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea cu TEN-T</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitarea/modernizarea rețelei de drumuri județene (lungimea rețelei reabilite/modernizate raportată la lungimea totală a rețelei de drumuri județene va fi de 75% în anul 2020); Lista obiectivelor de investiții – drumuri județene este prezentată în Anexa III.1.; Realizarea de lucrări de reabilitare a drumurilor județene cu capacitate portantă depășită cu efect asupra transportului de mărfuri și persoane; • Construcția de drumuri noi; • Realizarea de drumuri de centură; • Crearea de locuri de parcare; • Lucrări de îndiguire; • Lucrări de consolidare, amplasare gabioane, etc.; • Achiziția de utilaje mecanizate pentru lucrări de întreținere; • Alte dotări; • Alte măsuri/ activități din domeniu; 	2020-termen final/ POIM POR BS BL
I.3.2.	<i>Construcția/reabilitarea de poduri de pe rețeaua drumurilor județene care asigură conectivitatea cu TEN-T</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Construcția/reabilitarea de poduri de pe rețeaua de drumuri județene (numărul podurilor construite/reabilite în raport cu numărul de poduri de pe rețeaua drumurilor județene va fi de 50% în anul 2020); Lista obiectivelor de investiții – drumuri județene este prezentată în Anexa III.1.; • Lucrări de îndiguire; 	2020-termen final/ POIM POR BS BL

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> • Lucrări de consolidare, amplasare gabioane, etc.; • Achiziția de utilaje mecanizate pentru lucrări de întreținere; • Alte dotări; • Alte măsuri/ activități din domeniu; 	
I.3.3.	<i>Dezvoltarea infrastructurii de drumuri municipale/orășenești</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitarea/modernizarea rețelei de drumuri municipale/orășenești, peste 300 km; vezi Anexa nr.I.3.1.; • Executarea a minim 70 km extinderi de drumuri municipale-orășenești; vezi Anexa nr.I.3.1.; • Crearea de locuri de parcare; • Construcția/reabilitarea de poduri și podețe; • Crearea de drumuri de centură; • Lucrări de îndiguire; • Lucrări de consolidare, amplasare gabioane, etc.; • Achiziția de utilaje mecanizate pentru lucrări de întreținere; • Alte dotări; • Înființarea pistelor de bicicliști în municipii și orașe; • Alte măsuri/ activități din domeniu; 	2020-termen final/ POIM POR BS BL
I.3.4.	<i>Dezvoltarea infrastructurii de drumuri comunale</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de DC noi; lungimea rețelei de drumuri comunale noi va fi de peste 100 km la finele 2020; vezi Anexa nr.I.3.2.; • Lucrări de extindere a rețelei de DC existente; • Reabilitarea/modernizarea tronsoanelor importante de DC pentru asigurarea conectivității în interiorul județului și creșterea accesului cetățenilor la serviciile publice; lungimea rețelei de drumuri comunale reabilite-modernizate va fi de peste 800 km la finele 2020; vezi Anexa nr.I.3.2.; • Crearea de drumuri de centură; • Crearea de locuri de parcare; • Construcții/reabilitări de poduri și podețe; • Lucrări de îndiguire; • Lucrări de consolidare, amplasare gabioane, etc.; • Achiziția de utilaje mecanizate pentru lucrări de întreținere; • Achiziția de echipamente și dotări diverse; • Înființarea pistelor de bicicliști; • Alte măsuri/ activități din domeniu; 	2020-termen final/ PNDR POR BS BL
I.3.5.	<i>Asigurarea conectivităților</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea legăturii localităților izolate cu rețelele de drumuri 	2020-termen final/

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

	<i>localităților izolate cu rețelele de drumuri județene/naționale</i>	<p>comunale/județene/naționale; până la finele 2020 este necesară asigurarea conectivității pentru aproximativ 1900 de gospodării, fapt datorat reliefului predominant muntos al județului, majoritatea zonelor populate aflându-se pe văile cursurilor de apă; distanțele totale ale localităților până la zonele accesibile însumează peste 230 km; vezi Anexa nr.1.3.2.;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alte măsuri/ activități din domeniu; 	<p>POIM POR BS BL</p>
1.3.6.	<i>Dezvoltarea rețelei de străzi a localităților</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de străzi urbane și rețele pietonale; lungimea rețelei de străzi noi municipale/orășenești necesară până la sfârșitul anului 2020 este de peste 380 km; vezi Anexa 1.3.1. și 1.3.3.; • Reabilitarea/modernizarea străzilor care conectează magistralele orășenești cu DN ce traversează orașul (străzi de categoria I), zonele funcționale de cele rezidențiale (străzi de categoria II), precum și zonele funcționale și rezidențiale de străzile de legătură sau magistrale (străzi de categoria III); • Crearea de locuri de parcare; • Realizarea de ulițe interioare și străzi pietonale; vezi 1.3.4.; • Înființarea pistelor de bicicliști; • Achiziția de echipamente și dotări; • Alte măsuri/ activități din domeniu; 	<p>2020-termen final/ PNDR POR BS BL</p>
1.3.7.	<i>Creșterea siguranței transportului rutier</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea unor sisteme unice de management al traficului; • Construirea de piste pentru bicicliști la nivel urban și rural; • Construirea zonelor pietonale; • Realizarea de investiții pentru întreținerea infrastructurii rutiere; • Realizarea de investiții pentru asigurarea condițiilor de siguranță rutieră; • Achiziționarea de <i>sisteme inteligente de transport –ITS</i>; • Adoptarea unor soluții flexibile de transport pentru susținerea unor activități sezoniere (perioade ale lucrărilor agricole, de construcții, pe șantiere bine definite etc.); • Achiziția de echipamente și dotări diverse; • Alte măsuri/ activități din domeniu; 	<p>2020-termen final/ PNDR POR BS BL</p>
1.3.8.	<i>Realizarea „Programului de transport județean 2014-2020”</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Înființarea de trasee județene noi care să cuprindă și localitățile izolate, îndepărtate sau neatractive pentru operatorii de transport, pentru asigurarea transportului cetățenilor din toate localitățile județului; 	<p>2020-termen final/ POIM POR BS</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> • Construirea de autogări în toate orașele județului, modernizarea celor existente prin îmbunătățirea condițiilor de așteptare (ghișee de bilete, punct de informații, panouri informative electronice, loc de bagaje, săli de așteptare, toalete publice, fast –food, etc.), îmbarcare-debarcare a călătorilor (peroane cu panouri informative electronice și scaune, etc.) și a serviciilor oferite operatorilor de transport (locuri de parcare, spălătorii-auto,etc.); • Înființarea de stații publice noi și modernizarea stațiilor publice existente (copertine, panouri informative electronice, scaune,etc.); • Achiziționarea de către operatorii de transport de mijloace de transport noi, moderne care să asigure confort și siguranță călătorilor; • Organizarea de controale pe trasee pentru împiedicarea concurenței neloiale prin efectuarea de transport de persoane la negru; • Alte măsuri/ activități din domeniu; 	BL
I.3.9.	<i>Dezvoltarea transportului public în comun în detrimentul mașinii proprii</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea gradului de utilizare a mijloacelor de transport proprii; • Creșterea gradului de utilizare a transportului alternativ; • Creșterea gradului de utilizare a bicicletelor; • Construirea de piste pentru bicicliști la nivel urban si rural; • Achiziția de echipamente și dotări diverse; • Alte măsuri/ activități din domeniu; 	2020-termen final/ PNDR POR BS BL
I.3.10	<i>Dezvoltarea/modernizarea infrastructurii feroviare</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizări stații de călători: Stațiile CF Reșița Nord, Băile Herculane, Caransebeș; Informatizarea gării Caransebeș (înlocuirea sistemelor de centralizare electrodinamice cu unele electronice); • Modernizarea liniilor de cale ferată nemodernizate; • Modernizare tronsoane nefuncționale de cale ferată Băuțar-Hățeg; • Revitalizarea rețelelor feroviare secundare și reorientarea lor către domeniile turistic sau marfă; valorificarea tronsonului Oravița-Anina prin introducerea în traseele turistice; • Valorificarea și modernizarea căilor feroviare înspre/dinspre centrele economice importante din regiune si zonele turistice, precum și cu nodurile intermodale; • Creșterea atractivității transportului feroviar, prin: <ul style="list-style-type: none"> ○ Îmbunătățirea calității serviciilor oferite călătorilor; ○ Eficientizarea furnizării serviciilor de transport marfă; • Achiziția de echipamente și dotări diverse; • Alte măsuri/ activități din domeniu; 	2020-termen final/ POIM POR BS

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

I.3.11.	<i>Dezvoltarea infrastructurii navale;</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Crearea de spații de agrement și campare pentru nave turistice și pontoane cu destinații comerciale; vezi I.1.3. și I.2.3.; • Dezvoltarea/valorificarea sectorului navigabil Baziaș-Orșova; • Achiziția de echipamente și dotări diverse; • Alte măsuri/ activități din domeniu; 	2020-termen final/ POIM POR BS
I.3.12.	<i>Dezvoltarea infrastructurii aeroportuare</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Revitalizarea aeroportului Caransebeș; achiziționarea de aeronave moderne și dotările necesare; vezi I.1.4.; • Utilizarea Aeroportului Caransebeș de către SMURD pentru misiunile de salvare în zona Banatului Montan și transportul bolnavilor spre clinicile din Timișoara, București etc; • Înființarea unui heliport de dimensiuni mici cu dotare minimă format dintr-o pistă de rulare, construcții uzuale, servicii diverse etc; • Achiziția de echipamente și dotări diverse; • Alte măsuri/ activități din domeniu; 	2020-termen final/ POIM POR BS
I.4.	Îmbunătățirea/dezvoltarea activității de frontieră		
I.4.1.	<i>Îmbunătățirea activității de frontieră rutieră și navală</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea infrastructurii Portului Moldova Veche; • Achiziția de echipamente și dotări diverse pentru Portul Moldova Veche; • Achiziționarea de echipamente și dotări (sistem de supraveghere perimetral, etc.) în Portul Moldova Veche; • Măsuri pentru dezvoltarea capitalului uman calificat în PCTF Moldova Veche și Naidăș; • Măsuri pentru creșterea activității comerciale prin PCTF Naidăș și PCTF Moldova Veche; • Măsuri pentru creșterea gradului de utilizare a transportului fluvial în detrimentul transportului rutier; • Modernizarea portului de mărfuri și călători Moldova Nouă; vezi I.1.3. și I.2.3.; • Dotarea portului de mărfuri și călători Moldova Nouă; vezi I.1.3. și I.2.3.; • Alte măsuri/ activități din domeniu; 	2020-termen final/ POIM POR Program de cooperare RO-SE BS BL
I.4.2.	<i>Deschiderea de noi PCTF-uri rutier și feroviar</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Deschiderea de noi PCTF-uri rutiere: <ul style="list-style-type: none"> ○ Comorâște-(Marcovat); • Deschiderea de noi PCTF-uri feroviare: 	2020-termen final/ POIM POR

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Iam-(Iasenovo); • Alte măsuri/activități din domeniu. 	Program de cooperare RO-SE BS
--	--	-------------------------------------

Axa prioritară II

Dezvoltarea rețelelor de utilități publice

Nr. Crt.	Priorități de dezvoltare	Operațiuni / Măsuri / Acțiuni	Termen/Sursa de finanțare
II.1.	Continuarea investițiilor pentru asigurarea accesului populației la sisteme de alimentare cu apă potabilă de calitate		
II.1.1.	Realizarea <i>Listei investițiilor prioritare</i> cuprinse în Master-Planul Apă-Apă Uzată 2014-2020, aprobată prin HCJ nr. 6/09.01.2015	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de sisteme de aducțiune cu apă $L=60,51$ km, din care rețea înlocuită $L_1=28,01$ km și rețea nouă $L_2=32,5$ km; • Realizarea de stații de pompare: 9 buc, din care 6 în orașe (Reșița, Caransebeș, Moldova Nouă, Băile Herculane, Anina) și 3 în comune (Băuțar, Grădinari, Greoni); • Realizarea de stații de tratare: 12 buc, din care: 4 în orașe (Oțelu Roșu-1, Oravița-2, Băile Herculane-1) și 8 în comune (Teregova-1, Topleț-1, Berzovia-1, Băuțar-1, Grădinari-2, Ticvanu Mare-2); • Realizarea de rezervoare noi: 10 buc, din care: 1 în orașe (Anina-1) și 9 în comune (Mehadia-1, Teregova-4, Băuțar-2, Grădinari-2); • Reabilitări de rezervoare: 6 în comune (Topleț-3, Ticvanu Mare-2, Grădinari-1); • Realizarea de sisteme de distribuție a apei $L=255,19$ km, din care rețea reabilitată $L_1=139,93$ km (8 orașe) și rețea extinsă $L_2=115,26$ km (70,32 km în orașe și 44,94 km în 6 comune); • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	2020-termen final/ POS Mediu BS BL

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

II.1.2.	<i>Executarea /reabilitarea /extinderea de rețele de alimentare cu apă în municipii și orașe</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de lucrări la rețele de alimentare cu apă noi în municipii și orașe; vezi și Anexa nr.1.3.1.; • Realizarea de lucrări reabilitare/extindere de rețele de alimentare cu apă; vezi și Anexa nr.1.3.2.; • Realizarea de lucrări de investiții în stații de tratare, stații de pompare, contorizare, branșare, sisteme de control, laboratoare de analiză, alte lucrări din domeniu; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	2020-termen final/ POS Mediu POR BS BL
II.1.3.	<i>Executarea /reabilitarea /extinderea de rețele de alimentare cu apă în comune</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de lucrări rețele de alimentare cu apă noi; vezi și Anexa nr.1.3.2.: <ul style="list-style-type: none"> ○ Rețele noi $L_1 \sim 500$ km, într-un număr min 35 comune; • Realizarea de lucrări reabilitare/extindere de rețele de alimentare cu apă; vezi și Anexa nr.1.3.2.: <ul style="list-style-type: none"> ○ Reabilitări rețele $L_2 = \text{min } 135$ km, într-un număr min 19 comune; ○ Extinderi rețele $L_3 = \text{min } 170$ km, într-un număr min 24 comune; • Realizarea de lucrări de investiții în stații de tratare, stații de pompare, rezervoare de înmagazinare, contorizare, branșare, sisteme de control, laboratoare de analiză, alte lucrări din domeniu, diverse dotări, etc; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	2020-termen final/ POS Mediu POR BS BL
II.1.4.	<i>Creșterea calității serviciilor de alimentare cu apă prestate de operatori</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de lucrări de investiții pentru asigurarea calității serviciilor de alimentare cu apă a populației; • Achiziționarea de echipamente și dotări pentru creșterea calității serviciilor de alimentare cu apă, realizarea lucrărilor de intervenții, sisteme de control, monitorizare etc.; • Măsuri/proiecte pentru asigurarea raportului optim calitate/cost al serviciilor de alimentare cu apă, etc.; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	2020-termen final/ POS Mediu POR BS BL
II.2.	Continuarea investițiilor pentru asigurarea epurării apelor uzate		
II.2.1.	<i>Realizarea Listei investițiilor prioritare cuprinse în Master-Planul Apă-Apă Uzată 2014-2020, aprobată prin HCJ nr.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de sisteme de canalizare ape uzate, astfel: <ul style="list-style-type: none"> ○ Lungime rețea înlocuită $L=104,48$ km în 8 orașe; ○ Lungime rețea extinsă $L=109,31$ km, din care $L_1=71,11$ km la orașe (8) și $L_2= 38,2$ km la comune (3); 	2020-termen final/ POS Mediu BS BL

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

	6/09.01.2015	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de stații pompare: 17 buc, din care: 7 în orașe (Caransebeș-5, Moldova Nouă-1, Anina-1) și 10 în comune (Teregova-4, Topleț-4, Mehadia-2); • Realizarea de stații epurare: 4 buc, din care 2 în orașe (Oțelu Roșu-L.E=6362, Moldova Nouă-L.E= 5989) și 2 în comune (Teregova-L.E=2669, Topleț -L.E=2725); • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	
II.2.2.	Executarea /reabilitarea /extinderea rețelelor de canalizare și executarea de stații de epurare noi în municipii și orașe	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de lucrări de înființare rețele de canalizare noi; vezi și Anexa nr.I.3.1.; • Realizarea de lucrări de reabilitare/extindere de rețele de canalizare apă uzată; vezi și Anexa nr.I.3.1.; • Realizarea de lucrări de investiții pentru construcția de stații de epurare, stații de pompare, bransamente, sisteme de monitorizare, alte lucrări din domeniu, diverse dotări, etc.; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	2020-termen final/ POS Mediu POR BS BL
II.2.3.	Executarea /reabilitarea /extinderea rețelelor de canalizare cu apă și executarea de stații de epurare în comune	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de lucrări pentru înființare rețele de canalizare noi (vezi și Anexa nr.I.3.2.): <ul style="list-style-type: none"> ○ Rețele noi $L_1 \sim 800$ km, într-un număr min 55 comune; • Realizarea de lucrări reabilitare/extindere de rețele de canalizare ape uzate (vezi și Anexa nr.I.3.2.): <ul style="list-style-type: none"> ○ Reabilitări rețele $L_2 = \text{min } 50$ km, într-un număr min 8 comune; ○ Extinderi rețele $L_3 = \text{min } 90$ km, într-un număr min 14 comune; • Realizarea de stații de epurare noi, peste 100 buc, într-un număr min de 78 localități; • Realizarea de lucrări de investiții în stații de pompare, bransamente, sisteme de monitorizare, alte lucrări din domeniu, diverse dotări, etc; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	2020-termen final/ POS Mediu POR BS BL
II.2.4.	Creșterea calității serviciilor de canalizare și epurare ape uzate prestate de operatori	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de lucrări de investiții pentru asigurarea calității serviciilor de epurare ape uzate prestate de către operatori populației; • Achiziționarea de echipamente și dotări pentru creșterea calității serviciilor de epurare ape uzate, realizarea lucrărilor de intervenții, sisteme de monitorizare etc.; • Măsuri/proiecte pentru asigurarea raportului optim calitate/cost al serviciilor de epurare ape uzate, etc.; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	2020-termen final/ POS Mediu POR BS BL

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

II.3.	Asigurarea gestionării durabile a deșeurilor		
II.3.1.	Măsurile pentru gestionarea durabilă a deșeurilor	<ul style="list-style-type: none"> Realizarea și îmbunătățirea infrastructurii de gestionare a deșeurilor; Încurajarea măsurilor de prevenire, reutilizare, reciclare, compostare, valorificare și în final eliminarea conformă a deșeurilor; Conștientizarea populației privind gestiunea deșeurilor (colectarea selectivă, reducerea generării de deșeuri, compostarea la sursă, valorificarea deșeurilor etc.); Întărirea sistemului de supraveghere, control și diversificarea măsurilor coercitive; Gestionarea deșeurilor voluminoase, din construcții și demolări; Gestionarea conform normelor a deșeurilor speciale (medicale, cadavre de animale, substanțe și ambalaje toxice, acumulatori auto, anvelope uzate, etc.); Achiziționarea de diverse dotări și echipamente necesare din domeniu; Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	Permanent; 2020- termen final/ POS Mediu POR BS BL
II.3.2.	Implementarea și funcționarea Sistemului integrat de gestionare a deșeurilor la nivel județean	<ul style="list-style-type: none"> Finalizarea depozitului conform de deșeuri Lupac; Funcționarea stațiilor de transfer: Oțelu Roșu, Bozovici și Pojejena; Reabilitarea stațiilor de transfer: Oravița și Băile Herculane; Extinderea colectării și transportul deșeurilor de pe raza întregului județ; Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	Tr IV 2015 Tr IV 2015 Tr IV 2015 Tr IV 2015/ POS Mediu POR BS BL
II.4.	Asigurarea alimentării cu energie electrică și iluminatului public al localităților		
II.4.1.	Asigurarea alimentării cu energie electrică a localităților	<ul style="list-style-type: none"> Realizarea de lucrări de introducere de rețele de energie electrică pe o lungime de minim 35 km în mediul rural (în minim 11 localități); vezi și Anexa nr. I.3.2.; Realizarea de lucrări de extindere a rețelei de energie electrică pe o lungime de peste 160 km în mediul urban; vezi și Anexa nr. I.3.1.) și pe o lungime de peste 100 km în mediul rural (în minim 17 comune); vezi și Anexa nr. I.3.2.; 	2020 –termen final POS Mediu POR BS BL

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> • Finanțarea și realizarea proiectelor depuse la <i>Programul Electricizarea 2009-2013</i> (pentru care există SF-uri): 3 proiecte din mediul urban pentru un număr de 68 gospodării și 11 proiecte din mediul rural pentru 267 gospodării; proiectele se află în jurizare la Ministerul Economiei; • Implementarea de sisteme de alimentare cu energie termică neconvențională pentru persoane fizice și juridice (peste 300 solicitări din partea persoanelor juridice și aproximativ 3600 solicitări ale persoanelor fizice; vezi și Anexa nr. I.3.1.); <ul style="list-style-type: none"> • Valorificarea potențialului eolian și hidrolic însemnat al județului, pentru realizarea de sisteme de alimentare cu energie verde, care implică costuri reduse de întreținere și operare, precum și fiabilitate înaltă a investițiilor cu energie neconvențională; • Achiziționări de echipamente, diverse dotări din domeniu; • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	
II.4.2.	<i>Asigurarea iluminatului public al localităților</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de lucrări de reabilitare pentru min 160 km rețele publice de iluminat în mediul urban (vezi și Anexa nr. I.3.1.) și peste 390 km în mediul rural; vezi și Anexa nr. I.3.2.); • Realizarea de lucrări de extindere pentru min 90 km rețele publice de iluminat în mediul urban (vezi și Anexa nr. I.3.1.) și peste 130 km în mediul rural; vezi și Anexa nr. I.3.2.; • Achiziționarea a peste 18800 corpuri de iluminat ecologice pentru mediul urban (vezi și Anexa nr. I.3.1.) și a peste 20000 corpuri de iluminat ecologice pentru mediul rural; vezi și Anexa nr. I.3.2.; • Realizarea de lucrări de introducere a iluminatului arhitectural în municipii/orașe/sate; • Achiziția altor echipamente, dotări din domeniu; • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	2020 –termen final POS Mediu POR BS BL
II.5.	Asigurarea sistemelor de încălzire cu energie termică și producerea de energie verde		
II.5.1.	<i>Asigurarea sistemelor de încălzire cu energie termică</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Achiziționarea și montarea de centrale termice pentru instituții publice din municipii, orașe și comune (peste 300 centrale termice la instituții publice din mediul rural; vezi și Anexa nr. I.3.2.); • Creșterea gradului de informare a autorităților publice locale, privind 	2020 –termen final POS Mediu POR BS

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<p>posibilitatea de accesare a programelor de finanțare europene și guvernamentale pentru implementarea de sisteme de alimentare cu energie termică;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Achiziționarea de echipamente și diverse dotări din domeniu; • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	BL
II.5.2.	<i>Asigurarea sistemelor de producerea de energie verde și aport energie termică</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Achiziționarea și montarea de panouri solare pentru aport energie termică apă caldă menajeră la instituții publice (peste 540 în mediul rural, vezi și Anexa nr.1.3.2.), agenți economici și persoane fizice; • Realizare de investiții (inițiative private și publice) pentru <i>sisteme de producere a energiei electrice din surse regenerabile</i>: <ul style="list-style-type: none"> ○ parcuri eoliene; ○ centrale electrice de mică putere (CHEMP): bazine râuri Sebeș Cerna, Rudăria etc, pâraiele Ramna, Belareca etc; ○ surse regenerabile solare: panouri fotovoltaice; • Realizare parc de panouri fotovoltaice Băile Herculane (platou Coronini); • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	2020 –termen final POS Mediu POR BS BL
II.6.	Creșterea calității serviciilor poștale, mass-media și comunicații		
II.6.1.	<i>Stimularea dezvoltării pieței serviciilor poștale</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea dreptului de acces la serviciul universal în sectorul serviciilor poștale; • Promovarea concurenței în domeniul serviciilor poștale; • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	2020 –termen final/ PO Competitivitate POCA BS BL
II.6.2.	<i>Promovarea intereselor utilizatorilor serviciilor poștale</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea calității și securității serviciilor poștale; • Informarea utilizatorilor; • Promovarea măsurilor de incluziune socială; • Asigurarea dreptului de acces la serviciile din sfera serviciului universal; • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	2020 –termen final/ PO Competitivitate POCA BS BL
II.6.3.	<i>Stimularea dezvoltării pieței serviciilor mass-media</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea concurenței în domeniul serviciilor mass-media; • Creșterea calității serviciilor mass-media; • Achiziția de echipamente, dotări specifice etc; • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	2020 –termen final/ POCA BS BL

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

<p>II.6.4.</p>	<p><i>Creșterea gradului de utilizare a tehnologiei informațiilor și comunicațiilor (TIC)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Creșterea gradului de utilizare a sistemelor e-guvernare la nivelul IV de sofisticare pentru cele 36 evenimente de viață (selectate în cadrul Strategiei Naționale Agenda Digitală pentru România);</i> • <i>Acoperirea zonelor rurale montane neacoperite, cu rețele de telecomunicații, necesare în special pentru situații de urgență, apel 112;</i> • <i>Asigurarea conectivității în bandă largă la viteze necesare pe întreg teritoriul județului;</i> • <i>Asigurarea cu personal calificat/ înalt calificat (necesar datorită migrației externe și intraregionale a personalului înalt calificat) prin măsuri de salarizare corespunzătoare, alte facilități etc;</i> • <i>Diminuarea discrepanțelor de dezvoltare în domeniul infrastructurii de comunicații între urban și rural;</i> • <i>Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu.</i> 	<p>2020 –termen final/ PO Competitivitate POCA BS BL</p>
----------------	---	--	--

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Axa prioritară III

Protecția mediului

Nr. Crt.	Priorități de dezvoltare	Operațiuni/Măsurile/Acțiuni	Termen/Sursă de finanțare
III.1.	<i>Îmbunătățirea calității mediului și protecția sănătății populației</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Gestionarea judicioasă a resurselor de apă: <ul style="list-style-type: none"> ○ ape de suprafață (cursuri de apă, lacuri etc); elaborare/implementare planuri de protecția surselor de apă pentru populație; implementarea de măsuri aferente județului Caraș-Severin din Planul de Management al Bazinului Hidrologic Banat faza II 2016-2020; ○ subterane; • Gestionarea judicioasă a resurselor de sol, etc.; • Prevenirea și diminuarea poluării apelor, aerului, solului, florei, faunei și așezărilor umane; • Monitorizarea factorilor de mediu aer, apă, sol; • Gestionarea deșeurilor conform cerințelor de mediu; • Reabilitarea și extinderea zonelor verzi în așezări urbane; • Implicarea autorităților locale în organizarea unor acțiuni periodice sau la nevoie privind salubritatea căilor de comunicații, cursurilor de apă, etc.; • Conștientizarea populației privind utilizarea rațională a resursei de apă; • Alte măsuri/ activități din domeniu; 	Permanent 2020 –termen final/ POS Mediu POR POCA BS BL
III.2.	<i>Gestionarea durabilă a deșeurilor</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Vezi cap.II.3.1.; 	Permanent 2020 –termen final/ POS Mediu POR POCA BS BL
III.3.	<i>Implementarea și funcționarea Sistemului integrat de gestionare a deșeurilor</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Vezi cap.II.3.1.; 	Trimestrul IV 2015 2020 –termen final/ POS Mediu POR

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

			POCA BS BL
III.4.	<i>Eliminarea/Diminuarea poluării atmosferei</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dotarea instalațiilor generatoare de poluare a aerului cu instalații de purificare conforme; • Stabilizarea haldelor industriale, iazurilor de decantare (Moldova Noua, Sasca Montană), haldelor miniere radioactive (Ciudanovița); • Monitorizarea calității aerului; • Reabilitarea infrastructurii rutiere urbane și rurale; • Diminuarea noxelor generate de traficul auto; • Promovarea transportului verde; • Extinderea transportului în comun; • Înființarea /extinderea perdelelor de protecție; • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	2020 –termen final/ POS Mediu POR POCA BS BL
III.5.	<i>Asigurarea sustenabilității serviciilor comunitare de utilități publice (de alimentare cu apă, canalizare și gestiunea deșeurilor, etc.)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Implicarea autorităților locale privind colectarea taxelor/tarifelor de la utilizatori casnici, instituții, agenți economici, etc.; • Stabilirea unor tarife/taxe justificate economic și din punct de vedere al suportabilității populației pentru serviciile de alimentare cu apă, canalizare și gestionare a deșeurilor; • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	Permanent
III.6.	<i>Gestionarea durabilă a ariilor naturale protejate</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Atribuirea în administrare/custodie a tuturor ariilor naturale protejate; • Managementul ecologic al ariilor protejate; • Exploatarea potențialului turistic al zonelor protejate; • Implementarea de proiecte privind îmbunătățirea sistemului de management al ariilor naturale protejate; • Implicarea administrațiilor publice locale, instituțiilor locale și regionale, a populației din zonă în managementul ariilor protejate; • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	Permanent 2020 –termen final/ POS Mediu POR POCA BS BL
III.7.	<i>Gestionarea factorilor de risc</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea, înregistrarea și evaluarea tipurilor de risc ce au legătură cu mediul natural și antropic; • Cartografierea zonelor de risc, elaborarea strategiilor de intervenție la nivel local și județean/regional; • Monitorizarea tipurilor de risc (inundații, alunecări de pământ, eșecul serviciilor publice de utilități, etc.); • Reabilitarea și extinderea sistemelor de protecție/apărare a zonelor locuite, căi de comunicații, terenuri agricole, etc. prin lucrări 	Permanent 2020 –termen final/ POS Mediu POR POCA BS BL

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<p>hidrotehnice adecvate (îndiguiri, apărare de maluri, lucrări de îmbunătățiri funciare, etc.);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de sisteme de comunicare eficiente în cazul producerii de fenomene neprevăzute; • Dotarea cu echipamente, utilaje și alte dotări corespunzătoare la nivelul instituțiilor cu atribuții în domeniu la nivel local și județean; • Prevenirea riscurilor naturale după caz; • Pregătirea/perfecționarea personalului cu atribuții în gestionarea situațiilor de risc; dotarea Inspecției Județene de Prevenire a Inspectoratului pentru Situații de Urgență "Semenic" cu mijloacele și materialele necesare pentru pregătirea de specialitate a primarilor, viceprimarilor, secretarilor și a altor persoane cu atribuții în domeniul prevenirii și gestionării situațiilor de urgență pentru asigurarea gradului de calificare necesar îndeplinirii atribuțiilor ce le revin în timp operativ și eficient; • Campanii de informare/conștientizare a comunităților din zone cu potențial de risc; • Înființarea unor puncte de lucru pentru ambulanțele SMURD, pentru reducerea costurilor de intervenție; • Campanii pentru dezvoltarea spiritului civic la nivelul populației active și pentru creșterea gradului de cunoaștere a măsurilor de prevenire și de a reacționa în situații de urgență; dotarea Inspecției Județene de Prevenire a Inspectoratului pentru Situații de Urgență "Semenic" cu mijloacele și materialele necesare în vederea realizării activităților de informare preventivă a situațiilor de urgență; desfășurarea de activități de informare preventivă cu copii, elevi, studenți, presonal didactic etc, precum și cu personalul de la nivelul Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență de la nivelul localităților; • Achiziționarea de tehnologie performantă pentru comunicație și intervenție în situații de urgență; • Măsuri pentru asigurarea cu personal calificat la nivelul cerințelor din domeniu; • Măsuri pentru dotarea parcului de autospeciale de intervenție corespunzător cerințelor actuale de intervenție:<ul style="list-style-type: none"> ○ tehnică grea, ○ autoscări pentru lucru la înălțime,	
--	--	--	--

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> ○ șenilate pentru teren muntos, ○ mijloace specifice pentru stins incendiile de pădure, ○ echipamente de protecție specifice reliefului județului etc; • Achiziția de echipamente și dotări pentru reparații auto, înlocuire de piese defecte, informatică, birotică, echipamente de protecție specifică etc; • Înființarea de noi subunități de intervenție (în prezent, raza medie a raioanelor de intervenție depășește 30 de km); • Derularea de cursuri de pregătire pentru echipa de scafandri; • Investiții pentru amenajarea și dotarea spațiilor alocate echipajelor SMURD pentru a corespunde condițiilor de funcționare conform dispozițiilor și normativelor legale în vigoare; • Amenajarea și dotarea corespunzătoare a spațiilor pentru Centrul Județean de Coordonare și Conducere a Intervenției (cu sălile necesare: Sala CJSU, Sala grup suport tehnic, Birou comandă, Sală operații, Dispecerat, Logistică și Evacuare, Secretariatul tehnic permanent, Comunicații și informatică, Sala server); (în prezent doar Sala server și Dispeceratul sunt create, celelalte activități sunt comasate într-o sală a Centrului operațional al ISU); • Achiziționarea de tehnică pentru comunicații și intervenție în situații de urgență; acoperirea cu rețele de comunicații a tuturor zonelor greu accesibile ale județului; achiziția de tehnologie performantă pentru comunicație în situații de urgență pentru cele 77 Comitete Locale pentru Situații de Urgență și Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență și a Comitetului Județean pentru Situații de Urgență; Achiziționarea de dotări cu tehnică de intervenție pe categorii de riscuri la nivelul localităților; • Achiziționarea de mijloace și materiale necesare activităților de informare preventivă și pregătire a populației în domeniul situațiilor de urgență; • Achiziționarea unui sistem de înștiințare-alarmare electronic performant centralizat la nivel de județ la nivel județean, cu centralizare în punctul de comandă al Centrului Operativ Județean pentru Situații de Urgență, pentru luarea măsurilor ce se impun în caz de situație de urgență la toate cele 77 UAT (exemplu: în caz de cutremur, alunecări de teren sau/și inundații produse de avarii la construcțiile hidrotehnice, revărsări de râuri, pâraie, scurgeri de pe 	
--	--	--	--

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<p>versanți etc);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formarea unor echipe de alpiniști și achiziția de mijloace de deplasare în teren muntos la toate subunitățile de intervenție; • Realizarea de acțiuni de intervenție rapidă pentru stoparea fenomenelor de deteriorare a stării de conservare a ecosistemelor de pădure și de zone expuse riscului la incendii, prin crearea unui sistem județean de monitorizare a ecosistemelor de pădure și de zone expuse riscului la incendii; achiziția de echipamente și dotări (exemplu: camere de monitorizare/supraveghere a ecosistemelor fiind sensibile la semnalarea focului și fumului alertează operatorul de la centrul de comandă), alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; • Achiziția de dotări cu tehnică de intervenție performantă și echipamente pentru stins incendii pentru min 72 de localități; • Achiziția de dotări cu tehnică de intervenție performantă și echipamente pentru evacuarea apei în caz de inundații: <ul style="list-style-type: none"> ○ autospeciale de evacuare a apei, ○ motopompe de evacuare a apei pentru Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență al celor 77 UAT, ○ bărci de intervenție și pompe de capacitate mari pentru evacuarea apei, pentru min. 40 Servicii Voluntare pentru Situații de Urgență, ○ alte dotări; • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu. 	
--	--	--	--

Axa prioritară IV

Dezvoltarea mediului de afaceri

Nr. Crt.	Priorități de dezvoltare	Operațiuni/Măsurile/Acțiuni	Termen/Sursă de finanțare
IV.1.	<p><i>Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor;</i> <i>Dezvoltarea și diversificarea oportunităților economice</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sprijin pentru dezvoltarea competitivității IMM-urilor locale: implementarea standardelor, accesul pe noi piețe etc.; • Diversificarea gamei produselor/serviciilor întreprinderilor și orientarea spre produse/servicii cu valoare adăugată ridicată; • Sprijin pentru accesul la consultanță al IMM-urilor; • Înființarea/dezvoltarea de capacități de producție/servicii; • Realizarea de investiții în echipamente, mașini, utilaje, dotări, tehnologie performantă pentru întreprinderile din județ; • Diversificarea activităților economice, în special în zonele în care se înregistrează disparități de dezvoltare, ce riscă să fie decuplate de la viața economică a județului; • Facilitarea dezvoltării de noi activități economice prin măsuri de susținere a antreprenoriatului și sprijin pentru start-up-uri; • Sprijin pentru marketingul produselor locale; crearea de branduri locale în domeniul produselor/serviciilor; dezvoltarea pieței produselor/serviciilor tradiționale locale; • Dezvoltarea de sectoare de nișă noi; • Sprijinirea creerii de fonduri de investiții și fonduri de capital de risc regional; • Formarea de clustere; • Creșterea valorii adăugate a producției existente în cadrul sectoarelor tradiționale în care există avantaje competitive: industria agroalimentară apicultură, turism, materiale de construcții, lemn etc.; • Promovarea și atragerea de investiții străine directe (ISD) prin acordarea de facilități logistice (terenuri, spații, acces la utilități, infrastructură de telecomunicații, dotări diverse, etc), facilități fiscale, forță de muncă calificată, alte servicii ,etc; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p>Permanent 2020 – termen final/ PO Competitivitate POR POCU Program de cooperare RO-SE BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

IV.2.	<i>Sprrijinirea structurilor și serviciilor suport pentru afaceri</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea de noi infrastructuri de afaceri specializate (parcuri tehnologice, centre de afaceri ,etc); • Dezvoltarea unei oferte integrate de structuri suport și servicii pentru afaceri; • Rețea vastă de incubatoare de afaceri: spații de lucru, servicii instruire noi antreprenori, sisteme de finanțare prin capital de risc, etc; • Acces bun la tehnologii și servicii TIC moderne; • Dezvoltarea de noi servicii suport pentru afaceri: analiză tehnologică și de piață, sisteme de transfer tehnologic (căutare parteneri, evaluare proiect, facilitare relație cu Universitatea ,etc), servicii oferite de centrele dezvoltare inovare (CDI), alte servicii; • Încurajarea cooperării în rețea; • Oferirea unor stimulente de natură financiară pentru localizarea firmelor; • Alte măsuri/activități-proiecte în domeniu; 	<p align="center">Permanent 2020 – termen final/ PO Competitivitate POR POCU Program de cooperare RO-SE BS BL</p>
IV.3.	<i>Dezvoltarea unei economii dinamice bazate pe creșterea productivității</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Măsuri pentru creșterea ratei de ocupare (număr persoane ocupate); • Măsuri pentru creșterea nivelului productivității; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p align="center">Permanent 2020 – termen final/ PO Competitivitate POR POCU Program de cooperare RO-SE BS BL</p>
IV.4.	<i>Creșterea nivelului de calificare/recalificare al persoanelor</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Măsuri pentru îmbunătățirea abilităților persoanelor ocupate; • Măsuri pentru orientare/consiliere/calificare persoane fără calificare; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p align="center">Permanent 2020 – termen final/ POCU POR POCU Program de cooperare RO-SE BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

IV.5.	<i>Creșterea rolului cercetării/dezvoltării</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea investițiilor în cercetare și dezvoltare a întreprinderilor, în special IMM-urilor; • Valorificarea brevetelor de invenții în produse/servicii noi sau îmbunătățite; • Dezvoltarea colaborării dintre IMM-uri și instituțiile de cercetare /dezvoltare și Universitatea Eftimie Murgu din Reșița; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	Permanent 2020 – termen final/ PO Competitivitate POR POCU Program de cooperare RO-SE BS BL
IV.6.	<i>Dezvoltarea spiritului antreprenorial al tinerilor</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Sprijinirea înființării/dezvoltării SRL-D-urilor; • Înființarea/dezvoltarea firme de către întreprinzători tineri în întreg județul; • Inițierea/dezvoltarea de cursuri în domeniul afacerilor pentru potențiali tineri întreprinzători (elevi, studenți etc); • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	Permanent 2020 – termen final/ PO Competitivitate POR POCU Program de cooperare RO-SE BS BL
IV.7.	<i>Diminuarea disparităților de dezvoltare interjudețene</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Relansarea economico-socială a centrelor urbane în declin; • Creșterea calității spațiului urban prin utilizarea terenurilor degradate; • Creșterea calității serviciilor publice; • Valorificarea potențialului local natural nevalorificat, dezvoltarea de activități tradiționale; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	Permanent 2020 – termen final/ PO Competitivitate POR POCU Program de cooperare RO-SE BS BL
IV.8.	<i>Îmbunătățirea capacității regionale de dezvoltare</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea de capacități și mecanisme care să sprijine sistemul local, județean și regional de intervenții integrate (exemplu: centre de colectare și depozitare produse agricole: fructe, legume, lapte etc); • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	Permanent 2020 – termen final/ PO Competitivitate POR Program de cooperare RO-SE BS BL

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

IV.9.	<i>Promovarea creșterii sustenabile prin sprijinirea tranziției către o economie verde în vederea adaptării la schimbările climatice</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Valorificarea locala a resurselor regenerabile în vederea creerii de energie sau suplimentarea energiei produse din surse convenționale; utilizarea acesteia în vederea reducerii costurilor, stimulării activității economice și turistice, creșterii nivelului de trai ,etc; • Elaborarea de planuri de regenerare urbana; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p align="center">Permanent 2020 – termen final/ PO Competitivitate POR Program de cooperare RO-SE BS BL</p>
IV.10.	<i>Reabilitarea siturilor industriale poluante și abandonate și a terenurilor nefolosite</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Curățarea suprafețelor sit-urilor industriale poluate și neutilizate și îmbunătățirea terenurilor; • Demolarea clădirilor și nivelarea terenurilor; • Crearea/reabilitarea/extinderea clădirilor pentru activități de producție, prestări servicii și adiacente; • Crearea/reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii de utilități publice (rețele de alimentare cu apă, gaze naturale, electricitate, rețele de canalizare); • Realizarea de rețele de broadband; • Alte activități adiacente pentru reabilitarea sit-urilor industriale și pregătirea pentru noi activități economice; • Înființarea de drumuri de acces; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p align="center">Permanent 2020 – termen final/ PO Competitivitate POR Program de cooperare RO-SE BS BL</p>
IV.11.	<i>Îmbunătățirea infrastructurii de telecomunicații, valorificarea potențialului TIC</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea infrastructurii în bandă largă și a accesului la Internet; • Dezvoltarea rețelelor de internet de bandă largă, cu precădere în zonele rurale, anumite zone urbane și în zonele greu accesibile; • Dezvoltarea de aplicații de tip: e-guvernare, e-sănătate, e-educație; • Dezvoltarea de aplicații specifice pentru sectorul IMM-urilor; • Sprijinirea cercetării în domeniul activităților de standardizare din domeniul interoperabilității, domeniul securității serviciilor ,etc; • Promovarea parteneriatelor public-privat în domeniul TIC; • Dezvoltarea de noi infrastructuri din domeniul TIC; • Sprijinirea utilizării TIC pentru dezvoltarea afacerilor, în special a cadrului de derulare a comerțului electronic; • Măsuri pentru "alfabetizarea digitală"; • Achiziționarea de aplicații software și licențe software specifice; • Implementarea soluțiilor de semnătură și plată electronică; • Construire rețele LAN (în interiorul clădirii); 	<p align="center">Permanent 2020 – termen final/ PO Competitivitate POR POCU Program de cooperare RO-SE BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea bazelor de date, realizare de WebSite-uri; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu;	
--	--	---	--

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Axa prioritară V

Dezvoltarea durabilă a turismului

Nr. Crt.	Priorități de dezvoltare	Operațiuni/Măsurile/Acțiuni	Termen/Sursă de finanțare
V.1.	<i>Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice de cazare și a infrastructurii de agrement, în scopul îmbunătățirii și diversificării ofertei de servicii turistice</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea infrastructurii rutiere județene și comunale cu păstrarea specificului (vechile drumuri montane pietruite), vezi cap.I.3.1-I.3.4.); • Dezvoltarea infrastructurii turistice de cazare noi, baze și facilități de agrement și servicii conexe la standarde europene, în zonele unde lipsește (motel, pensiune, camping, restaurant, etc.); • Reabilitarea spațiilor de cazare vechi, slab dotate și învechite la standarde europene; • Realizarea de investiții pentru achiziționarea de echipamente, utilaje, dotări etc. pentru dezvoltarea infrastructurii turistice și a infrastructurii conexe; • Amenajarea de spații de parcare și alte facilități aferente spațiilor de cazare; • Dezvoltarea de baze de agrement și alte facilități de agrement pentru turism; • Refacerea infrastructurii taberelor existente în județ; • Refacerea și amenajarea marcajelor, a panourilor turistice, a refugiilor alpine; • Refacerea și amenajarea zonelor de agrement (terenuri de sport, piste pentru role, skateboard, piste de biciclete și karting, etc); • Deschiderea/activarea centrelor locale de informare turistică existente din județ; • Modernizarea Serviciului salvamont, prin realizarea de investiții adecvate; dezvoltarea punctelor salvamont în întreg județul; • Dezvoltarea Serviciului salvamont prin alocarea de resurse umane, alte resurse materiale, financiare pentru operaționalizare etc; • Implementarea unui sistem de rezervări online; integrarea structurilor de cazare în cadrul unor agenții mari de promovare a ofertei turistice din mediul virtual; • Promovarea ofertei turistice în cadrul unor mari operatori din turism; participarea la târguri, manifestări expoziționale etc; • Oferirea de servicii de consultanță pentru firmele care activează în 	Permanent 2020 –termen final/ POR POCU PNDR Program de cooperare RO-SE BS BL

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<p>domeniul turismului;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprijinirea firmelor din domeniul turismului pentru obținerea certificatelor de calitate; • Oferirea de facilități investitorilor din turism; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	
V.2.	<i>Creșterea calității serviciilor în turism</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea calității învățământului de specialitate din școlile/liceele/facultățile de profil printr-o mai bună legătură/corelare cu mediul economic (parteneriate reale cu firmele HoReCa, alte firme din țară și străinătate); formarea profesională a resurselor umane din domeniul turismului prin adaptarea învățământului la exigențele U.E.; • Adaptarea curriculei din școlile de meserii, dar și din liceele economice cu (care au și profil turistic) la noile cerințe de pe piața forței de muncă din domeniul turismului; • Organizarea unor cursuri de calificare/recalificare pentru persoanele angajate/interesate de domeniul HoReCa, alte domenii; • Organizarea unor cursuri de atestare a localnicilor ca ghizi turistici locali; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p>Permanent 2020 –termen final/ POR POCU PNDR Program de cooperare RO-SE BS BL</p>
V.3.	<i>Refacerea unei culturi a turismului și drumeției în rândul populației</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Campanii de conștientizare și educare adresate populației, tinerilor, elevilor etc; • Stabilirea unei curricule pe această temă și implementarea acesteia în școli și licee în cadrul orelor de biologie, geografie, educație civică, dirigenție / materie opțională etc; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p>Permanent 2020 –termen final/ POR POCU Program de cooperare RO-SE BS BL</p>
V.4.	<i>Conștientizarea și educația populației asupra valorilor naturale și culturale</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizare de campanii de informare pentru conștientizarea și educația populației asupra valorilor naturale și culturale ale județului; • Cooperare cu agenții de turism pentru conștientizarea asupra principiilor unui turism responsabil și bazat pe durabilitate; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p>Permanent 2020 –termen final/ POR POCU Program de cooperare RO-SE BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

<p>V.5.</p>	<p><i>Dezvoltarea și modernizarea sectoarelor turistice cu potențial ridicat</i></p>		
<p>V.5.1.</p>	<p><i>Susținerea dezvoltării turismului ecologic și turismului activ, bazat pe arealele protejate</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Implicarea tuturor factorilor de decizie și factorilor locali în susținerea ecoturismului și a turismului activ, județul Caraș-Severin putând deveni din acest punct de vedere motorul Regiunii Vest și un model la nivel național; • Analiza ecosistemelor din zonele protejate și identificarea posibilităților de dezvoltare a turismului ecologic; realizarea de calendare de promovare a turismului ecologic pe baza ritmurilor ecosistemului natural; • Refacerea și dezvoltarea unui sistem de trasee/poteci în întreg județul, care să pună în valoare principalele obiective naturale și să lege zonele urbane de mediul natural; • Realizarea de trasee velo care să împânzească județul și conectarea acestora la rutele velo naționale și internaționale; • Sprijinirea activităților sportive (piste de cățărare, piste de ciclism, mountain-bike etc); • Realizarea de parteneriate interjudețene și internaționale de protejare și promovare turistică a zonelor protejate; • Transformarea județului într-un județ pilot în implementarea strategiei ecoturistice a României; • Valorificarea la maximum la nivel de județ, regiune și Banat istoric, a biodiversității, a „coridoarele ecologice de conectivitate”, inclusiv dezvoltarea turismului pe domenii de nișă precum “sălbăticia”; • Punerea în valoare a Dunării, ca pol european de interes și promovarea unui turism durabil în zona Clisura Dunării; • Realizarea de investiții în domeniul turismului ecologic și turismului activ; • Achiziționarea de echipamente, utilaje, dotări etc în domeniul turismului ecologic și turismului activ; • Dezvoltarea infrastructurii pentru facilitarea desfășurării activității turistice: sisteme de semnalizare a traseelor turistice, panouri de atenționare, popasuri, pavilioane/faleză de observare, refugii animale, refugii pentru turiști, sisteme de alertare a situațiilor de urgență, accidente, alunecări de teren, inundații, incendii etc; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p>Permanent 2020 –termen final/ POR POCU PNDR Program de cooperare RO-SE BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

V.5.2.	<i>Dezvoltarea turismului balnear și de wellness</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Valorificarea acestui atu al județului și regiunii: turismului balnear și revitalizarea vechilor stațiuni/zone balneare; • Specializarea facilităților de tratament balnear pe prevenire și terapii anti-îmbătrânire și completarea ofertei prin controale medicale generale, chirurgie estetică cu lumină, program anti-fumat, tratament anti-alcool, programe de slăbire, etc; • Promovarea stațiunilor ca destinații turistice medicale transfrontaliere, prin proiectarea de produse turistice personalizate (terapii anti-îmbătrânire ce vizează în principal persoanele în vârstă etc); • Reabilitarea patrimoniului istoric (vezi cap. IX.1.); • Dezvoltarea peisajului comun și regulamentul de planificare arhitecturală pentru stațiunile balneare; • Crearea unui centru pilot de geo-terapie la Băile Herculane, care să promoveze standarde ridicate și soluții inovatoare pentru programe anti-îmbătrânire și turism medical; • Realizarea de investiții în domeniul turismului balnear și de wellness; • Achiziționarea de echipamente, utilaje, dotări etc în domeniul turismului balnear și de wellness; • Susținerea unor orașe: Băile Herculane, Oravița, Anina etc pentru a redeveni destinații în turismul de sănătate prin revigorarea trecutului balnear (exemplu Oravița: Băile Kneibl, Sanatoriul Marila, Clinica Slatina Nera, ștrandul termal etc); • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p align="center">Permanent 2020 –termen final/ POR POCU PNDR Program de cooperare RO-SE BS BL</p>
V.5.3.	<i>Dezvoltarea turismului rural, urban, de agrement, cultural și de tip MICE (meeting, incentive, congress, exhibition)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Sprijinirea asociațiilor familiale, proprietarilor de pensiune și microintreprinderi pentru a oferi diverse produse și servicii care promovează specificul zonei (atelieri de recondiționat mobilier vechi, ateliere de punere în valoare a costumelor populare etc); • Organizarea unor campanii și acțiuni de promovare a agroturismului, a turismului rural și a antreprenoriatului rural; • Măsuri pentru valorificarea oportunităților și programelor de finanțare acordate turismului rural; • Măsuri pentru simplificarea documentației laborioase și modului greoi de implementare a proiectelor de finanțare (numeroase controale, clarificări, corecții) pentru încurajarea potențialilor beneficiari să nu renunțe la aceste fonduri; • Plasarea industriei turismului și managementul evenimentelor în centrul 	<p align="center">Permanent 2020 –termen final/ POR POCU PNDR Program de cooperare RO-SE BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<p>strategiei de turism în principalele zone urbane (cele două municipii, Băile Herculane etc) și susținerea de investiții în turismul urban, de agrement, cultural și de întâlniri și evenimente profesionale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Înființarea de centre multifuncționale pentru activități sportive, afaceri și evenimente culturale; • Organizarea de întâlniri și evenimente profesionale; • Corelarea unei viziuni orientată spre evenimente cu o strategie culturală coerentă; • Valorizarea patrimoniului industrial prin atragerea unor investiții (din bugete locale și naționale, proiecte de reabilitare/punere în valoare/includere în diverse circuite tematice prin finanțări din fonduri europene sau internaționale) care să vizeze direct ansamblurile arhitecturale, clădirile industriale, furnalele, minele, infrastructura feroviară, sistemul hidroenergetic, etc; • Valorificarea oportunităților oferite de spațiul rural bănățean (evenimente, oferta culturală, diversitate culinară, etc.); • Revigorarea zonelor viticole de la Tirol și Belobreșca și renașterea turismului rural din județ; • Realizarea de investiții în domeniul turismului urban, rural, de agrement, cultural și de tip MICE; • Achiziționarea de echipamente, utilaje, dotări etc în domeniul turismului urban, rural, de agrement, cultural și de tip MICE; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	
V.5.4.	<i>Conservarea și îmbunătățirea atât a mediului natural, cât și a mediului construit</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Cooperare cu autorități locale și regionale, tour-operatori, instituții publice, administrații de arii protejate în vederea realizării de proiecte de investiții în mediul natural și în mediul construit, pentru realizarea unei dezvoltări turistice durabile; • Valorificarea locală a resurselor pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile; • Promovarea conceptului de turism responsabil prin campanii de informare, întâlniri, conferințe etc; • Achiziționarea de echipamente, utilaje, dotări etc pentru îmbunătățirea atât a mediului natural, cât și construit; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p>Permanent 2020 –termen final/ POR POCU PNDR Program de cooperare RO-SE BS BL</p>
V.5.5.	<i>Crearea unei identități culturale,</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Măsuri pentru promovarea evenimentelor culturale tradiționale; • Măsuri pentru menținerea tradițiilor și obiceiurilor prin susținerea și 	<p>Permanent 2020 –termen final/</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

	<i>atât la nivel local, cât și regional</i>	<p>implicarea autorităților locale;</p> <ul style="list-style-type: none"> Realizarea de investiții pentru crearea unei identități culturale, atât la nivel local, cât și regional; Achiziționarea de echipamente, utilaje, dotări etc; Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p>POR POCU PNDR Program de cooperare RO-SE BS BL</p>
V.6.	<i>Crearea de noi locuri de muncă prin dezvoltarea activităților turistice</i>	<ul style="list-style-type: none"> Înființarea de centre de comercializare a unor produse tradiționale, în punctele cu flux mare de turiști; Implicarea localnicilor în diferite programe turistice; Organizarea unor centre pentru dezvoltarea resurselor umane în domeniu (cursuri de atestare a localnicilor ca ghizi turistici locali, administrator de pensiune, ospătar, bucătar, chelner de evenimente, cameristă, lucrător comercial, transport persoane etc); Realizarea de investiții în domeniul dezvoltării activităților turistice pentru crearea de noi locuri de muncă; Achiziționarea de echipamente, utilaje, dotări etc; Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p>Permanent 2020 –termen final/ POR POCU PNDR Program de cooperare RO-SE BS BL</p>
V.7.	<i>Creșterea numărului de vizitatori și a veniturilor în economia locală și regională</i>	<ul style="list-style-type: none"> Asigurarea unei infrastructuri adecvate pentru diverse tipuri de turism (cicloturism, echitație, drumeție, observare de floră și faună, rafting, canyoning, speoturism etc); realizarea de investiții pentru dezvoltarea infrastructurii turistice etc; Promovarea programelor turistice; Achiziționarea de echipamente, utilaje, dotări etc; Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p>Permanent 2020 –termen final/ POR POCU PNDR Program de cooperare RO-SE BS BL</p>
V.8.	<i>Îmbunătățirea calității vieții localnicilor prin dezvoltarea turismului</i>	<ul style="list-style-type: none"> Realizarea căilor de acces pentru comunitățile izolate (vezi cap.I.3.5.); Dezvoltarea de microferme pentru susținerea agroturismului; Realizarea de investiții pentru dezvoltarea turismului; Achiziționarea de echipamente, utilaje, dotări etc; Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p>Permanent 2020 –termen final/ POR POCU PNDR Program de cooperare RO-SE BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

V.9.	<i>Formularea/dezvoltarea unei oferte turistice integrate în județul Caraș-Severin</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Stimularea tour-operatorilor să dezvolte pachete turistice în județul Caraș-Severin; • Realizarea de <i>pachete turistice integrate</i> pe tipuri de turism, de către firmele din domeniu, care se adresează grupurilor restrânse de turiști, pe categorii: familii, tineri, vârstnici etc, din țară și din străinătate; • Activități de modernizare, diversificare a ofertei turistice; • Colaborarea tour-operatorilor din județul Caraș-Severin cu tour-operatori din Republica Serbia pentru dezvoltarea de produse turistice comune; • Crearea de <i>pachete turistice integrate</i> pentru practicarea diferitelor forme de turism din județ; • Dezvoltarea nișelor de turism care prezintă avantaje comparative cu potențial mare de dezvoltare; • Campanii de promovare a pachetelor turistice, inclusiv a pachetelor turistice integrate în țară și în străinătate; • Realizarea de investiții pentru dezvoltarea turismului; • Achiziționarea de echipamente, utilaje, dotări etc; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p align="center">Permanent 2020 –termen final/ POR POCU PNDR Program de cooperare RO-SE BS BL</p>
V.10.	<i>Campanii de promovare a județului Caraș-Severin la nivel intern si internațional</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de campanii promoționale (materiale promoționale, inclusiv în limbi de circulație internațională privind atracțiile turistice și tipurile de turism ce se pot practica, inclusiv turismul de nișă din județul Caraș-Severin, realizare site-uri de promovare etc); • Participarea la târguri de turism interne și internaționale; • Înființarea/funcționarea unei organizații regionale de turism; • Întărirea colaborării agenților economici locali din domeniul turismului cu operatorii de turism din țară; • Alte activități de promovare a ofertei turistice; • Achiziționarea de echipamente, utilaje, dotări etc; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p align="center">Permanent 2020 –termen final/ POR POCU PNDR Program de cooperare RO-SE BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Axa prioritară VI

Dezvoltare urbană

Nr. Crt.	Priorități de dezvoltare	Operațiuni/Măsurile/Acțiuni	Termen/ Sursă de finanțare
VI.1.	Valorificarea specificului local al comunităților urbane		
VI.1.1.	<i>Dezvoltare urbană integrată</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Reactualizarea Planurilor Urbanistice Generale; • Angajarea/instruirea de specialiști pe domeniul arhitecturii urbane și planificarea spațiului teritorial; • Accesibilitatea mediului fizic pentru persoanele cu dizabilități; • Reducerea timpilor de deplasare prin crearea culoarelor speciale pentru transportul în comun (gradul de confort și siguranță a deplasărilor); • Promovarea sistemelor de transport durabil, eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurii de transport; • Dezvoltarea unui sistem de "prioritate" în trafic (semafoare, intersecții, sensuri giratorii etc) în favoarea transportului public; • Crearea unor facilități de parcare în gări și puncte centrale din orașe; • Modernizarea și extinderea rețelelor de piste de biciclete; • Promovarea tipurilor de transport ecologice prin oferirea de anumite facilități; • Construirea/amenajarea unor spații de parcare; • Amenajare locuri de joacă; • Amenajare treceri de pietoni; • Amenajări stații de așteptare, realizarea de programe de securizare și montare camere video; • Crearea /reabilitarea /extinderea zonelor pietonale; • Elaborarea și respectarea <i>documentațiilor de urbanism</i>; • Realizarea cadastrului imobiliar/edilitar; • Elaborarea documentațiilor de urbanism pentru corelarea deținătorilor de utilități cu extinderile de dezvoltare; • Consultări publice cu cetățenii despre imaginea localităților acestora; • Inventarierea clădirilor istorice și restaurarea acestora; 	<p align="center">Permanent 2020 –termen final/ POR Program de cooperare RO-SE BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> • Sprijinirea proprietarilor pentru reabilitarea monumentelor istorice / ansamblurilor urbane de mare valoare; • Promovarea unui sistem de taxare pe baza unui raport optim calitate preț al serviciilor oferite; • Realizarea/actualizarea de studii în domeniu; • Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor locale; vezi și cap.V.5.3.; • Valorificarea oportunităților de dezvoltare locală; • Înființare/dezvoltare centre de informare și promovare turistică; • Înființarea de centre pentru tineret; • Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă; • Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei; • Realizarea de investiții în domeniul dezvoltării urbane etc; • Achiziționarea de echipamente, utilaje, dotări etc în domeniul dezvoltării urbane; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	
VI.1.2.	<i>Creșterea calității spațiului urban</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Măsuri pentru utilizarea terenurilor degradate, abandonate etc; • Măsuri pentru valorificarea potențialului turistic; • Măsuri pentru creșterea calității serviciilor publice; • Dezvoltarea peisajului comun și aplicarea regulamentului de planificare arhitecturală în special pentru stațiunile montane și balneare; • Măsuri pentru stoparea exploatării exagerate a fondului forestier cu repercursiuni asupra calității mediului; • Măsuri coercitive pentru stoparea degradării mediului și a activităților antropice; • Creșterea suprafeței parcurilor amenajate din zonele urbane; • Realizarea de investiții juxtapuse corelate (ex. drum-rețele edilitare în intravilane); • Realizarea de intravilane cu viziune, justificate urbanistic; • Elaborarea de reglementări specifice, clare pentru zone istorice; • Elaborarea de documentații PUZ pentru zone de dezvoltare și nu doar pentru o investiție; • Clarificarea de către autoritățile locale a situației juridice a unor terenuri urbane, valoroase, care au fost trecute din domeniul public în domeniul privat al societăților industriale care au dispărut; 	<p align="center">Permanent 2020 –termen final/ POR POIM Program de cooperare RO-SE BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> • Corelarea dezvoltării (durabile) cu tendința de preservare a zonelor asupra cărora s-a instituit un regim de protecție; • Măsuri pentru finalizarea investițiilor mai vechi sau recente nefinalizate (Moldova Nouă, Reșița, etc); • Urmărirea termenelor de valabilitate a documentațiilor de urbanism; • Măsuri pentru valorificarea arhitecturii tradiționale și a valorilor locale; • Măsuri pentru amplasarea rețelelor aeriene pentru păstrarea calității mediului construit; • Măsuri pentru schimbarea mentalității autorităților locale, și a cetățenilor, legată de spațiul public; • Realizarea de investiții pentru dotări edilitare; vezi și cap.II; • Realizarea de incineratoare de deșeuri (Caransebeș etc) și producție de combustibili solizi; • Masuri de reducerea poluării prin plantarea de perdele de protecție forestiere; • Elaborarea de strategii de dezvoltare a spațiilor verzi în noua concepție peisagistică și de planuri de acțiune privind conservarea și dezvoltarea spațiilor verzi urbane; • Măsuri pentru construirea/reabilitarea de străzi orășenești; vezi și cap.I.3.6, I.3.7.; • Realizarea de investiții pentru creșterea calității spațiului urban etc; • Achiziționarea de echipamente, utilaje, dotări etc pentru creșterea calității spațiului urban; • Realizarea/actualizarea de studii în domeniu; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	
VI.2.	<i>Creșterea eficienței energetice în clădirile publice și rezidențiale</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitarea /eficientizarea termică si de iluminat inteligent a clădirilor precum și a sistemelor de alimentare cu căldură și apă caldă menajeră prin acțiuni de: anvelopare/reabilitare, sisteme de izolații, etanșeizare, iluminat eficient (exemplu LED), introducerea sistemelor de ventilație, contorizare și management al energiei etc; • Implementarea de sisteme inteligente de monitorizare și control a energiei consumate, introducerea sistemelor de contorizare individuale etc; • Acoperirea cu verdeață a acoperișurilor, teraselor etc; • Acțiuni de regenerare urbană punctuală a unor cartiere prin eficientizare energetică; 	<p align="center">Permanent 2020 –termen final/ POR POIM Program de cooperare RO-SE BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de parcuri fotovoltaice în parteneriat public-privat, • Acțiuni de testare pilot a soluțiilor eficienței energetice pe diferite tipuri de clădiri; • Campanii de promovare a eficienței energetice și a soluțiilor de succes în rândul asociațiilor de locatari pentru informarea și conștientizarea beneficiilor; • Premiarea directă a soluțiilor și tehnologiilor inovative elaborate la nivel local de eficientizare energetică; • Realizarea sisteme de iluminat public în sistem inteligent (re tehnologizarea și automatizarea reducerii fluxului lumino și consumului energetic); • Promovarea programelor de finanțare/stimulare a procesului de reabilitare și eficientizare energetică a clădirilor; • Elaborarea de planuri de regenerare urbană prin eficientizare energetică; • Elaborarea de curricule în rândul învățământului profesional și universitar axate pe eficiență energetică, eco-design și regenerare urbană; • Implementarea sistemelor de etichetare ecologică a clădirilor și a sistemelor de evaluare a nivelului de eficiență energetică – sustenabilitate a clădirilor; • Realizarea de investiții pentru creșterea eficienței energetice în clădirile publice și rezidențiale etc; • Achiziționarea de echipamente, utilaje, dotări etc pentru creșterea eficienței energetice în clădirile publice și rezidențiale ; • Realizarea/actualizarea de studii în domeniu; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	
VI.3.	<p><i>Valorificarea resurselor pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Valorificarea locală a resurselor pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile; • Elaborarea de planuri de regenerare urbană și valorificare turistică prin utilizarea energiilor regenerabile; • Realizarea de investiții pentru valorificarea resurselor pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile etc; • Achiziționarea de echipamente, utilaje, dotări etc pentru valorificarea resurselor pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile; • Realizarea/actualizarea de studii în domeniu; 	<p align="center">Permanent 2020 –termen final/ POR POIM Program de cooperare RO-SE BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

VI.4.	<i>Management previzional și proactiv al situațiilor de risc</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; • Înființarea și dotarea capacităților de previziune climatică a sistemelor de comunicare a situațiilor de risc; • Realizarea de investiții pentru managementul situațiilor de risc etc; • Achiziția de echipamente, utilaje de intervenție și dotări în situații de risc; • Consolidarea infrastructurii de protecție pentru situații de risc de mediu (inundații, alunecări de teren); • Îmbunătățirea sistemului de apărare cu diguri pe râuri etc; • Fixarea haldelor de steril pentru a evita fenomenele de alunecări de teren și alte evenimente provocate de fenomenele naturale; • Decontaminarea terenurilor cu grad ridicat de risc; • Cartografierea zonelor cu situații de risc și elaborarea de scenarii de risc și intervenție; • Elaborarea de standarde de evaluare a poluării și inventarierea și analiza siturilor contaminate pe baza acestora; • Acțiuni de cercetare a riscurilor climatice; • Pregătirea personalului implicat în gestionarea situațiilor de risc de mediu în vederea intervenției; • Informarea și educarea comunităților vulnerabile la riscuri de mediu cu privire la măsurile de intervenție și tipul de comportament abordat; • Realizarea/actualizarea de studii în domeniu; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; vezi și cap.III.7. 	<p align="center"> Permanent 2020 –termen final/ POR POIM Program de cooperare RO-SE BS BL </p>
-------	--	--	--

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Axa prioritară VII

Dezvoltare rurală, agricultură și silvicultură

Nr. Crt.	Priorități de dezvoltare	Operațiuni/Măsurile/Acțiuni	Termen/Sursă de finanțare
VII.1.	Dezvoltare rurală, agricultură		
VII.1.1.	<i>Gestionarea durabilă a fondului agricol</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea de tehnologii agricole aprobate, performante; • Luarea în cultură a suprafețelor abandonate, necultivate, degradate, etc.; • Diversificarea producției agricole; • Creșterea eficienței economice a activităților agricole; • Măsuri pentru protecția mediului natural; • Încurajarea utilizării sustenabile a terenurilor; • Relansarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare; • Măsuri împotriva secetei și a fenomenelor de risc climatic; • Modernizarea și-sau re tehnologizarea lucrărilor de desecare și drenaj și de corectare a torenților situați în fondul agricol; • Realizarea de investiții pentru gestionarea durabilă a fondului agricol; • Achiziționarea de echipamente, utilaje și dotări în domeniu; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	Permanent 2020 –termen final/ PNDR POR Program de cooperare RO-SE BS BL
VII.1.2.	<i>Creșterea producțiilor agricole</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea de semințe și material semincer, seminal, material de plantat omologat, certificat; • Utilizarea de tehnologii performante aprobate de organele competente; • Modernizarea parcului de utilaje agricole; • Realizarea de investiții în capacități noi/extinderi de capacități de producție; • Achiziționarea de echipamente, utilaje și dotări în domeniu; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	Permanent 2020 –termen final/ PNDR POR Program de cooperare RO-SE BS BL
VII.1.3.	<i>Promovarea de investiții în sectorul agricol</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri; • Înființarea de ferme mici competitive; • Sprijin în restructurarea fermelor mici; • Informarea de specialitate la nivel local; • Promovarea/ameliorarea procesului de prelucrare și comercializare a 	Permanent 2020 –termen final/ PNDR POR POS Mediu

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<p>produselor agricole; realizarea de produse cu valoare adăugată mare;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea și extinderea infrastructurii existente pentru distribuție și comercializarea produselor agro-alimentare (piețe agroalimentare); • Creșterea competitivității produselor agricole și agro-alimentare și implementarea standardelor europene de calitate; • Sprijinirea accesului producătorilor locali în calitate de furnizori pentru marile lanțuri de magazine; • Realizarea de investiții în capacități noi/extinderi de capacități de producție; • Modernizarea și/sau re tehnologizarea lucrărilor de desecare și drenaj de corectare a torenților situați pe fondul agricol; • Realizarea de lucrări de îmbunătățiri funciare etc; • Modernizarea/extinderea/inființarea de piețe agroalimentare; • Achiziționarea de echipamente, utilaje și dotări în domeniu; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p>Program de cooperare RO-SE BS BL</p>
VII.1.4.	<i>Promovarea agriculturii ecologice</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de produse de calitate; • Plăți compensatorii fermierilor care adoptă sau mențin practici și metode specifice agriculturii ecologice; • Sprijinirea accesului producătorilor locali în calitate de furnizori pentru marile lanțuri de magazine; • Diversificarea produselor; • Utilizarea de resurse locale și reciclabile; • Evitarea formelor de poluare; • Obținerea de venituri substanțiale; • Perfecționarea profesională; • Stimularea cercetării de bază și aplicative în domeniul agroalimentar; • Simplificarea procedurilor de atestare ecologică a produselor; • Activități de marketing și promovare pe plan național și internațional a produselor agricole/agroalimentare locale; • Realizarea de investiții în capacități noi/extinderi de capacități de producție; • Achiziționarea de echipamente, utilaje și dotări în domeniu; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p>Permanent 2020 –termen final/ PNDR POR POS Mediu Program de cooperare RO-SE BS BL</p>
VII.1.5.	<i>Restructurarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Ameliorarea exploatațiilor agricole; • Creșterea competitivității produselor agricole; 	<p>Permanent 2020 –termen final/ PNDR</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> • Extinderea/diversificarea activităților agricole; • Formare profesională pentru îmbunătățirea managementului exploatațiilor agricole; • Realizarea de investiții în capacități noi/extinderi de capacități de producție; • Achiziționarea de echipamente, utilaje și dotări în domeniu; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p align="center">POR Program de cooperare RO-SE BS BL</p>
VII.1.6.	<i>Revitalizarea zonelor rurale, îmbunătățirea nivelului de trai în mediul rural</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de investiții în infrastructura locală; • Îmbunătățirea procesării produselor agricole și forestiere și realizarea de produse cu valoare adăugată ridicată; • Identificarea și extinderea zonelor defavorizate din zona de deal, cu resurse reduse din punct de vedere a solului, biodiversității, dezvoltarea agro/silvoturismului; • Sprijinirea și încurajarea creării de microîntreprinderi de orice fel; • Încurajarea creării unui sector agricol competitiv și dinamic, atractiv pentru toți fermierii, producătorii agricoli, etc.; • Încurajarea formelor asociative; • Crearea de locuri de muncă; • Acordarea de plăți compensatorii fermierilor care își desfășoară activitatea în zonele desemnate ca zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice; • Acordarea de subvenții la export; • Dezvoltarea de activități complementare și alternative generatoare de locuri de muncă, venituri, etc.; • Exploatarea judicioasă a zonelor defavorizate; • Îmbunătățirea și diversificarea infrastructurii agricole și silvice; • Sprijinirea zonelor montane și a celor defavorizate; • Încurajarea activităților turistice; • Dezvoltarea unor rețele specifice de consiliere și consultanță pe plan local; • Sprijinirea elaborării și implementării strategiilor de dezvoltare locală; • Realizarea de investiții în capacități noi/extinderi de capacități de producție; • Modernizarea vetrei satului; • Restaurarea și conservarea obiectivelor de patrimoniu cultural și natural; 	<p align="center">Permanent 2020 –termen final/ PNDR POR POS Mediu Program de cooperare RO-SE BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> • Inființarea/modernizarea de piețe și târguri; • Înlocuirea/modernizarea mobilierului public; • Amenajarea de parcuri și spații verzi; • Extinderea/modernizarea rețelelor de drumuri în interiorul comunelor, satelor, a drumurilor comunale, vicinale, drumurilor agricole, forestiere etc; • Inființare/modernizare/dezvoltare rețele depozite colectare, distribuție și valorificare produse agricole; • Inființarea/modernizarea/dezvoltarea exploatațiilor agricole, inclusive dotare cu echipamente moderne, achiziția de tehnologii moderne, construirea/modernizarea clădirilor operaționale etc; • Inființarea/dezvoltarea/modernizarea rețelei de irigații; • Inființare laboratoare testare și certificare produse agricole; • Sprijinirea dezvoltării IMM-urilor; • Achiziționarea de echipamente, utilaje și dotări pentru serviciile publice și alte domenii; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	
VII.1.7.	<i>Reducerea disparităților de dezvoltare rural-urban</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Reducerea gradului de sărăcie prin dezvoltarea de activități economice bazate pe valorificarea resurselor zonei și dezvoltarea sectoarelor cu tradiții; • Dezvoltarea infrastructurii de utilități publice (vezi Axa II); • Creșterea accesului la servicii de învățământ și sănătate de calitate (vezi Axa XVIII); • Îmbunătățirea furnizării de informații, prin utilizarea rețelelor existente: administrație publică locală, asociații de producători, grupuri de acțiune locală etc; • Derularea de programe de conversie profesională, instruire pentru locuitorii din mediul rural; • Derularea de programe de formare profesională pentru îmbunătățirea managementului exploatațiilor agricole; • Elaborarea și implementarea strategiilor de dezvoltare rurală; • Realizarea de investiții în capacități noi/extinderi de capacități de producție; • Achiziționarea de echipamente, utilaje și dotări în domeniu; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p align="center">Permanent 2020 –termen final/ PNDR POR POS Mediu Program de cooperare RO-SE BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

VII.1.8.	<i>Valorificarea specificului local al comunităților rurale</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Vezi cap.V.5.3. și V.5.5.; • Dezvoltarea spiritului antreprenorial, în special al tinerilor pentru înființarea de microintreprinderi, SRL-D-uri, AF-uri, Intreprinderi individuale, etc pentru a oferi diverse produse și servicii care promovează specificul zonei; • Încurajarea și dezvoltarea tinerilor fermieri (training, consultanță, sprijin financiar etc); • Încurajarea și promovarea meșteșugurilor tradiționale, artizanatului etc; • Activități de marketing și promovare pe plan național și internațional a produselor agricole/agroalimentare locale; • Organizarea unor campanii și acțiuni de promovare a programelor de finanțare pentru dezvoltarea mediului rural; • Dezvoltarea și promovarea produselor tradiționale și/sau ecologice și crearea unor branduri locale și regionale; • Dezvoltarea sectorului serviciilor de consultanță pentru elaborare cereri de finanțare, documentații tehnice în mediul rural; • Realizarea de investiții în capacități noi/extinderi de capacități de producție; • Încurajarea și promovarea meșteșugurilor tradiționale; • Achiziționarea de echipamente, utilaje și dotări în domeniu; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	Permanent 2020 –termen final/ PNDR POR POS Mediu Program de cooperare RO-SE BS BL
VII.2.	Silvicultură	-	
VII.2.1.	<i>Gestionarea durabilă a fondului silvic, a pădurilor, astfel încât să li se mențină productivitatea, capacitatea de regenerare, sănătatea, biodiversitatea, pentru a fi în măsură să-și exercite deplin toate funcțiile: ecologice, economice și sociale</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Limitarea reducerii suprafețelor împădurite; • Elaborarea/rectualizarea strategiei de dezvoltare durabilă a pădurilor și a planului forestier; • Exploatarea masei lemnoase în conformitate cu amenajamentele silvice; • Utilizarea de tehnologii adecvate în gestionarea fondului silvic; • Protejarea mediului agro-silvic; • Valorificarea superioară a produselor pădurii (principale, secundare, accesorii. etc.); • Prevenirea și diminuarea situațiilor de risc datorate incendiilor de pădure; • Extinderea amenajamentelor silvice și la pădurile gestionate de comunitățile locale, etc.; • Gestionarea fondului silvic de personal calificat; • Stoparea/diminuarea declinului pădurilor din punct de vedere calitativ, 	Permanent 2020 –termen final/ PNDR POR POS Mediu Program de cooperare RO-SE BS BL

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<p>sanitar, etc.;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valorificarea prin reîmpădurire a zonelor de câmpie, a celor afectate de eroziune, a celor din bazinele hidrografice expuse pericolului inundațiilor, a celor afectate de alunecări, precum și a terenurilor agricole care sunt abandonate și nu mai sunt exploatate agricol; • Crearea de perdele de protecție, atât ale terenurilor agricole, cât și ale căilor de comunicație expuse vânturilor puternice (zona Clisura Dunării, Oravița, etc.); • Încurajarea politicilor privind creșterea utilizării energiei regenerabile, atât prin înființarea de culturi cu creștere rapidă, cât și prin utilizarea masei lemnoase de mici dimensiuni; • Promovarea tehnologiilor moderne care utilizează lemnul în scop energetic; • Promovarea, stimularea acțiunilor de silvoturism; • Îmbunătățirea valorificării pădurilor prin refacerea/extinderea pădurilor, achiziția de echipamente etc; • • Dirijarea veniturilor obținute pe seama pădurilor cu prioritate pentru gospodărirea durabilă a pădurilor; • Realizarea de investiții în domeniul gestionării durabile a fondului silvic; • Achiziționarea de echipamente, utilaje și dotări în domeniul gestionării durabile a fondului silvic; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	
VII.2.2.	<i>Promovarea legislației silvice</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea actelor normative favorabile pădurii: <ul style="list-style-type: none"> ○ amenajarea și administrarea pădurii, ○ asigurarea pazei și protecției pădurilor, ○ regenerarea și îngrijirea pădurilor, ○ conservarea biodiversității pădurii, ○ accesibilizarea și majorarea suprafeței forestiere, ○ promovarea și creșterea conștiinței forestiere etc; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p>Permanent 2020 –termen final/ PNDR POS Mediu BS BL</p>
VII.2.3.	<i>Creșterea valorii și competitivității sectorului forestier</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Alocarea de investiții în infrastructura silvică; • Reducerea și diminuarea situațiilor de furt de masă lemnoasă, braconaj, etc.; • Îmbunătățirea și extinderea accesului în păduri; • Organizarea de acțiuni pentru formarea conștiinței forestiere în rândul 	<p>Permanent 2020 –termen final/ PNDR POR POS Mediu</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<p>publicului larg și al tineretului;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diminuarea prejudiciilor aduse fondului forestier datorită factorilor naturali și antropici; • Protejarea pădurilor, cu prioritate a celor valoroase și de înaltă biodiversitate, prin aplicarea de tehnologii silviculturale ecologice și pentru constituirea și gestionarea pe baze ecologice a ariilor naturale protejate; • Valorificări superioare și complexe a lemnului; • Investiții pentru îmbunătățirea procesării produselor agricole și forestiere, realizarea de produse cu valoare mare adăugată etc; • • Monitorizarea criteriilor și indicatorilor managementului pădurilor; • Realizarea de investiții pentru creșterea valorii și competitivității sectorului forestier; • Achiziționarea de echipamente, utilaje și dotări pentru creșterea valorii și competitivității sectorului forestier; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p>Program de cooperare RO-SE BS BL</p>
VII.2.4.	<p><i>Administrarea durabilă a ariilor naturale protejate și a fondului cinegetic</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea conservării biodiversității specifice fiecărei arii naturale protejate aflate în administrare; • Asigurarea unui management eficient al speciilor, habitatelor protejate; • Creșterea gradului de informare a populației cu privire la necesitatea protejării patrimoniului natural protejat; • Creșterea potențialului turistic al zonelor/ speciilor/habitatelor protejate, în special al turismului durabil; • Creșterea responsabilității turiștilor față de zonele protejate, protecția mediului, facilitarea accesului la informație și cunoașterea obiectivelor protejate; • Reducerea și eliminarea efectelor negative cauzate de poluarea mediilor de viață, supraexploatarea resurselor naturale, etc.; • Reconstrucția ecosistemelor și habitatelor deteriorate; • Evitarea activităților care ar putea afecta în mod semnificativ biodiversitatea; • Realizarea de investiții pentru administrarea durabilă a ariilor naturale protejate și a fondului cinegetic; • Achiziționarea de echipamente, utilaje și dotări pentru administrarea durabilă a ariilor naturale protejate și a fondului cinegetic; 	<p>Permanent 2020 –termen final/ PNDR POR POS Mediu Program de cooperare RO-SE BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu;	
--	--	--	--

Axa prioritară VIII

Creșterea calității în sectoarele: învățământ, sănătate, asistență socială și dezvoltarea capitalului uman

Nr. Crt.	Priorități de dezvoltare	Operațiuni/Măsurile/Acțiuni	Termen/Observații
VIII.1.	Dezvoltarea învățământului		
VIII.1.1.	<i>Îmbunătățirea accesului populației la educație, precum și creșterea calității acesteia</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea sistemului de educație pentru cuprinderea tuturor persoanelor în învățământ până la vârsta de 18 ani pentru deprinderea unui set de aptitudini profesionale tehnice sau vocaționale; • Identificarea grupurilor țintă vulnerabile; • Identificarea teritoriilor vulnerabile; • Încurajarea inițiativelor „ a doua șansă„; • Crearea/reabilitarea/modernizarea/extinderea grădinițelor/creșelor; • Reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii educaționale: învățământul obligatoriu, liceal și a campusurilor pre-universitare, inclusiv dotarea cu echipamente, dotări specifice; • Creșterea nivelului de dotare cu TIC în unitățile de învățământ și asigurarea conexiunii la internet; • Susținerea accesului la educație prin asigurarea facilităților de transport pentru elevi/profesori, precum și prin măsuri specifice pentru elevii, profesorii cu dizabilități (rampe de acces în instituție, mobilier adecvat, material didactic etc); • Adaptarea ofertei educaționale la cerințele actuale și viitoare de pe piața muncii și evaluarea diferențelor existente la nivelul deprinderilor și al educației; • Adaptarea permanentă a curriculei la nevoile existente pe piața muncii; • Dezvoltarea de programe integrate pentru creșterea accesului la învățământul primar și secundar pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile (consiliere, mediere, programe tip “școală după școală”, învățare asistată, etc); • Măsuri de creștere a siguranței în instituțiile de învățământ etc; • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	<p align="center">Permanent 2020 – termen final/ POR POCU Program de cooperare RO-SE Alte programe (Comenius, Erasmus Leonadro, etc) BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

VIII.1.2.	<i>Cuprinderea copiilor cu nevoi speciale și din grupuri vulnerabile în învățământul special sau de masă</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea copiilor cu nevoi speciale și din grupuri vulnerabile prin colaborarea I.S.J. C-S cu C.J.R.A.E. și comisia de specialitate de la nivelul Consiliului Județean; • Integrarea în învățământul de masă și susținerea prin programe de sprijin a copiilor cu nevoi speciale; • Dezvoltarea parteneriatului de lucru în echipă interdisciplinară (profesor de sprijin-cadre didactice din învățământul de masă) în vederea optimizării procesului de integrare școlară a copiilor cu dizabilități; • Organizarea de cursuri de formare specifice în vederea eficientizării activității profesorilor; • Acțiuni de informare a cadrelor didactice din toate unitățile de învățământ cu privire la reglementările legislative în vigoare referitoare la Strategia Națională de Acțiune Comunitară și de promovare a voluntariatului; • Monitorizări și analize ale progresului înregistrat de elevii din învățământul special; 	<p align="center">Permanent 2020 – termen final/ POR POCU Program de cooperare RO-SE Alte programe (Comeinius, Erasmus Leonadro etc) BS BL</p>
VIII.1.3.	<i>Susținerea formării continue a cadrelor didactice și stabilirea de criterii relevante de evaluare a cadrelor didactice</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Investigarea nevoilor de formare prin aplicarea de chestionare în unitățile de învățământ preuniversitar în vederea unei diagnoze - prognoze pe termen scurt și mediu; • Analiza nevoilor de formare din sistem, stabilirea reperelor curriculare și calificărilor de formare inițială teoretică în specialitate a personalului didactic; • Organizarea de conferințe, întâlniri, dezbateri, precum și producerea și distribuirea de materiale pentru diseminarea informațiilor și valorizarea rezultatelor proiectelor naționale și internaționale relevante pentru activitatea de informare, consiliere și orientare în carieră; • Dezvoltarea colaborării interinstituționale și asumarea responsabilităților pentru asigurarea tuturor tipurilor de informații necesare centrelor de consiliere în vederea eficientizării serviciilor oferite (locuri de muncă vacante, oferta de formare profesională, informații despre calificări, informații despre agenții economici, studii și prognoze privind piața muncii); • Constituirea rețelei permanente de unități de învățământ, în vederea 	<p align="center">Permanent 2020 – termen final/ POR POCU Program de cooperare RO-SE Alte programe (Comeinius, Erasmus Leonadro etc) BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<p>realizării pregătirii practice din cadrul masterului didactic, în baza unor acorduri-cadru încheiate între unitățile/instituțiile de învățământ care asigură formarea inițială și inspectoratele școlare, în condiții stabilite prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, prevăzut la Art. 239.(2) din Legea 1 din 5 ianuarie 2011 (Legea 1/2011) a educației naționale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monitorizarea/suținerea personalul didactic, precum și personalul de conducere, de îndrumare și de control din învățământul preuniversitar să participe periodic la programe de formare continuă, astfel încât să acumuleze, la fiecare interval consecutiv de 5 ani, considerat de la data promovării examenului de definitivare în învățământ, minimum 90 de credite profesionale transferabile. Art. 245. - din Legea 1 din 5 ianuarie 2011 (Legea 1/2011) a educației naționale; 	
VIII.1.4.	<p><i>Dezvoltarea învățământului universitar - Universitatea "Eftimie Murgu" din Reșița</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii universitare (cămin, cantină, sală sport) și a campusurilor universitare, inclusiv dotarea cu echipamente, dotări specifice; • Susținerea accesului la educație prin asigurarea facilităților de transport pentru studenți/profesori, precum și prin măsuri specifice pentru studenți, profesorii cu dizabilități (rampe de acces în instituție, mobilier adecvat, material didactic, etc); • Implementarea unui standard de calitate educațională regională – POLUL DE EDUCAȚIE VEST; • Dezvoltarea componentei aplicative, orientată spre rezultate, a proceselor de predare/învățare, care să asigure dobândirea unor temeinice cunoștințe teoretice, susținute de abilități practice și competențe transversale solide și prin transfer de cunoaștere către mediul de afaceri și cel instituțional public local; • Înființarea Colegiului UEMR și extinderea ofertei educaționale a universității la nivelul învățământului terțiar nonuniversitar, prin programe postliceale de calificare profesională, dezvoltate în domeniile în care universitatea are programe de licență acreditate sau autorizate; • Stabilirea unor parteneriate cu firmele din regiune, în vederea constituirii de centre de cercetare/dezvoltare/proiectare comune, în care să fie implicate cadrele didactice și studenții/masteranzii/doctoranzii UEMR; 	<p>Permanent 2020 – termen final/ POR POCU Program de cooperare RO-SE Alte programe (Leonardo Youth in action, etc) BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> • Atragerea de studenți străini (Republica Moldova, Banatul Sârbesc, etc.) pentru creșterea numărului de studenți; • Atragerea absolvenților de liceu prin site-ul propriu, publicitate media, vizite în universitate, organizare de evenimente specifice (Ziua porților deschise, Ziua universității, gazduirea firmelor pentru prezentare de produse cu concursuri cu premii, concepție și distribuție pliante de admitere, organizare meditații, etc.); • Creșterea rolului consultativ și stimularea participării active a studenților la procesele decizionale; • Creșterea gradului de implicare a Asociației Absolvenților UEMR în procesele de evaluare/dezvoltare a programelor de studii și de analiză a gradului de inserție pe piața muncii; • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	
VIII.2.	Creșterea calității și accesul la asistență medicală eficientă		
VIII.2.1.	<i>Creșterea accesului la asistență medicală eficientă primară pentru toți cetățenii județului</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Restructurarea/reconfigurarea sistemului de sănătate, al infrastructurii de sănătate; • Crearea/reabilitarea/modernizarea și dotarea cu echipamente și tehnologii moderne a unităților medicale, medico-sociale, etc; • Creșterea gradului de utilizare TIC în sistemul de sănătate, prin utilizarea unor soluții de tip e-sănătate, rețelelor de telemedicină etc; • Măsuri de încurajare a dezvoltării sectorului medical privat; • Crearea unor programe de prevenire pentru reducerea riscului îmbolnăvirilor (screening, vaccinare, informarea populației etc); • Dezvoltarea unor asociații profesionale ale personalului medical și creșterea rolului acestora; • Dezvoltarea activităților de învățare pe tot parcursul vieții a personalului medical, activități de training etc; • Dezvoltarea opțiunilor de îngrijire la domiciliu; • Crearea unor programe de prevenire pentru reducerea riscului îmbolnăvirilor (screening, vaccinare, informarea populației etc); • Crearea de programe de educație a populației (campanii de conștientizare) prin toate canalele (prezentări în școli, locuri publice etc) în special în mediul rural și în comunitățile sărace etc; • Creșterea rolului medicilor de familie și implicarea acestora în 	<p align="center">Permanent 2020 – termen final/ POR POCU Program de cooperare RO-SE Alte programe BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

VIII.2.2.	<i>Creșterea accesului la asistență medicală eficientă în etapa de diagnosticare pentru toți cetățenii județului</i>	<p>programele de prevenție și educație etc;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; <ul style="list-style-type: none"> ○ Restructurarea/reconfigurarea sistemului de sănătate, al infrastructurii de sănătate; ○ Construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea spitalelor, ambulatoriilor, centrelor preventorii, altor tipuri de unități medico-sanitare: sanatorii, centre de sănătate, inclusiv dotarea acestora cu echipamente și tehnologii moderne; ○ Construirea unor specializări la nivelul spitalelor care să corespundă necesităților medicale ale populației; ○ Crearea unui sistem integrat care să cuprindă unități de servicii “prespital”, unități de primire a urgențelor, centre specializate pe servicii paleative, recuperare neuromotrică, boli cronice etc; ○ Crearea unor unități medicale mobile, în vederea asigurării accesului persoanelor din zonele izolate la servicii medicale; ○ Dezvoltarea și dotarea cu echipamente a bazelor integrate pentru intervenții în situații de urgență, precum și dotarea cu mijloace de transport pentru pacienți (ambulanțe, minibus-uri pentru pacienții de zi etc), alte echipamente etc; • Crearea unor programe de prevenire pentru reducerea riscului îmbolnăvirilor (screening, vaccinare, informarea populației etc); • Crearea de programe de educație a populației (campanii de conștientizare) prin toate canalele (prezentări în școli, locuri publice etc) în special în mediul rural și în comunitățile sărace etc; ○ Crearea de facilități de cazare pentru familiile pacienților (în special copii); ○ Dezvoltarea/promovarea serviciilor medicale bazate pe o specializare unică; ○ Realizarea auditului energetic al spitalelor, unităților medicale și eficientizarea acestora din punct de vedere energetic; ○ Creșterea gradului de utilizare TIC în sistemul de sănătate, prin utilizarea unor soluții de tip e-sănătate, rețelelor de telemedicină etc; ○ Îmbunătățirea abilităților de management ale personalului de conducere din spitale și evaluarea periodică a acestora; • Măsuri de încurajare a dezvoltării sectorului medical privat; • Dezvoltarea unor asociații profesionale ale personalului medical și 	<p>Permanent 2020 – termen final/ POR POCU Program de cooperare RO-SE Alte programe BS BL</p>
-----------	--	---	---

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<p>creșterea rolului acestora;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea activităților de învățare pe tot parcursul vieții a personalului medical, activități de training etc; • Asigurarea accesului la servicii medicale pentru categoriile defavorizate etc; • Valorificarea resurselor naturale (potențial balnear) în medicină; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	
VIII.2.3.	<i>Asigurarea cu personal medical zonelor/ satelor/ localităților care nu au acoperite aceste servicii</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Acoperirea cu personal medical a posturilor vacante de medici de familie, specialiști, stomatologi etc. din mediul rural și urban; • Măsuri de încurajare a medicilor de a nu părăsi sistemul medical, inclusiv acordarea de stimulente financiare/facilități etc; • Dezvoltarea activităților de învățare pe tot parcursul vieții a personalului medical, activități de training etc; • Asigurarea accesului la servicii medicale pentru categoriile defavorizate etc; • Creșterea rolului medicilor de familie și implicarea acestora în programele de prevenție și educație etc; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p>Permanent 2020 – termen final/ POR POCU Program de cooperare RO-SE Alte programe BS BL</p>
VIII.2.4.	<i>Înființarea /dezvoltarea de unități medicale și dotarea corespunzătoare normelor europene</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Înființarea/dezvoltarea de dispensare și cabinete medicale pentru medici primari și specialiști în zonele rurale neacoperite de astfel de servicii (ex.) și zonele urbane deficitare (Anina, etc); • Dotarea corespunzătoare a acestora cu echipamente, aparatură medicală necesară, etc; • Asigurarea accesului la servicii medicale pentru categoriile defavorizate etc; • Vezi și VIII.2.1, VIII.2.2.; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p>Permanent 2020 – termen final/ POR POCU Program de cooperare RO-SE Alte programe BS BL</p>
VIII.3.	<i>Dezvoltarea sectorului de activități sociale</i>		
VIII.3.1.	<i>Dezvoltarea unui sistem de protecție socială modernă și eficientă</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluarea situației sociale actuale a locuitorilor și stabilirea nevoilor acestora; • Dezvoltarea infrastructurii sociale; • Creșterea calității serviciilor sociale și acces garantat tuturor beneficiarilor eligibile la serviciile sociale; • Dezvoltarea altor tipurilor de servicii sociale fără cazare: centre și 	<p>Permanent 2020 – termen final/ POR POCU POCA Program de cooperare</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<p>sau unități de îngrijire la domiciliu, cantine sociale, servicii mobile, grădinițe sociale, creșe etc,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprijinirea dezinstituționalizării prin construcția/modernizarea infrastructurii pentru sprijinirea tranziției de la asistență instituțională la cea de proximitate; • Crearea/reabilitarea/modernizarea și dotarea unităților de asistență medico-socială; • Dezvoltarea și încurajarea parteneriatelor între furnizorii privați de servicii sociale/ONG –uri din domeniul social; • Sprijinirea dezvoltării activității ONG-urilor din domeniul social, inclusiv prin asigurarea unor spații și dotări pentru desfășurarea activităților; • Revizuirea și actualizarea standardelor de calitate din sistemul serviciilor sociale; • Creșterea accesului la învățarea pe tot parcursul vieții pentru personalului implicat în furnizarea serviciilor sociale; • Dezvoltarea parteneriatului public-privat; • Dezvoltarea rețelei de voluntariat; • Crearea unor elemente de metodologie și a unor instrumente care să permită o culegere rapidă, de ansamblu, la nivel județean, a principalelor date despre funcționarea curentă a serviciilor sociale (date cu caracter administrativ, tipologia beneficiarilor, modul de acces al acestora la serviciile sociale, tipologia și volumul resurselor folosite, dificultățile întâmpinate etc.); • Elaborarea unui caiet de sarcini pentru realizarea unui viitor sistem informațional al serviciilor sociale, la nivel județean, care să permită atât o monitorizare continuă detaliată a sistemului de servicii sociale, cât și luarea de decizii cu privire la ajustarea și îmbunătățirea continuă a sectorului; • Elaborarea unei metodologii specifice pentru evaluarea nevoilor locale de servicii sociale și realizarea <i>planurilor locale de acțiune în domeniul serviciilor sociale</i>, conform nevoilor identificate la nivel județean, prin culegerea datelor referitoare la: <ul style="list-style-type: none"> ○ nevoile de servicii sociale identificate la nivel local și județean, concretizate în hărți de nevoi și planuri locale de acțiune în domeniul serviciilor, 	<p align="center">RO-SE Alte programe/linii de finanțare BS BL</p>
--	--	--	--

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> ○ resursele mobilizate la nivel local, pentru dezvoltarea și furnizarea de servicii sociale: cheltuieli totale cu serviciile sociale, ponderea cheltuielilor cu serviciile sociale din totalul cheltuielilor de protecție socială, cheltuieli cu serviciile sociale pe tipuri de servicii și tipuri de beneficiari, resursele umane implicate în furnizarea serviciilor la nivel local / județean, volumul cheltuielilor cu formarea inițială și continuă a personalului etc., ○ accesul cetățenilor la serviciile sociale (în special ponderea beneficiarilor de servicii sociale din totalul beneficiarilor de măsuri de asistență socială, numărul listelor de așteptare pe tipuri de servicii și pe tipuri de beneficiari, cheltuielile totale cu măsurile de accesibilizare a serviciilor publice), <ul style="list-style-type: none"> ● Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	
VIII.3.2.	<i>Protecția și promovarea drepturilor copilului</i>	<p><i>Sensibilizarea opiniei publice cu privire la rolul familiei în activitatea de protecție și promovare a drepturilor copilului</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Organizarea și derularea anuală a unor întâlniri zonale cu reprezentanții autorităților administrației publice locale; ● Informarea periodică a opiniei publice cu privire la importanța creșterii, îngrijirii și educării copilului într-un mediu familial, precum și cu privire la drepturile și obligațiile parentale; ● Promovarea structurilor de specialitate ale Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Caraș-Severin la nivel județean; <p><i>Constituirea de Consilii Comunitare Consultative la nivelul tuturor autorităților administrației publice locale</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Sprijinirea consiliilor locale în demersurile inițiate pentru organizarea și funcționarea Consiliilor Comunitare Consultative la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale; <p><i>Punerea în legalitate a tuturor copiilor aflați în evidențele Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Caraș-Severin din punct de vedere al stării civile și respectiv cel al identității</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Înregistrarea nașterii copiilor care beneficiază de o măsură de protecție specială; ● Întocmirea actelor de identitate ale copiilor care beneficiază de o măsură de protecție specială; <p><i>Prevenirea și combaterea maltratării copilului</i></p>	<p>Permanent 2020 – termen final/ POR POCU POCA Program de cooperare RO-SE Alte programe/linii de finanțare BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea și derularea unor acțiuni de combatere și prevenire a abuzului, exploatării și neglijării copilului; • Încheierea de convenții de colaborare, la nivel județean, între entitățile de specialitate abilitate să intervină pentru combaterea și prevenirea maltratării copilului; <p><i>Monitorizarea situației copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Întocmirea și actualizarea permanentă a unei evidențe stricte a copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale; • Acordarea unor servicii de specialitate corespunzătoare copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate; <p><i>Diversificarea și specializarea rețelei de asistenți maternali profesioniști</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Identificarea, atestarea și specializarea asistenților maternali profesioniști meniți să asigure ocrotirea copiilor aflați în situații de risc, inclusiv a celor cu dizabilități; <p><i>Prevenirea și combaterea violenței asupra copilului, inclusiv a violenței în familie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizarea și derularea anuală a unor întâlniri zonale cu reprezentanții autorităților administrației publice locale; • Informarea periodică a opiniei publice cu privire la importanța prevenirii și combaterii violenței asupra copilului, inclusiv a violenței în familie; • Încheierea de convenții de colaborare, la nivel județean, între entitățile de specialitate abilitate să intervină pentru prevenirea și combaterea violenței asupra copilului, inclusiv a violenței în familie; • Participarea la proiecte care vizează prevenirea și combaterea fenomenului de violență asupra copilului și respectiv a fenomenului de violență în familie; <p><i>Dezvoltarea și diversificarea serviciilor de specialitate ale Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Caraș-Severin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Crearea unui centru specializat pentru copiii care săvârșesc fapte prevăzute de legea penală, dar care nu răspund penal; • Crearea unui centru specializat pentru copiii cu tulburări de comportament;	
--	--	---	--

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> • Înființarea unui adăpost destinat victimelor violenței asupra copilului și respectiv celor ale violenței în familie; • Înființarea unui centru specializat destinat victimelor traficului de persoane; • Utilizarea unor instrumente de lucru adecvate; <p><i>Promovarea ocrotirii copiilor/tinerilor într-un mediu familial</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Revenirea în familie a copiilor/tinerilor care beneficiază de o măsură de protecție specială; • Dezinstituționalizarea și respectiv integrarea/reintegrarea într-un mediu familial a copiilor/tinerilor care beneficiază de o măsură de protecție specială de tip rezidențial; • Integrarea/reintegrarea familială și/sau socioprofesională a copiilor/tinerilor care au dobândit capacitate deplină de exercițiu și beneficiază de o măsură de protecție specială; • Dezvoltarea unui sistem de protecție pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție socială; <p><i>Dezvoltarea resurselor umane</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Formarea și perfecționarea profesională periodică a specialiștilor Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Caraș-Severin; • Angajarea personalului de specialitate necesar; • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	
VIII.3.3.	<i>Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități</i>	<p><i>Promovarea integrării sociale a persoanelor cu dizabilități</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Promovarea valorilor și principiilor privitoare la drepturile cetățenești ale persoanelor cu dizabilități, precum și la participarea activă a acestora la viața comunității; • Implicarea autorităților administrației publice locale precum și a societății civile în procesul de informare și comunicare destinat persoanelor cu handicap, familiilor acestora, membrilor comunității, precum și asigurarea accesului la informații publice în formate accesibile și tehnologii corespunzătoare tuturor tipurilor de handicap; • Promovarea imaginii pozitive despre persoanele cu dizabilități, creșterea nivelului de vizibilitate a persoanei cu dizabilități; • Desfășurarea de campanii de conștientizare și/sau sensibilizare a opiniei publice inclusiv pentru a combate stereotipiile și 	<p>Permanent 2020 – termen final/ POR POCU POCA Program de cooperare RO-SE Alte programe/linii de finanțare BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<p>prejudecățile existente cu privire la persoanele cu dizabilități;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea parteneriatului public/privat în scopul promovării protecției persoanelor cu handicap; <p><i>Participarea activă și accesul la serviciile sociale</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Diversificarea prestațiilor sociale pentru persoanele cu dizabilități, precum și diversificarea modului de atribuire a prestațiilor; • Înființarea, dezvoltarea, diversificarea serviciilor sociale necesare integrării/reintegrării în comunitate a persoanelor cu dizabilități din centrele rezidențiale; • Dezvoltarea de servicii prin care să se sprijine integrarea socială a persoanei cu dizabilități; • Promovarea participării persoanelor cu dizabilități la activități cultural-sportive și de petrecere a timpului liber; • Înființarea unui centru de recuperare și reabilitare neuropsihică; • Înființarea de ateliere protejate pentru persoanele cu dizabilități și pentru persoanele fără adăpost; • Înființarea unui centru pentru persoanele bolnave de Alzheimer; <p><i>Consolidarea parteneriatului public-privat</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Implicarea persoanelor cu dizabilități în luarea deciziilor și în măsurile care le pot afecta viața; • Organizarea de activități cultural-sportive și de petrecere a timpului liber; • Încurajarea activităților de voluntariat; <p><i>Protecția și promovarea drepturilor copiilor cu dizabilități</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Identificarea și evaluarea periodică în scopul încadrării într-un grad de handicap a copiilor cu dizabilități; • Stabilirea și acordarea drepturilor financiare care se cuvin copiilor încadrați într-un grad de handicap; • Acordarea serviciilor de specialitate necesare pentru recuperarea/reabilitarea copiilor cu dizabilități; • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	
VIII.3.4.	<i>Protecția și promovarea drepturilor persoanelor vârstnice</i>	<p><i>Participarea activă și accesul la serviciile sociale</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea/reabilitarea instituțiilor de asistență socială de pe raza județului Caraș-Severin; • Reorganizarea centrelor pentru persoane vârstnice aflate în subordinea Consiliului Județean Caraș-Severin, în sensul 	<p>Permanent 2020 – termen final/ POR POCU POCA</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> repartizării a 2 beneficiari/cameră; • Dezvoltarea rețelei de îngrijire la domiciliu; • Dezvoltarea parteneriatului public-privat; • Dezvoltarea rețelei de voluntariat; • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	<p align="center">Program de cooperare RO-SE Alte programe/linii de finanțare BS BL</p>
VIII.3.5.	<i>Inființare de centre specializate pentru diverse categorii de persoane</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Inființarea de centre de zi/alte tipuri de centre in sitemul educativ copmlentar pentru copii cu părinți plecați la muncă temporar în străinătate; • Crearea unui centru specializat pentru copiii care săvârșesc fapte prevăzute de legea penală, dar care nu răspund penal; • Crearea unui centru specializat pentru copiii cu tulburări de comportament; • Inființarea unui adăpost destinat victimelor violenței asupra copilului și respectiv celor ale violenței în familie; • Inființarea unui centru specializat destinat victimelor traficului de persoane; • Inființarea unui centru de recuperare și reabilitare neuropsihică; • Inființarea de ateliere protejate pentru persoanele cu dizabilități și pentru persoanele fără adăpost; • Înființarea unui centru pentru persoanele bolnave de Alzheimer; • Înființarea unui centru de recuperare pentru persoanele dependente de alcool și droguri; • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	<p align="center">Permanent 2020 – termen final/ POR POCU POCA Program de cooperare RO-SE Alte programe BS BL</p>
VIII.3.7.	<i>Combaterea sărăciei și excluderii în regiune</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Sprijinirea creării și dezvoltării de întreprinderi sociale și ateliere protejate; • Încurajarea responsabilității sociale a întreprinderilor, în vederea angajării persoanelor din grupurile dezavantajate (tineri șomeri, șomeri pe termen lung, persoane cu dizabilități, persoane de etnie rromă, tineri proveniți din centrele de plasament etc); • Diversificarea și creșterea calității serviciilor oferite în cadrul centrelor sociale (cu sau fără cazare), inclusiv în mediul rural și în zonele izolate/dezavantajate prin eficientizarea utilizării resurselor financiare, umane și materiale; • Dezvoltarea unor programe sociale de integrare-incluziune 	<p align="center">Permanent 2020 – termen final/ POR POCU POCA Program de cooperare RO-SE Alte programe/linii de finanțare BS</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<p>personalizate;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vezi și cap.VIII.3.6.; • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	BL
VIII.3.8.	<i>Asigurarea de locuințe sociale</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea standardelor de calitate a spațiilor existente pentru diversificarea formelor de furnizare a serviciilor sociale: <ul style="list-style-type: none"> ○ Locuințe de tip familial-apartamente de tip familial, ○ Locuința protejate, ○ Alte tipuri de locuințe, • Crearea-dezvoltare de locuințe social pentru persoanele aflate în risc de sărăcie și excluziune socială; • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	Permanent 2020 – termen final/ POR POCU Program de cooperare RO-SE Alte programe/linii de finanțare BS BL
VIII.3.9.	<i>Combaterea drogurilor</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Măsuri specifice de prevenire și combatere a consumului de droguri; • Campanii de conștientizare a riscurilor consumului de droguri în special în rândul tinerilor etc; • Achiziția de echipamente și dotări specifice pentru campanii de conștientizare etc; • Înființarea unui centru de recuperare pentru persoanele dependente de alcool și droguri; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	Permanent 2020 – termen final/ POR POCU POCA Program de cooperare RO-SE Alte programe/linii de finanțare BS BL
VIII.4.	<i>Dezvoltarea capitalului uman</i>		
VIII.4.1.	<i>Creșterea gradului de calificare /recalificare al forței de muncă</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea și diversificarea serviciilor oferite de Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Caraș-Severin (AJOFM); • Adoptarea unor măsuri de tipul celei „de-a doua șansă” pentru cei care au părăsit școala fără să obțină o calificare; • Furnizarea de programe de calificare/recalificare pentru creșterea și diversificarea competențelor profesionale ale persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și corelarea programelor de 	Permanent 2020 – termen final/ POR POCU Program de cooperare RO-SE Alte programe/linii de finanțare

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<p>calificare/recalificare adresate persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă cu cererea de pe piața muncii;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Crearea unui mecanism organizat pe baza unui program tematic-teritorial pentru finanțarea oportunităților de învățare și formare profesională care au la bază cerințele pieței; • Sprijinirea furnizorilor de formare profesională pentru dezvoltarea și diversificarea ofertelor de formare profesională în conformitate cu cererea locurilor de muncă; • Încurajarea angajatorilor pentru sprijinirea participării la formare profesională continuă a angajaților; • Extinderea unor programe de formare profesională adaptate pentru persoanele din mediul rural și pentru persoanele din grupurile vulnerabile; • Furnizarea de programe de formare profesională la locul de muncă pentru dezvoltarea competențelor angajaților, creșterii performanțelor și productivității acestora și combaterii riscului de șomaj, în special pentru lucrătorii mai în vârstă care sunt vulnerabili la restructurarea economică; • Sprijinirea accesului oamenilor la învățarea de-a lungul vieții, pentru a se reorienta către sectoare cu înaltă valoare adăugată; • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu; 	<p>BS BL</p>
VIII.4.2.	<i>Reducerea ratei șomajului și creșterea gradului de ocupare</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Sprijin pentru deschiderea unei întreprinderi de către tinerii și persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă/șomeri/persoane inactive (acordarea de servicii juridice, de marketing, financiare, metode și tehnici eficiente de management și alte servicii de consultanță, stimulente financiare, etc); • Dezvoltarea unor tehnici și instrumente pentru îmbunătățirea capacității AJOFM și a entităților private, care acționează în domeniul formării profesionale și/sau plasării forței de muncă, de a evalua potențialul profesional al șomerilor/persoanelor inactive aflate în căutarea unui loc de muncă/persoanelor din grupurile vulnerabile; • Organizarea burselor locurilor de muncă și a job cluburilor pentru șomeri/persoanelor inactive aflate în căutarea unui loc de muncă/persoanelor din grupurile vulnerabile; • Încurajarea mobilității geografice a forței de muncă prin stimularea și promovarea acceptării unui loc de muncă în altă localitate decât cea 	<p>Permanent 2020 – termen final/ POR POCU Program de cooperare RO-SE Alte programe/linii de finanțare BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<p>de domiciliu prin: sprijin financiar, facilități pentru obținerea unei locuințe, facilități de transport, alte tipuri de măsuri de sprijin;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprijinirea implementării metodelor de organizare flexibilă a muncii; • Încurajarea responsabilității sociale a întreprinderilor, inclusiv angajarea de persoane aparținând grupurilor vulnerabile; • Extinderea și flexibilizarea sistemului de stimulare a angajatorilor pentru încadrarea în muncă a tinerilor; • Crearea unor programe de pregătire suplimentară pentru inserția tinerilor pe piața forței de muncă, prin plasarea tinerilor (elevi, studenți, absolvenți) în firme (stagii de practică, programe de ucenicie, etc.); • Îmbunătățirea condițiilor de muncă; • Dezvoltarea de soluții pentru rezolvarea problemei șomajului neînregistrat; • Dezvoltarea de soluții electronice integrate (baze de date interactive) pentru monitorizarea situației cererii și ofertei de pe piața forței de muncă, a inserției tinerilor absolvenți pe piața forței de muncă, etc.; • Campanii de conștientizare și sprijin pentru transformarea muncii nedeclarate în ocupare formală; • Programe personalizate de mediere, consiliere și orientare pentru șomeri/persoane inactive aflate în căutarea unui loc de muncă/persoane din grupurile vulnerabile, facilitarea accesului acestora la informații relevante privind piața forței de muncă; • Programe de orientare și consiliere pentru tineri, în vederea asigurării unei tranziții line de la educație la viața activă; • Sprijinirea parteneriatelor la diferite niveluri care reunesc întreprinderi, organizații sindicale, patronate, furnizori de formare profesională continuă, ONG-uri și alți factori relevanți pe piața muncii, pentru corelarea cererii și ofertei de pe piața forței de muncă; • Alte măsuri/ activități/proiecte din domeniu;	
--	--	--	--

Axa prioritară IX

Dezvoltarea sectoarelor: cultură, tineret și sport, cercetare

Nr. Crt.	Priorități de dezvoltare	Operațiuni/Măsurile/Acțiuni	Termen/Observații
IX.1.	Dezvoltarea culturii		
IX.1.1.	<i>Dezvoltarea activității muzeale</i>	<p><i>Muzeul Banatului Montan Reșița</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea rolului muzeelor ca factor de coeziune socială în comunitate; • Inițierea unor programe culturale /muzeale /expoziționale cu celelalte muzee din regiune; • Consolidarea, renovarea și modernizarea imobilelor muzeale; • Reabilitarea fortărețelor medievale și semnalizarea lor în modul codurilor QR; • Sustenabilitatea în zonele rurale prin formarea de personal în domeniul muzeografiei; • Inițierea de programe de responsabilizare a populației față de importanța și valoarea patrimoniului cultural; • Promovarea culturii ca mediu de afaceri; • Promovarea patrimoniului prin politica <i>e-culture</i>; • Dezvoltarea substanțială a schimburilor de expoziții cu muzeele din țările Uniunii Europene și din alte state și efectuarea unor proiecte comune de cercetare; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; <p><i>Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță Caransebeș</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Valorificarea patrimoniului imaterial pentru realizarea unor proiecte cu specific de turism etnografic; • Realizarea de parteneriate cu autoritățile din domeniul educației, precum și cu furnizorii de servicii educaționale, pentru dezvoltarea de programe de formare profesională în domeniul muzeografiei, în vederea înființării de muzee sătești cu specific etnografic istoric; 	<p>Permanent 2020 –termen final/ POR POCU POCA Program de cooperare RO-SE AFCN BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea și susținerea unui punct muzeistic în municipiul Caransebeș, care să valorifice istoricul și patrimoniul primei centrale hidroelectrice din sud – estul Europei, din localitate; • Dezvoltarea și susținerea de programe educaționale dedicate tuturor categoriile de vârstă, în vederea protejării patrimoniului cultural; • Dezvoltarea și susținerea de programe educaționale dedicate operatorilor din turism, în vederea realizării unor circuite turistice care să valorifice ofictivele de patrimoniu cultural mobil și patrimoniu imaterial; • Dezvoltarea și extinderea parteneriatelor cu societatea civilă și susținerea voluntariatului în activitățile care privesc monumentele istorice, cercetările în site-urile arheologice și păstrarea patrimoniului imaterial; • Susținerea mobilității cercetătorilor și specialiștilor (cercetare, restaurare, conservare, evidență, muzeografie) inclusiv prin susținerea organizării de șantiere - școală și de alte forme de schimburi de specialitate și de transfer de know – how; • Dezvoltarea parteneriatelor cu instutuții din județ/regiune/țară în vederea promovării patrimoniului muzeului; • Accesarea de programe pentru realizarea următoarelor proiecte: <ul style="list-style-type: none"> ○ Reabilitarea clădirii muzeului, monument istoric – cod LMI 2010 CS-II-m-A-11063, (Cod RAN: 51029.27) și transformării acestuia într-un centru cultural zonal; ○ Conservarea și valorificarea site-ului arheologic Tibiscum Jupa, monument istoric – cod LMI 2010 CS-I-s-A-10805 (Cod RAN: 51038.01.03), în vederea includerii într-un circuit turistic zonal/național; ○ Achiziționarea terenului, conservării și restaurarea site-ului arheologic <i>villa rustica</i> – de la Zăvoi, (Cod RAN: 54626.02) în vederea includerii într-un circuit turistic zonal/național; ○ Perfecționarea profesională a personalului instituției și creșterea numărului specialiștilor care asigură cercetarea, conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural în vederea dezvoltării de proiecte comune de cercetare europene și nu numai a patrimoniului arheologic, istoric și etnografic al muzeului; • Valorificarea patrimoniului imaterial/tradițiilor minorităților etnice prin 	
--	--	---	--

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<p>recrearea unor obiceiuri/tradiții în cadrul unor festivaluri, concursuri, parade;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitizarea patrimoniului cultural mobil, în special cel arheologic și etnografic; • Crearea unui site și administrarea acestuia în limba română și limba engleză, care să promoveze patrimoniul cultural mobil și imobil, precum și cel imaterial al Banatului de Munte; • Îmbunătățirea activității editoriale prin încurajarea activității de cercetare, conservare și restaurare a personalului instituției; • Achiziția de echipamente, dotări diverse din domeniu; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	
IX.1.2.	<i>Dezvoltarea activității culturale și a tradițiilor culturale</i>	<p><i>Direcția Județeană pentru Cultură Caraș-Severin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea prevederilor actelor normative privind protejarea patrimoniului cultural imobil, cu diseminarea informațiilor relative la noua Listă a Monumentelor Istorice - schimbări de adrese în diferite localități, schimbări de proprietari; • Emiterea și eliberarea obligațiilor de folosință a monumentelor istorice, în baza prevederilor <i>Legii 422/2001</i> republicată; • Monitorizarea și gestionarea problemelor privind starea monumentelor istorice din toate orașele și localitățile rurale ale județului; • Evaluarea documentelor privind intervenții la monumente istorice, în zona de protecție sau zonele protejate și emiterea consecutivă a referatelor pentru lucrările în comisia zonală de specialitate, participare la elaborarea documentelor de urbanism pe probleme privind patrimoniul construit; • Acordarea de sprijin activității de cercetare arheologică din județ; • Aplicarea prevederilor <i>Legii 182/2000</i>, republicată, certificate de descărcare arheologică <i>Legea 462/12.11.2003</i> - privind modificarea și completarea <i>Ordonanței Guvernului 43/2000</i> privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național; • Avizarea documentațiilor privind înființarea, reorganizarea sau desființarea instituțiilor publice de cultură și a așezămintelor culturale, care funcționează sub autoritatea consiliilor județene sau locale; 	<p>Permanent 2020 – termen final/ POR POCU POCA Program de cooperare RO-SE AFCN BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> • Diseminarea informațiilor și monitorizarea aplicării Programului Național prioritar privind construcția / reabilitarea / dotarea așezămintelor culturale, conform programelor lunare; • Susținerea Agendei culturale județene; colaborare cu toate instituțiile de cultură: Consiliul Județean Caraș-Severin, Episcopia Ortodoxă Română a Caransebeșului și alte culte, Universitatea „Eftimie Murgu” Reșița, Biblioteca Județeană „Paul Iorgovici” Reșița, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Caraș-Severin, Teatrul de Vest, Muzeul Banatului Montan Reșița, Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță din Caransebeș, Casele de Cultură orășenești și majoritatea Caselor de cultură comunale; colaborare cu instituțiile: Inspectoratul Școlar Județean, Agenția de Mediu, Inspectoratul Județean de Poliție, Primăriile municipale și orășenești, Primăriile comunale, Asociații social-culturale și ONG-uri de profil din județ, Uniunea Artiștilor Plastici, Uniunea Scriitorilor, Forumul German, Uniunea Democrată a Maghiarilor, Uniunea Sârbilor din România, Uniunea Croaților, Uniunea Ucrainenilor, Camere de Comerț, Industrie și Agricultură, mass-media, etc.; • Susținerea Calendarului propriu de manifestări științifice și culturale și a programului editorial propriu, conform programelor lunare privind: valorificarea patrimoniului, prezentări de carte, expoziții de artă, aniversarea/comemorarea personalităților cultural-artistice cărășene; • Modernizarea, renovarea și înzestrarea corespunzătoare a infrastructurii culturale; • Editarea sau sprijinirea logistică sau financiară în condițiile legii, a unor publicații de specialitate și de informare în domeniul culturii și artei; • Colaborarea cu autoritățile administrației publice locale și cu instituțiile specializate pentru protejarea și punerea în valoare a bunurilor din patrimoniul cultural național, aplicarea în acest sens a prevederilor legale în domeniu; • Achiziția de echipamente, dotări diverse din domeniu; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; <p><i>Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale (C.J.C.P.C.T.CS)</i></p>	
--	--	---	--

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea, documentarea, cercetarea și inventarierea, în continuare a diverselor elemente ale patrimoniului imaterial de către CJCPCTCS în parteneriat cu animatori culturali din comunitățile locale, actualizarea permanentă a acestor inventare, pentru fundamentarea politicilor de preservare, protecție și promovare; • Realizarea „inventarului” județului Caraș-Severin, în sensul prevăzut de <i>Convenția UNESCO privind salvagardarea patrimoniului cultural imaterial</i>; • Promovarea și punerea în valoare a patrimoniului imaterial prin lansarea de programe prioritare la nivel județean și regional și prin susținerea din resurse publice locale și centrale a proiectelor și inițiativelor din domeniu; • Transmiterea în forme autentice a conținuturilor specifice, îndeosebi prin programe în sistemul de educație formală și informală, ceea ce va asigura revitalizarea continuă a diverselor domenii ale patrimoniului imaterial; • Organizarea unor proiecte speciale de formare a artizanilor și a creatorilor populari pentru însușirea tehnicilor, materialelor și formelor de expresie tradiționale, pentru îmbinarea acestora cu designul modern, pentru preservarea autenticității și pentru stimularea creativității și inovării; • Protejarea, prin lege, a dreptului de proprietate intelectuală al comunităților asupra formelor de expresie tradiționale create în cadrul acestora, care exprimă identitatea spirituală (acest nou cadru va proteja, în egală măsură, pe artizani și pe creatorii populari); • Susținerea protecției creatorilor de artă prin reducerea fiscalității asupra activității acestora sau chiar prin fiscalitate stimulative pentru producție și comercializare, asistență și consultanță pentru accesul la fonduri europene etc; • Organizarea, în contexte culturale adecvate, a unor dialoguri cu creatorii populari, pentru a cunoaște problemele cu care se confruntă și pentru informarea acestora privind tendințele la nivel național, la nivelul Europei (pentru susținerea viabilității patrimoniului imaterial din Caras-Severin și din România); • Realizarea unei rețele multifuncționale la nivel local, județean și regional (muzee etnografice, ansambluri folclorice, alte așezăminte 	
--	--	--	--

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<p>culturale, ONG-uri etc.), care să potențeze capacitățile creative și inițiativele de valorizare și de reinsertie a patrimoniului imaterial în coordonatele vieții comunitare;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizarea unor programe aniversare, cu vizibilitate națională, pentru jubileul instituției 50 de ani de activitate a CJCPCT Caraș-Severin, în anul 2018; • Realizarea de lucrări de investiții și achiziții echipamente și alte dotări: <ul style="list-style-type: none"> ○ Construire/amenajare sală de repetiții ansamblul “Semenicul ”, ○ Construire/amenajare sediu, ○ Achiziționare autoturism, ○ Achiziționare costume populare pentru zonele: Bihor, Oltenia, Sibiu, Someș, subzone Banat, ○ Achiziționare aparatură de filmare (cameră video, obiectiv foto), ○ Achiziționare stație de amplificare și microfoane; • Organizarea de activități: festivaluri și manifestări, de exemplu: <ul style="list-style-type: none"> ○ „Primăvara înfloare dorul“ – concurs pentru tinerii soliști vocali, ○ „Folclorul vine din noi“ - concurs al formațiilor și grupurilor de dansatori –instrument de educație față de hora satului, ○ „Dor de cântec românesc” – concurs pentru tinerii soliști vocali și instrumentiști, ○ „Veșnicia s-a născut la sat” – concurs de obiceiuri și tradiții în județul Caraș-Severin, ○ „Dincolo de dor” – concurs al rapsozilor populari (balade și doine); • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	
IX.1.3.	<i>Dezvoltarea activității spirituale</i>	<p><i>Episcopia Caransebeșului</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Restaurarea următoarelor monumente: <ul style="list-style-type: none"> ○ Reședința episcopală din Caransebeș, ○ Casa Diecezană Caransebeș, ○ Biserica Sf. Ioan Botezătorul Caransebeș, ○ Biserica „Sf. M. Mc. Gheorghe“ din Caransebeș, ○ Biserica de lemn din Ersig, comuna Vermeș, ○ Biserica de lemn din Calina, comuna Dognecea, <p>Costurile de restaurare a obiectivelor însumează cca. 5.000.000 euro;</p>	<p>Permanent 2020 –termen final/ POR POCA Program de cooperare RO-SE AFCN BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea unui <i>muzeu al Episcopiei Caransebeșului</i>; • Realizarea unei <i>biblioteci virtuale</i>, digitalizarea tuturor volumelor tipărite existente în Biblioteca Episcopiei Caransebeșului; • Restaurare, reabilitare obiecte de cult, monumente și bunuri culturale etc.; • Promovarea patrimoniului cultural al Banatului Montan, reprezentat de biserici, mănăstiri etc; • Realizarea altor lucrări de investiții la obiective culturale etc; • Achiziția de echipamente, dotări diverse din domeniu; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	
IX.1.4.	<i>Dezvoltarea activității de spectacole, film, etc.</i>	<p><i>Teatrul de Vest Reșița</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizarea și susținerea de spectacole la sediu, în țară și străinătate; • Coproducția de spectacole cu alte instituții artistice de cultură; • Promovarea dramaturgiei românești și universale, clasice, moderne și contemporane; • Promovarea teatrului de copii; • Creșterea performanței personalului artistic; • Cultivarea/educarea permanentă a publicului prin programe diversificate, atragerea unui număr cât mai mare de spectatori; • Dezvoltarea de proiecte culturale în domenii conexe artei teatrale, în parteneriat cu artiști, organizații neguvernamentale, instituții de spectacole, alte instituții de cultură și structuri de profil; • Stimularea inovației și creativității artistice; • Îmbunătățirea relațiilor de colaborare cu alte instituții artistice; • Creșterea eficacității activității teatrale printr-o politică de marketing ce ține cont de caracteristica teatrului; • Implementarea următoarelor programe cadru: <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Teatrul de Vest Reșița în patrimoniul cultural european</i> - montarea unor piese din dramaturgia românească în vederea promovării creației naționale specifice, prin organizarea de spectacole, atât la sediu, cât și în turnee și deplasări în țară și străinătate, participări la festivaluri de profil, atât în țară, cât și în străinătate, ○ <i>Teatrul și teatrul noilor generații</i> - montarea unor piese clasice 	<p>Permanent 2020 –termen final/ POR POCU POCA Program de cooperare RO-SE AFCN BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<p>din repertoriul românesc sau internațional de către regizori aparținând noilor generații,</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Regizorală</i> - se va urmări atragerea unor regizori de mare prestigiu pentru a monta piese pe scena teatrului reșițean și pentru creșterea nivelului personalului artistic din cadrul Teatrului de Vest, ○ <i>Spectacole pentru preșcolari și școlari</i> – montarea unor basme, piese pe teme educative, ○ <i>Teatru pentru adolescenți</i> - inițierea unui program dedicat copiilor și diversificarea acestuia prin crearea unui festival dedicat liceenilor; se vor forma cercuri artistice urmărindu-se trezirea și dezvoltarea abilităților de comunicare și totodată descoperirea talentelor, ○ <i>Teatrul de lângă tine. Evenimente Festivaluri</i> - organizarea de spectacole cu ocazia unor sărbători și evenimente specifice: <i>Crăciunul, Paștele Ortodox și Catolic, Ziua Internațională a Femeii, Ziua Internațională a Copilului, Zilele Teatrului, Zilele Palatului Cultural etc;</i> <ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de lucrări de investiții la diverse obiective etc; • Achiziția de echipamente, dotări diverse din domeniu; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; <p><i>Primăria Caransebeș</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea Cinematografului „Tineretului”; • Reabilitarea „Casei Creației” ; <p><i>Alte primării orășenești și comunale</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Construcția / reabilitarea / modernizarea caselor culturale / căminelor culturale; • Achiziția de echipamente, dotări diverse din domeniu; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	
IX.1.5.	<i>Dezvoltarea bibliotecilor</i> <i>activităților</i>	<p><i>Biblioteca Județeană Paul Iorgovici și Biblioteca Municipală Reșița</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Extinderea / dezvoltarea / amenajarea de spații pentru bibliotecile 	<p align="center">Permanent 2020 –termen final/ POR POCU</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<p>publice pentru diversificarea serviciilor; amenajarea / înființarea de săli de conferințe, spații pentru mediatecă, depozite pentru păstrarea documentelor etc;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Achiziționarea de echipamente și dotări, inclusiv mobilier pentru diversificarea serviciilor; • Conectare și administrare la rețelele internet; • Achiziționare fond de carte, colecții diverse etc; • Achiziția de documente audio-video, e-book-ul și audio-book-ul; • Angajarea de personal, specialiști pe domenii, calificarea/specializarea în domeniul IT pentru întreținerea calculatoarelor etc; • Acțiuni de conștientizare la nivelul unor administrații locale în privința importanța dezvoltării bibliotecilor comunale; • Susținerea înființării de ONG-uri în domeniu; • Creșterea nivelului educațional în domeniul cultural a unei părți însemnate a populației tinere; • Realizarea de lucrări de investiții la diverse obiective etc; • Achiziția de echipamente, dotări diverse din domeniu; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p>POCA Program de cooperare RO-SE AFCN BS BL</p>
IX.2.	<i>Dezvoltarea activității de tineret și sport</i>		
IX.2.1.	<i>Dezvoltarea activității de tineret</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Inițierea și dezvoltarea unei activități eficiente de formare și educare a tinerelor speranțe; • Reabilitarea taberelor de tineret și dotarea acestora; • Realizarea de lucrări de investiții la diverse obiective etc; • Achiziția de echipamente, dotări diverse din domeniu; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p>Permanent 2020 –termen final/ POR POCU POCA Program de cooperare RO-SE BS BL</p>
IX.2.2.	<i>Dezvoltarea activității sportive</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea unor ramuri în domeniul sportului (de ex. Sporturi de iarnă – schiul); • Dezvoltarea unor domenii competitive ale sportului; • Campanii de promovare a evenimentelor sportive; • Realizarea de lucrări de investiții la diverse obiective și baze sportive etc; 	<p>Permanent 2020 –termen final/ POR POCU POCA Program de cooperare</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> • Achiziția de echipamente, dotări diverse din domeniu; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p align="center">RO-SE BS BL</p>
IX.3.	Dezvoltarea activității de cercetare și specializare inteligentă		
IX.3.1.	<i>Dezvoltarea activității de cercetare inovare la nivel general; creșterea finanțării în cercetare în sectoarele: agroalimentar, turism, prelucrarea lemnului, creșterea animalelor</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea unor strategii clare de dezvoltare a cercetării-dezvoltării sectoriale cu aplicare inclusiv la nivel regional/județean; • Stimularea agenților economici (acordarea de facilități fiscale, administrative etc) de a încheia parteneriate cu instituțiile de cercetare și Universitatea “Eftimie Murgu” din Reșița (UEM) de a absorbi rezultatele cercetării; • Realizarea de lucrări de investiții pentru reabilitarea / modernizarea / dezvoltarea infrastructurii de cercetare etc; dezvoltarea infrastructurii de cercetare/dezvoltare/inovare; consolidarea infrastructurii și capacității de cercetare/dezvoltare/inovare (CDI); • Sprijinirea sectoarelor cheie cu potențial de dezvoltare inteligentă: <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Industria agroalimentară</i> (realizarea unei rețele de depozite, realizarea de sisteme de irigații, sistemelor de îmbunătățiri funciare, realizarea de laboratoare de testare etc); ○ <i>Creșterea animalelor;</i> ○ <i>Pomicultura;</i> ○ <i>Turism</i> (catalizator pentru dezvoltarea altor sectoare economice: agroturism, construcții, mici meșteșugari,, turism de sănătate spa&wallness, ecoturism, turism activ, de aventură, turism cultural, industrial etc); • Dezvoltarea de clustere; • Atragerea de tineri cercetători în centrele CDI; • Consolidarea culturii asociative în rândul companiilor; • Dezvoltarea infrastructurii specifice activității de cercetare/dezvoltare/inovare și consolidarea facilităților existente; achiziționarea de tehnologii și echipamente inovative; • Încurajarea protejării proprietății intelectuale; • Sprijinirea transferului tehnologic; • Încurajarea investițiilor private în CDI; 	<p align="center">Permanent 2020 –termen final/ POR PO Competitivitate POCU INTERACT III Program de cooperare RO-SE BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> • Înființarea de <i>oficii de transfer tehnologic</i> pentru facilitarea activității de comercializare a rezultatelor cercetării academice, pentru promovarea cercetării aplicate în cadrul UEM Reșița și institutelor de cercetare; • Dezvoltarea de parteneriate și rețele între agenți economici, centrele de cercetare și mediul academic; • Achiziția de echipamente, dotări diverse din domeniu; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	
IX.3.2.	<i>Dezvoltarea activității de cercetare la nivel universitar UEM</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea centrelor de cercetare existente în universitate, menite să susțină învățământul la nivel de licență, masteral și doctoral; • Modernizarea infrastructurii de cercetare prin atragerea de fonduri extrabugetare, contracte de cercetare aplicată etc; • Stabilirea unor parteneriate cu firmele din județ / regiune, în vederea constituirii de <i>centre de cercetare / dezvoltare / proiectare comune</i>, în care să fie implicate cadrele didactice și studenții / masteranzii / doctoranzii UEMR; • Creșterea gradului de valorificare a rezultatelor cercetării prin patente și publicații ISI Web of Science; • Implicarea cadrelor didactice tinere și a studenților / masteranzilor în activitatea centrelor de cercetare; promovarea activității de mentoring în cercetare și formarea de tineri cercetători; • Implementarea unui sistem de premiere și promovare a persoanelor (cadre didactice, studenți, masteranzi, doctoranzi, beneficiari de burse post doctorale, cercetători) cu rezultate deosebite în activitatea de cercetare; • Creșterea vizibilității naționale / internaționale a universității prin organizarea de simpozioane / conferințe / prelegeri științifice etc; • Menținerea unui dialog instituțional continuu cu mediul de afaceri și instituțiile publice, în vederea atragerii de contracte de cercetare pentru rezolvarea problemelor practice; implementarea modelului european al universității promotoare de cercetare aplicată de nivel; • Organizarea de acțiuni de promovare a programelor de finanțare din domeniu; • Atragerea cadrelor tinere spre stagiile ERASMUS de formare profesională, realizate în departamentele de cercetare ale universităților partenere din străinătate pentru derularea în comun a 	<p align="center"> Permanent 2020 –termen final/ POR PO Competitivitate POCU INTERACT III ERASMUS Program de cooperare RO-SE BS BL </p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<p>unor proiecte de cercetare transnaționale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Transferul rezultatelor cercetării aplicative spre mediul de afaceri și industria locală din regiune; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	
IX.3.2.	<i>Dezvoltarea activității de cercetare în sectorul zootehnic</i>	<p><i>Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Creșterea Ovinelor și Caprinelor Caransebeș</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea infrastructurii de cercetare prin atragerea de fonduri extrabugetare, contracte de cercetare aplicată etc, pentru derularea unor cercetări de nivel ridicat, care să permită publicarea rezultatelor cercetărilor în jurnale de prestigiu și înregistrarea de rezultate favorabile; • Inițierea / derularea unor proiecte de lungă durată, necesare obținerii de noi creații biologice / rase de ovine și caprine specializate, adaptate la condițiile locale; • Măsuri pentru asigurarea fondurilor necesare pentru salarizarea cercetărilor de la bugetul de stat, pentru stoparea migrația personalului de specialitate spre alte țări; • Gestionarea multifuncțională a pajiștilor permanente din zonele de deal și munte, în contextul schimbărilor climatice; • Conservarea pastoralismului tradițional, în contextul actual al activităților cultural rurale; • Păstrarea genotipului de ovine și caprine din județ, prin crearea unei genoteci la nivel populațional; • Elaborarea unei strategii clare de dezvoltare a cercetării zootehnice, agreată de factorii implicați (ministere, institute, universități, asociații profesionale, patronate etc.); • Măsuri pentru asigurarea cadrului legal și funcțional privind funcționarea unităților de cercetare-dezvoltare, precum și asigurarea unor surse de finanțare stabile necesare redresării activității de cercetare-dezvoltare din domeniul agricol, la standardele impuse de Uniunea Europeană; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p>Permanent 2020 –termen final/ POR PO Competitivitate POCU INTERACT III PNDR Program de cooperare RO-SE BS BL</p>
IX.3.3.	<i>Dezvoltarea activității de cercetare în domeniul silvic</i>	<p><i>Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice București, Stațiunea Timișoara</i></p>	<p>Permanent 2020 –termen final/</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> • Propuneri de teme de cercetare: <ul style="list-style-type: none"> <i>Ecologie</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ Continuarea investigării structurii și dinamicii pădurilor virgine / cvasivirgine / cu grad de naturalitate ridicat, studii de lungă durată inițiate în urmă cu peste 10 ani, ○ Aspecte privind ariile protejate din vestul țării: cartare, zonare internă, asistență științifică pentru elaborarea și monitorizarea planurilor de management, etc., inclusiv partea cercetări ecologice specifice în aceste arii protejate, ○ Studiul șleaurilor, <i>Silvotehnică</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ Reactivarea cercetărilor privind Silvotehnica aplicată, cu specific zonal pentru pădurile din vestul țării, din zona de cvercete din câmpie până în zona făgetelor și amestecurilor de la munte, cu aplicabilitate directă și imediată, ○ Aspecte privind aplicarea codrului grădinărit – continuarea și aprofundarea cercetărilor în domeniu, ○ Aspecte privind regenerarea arboretelor – în special cvercelele de câmpie, <i>Vânătoare</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ Răspândirea și densitatea de efectiv la speciile de vânat mic din Câmpia de Vest, ○ Schimbarea structurii faunei cinegetice sub influența modificării tipului de agrosisteme în câmpia de vest, ○ Influența tipului de exploatare agricolă asupra populațiilor de mistreți, <i>Protecția pădurilor</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ Dezvoltarea laboratorului de protecția pădurilor, dată fiind problematica pădurilor de câmpie din vestul țării, în sensul că în ultimii 20 de ani înmulțirile în masă a dăunătorilor sunt mult mai frecvente, cu precădere la principalele specii de defoliatori (<i>Lymantria dispar</i>, <i>Tortrix viridana</i>, cotari); angajarea / transferarea unui inginer specialist, <i>Incendii forestiere</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ Cercetări pe linie de incendii forestiere pentru elaborarea normele de prevenire și stingere a incendiilor, 	<p align="center"> POR PO Competitivitate POCU PNDR INTERACT III Program de cooperare RO-SE BS BL </p>
--	--	--	--

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> ○ Revizuirea normelor actuale și elaborarea împreună cu Inspectoratul pentru Situații de Urgență Caraș – Severin a unor <i>planuri integrate pentru prevenirea și combaterea incendiilor pentru întreg județul (județul Caraș – Severin fiind în topul incendiilor forestiere în ultimii 30 de ani)</i>, ○ Cercetări privind realizarea unor modele de foc pentru pădurile din vestul țării, gradate numeric, care pot fi foarte eficiente pentru transmiterea operativă a gradului de pericol; ● Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu.	
--	--	--	--

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Axa prioritară X

Dezvoltarea administrației publice

Nr. Crt.	Priorități de dezvoltare	Operațiuni/Măsurile/Acțiuni	Termen/Sursă de finanțare
X.1.	<i>Modernizarea instituțiilor publice și îmbunătățirea calității serviciilor furnizate de acestea</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de schimburi de experiență și bune practici între personalul instituțiilor similare; • Implementarea unor proceduri și mecanisme de lucru unitare în cadrul instituțiilor similare; • Implementarea unor programe de e-guvernare; • Dezvoltarea de programe de schimburi inter și intraregionale; • Dezvoltarea de capacități care să sprijine intervenții integrate; • Realizarea de investiții în capacitatea instituțională și în eficiența administrativă și a serviciilor publice; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	Permanent 2020 – termen final / POR POCA POCU Program de Cooperare Teritorială RO-SE BS BL
X.2.	<i>Mecanisme și instrumente de dezvoltare instituțională pentru completarea cadrului instituțional existent</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Înființarea unor instituții (centre, birouri, agenții) regionale în domenii considerate relevante: inovare, export, turism etc.; • Crearea unor structuri partenoriale / comitete sectoriale în domenii considerate relevante: inovare, resurse umane, sănătate și incluziune socială, dezvoltare economică etc.; • Crearea unor mecanisme financiare pentru accelerarea dezvoltării economice, inclusiv crearea unui fond regional de dezvoltare; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	Permanent 2020 – termen final / POR POCA POCU Program de Cooperare Teritorială RO-SE BS BL
X.3.	<i>Valorificarea caracterului transfrontalier</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea unor noi puncte de frontieră cu Serbia; • Înființarea/modernizarea unor drumuri de legătură din zona transfrontalieră; • Achiziționarea unor echipamente, dotari pentru unitățile spitalicești; • Construirea unor stații de reciclare / epurare a apelor; • Extinderea rețelelor de acoperire cu internet (broadband, hotspots, etc.); • Realizarea de proiecte comune pentru reabilitarea monumentelor cu valoare arhitecturală; • Realizarea de lucrări de îmbunătățire a sistemului de apărare cu diguri pe principalele râuri: Timiș, Nera, Cerna, Bârzava și Caraș; 	Permanent 2020 – termen final / POR POCA POCU PNDR Program de Cooperare Teritorială RO-SE BS BL

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

		<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea unor centre comune de cercetare și dezvoltare tehnologică; • Dezvoltarea unor parcuri de afaceri, zone libere, etc.; • Înființarea/extinderea pistelor de biciclete în zona transfrontalieră; • Schimburi de experiență între partenerii din regiune; • Sesiuni de instruire pentru medici, profesori, mediul antreprenorilor, personal din administrația publică, etc; • Realizarea unor programe de instruire–reconversie profesională pentru forța de muncă; • Promovarea turistică a regiunii de graniță; crearea de circuite turistice în zona transfrontalieră; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	
X.4.	<i>Oferirea de servicii publice de calitate pentru cetățeni și mediul de afaceri la nivel local</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea și implementarea de măsuri de îmbunătățire a proceselor interne și a procedurilor de lucru pentru eficientizarea gestionării serviciilor publice; • Aplicarea standardelor de cost și de calitate pentru toate serviciile publice; • Promovarea și dezvoltarea implementării sistemelor de ghișeu unic (one-stop-shop); • Promovarea bunelor practici în administrația publică și încurajarea schimbului de experiență, a networking-ului între entitățile publice cu privire la gestionarea, furnizarea de servicii publice; • Elaborarea de strategii în domeniul serviciilor publice și a altor tipuri de servicii pentru cetățeni; • Derularea de cursuri de perfecționare, calificare pentru funcționarii publici și personalul contractual; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	<p align="center">Permanent 2020 – termen final / POR POCA POCU Program de Cooperare Teritorială RO-SE BS BL</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

X.5.	<i>Creșterea transparenței, integrității și responsabilității la nivelul autorităților și instituțiilor publice</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea transparenței privind obligațiile și drepturile instituțiilor publice și drepturile și obligațiile beneficiarilor privind serviciile publice (exemplu: cartea serviciilor publice, ghiduri pentru beneficiarii serviciilor publice etc.); • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	Permanent 2020 – termen final / POR POCA POCU Program de Cooperare Teritorială RO-SE BS BL
X.6.	<i>Îmbunătățirea capacității de gestionare a cooperării pentru punerea în aplicare a unor instrumente inovative (ITI, CLLD , etc.)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea unor ITI; • Punerea în aplicare a unor instrumente CLLD; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu; 	Permanent 2020 – termen final / POR POCA POCU Program de Cooperare Teritorială RO-SE BS BL
X.7.	<i>Implementarea unor soluții informatice eficiente și ghișeului unic</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea de servicii prompte și calitative cetățenilor / mediului de afaceri; • Realizare portal electronic, prin intermediul căruia vor putea fi completate formularele și depuse cereri online; • Achiziționarea de software specializat; • Derularea de cursuri de instruire continuă, a funcționarilor publici in special a celor care interacționează direct cu cetățeanul; • Înființarea unui departament de Call Center în care personalul este pregătit din punct de vedere profesional pentru relațiile cu publicul; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu. 	Permanent 2020 – termen final / POR POCA POCU Program de Cooperare Teritorială RO-SE BS BL

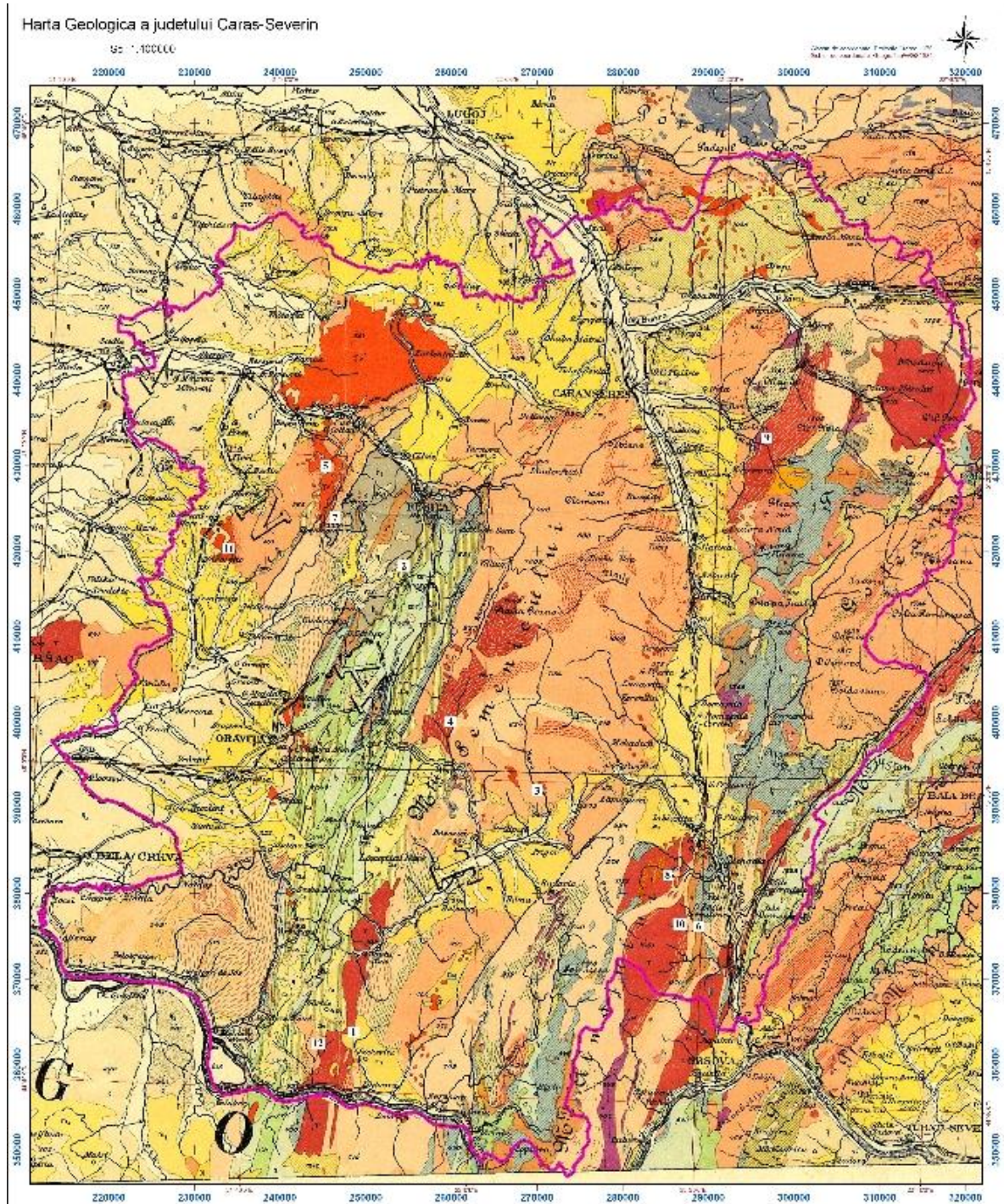
LISTĂ ABREVIERI

POR 2014-2020	Program Operațional Regional
POIM 2014-2020	Program Operațional Infrastructură Mare
POCA 2014-2020	Program Operațional Capacitate Administrativă
POCU 2014-2020	Program Operațional Capital Uman
PO Competivitate 2014-2020	Program Operațional Competivitate
INTERACT III 2014-2020	schimb de experiență
POS Mediu 2014-2020	Program cofinanțat din FEDR care acoperă UE, Norvegia și Elveția
SRL – D	Societate cu răspundere limitată debutant
TIC	Tehnologia Informațiilor și Comunicațiilor
PNDR	Programul Național de Dezvoltare Rurală
BS	Buget de Stat
BL	Buget Local
ITI	Investiții teritoriale integrate
CLLD	Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea Comunității
IMM	Intreprinderi mici și mijlocii
AFCN	Administrația Fondului Cultural Național

BIBLIOGRAFIE

- [1] Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030
- [2] Strategia Europa 2020
- [3] Planul de Dezvoltare Regională 2014-2020 al Regiunii Vest (Varianta Draft)
- [4] Strategia de Dezvoltare Durabilă a județului Caraș-Severin în perioada 2007-2013; 2008
- [5.] Strategia județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice din județul Caraș-Severin, 2007
- [6.] Sistem Integrat de gestionare a deșeurilor la nivelul județului Caras-Severin, proiect finanțat prin POS Mediu;
- [7] Master plan Apă-Apă Uzată la nivelul județului Caraș-Severin;
- [8.] Planul Regional de Acțiune pentru Mediu pentru Regiunea V; proiect finanțat prin POS Mediu;
- [9.] Planul Regional de Gestiune a Deșeurilor pentru Regiunea V;
- [10] Angajamente rezultate din procesul de negocieri al capitolului 22 – mediu pentru județul Caraș-Severin - elaborat de Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor;
- [11] Man T. E., Otiman P. I. , Dezvoltare rurală în județele Timiș, Arad și Bihor, Lucrările celei de a XVII Conferința Națională de Știința solului, vol I, 2004;
- [12] Man T.E., N. Mateoc-Sirb, Dezvoltare rurală și regională durabilă a satului românesc, editura Politehnica, 2008;
- [14] Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin. Buletine statistice:
- [15] Monografia JUDEȚULUI CARAȘ ” – Nicolae Bogoevici - Editura ” Eftimie Murgu” Reșița;
- [16] Regulament FEADR 2014-2020;
- [17] Bota I, 2006 Drum de fier, cale batrâna. Contribuții tehnice românești la civilizația Europei. prima cale ferată Oravița-Iam –Berzovia (1854) și prima cale ferată de munte Oravița-Anina (1863);
- [18] Legea muzeelor și a colecțiilor publice nr. 311/8 iulie 2003;
- [19] Legea nr. 182 din 25.10/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil;
- [20] Conclusions on cultural heritage as a strategic resource for a sustainable Europe, mai, 2014;
- [21] Dumitru Țicu, Cetăți medievale din Banat, Ed. Cosmopolitan Art, Timișoara, 2009;
- [22] Idem, Moara de apă din Banat, Ed. Cosmopolitan Art, Timișoara, 2012;
- [23] Mircea Taban, Les industries populaires du département de Caraș-Severin, Ed. Cosmopolitan Art, Timișoara, 2008;
- [24] Corina Șuteu, European Expert Network on Culture 2007-2013;
- [25] Strategia de dezvoltare durabilă națională 2014-2020;
- [26] drd Adriana ACIU și alții; Propuneri strategice pentru dezvoltarea turismului cultural în Banat; Institutul Intercultural Timișoara, volum publicat în cadrul proiectului *Dezvoltarea turismului cultural în Banat-o provocare transfrontalieră*, finanțat prin Programul de Vecinătate România –Serbia, 2009;
- [27] Martin Olaru, Ghidul turistic al Banatului, Timișoara, 2009;

Harta geologică a județului Caraș-Severin

LEGENDA

1		Fluviuri, nisipuri
2		Depozite loesoidale, nisipuri, nisipuri
3		Argilă roșie
4		Fluviuri, nisipuri
5		Argile și gresii cu căburi
6		Gresii, conglomerate
7		Conglomerate, gresii, calcare
8		Gresii colorate, marl, calcare
9		Gresii și conglomerate
10		Marl și calcare
11		Calcare
12		Calcare cu siliciferați și marl Calcare marl
13		Calcare litografică, calcare noduloase, calcare dolomitică calcare cu lentile de silice și marl
14		Calcare cu accidente silicioase, marl, calcare, gresii
15		Conglomerate, gresii cu intercalații de argilă cărăboasă, argilă bituminosă cu siderite și marl
16		Dolomite și calcare negre
17		Conglomerate și gresii
18		Conglomerate, gresii și argilă roșie
19		Conglomerate, gresii, argilă cu intercalații de căburi
20		Conglomerate, nisipuri argiloase, argile, nisipuri argiloase, marl și argilă de nisip și bazalt
21		Nisipuri cristaline ale domeniilor pale și deșchise
22		Nisipuri cristaline ale domeniilor pale

ROCI MAGMATICE

23		Diorite D, Granodiorite G, Gabbro Gg
24		Diorite D, Granodiorite G, Gabbro Gg
25		Granite (porfiro) P, Sienite S, Gabbro Gg, Diorite D
26		Granite G, Sienite S, Gabbro Gg, Diorite D
27		Apatite A

**TIPURI DE ROCI METAMORFICE
METAMORFISM REGIONAL**

Cloni	28		Mica, șisturi mica-schistoase
Mica	29		Mica, schistoase
Gresii Alunzări Șisturi clonice	30		Cuarțit
	31		Nisipuri gabbro
	32		Amfibolit
	33		Metabasaltite
	34		Roci vulcanice bazice
	35		Porfiro
	36		Migmatite metaeclogite
	37		Zona de diagenesis

METAMORFISM MAGMATIC

38		Aureole de contact; metamorfism de contact; aureole de contact
39		Skarn
40		Roci metamorfice de contact

**Proiecte desfășurate de către Direcția de Administrare a Domeniului Public și Privat a județului Caraș-Severin
în perioada 2007-2013**

Nr. Crt.	Denumire proiect	Program de finantare	Solicitant	Partener 1	Valoare (Euro)	Obiective	Perioada de implementare / Stadiul implementării
1	Modernizare DJ 582, Valiug-Slatina Timis,	POR 2007-2013	CJCS	MDRT	26.547.811,09	Modernizare structura rutiera, L=36,08 km	2010-2014
2	Consolidare DJ 581, Giurgiova int DJ 586	PHARE	CJCS/DADPP CS	Municipalitatea Vrsac - Serbia	1.329.776,21	Modernizare structura rutiera, L=3,744 km	2009/finalizat
3	Reabilitare DJ 608A, Caransebeș - Telescaun	OUG 28-PNDL	CJCS/DADPP CS	MDRT	5.052.300,92	Reabilitare structura rutiera, L=23,125 km	2012-2013/stadiu fizic 63%
4	Reabilitare DJ 582, Reșița - Văliug	OUG 28-PNDL	CJCS/DADPP CS	MDRT	3.477.863,64	Reabilitare structura rutiera, L=13,00 km	2012-2013/stadiu fizic 62%
5	Reabilitare DJ 581, Reșița - Grădinari	OUG 28-PNDL	CJCS/DADPP CS	MDRT	4.447.396,47	Reabilitare structura rutiera, L=26,160 km	2012-2013/stadiu fizic 83%
6	Parapete de protectie pe DJ 608 A, Caransebes-Complex Turistic Muntele Mic	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	339,914	Parapete de protectie, L=2,14 km	2009-2010/ finalizat
7	Proiectare si construire pod pe DJ 572, Forotic	TVA	CJCS/DADPP CS		182.595,46	Pod =1 buc	2013/ finalizat
8	Refacere tablier si culei -podet DJ 586A, DJ 586-DJ 581	TVA	CJCS/DADPP CS		35.268,94	Podet = 1 buc	2013/ finalizat
9	Refacere platforma si aparari de maluri pe DJ 586A, DJ 586-DJ581, Secaseni	TVA	CJCS/DADPP CS		62.133,15	Zid gabioane, L= 0,110 km	2013/ finalizat
10	Completare parapete protectie pe DJ 608A, Telescaun - Muntele Mic	TVA	CJCS/DADPP CS		33.642,00	Montare parapete in curba L= 0,543 km	2013/ finalizat
11	Aparari de maluri pe DJ 573, Jitin-DJ 581	TVA	CJCS/DADPP CS		107.073,44	Zid gabioane, L= 0,13 Km	2013/ finalizat
12	Refacere podet tubular DJ 608 C, Slatina T-Bucosnita	TVA	CJCS/DADPP CS		28.383,30	Podet = 1 buc	2013/ stadiu fizic 30%

13	Refacerea îmbrăcăminții bituminoase degradate a drumului județean DJ 571G, DJ 581B (km 2+200) - Bănia	OUG 28-PNDL	CJCS/DADPP CS	MDRT	109.498,66	Refacere imbracaminte degradata,L=4 km	2013/ finalizat
14	Refacerea îmbrăcăminții bituminoase degradate a drumului județean DJ 571B, Bozovici - Dalboșeț - Șopotu Nou	OUG 28-PNDL	CJCS/DADPP CS	MDRT	953.173,67	Refacere imbracaminte degradata,L=20,13 km	2012-2013/stadiu fizic 56%
15	Parapete de protectie pe DJ 608 A , Caransebes-Complex Turistic Muntele Mic	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	339,914	Parapete de protectie, L=2,14 km	2009-2010/ finalizat
16	Imbracaminte bituminoasa usoara pe DC 6, Sacu-Salbagelu Nou, L= 4,45 Km	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	323.694,80	Modernizare structura rutiera, L=4.45 km	2008-2009/finalizat
17	Înlăturarea efectelor calamităților pe DJ 571, zona km 7, intravilan Moldova Nouă	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	188.198,51	Realizare ziduri sprijin , L=1,00 km	2009-2010/finalizat
18	Asfaltare strada principala în comuna Berzasca, sat Liubcova, L=1,20 km	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	133.218,58	Modernizare structura rutiera, L=1,20 km	2008-2009/finalizat
19	Asfaltare strada principala în localitatea Vermes, com. Vermes, jud. Caras-Severin	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	132.850,45	Modernizare structura rutiera, L=1,00 km	2008-2009/finalizat
20	Amenajare strada principala în localitatea Verendin, L=1 km	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	156.920,26	Modernizare structura rutiera, L=1,00 km	2008-2009/finalizat
21	Reabilitare strazi com. Lapusnicel, sat Pîrvova	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	90.822,45	Modernizare structura rutiera, L=1,00 km	2008-2009/finalizat
22	Refacere strazi principale conuma Prigor	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	92.604,10	Modernizare structura rutiera, L=1,00 km	2008-2009/finalizat
23	Asfaltare stradă principală în loc. Rusca Teregova, jud. Caraș- Severin, L=600 m	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	55.226,77	Modernizare structura rutiera, L=0,600 km	2007-2008/finalizat
24	Reabilitare DJ 571K, km 0 + 000 (ieșire Potoc) – km 4 + 500	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	226.121,68	Modernizare structura rutiera, L=4,500 km	2007-2008/finalizat
25	Pietruire DJ 571K, km 0 + 000 (ieșire Potoc) – km 4 + 500	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	134.613,89	Pietruire, L=4,500 km	2007/finalizat

26	Reabilitare DJ 571K, intravilan Potoc , L=1,500Km	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	107.542,95	Modernizare structura rutiera, L=1,500 km	2006-2007/finalizat
27	Modernizare DJ 587, Fîrlug - Duleu, km 33+536 - 40+188	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	729.722,30	Modernizare structura rutiera, L=6,65 km	2007-2009/finalizat
28	Asfaltare stradă principală în comuna Bozovici	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	188.335,62	Modernizare structura rutiera, L=1,000 km	2007-2008/finalizat
29	Modernizare drum comunal DC 23, DN 6 - Submargine	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	463.522,96	Modernizare structura rutiera, L=3,50 km ,beton ciment	2007-2009/finalizat
30	Stradă principală în loc. Ciclova Română, jud. Caraș-Severin, L=1,000 km	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	116.863,16	Modernizare structura rutiera, L=1,000 km	2007-2008/finalizat
31	Asfaltarea străzii comuna Eftimie Murgu,L=0,500 km	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	85.447,46	Modernizare structura rutiera, L=0,500 km	2007-2008/finalizat
32	Asfaltarea străzii principale comuna Mehadica, L=0,600 km	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	101.819,00	Modernizare structura rutiera, L=0,600 km	2007-2008/finalizat
33	Asfaltarea străzi principale comuna Obreja L=1,000 km	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	274.487,01	Modernizare structura rutiera, L=1,000 km	2007-2008/finalizat
34	Asfaltare stradă principală în loc. Răcășdia, jud. Caraș-Severin, L=0,800	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	76.194,65	Modernizare structura rutiera, L=0,800km	2007-2008/finalizat
35	Asfaltare stradă principală în loc. Slatina Nera, jud. Caraș-Severin, L=0,700km	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	118.517,04	Modernizare structura rutiera, L=0,700km	2007-2008/finalizat
36	Asfaltarea străzii principale în comuna Topleț, L=0,800 km	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	75.330,02	Modernizare structura rutiera, L=0,800 km	2007-2008/finalizat
37	Asfaltarea străzii principale comuna Mehadia, sat Valea Bolvașniței, L=0,80 km	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	105.527,23	Modernizare structura rutiera, L=0,800 km	2007-2008/finalizat
38	Reabilitare DC 97, tronson DN 58 – Iabalcea, Etapa II	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	128.494,76	Modernizare structura rutiera, L=3,500 km	2006-2007/finalizat
39	Reabilitare DC 4, tronson laz – Var, pietruire 2 km și suprastructură 2,5 km	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	348.966,42	Modernizare structura rutiera, L=2,450 km	2007-2008/finalizat
40	Reabilitare DC 112, DJ 684-Loznisoara	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	247.140	Modernizare structura rutiera, L=2,500 km	2006-2007/finalizat

41	Reabilitare statiunea Secu - Valiug	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	73.107,37	Modernizare structura rutiera, L=2,500 km	2007/finalizat
42	Modernizare DJ 571C, Zlatița - Socol, km 38+400 - 48+120	credit bancar	CJCS/DADPP CS	BCR	769.439,94	Modernizare structura rutiera, L=9,720 km	2006-2008/finalizat
43	„Modernizare DC 50, DN 57 (km 114+050) – Radimna – DN 57A (km 2+400)”	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	238.890,94	Modernizare structura rutiera, L=2,400 km	2006-2007/finalizat
44	Reabilitare drum comunal DC 4, tronson laz – Var, km 6+000 – 9+000	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	262.864,58	Modernizare structura rutiera, L=3,00 km ,	2006-2007/finalizat
45	Reabilitare DC 29, tronson DJ 608 – Bogiltin, km 0+000 – 1+000	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	102.756,53	Refacere imbracam asfaltica, L=6,00 km	2006-2007/finalizat
46	Strazi Oravita-Ciclova Montana- Calugara	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	196.035,00	Modernizare structura rutiera, L=3,00 km ,	2006-2007/finalizat
47	Reabilitare DJ 571 Carbutari- Sasca Montana	credit bancar	CJCS/DADPP CS	BCR	682.276,62	Modernizare structura rutiera, L=7,00 km ,	<u>2006-2007/finalizat</u>
48	Modernizare DJ 571C Naidăș – Zlatița, km 20+240 – 27+240”	credit bancar	CJCS/DADPP CS	BCR	789.674,29	Modernizare structura rutiera, L=7,00 km	2006-2007/finalizat
49	Reabilitare DJ 587, Duleu - Zorlențu Mare - Fîrliug	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	825.490,74	Modernizare structura rutiera, L=6,650 km ,	2006-2008/finalizat
50	Reabilitare drum judetean calamitat DJ 571C, Intersectie DJ 571C – Petrilova – Vama Naidas, Sector km 0+000 – km 3+000,	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	487.520,00	Modernizare structura rutiera, L=3,00 km	2005-2007/finalizat
51	Reabilitare strada sat Batran, L=2,000 km	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	217.290,00	Modernizare structura rutiera, L=2,000 km ,	2005-2007/finalizat
52	Reabilitare DC 67, DJ 581-- Carnecea	HG 577/1997	CJCS/DADPP CS	MDRT	767.710,00	Pietruire, L=7,33 km	2005-2007/finalizat
TOTAL					51.879.142,51		
DRUMURI JUDETENE		Modernizare	Reabilitare	Refacere	Pietruire	Zid sprijin	Parapete
		85,84	62,28 km	24,13 km	11,83 km	1,24 km	2, 683 km
		Pod	Podete				
		1 buc	2 buc				
DRUMURI COMUNALE		Modernizare	Refacere				
		20,80 Km	6 km				
STRAZI LOCALITATI		Modernizare					
		18 Km					

Rețeaua de drumuri județene din județul Caraș-Severin

Nr crt	Indicativ drum județean	Sectorul	Stare drum B-bună, M-medie, R-rea , FB-foarte bună	Suprastructura IA- îmbrăcăminte asfaltică, BC-beton ciment, IBU-îmbrăcăminte asfaltică ușoară, P-pietruire	Localitate	Localitate	Administrarea
	Localități						
	Lungime totală în km						
0	1	2	3	4	5	6	17
1	DJ 571, Moldova Veche-Moldova Nouă-Știnăpări-Sasca Montană- Slatina Nera-Macoviște- DN57(Ciuchici) 47,40 km	0+000-6+880	M	BC	Moldova Veche	Moldova Nouă	CL Moldova Nouă
		6+880-7+550	M	IA	Moldova Nouă	Moldova Nouă	CJCS
		7+550-8+530	M	BC	Moldova Nouă	Moldova Nouă	CL Moldova Nouă
			M,B	P	Moldova Nouă	Cărbunari	CJCS
		24+250-31+900	R	IBU	Cărbunari	Sasca Montană	CJCS
		31+900-32+800	M	BC	Sasca Montană	Sasca Montană	CJCS
		32+800-47+400	M	IA	Sasca Montană	DN 57	CJCS
0+000-47+400							
2	DJ 571A, DN57(Gornea)-Sichevița- Zasloane-Carsie-Gârnici- DN57A(Moldovița) 25,00 km	0+000-4+400	M	IBU	Gornea	Sichevița	CJCS
		4+400-12+000	M	P	Sichevița	Gârnici	CJCS
		12+000-13+500	M,R	IBU	Gârnici	Gârnici	CJCS
		13+500-25+000	R	P	Gârnici	Moldovița	CJCS

	DJ571(Moldovița), 25,00 km	0+000-25+000					
3	DJ 571B DN57B(Bozovici)-Dalboșeț-Barz-Șopotu Nou-Cărbunari(DJ571), 36,90 km	0+000-20+400	M	IBU	Bozovici	Șopotu Nou	CJCS
		20+400-36+900	B	P	Șopotu Nou	Cărbunari	CJCS
		0+000-36+900					
4	DJ 571C, Oravița(DN57)-Ciclova Română -Socolari-Potoc-Petrilova-Naidăș-Zlatița-Campia-Socol(DN57A), 51,20 km	0+000-0+760	M	Pavaj	Oravița	Oravița	CL Oravița
		0+760-8+800	M	IBU	Oravița	Ilidia	CJCS
		8+800-14+000	M	IBU	Ilidia	Potoc	CJCS
		14+000-21+240	M	IBU	Potoc	Petrilova	CJCS
		21+240-26+240	R	p	Petrilova	Naidăș	CJCS
		26+240-32+240	M	IBU	Petrilova	Naidăș	CJCS
		32+240-37+240	M	IBU	Petrilova	Naidăș	CJCS
		37+240-38+400	M	P	Naidăș	Naidăș	CJCS
		38+400-51+200	M	IA	Naidăș	DN 57A	CJCS
		0+000-51+200					
5	DJ 571E, DN57B-Lăpușnicel, 2,10 km	0+000-2+100	R	IBU	Int DN 57B	Lăpușnicel	CJCS
		0+000-2+100					
6	DJ 571F, DN57B(Prilipeț)-Eftimie Murgu, 8,00 km	0+000-7+300	M	IBU	Prilipeț	Eftimie Murgu	CJCS
		7+300-8+000	M	IBU	Eftimie Murgu	Eftimie Murgu	CJCS
		0+000-8+000					
7	DJ 571G, DJ571B-Bănia-Gârbovăț-Dalboșeț-Lăpușnicu Mare, 18,50 km	0+000-4+000	B	IBU	Int DJ 571B	Bănia	CJCS
		4+000-7+000	R	Pamant	Bănia	Gârbovăț	CJCS
		7+000-7+200	R	P	Gârbovăț	Gârbovăț	CJCS
		7+200-18+500	R	IBU	Gârbovăț	Lăpușnicu Mare	CJCS
		0+000-18+500					
8	DJ 571J, Oravița-Ciclova Montană -Ciclova Română , 6,20 km	0+000-3+200	M	IBU	Oravița	Ciclova Montană	CJCS
		3+200-8+200	R	IBU	Ciclova Montană	Ciclova Română	CJCS
		0+000-8+200					
	D.I.571K. Potoc(D.I.571C)-Cheile	0+000-4+500	M	IBU	Potoc	Cheile Nerei	CJCS

9	DJ 572, Feteșuștii, Șimone Nerej, 4,50 km	0+000-4+500					
10	DJ 572, Comorâște-Forotic-Brezon-Surducu Mare-Doclin-Tirol-Fizeș-Berzovia-Vermeș-Izgar-Lim.jud.Timiș, 55.70 km	0+000-6+200	R	IBU	Comorâște	Forotic	CJCS
		6+200-7+700	R	IBU	Forotic	Forotic	CJCS
		7+700-13+050	R	P	Forotic	Brezon	CJCS
		13+050-15+700	R	P	Brezon	Doclin	CJCS
		15+700-22+250	R	IBU	Doclin	Tirol	CJCS
		22+250-34+940	R	P	Tirol	Berzovia	CJCS
		34+940-49+360	R	IBU	Berzovia	Vermeș	CJCS
		49+360-55+700	R	IA	Vermeș	Lim. Jud. Timiș	CJCS
	0+000-55+700						
11	DJ 572B, Marila-Anina-Steierdorf, 7,20 km	0+000-4+000	R	P	Marila	Steierdorf	CJCS
		4+000-7+200	R	P	Marila	Steierdorf	CJCS
			0+000-7+200				
12	DJ 573, Oravița-Răchitova-Brădișoru de jos-Halta Lisava-Ciudanovița-DJ 581(Jitin), 32,00 km	0+000-0+750	M	IA	Oravița	Oravița	CJCS
		0+750-1+700	M	IA	Oravița	Răchitova	CJCS
		1+700- 5+870	M	BC	Oravița	Răchitova	CJCS
		5+870-16+000	M	IA	Răchitova	Brădișoru de Jos	CJCS
		16+000-16+900	M	BC	Brădișoru de Jos	Brădișoru de Jos	CJCS
		16+900-20+500	M	Pavaj	Halta Lisava	Ciudanovița	CJCS
		20+500-32+000	M,R	P	Ciudanovița	DJ 581	CJCS
	0+000-32+000						
13	DJ 573A, Nicolinț(DN57)-Rusova Nouă-Rusova Veche-Berliște-Milcoveni-Iam-Ciortea-Vrani-Mercina-Greoni(DN57), 33.00 km	0+000-2+200	M,R	IA	Nicolinț	Nicolinț	CJCS
		2+200-8+000	M,R	IA	Nicolinț	Berliște	CJCS
		8+000-15+600	M	IBU,P	Berliște	Iam	CJCS
		15+600-33+000	M,R	IBU,P	Iam	Greoni	CJCS
			0+000-33+000				
		0+000-2+000	M	IBU	Int DJ 573A	Vărădia	CJCS

14	DJ 573B, DJ573A-Vărădia, 2.00 km	0+000-2+000					
15	DJ 573C, DN57B-Oravița-DN57B, 5.60 km	0+000-0+150	M	Pavaj	Oravița	Oravița	CJCS
		0+150-5+600	M	BC	Oravița	Oravița	CJCS
		0+000-5+600					CJCS
16	DJ 573D, Răcășdia(DN57)-Vrâniuț - Iertof - Vrani (DJ 573A km 22+600), 10.80 km	0+000-10+800	M,R	P	Răcășdia	Vrani	CJCS
		0+000-10+800					
17	DJ 581, Reșița (DN 58) - Lupac - Goruia - Giurgiova - Ticvanu Mare - Grădinari, 39.00 km	0+000-2+500	M	IA	Reșița	Reșița	CL Reșița
		2+500-10+500	FB	IA	Reșița	Lupac	CJCS
		10+500-26+746	FB	IA	Lupac	Giurgiova	CJCS
		26+746-30+490	FB	IA		Int DJ	CJCS
		30+490-39+000	M	IA	Giurgiova	586A(Secășeni)	
		0+000-39+000			Int DJ	586A(Secășeni)	Grădinari
18	DJ 582, Reșița(DN58)-Cuptoare - Gârâna-Brebu Nou-Slatina Timiș, 60.00 km	0+000-6+850	M	IA	Reșița	Reșița	CL Reșița
		6+850-7+300	M	IA	Reșița	Cuptoare	CJCS
		7+300-8+200	M	IA	Reșița	Cuptoare	CJCS
		8+200-8+250	M	IA	Reșița	Cuptoare	CJCS
		8+250-9+400	M	IA	Reșița	Cuptoare	CJCS
		9+400-10+400	M	IA	Reșița	Cuptoare	CJCS
		10+400-12+570	B	IA	Cuptoare	Cuptoare	CJCS
		12+570-21+070	F.B	IA	Cuptoare	Văliug	CJCS
		21+070-23+920	F.B	IA	Văliug	Văliug	CJCS
		23+920-60+000	F.B	IA	Văliug	Slatina Timiș	CJCS
0+000-60+000							
19	DJ 582A, Reșița(DJ582)-Târnova, 12.00 km	0+000-0+200	R	IBU	Reșița	Târnova	CJCS
		0+200-0+500	M	Pavaj	Reșița	Târnova	CJCS
		0+500-0+900	M	BC	Reșița	Târnova	CJCS
		0+900-6+870	R	IBU	Reșița	Târnova	CJCS
		6+870-7+130	M	IA	Reșița	Târnova	CJCS
		7+130-10+100	M	Pavaj	Reșița	Târnova	CJCS
		10+100-12+000	R	IBU	Reșița	Târnova	CJCS

		0+000-12+000					
20	DJ 582B, Reșița(DJ582A)-Stațiunea Secu, 11.50km	0+000-11+500	R	IBU	Reșița	St Secu	CL Reșița
		0+000-11+500					
21	DJ 582C, Reșița(DJ582)-Anina(DN58), 32.00 km	0+000-30+900	M	BC	Reșița	Anina	CJCS
		30+900-32+000	R	P	Reșița	Anina	CJCS
		0+000-32+000					
22	DJ 582D, Văliug-Crivaia-Vila Klaus, 8.00 km	0+000-4+200	M	IBU	Văliug	Crivaia	CJCS
		4+200-8+000	R	P	Crivaia	Vila Klaus	CJCS
		0+000-8+000					
23	DJ 582E, Prislop(DJ582)-Stațiunea Semenici, 9.00 km	0+000-1+600	M	Pavaj	Prislop	Semenici	CJCS
		1+600-4+700	M	IBU	Prislop	Semenici	CJCS
		4+700-9+000	M	Pavaj	Prislop	Semenici	CJCS
		0+000-9+000					
24	DJ 582F, Anina(DJ582C)-St. Mărghițaș, 3.90 km	0+000-0+700	M	BC	Anina	St.Mărghițaș	CJCS
		0+700-3+900	M	P	Anina	St.Mărghițaș	CJCS
		0+000-3+900					
25	DJ 583, Ezeriș(DN58)-Bocșa, 10.00 km	0+000-8+200	R	P	Ezeriș	Bocșa	CJCS
		8+200-10+000	M	IBU	Ezeriș	Bocșa	CJCS
		0+000-10+000					CJCS
26	DJ 583A, DN58A-Scăiuș-limită jud. Timiș , 6.40 km	0+000-6+400	B	IBU	DN 58A	Lim. jud. Timiș	CJCS
		0+000-6+400					
27	DJ 585, Doclin(DJ572)-Biniș-Bocșa-Ramna-Valeapai-Limită jud.Timiș(Duleu), 36.20 km	0+000-13+100	R	IBU	Doclin	DN 58B	CJCS
		13+100-16+000	R	P	DN 58B	Ramna	CJCS
		16+000-16+720	R	IA	Ramna	Ramna	CJCS
		16+720-22+000	R	P	Ramna	Valeapai	CJCS
		22+000-22+400	R	IA	Valeapai	Valeapai	CJCS
		22+400-36+200	R	P	Valeapai	lim. Jud. Timiș	CJCS
		0+000-36+200					
		0+000-8+300	M	IBU	Bocșa	Ocna de Fier	CJCS

28	DJ 586, Bocșa-DJ581(Ocna de Fier), 18.00 km	8+300-18+000	M	P	Ocna de Fier	Int DJ 581(Reșița)	CJCS
		0+000-18+000					
29	DJ 586A, DJ586-Dognecea-DJ581(Secășeni), 23.00 km	0+000-9+000	M	IBU	Ocna de Fier	Dognecea	CJCS
		9+000-17+000	M	P	Dognecea	Calina	CJCS
		17+000-23+000	M	IBU	Calina	DJ 581(Secășeni)	CJCS
		0+000-23+000					
30	DJ 587, Păltiniș(DN58)-Rugi-Ohabîța-Delinești-Apadia-Brebu-Zorlențu Mare-Dezești-Fârliug-Valea Mare-Duleu(DJ585), 40.20 km	0+000-1+000	B	IBU	Păltiniș	Păltiniș	CJCS
		1+000-6+000	B	P	Păltiniș	Rugi	CJCS
		6+000-18+400	R	P	Rugi	DN 58	CJCS
		18+400-34+700	R	IBU	DN 58	Fârliug	CJCS
		34+700-40+200	R	IBU	Fârliug	Duleu (DJ 585)	CJCS
		0+000-40+200					
31	DJ 608, Plugova(DN6)-Globurău-Costisa-Borugi-Cornereva-Gruni-Arsuri-Obița-Rusca-Teregova-Luncavița-Mehadica-Cuptoare-Crușovăț(DN6), 66.00 km	0+000-2+800	M	IBU	Plugova	Plugova	CJCS
		2+800-35+000	M	BC	Plugova	Rusca	CJCS
		35+000-41+400	M	BC	Rusca	Teregova	CJCS
		41+400-66+000	R	IBU	Teregova	Crușovăț	CJCS
		0+000-66+000					
32	DJ 608A, Caransebeș(DN6)-Zervești-Turnu Ruieni-Borlova-Stațiunea Muntele Mic, 37.00 km	0+000-2+000	B	IA	Caransebeș	Caransebeș	CJCS
		2+000-5+700	B	IA	Caransebeș	Zervești	CJCS
		5+700-9+900	M	BC	Zervești	Turnu Ruieni	CJCS
		9+900-13+700	M	IA	Turnu Ruieni	Borlova	CJCS
		13+700-14+200	M	BC	Borlova	Borlova	CJCS
		14+200-37+000	FB,M	IA	Borlova	Stațiunea Muntele Mic	CJCS
		0+000-37+000					
	DJ 608B, Căvâran(DN6)-Mâtnicu Mare-Copacele-Obârșia-Mâtnicu Mic	0+000-8+200	IBU	M	Căvâran	Copacele	CJCS
		8+200-27+200	P	R	Copacele	Zorlențu Mare	CJCS

33	I mare-Copaceie-Onaba Imatic- Zorlencior-Zorlențu Mare(DJ587), 28.00 km	27+200-28+000	IBU	M	Zorlențu Mare	Zorlențu Mare	CJCS
		0+000-28+000					
34	DJ 608C, Slatina Timiș-Bucoșnița- Petroșnița-Valea Timișului- Bolvașnița-Vârciorova, 21.00 km	0+000-1+200	R	BC	Slatina Timiș	Goleț	CJCS
		1+200-4+800	R	IBU	Goleț	Bucoșnița	CJCS
		4+800-5+250	M	BC	Bucoșnița	Petroșnița	CJCS
		5+250-9+200	M	IBU	Bucoșnița	Petroșnița	CJCS
		9+200-10+000	M	BC	Bucoșnița	Petroșnița	CJCS
		10+000-12+400	M	IBU	Valea Timișului	Bolvașnița	CJCS
		12+400-13+200	M	BC	Valea Timișului	Bolvașnița	CJCS
		13+200-13+800	M	IBU	Valea Timișului	Bolvașnița	CJCS
		13+800-16+600	M	BC	Valea Timișului	Bolvașnița	CJCS
		16+600-17+600	R	P	Bolvașnița	Vârciorova	CJCS
		17+600-21+000	R	IBU	Bolvașnița	Vârciorova	CJCS
	0+000-21+000						
35	DJ 608D, Gara Herculane(DN6)- Băile Herculane(DN67D), 5.40 km	0+000-0+110	FB	IA	Băile Herculane	Băile Herculane	CL Băile Herculane
		0+110-3+160	FB	IA	Băile Herculane	Băile Herculane	CL Băile Herculane
		3+160-5+400	B	IA	Băile Herculane	Băile Herculane	CL Băile Herculane
			0+000-5+400				
36	DJ 608E, DN67D-DJ608D(Băile Herculane), 0.80 km	0+000-0+800	R	BC	Băile Herculane	Băile Herculane	CL Băile Herculane
			0+000-0+800				
37	DJ 680A, Sacu(DN6)-Tincova- Peștere-Maciova-Ciuta- Obreja(DN68), 18.80 km	0+000-0+800	B	IA	Sacu	Sacu	CJCS
		0+800-18+650	M	P	Sacu	Obreja	CJCS
		18+650-18+800	M	BC	Sacu	Obreja	CJCS
			0+000-18+800				
38	DJ 683, Zăvoi(DN6)-Măru-Poiana Mărului, 22.00 km	0+000-22+000	M	BC	Zăvoi	Poiana Mărului	CJCS
			0+000-22+000				
39	DJ 684, Limită Jud. Timiș(Rușchița)- Rusca Montană-Voislova(DN68), 22.40 km	36+000-41+800	R	P	Lim. Jud. Timiș	Ruschița	CJCS
		41+800-55+800	M	BC	Ruschița	Rusca Montană	CJCS
		55+800-58+400	M	IA	Rusca Montană	Voislova (DN68)	CJCS

	44.70 III	36+000-58+400					CJCS
Total general retea DJ		878,70					

Alimentare cu apă									
Nr. Crt.	Localitate	Populatie	Lungimea rețelei publice la finele anului 2013 [Km] din care:	Rețele publice reabilitate în perioada 2007-2013 [Km]	Rețele publice executate în perioada 2007-2013 [Km]	Lungime rețele publice necesar a fi executate în perioada 2014-2020 [Km]			
						Rețele necesar a fi executate [km]	Rețele necesar a fi inițiate [Km]	Rețele necesar a fi reabilitate [Km]	Rețele necesar a fi extinse [Km]
0	1	2	3	4	5	6	7	8	8
1	Resita	73282,00	156,18	0,00	58,98	160,71	0,00	86,66	74,05
2	Caransebes	24689,00	62,69	12,16	0,00	66,09	0,00	42,31	23,78
3	Anina	7485,00	51,60	5,43	3,60	43,48	0,00	16,98	26,50
4	Baile Herculane	5008,00	19,46	6,54	1,24	16,62	0,00	14,77	1,85
5	Bocsa	15842,00	58,16	10,00	1,50	51,08	0,00	22,00	5,00
6	Moldova Noua	12350,00	34,77	8,51	0,00	41,42	3,00	24,50	16,92
7	Oravita	11382,00	45,00	18,00	15,00	75,00	20,00	17,00	38,00
8	Otelu Rosu	10510,00	47,54	7,07	0,00	38,05	0,00	25,51	13,00
TOTAL		160548	475	68	80		23	250	199

Canalizare											
Nr. Crt.	Localitate	Lungimea rețelei publice la finele anului 2013 [Km], din care:	Rețele publice reabilitate în perioada 2007-2013 [Km]	Rețele publice executate în perioada 2007-2013 [Km]	Stații publice de epurare la finele anului 2013 [Număr], din care:	Stații publice de epurare executate în perioada 2007-2013 [Număr]	Lungime rețele publice necesar a fi executate în perioada 2014-2020 [Km]				
							Rețele necesar a fi executate [km]	Rețele necesar a fi înființate [Km]	Rețele necesar a fi reabilitate [Km]	Rețele necesar a fi extinse [Km]	Stații de epurare necesar a fi executate [Număr]
0	1	2	3	4	5	6	21	8	9	10	11
1	Resita	112,00	30,23	0,00	1,00	1,00	171,09	0,00	64,08	107,01	3,00
2	Caransebes	31,78	0,00	0,00	2,00	1,00	73,98	0,00	37,07	36,91	0,00
3	Anina	24,40	25,20	0,00	1,00	1,00	33,62	0,00	2,01	31,61	1,00
4	Baile Herculane	25,85	1,58	5,06	1,00	0,00	13,72	0,00	8,66	5,06	1,00
5	Bocsa	8,80	0,00	0,00	0,00	0,00	17,00	0,00	2,00	15,00	1,00
6	Moldova Noua	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	48,36	4,36	25,00	19,00	1,00
7	Oravita	29,00	0,00	0,80	0,00	0,00	120,00	60,00	22,00	38,00	1,00
8	Otelu Rosu	29,00	0,00	1,40	1,00	0,00	39,06	0,00	9,44	29,62	1,00
TOTAL		286	57	7	6	3	517	64	170	282	9

Energie electrica				
Nr. Crt.	Localitate	Populatie	Lungime rețea publică necesară a fi extinsă în perioada 2014-2020 [Km] sate /cartiere /zone neelectrificate	
			Denumire investiție/lucrare	Numar gospodării *
0	1	2	3	4
1	Resita	73282	Valea Câlnicelului, L= 5 km, Calea Caransebeșului L= 30 km, Str. Zorilor L= 0,8 km, intravilan municipiu L= 30 km	-
2	Caransebes	24689	Electrificare zona Racovița, Jupa, Aeroport, Zlagna, Carbonifera Nouă, Teiuș, Valea Cenchii L=20 km	216
3	Anina	7485	Extindere Mărghitaș, Valea Minișului, Plopa, Brădet, Orașul Nou, L= 10 km	100
4	Baile Herculane	5008	Extindere str.Valea Cernei L=5 km,	20
5	Bocsa	15842	Extindere rețea L= 5 km	100
6	Moldova Noua	12350	Electrificare zona de vest a orașului (zona digului), zona Cero Potok , zona Centură și str. Uzinelor L= 8,4 km	95
7	Oravita	11382	Extindere rețea Oravița, Orașul Nou - 38 km	315
8	Otelu Rosu	10510	Extindere rețea - 10 km	150
TOTAL		160548		996

Notă: Număr total gospodării fără municipiul Reșița

Energie termică în sistem centralizat									
Nr. Crt.	Localitate	Populatie	Sistem de alimentare cu energie termică actual				Sistem de alimentare cu energie termica 2014-2020		
			Denumire operator	Contracte / gospodării la finele anului 2013 [Nr.]	Beneficiari program "Casa Verde" persoane fizice, persoane juridice în perioada 2007-2013 [Nr.]	Soluții de eficientizare a consumului de energie termică în perioada 2007-2013	Lucrări necesare de eficientizare a sistemului de alimentare cu energie termică centralizată (denumire lucrare, valoare, etc.)	Casa Verde	
								Estimare solicitanți program "Casa Verde" persoane juridice în perioada 2014-2020 [Nr.]	Estimare solicitanți program "Casa Verde" persoane fizice în perioada 2014-2020 [Nr.]
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Resita	73282		1901	-		S-a renunțat la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică care va fi înlocuit cu sisteme individuale.		
2	Caransebes	24689						40	20
3	Anina	7485	-	-	-	-	-	10	50
4	Baile Herculane	5008	-	-	3	-	-	10	50
5	Bocsa	15842	-	-	-			10	50
6	Moldova Noua	12350				-	-	15	80
7	Oravita	11382	-	-	8 (7 pers fizice + 1 pers juridică)	-	-	10	50
8	Otelu Rosu	10510	-	-	-	-	-	3500	10
TOTAL		160548		1901	3			3595	310

Iluminat public						
Nr. Crt.	Localitate	Populatie	Lungimea rețelei publice la finele anului 2013 [Km]	Lungime rețele publice necesar a fi executate în perioada 2014-2020 [Km]		
				Rețele necesar a fi reabilitate [Km]	Rețele necesar a fi extinse [Km]	Corpuri de iluminat (ecologice) necesare [Număr]
0	1	2	3	4	5	6
1	Resita	73282,00	781,32	9,00	0,00	5456,00
2	Caransebes	24689,00	73,00	50,00	15,00	2300,00
3	Anina	7485,00	75,00	0,00	10,00	1500,00
4	Baile Herculane	5008,00	17,50	0,00	5,00	500,00
5	Bocsa	15842,00	70,30	0,00	5,00	1500,00
6	Moldova Noua	12350,00	37,00	37,00	8,00	1245,00
7	Oravita	11382,00	83,00	63,00	38,00	3800,00
8	Otelu Rosu	10510,00	106,00	0,00	10,00	2500,00
TOTAL		160548,00	1243,12	159,00	91,00	18801,00

Anexa nr. I.3.1

Infrastructura de utilități publice-localități urbane județul Caraș-Severin

Lucrări executate în perioada 2007-2013 [Km]								
Nr. Crt.	Localitate	Populatie	Indicativ drum	Străzi orășenești [Km]	Lucrări de reabilitare / modernizare [Km]	Lucrări de extindere [Km]	Poduri (Număr)	Podețe [Număr]
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Resita	73282,00		119,00	20,20	0,00	0,00	15,00
2	Caransebes	24689,00		65,00	24,80	6,00	0,00	0,00
3	Anina	7485,00		50,00	1,35	0,00	0,00	0,00
4	Baile Herculane	5008,00		17,50	1,00	0,00	1,00	1,00
5	Bocsa	15842,00		70,30	15,00	0,00	4,00	2,00
6	Moldova Noua	12350,00		40,00	1,00	0,00	0,00	2,00
7	Oravita	11382,00		63,00	2,50	0,00	0,00	0,00
8	Otelu Rosu	10510,00		52,30	0,00	0,00	0,00	20,00
TOTAL		160548,00	0,00	477,10	64,50	6,00	5,00	40,00

Notă: * inclusiv podețe intrare în case

** podețe și pasarele pietonale

*** inclusiv reabilitare paracări existente

Transport public local								
Nr. Crt.	Localitate	Transport public rutier de persoane local existent			Necesar transport public rutier de persoane local în perioada 2014-2020			
		Trasee existente	Număr de curse	Operatori de transport	Rute noi	Nr. curse	Nr. mijloace transport (autobuze și microbuze)	Altele
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Resita	7,00	PROGRAM APROBAT ȘI LA CERERE	SC SPEDITION RO-A TIR SRL și 227 Taxi	9,00	Program aprobat	25,00	
2	Caransebes	2,00	Program aprobat (din oră în oră)	Maxi taxi	3,00	Program aprobat	8,00	Sc Transal SRL
3	Anina	1,00	Program aprobat	SC Costas SRL	3,00	2 pt fiecare ruta	3,00	Centru - Oravita, Brădet-Breiner, Centru-Orasul Nou
4	Baile Herculane	1,00	din 30 in 30 minute	SC Compex Cerna SRL	1,00	din ora in ora	2,00	
5	Bocsa	1,00	la cerere	54 operatori taxi (pers fizice si juridice)	0,00	0,00	0,00	
6	Moldova Noua	6,00	la cerere	S.C.S&S GROUPE PRODIMPEX S.R.L.	0,00	0,00	0,00	
7	Oravita	3,00	la cerere	PFA Taxi 20	3,00	2/zi *3 rute	3 microbuze	Oravita-Ciclova Montană, Oravita-Brostei, Oravita-Răchitova, Brădisoru de Jos-Agadici
8	Otelu Rosu	5,00	la cerere	27 operatori taxi	2,00	4,00	0,00	concesionat de operatori locali
TOTAL		26,00	0,00	0,00	21,00	4,00	38,00	0,00

Anexa nr. I.3.1

Infrastructura de utilități publice-localități urbane județul Caraș-Severin

Lucrări necesare a fi executate în perioada 2014-2020 [Km]									
Nr. Crt.	Localitate	Indicativ drum	Străzi orășenești [Km]	Lucrări de reabilitare / modernizare [Km]	Lucrări de extindere [Km]	Poduri (Număr)	Podețe [Număr]	Amenajări parcări [Număr]	Alte lucrări
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Resita		30,11	30,11	0,00	0,00	5,00	5652,00	
2	Caransebes		60,00	45,00	15,00	0,00	18,00	225,00	
3	Anina		54,50	50,00	4,5	0,00	5,00	60,00	
4	Baile Herculane		17,50	12,75	5,00	0,00	3,00	6/300 locuri	Îndiguiri - râu Cerna(Centru Istoric - 1 km), regularizări de albie - 3 km.
5	Bocsa		21,50	20,00	1,50	4,00	2,00	100,00	
6	Moldova Noua		47,00	40,00	7,00	5,00	9**	30***/600 locuri	
7	Oravita		101,00	63,00	38,00	5,00	250*	100,00	
8	Otelu Rosu		46,30	42,30	4,00	0,00	50*	300,00	regularizări ape Eruga 4 km, Taifu 7 km, lucrări îmbunătățiri funciare 10 ha, împăduriri 5 ha, irigații 10 ha, taluzări maluri și consolidări cartier Baia 3 km.
TOTAL		0,00	377,91	303,16	70,50	14,00	33,00	6437,00	0,00

Alimentare cu apă							
Nr. Crt.	Localitate	Populatie	Lungimea rețelei publice la finele anului 2013 [Km], din care:	Rețele publice executate în perioada 2007-2013 [Km]	Lungime rețele publice necesar a fi executate în perioada 2014-2020 [Km]		
					Rețele necesar a fi înființate [Km]	Rețele necesar a fi reabilitate [Km]	Rețele necesar a fi extinse [Km]
0	1	2	3	4	5	6	7
1	Armeniș	2454	32,2	18	0	0	6
2	Bănia	1752	9,6	9,6	0	5,2	0
3	Băuțari	2604	0	0	37	0	1
4	Berliște	1164	10	10	3,5	0	0
5	Berzasca	2848	27,4	16,8	0	0	0
6	Berzovia	3891	16	16	7	0	0
7	Bolvașnița	1405	13,42	13,42	0	0	0
8	Bozovici	2924	26,5	26,5	0	3	4
9	Brebu	1164	15	15	7	0	0
10	Brebu Nou	119	8	0	10	0	0
11	Buchin	2039	10,9	0	0	0	0
12	Bucoșnița	2978	27,55	27,55	0	0	0
13	Carașova	3110	27,3	27,3	0	0	12
14	Cărbunari	1008	11,3	11,3	0	0	0
15	Ciclova Română	1550	10,5	10,5	12	0	0
16	Ciuchici	1338	0	0	48,2	0	0
17	Ciudanovița	657	3	0	10	0	0
18	C-tin Daicoviciu	2692	36	12	24	0	0
19	Copăcele	1111	12,51	12,51	0	0	9,6
20	Cornea	1890	14,1	0	5	0	0
21	Cornereva	3190	0	0	62	0	0
22	Coronini	1748	10,6	4,8	0	7	0
23	Dalboșeț	1650	5	5	10	0	0

24	Doclin	1741	30	30	0	0	0
25	Dognecea	2009	0	0	7,6	0	0
26	Domaşnea	1402	17	0	0	17	0
27	Eftimie -Murgu	1628	12,5	0	0	0	0
28	Ezeriş	1255	21,68	21,68	0	0	1,5
29	Fîrliug	1956	19,99	19,99	8,1	0	0
30	Forotic	1708	0	0	23,96	0	0
31	Gîrnic	1268	17	17	6,8	8,4	2
32	Glimboca	1808	7,2	7,2	0	1,2	2
33	Goruia*	790	4	0	5	0	0
34	Grădinari	1956	11	0	0	11	
35	Iablanița	2281	18,64	10,84	0	7,8	0
36	Lăpușnicel	1081	8	8	0	0	3
37	Lăpușnicu Mare	1647	24	24	0	0	0
38	Luncavița	2613	21,5	9,5	0	6	11,5
39	Lupac	2677	8	0	26	8	18
40	Marga	1151	11,8	11,8	1	10	2
41	Măureni	2646	19,75	19,75	0	0	0
42	Mehadia	4128	14	6,5	12	13	0
43	Mehadica	870	11,5	11,5	0	0	4
44	Naidăș	1139	16	0	0	16	0
45	Obreja	3252	32,1	3,1	0	0	2
46	Ocna de Fier	656	2	0	0	0	4,5
47	Păltiniș	2408	14	8	6	0	0
48	Pojejena	2884	0	0	14	0	0
49	Prigor	2577	16,8	2,9	5	12,3	0
50	Răcăjdia	1976	0	0	18,74	0	0
51	Ramna	1560	0	0	23	0	0
52	Rusca Montană	1834	17	17	0	0	12
53	Sacu	1485	9,6	9,6	14	0	0
54	Sasca Montană	1593	19,5	19,5	0	3,5	40
55	Sichevița	2230	7,8	7,8	0	0	4
56	Slatina Timiș	3074	20,6	20,6	10	0	0
57	Socol	1933	16,4	0	11,428	5,8	0
58	Șopotul Nou	1157	3,8	3,8	0	0	0

59	Tîrnova	1731	12,5	12,5	0	1	2,5
60	Teregova	3981	0	0	20	0	0
61	Ticvaniu Mare	1984	7,75	0	0	0	2,895
62	Topleț	2625	17	0		17	
63	Turnu Ruieni	3342	18,5	18,5	4	0	0
64	Văliug	741	3	3	10	0	1
65	Vărădia	1371	10,4	10,4	0	0	10
66	Vermeș	1566	11	11	6	0	8
67	Vrani	1070	11,8	11,8	4	0	0
68	Zăvoi	3946	36,5	8	5,6	5	4
69	Zorlențu Mare	1015	2,5	2,5	16,25	0	0
TOTAL		135031	910,99	536,2	494,178	132,9	167,495

Canalizare										
Nr. Crt.	Localitate	Lungimea rețelei publice la finele anului 2013 [Km], din care:	Rețele publice reabilite în perioada 2007-2013 [Km]	Rețele publice executate în perioada 2007-2013 [Km]	Stații publice de epurare la finele anului 2013 [Număr], din care:	Stații publice de epurare executate în perioada 2007-2013 [Număr]	Lungime rețele publice necesar a fi executate în perioada 2014-2020 [Km]			
							Rețele necesar a fi inițiate [Km]	Rețele necesar a fi reabilite [Km]	Rețele necesar a fi extinse [Km]	Stații de epurare necesar a fi executate [Număr]
0	1	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	Armeniș	9,8		4,4	2	1	0	0	6	1
2	Bănia	0	0	0	0	0	0	16,5	0	2
3	Băuțari	0	0	0	0	0	37	0	0	1
4	Berliște	10	0	10	1	1	3,5	0	0	1
5	Berzasca	11,5	0	11,5	2	2	5	0	0	1
6	Berzovia	16	0	16	0	1	14,5	0	0	1
7	Bolvașnița	15,41	0	15,41	1	1	0	0	0	0
8	Bozovici	0,5	0	0	0	0	0	0,5	20	2
9	Brebu	9,5	0	9,5	1	1	15	0	0	1
10	Brebu Nou	5	5	0	1	1	5	0	0	1
11	Buchin	5,4	0	5,4	1	0	9,3	0	9,3	1
12	Bucoșnița	20,72	0	20,72	2	2	6,5	0	0	0
13	Carașova	13	0	13	1	1	7	0	5	1
14	Cărbunari	0	0	0	0	0	18	0	0	1
15	Ciclova Română	0	0	0	0	0	27	0	0	3
16	Ciuchici	0	0	0	0	0	48,2	0	0	2
17	Ciudanovița	3,5	0	0	0	0	10	0	0	1
18	C-tin Daicoviciu	36	0	12	3	1	24	0	0	2
19	Copăcele	11,196	0	11,196	1	1			0	0
20	Cornea	12,7	0	12,7	2	2	0	0	3	0
21	Cornereva	4,3	0	4,3	1	1	3,2	0	0	1
22	Coronini	4,8	0	4,8	1	1	5,8	0	0	1
23	Dalboșeț	0	0	0	0	0	10	0	0	1

24	Doclin	20	0	20	2	2	9	0	0	1
25	Dognecea	0	0	0	0	0	6,6	0	0	1
26	Domaşnea	9,8	0	0	1	0	3	0	0	1
27	Eftimie -Murgu	10,05	0	10,05	1	1	0	0	0	0
28	Ezeriş	21,63	0	21,63	2	2	0	0	4,5	0
29	Firliug	0	0	0	0	0	19,3	0	0	5
30	Forotic	0	0	0	0	0	24,01	0	0	1
31	Gîrnic	0	0	0	0	0	19	0	0	2
32	Glimboca	5,3	0	5,3	1	1	0	0	1,5	0
33	Gorua*	3,9	0	3,9	1	1	5	0	4	1
34	Grădinari	4	0	4	0	0	20	0	20	2
35	Iablanița	8	0	8	1	1	0	5,4	0	1
36	Lăpușnicel	8	0	8	1	1	0	0	3	0
37	Lăpușnicu Mare	12	0	12	0	0	12	0	0	2
38	Luncavița	9,5	0	9,5	2	2	0	5	2	0
39	Lupac	8	0	0	0	0	18	8	0	4
40	Marga	8,3	0	5	1	1	2	8,3	2	1
41	Măureni	0	0	0	0	0	19,75	0	0	1
42	Mehadia	5,5	0	0	0	0	13	15	0	5
43	Mehadica	0	0	0	0	0	11	0	0	1
44	Naidăș	0	0	0	0	0	16	0	0	1
45	Obreja	0	0	0	0	0	34,1	0	0	3
46	Ocna de Fier	0	0	0	0	0	6,5	0	0	1
47	Păltiniș	3,5	0	3,5	0	1	23	0	0	5
48	Pojejena	10,275	0	10,275	2	2	11,711	0	0	2
49	Prigor	10,2	0	10,2	2	2	7,7	0	0	1
50	Răcăjdia	0	0	0	0	0	18,435	0	0	2
51	Ramna	0	0	0	0	0	23	0	0	2
52	Rusca Montană	0	0	0	0	0	29	0	0	1
53	Sacu	10,5	0	10,5	1	1	14	0	0	2
54	Sasca Montană	0	0	0	0	0	63,5	0	0	5
55	Sichevița	4,2	0	4,2	1	1	0	0	4	0
56	Slatina Timiș	14,2	0	3,1	2	1	10	10	5	2
57	Socol	0	0	0	0	0	11,398	0	0	2
58	Șopotul Nou	3	0	3	1	1	0	0	0	0

59	Tîrnova	0	0	0	0	0	14	0	0	1
60	Teregova	0	0	0	0	0	20	0	0	2
61	Ticvaniu Mare	0	0	0	0	0	2,012	0	0	2
62	Topleț	0	0	0	0	0	17,2	0	0	1
63	Turnu Ruieni	17,8	0	17,8	1	1	2	0	0	1
64	Văliug	2,5	2,5	0	1	1	10	0	1	1
65	Vărădia	0	0	0	0	0	20,4	0	0	2
66	Vermeș	0	0	0	0	0	35	0	0	2
67	Vrani	0	0	0	0	0	15	0	0	2
68	Zăvoi	0	0	0	0	0	45	0	0	2
69	Zorlențu Mare	0	0	0	0	0	18,3	0	0	2
TOTAL		394,681	7,5	283,631	44	40	887,016	46,3	90,3	101

Energie electrica						
Nr. Crt.	Localitate	Populatie	Lungime rețea publică necesară a fi extinsă în perioada 2014-2020 [Km] sate /cartiere /zone neelectrificate			
			Denumire investiție/lucrare	Anul elaborării SF (daca e cazul)	Valoare investiție (lei)	Numar gospodării
0	1	2	3	4	5	6
1	Armeniș	2454	Extindere zona Timpa	-	-	46
2	Bănia	1752	-	-	-	0
3	Băuțar	2604	Extindere Preveciori, L= 10 km	-	-	15
4	Berliște	1164	-	-	-	0
5	Berzasca	2848	-	-	-	0
6	Berzovia	3891				
7	Bolvașnița	1405				
8	Bozovici	2924	-	-	-	40
9	Brebu	1164	Extindere L=5 km	-	-	65
10	Brebu Nou	119	Extindere L=5 km, Gărăna	-	-	60
11	Buchin	2039	Electrificare Lindenfeld - L= 7 km	-	-	100
12	Bucoșnița	2978	-	-	-	0
13	Carașova	3110	Extindere L= 5 km	-	-	20
14	Cărbunari	1008	-	-	-	-
15	Ciclova Română	1550	-	-	-	-
16	Ciuchici	1338	-	-	-	0
17	Ciudanovița	657	-	-	-	0
18	C-tin Daicoviciu	2692	-	-	-	0
19	Copăcele	1111	-	-	-	0
20	Cornea	1890	Extindere L= 3,9 km	-	-	29
21	Cornereva	3190	Proiect COTYSO/Sistem de producere a energiei electrice din resurse regenerabile : microeoliene, microhidrocentrale și grupuri electrogene a satelor: Poiana Lungă,Dobraia, Prisacina, Cracu teiului, Cracu mare, Inelet, Scărișoara, Tatu	2009	3.045.781,0	120
22	Coronini	1748	-	-	-	0

23	Dalboșet	1650	-	-	-	0
24	Doclin	1741	-	-	-	0
25	Dognecea	2009	-	-	-	0
26	Domașnea	1402	-	-	-	-
27	Eftimie -Murgu	1628	-	-	-	0
28	Ezeriș	1255	-	-	-	0
29	Fîrliug	1956	-	-	-	-
30	Forotic	1708	-	-	-	0
31	Gîrnic	1268	Extindere rețea publică L= 2 km, Padina Matei-grădiniță, Gîrnic cimitir, pictor (pers. fizică)	-	-	18
32	Glimboca	1808	-	-	-	-
33	Goruia	790	-	-	-	-
34	Grădinari	1956	-	-	-	-
35	Iablanița	2281	-	-	-	-
36	Lăpușnicel	1081	-	-	-	-
37	Lăpușnicu Mare	1647	Extindere zona Alibeg și Zona Poieni	-	-	10
38	Luncavița	2613	Extindere zona Șara, Verendin-Luncavița, L= 13 km	-	-	50
39	Lupac	2677	nu e cazul	-	-	-
40	Marga	1151	Extindere 1,8 km	-	-	7
41	Măureni	2646	Extindere în loc. Șoșdea, de la nr. 407 la nr.436 L= 0,7 km	-	-	30
42	Mehadia	4128	Extindere zona Cropolea, Zaugi, Banot	-	-	18
43	Mehadica	870	-	-	-	-
44	Naidăș	1139	-	-	-	-
45	Obreja	3252	-	-	-	-
46	Ocna de Fier	656	-	-	-	-
47	Păltiniș	2408	Extindere L = 4 km Cornuțel și cartiere Zăbran	-	-	60
48	Pojejena	2884	Extindere L= 1 km, Divici	-	-	50
49	Prigor	2577	-	-	-	-
50	Răcășdia	1976	-	-	-	-
51	Ramna	1560	-	-	-	-
52	Rusca Montană	1834	Extindere zona Pleșu L= 10 km	-	-	50
53	Sacu	1485	-	-	-	-
54	Sasca Montană	1593	L= 20 km	-	-	30

55	Sichevița	2230	Program electrificare 2007-2009 (Zanou, Martinovăț, Ogașu Podului, Valea Oreviței)extindere zona langa Dunare L=10km		1.373,41 mii euro	73
56	Slatina Timiș	3074	-	-	-	-
57	Socol	1933	Extindere Baziaș L =1 km	-	-	30
58	Șopotu Nou	1157	-	-	-	-
59	Tîrnova	1731	Extindere rețea L= 4 km - Cătun Valea Socieniului, Cătun Dealu Morii			40
60	Teregova	3981	Extindere Teregova , zona Hideg, zona Luncavița, L= 9 km; Rusca Montană: iesire zona Baraj și Baraj acumulare Poiana Rusca L= 14 km			270
61	Ticvanu Mare	1984	-	-	-	-
62	Topleț	2625	Extindere zona Valea Bîrzei, Valea Cernei L= 6 km			45
63	Turnu Ruieni	3342	Extindere L= 2 km			
64	Văliug	741	Extindere zonă Frantzdorf (Stupina) L= 6 km,	-	-	140
65	Vărădia	1371	-			
66	Vermeș	1566	-	-	-	-
67	Vrani	1070	Extindere zona Bloc IAS L=1 km	-	-	40
68	Zăvoi	3946	-	-	-	-
69	Zorlențu Mare	1015	Extindere L= 5 km			50-
TOTAL		135031				1506

Energie termică						Casa Verde	
Nr. Crt.	Localitate	Populatie	Centrale termice (la instituții publice) la finele anului 2013 [buc.]	Centrale termice (la instituții publice) necesare în perioada 2014-2020 [buc.]	Panouri solare (aport energie apa caldă menajeră) necesare (la instituții publice) în perioada 2014-2020 [buc.]	Estimare solicitanți program "Casa Verde "persoane fizice în perioada 2014-2020 [Nr.]	Estimare solicitanți program "Casa Verde" persoane juridice în perioada 2014-2020 [Nr.]
0	1	2	3	4	5	6	7
1	Armeniș	2454	7	4	7		
2	Bănia	1752	4	3	-		
3	Băuțari	2604	11	4	15		
4	Berliște	1164	2	6	7		
5	Berzasca	2848	14	1	15		
6	Berzovia	3891	8	0	6		
7	Bolvașnița	1405	5	5	8		
8	Bozovici	2924	4	2	6		
9	Brebu	1164	4	10	0		
10	Brebu Nou	119	1	3	-	-	-
11	Buchin	2039	8	0	1		
12	Bucoșnița	2978	6	12	15		
13	Carașova	3110	8	5	6		
14	Cărbunari	1008	3	3	4		
15	Ciclova Română	1550	8	6	10		
16	Ciuchici	1338	0	7	7		
17	Ciudanovița	657	3	2	2		
18	C-tin Daicoviciu	2692	3	3	3		
19	Copăcele	1111	6	0	6		
20	Cornea	1890	10	6	10		
21	Cornereva	3190	9	2	4		
22	Coronini	1748	4	2	2		

23	Dalboșeț	1650	4	5	4		
24	Doclin	1741	7	0	7		
25	Dognecea	2009	2	1	0		
26	Domașnea	1402	4	2	6		
27	Eftimie-Murgu	1628	4	1	-		
28	Ezeriș	1255	7	3	40		
29	Fîrliug	1956	9	7	16		
30	Forotic	1708	3	1	4		
31	Gîrnic	1268	9	0	20		
32	Glimboca	1808	10	2	-	-	-
33	Goruia	790	7	2	5		
34	Grădinari	1956	5	7	7		
35	Iablașița	2281	4	3	0		
36	Lăpușnicel	1081	3	6	7		
37	Lăpușnicu Mare	1647	6	4	6		
38	Luncavița	2613	6	5	5		
39	Lupac	2677	3	10	8		
40	Marga	1151	6	1	5		
41	Măureni	2646	3	4	7		
42	Mehadia	4128	5	4	9		
43	Mehadica	870	5	3	9		
44	Naidăș	1139	2	6	7		
45	Obreja	3252	11	0	11		
46	Ocna de Fier	656	3	1	2		
47	Păltiniș	2408	4	10	10		
48	Pojejena	2884	3	13	0		
49	Prigor	2577	5	7	12		
50	Răcășdia	1976	8	6	4		
51	Ramna	1560	9	10	15		
52	Rusca Montană	1834	4	5	6		
53	Sacu	1485	6	5	5		
54	Sasca Montană	1593	12	8	10		

55	Sichevița	2230	5	5	10		
56	Slatina Timiș	3074	2	10	12		
57	Socol	1933	6	6	7		
58	Șopotu Nou	1157	4	5	5		
59	Tîrnova	1731	2	4	24		
60	Teregova	3981	10	10	20		
61	Ticvaniu Mare	1984	4	10	8		
62	Topleț	2625	6	5	8		
63	Turnu Ruieni	3342	3	2	2		
64	Văliug	741	4	5	10		
65	Vărădia	1371	4	5	5		
66	Vermeș	1566	8	1	3	-	-
67	Vrani	1070	3	10	10		
68	Zăvoi	3946	12	4	16	-	-
69	Zorlențu Mare	1015	5	3	20		
TOTAL		135031	385	313	541	0	0

Iluminat public						
Nr. Crt.	Localitate	Populatie	Lungimea rețelei publice la finele anului 2013 [Km]	Lungime rețele publice necesar a fi executate în perioada 2014-2020 [Km]		
				Rețele necesar a fi reabilitate [Km]	Rețele necesar a fi extinse [Km]	Corpuri de iluminat (ecologice) necesare [Număr]
0	1	2	3	4	5	6
1	Armeniș	2454	11,4	0	0	290
2	Bănia	1752	15	15	1	230
3	Băuțari	2604	50	10	0	250
4	Berliște	1164	12	12	0	240
5	Berzasca	2848	13,4	0	17	284
6	Berzovia	3891	25	0	1	500
7	Bolvașnița	1405	4,5	0	1	370
8	Bozovici	2924	15	3	2	400
9	Brebu	1164	20	10	5	450
10	Brebu Nou	119	10	10	0	50
11	Buchin	2039	8,5	8,5	0	200
12	Bucoșnița	2978	9	0	0	0
13	Carașova	3110	5	5	0	380
14	Cărbunari	1008	7,5	7,5	1	190
15	Ciclova Română	1550	53	0	1	1160
16	Ciuchici	1338	36	0	4	266
17	Ciudanovița	657	7	0	0	140
18	C-tin Daicoviciu	2692	36	0	2	40
19	Copăcele	1111	22,9	22,9	0	440
20	Cornea	1890	23	7	2,5	460
21	Cornereva	3190	15	0	10	250
22	Coronini	1748	10,6	0	0	0
23	Dalboșeț	1650	10	10	0	200

24	Doclin	1741	30	2	2	600
25	Dognecea	2009	10,4	0	0	0
26	Domaşnea	1402	10	10	0	400
27	Eftimie -Murgu	1628	7	0	0	175
28	Ezeriş	1255	40	0	5	450
29	Firliug	1956	35	0	0	700
30	Forotic	1708	12,5	3	0	500
31	Gîrnic	1268	15	0	2	450
32	Glimboca	1808	8	0	0	80
33	Goruia	790	21,19	0	0	424
34	Grădinari	1956	11,5	0	0	230
35	Iablanița	2281	75	0	0	0
36	Lăpușnicel	1081	10	0	0	200
37	Lăpușnicu Mare	1647	14	0	0	280
38	Luncavița	2613	9,5	0	0	200
39	Lupac	2677	26	0	0	0
40	Marga	1151	7,7	7,7	2	115
41	Măureni	2646	20	20	0,7	
42	Mehadia	4128	26	26	6	800
43	Mehadica	870	7	7	4	175+100
44	Naidăș	1139	16	0	0	320
45	Obreja	3252	64	64	0	500
46	Ocna de Fier	656	6,5	0	0	165
47	Păltiniș	2408	25	4	4	180
48	Pojejena	2884	14	14	1	420
49	Prigor	2577	20	0	0	400
50	Răcăjdia	1976	13	13	1,3	250
51	Ramna	1560	23	23	0	500
52	Rusca Montană	1834	25	0	0	0
53	Sacu	1485	14	14	0	250
54	Sasca Montană	1593	18	0	7	0
55	Sichevița	2230	8	0	0	200
56	Slatina Timiș	3074	22	22	5	500

57	Socol	1933	10	10	1	200
58	Șopotul Nou	1157	15	0	5	300+100
59	Tîrnova	1731	12	12	4	560
60	Teregova	3981	15	5	0	500
61	Ticvaniu Mare	1984	21	0	3	500 stapi +500 becuri
62	Topleț	2625	17	0	3	850
63	Turnu Ruieni	3342	10,75	0	2	40
64	Văliug	741	4	0	10	600
65	Vărădia	1371	15	0	5	400
66	Vermeș	1566	28	17	3	350
67	Vrani	1070	15	0	1	600+20
68	Zăvoi	3946	45	45	5	300
69	Zorlențu Mare	1015	18,3	18,3	5	100
TOTAL		135031	1156,69	393	130	19979

Transport public rutier							
Nr. Crt.	Localitate	Transport public de persoane local, judetean existent			Necesar transport public rutier de persoane local, judetean în perioada 2014-2020		
		Trasee existente	Numar de curse	Operatori de transport	Trasee noi	Nr. curse	Frecventa curselor
0	1	2	3	4	5	6	7
1	Armeniș	trasee județene regulate : Caransebeș-Cornereva, Mehadica-Rusca Teregova-Caransebeș, Reșița-Băile Herculane, trasee interjudețene și convenții cu muncitorii la Caransebeș	10 curse/zi	S.C.Gherescu Maghe S.R.L., S.C.Axi Tur, S.C.Bănescu Otti S.R.L., S.C.Livio Dario S.R.L., S.C. Nadina S.R.L.,	nu este cazul		
2	Bănia	trasee județene Șopotu Nou-Reșița Dalboșet-Reșița , Eftimie Murgu-Reșița trasee județene Dalboșet-Timișoara	2 curse/zi 1 cursă/zi 1 cursă/zi 1 cursă/zi	SA.C. Alfa Star Impex S.R.L.	nu este cazul		
3	Băuțari	transport elevi Băuțari-Oțelu Roșu Caransebeș-Oțelu Roșu-Bucova Bucova -Marga-Oțelu Roșu trasee interjudețene : Deva-Reșița, Hunedoara-Crivina,	3 curse/zi 3 curse/zi 3 curse/zi	S.C. Moise & Sara S.R.L. S.C.Trio Sim Taxi S.R.L. S.C.JI Gil Vest S.R.L. S.C.Alexandros Tur S.R.L.	nu este cazul		
4	Berliște	Berzasca-Caransebeș- convenție muncitori	1/zi		Berliște-Oravița	1	1/zi, L-D
5	Berzasca	Berzasca -Reșița Berzasca-Timișoara	1 cursă/zi 1 cursă/zi	S.C. Alfa Star Impex S.R.L., S.C.Autotim SA	Berzasca -Moldova Noua	1	1/zi, L-D
6	Berzovia	trasee județene : Bocșa -Ramna Bocșa-Vermeș-Izgar trasee interjudețene: Reșița-Timișoara, Reșița, Arad, Dalboșet-Timișoara	1 cursă/zi 5 curse/zi	S.C.Alfa Star Impex S.R.L., S.C.Bus-Trans S.R.L.	nu este cazul		
7	Bolvașnița	Virciorova-Caransebeș Băile Herculane-Caransebeș-Reșița	5 curse/zi 1 cursă/zi	S.C.Bănescu Otti S.R.L. S.C.Gherescu Maghe S.R.L.	nu este cazul		

8	Bozovici	trasee județene Bozovici-Reșița, Șopotu Nou-Reșița, Dalboșeț-Reșița, Eftimie Murgu-Reșița trasee interjudețene Dalboșeț-Timișoara	1 cursă/zi 2 curse/zi 1 cursă/zi 1 cursă/zi 1 cursă/zi	S.C. Alfa Star Impex S.R.L.	Bozovici-Baile Herculane	1	1/zi, L-D
9	Brebu	Reșița-Caransebeș, Reșița-Baile Herculane, Reșița-Drobeta Turnu Severin,	30 curse/zi	S.C.Nadina S.R.L., S.C.Axi Tur S.R.L., S.C.Gherescu Maghe S.R.L.	Apadia-Reșița Valea Denii -Reșița	1 1	1/zi, L-D 1/zi, L-D
10	Brebu Nou	nu exista	-	-	Brebu Nou-Gărâna-Reșița	1	1/zi, L-D
11	Buchin	trasee județene :Vîrciorova-Caransebeș Băile Herculane -Reșița Cornereva-Caransebeș Mehadica-Caransebeș Valea Timișului-Caransebeș trasee interjudețene și curse regulate speciale cu muncitorii	5 curse/zi 1 cursă/zi 1 cursă/zi 1 cursă/zi 1 cursă/zi	S.C.Bănescu Otti S.R.L. S.C.Gherescu Maghe S.R.L. S.C.NadinaS.R.L. : : S.C.Livio Dario S.R.L. si S.C.Eurotransport Jumanca S.R.L.	nu este cazul		
12	Bucoșnița	trasee județene Reșița-Baile Herculane, Caransebeș-Cornereva, Mehadica -Caransebeș, trasee interjudețene Reșița-Drobeta Turnu Severin	1 cursă/zi 1 cursă/zi 1 cursă/zi 1 cursă/zi	S.C.Gherescu Maghe S.R.L., ,Axi Tur S.R.L.	nu este cazul		
13	Carașova	Carașova-Reșița,Bozovici-Reșița, Șopotu Nou-Reșița, Dalboșeț-Reșița, Eftimie Murgu-Reșița, convenție cu profesorii	10 curse	Agro Trans Păuța S.R.L., S.C.Pauța Activ S.R.L. Carașova , S.C.Alfa Star Impex S.R.L.	nu este cazul		
14	Cărbunari	Carbunari-Resita	1 cursa	S.C.Autotim SA			
15	Ciclova Română	Ciclova Montană-Oravița Potoc-Reșița	2 curse/zi 1 cursă/zi	S.C.BMI Narcis S.R.L. S.C.Godexim Trans S.R.L.	Socolari-Ilidia-Ciclova Montana-Ciclova Romana- Oravița-Reșița	1	1/zi, L-D
16	Ciuchici	Cărbunari-Oravița Moldova Nouă-Nicolinț-Oravița -Reșița	1 cursa/zi 1 cursă/zi	S.C.Autotim SA S.C. Alfa Star Impex S.R.L.	Ciuchici-Potoc-Socolari-Ilidia- Ciclova R-Oravița-Reșița	1	1/zi, L-D
17	Ciudanovița	transport scolar si mineri, nu exista transport județean regulat			Ciudanovița-Oravița	1	1/zi, L-D
18	C-tin Daicoviciu	Caransebeș-Zorile	1 cursă/zi	S.C.Nadina S.R.L.	nu este cazul		
19	Copăcele	Zorile-Caransebeș	8 curse/zi	S.C.Nadina S.R.L.	nu este cazul		

20	Cornea	Baile Herculane-Reșița Șopotu Nou-Caransebeș	1 cursa/zi 3 curse/ săptămână	S.C.Gherescu Maghe S.R.L. S.C.Alfa Star Impex S.R.L.	nu este cazul		
21	Cornereva	trasee județene: Cornereva -Caransebeș și Cornereva-Băile Herculane	1 cursa/zi 1 cursă/zi	S.C.Gherescu MagheSRL si S.C.ALL Best Talass S.R.L.	Cornereva-Orșova-Drobeta Tr.Severin	1	1/zi, L-D
22	Coronini	Coronini -Moldova Nouă Berzeasca-Moldova Nouă-Reșița Coronini-Oravița	4 curse /zi 1cursă/zi 1cursă/zi	S.C. S&S Groupe Prodimpex S.R.L. S.C.Alfa Star Impex SRL	nu este cazul		
23	Dalboșeț	transport școlar, trasee județene Șopotu Nou-Reșița Dalboșeț-Reșița trasee județene Dalboșeț-Timișoara Dalboșeț-București	2 curse/zi 1 cursă/zi 1 cursă/zi 2 curse/ saptamana	S.C.Alfa Star Impex SRL	nu este cazul		
24	Doclin	Doclin-Biniș-Bocșa	1 cursă/zi	S.C.Bîrzava SA	Tirol-Doclin-Biniș-Bocșa Doclin-Biniș-Bocșa	1 1	1/zi, L-D 1/zi, L-D
25	Dognecea	Dognecea-Resita	3 curse/zi	S.C. Bianca&Marian SRL	nu este cazul		
26	Domașnea	trasee județene regulate : Caransebeș- Cornereva, Mehadica-Rusca Teregova- Caransebeș, Reșița-Băile Herculane, trasee interjudețene și convenții cu muncitorii la Caransebeș	10 curse/zi	S.C.Gherescu Maghe S.R.L., S.C.Axi Tur, S.C.Bănescu Otti S.R.L., S.C.Livio Dario S.R.L., S.C. Nadina S.R.L.,	nu este cazul		
27	Eftimie-Murgu	Eftimie Murgu -Resita	1 cursă/zi	S.C.Alfa Star Impex SRL	nu este cazul		
28	Ezeriș	nu există transport public județean			Ezeriș-Reșița Ezeriș-Caransebeș	2 2	2/zi, L-D 2/zi, L-D
29	Fîrliug	nu există transport public județean			Fârliug -Reșița	1	1/zi, L-D
30	Forotic	nu există transport public județean			Reșița-Bocșa-Forotic	1	1/zi, L-D
31	Gîrnic	Gîrnic-Reșița	1 cursa/zi	S.C.Loli Serv Trans SRL	nu este cazul		
32	Glimboca	Oțelu Roșu -Caransebeș Caransebeș-Oțelu Roșu-Bucova Caransebeș-Măgura-Măru	16 curse/zi 3 curse/zi 4 curse/zi	S.C.Trio Sim Taxi S.R.L. S.C.Moise Sara Trans S.R.L. S.C.Trio Sim Taxi S.R.L.	nu este cazul		

33	Goruia	transport școlar și trasee județene: Nouă Moldova Nouă-Reșița, Berzeasca-Reșița, Gîrnic-Reșița, Padina Matei-Reșița Coronini-Moldova Nouă-Oravița Moldova Nouă -Socol-Reșița Cărbunari-Reșița, Oravița-Reșița,	1 cursa/zi 1 cursa/zi 1 cursa/zi 1 cursa/zi 1 cursa/zi 1 cursa/zi 4 curse/zi	S.C.Loliserv Trans S.R.L., S.C. Alfa Star Impex S.R.L., S.C.Autotim S.A., S.C.Bus Trans S.R.L.	nu e cazul		
34	Grădinari	transport școlar, trasee județene : Moldova Nouă-Reșița, Berzeasca-Reșița, Oravița-Reșița, Gîrnic-Reșița, Padina Matei-Reșița, Cărbunari-Reșița	14 curse/zi	S.C.Loli Serv Trans S.R.L., S.C. Alfa Star Impex S.R.L., S.C.Autotim S.A., S.C.Bus Trans S.R.L.	nu este cazul		
35	Iablanița	traseu județean: Șopotu Nou-Caransebeș	3 curse/ săptămână	S.C.Alfa Star Impex S.R.L.	Iablanița-Caransebeș Iablanița -Baile Herculane	1 1	1/zi, L-D 1/zi, L-D
36	Lăpușnicel	transport școlar și transport județean Șopotu Nou-Caransebeș	3 curse/ săptămână	S.C.Alfa Star Impex S.R.L.	Pârvova-Caransebeș Pârvova -Baile Herculane	1 1	1/zi, L-D 1/zi, L-D
37	Lăpușnicu Mare	Trasee județene: Dalboșeț-Reșița, Lapușnicu Mare -Reșița, trasee interjudețene Lapușnicu Mare-Timișoara, Dalboșeț-Timișoara	1 cursa/zi 1 cursa/zi 1 cursa/zi 1 cursa/zi	S.C.Alfa Star S.R.L.	nu este cazul		
38	Luncavița	Mehadica-Verendin-Lancavița- Caransebeș	1 cursa/zi	S.C.Gherescu Maghe S.R.L.	nu este cazul		
39	Lupac	trasee județene: Nouă Moldova Nouă-Reșița, Berzeasca-Reșița, Gîrnic-Reșița, Padina Matei-Reșița Coronini-Moldova Nouă-Oravița Moldova Nouă -Socol-Reșița Cărbunari-Reșița, Oravița-Reșița,	1 cursa/zi 1 cursa/zi 1 cursa/zi 1 cursa/zi 1 cursa/zi 1 cursa/zi 4 curse/zi	S.C.Loli Serv Trans S.R.L., S.C. Alfa Star Impex S.R.L., S.C.Autotim SA, S.C.Bus Trans S.R.L.	nu este cazul		
40	Marga	Marga-Oțelu Rosu , Bucova-Marga-Oțelu Roșu	6 curse/zi 3 curse/zi	SC Alina & Dan S.R.L. S.C.JI Gil Vest S.R.L.	nu este cazul		

41	Măureni	trasee interjudețene: Reșița-Timișoara, Reșița, Arad, Dalboșeț-Timișoara	5 curse/zi	S.C.Alfa Star Impex SRL, S.C.Bus-Trans SRL	nu este cazul		
42	Mehadia	trasee județene :Băile Herculane-Reșița Frâsincea(Cornereva) -Băile Herculane	1 cursa/zi 1 cursa/zi	S.C.Gherescu MagheSRL si S.C.ALL Best Talass S.R.L.	nu este cazul		
43	Mehadica	Mehadica-Rusca Teregova-Caransebeș	1 cursă/zi	S.C.Gherescu Maghe SRL	Mehadica -Crușovăț- Caransebeș	1	1/zi, L-D
44	Naidăș	traseele județene din zona : Moldova Nouă-Reșița, Berzeasca-Reșița, Coronini-Oravița Gîrnic-Reșița, Padina Matei-Reșița nu intra în Naidăș Naidăș-Moldova Noua convenție muncitori	5 curse/zi . . . 3 curse/zi	S.C.Alfa Star Impex S.R.L., S.C.Loliserv Trans S.R.L., S&S Groupe Prodimpex S.R.L.	Moldova Nouă-Reșița, Berzeasca-Reșița, Coronini- Oravița, Gîrnic-Reșița, Padina Matei-Reșița să intre în Naidăș Naidăș-Moldova Nouă Naidăș- Oravița-Reșița	1 1	1/zi, L-D 1/zi, L-D
45	Obreja	trasee județene: Oțelu Roșu -Caransebeș Caransebeș-Oțelu Roșu-Bucova Caransebeș-Măgura-Măru	16 curse/zi 3 curse/zi 4 curse/zi	S.C. Trio Sim Taxi S.R.L. S.C. Moise Sara Trans S.R.L. S.C. Trio Sim Taxi S.R.L.	nu este cazul		
46	Ocna de Fier	Dognecea-Ocna de Fier-Reșița	3 curse/zi	S.C.Bianca&Marian	Ocna de Fier-Bocșa	1	1/zi, L-D
47	Păltiniș	Reșița-Caransebeș, Reșița-Baile Herculane, Reșița-Drobeta Turnu Severin,	30 curse/zi	S.C.Nadina S.R.L., S.C.Axi Tur, S.C.Gherescu Maghe S.R.L.	nu este cazul		
48	Pojejena	trasee județene : Zlatița-Câmpia-Moldova Nouă Divici-Moldova Nouă Moldova Nouă-Reșița, Berzeasca-Reșița, Coronini-Oravița Gîrnic-Reșița, Padina Matei-Reșița Coronini-Moldova Nouă-Oravița Moldova Nouă -Socol-Reșița	4 curse/zi 1 cursa/zi 1 cursa/zi 1 cursa/zi 1 cursa/zi 1 cursa/zi 1 cursa/zi 1 cursa/zi	S&S Groupe Prod Impex S.R.L. S.C. Alfa Star Impex S.R.L. S.C.Loli Serv S.R.L.	nu este cazul		
49	Prigor	Borlovenii Noi-Prigor-Bozovici Șopotu Nou-Caransebeș	1 cursă/zi 3 curse/ săptămână	S.C. Alfa Star Impex S.R.L . Minis Trans	Prigor-Bozovici-Anina - Reșița Bozovici-Prigor- Caransebeș Bozovici- Prigor- Băile Herculane	1 1 1	1/zi, L-D 1/zi, L-D 1/zi, L-D
50	Răcășdia	transport scolar pe ruta Răcășdia-Nicolinț- Oravița-Vrâniuț-Răcășdia	2 curse/zi, L-V	microbuz școlar-inspectoratul școlar Caraș-Severin	Vrâniuț-Răcășdia-Oravița	1	2/zi, L-D

51	Ramna	Valeapai-Bocşa-Reşiţa	1 cursa/zi, L-V	S.C.Bianca&Marian S.R.L.			
52	Rusca Montană	Rusca Montana-Oţelu Roşu	6 curse/zi	S.C.Yri Trans Mona SRL	Rusca Montana -Ruschiţa Rusca Montana-Caransebeş Rusca Montana -Reşiţa	1 1 1	1/zi, L-D 1/zi, L-D 1/zi, L-D
53	Sacu	nu exista transport public judeţean curse regulate speciale cu muncitorii la Caransebeş si Lugoj	2 curse/zi	S.C.Nadina S.R.L.	Sacu-Caransebeş	1	1/zi, L-D
54	Sasca Montană	Oraviţa-Sasca Montană Cărbunari-Oraviţa-Reşiţa	2 curse/zi 1 cursă/zi	S.C.B.M.I.Narcis S.R.L. S.C.Autorim S.A.	Sasca Montană-Oraviţa Sasca Montană-Reşiţa	2 2	2/zi, L-D 2/zi, L-D
55	Sicheviţa	Sicheviţa-Timişoara	1 cursa/zi	S.C.Autotim S.A.	Sicheviţa-Reşiţa	1	1/zi, L-D
56	Slatina Timiş	Slatina Timiş-Caransebeş Ilova -Caransebeş curse regulate speciale -convenţii pentru elevi	1 cursa/zi 1 cursa/zi 1 cursa/zi	S.C. Banescu Otti S.R.L. S.C. Hera Decsa S.R.L.	nu este cazul		
57	Socol	Zlătiţa-Campia-Moldova Noua Moldova Nouă -Socol-Reşiţa Socol-Timişoara	1 cursa/zi 1 cursa/zi 1 cursa/zi	S.C.Autotim SA S.C.Loli Serv Trans S.R.L.	Socol-Reşiţa Socol-Moldova Noua	1 1	1/zi, L-D 1/zi, L-D
58	Şopotul Nou	Şopotu Nou-Bozovici -Reşiţa	2 curse/zi	S.C.Alfa Star Impex S.R.L.	nu este cazul		
59	Tîrnova	Târnova-Reşiţa	6 curse/zi	S.C.Autotim S.A.	nu este cazul		
60	Teregova	trasee judeţene : Mehadica-Rusca Teregova-Caransebeş, Reşiţa-Băile Herculane, Şopotu Nou-Bozovici- Caransebeş, trasee interjudeţene Timişoara-Orşova -Drobeta şi convenţii cu muncitorii la Caransebeş:	3 curse/zi	S.C.Alfa Star Impex S.R.L., S.C. Gherescu Maghe S.R.L., Axi Tur, S.C.Livio Dario S.R.L.,	Teregova -Reşiţa	1	1/zi, L-D
61	Ticvaniu Mare	transport scolar, trasee judeţene : Moldova Nouă-Reşiţa, Berzeasca-Reşiţa, Oraviţa-Reşiţa, Gîrnici-Reşiţa, Padina Matei-Reşiţa, Cărbunari-Reşiţa	14 curse/zi	S.C. Loliserv Trans .S.R.L., S.C. Alfa Star Impex S.R.L., S.C.Autotim S.A., S.C.Bus Trans S.R.L.	nu este cazul		
62	Topleţ	trasee interjudeţene	6 trasee		nu este cazul		
63	Turnu Ruieni	traseu judeţean Caransebeş-Borlova convenţii cu muncitorii Zlagna - Caransebeş şi Turnu Ruieni -Caransebeş	10 curse/zi 3 curse/zi	S.C. Nadina S.R.L. S.C. Livio Dario S.R.L.	nu este cazul		

64	Văliug	Crivaia -Reșița	4 curse/zi	S.C. MCB Mocanu Trans S.R.L.	nu este cazul		
65	Vărădia	Vărădia-Mercina-Oravița	1 cursa/zi	S.C. TransVaradia S.R.L.	nu este cazul		
66	Vermeș	interjudețean Bocșa-Buziaș	1 cursa/zi	S.C. Bîrzava S.A.			
67	Vrani	transport elevi Ciortea-Iertof-Vrani transport județean :Vărădia-Ciortea-Oravița	3 curse/zi	S.C. Trans Varadia S.R.L.	Ciortea-Iertof-Vrani-Oravița	1	1/zi, L-D
68	Zăvoi	trasee județene : Oțelu Roșu -Rusca Montană Caransebeș-Măgura-Măru Caransebeș-Oțelu Roșu-Bucova Poiana Mărului -Măru-Oțelu Roșu Băuțari-Voislova-Oțelu Roșu Marga-Oțelu Roșu Bucova-Marga-Oțelu Roșu	6 curse/zi 4 curse/zi 3 curse/zi 5 curse/zi 3 curse/zi 6 curse/zi 3 curse/zi	S.C. Yri Trans Mona S.R.L. S.C. Moise & Sara Trans S.R.L. S.C. Trio Sim Taxi S.R.L. S.C. Manea Com Trans S.R.L. S.C. Moise & Sara Trans S.R.L. S.C. Alin & Dana S.R.L. S.C. J.I. Gil Vest S.R.L.	nu este cazul		
69	Zorlențu Mare	nu există transport public județean			Zorlențu Mare-Brebu	4	4 /zi, L-D
TOTAL						21	

Infrastructura de utilități publice-localități rurale județul

Transport (drumuri comunale)									
Nr. Crt.	Localitate	Populatie	Lungimea rețelei de drumuri comunale la finele anului 2013, din care:	Lucrări executate în perioada 2007-2013 [Km]	Lucrări necesare a fi executate în perioada 2014-2020 [Km]		Localități / sate / cătune / zone greu accesibile [Km]		
					Lucrări de reabilitare / modernizare [Km]	Lucrări de extindere [Km]	Localitate /sate cătune / zone	Nr. Gospodării /Nr. pers.	Distanța până la zona accesibilă (DC, DJ, DN) [Km]
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Armeniș	2454	22	22	7	0	Plopu	5 gos	15
2	Bănia	1752	10,54	2,0	8,54	0	nu e cazul	0	0
3	Băuțari	2604	4,5	1,1	3,4	0	Preveciori	15 gos	10
4	Berliște	1164	14	6	8	0			
5	Berzasca	2848	68,5	0	17,5	5			
6	Berzovia	3891	34,4	0	33,1	0			
7	Bolvașnița	1405	6	0	6	0			
8	Bozovici	2924	10	5	10	0	0	0	0
9	Brebu	1164	19	8	10	5			
10	Brebu Nou	119	7	0	7	4			
11	Buchin	2039	22,5	0,4	7,1	0			
12	Bucoșnița	2978	16,32	7	9,32	0			
13	Carașova	3110	28,5	5	25	5			
14	Cărbunari	1008	7,5	0	5,04	3			
15	Ciclova Română	1550	53	25	50	0			
16	Ciuchici	1338	15,4	0	15,4	0			
17	Ciudanovița	657	4	0	2	0			
18	C-tin Daicoviciu	2692	26	8,5	17	0			
19	Copăcele	1111	9,95	3,7	3	0	Zorile-Zona Pohari	15/30	1
20	Cornea	1890	11,5	6,1	2,5	0,5	Gura Sfinii Cornea	6 / 18	0,4 km -DN 6
			85,5	9	26	0	Poiana-Lunga	24 / 53	8 km -DJ608; 6km -DN 57
							Dobraia	9 / 21	12 km -DJ608 ;4 km -DN 57
							Cracu Teiu	19 / 29	15 km -DJ608 ;3 km -DN 57

21	Cornereva	3190					Tatu	22 / 48	18 km -DJ608 ;2 km -57
							Scarisoara	6 / 24	21 km DJ 608 ; 3 km - DN 57
							Inelet	4 / 16	22 km -DJ 608 ; 2 km -DN
							Cracu Mare	6 / 13	24 km -DJ 608 ;2 km -DN 57
							Prisacina	13 / 31	26 km -DJ 608 ;2 km -DN 57
22	Coronini	1748	14	6	8	0			
23	Dalboșeț	1650	15	0	10	0	nu e cazul	0	0
24	Doclin	1741	17	4	13	0			
25	Dognecea	2009	2,8	0	2,8	0	Calina	88 gospodării/1 18 persoane	DJ 586A - necesită modernizare
26	Domașnea	1402	15	0	12	3	Canicea	121/380	4 km /DN
27	Eftimie -Murgu	1628	4,5	4,5	10,5	0	nu e cazul	0	0
28	Ezeriș	1255	60	8,372	3,5	2			
29	Fîrliug	1956	35	6	29	0			
30	Forotic	1708	12,5	12,5	0	2,5			
31	Gîmnic	1268	24	0,33	14	1	Cioacă	oct.60	0,7 km Padina Matei-Cioacă
32	Glimboca	1808	6	2	4	2,5	cartier Baia		
33	Goruia	790	21,19	3	18,19	2			
34	Grădinari	1956	15	1	15	0			
35	Iablanița	2281	5,9	1,5	3	0	nu e cazul	0	0
36	Lăpușnicel	1081	10	5	5	0	nu e cazul	0	0
37	Lăpușnicu Mare	1647	23	12	12	6	nu e cazul	0	0
38	Luncavița	2613	13	6	13				
39	Lupac	2677	7	7	7	0			
40	Marga	1151	6,8	2,8	10	0			
41	Măureni	2646	30	0	20	0			
42	Mehadia	4128	4	0	8	8	nu e cazul	0	0
43	Mehadica	870	11	11	4	13	Zona pe vale	6 / 15	0
							La Tarina	4 / 20	0
44	Naidăș	1139	16	4,6	15	0			
45	Obreja	3252	9	6	0	0			
46	Ocna de Fier	656	3	1,5	3	1	1	4 gospodării/1 0 persoane	1

47	Păltiniș	2408	21	13,5	30	0	Păltiniș- Rugi- Ohabița-Delinești	600/1450	DJ 16, DC 2, Străzi 14
48	Pojejena	2884	12	2,77	12	0			
49	Prigor	2577	23	23	10	3	nu e cazul	0	0
50	Răcăjdia	1976	17,5	12,7	15,7	0			
51	Ramna	1560	29	1,6	14	0			
52	Rusca Montană	1834	14	0	14	0			
53	Sacu	1485	21,66	5	4		Tincova	20 gos	1
54	Sasca Montană	1593	36	0	30	10			
55	Sichevița	2230	10	0	8	0			
56	Slatina Timiș	3074	9	2,5	6,5	0			
57	Socol	1933	4,5	0	4,5	0			
58	Șopotul Nou	1157	45	9,6	20	0			
			15,5	7,5	15,5	6			
59	Tîrnova	1731					sat Bratova	52 gospodării/1 23 persoane	7,5 km
							cătun Valea Soceniului	15 gospodării/4 1 persoane	4 km
							cătun Dealu Bârzavei	17 gospodării/3 3 persoane	3,5 km
							cătun Dealu Morii	34 gospodării/7 4 persoane	6 km
60	Teregova	3981	20	3	10	5			
61	Ticvanu Mare	1984	20,78	0	15	0			
62	Topleț	2625	17		17				
63	Turnu Ruieni	3342	19	8	11	0	Cicleni	25/34	3
64	Văliug	741	5	0	5	0	zona Hârțu, Franzdorf		
65	Vărădia	1371	15	0	10	0			
66	Vermeș	1566	17	7,8	5	0			
67	Vrani	1070	10	7	10	1			

68	Zăvoi	3946	40	10	30	5			
69	Zorlențu Mare	1015	15	4	12	5	2	717/1350	
TOTAL		135031	1181,7	317,772	800,55	98			

Operatori de deșeuri pe zone de colectare din județul Caraș-Severin

Zona de colectare	UAT	Zona	Nume operator	Adresa operator	Anul semnării contractului	Anul expirării contractului
Zona 1 Lupac	Vermeș	Zona 1 Lupac	Sc Brantner Servicii Ecologice SA	Bd Republicii nr 29, Resita	iun.11	dec.13
	Măureni	Zona 1 Lupac	Sc Pepe Expres SRL	Ciacova, str Unirii nr 2A	mai.10	pana la data la care ADI va deveni operationala pe intreg teritoriul judetului CS
	Berzovia	Zona 1 Lupac	Sc Pepe Expres SRL	Ciacova, str Unirii nr 2A		
	Ramna	Zona 1 Lupac	x			
	Firliug	Zona 1 Lupac	Davodar SRL	Loc Carasova nr 439	iul.12	iul.13
	Zorlentu Mare	Zona 1 Lupac	Davodar SRL	Loc Carasova nr 439		
	Copacele	Zona 1 Lupac	Sc Brantner Servicii Ecologice SA	Bd Republicii nr 29, Resita	iun.11	dec.13
	Bocsa	Zona 1 Lupac	x			
	Ezeris	Zona 1 Lupac	Davodar SRL	Loc Carasova nr 439	sep.09	sep.13
	Brebu	Zona 1 Lupac	Sc Brantner Servicii Ecologice SA	Bd Republicii nr 29, Resita	iun.11	dec.13
	Păltiniș	Zona 1 Lupac	x			
	Caransebeș	Zona 1 Lupac	Transal Urbis SRL, Contract de concesiune nr 18653 din 27.09.2007	str Gral Moise Groza nr 4, Caransebes	2007	2027
	Turnu Ruieni	Zona 1 Lupac	SC Petrescu Petrovidan SRL Carnesti			
	Doclin	Zona 1 Lupac	Davodar SRL	Loc Carasova nr 439	aug.11	aug.13
	Ocna de Fier	Zona 1 Lupac	x			
	Reșița	Zona 1 Lupac	Sc Brantner Servicii Ecologice SA	Bd Republicii nr 29, Resita	2009	dec.13
	Tarnova	Zona 1 Lupac	Sc Brantner Servicii Ecologice SA	Bd Republicii nr 29, Resita	iun.11	dec.13
	Buchin	Zona 1 Lupac	x			
	Bolvasnita	Zona 1 Lupac	x			
	Forotic	Zona 1 Lupac	x			
	Dognecea	Zona 1 Lupac	SC CLR Denis Montaj SRL	CORVIN ION C9 RESITA		
	Lupac	Zona 1 Lupac	Davodar SRL	Loc Carasova nr 439	feb.10	iun.13
	Bucoșnița	Zona 1 Lupac	x			
Slatina-Timis	Zona 1 Lupac	x				
Teregova	Zona 1 Lupac	x				
Armeniș	Zona 1 Lupac	x				

	Goruia	Zona 1 Lupac	Davodar SRL	Loc Carasova nr 439	mar.13	mar.14
	Carasova	Zona 1 Lupac	Davodar SRL	Loc Carasova nr 439	ian.06	nelimitat
	Anina	Zona 1 Lupac	SC Gostrans SA in insolventa	Anina, str Uzinei nr 12	1995	iul.18
Zona 2 Bozovici	Prigor	Zona 2 Bozovici	Ecologica Oravita, Contract nr .16 /29.04.2011	str 1 Dec nr 60, oras Oravita	apr.11	2044
	Lăpușnicel	Zona 2 Bozovici	Ecologica Oravita, Contract nr 1/29.06.2011	str 1 Dec nr 60, oras Oravita	iun.11	2044
	Eftimie Murgu	Zona 2 Bozovici	Sc Ivascu Traian SRL	Resita, Bd republicii 27	aug.10	viza anuala
	Bania	Zona 2 Bozovici	Sc Ivascu Traian SRL	Resita, Bd republicii 27	iul.10	viza anuala
	Dalboset	Zona 2 Bozovici	SC Ionela srl	Moldova Noua, str V Alecsandri, BI 40, Sc 1, Ap 5-6	ian.12	Valabilitate 2ani
	Sopotu Nou	Zona 2 Bozovici	x			
	Lapusnicu Mare	Zona 2 Bozovici	Sc Ivascu Traian SRL	Resita, Bd republicii 27	nov.2012	viza anuala
	Bozovici	Zona 2 Bozovici	SC Ionela srl	Moldova Noua, str V Alecsandri, BI 40, Sc 1, Ap 5-6	ian.12	Valabilitate 2 ani
Zona 3 Projenena	Socol	Zona 3 Pojenena	SC Ionela srl	Moldova Noua, str V Alecsandri, BI 40, Sc 1, Ap 5-6	2013	Valabilitate 1 an
	Pojejena	Zona 3 Pojenena	SC Ionela srl	Moldova Noua, str V Alecsandri, BI 40, Sc 1, Ap 5-6	2013	Valabilitate 1 an
	Moldova Noua	Zona 3 Pojenena	SC Ionela srl	Moldova Noua, str V Alecsandri, BI 40, Sc 1, Ap 5-6	2003, Act aditional 2012	Valabilitate contract 5 ani
	Girnic	Zona 3 Pojenena	x			
	Coronini	Zona 3 Pojenena	SC Ionela srl	Moldova Noua, str V Alecsandri, BI 40, Sc 1, Ap 5-6	sep.12	9 luni
	Sichevita	Zona 3 Pojenena	SC.Jurca Trans SRL		dec.12	dec.13
Berzasca	Zona 3 Pojenena	SC ISG Stenca Cosntruct SRL	Berzasca nr 293	2012	2016	
Zona 4 - Microregiunea Oravita	Oravița	Zona 4 Oravita	Ecologica Oravita, Contract nr 77/30.03.2011	str 1 Dec nr 60, oras Oravita	2011	2040
	Berliște	Zona 4 Oravita	Ecologica Oravita, Contract nr 77/30.03.2011	str 1 Dec nr 60, oras Oravita	2011	2040
	Varadia	Zona 4 Oravita	Ecologica Oravita, Contract nr 77/30.03.2011	str 1 Dec nr 60, oras Oravita	2011	2040
	Vrani	Zona 4 Oravita	Ecologica Oravita, Contract nr 77/30.03.2011	str 1 Dec nr 60, oras Oravita	2011	2040
	Răcășdia	Zona 4 Oravita	Ecologica Oravita, Contract nr 77/30.03.2011	str 1 Dec nr 60, oras Oravita	2011	2040
	Sasca Montană	Zona 4 Oravita	Ecologica Oravita, Contract nr 77/30.03.2011	str 1 Dec nr 60, oras Oravita	2011	2040
	Ciuchici	Zona 4 Oravita	Ecologica Oravita, Contract nr 77/30.03.2011	str 1 Dec nr 60, oras Oravita	2011	2040
	Ciclova Română	Zona 4 Oravita	Ecologica Oravita, Contract nr 77/30.03.2011	str 1 Dec nr 60, oras Oravita	2011	2040
	Cărbunari	Zona 4 Oravita	Ecologica Oravita, Contract nr 77/30.03.2011	str 1 Dec nr 60, oras Oravita	2011	2040
	Grădinari	Zona 4 Oravita	Ecologica Oravita, Contract nr 77/30.03.2011	str 1 Dec nr 60, oras Oravita	2011	2040
Ticvaniu Mare	Zona 4 Oravita	Ecologica Oravita, Contract nr 77/30.03.2011	str 1 Dec nr 60, oras Oravita	2011	2040	

	Ciudanovița	Zona 4 Oravita	Ecologica Oravita, Contract nr 77/30.03.2011	str 1 Dec nr 60, oras Oravita	2011	2040
	Naidaș	Zona 4 Oravita	Ecologica Oravita, Contract nr 77/30.03.2011	str 1 Dec nr 60, oras Oravita	2011	2040
Zona 5 Microregiunea Herculane	Băile Herculane	Zona 5 Herculane	Ecologica Baile Herculane, Contract nr 6146/7.04.2011:	str Cernei nr 7, oras Baile Herculane	aug.11	2044
	Topleț	Zona 5 Herculane	Ecologica Baile Herculane, Contract nr 6146/7.04.2011:	str Cernei nr 7, oras Baile Herculane	aug.11	2044
	Iablanița	Zona 5 Herculane	Ecologica Baile Herculane, Contract nr 6146/7.04.2011:	str Cernei nr 7, oras Baile Herculane	aug.11	2044
	Mehadia	Zona 5 Herculane	Ecologica Baile Herculane, Contract nr 6146/7.04.2011:	str Cernei nr 7, oras Baile Herculane	aug.11	2044
	Mehadica	Zona 5 Herculane	Ecologica Baile Herculane, Contract nr 6146/7.04.2011:	str Cernei nr 7, oras Baile Herculane	aug.11	2044
	Cornea	Zona 5 Herculane	Ecologica Baile Herculane, Contract nr 6146/7.04.2011:	str Cernei nr 7, oras Baile Herculane	aug.11	2044
	Domasnea	Zona 5 Herculane	Ecologica Baile Herculane, Contract nr 1567/01.07.2011	str Cernei nr 7, oras Baile Herculane	iul.11	iul.16
	Cornereva	Zona 5 Herculane	Ecologica Baile Herculane, Contract nr 6146/7.04.2011:	str Cernei nr 7, oras Baile Herculane	aug.11	2044
	Luncavița	Zona 5 Herculane	Ecologica Baile Herculane, Contract nr 6146/7.04.2011:	str Cernei nr 7, oras Baile Herculane	aug.11	2044
	Zona 6 Otelu Rosu	Sacu	Zona 6 Otelu Rosu	Sc Brantner Servicii Ecologice SA	Bd Republicii nr 29, Resita	iun.11
Ctin Daicoviciu		Zona 6 Otelu Rosu	x			
Rusca Montana		Zona 6 Otelu Rosu	x			
Obreja		Zona 6 Otelu Rosu	x			
Glimboca		Zona 6 Otelu Rosu	x			
Otelu Rosu		Zona 6 Otelu Rosu	Serv de salubritate Salubris din cadrul aparatului primariei	Otelu Rosu, Str. Rozelor Nr. 3 – 325700 Jud. Caras Severin, ROMANIA	iul.09	
Marga		Zona 6 Otelu Rosu	Serv local pt Deseuri din hartie si carton, SC Kokolis SRL Zăvoi pt Deseuri din plastic si metal, SC Petrovidan SRL Hateg pt deseuri menajere			
Zavoi		Zona 6 Otelu Rosu	x			
Bautar	Zona 6 Otelu Rosu	x				
Zona 7 - Regiunea turistica Semenic	Văliug	Zona 7 Semenec	Ecologica Văliug, contract nr 1065 din 17.08.2012	Comuna Valiug nr 57	2012	2022
	Brebu Nou	Zona 7 Semenec	Ecologica Văliug, contract nr 1065 din 17.08.2013	Comuna Valiug nr 57	2012	2022
	77 localitati					

**SITUAȚIA PLANURILOR URBANISTICE GENERALE ÎN
JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN**

Nr. crt	LOCALITATE	Aviz C.J.	Aviz MLPTL/MLPAT	Aprobare C.L.	Nr. pr.	Termen de Valabilitate (Obs.)	Data expirării	Proiectant PUG Actualizare	Nr. Contract/Proiect actualizare	Data finalizare
	MUNICIPII									
1	Municipiul Reșița	5/2010	208/2010	92/06.04.2011 Modif. 111/08.04.2014	4431,145/2003/2006	10 ani –	06.04.2021	BIA Adina Bocicai	-	-
2	Caransebeș	16/2000	269/11.02.2000	61/29.03.2000	41121/020/021/2000	-	29.03.2010	SC IPROTIM SA SC BLOM ROMANIA SRL	4632/15.06.2009	06.2015
	ORAȘE									
3	Anina	5/2002		74/27.12.2004	4019/2000	Nelimitat	27.12.2014	SC CASE SA SC BARBIERI Proiect SRL	24/28.03.2013	2014
4	Băile Herculane	48/1998	73/23.03.1999	16/29.03.1999	4061/1996	10 ani	29.03.2009	SC CASE SA SC Meda Research SRL	9476/29.10.2008	2014
5	Bocșa	6/2009		154/30.10.2009	1391/2003	10 ani	30.10.2019	SC ABRAXAS SRL	-	-
6	Moldova Nouă	64/2001		58/23.06.2001	3935/2001	Nelimitat	23.06.2011	SC CASE SA SC MAX JUNIOR Proiect SRL	34/06.2012	08.2014
7	Oravița	47/1998	72/25.03.1999	82/18.11.1999	3934/1995	10 ani	18.11.2009	SC CASE SA BIA C. Matei	588-60/2012	12.2014
8	Oțelu Roșu	53/2001		Neaprobat	3909/2000			SC CASE SA SC URBATECH SRL	1176/29.01.2009	2014
	COMUNE									
1	Armeniș	2/2000	474/03.03.2000	5/25.02.2000	4009/1996	Nelimitat	25.02.2010	SC CASE SA SC REIENBRUCKE SRL	227/2011	2014
2	Bănia	9/2001		22/31.05.2005	4256/2000	- (3 ani)	31.05.2008	SC CASE SA		
3	Băuțar	1/2001		10/23.04.2002	15/1999	- (3 ani)	23.04.2005	SC PIB SRL SC URBATECH SRL	1478/16.12.2008	2014
4	Berliște	6/2001		30/22.09.2000 18/11.03.2010	93/2000 Prelungire	- (3 ani) 3 ani	22.09.2003 29.09.2013	SC CASE SA		
5	Berzeasca	2/2009		35/26.07.2009	77/2007	10 ani	26.07.2019	SC CAPITEL PROIECT SRL	-	-
6	Berzovia	5/2004		17/25.10.2000 8/28.02.2013	218/2000	- (3 ani)	25.10.2003 30.12.2015	SC ARCOS IMPORT EXPORT SRL SC SANTECON PROMO SYSTEM	3670/2007	2015

								SRL		
7	Bolvaşnița	10/2000	482/03.03.2000	5/26.02.2002 17/19.05.2009	15/1999 Prelungire	- (3 ani) 1 an	26.02.2005 19.05.2010	SC ARHICONS SA		
8	Bozovici	5/2001		29/30.05.2006	4048/96-2000	Nelimitat-3 a	30.05.2009	SC CASE SA SC ARCOS IMPORT EXPORT SRL	168/2004	2014
9	Brebu	31/2001		18/10.05.2011	4251/2000	-	2003	SC CASE SA		
10	Brebu Nou	52/2001		26/20.08.2010	199/2006	10	28.02.2020	SC MARKANTER THS SRL	-	-
11	Bucoşnița	48/2001		15/18.04.2001	07/1999	Nelimitat-3 a	18.04.2004	SC PIB SRL		
12	Buchin	34/2001		6/28.02.2001	96/2000	- (3 ani)	28.02.2004	SC ARHICONS SA BIA Adina Bocicai	441/20.01.2011	2014
13	Carașova	38/2001		12/28.05.2001	4254/1999	Nelimitat-3 a	28.05.2004	SC CASE SA SC CAPITEL PROIECT SRL	564/21.03.2013 23/2012	12.2014
14	Cărbunari	32/2001		4/22.02.2003	4166/1999 (2001)	Nelimitat-3 a	22.02.2006	SC CASE SA		
15	Ciclova Română	49/2001		Neaprobat 14/13.05.2009	01/1999 prelungire	5 ani	01/2002 13.05.2014	CNIȘ PF		
16	Ciuchici	9/2002		26/21.10.2003	95/2000	- (3 ani)	21.10.2006	SC ARHICONS SA		
17	Ciudanovița	7/2001		60/25.10.2001	4207/2000	Nelimitat-3 a	25.10.2004	SC CASE SA		
18	C. Daicovicu	56/2001		Neaprobat	07/2000		2003	SC MĂGURA SRL		
19	Copăcele	22/2000	768/17.04.2000	22/24.11.2000	26/1998	10 ani	24.11.2010	SC MĂGURA SRL		
20	Cornea	8/2000	480/03.03.2000	43/08.11.1999	04/1999	Nelimitat-3 a	08.11.2002	SC MĂGURA SRL		
21	Cornereva	87/2001		18/14.06.2009	08/2000	-	2003	SC MĂGURA SRL		
22	Coronini	06/2002		50/22.11.2002 98/15.09.2012	4229/1999 prelungire	- (3 ani) -	22.11.2005 ?	SC CASE SA		
23	Dalboșeț	3/2001		27/31.10.2001	4240/1999	- (3 ani)	31.10.2004	SC CASE SA		
24	Doclin	11/2001		26/13.12.2000	091/2000	Nelimitat-3 a	13.12.2003	SC ARHICONS SA		
25	Dognecea	4/2000	476/03.03.2000	44/15.11.1999	4109/1997	Nelimitat-3 a	15.11.2002	SC CASE SA		
26	Domașnea	35/2001		11/29.03.2002	106/2000		29.03.2005	SC ARHICONS SA		
27	Eftimie Murgu	9/2000	481/03.03.2000	6/19.01.1999	220/1998	Nelimitat-3	19.01.2002	SC ARCOS SRL SC ARCOS SRL	164/2006	2014
28	Ezeriș	18/2000	764/17.04.2000	1/20.01.2001 9/26.02.2013	4113/1998 prelungire	- 3 ani	20.01.2004 26.02.2015	SC CASE SA BIA Adina Bocicai	142/2006	2015
29	Fîrliug	14/2013		12/27.02.2014	70/2009	-10	27.12.2024	SC ATELIERUL ARHITEXT SRL	-	-
30	Forotic	54/2001		24/10.08.2001	4247/1999	- (3 ani)	10.08.2004	SC CASE SA		
31	Gîrnic	65/2001		48/21.11.2001	53/2000	- (3 ani) (hot.avizare)	21.11.2004	SCTOPOPLAN SERV SRL		
32	Glimboca	19/2000	765/17.04.2000	7/25.02.2005	03/1998	5 ani	25.02.2010	SC PIB SRL SC URBATECH SRL	236/12.02.2009	2014
33	Goruia	68/2001		30/21.12.2001	50/1999	10 ani	21.12.2011	SCTOPOPLAN SERV SRL		
34	Grădinari	47/2001		20/29.08.2000	1135/2000	- (3 ani)	29.08.2003	SC ABRAXAS SRL SC ABRAXAS SRL	1135/2000/2008	2014
35	lablanița	50/2001		26/26.11.2002	4242/1999	Nelimitat-3	26.11.2005	SC CASE SA	4242/20.02.2008	2014

								SC MASSIV SHOP SRL		
36	Lăpușnicel	55/2001		5/24.02.2002	4241/1999	- (3 ani)	24.02.2005	SC CASE SA		
37	Lăpușnicu Mare	33/2001		Neaprobat	4239/2000		2003	SC CASE SA		
37	Luncavița	51/2001		41/31.07.2008	88/2000	Nelimitat 3 ani	2011	SC ARHICONS SA		
39	Lupac	9/2013		56/16.09.2013	801/2010/2012	10 ani	16.09.2023	SC URBANTEAM SRL	-	-
40	Marga	3/2001		8/25.02.2002	217/2000	- (3 ani)	25.02.2005	SC ARCOS SRL		
41	Măureni	6/2000	478/03.03.2000	12/22.03.2001	221/1999	10 ani	22.03.2011	SC ARCOS SRL BIA LH Liliana Havași	166/2006 (contract nou netransmis)	2014
42	Mehadia	2/2002		26/28.06.2001	4107/1997	nelimitat (3 ani)	28.06.2004	SC CASE SA SC MASIV SHOP SRL	/20.02.2008	2014
43	Mehadica	8/2001		29/22.11.1999	90/2000	nelimitat (3 ani)	22.11.2002	SC ARHICONS SA		
44	Naidăș	4/2001		11/27.02.2001 17/06.05.2011	UNA 274/1998 prelungire	3 ani	27.02.2014	SC DANCU & ASOCIAȚI SRL		
45	Obreja	13/2001		5/26.04.2001	3/1999	- (3 ani)	26.04.2004	CNIȘ PF SC SANTECON PROPOMO SISTEM SRL	33671/11.02.2007	2014
46	Ocna de Fier	5/2000	477/03.03.2000	7/14.04.2000	4203/1998	Nelimitat -3	14.04.2003	SC CASE SA		
47	Păltiniș	11/2012		37/02.11.2012	237/2012	10 ani	02.11.2022	SC MARKANTER THS SRL	-	-
48	Pojejena	13/2002		5/06.02.2003	4255/1999	10 ani	06.02.2013	SC CASE SA SC CAPITEL PROIECT SRL	263/21.12.2009	2014
49	Prigor	20/2000	766/17.04.2000	9/17.04.2000	216/1998	-		SC ARCOS SRL SC CAPITEL PROIECT SRL	1822/14.06.2010	2014
50	Ramna	63/2001		51/27.07.2001 2/30.01.2013	67/2001 prelungire	- 3 ani 3 ani	27.07.2004 27.07.2014	SC ARHICONS SA		
51	Răcășdia	12/2001		41/30.08.2001 65/28.11.2006 63/24.08.2011	4132/1998 modificare prelungire	5 ani 10 ani 2ani	30.08.2006 30.08.2011 30.08.2013	SC CASE SA		
52	Rusca Montană			21/19.09.2005	4108/1999	- (3 ani)	19.09.2008	SC ARCOS SRL		
53	Sacu	37/2001		23/15.12.2000 13/23.02.1012	6/2000 prelungire	- (3 ani) 1 an	15.12.2003 23.02.2013	SC MĂGURA SRL SC CAPITEL PROIECT SRL	201/20.10.2009	06.2014
54	Sasca Montană	66/2001		82/26.11.2008	4108/1999	5 ani	26.11.2013	SC CASE SA		
55	Sichevița	15/2000	763/17.04.2000	13/31.05.2002 25/22.06.2007	4159/1998 4159/1998/2007	(3 ani) Nelimitat-3	31.05.2005 22.06.2010	SC CASE SA		
56	Slatina Timiș	29/2001		13/29.03.2002	4250/1999	Nelimitat- 3	29.03.2005	SC CASE SA	1832/2013	2014

				34/30.09.2009	prelungire	1 an	31.12.2010	SC ABRAXAS SRL		
57	Socol			Neaprobat	61/2000			SC TOPO PLAN SERV SRL SC CAPITEL PROIECT SRL	219/10.11.2009	2014
58	Șopotu Nou	46/2001		18/29.06.2001	98/2000	Nelimitat-3	29.06.2004	SC ARHICONS SA		
59	Teregova	30/2001		13/13.07.2003	4234/1999	- (3 ani)	13.07.2006	SC CASE SA SC REIENBRUCKE SRL	208/14.10.2004	2014
60	Ticvaniu Mare	36/2001		14/30.04.2001	87/1999	nelimitat (3 ani)	30.04.2004	SC CONSPROIRCT SRL		
61	Tîrnova	7/2000	479/03.03.2000	19/14.09.2000	4179/1998	nelimitat (3 ani)	14.09.2003	SC CASE SA		
62	Topleț	28/2001		37/19.12.2005	219/2000		19.12.2008	SC ARCOS SRL SC ARCOS SRL	325/2007	2014
63	Turnu Ruieni	21/2000	767/17.04.2000	18/27.10.1999	65/1999	- (3 ani)	27.10.2002	SC ARHICONS SA SCF BOCICAI	*114/2006	2014
64	Văliug	1/2000	473/03.03.2000	3/28.06.2000 48/07.05.2010	3702/1997 prelungire	10 ani 5 ani	28.06.2010 07.05.2015	SC CASE SA SC CASE SA	3702,4452/2004	2015
65	Vărădia	12/2002		14/21.04.2003	49/1999	nelimitat (3 ani)	21.04.2007	SC TOPO PLAN SERV SRL		
66	Vermeș	6/2012		38/24.10.2012	38/2010	- (5 ani)	24.10.2017	BIA LUDOVIC MURDUNESCU Iosif	-	-
67	Vrani	10/2002		Neaprobat 12/25.06.2011	48/1999 prelungire		2002 31.12.2012	SC TOPO PLAN SERV SRL		
68	Zăvoi	27/2001		28/23.04.2004	21/1999	- (3 ani)	23.04.2007	CNIȘ PF SC MARKANTER THS SRL	* 179/07.07.2003	2014
69	Zorlențu Mare	2/2001		Neaprobat	4106/1998		2001	SC CASE SA		

20.05.2014

Notă :

- 1) « - » HCL nu face referire la perioada de valabilitate
- 2) « (3 ani) » Perioada de valabilitate a unui PUG preliminar
- 3) « nelimitat » Perioada de valabilitate specificată în HCL până la înlocuirea cu altă documentație
- 4) « * » au actualizat PUG fără finalizare

**SITUAȚIA STRUCTURILOR de SPECIALITATE ÎN DOMENIUL AMENAJĂRII TERITORIULUI
ȘI URBANISMULUI DIN JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN**

A. MUNICIPII și ORAȘE

Nr. crt.	UAT	Există organizată o structură de specialitate în domeniul amenajării teritoriului și urbanismului	La ce nivel este organizată Care este denumirea exactă	Care este numărul funcționarilor din structura de specialitate a arhitectului șef	Studiile de specialitate	Există organizată, conform legii, Comisia tehnică de amenajare a teritoriului și urbanism
	MUNICIPII					
1	Municipiul Reșița	DA	<p align="center">Direcție</p> <p align="center">DIRECȚIA URBANISM ȘI AMENAJAREA TERITORIULUI</p>	<p>Total 16 Ocupate 8</p> <p>ARHITECT SEF Margareta Opriș Consilier Petruiescu Ioan Consilier Gheorghiu Monica Inspector Rădoi Carmen Referent de specialitate Velciov Cristian Referent Asofronie Uzun Nicolae Referent Popa Liliana Secretar-dact. Penda Oana VACANT VACANT VACANT VACANT VACANT VACANT VACANT VACANT</p>	<p align="center">Arhitectură și Urbanism</p> <p>Ing. c-ții civile</p> <p>Ing.c-ții hidro.</p> <p>Ing. c-ții civile</p> <p>Sing.construcții</p> <p>Studii medii</p> <p>Studii medii.</p> <p>Personal contr</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>	DA
2	Caransebeș	DA	Direcție	Total 16		DA

			<p>DIRECȚIA URBANISM, AMENAJAREA TERITORIULUI, CADASTRU, CONTRUL COMERCIAL</p>	<p>ARHITECT ȘEF Vela Carmen URBANISM ȘI AMENAJARE TERITORIULUI – 4</p> <p>Referent specialitate Boca Petru</p> <p>Consilier Gheorgheosu Adela Daniela</p> <p>Consilier Onea Dragoș</p> <p>Consilier Poiană Dan Octavian</p> <p>COMPARTIMENT AUTORIZARI, CONTROL COMERCIAL - 7</p> <p>Consilier Laurovici Daniel</p> <p>Consilier Bădescu Marinela</p> <p>Consilier Scorobete Isabela</p> <p>Consilier Wewerca Erika</p> <p>Consilier Perșa Adriana</p> <p>Consilier Nicolicea Daniela</p> <p>Inspector Curică Ion</p> <p>COMPARTIMENT AUTORIZAȚII, PERMISE SPARGERI LUCRĂRI - 2</p> <p>Consilier Berzescu Adrian</p> <p>Consilier Sclabonski Marco Andrei</p> <p>COMPARTIMENT REGISTRU AGRICOL - 2</p> <p>Referent Ambruș Ana</p> <p>Referent Domăneanțu Roxana</p>	<p>Ing. Construcții CCIA</p> <p>sIng Cții Hidrotehnic</p> <p>Științe Economice și Adm.+master Fac Geografie spec. Planificare Urbană + master</p> <p>Ing. Hidrotehnică</p> <p>Fac. Științe economice</p> <p>Fac Chimie</p> <p>Fac.Tehnologi a Produselor Agroalimentar e</p> <p>Fac Chimie</p> <p>Științe Ec. Marketing +master Fac Drept</p> <p>Fac Științe Juridice</p> <p>Fac Științe Juridice</p> <p>Fac Construcții</p> <p>Ingineria Mediului</p> <p>medii</p> <p>Fac. Agronomie</p>	
	ORAȘE					

3	Anina	DA	<p>Serviciu</p> <p>INSTITUȚIA ARHITECTULUI ȘEF</p>	<p>TOTAL 8 Ocupate 3</p> <p>ARCHITECT ȘEF – cu delegare ing. Construcții CFDP Bădan Cornel</p> <p>COMPARTIMENT CADASTRU - 2 Consilier ing. – Fac Bălan Victoria Agronomie</p> <p>VACANT</p> <p>COMPARTIMENT AVIZE AUTORIZAȚII - 3 VACANT - VACANT - VACANT -</p> <p>COMPARTIMENT URBANISM - 2 Referent Sing Bere Ionel construcții CCIA</p> <p>VACANT -</p>	NU
4	Băile Herculane	DA	<p>Compartiment</p> <p>COMPARTIMENTUL URBANISM, AMENAJAREA TERITORIULUI, ACHIZITII PUBLICE, INVESTITII PUBLICE, DOMENIUL PUBLIC SI PRIVAT SI SPATIU LOCATIV</p>	<p>Total 12</p> <p>ARHITECT ȘEF ING. C-TII HIDROTEHNICE Moldovan Cristian</p> <p>COMPARTIMENTUL URBANISM, AMENAJAREA TERITORIULUI, ACHIZITII PUBLICE ȘI INVESTIȚII PUBLICE - 3 Consilier Popescu Catalin ING. EN. SI ELECTROTEHNICA Insp. de specialit. Muica Andreea ADMINISTRAȚIE PUBLICA</p> <p>Referent Mihalcea Elena Studii medii.</p> <p>COMPARTIMENTUL DOMENIUL PUBLIC ȘI PRIVAT - 2 Inspector Ursoniu Liliana Asistența Socială Casier Cornian Nicolae Studii medii</p> <p>COMPARTIMENTUL SPAȚIU LOCATIV - 1 Insp. de specialit. Bragau Floarea Nicoleta ING. CONTROLUL SI EXPERTIZA PROD. ALIM</p> <p>COMPARTIMENTUL TRANSPORTURI - 2 Șofer Studii medii</p>	da

				<p>Mita Valentin Șofer</p> <p>Crăciun Mircea Studii medii</p> <p>COMPARTIMENTUL IMPLEMENTARE PROIECTE FINANȚATE DIN FONDURI EXTERNE - 3</p> <p>Insp. de specialit. Isverceanu Mirel Facultatea de Ecologie și Protecția Mediului</p> <p>Insp. de specialit. Dori Roberto Facultatea de Ecologie și Protecția Mediului</p> <p>Insp. de specialit. Vladaia Flavia Alexandra Facultatea de litere Științe ale comunicării și relațiilor publice</p>	
5	Bocșa	DA	<p>Serviciu</p> <p>Serviciul Urbanism si Amenajarea Teritoriului</p>	<p>Total 8 Ocupate 3</p> <p>ARHITECT-ȘEF Mărie Daniel Fac. de C-ții CCIA</p> <p>Referent de spec. Cojocaru Victor Sing. TCM</p> <p>inspector Ebenspanger Marius Fac. C-tii CH</p> <p>VACANT -</p> <p>VACANT -</p> <p>VACANT -</p> <p>VACANT -</p> <p>VACANT -</p>	NU
6	Moldova Nouă	DA	<p>Serviciu</p> <p>SERVICIUL URBANISM TRANSPORT CADASTRU AGRICULTURĂ</p>	<p>Total 8</p> <p>ȘEF SERVICIU Stanoievici Victor Ing. Constructor</p> <p>Inspector Nistoran Ion Ing agronom</p> <p>Inspector Nistoran Dumitru Administr. Publică tehn. topo</p> <p>Inspector Tismănar Nicolae Ing. Minier</p> <p>Inspector spec. Miloșevici Cătălin Ing. Cadastru</p> <p>Referent Stanoievici Elena Studii medii</p> <p>Referent Pascu Coarci Tehn. Veterinar</p>	NU

				Referent Constantinovi Referent Stroia Ion	Studii medii Studii medii	
7	Oravița	DA	Serviciu SERVICIUL URBANISM SI AMENAJAREA TERITORIULUI	Total 8 ocupate 3 ARHITECT ȘEF Comanoaia Constantin COMPARTIMENT PROTECȚIE CIVILĂ - 1 Consilier Mosoarca Nicolae COMPARTIMENT DEZVOLTARE, STRATEGII, MANAGEMENT DE PROIECT ȘI RELAȚII INTERNAȚIONALE - 2 Consilier Știngu Ramona VACANT COMPARTIMENT DOMENIU PUBLIC ȘI PRIVAT - 1 Ref. specialitate Neamtu Valeria COMPARTIMENT AMENAJARE TERITORIU – 1 . VACANT COMPARTIMENT PROTECȚIA MEDIULUI - 1 VACANT COMPARTIMENT SITUAȚII DE URGENȚĂ (seviciu voluntar) - 1 . VACANT	Arhitect Fac. Științe economice și administrative ADMINISTRA TIE PUBLICA ADMINISTRA TIE PUBLICA Sing. IMBUNATATI RI FUNCiare	DA
8	Oțelu Roșu	DA	Serviciu SERVICIUL URBANISM ȘI AMENAJAREA TERITORIULUI	Total 3 – ocupate 3 SERVICIUL URBANISM și AMENAJAREA TERITORIULUI - 3 Inspector Ghiorghioni Sebastian Silviu Referent Muntean P.Neagoe Inspector Șandor Daniela	Fac. Științe economice Studii medii - Curs perfecționare UAT Universitatea de Arhitectură și Urbanism – Amenajarea și	NU

				Planificarea Peisajului	
--	--	--	--	------------------------------------	--

20.05.2014

Anexa nr.I.5.1.

Rezervații naturale, științifice și arii de protecție specială avifaunistică ,situate în perimetrul parcurilor naționale și a parcului natural, conform Legii nr 5 / 2000 și a H.G. 2151 / 2004

Nr	Poziția	Denumirea Rezervației	Tipul	Suprafața (ha)	Localizare
A	Rezervații naturale în Parcul Național Domogled – Valea Cernei (B)				
1	2 292	Domogled – Valea Cernei	Mixtă	2382,80	Orașul Băile Herculane
2	2 293	Coronini – Bedina	Mixtă	3 864,80	Orașul Băile Herc. Comuna Mehadia
3	2 294	Iauna – Craiova	Mixtă	1 545,10	Comunele Cornereva și Mehadia
4	2 296	Belareca	Forestieră	1 665,70	Comunele Mehadia și Cornereva
5	2 297	Peștera Bârzoni	Geologică	0,10	Comuna Cornereva
Total				9 458,50	
B	Rezervații naturale în Parcul Național Cheile Nerei – Beușnița (E)				
6	2 276	Cheile Nerei – Beușnița	Mixtă	3 081 ,30	Comunele Sasca Montană și Șopotu Nou
7	2 777	Valea Ciclovei – Ilidia	Mixtă	1 865,60	Comuna Ciclova Română
8	2 278	Cheile Șușarei	Mixtă	246,00	Comuna Sasca Montană
9	2 279	Izvorul Bigăr	Mixtă	176,60	Comuna Bozovici
10	2 280	Lisovacea	Mixtă	33,00	Comunele Bozovici și Lăpușnicu Mare
11	2 281	Ducin	Forestieră	260,70	Comuna Lăpușnicu Mare
Total				5 663,20	
C	Rezervații naturale în Parcul Național Semenic – Cheile Carașului (O)				
11	2 282	Cheile Carașului	Mixtă	3028,30	Comuna Carașova
12	2 283	Izvoarele Carașului	Mixtă	578,00	Orașul Anina
13	2 284	Izvoarele Nerei	Mixtă	5028,00	Comuna Prigor
14	2 285	Cheile Gârliștei	Mixtă	517,00	Orașul Anina , comuna Goruia
15	2286	Bârzăvița	Forestieră	3406,90	Comuna Văliug
16	2 287	Buhui Marghitas	Mixtă	979	Orașul Anina
17	2 288	Peștera Comarnic	Speologică	0,10	Comuna Carașova
18	2 289	Peștera Popovăț	Speologică	0,10	Comuna Carașova
19	2 290	Peștera Buhui	Speologică	0,10	Orașul Anina
20	15	Peștera Exploratorii	Speologică	15,00	Comuna Carașova
Total				13552,5ha	
Total rezervații în parcuri naționale 2867,2 ha					
D	Rezervații naturale în Parcul Natural Porțile de Fier (D)				
22	2 298	Valea Mare	Mixtă	1 179,00	Orașul Moldova Nouă
23	2 299	Balta Nera - Dunăre	Zonă Umedă	10,00	Comuna Socol
24	2 307	Râpa cu lăstuni din Valea Divici	Zoologică	5,00	Comuna Pojejena
25	2312	Baziaș	Mixtă	170,90	Comuna Socol

26	13	Peștera cu apă din Valea Polevii	Speologică	3,20	Comuna Sichevita
Total				1 368.10ha	
Total rezervații naturale în parcuri naționale și parcul natural 30042,3ha					
E Rezervații științifice în Parcul Național Semenic – Cheile Carașului (H.G 2151/2004)					
27	1	Peștera Răsuflătoarei	Speologică	1,10	Comuna Carașova
27 -Total rezervații naturale și științifice în parcuri naționale și parcul natural 30927ha					
F Arii de protecție specială avifaunistică în Parcul Natural Porțile de Fier (H.G 2151/2004)					
1	12	Zona Umedă Ostrov – Moldova Veche	S.P.A	1 627	Orașul Moldova Nouă
2	13	Zona Umedă Calinovăț	S.P.A	24	Comuna Pojejena
3	14	Zona Umedă Divici – Pojejena	S.P.A	498	Comuna Pojejena
Total				2149ha	
Total general rezervații naturale , științifice și arii de protecție specială avifaunistică în parcuri 32192,4 ha					

Rezervații naturale atribuite în custodie

Cod arie listă sesiunea	Cod național Arie atribuită în Custodie	Denumire arie naturală protejată atribuită în custodie	Regiune	Nr. Convenție	Custode
2.301.	2.301.	Locul fosilifer Soceni	V Vest	0068/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.302.	2.302.	Cheile Globului	V Vest	0069/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.305.	2.305.	Sfinxul Bănățean	V Vest	0060/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.306.	2.306.	Râpa Neagră	V Vest	0072/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.308.	2.308.	Dealul Petrolea-Cuptoare	V Vest	0064/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.310.	2.310.	Ravena Crouri	V Vest	0063/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.314.	2.314.	Locul Fosilifer de la Apadia	V Vest	0073/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.315.	2.315.	Locul Fosilifer de la Delinești	V Vest	0066/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.316.	2.316.	Locul Fosilifer de la Ezeriș	V Vest	0060/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.317.	2.317.	Locul Fosilifer de la Globul Craiovei	V Vest	0061/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii

2.318.	2.318.	Locul Fosilifer de la Petroșnița	V Vest	0070/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.319.	2.319.	Locul Fosilifer de la Târnova	V Vest	0074/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.320.	2.320.	Locul Fosilifer de la Tirol	V Vest	0071/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.321.	2.321.	Locul Fosilifer de la Valea Pai	V Vest	0062/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.322.	2.322.	Locul Fosilifer de la Zorlențu Mare	V Vest	0065/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.304	2.304	Cuptorul Bradisorul de Jos	V Vest	195/15.07.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.309	2.309	Valea Greățca	V Vest	194/15.07.2010	Asociația Speologică Exploratorii

Anexa nr.I.5.2.

Rezervații naturale atribuite în custodie

Cod arie listă sesiunea	Cod național Arie atribuită în Custodie	Denumire arie naturală protejată atribuită în custodie	Regiune	Nr. Convenție	Custode
2.301.	2.301.	Locul fosilifer Soceni	V Vest	0068/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.302.	2.302.	Cheile Globului	V Vest	0069/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.305.	2.305.	Sfinxul Bănățean	V Vest	0060/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.306.	2.306.	Râpa Neagră	V Vest	0072/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.308.	2.308.	Dealul Petrolea-Cuptoare	V Vest	0064/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.310.	2.310.	Ravena Crouri	V Vest	0063/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.314.	2.314.	Locul Fosilifer de la Apadia	V Vest	0073/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.315.	2.315.	Locul Fosilifer de la Delinești	V Vest	0066/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.316.	2.316.	Locul Fosilifer de la Ezeriș	V Vest	0060/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.317.	2.317.	Locul Fosilifer de la Globul Craiovei	V Vest	0061/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.318.	2.318.	Locul Fosilifer de la Petroșnița	V Vest	0070/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.319.	2.319.	Locul Fosilifer de la Târnova	V Vest	0074/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.320.	2.320.	Locul Fosilifer de la Tirol	V Vest	0071/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.321.	2.321.	Locul Fosilifer de la Valea Pai	V Vest	0062/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.322.	2.322.	Locul Fosilifer de la Zorlențu Mare	V Vest	0065/25.02.2010	Asociația Speologică Exploratorii
2.304	2.304	Cuptorul Bradîșorul de Jos	V Vest	195/15.07.2010	Asociația Speologică

					Exploratorii
2.309	2.309	Valea Greățca	V Vest	194/15.07.2010	Asociația Speologică Exploratorii

Anexa nr.I.5.3

Situri Natura 2000 în județul Caraș-Severin

Nr. crt.	Nume sit	COD	Județe	Suprafața totală (ha)	Suprafața (ha) în Caraș-Severin
1	Cheile Nerei - Beușnița	ROSCI0031	CS	37.290	37.290
2	Semenic - Cheile Carașului	ROSCI0226	CS	37.730	37.730
3	Domogled - Valea Cernei	ROSCI0069	CS, MH,GJ	62.014	39% (24.185,46)
4	Porțile de Fier	ROSCI0206	CS, MH	124.293	59% (73.332,87)
5	Retezat	ROSCI0217	CS, HD	43.198	20% (8.639,6)
6	Dăncioanea	ROSCI0052	CS	340	340
7	Rusca Montană	ROSCI0219	CS	12.720	12.720
8	Cheile Rudăriei	ROSCI0032	CS	299	299
9	Munții Țarcu	ROSCI0126	CS	58.840	58.840
10	Cheile Teregovei	ROSCI0284	CS	289	289
11	Coridorul Rusca Montană - Țarcu - Retezat	ROSCI0292	CS, HD	24.443	26% (6355,18)
12	Râul Caraș	ROSCI0361	CS	590	590
13	Râul Nera între Bozovici și Mocerîș	ROSCI0375	CS	394	394
14	Râul Timiș între Rusca și Prisaca	ROSCI0385	CS	1.441	1.441
15	Podișul Lipovei - Poiana Ruscă	ROSCI0355	CS, TM, HD, AR	35738	4% (1429,52)
16	Cheile Nerei - Beușnița	ROSPA0020	CS	37.189,6	37.189,6
17	Munții Semenic - Cheile Carașului	ROSPA0086	CS	36.196,9	36.196,9
18	Domogled - Valea Cernei	ROSPA0035	CS, MH,GJ	61.191,5	(37,9%) 23.191,5785
19	M-ții Almăjului Locvei	ROSPA0080	CS,MH	118.141,6	(59,3%) 70.057,9688
20	Munții Retezat	ROSPA0084	CS,HD	38.009	(11%) 4.180,99
21	Cursul Dunării - Baziaș - Porțile de Fier	ROSPA0026	CS,MH	10.120,4	(56,9%) 5.758,5076
22	Depresiunea Bozovici	ROSPA0149	CS	9.659	9.659

În județul Caraș-Severin este atribuit în custodie 1 sit Natura 2000: ROSCI0032 Cheile Rudăriei.

Situri Natura 2000 din județul Caraș - Severin atribuite în custodie/administrare				
Cod	Denumire sit atribuit în custodie	Regiune	Nr. Convenție	Custode
ROSCI0032	Cheile Rudăriei	V Vest	245/14.04.2011	Universitatea Eftimie Murgu Reșița

Anexa nr.I.5.4.

Suprafețe verzi și zone de agrement în municipiile și orașele județului Caraș-Severin

Municipiu/ Oraș	Suprafața totală spații (ha)	Suprafața spațiu verde mp/loc	Zone de agrement (ha)	Parcuri	Scuaruri	Programul de extindere a spațiilor verzi în perioada 2010-2013		
						Obiective	Proiecte în derulare	Perioada derulării
Municipiul Reșița	350,97 ha	47,89 mp	19,35 mp					
Municipiul Caransebeș	62,03 ha	19,95 mp	Zona Teiuș -Ograda Gugulanului	16,37 ha, Parcul Ioan Dragalina, Teiuș, Jupa, Pipirig	1,93 ha, Zona str. N. Bălcescu, BCR	Extindere Parc Teiuș	Amenajări plantații pe teren liber și ne-productiv	2010-2013
Orașul Anina	29 ha	41 mp	Lacul Buhui 11,5 ha, Lacul Mărghitaș 4 ha	Parc centru 0,15 ha, Parc cartier Breuner 1 ha, Parc cartier Steierdorf 0,5 ha, Parc cartier Celnic Nord 0,1 ha	0	0	0	0
Orașul Băile Herculane	16,39 ha	26,43 mp	9,60 ha	Parc Central 400 mp, Parc Vicol 31300 mp, Parc Cinema Hercules 800 mp	0	Identificare și amenajare ca spații verzi terenurile situate în zona Gara CFR, Zona str. Trandafirilor pe porțiunea cuprinsă între Pod Pecinișca și Pod intrare oraș Băile	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de turism din stațiunea balneară Băile Herculane, proiect care cuprinde și reabilitarea Parcului Central	0

						Herculan e, zona Izvorul de ochi - Hotel Hercules, zona blocuri Fabrica de Pâine		
Orașul Bocșa	48,57 ha	27,89 mp	0	3,29 ha	45,28 ha	0	Reabilitare peisageră a parcului Pescăruș și a spațiilor verzi afere nte str. Republicii și str. Funicular ului	2012- 2013
Orașul Oțelu Roșu	27,80	27,8 mp	Gura Jgheabului	Parcul Central, parcul de la Clubul Copiilor		Reamenajarea Parcului Central al orașului, Rearanjarea zonei de agrement Gura Jgheabului		2014- 2016
Orașul Oravița	2,344	13,00	0	Parc Central, Parc Bariera, Parc Zona Gării		0	0	0
Orașul Moldova Nouă	279 ha	23,6 mp	0	278981 mp	12600 mp	0	Amenajare mal Dunăre zona centrală oraș Moldova Nouă	2010- 2013

Anexa nr.I.6.1.

Populația pe grupe de vârstă a județului Caraș-Severin

Nr. crt.	Sex	Populația stabilă Total județ	Grupe de vârstă																	
			Sub 5 ani	5-9 ani	10-14 ani	15-19 ani	20-24 ani	25-29 ani	30-34 ani	35-39 ani	40-44 ani	45-49 ani	50-54 ani	55-59 ani	60-64 ani	65-69 ani	70-74 ani	75-79 ani	80-84 ani	85 ani și peste
1	Ambele sexe	295579	13494	15443	15933	15992	17843	17770	20142	21382	24720	17494	21778	23355	20852	14358	14512	10493	6580	3438
2	Masculin	143852	6971	7933	8240	8181	9349	9173	10173	10904	12352	8796	10866	11340	9658	6362	6046	4043	2376	1089
3	Feminin	151727	6523	7510	7693	7811	8494	8597	9969	10478	12368	8698	10912	12015	11194	7996	8466	6450	4204	2349
4	Mediul urban		Sub 5 ani	5-9 ani	10-14 ani	15-19 ani	20-24 ani	25-29 ani	30-34 ani	35-39 ani	40-44 ani	45-49 ani	50-54 ani	55-59 ani	60-64 ani	65-69 ani	70-74 ani	75-79 ani	80-84 ani	85 ani și peste
5	Ambele sexe	160548	7473	8372	8239	8509	9862	10167	11629	12084	14755	10328	12776	13305	10821	6961	6858	4469	2604	1336
6	Masculin	77374	3858	4367	4223	4309	5053	5122	5717	5994	7178	5031	6208	6388	4936	3119	2856	1724	907	384
7	Feminin	83174	3615	4005	4016	4200	4809	5045	5912	6090	7577	5297	6568	6917	5885	3842	4002	2745	1697	952
8	Mediul rural		Sub 5 ani	5-9 ani	10-14 ani	15-19 ani	20-24 ani	25-29 ani	30-34 ani	35-39 ani	40-44 ani	45-49 ani	50-54 ani	55-59 ani	60-64 ani	65-69 ani	70-74 ani	75-79 ani	80-84 ani	85 ani și peste
9	Ambele sexe	135031	6021	7071	7694	7483	7981	7603	8513	9298	9965	7166	9002	10050	10031	7397	7654	6024	3976	2102

10	Masculin	66478	3113	3566	4017	3872	4296	4051	4456	4910	5174	3765	4658	4952	4722	3243	3190	2319	1469	705
11	Feminin	68553	2908	3505	3677	3611	3685	3552	4057	4388	4791	3401	4344	5098	5309	4154	4464	3705	2507	1397

Notă: Date Recensământul populației 2011 furnizate de Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Anexa nr. I.7.1.

**Planul de școlarizare pentru clasa a IX-a învățământ liceal - zi
anul școlar 2013-2014**

DOMENIUL PREGATIRII DE BAZĂ	Existent cl. a IX-a, zi 2013-2014		Propuneri cl. a IX-a, zi 2014-2015		Ponderi %		Ponderi recomandate de PLAI %	Abateri %
	Nr.cl.	Nr. elevi	Nr.cl.	Nr. elevi	existent cl. a IX- a, zi 2013- 2014	propuneri cl. a IX-a, zi 2014-2015		
TOTAL CL A IX- A ZI , din care:	48	1296	40	1120	50 %	51,0%	53,0%	-2,0%
profil tehnic, total, din care:	29	763	24	672	60,4%	60,0%	56,0%	4,0%
<i>fabricarea produselor din lemn</i>	4	109	2	56	8,33%	5,0%	5,0%	0,0%
<i>electronică automatizări</i>	3	84	4	112	6,25%	10,0%	5,0%	5,0%
<i>producție media</i>	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
<i>construcții instalații și lucrări publice</i>	3	78	2	56	6,25%	5,0%	7,0%	-2,0%
<i>mecanică</i>	11	288	8	224	22,9%	20,0%	23,0%	-3,0%
<i>electric</i>	3	80	4	112	6,25%	10,0%	7,0%	3,0%
<i>industrie textilă și pielărie</i>	1	20	0	0	2,08%	0,0%	2,0%	0,0%
<i>materiale de construcții</i>	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
<i>electromecanică</i>	4	104	4	112	8,33%	10,0%	7,0%	3,0%
<i>chimie industrială</i>	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
<i>tehnici poligrafice</i>	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
profil servicii, total, din care:	10	274	8	224	20,83%	20,0%	27,0%	-7,0%
<i>turism și alimentație</i>	5	149	5	140	10,41 %	12,5%	12,0%	0,5%
<i>economic</i>	2	51	3	84	4,16 %	7,5 %	8,0%	-0,5%
<i>comerț</i>	2	46	0	0	4,16 %	0,0%	4,0%	-4 %
<i>estetica și igiena corpului omenesc</i>	1	28	0	0	2,08 %	0,0%	3,0%	-3,0%
profil resurse naturale și protecția mediului, total, din care:	9	259	8	224	18,17%	20,0%	17,0%	3,0%
<i>agricultură</i>	1	31	1	28	2,08 %	2,5%	2,0%	0,5%
<i>silvicultură</i>	2	57	3	84	4,16 %	7,5%	3,0%	4,0%
<i>protecția mediului</i>	5	148	3	84	10,41 %	7,5%	10,0%	-2,5 %
<i>industrie alimentară</i>	1	23	1	28	2,08 %	2,5%	2,0%	0,5 %

**Situația programelor de studii, oferite de Universitatea
„Eftimie Murgu” din Reșița**

a) Studii universitare de licență

Nr. crt.	Facultatea	Domeniul de licență	Specializări / Programe de studii acreditate (A) sau autorizate să funcționeze provizoriu (AP)	Forma de învățământ	Nr. de credite	Capacitate de școlarizare	Data Raportului ARACIS / Nr./data adresă de însoțire	
1.	Facultatea de Inginerie și Management	Inginerie mecanică	Inginerie mecanică	AP	Zi	240	25	30.04.2009 4576/12.05.2009
		Inginerie industrială	Tehnologia construcțiilor de mașini	A	Zi	240	30	24.06.2010 7156/06.07.2010
			Ingineria sudării	A	Zi	240	50	21.04.2011 4882/05.05.2011
			Ingineria sistemelor de energii regenerabile	AP	Zi	240	25	30.05.2013 5297/20.06.2013
		Ingineria materialelor	Ingineria procesării materialelor	A	Zi	240	50	21.04.2011 4882/05.05.2011
		Inginerie electrică	Electromecanică	A	Zi	240	50	24.06.2010 7156/06.07.2010
		Științe inginerești	Informatică industrială	A	Zi	240	30	31.10.2013 8495/15.11.2013
		Inginerie și management	Inginerie economică în domeniul mecanic	A	Zi	240	30	01.06.2011 6244/16.06.2011
Inginerie economică în domeniul electric, electronic și energetic	A		Zi	240	30	31.05.2012 3978/08.06.2012		
2.	Facultatea de Științe Economice	Marketing	Marketing	A	Zi	180	75	24.06.2010 7156/06.07.2010
				A	ID	180	100	01.06.2011 6345/16.06.2011
		Administrarea afacerilor	Economia comerțului, turismului și serviciilor	A	Zi	180	100	31.05.2012 3978/08.06.2012
				AP	ID	180	100	30.07.2009 7723/05.08.2009
		Contabilitate	Contabilitate și informatică de gestiune	A	Zi	180	75	26.06.2010 7156/06.07.2010
3.	Facultatea de Științe Sociale	Științe administrative	Administrație publică	A	Zi	180	50	30.05.2013 5339/20.06.2013
				A	ID	180	100	23.06.2011 7330/12.07.2011
		Drept	Drept european și internațional	AP	Zi	240	50	30.05.2013 5339/20.06.2013
		Asistență socială	Asistență socială	A	Zi	180	65	21.07.2011 7832/28.07.2011
		Teologie	Teologie ortodoxă didactică (la Caransebeș)	A	Zi	180	50	28.06.2012 4566/04.07.2012
		Educație fizică și sport	Educație fizică și sportivă	AP	Zi	180	25	30.04.2009 4576/12.05.2009
		Științe ale Educației	Pedagogia învățământului primar și preșcolar	AP	Zi	180	65	23.06.2011 7231/12.07.2011
		Sociologie	Resurse umane	AP	Zi	180	50	28.03.2013 1807/10.04.2013

b) Studii universitare de master

Nr. crt.	Facultatea	Domeniul de licență	Programe de studii acreditate	Forma de învățământ	Număr de credite	Capacitate de școlarizare	Data Raportului ARACIS / Nr./data adresă de însoțire
1.	Facultatea de Inginerie și Management	Inginerie industrială	Analiză și proiectare asistată în ingineria industrială	Zi	120	30	09.07.2009 7454/31.07.2009
			Concepția, testarea și diagnosticarea echipamentelor industriale	Zi	120	50	30.05.2013 5404/20.06.2013
		Ingineria materialelor	Metode și procedee moderne în ingineria materialelor	Zi	120	30	09.07.2009 7454/31.07.2009
			Procesarea avansată a materialelor metalice	Zi	120	50	30.05.2013 5404/20.06.2013
		Inginerie electrică	Tehnici și echipamente moderne în inginerie electrică	Zi	120	30	09.07.2009 7454/31.07.2009
			Sisteme electromecanice avansate	Zi	120	30	30.05.2013 5404/20.06.2013
		Inginerie și management	Ingineria și managementul sistemelor de producție	Zi	120	30	09.07.2009 7454/31.07.2009
			Managementul afacerilor în industrie	Zi	120	30	30.05.2013 5404/20.06.2013
2.	Facultatea de Științe Economice	Marketing	Marketing și comunicare în afaceri	Zi	120	50	27.06.2013 6229/22.07.2013
		Administrarea afacerilor	Administrarea afacerilor în turism, comerț și servicii	Zi	120	50	27.06.2013 6229/22.07.2013
		Contabilitate	Expertiză contabilă și evaluarea firmei	Zi	120	50	30.05.2013 5464/20.06.2013
3.	Facultatea de Științe Sociale	Științe administrative	Managementul instituțiilor publice	Zi	120	50	30.05.2013 5464/20.06.2013
			Administrație publică europeană	Zi	120	50	21.07.2011 7919/28.07.2011
		Asistență socială	Managementul serviciilor de asistență socială	Zi	120	50	25.07.2013 6817/02.09.2013
		Teologie	Studii de teologie pastorală și misiune creștină	Zi	120	25	29.01.2009 666/05.02.2009

c) Studii universitare de doctorat

Nr. crt.	Facultatea / Departament	Domeniul de IOSUD	Data ultimului Aviz
1.	Facultatea de Inginerie și Management	Inginerie mecanică	Ordinul MEC nr.4632/07.09.2004 (în baza propunerii CNATDCU)

Anexa nr. I.7.2.

Beneficiari* de venit minim garantat din județul Caraș-Severin

Nr. crt.	Denumirea localității	Nr. beneficiari
1.	REȘIȚA	379
2.	CARANSEBEȘ	140
3.	ANINA	222
4.	BĂILE HERCULANE	18
5.	BOCȘA	502
6.	MOLDOVA NOUĂ	302
7.	ORAVIȚA	231
8.	OȚELU ROȘU	34
9.	ARMENIȘ	20
10.	BĂNIA	35
11.	BĂUȚAR	104
12.	BERLIȘTE	93
13.	BERZASCA	172
14.	BERZOVIA	31
15.	BOLVAȘNIȚA	9
16.	BOZOVICI	105
17.	BREBU	9
18.	BREBU NOU	0
19.	BUCHIN	17
20.	BUCOȘNIȚA	69
21.	CARAȘOVA	15
22.	CĂRBUNARI	20
23.	CICLOVA ROMÂNĂ	92
24.	CIUCHICI	66
25.	CIUDANOVITA	56
26.	CONSTANTIN DAICOVICIU	20
27.	COPĂCELE	15
28.	CORNEA	12
29.	CORNEREVA	4
30.	CORONINI	87
31.	DALBOȘEȚ	58
32.	DOCLIN	98
33.	DOGNECEA	121
34.	DOMAȘNEA	9
35.	EFTIMIE MURGU	18
36.	EZERIȘ	8
37.	FĂRLIUG	76
38.	FOROTIC	96
39.	GĂRNIC	4
40.	GLIMBOCA	30
41.	GORUIA	2
42.	GRĂDINARI	115
43.	IABLANIȚA	47
44.	LĂPUȘNICEL	15
45.	LĂPUȘNICU MARE	80
46.	LUNCAVIȚA	35
47.	LUPAC	5
48.	MARGA	3
49.	MĂURENI	43
50.	MEHADIA	76

51.	MEHADICA	26
52.	NAIDĂȘ	94
53.	OBREJA	93
54.	OCNA DE FIER	5
55.	PĂLTINIȘ	36
56.	POJEJENA	90
57.	PRIGOR	32
58.	RAMNA	6
59.	RĂCĂȘDIA	26
60.	RUSCA MONTANĂ	21
61.	SACU	20
62.	SASCA MONTANĂ	65
63.	SICHEVIȚA	51
64.	SLATINA-TIMIȘ	18
65.	SOCOL	91
66.	ȘOPOTU NOU	12
67.	TĂRNOVA	6
68.	TEREGOVA	30
69.	TICVANIU MARE	27
70.	TOPLEȚ	160
71.	TURNU RUENI	74
72.	VĂLIUG	1
73.	VĂRĂDIA	100
74.	VERMEȘ	11
75.	VRANI	83
76.	ZĂVOI	11
77.	ZORLENTU MARE	46
	TOTAL	5.053

*Data la 01.07.2013

**Date furnizate de Consiliile Locale ale celor 77 de localități de pe raza județului Caraș-Severin

Programe de ocupare a forței de muncă derulate în perioada 2007-2012

Program de ocupare a forței de muncă	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Total Program de ocupare, din care:	11683	9427	5073	4686	4440	3562
- Persoane ocupate ca urmare a acordării serviciilor de mediere a locurilor de muncă vacante	6174	5476	3623	3335	2142	3181
- Persoane ocupate ca urmare a acordării serviciilor de informare și consiliere profesională	532	657	279	383	2208	2076
- Încadrarea prin organizarea cursurilor de formare profesională	356	325	154	69	67	24
- Ocuparea forței de muncă prin acordarea de alocații pentru șomerii care se încadrează înainte de expirarea șomajului	439	278	261	277	208	158
- Încadrarea șomerilor peste 45 de ani sau unici susținători ai familiilor monoparentale	606	510	129	200	211	186
- Încadrarea șomerilor care mai au 3 ani până la pensie, prin subvenționarea locului de muncă	7	6	3	-	-	-
- Încadrarea prin stimularea mobilității forței de muncă	106	111	100	98	76	57
- Încadrarea absolvenților din instituții de învățământ prin subvenționarea locului de muncă	146	122	28	7	11	20
- Încadrarea absolvenților din instituții de învățământ prin acordarea de prime	110	95	70	53	36	43
- Încadrarea persoanelor cu handicap prin subvenționarea locului de muncă	2	3	1	1	-	1
- Încadrarea prin acordarea de credite	10	-	-	-	-	-
- Încadrarea prin acordarea de servicii de consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau pentru începerea unei afaceri	6	1	1	-	-	4
- Încadrarea prin ocuparea temporară a forței de muncă în lucrări publice de interes comunitar	3131	1774	393	379	-	-
- Încadrarea prin încheierea de contracte de solidaritate, în baza Legii nr 116/2002	39	31	21	-	6	-
- Alte măsuri (cursuri Banca Mondiala, FSE)	19	38	10	5	-	30

Anexa nr. I.7.4.

Centre de zi/cantine de ajutor social din județul Caraș-Severin

Nr. crt.	Denumirea Centrului de zi/Cantinei de ajutor social	Sediul Centrului de zi/Cantinei de ajutor social	Nr. beneficiari	Servicii sociale furnizate
1.	Cantina de ajutor social	Caransebeș, str. Tribunalului, nr. 2	85	Asigurarea zilnică a unei mese calde pentru persoanele cu o situație socială deosebită.
2.	Cantina de ajutor social	Oțelu Roșu, str. Republicii, nr. 40A	120	Asigurarea zilnică a unei mese calde pentru persoanele cu o situație socială deosebită.
3.	Centrul de servicii comunitare „Sfântul Nicolae”	Mehadia	32	Servirea unei mese calde pe zi persoanelor defavorizate din localitățile Mehadia și Băile Herculane
4.	Centrul de zi	Berliște, Scoala cu clasele I - IV Internat școlar	20	Educație informală extrașcolară pentru copii și adulți, în funcție de nevoia fiecărei categorii.
5.	Cantină Socială	Oravița, str. Broșteniului, nr. 1	93	Suport material în vederea reinsertiei sociale a persoanelor marginalizate social; Pregătirea și servirea prânzului; Înmânarea de pachete beneficiarilor cu ocazia sărbătorilor Pascale; Asigurarea de consiliere pentru orientarea profesională, juridică, psihologică și familială.
6.	Centrul de zi „Maria”	Reșița, str. Cireșului, nr. 75	38	Servicii de consiliere pentru copiii beneficiari și familiile acestora; Asigurarea unui prânz; Activități extrașcolare.
7.	Centrul de zi „Speranța”	Anina, str. Libertății, nr. 26	15	Consiliere; Suport pentru efectuarea temelor pe perioada școlară; Activități extrașcolare pentru copiii din familiile nevoiașe.
8.	Centrul de zi „Șansă pentru fiecare copil”	Anina, str. Dealul Rahner, nr. 2	15	Consiliere; Integrare socială; Activități extrașcolare; Hrană pentru copiii cu deficiențe.
9.	Centrul de zi pentru copii	Bocșa, str. Semenicului, nr. 21	55	Asigură copiilor și familiilor acestora consiliere psihologică; Asigură condițiile necesare desfășurării activităților recreative și de școlarizare; Asigură un program personalizat de intervenție adecvat nevoilor, potențialului de dezvoltare și particularităților copiilor; Acompaniază mamele aflate în dificultate pentru găsirea unui loc de muncă; Asigură informarea familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora și asupra serviciilor disponibile la nivel local.
10.	Centrul de zi „Casa Noastră” Dognecea	Dognecea	15	Activități de identificare a nevoii sociale individuale, familiale și de grup; Sprijin educațional în efectuarea temelor; Activități de socializare, recreere și

				<p>petrecerea timpului liber; Asigurarea unei mese zilnice (prânz); Măsuri și acțiuni de sprijin în vederea menținerii în comunitate a persoanelor în dificultate; Activități și servicii de consiliere.</p>
11.	Centrul de zi pentru persoane vârstnice	Eftimie Murgu, nr. 265	----	<p>Desfășoară acțiuni care au drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate care pot duce la marginalizare sau excluziune socială: - activități de socializare, petrecere a timpului liber.</p>
12.	Centrul social pentru vârstnici	Prigor, sat Borlovenii Noi, nr. 171A	----	<p>Activități de socializare și petrecere a timpului liber prin desfășurarea de activități recreative; Desfășoară acțiuni care au drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate, care pot duce la marginalizare sau excluziune socială.</p>
13.	Centrul de zi pentru persoane vârstnice	Băuțar, sat Bucova	----	<p>Desfășoară care au drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate, care pot duce la marginalizare sau excluziune socială: - socializare și petrecere a timpului liber.</p>
14.	Centrul de zi pentru persoane vârstnice	Bucoșnița, sat Petroșnița	----	<p>Desfășoară acțiuni care au drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate, care pot duce la marginalizare sau excluziune socială: - socializare și petrecere a timpului liber.</p>
15.	Centrul de zi pentru persoane vârstnice	Ezeriș, sat Soceni, nr. 5	----	<p>Desfășoară acțiuni care au drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate, care pot duce la marginalizare sau excluziune socială: - socializare și petrecere a timpului liber.</p>

Anexa nr. I.7.5.

Prestații acordate în domeniul asistenței sociale în anul 2012

Denumire prestație/ Beneficiu Social	IANUARIE 2012		FEBRUARIE 2012		MARTIE 2012		APRILIE 2012		MAI 2012		IUNIE 2012	
	NR. BENEF.	SUME	NR. BENEF.	SUME	NR. BENEF.	SUME	NR. BENEF.	SUME	NR. BENEF.	SUME	NR. BENEF.	SUME
Alocație de stat pentru copii	52799	3139264	52742	3130933	52720	3114627	52794	3106478	52788	3105518	52709	3079798
Indemnizație pt. creștere copil OUG 148/2005	1485	1107866	1382	1013386	1240	931219	1154	896811	1065	796985	981	719411
Indemnizație pt. creștere copil OUG 111/2010	660	527593	749	617169	798	643174	869	679307	939	723050	981	767926
Stimulent creștere copil OUG 148/2005	49	4827	44	4274	35	4055	38	4302	37	3780	34	3027
Stimulent creștere copil OUG 111/2010	50	25400	59	35235	73	40957	83	47097	93	51607	112	63735
Indemnizație Lg. 448/2006, Art. 12	331	122400	343	133122	331	120991	336	127907	345	130225	352	136225
Plasament familial	1069	110895	1077	118615	1086	117501	1075	112938	1071	117604	1066	115131
Ajutoare sociale	2384	404240	2415	407772	2346	393364	2371	404997	2363	406331	2270	393384
Indemnizație lunară de hrană (HIV)	201	80755	200	55744	200	99776	201	78077	206	84013	206	80100
Ajutoare încălzire a locuinței cu gaze naturale, energie termică	0	0	6708	636398	6814	712423	0	0	12897	1235509	0	0
Ajutoare încălzire locuință cu lemne, cărbuni	9143	364985	8941	359469	8971	361973	0	0	8981	360791	0	0

Finanțare instituții	0	0	0	0	0	148826	0	0	0	0	0	0
Cheltuieli funcționare P.I.N. (Cămine persoane Vârstnice)	58	73560	62	81610	74	93759	78	102047	85	110668	0	0
Subvenții acordate Asociațiilor/ Fundațiilor conform Lg. 34/1998	206	25476	206	25476	206	25476	206	25476	206	25476	0	0
TOTAL	68435	5987261	74928	6619203	74894	6808121	59205	5585437	81076	7151557	58711	5358737

*Date furnizate de: Agenția Județeană Pentru Plăți și Inspecție Socială Caraș-Severin

Lista ONG-urilor acreditate din domeniul social

Nr. Crt	Denumirea furnizorului de servicii sociale	Date de contact ale furnizorului de servicii sociale	Serviciile sociale pentru care este acreditat
1.	Asociația de Binefacere ProVitam	Reșița, str. Tineretului, nr. 7 tel./fax: 0255/226659 persoana de contact: Lucia Militaru	<p><u>Centrul de Recuperare Neuromotorie:</u> Îngrijire social medicală pentru persoanele aflate în dificultate, inclusiv paleative pentru persoanele aflate în fazele terminale ale unor boli; Găzduire, îngrijire personală, recuperare și reabilitare, integrare/reintegrare socială, informare și îndrumare, identificarea nevoilor beneficiarilor.</p> <p><u>Centrul de Zi Pro Vitam:</u> Activități de identificare a nevoii sociale individuale, familiale și de grup; Măsuri și acțiuni de urgență în vederea reducerii efectelor situațiilor de criză, măsuri și acțiuni de sprijin în vederea menținerii în comunitate a persoanelor aflate în dificultate, activități și servicii de consiliere.</p> <p><u>Unitate Îngrijire la Domiciliu:</u> Asistență medicală și îngrijire; Suport emoțional și după caz, consiliere psihologică.</p>
2.	Fundația „Triumful Inimii”	Bocșa, str. T. Botllik, nr. 12-14, tel.: 0255/556482	Asistență și suport pentru copii, familii monoparentale și familii fără venituri sau cu venituri mici.
3.	Asociația caritativă „Sf. Vincențiu de Paul”	Reșița, str. T. Lalescu, nr. 34 tel.: 0255/214260, fax: 0255/216261 persoana de contact: Tigla Ervin Iosif	Activități de identificare a nevoii sociale individuale, familiale și de grup; Activități și servicii de consiliere; Orice alte măsuri și acțiuni care au drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate, care pot duce la marginalizare sau excluziune socială.
4.	Asociația Medicală „Sf. Cosma și Damian”	Reșița, bd. A. I. Cuza, nr. 18, ap. 9, tel./fax: 0255/221508 persoana de contact: Rosoaga Victoria	Suport și asistență pentru familiile și copiii aflați în dificultate.
5.	Asociația Handicapaților Neuromotori	Reșița, al. Trei Ape, bl. 2, sc. 2, ap. 3, tel.: 0355/412172 persoana de contact: Steiner Stefan Teodor	Activități de informare despre drepturi și obligații; Activități și servicii de consiliere.
6.	Asociația familiilor Anti HIV „Inocență și Speranță”	Reșița, bd. A. I. Cuza, nr. 20 tel./fax: 0255/229178 persoana de contact: Agape Petrica	Activități de identificare a nevoii sociale individuale, familiale și de grup; Activități de informare despre drepturi și obligații; Măsuri și acțiuni de conștientizare și sensibilizare socială; Măsuri și acțiuni de sprijin în vederea menținerii în comunitate a persoanelor în dificultate; Activități și servicii de consiliere; Măsuri și acțiuni care au drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate, care pot duce la marginalizare sau excluziune socială.

7.	Asociația „Caritas” Caransebeș	Caransebeș, str. N. Titulescu, nr. 146, tel./fax: 0255/516727 persoana de contact: Mleziva Ludovic	<p>Activități de identificare a nevoii sociale individuale, familiale și de grup; Activități de informare despre drepturi și obligații; Măsuri și acțiuni de conștientizare și sensibilizare socială; Măsuri și acțiuni de sprijin în vederea menținerii în comunitate a persoanelor în dificultate; Măsuri și activități de organizare și dezvoltare comunitară în plan social pentru încurajarea participării și solidarității sociale.</p> <p>Suport și asistență pentru familiile și copiii aflați în dificultate; Asistență și suport pentru: copii, persoane vârstnice, persoane cu handicap, persoane dependente de consumul de alcool, persoane care au părăsit penitenciarele, familii monoparentale, persoane afectate de violența în familie, victime ale traficului de ființe umane, persoane infectate sau bolnave HIV/SIDA, fără venituri sau cu venituri mici, persoane fără adăpost, bolnavi cronici, persoane care suferă de boli incurabile, imigranți precum și alte persoane aflate în situații de nevoie socială.</p>
8.	Asociația pentru Handicapații Psihic Caraș-Severin	Reșița, str. P. Maior, nr. 2, bl. 800, cam. 129/325, tel.: 0749827170 persoana de contact: Verlan Alexandru	<p>Activități de identificare a nevoii sociale individuale, familiale și de grup; Activități de informare despre drepturi și obligații; Activități și servicii de consiliere.</p>
9.	Fundația Creștină „Copiii Noștri”	Caransebeș, str. Godeanu, nr. 10, tel./fax: 0255/514536 persoana de contact: Bruda Cornelia Sofia	<p>Activități de identificare a nevoii sociale individuale, familiale și de grup; Susținere morală și materială (donații) a familiilor aflate în dificultate, care au în îngrijire copii; Educație, socializare și petrecerea timpului liber, pentru copiii din familii defavorizate sau din centre de plasament.</p>
10.	Asociația Diabeticilor Caraș-Severin	Reșița, str. Spitalului, nr. 36, cam. 203, tel.: 0727768114 persoana de contact: Radu Martin Lazar	<p>Activități de informare despre drepturi și obligații; Măsuri și acțiuni de conștientizare și sensibilizare socială; Măsuri și acțiuni de urgență în vederea reducerii efectelor situațiilor de criză; Activități și servicii de consiliere.</p>
11.	Fundația Așezământul Monahal Social cu Casa pentru Bătrâni „Sfânta Treime”	Glimboca, nr. 541	<p>Asistență și suport pentru persoanele vârstnice, inclusiv persoane vârstnice dependente; Îngrijire social-medicală pentru persoanele aflate în dificultate, inclusiv paleative pentru persoanele aflate în fazele terminale ale unor boli.</p>
12.	Asociația Liebeswerk	Reșița, bd. A. I. Cuza, nr. 32, sc. 1, ap. 37, tel.: 0355/416991 persoana de contact: Magina Ioan	<p>Activități de identificare a nevoii sociale individuale, familiale și de grup; Activități de informare despre drepturi și obligații; Măsuri și acțiuni de urgență în vederea reducerii efectelor situațiilor de criză; Măsuri și acțiuni de sprijin în vederea menținerii în comunitate a persoanelor aflate în dificultate; Activități și servicii de consiliere.</p>
13.	Asociația Nevo Parudimos	Resita, str. Bega, nr. 1, tel.: 0355/429351	<p>Activități de identificare a nevoii sociale individuale, familiale și de grup; Activități de informare despre drepturi și obligații; Măsuri și acțiuni de sprijin în vederea menținerii în comunitate a persoanelor aflate în dificultate; Activități și servicii de consiliere; Suport și asistență pentru familii și familiile cu copii aflați în dificultate; Asistență și suport pentru copii, familii monoparentale, persoane afectate de violența în familie, fără venituri sau cu venituri mici, persoane fără adăpost, precum și alte persoane</p>

			<p>aflate în situații de nevoie socială; Sprijin și orientare pentru integrarea, readaptarea și reeducarea profesională; Consiliere în cadru instituționalizat, în centre de consiliere și informare.</p>
14.	Asociația Cărășană Sindrom DOWN	<p>Reșița, bd. A. I. Cuza, bl. 36, sc. B, ap. 3, tel./fax: 0255/215574 persoana de contact: Doban Rodica</p>	<p>Activități de identificare a nevoii sociale individuale, familiale și de grup; Activități de informare despre drepturi și obligații; Măsuri și acțiuni de conștientizare și sensibilizare socială; Măsuri și acțiuni de sprijin în vederea menținerii în comunitate a persoanelor cu Sindrom Down; Activități și servicii de consiliere.</p>
15.	Asociația „Pentru Copiii Primăverii”	<p>Reșița, str. Primăverii, nr. 51, tel.: 0255/210713, fax: 0255/216301 persoana de contact: Baldea Ana</p>	<p>Suport și asistență pentru familiile și copiii aflați în dificultate; Asistență și suport pentru persoanele cu handicap și alte persoane cu nevoi speciale; Educație informală extracurriculară pentru copii și adulți, în funcție de nevoia fiecărei categorii; Sprijin și orientare pentru integrare, readaptare și reeducare profesională, mediere socială și consiliere.</p>
16.	Asociația „Pentru Fiecare Copil o Familie”	<p>Reșița, bd. A. I. Cuza, nr. 39, bl. 2, tel./fax: 0255/228626 persoana de contact: Volintiru Daniel</p>	<p>Activități de identificare a nevoii sociale individuale, familiale și de grup; Activități de informare despre drepturi și obligații; Măsuri și acțiuni de conștientizare și sensibilizare socială; Măsuri și acțiuni de urgență în vederea reducerii efectelor situațiilor de criză; Măsuri și acțiuni de sprijin în vederea menținerii în comunitate a persoanelor în dificultate; Activități și servicii de consiliere; Măsuri și activități de organizare și dezvoltare în plan social pentru încurajarea participării și solidarității sociale; Orice alte măsuri și acțiuni care au drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate care pot duce la marginalizare sau excluziune socială; Suport și asistență pentru familiile și copiii aflați în dificultate, educație informală extracurriculară pentru copii și adulți, în funcție de nevoia fiecărei categorii; Asistență și suport pentru copii, persoane cu handicap, familii monoparentale, persoane afectate de violența în familie, victime ale traficului de ființe umane, persoane infectate sau bolnave HIV/SIDA, familii fără venituri sau cu venituri mici, precum și alte persoane aflate în situații de nevoie socială; Orice alte măsuri și acțiuni care au drept scop menținerea, refacerea sau dezvoltarea capacităților individuale pentru depășirea unei situații de nevoie socială.</p>
17.	Asociația Evoluțion Reșița	<p>Reșița, str. G. Enescu, nr. 5, ap. 7, tel.: 0727344241 persoana de contact: Marinela Rotariu</p>	<p>Activități de identificare a nevoii sociale individuale, familiale și de grup; Activități de informare despre drepturi și obligații; Măsuri și acțiuni de sprijin în vederea menținerii în comunitate a persoanelor în dificultate; Activități și servicii de consiliere sprijin și orientare pentru integrarea, readaptarea și reeducarea profesională.</p>
18.	Asociația Centrul Creștin al Evangheliei Depline Reșița	<p>Reșița, str. G. Cosbuc, nr. 20, tel.: 0751193266 persoana de contact: Molin Mircea</p>	<p>Activități de identificare a nevoii sociale individuale, familiale și de grup; Activități de informare despre drepturi și obligații; Măsuri și acțiuni de conștientizare și sensibilizare socială; Măsuri și acțiuni de urgență în vederea reducerii efectelor situațiilor de criză; Măsuri și acțiuni de sprijin în vederea menținerii în comunitate a persoanelor în dificultate; Activități și servicii de consiliere; Măsuri și activități de organizare și dezvoltare în plan social</p>

			<p>pentru încurajarea participării și solidarității sociale; Orice alte măsuri și acțiuni care au drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate care pot duce la marginalizare sau excluziune socială.</p>
19.	Asociația „Curcubeul”	<p>Moldova Nouă, BL. 24, sc. 1, ap. 4, tel. 0255 / 540155 e-mail: stoicovicinony@yahoo.com persoana de contact: Vrăjitor Doina</p>	<p>Recuperare și rehabilitare; Educație informală extracurriculară pentru copii și adulți, în funcție de nevoia fiecărei categorii; Asistență și suport pentru copii, persoane vârstnice, persoane cu handicap, familii monoparentale; Consiliere în cadru instituționalizat; Orice alte măsuri și acțiuni care au drept scop menținerea, refacerea sau dezvoltarea capacităților individuale pentru depășirea unei situații de nevoie socială.</p>
20.	Fundația Humanitas Pro Deo	<p>Oțelu Roșu, str. Republicii, nr. 66-68, tel 0721227126 persoana de contact: Boșneac Valentin Samuel</p>	<p>Suport și asistență pentru familiile și copiii aflați în dificultate; Educație informală extracurriculară pentru copii și adulți, în funcție de nevoia fiecărei categorii; Asistență și suport pentru persoanele vârstnice, inclusiv pentru persoanele vârstnice dependente; Asistență și suport pentru persoane cu handicap, familii monoparentale, persoane infectate sau bolnave HIV/SIDA, precum și alte persoane aflate în situații de nevoie socială; - Mediere socială.</p>

* Date furnizate de: Agenția Județeană Pentru Plăți și Inspecție Socială Caraș-Severin

Anexa nr. I.8.1

Pentru a se vedea bogăția și diversitatea patrimoniului cultural și mobil trebuie accesată de pe site-ul Ministerului Culturii Lista Monumentelor Istorice 2010 din județul Caraș-Severin

1. **CS-I-a-A -10770** Ansamblul medieval de la Reșița, cartier Moroasa, punct " Ogașele " municipiul Reșița Str. Petru Maior Cartier Moroasa sec.XIV – XV ;
2. **CS -I-s- B-10771** Situl roman de la Băile Herculane , "Zona Cazino , Parc Central " ;
3. **CS -I-s-B-10772** Situl arheologic de la Băile Herculane , "Peștera Hoților " ;
4. **CS -I-s-B-10782** Situl arheologic de la Berzasca ,punct "Spit I"
5. **CS-I-s-A-10785** Castrul și asezarea romană de la Berzovia sat BERZOVIA ;
6. **CS -I-s-A-10802** Rezervația arheologică Tibiscum , CARANSEBEȘ sec. II-IV ;
7. **CS -I-s- B-10830** Situl arheologic de la Gornea-Sichevița ,sat GORNEA ;
8. **CS-I-m-B-10841** Stanca pictată sat ILIDIA; comuna Ciclova Română "Valea Mare "sec.XIII-XIV ;
9. **CS-I-s-B-10857** Situl arheologic de la Moldova Nouă ,punct "Saliște" ;
10. **CS-I-m-B-10858.08** Situl arheologic de la Moldova Noua ,punct "Ostrovul Decebal " ;
11. **CS-I-s-B-10867** Situl arheologic de la Pojejena , punct " Zidina " ;
12. **CS-I-m-B-10871.02** Instalație de reducere a minereului sat RAMNA; "Ibrilont";
13. **CS-I-s-B-10875** Așezare fortificată sat SOCOL ; "Palanacki Breg"
14. **CS-I-s-B-10876** Cetatea medievală de la Socolari sat SOCOLARI; "Cetatea Beilului "
15. **CS-I-A-10885** Situl arheologic de la Teregova sat TEREGOVA; "Znamen"
16. **CS-I-s-B-10888** Zona de tumuli sat TICVANIU MIC; "Budovița"
17. **CS-I-s-A-10892** Stilul arheologic de la Varadia ,punct " Rovina "
18. **CS-I-s-A-10893** Situl arheologic de la Varadia, punct "Dealul Chilii "
19. **CS-II-m-A-10900** Furnal municipiul REȘIȚA în incinta SC TMK S.A. Reșița ;
20. **CS-II-a-A-10905** Muzeul Locomotivelor municipiul REȘIȚA ,Zona Triaj
21. **CS-II-a-A-10908** Ansamblul urban " Zona Rânduri " municipiul REȘIȚA Strazile Rândul I, Rândul II , Rândul III, Rândul IV , Caprioarei ,Dorna ,Vântului ;
22. **CS-II-a-A-10939** Ansamblul hidroelectric "Grebla " municipiul REȘIȚA Str. Primaverii f.n. ;
23. **CS-II-m-A-10959** Gara CFR Anina oraș ANINA ;
24. **CS-II-m-A-10962.01** Puțul I oraș ANINA Str. Mureșianu Andrei f.n. ;
25. **CS-II-m-A-10962.02** Mașina de execuție cu abur oraș Anina Str. Mureșianu Andrei f.n. ;
26. **CS-II-a-A-10969** Ansamblul Uzinei siderurgice oraș Anina Str.Oltului, Str. Hammer M.
27. **CS-II-m-A-10972.01** Biserica sârbească "Sf.Sava" sat Baziaș ,comuna Socol ;
28. **CS-II-m-A-10976** Podul din fontă peste Cerna oraș Băile Herculane Între străzile Cerna și Izvor, în fața Băii "Neptun "
29. **CS-II-a-A-10978** Ansamblul de arhitectură balneară "Piața oraș Baile Herculane Piața Hercules, zona cuprinsă între Biserica romano-catolică și Podul de piatră peste Cerna ;
30. **CS-II-a-A-10981** Ansamblul de arhitectură balneară "Strada oraș Baile Herculane Str. Cerna , zona cuprinsă între Podul de piatră peste Cerna și Pavilionul de hidroterapie cu bazin termal deschis;
31. **CS-II-a-A-11004** Ansamblul Cazinoului oraș Baile Herculane Str.Cerna 6-18 ;
32. **CS-II-a-A-11112** Ansamblul de mori din Eftimie Murgu sat EFTIMIE MURGU ; Valea râului Rudăria ;
33. **CS-II-m-A-11113** Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului "sat ERSIG ; comuna VERMEȘ ;
34. **CS-II-m-A-11154** Teatru vechi ,azi Teatrul "Mihai Eminescu "oraș ORAVIȚA Str.Eminescu Mihai 18 ;
35. **CS-II-m-A-11158** Gara Oravița Română oraș Oravița Str.Garii 2 Cartier Oraș Nou ;
36. **CS-II-m-A-11159** Barajul "Lacul Mic" oraș Oravița str.Gojdu Emanuil f.n. ;
37. **CS-II-m-A-11170** Barajul "Lacul Mare" oraș Oravița Splaiul Mihai Viteazul f.n. ;
38. **CS-II-m-A-11169** Canal aval ORAVIȚA Str. Mihai Viteazul f.n. ;
39. **CS-II-a-A-11198** Ansamblul tunel ,pod și apeduct localitate componenta Secu/Reșița ;Canton CSR ;
40. **CS-II-a-A-11225** Ansamblul amenajărilor hidroenergetice Văliug, sat Văliug; pe râul Bârzava ;
41. **CS-II-m-A-11232** Statuia lui Hercules oraș BĂILE HERCULANE ,Piața Hercules ;
42. **CS-II-s-A-10949** Situl "Calea ferată Baziaș-Oravita-Anina " , cu componente de arta inginerescă și arhitecturală.

43. **CS-II-m-A-11063** - Cazarma grănicerilor, azi Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță Caransebeș;
44. **CS-II-m-B-11074** - Casa grănicerilor, azi sediul Protopopiatului Ortodox Român, municipiul Caransebeș, str. Episcopiei 9;
45. **CS-I-s-A-10805** - Castrul roman de la Tibiscum - Municipiul Caransebeș "Peste ziduri", Cartier Jupa;
46. **CS-II-m-A-11113** - Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului" sat Ersig; comuna Vermeș;
47. **CS-II-m-A-11025** - Gara, cu clădirea anexă, oraș Băile Herculane, str. Trandafirilor 101 în apropierea punctului de confluență al râurilor Cerna și Belareca pe DN 6;
48. **CS-I-m-A-10844.01** - Biserică de tip rotundă sat Ilidia; comuna Ciclova Română "Dealul Oblia. la SV de sat, la intrarea în localitate

Lista principalelor evenimente culturale anuale din județ

Nr. crt.	Titlu eveniment
1.	Simpozion-concurs "George Suru" Caransebeș
2.	Simpozion și concurs interjudețean de poezie " MIHAI EMINESCU" , local
3.	Ciclul de seminarii interactive cu referenții de la căminele culturale "Căminul cultural sătesc-asumarea unor noi roluri în educație"
4.	Conservarea și promovarea costumelor populare "BALUL IZMENELOR", local
5.	Conservarea tradițiilor cu măști de primăvară, paradă și baluri ale măștilor de primăvară
6.	Serbările "CRAINEI" Petnic
7.	Conservarea obiceiurilor de primăvară "Măsuratul oilor" Almăj
8.	Întâlnire cu fiii satului
9.	Reuniunea de cântări și muzică " ION ROMÂNUL"
10.	ALAIUL PRIMĂVERII - "Colocviile de primăvară în domeniul etnografiei și folclorului"
11.	Întâlniri cu fiii satului, local/ în mai multe localități
12.	Alaiul Primăverii pe Valea Carașului / Sărbătoarea liliacului, local
13.	Festivalul cultural -artistic al Văii Carașului, local Grădinari
14.	Festivalul "Pinul Negru", local Băile Herculane
15.	Festivalul Cântecului și Dansului Popular "Vara Dunăreană", local
16.	Schimb cultural cu localitatea Grebenaț/Serbia, local Răcășdia
17.	Tabăra de creație a pictorilor naivi
18.	Manifestări complexe cu ocazia "SERBĂRILOR REȘITEI"
19.	Manifestări complexe cu ocazia "Serbărilor orașului Oțelu-Roșu"
20.	Manifestări complexe cu ocazia "Serbărilor Toplețului"
21.	Tabăra de coregrafie
22.	Festivalul internațional de folclor -"HERCULES"
23.	Zilele Culturii Răcășdene, ediția a VIII-a / Întâlnire cu fiii satului
24.	Festivalul "CEAUNUL DE AUR"
25.	Manifestări complexe cu ocazia "Serbărilor orașului Moldova Nouă"
26.	Festival-concurs de muzică populară pentru interpreții din Caraș-Severin, „Laleaua Pestiță” Vermeș
27.	Festivalul Rromilor, etnii
28.	Festivalul comunităților etnice din Banat, etnii
29.	Tabără interjudețeană de literatură
30.	Colocviile "REFLEX"
31.	Festivalul Acordeoniștilor din Clisura Dunării și Nerei, local
32.	Festivalul „ George Motoia Craiu „
33.	Festivalul cultural-artistic al Văii Almăjului
34.	Festivalul concurs de muzică populară "ION LUȚĂ IOVIȚĂ
35.	Ruga Rromilor, etnii
36.	Zilele Culturii Bocșene / Festivalul-concurs Național de muzică populară "AURELIA FĂTU RĂDUȚU",
37.	Zilele Culturii Moldova Nouă, local
38.	Festivalul folcloric " AFILON LAȚCU" și "IOAN MUNTEAN"
39.	Reuniunea de cântări și muzică " IOSIF VELCEANU ",
40.	Manifestări complexe dedicate sărbătorilor de iarnă
41.	Festivalul Internațional de Poezie "Porțile Poeziei"
42.	Ziua Națională a Culturii Române
43.	Ziua Patrimoniului Cultural
44.	Zilele Dunării

Agenda Culturală a Episcopiei Caransebeșului pe anul 2015
- Principalele activități - -

Nr. Crt.	Activitatea	Data desfășurării	Organizatori	Locul manifestărilor
1.	Manifestare duhovnicească și comemorativă la Duminica Ortodoxiei Icoana Ortodoxă	Duminică, 1 martie	Episcopia Caransebeșului	Catedrala Învierea Domnului
2.	Comemorarea păstorilor de suflete ce au slujit în parohiile, mănăstirile și la Centrul Eparhial al Episcopiei Caransebeșului.	Sâmbătă, 28 martie	Episcopia Caransebeșului și parohiile din jurisdicție	Catedrala Învierea Domnului Bisericele eparhiei
3.	Hramul catedralei Învierea Domnului	Duminică, 19 aprilie	Episcopia Caransebeșului	Catedrala Învierea Domnului
4.	Spectacol de promovare a folclorului tradițional bănățean și recital de fanfare	Duminică, 19 aprilie	Episcopia Caransebeșului Primăria Caransebeș Casa de Cultură Caransebeș	Centrul Municipiului Caransebeș
5.	Simpozionul internațional „Misiune și propovăduire” în cadrul Zilelor credinței și culturii în Episcopia Caransebeșului, ediția a IX-a	Luni – Marți, 20-21 aprilie	Episcopia Caransebeșului Secretariatul de Stat pentru Culte Consiliul Județean Caraș-Severin Universitatea „Eftimie Murgu” Reșița	Sala de Festivități a Episcopiei Caransebeșului
6.	Festivalul „Miron Cristea” (al corurilor parohiale)	Marți, 22 aprilie	Episcopia Caransebeșului Secretariatul de Stat pentru Culte Consiliul Județean Caraș-Severin Primăria Caransebeș Casa de Cultură Caransebeș	Catedrala Învierea Domnului
7.	Festivalul „Timotei Popovici” al corurilor de tineret.	23-24 aprilie	Episcopia Caransebeșului Consiliul Jud. Caraș-Severin Primăria Caransebeș Casa de Cultură Caransebeș	Casa de Cultură Caransebeș
8.	Festival de poezie în grai bănățean: Credință și lumină, ediția a VI-a	Sâmbătă, 25 aprilie	Episcopia Caransebeșului Asociația scriitorilor în grai bănățean Parohia Ohaba Mătnic Casa de Cultură Caransebeș Direcția de Cultură Caraș-Severin	Sala de Festivități a Episcopiei Caransebeșului
9.	Pelerinaj la Crucea de pe Muntele Mic	Luni, 14 septembrie	Episcopia Caransebeșului Primăria Caransebeș	Muntele Mic
10.	Seminar biblic național: Sfânta Scriptură în viața Bisericii	Joi 12 – Vineri 13 noiembrie	Episcopia Caransebeșului Secția T. O. D. Caransebeș	Secția T. O. D. Caransebeș
11.	Concerte de Colinde	7-23 decembrie	Episcopia Caransebeșului	Orașele județului
12.	Alaiul Colindătorilor	Duminică, 20 decembrie	Episcopia Caransebeșului	Catedrala Învierea Domnului – Centrul Eparhial

**Principalele manifestări culturale desfășurate de Primăria Municipiului Reșița
în anul 2014**

ACȚIUNI 2014		
UNIUNEA SĂRBILOR DIN ROMÂNIA ȘI COLEGIUL TEHNIC REȘIȚA	Revelionul sârbesc	13 ianuarie 2014
UNIUNEA SĂRBILOR DIN ROMÂNIA	Spectacolul folcloric sârbesc „Sărbătoarea Sf. Sava”	24 ianuarie 2014 Cinematograful Dacia
STUDIOUL TVR TIMIȘOARA	- susținerea și promovarea reciprocă a evenimentelor sociale, cultural-artistice și sportive, organizate de către Consiliul Local al municipiului și Municipiul Reșița	în cursul anului 2014
SOCIETATEA PENTRU CULTURĂ „METARSIS” ȘI LICEUL DE ARTĂ „SABIN PĂUȚA”	Concert aniversar „Sabin Păuțza 71”	10 februarie 2014 Sala Lira
STUDIOUL REGIONAL RADIO ROMÂNIA REȘIȚA	Concert de Dragobete	24 februarie 2014
STUDIOUL REGIONAL RADIO ROMÂNIA REȘIȚA	Concurs selecție Tabăra de Film, proiect Radio România Regional, ediția a-IV-a	14 martie 2014
FILARMONICA BANATUL TIMIȘOARA ȘI LICEUL DE ARTĂ „SABIN PĂUȚA”	Recital de pian – Sorin Petrescu	17 martie 2014 Sala Lira
GĂMAN REMUS	Spectacol de ventrilocie - Crina Zvoboda -	20 martie 2014 Cinematograful Dacia
TEATRUL DE VEST REȘIȚA	Spectacol de teatru pentru copii „Frumoasa și Bestia”	- 25 martie 2014 - 10 aprilie 2014 Cinematograful Dacia
SOCIETATEA PENTRU CULTURĂ „METARSIS”	Triplu eveniment cultural: lansare de carte Larry L. Watts, concert de muzică veche românească, vernisaj expoziție de fotografie	27 martie 2014 Sala Lira
INSPECTORATUL DE JANDARMI JUDEȚEAN “Gl. Bg. Vasile Zorzor” CARAȘ-SEVERIN ȘI CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL ȘCOLAR REȘIȚA	Turneu de mini-fotbal	31 martie 2014 Teren sintetic-stadionul „Mircea Chivu”
PROTOPOPIATUL ORTODOX ROMÂN	Procesiune religioasă ecumenică dedicată Sărbătorii de Florii	13 aprilie 2014
SOCIETATEA PENTRU CULTURĂ „METARSIS”	Festivalul Internațional de Interpretare Pianistică și Creație „Sabin Pautza”, prima ediție	9-11 mai 2014 Sala Lira
DIRECȚIA JUDEȚEANĂ PENTRU SPORT ȘI TINERET CARAȘ-SEVERIN	Săptămâna Națională a Voluntariatului	14 și 16 mai 2014
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 7 REȘIȚA ȘI LICEUL DE ARTĂ „SABIN PĂUȚA”	Festival folcloric interjudețean „Drag mi-i graiul bănățean”	16 mai 2014
SOCIETATEA PENTRU CULTURĂ „METARSIS”	Conferință homeopatie-dr. Gheorghe Jurj	29 mai 2014
Grădinița PP Dumbrava minunată	Acțiuni educative „Copilărie, joc și bucurie”	30 mai 2014
Casa Orașenească de Cultură Bocșa	Lansarea, în premieră la Reșița, a cărții de povești pentru copii- „Poveștile lui Zamfir”- Gheorghe Zamfir	5 iunie 2014 Sala Lira
ASOCIAȚIA CINECULTURA ȘI MDV AUDIO STUDIO	„CARAVANA FILMULUI ROMÂNESC-CARTEA ȘI FILMUL”	6-8 IUNIE, PARCUL TRICOLORULUI

SOCIETATEA PENTRU CULTURĂ „METARSIS”	Manifestare de celebrare a iei românești „la românească și brâul bănățean”, în cadrul proiectului „Timp și contratimp în identitatea Banatului de munte”, ediția I	12 iunie 2014 Centrul Civic
UNIUNEA SÂRBILOR DIN ROMÂNIA	Spectacol umanitar folcloric „Ajută Serbia” pentru sinistrații din comunitățile sârbe afectate de inundații	17 iunie 2014 Cinematograful Dacia
Asociația Clubul Sportiv Autocorex	„Cupa Reșița” Campionatul Național de Viteză în Coastă 2014	5-7 iulie 2014 Valea Domanului intersecție cu Valea Stârnici
Radio România Reșița	„Radio România Reșița-18 ani de activitate”	7-8 august 2014 Parcul Tricolorului
Asociația „Pro Democrația”, Centrul Național de Coordonare	„Labirintul anticorupției”	9 septembrie 2014 Centrul Civic
Uniunea SÂRBILOR DIN ROMÂNIA	„Zilele culturii sârbe din România la Reșița”	12-14 septembrie 2014 Parcul Tricolorului

Capacități de cazare din județul Caraș-Severin

Nr. Ctr.	Localitate	Numar unitati cazare	Hotel	Motel	Hostel	Pensiune Turistica	Vila	Cabana Turistica	Popas Turistic	Bungalow	Camping	Apart. de Inchiriat	Numar camere	Numar locuri
1	ANINA	3	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	18	37
2	BĂILE HERCULANE	83	13	1	2	52	2	1	2	2	3	5	2471	4976
3	BAZIAȘ	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	5	10
4	BERZEASCA	6	0	0	0	4	0	1	0	0	0	1	52	112
5	BOCȘA	6	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	53	107
6	BORLOVA	3	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	19	40
7	BOZOVICI	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	14	28
8	BREBU NOU	3	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	26	56
9	BUCHIN	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	8	15
10	BUCOVA	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	7	14
11	CARANSEBEȘ	25	3	0	7	11	4	0	0	0	0	0	324	668
12	CARAȘOVA	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	4	8
13	CICLOVA MONTANA	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	6	12
14	C-TIN DAICOVICIU	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	7	14
15	CORONINI	8	0	0	1	7	0	0	0	0	0	0	55	124
16	CRIVAIA	9	3	0	0	4	1	1	0	0	0	0	164	349
17	DALBOȘEȚ	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	9	35
18	DIVICI	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	25	50
19	DOGNECEA	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	13	28
20	GĂRÂNA	10	0	0	0	9	0	0	0	0	0	1	72	160
21	GÂRNIC	2	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	9	18
22	GLIMBOCA	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	5	13
23	GORNEA SICHEVIȚA	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	22	44
24	LIUBCOVA	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	12	24
26	MEHADIA	6	0	1	0	2	0	0	1	0	2	0	75	204
27	MOLDOVA NOUĂ	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	9	18

28	MOLDOVA VECHÉ	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	11	22
29	MUNTELE MIC	7	0	0	0	2	0	5	0	0	0	0	108	276
30	ORAVIŢA	3	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	61	135
31	OŢELU ROŞU	2	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	66	132
32	POJEJENA	1						1					7	14
33	PĂLTINIŞ	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	14	26
34	PRIGOR	2	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	10	20
35	POIANA MĂRULUI	20	0	0	1	13	1	5	0	0	0	0	174	375
36	RAMNA	1						1					7	14
37	RACAJDIA	1						1					4	8
38	REŞIŢA	15	5	0	1	5	1	1	0	1	0	1	190	382
39	RUSCA TEREGOVA	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	5	10
40	SACU	1				1							4	8
41	SADOVA VECHÉ	2	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	46	72
42	SASCA MONTANĂ	7	0	0	0	5	0	1	0	0	0	1	58	128
43	SASCA ROMÂNĂ	3	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	20	48
44	SECU	3	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	48	100
45	SEMENIC	3	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	60	120
46	SLATINA TIMIŞ	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	8	16
47	TREI APE	4	0	0	1	0	0	0	0	2	1	0	55	154
48	VARCIOROVA	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	8	16
49	VĂLIUG	4	0	0	0	2	1	0	0	0	0	1	37	63
50	VERMES	1						1					5	10
51	ZORLENŢU MARE	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	5	10
52	TOTAL	267	28	2	14	158	11	23	4	5	9	14	4495	9323

**Indicii de utilizare netă a locurilor de cazare, pe tipuri de structuri de primire
turistică cu funcțiuni de cazare turistică și zone turistice,
în perioada 01.01.- 31.12.2013**

[%]

Tipuri de structuri de primire turistică	Total din total pe zone turistice	Stațiuni balneare	Stațiuni din zona litorală exclusiv orașul Constanța	Stațiuni din zona montană	Zona Delta Dunării inclusiv orașul Tulcea	București și orașele reședințe de județ, exclusiv orașul Tulcea	Alte localități și trasee turistice
A	1	2	3	4	5	6	7
Hoteluri	27,4	31,7	-	6,9	-	22,9	7,6
Hosteluri	11,8	33,1	-	-	-	-	2,4
Moteluri	8,7	4,6	-	-	-	-	9,5
Vile turistice	8,8	19,5	-	10,1	-	-	6,0
Cabane turistice	7,0	-	-	7,1	-	4,3	7,2
Pensiuni turistice	10,0	11,2	-	-	-	11,1	7,7
Pensiuni agroturistice	12,8	-	-	17,3	-	-	11,8
Popasuri turistice	25,2	22,1	-	-	-	-	36,5
Bungalouri	15,5	15,3	-	-	-	-	16,2
Tabere de elevi și preșcolari	10,3	-	-	-	-	-	10,3
Căsuțe turistice	12,5	-	-	-	-	-	12,5
Total	20,8	27,7	-	10,5	-	21,3	9,2

Anexa .nr.I.10.3.

Denumirea agentiei	Operator economic	Numar Ordine in Registrul Comertului	Localitate	Tip licenta	Numar certificat	Data emiterii
INFO HERCULANE TOUR	SC INFOHERCULANE TOUR SRL	J11/153/2002	BĂILE HERCULANE	TO.	4942A	03.aug.11
CPY TRAVEL	SC CPY - NAYRDA SRL -D	J11/609/2011	CARANSEBEȘ	DETAILISTA	6659	10.oct.12
HYP TRAVEL	SC HYPERION SERVCOM SRL	J11/1228/1993	CARANSEBEȘ	DETAILISTA	5701	26.iun.13
SAGITARIO TRAVEL	SC SAGITARIO TRAVEL SRL	J11/427/2005	CARANSEBEȘ	TO.	3722A	30.nov.11
AFILON & FIII TOURS	SC BANAT TOURISM & ADV. GROUP	J11/440/2007	GLIMBOCA	DETAILISTA	4517	27.iun.12
LUXURY HOLIDAYS	SC LUCA HOTELS SRL	J11/71/2011	GLIMBOCA	DETAILISTA	6311	03.feb.12
ALEX IMOB TOUR	SC ALEX IMOB TOUR SRL	J11/666/2007	MOLDOVA NOUĂ	DETAILISTA	4521	07.aug.13
MARSIGLI TURISM	SC MARSIGLI MONTAN TURISM SRL	J11/206/2013	ORAVIȚA	TO.	6901	26.iun.13
SAGITARIO TRAVEL	SC SAGITARIO TRAVEL SRL	J11/427/2005	OȚELU ROȘU	TO.	3722/F	22.mai.12
A.T.T.	SC ATT REȘIȚA SA	J11/403/93	REȘIȚA	TO.	58A	04.apr.11
ASTRAL TRAVEL	SC ASTRAL CONSULTING SRL	J11/157/2004	REȘIȚA	TO.	4066	29.iun.12
ASTRAL TRAVEL	SC ASTRAL CONSULTING SRL	J11/157/2004	REȘIȚA	TO.	4066/F	09.oct.12
BIRTA TOURS	SC BIRTA GROUP SRL	J11/430/1993	REȘIȚA	TO.	1177	29.iun.12
CARTAGA	SC CARTAGA SRL	J32/1618/2003	REȘIȚA	DETAILISTA	6837/F	25.iun.13
CS - HOLIDAYS TURISM	SC FERDINAND & MARIA SRL	J11/43/2012	REȘIȚA	TO.	6433	19.apr.12
IMPERIAL TRAVEL	SC IMPERIAL CORONA SRL	J11/568/2012	REȘIȚA	TO.	6883	15.ian.14
IMPERIAL TRAVEL	SC IMPERIAL CORONA SRL	J11/568/2012	REȘIȚA	TO.	6883/F	30.iun.14
KALIS TOUR	SC KALIS TOUR-OPERATOR SRL	J11/119/2013	REȘIȚA	TO.	5163	28.iun.13
KEVIN & LEO	SC FORZA EXPROD SRL	J11/785/1993	REȘIȚA	TO.	6898	26.iun.13
LUXURY HOLIDAYS	SC LUCA HOTELS SRL	J11/71/2011	REȘIȚA	DETAILISTA	6311/F	26.mar.12
NOVUM TRAVEL	SC INTERNOVUM GRUP SRL	J35/2693/2007	REȘIȚA	DETAILISTA	4912/FA	31.mai.11
SAGITARIO TRAVEL	SC SAGITARIO TRAVEL SRL	J11/427/2005	REȘIȚA	TO.	3722/F	22.mai.12
TOURING EUROPABUS	SC TOURING EUROPABUS ROM. SRL	J40/2585/1995	REȘIȚA	TO.	813/F	19.feb.14
TRAVEL-TOUR	SC EMPLOYMENT AGENCY BUSINESS	J11/419/2010	REȘIȚA	TO.	7148	06.mai.14
VOYAGE WEST	SC VOYAGE-WEST SRL	J11/855/2003	REȘIȚA	TO.	3098	27.apr.12

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

Anexa nr.I.11.1.

**Situația lucrărilor de îmbunătățiri funciare realizate în regie proprie în județul Caraș-Severin
în perioada 2007-2013**

Nr crt	Denumire lucrări	UM	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013	
			Cantit.	Val. (lei)	Cantit.	Val. (lei)	Cantit.	Val. (lei)	Cantit.	Val. (lei)	Cantit.	Val. (lei)	Cant.	Val (lei)	Cant.	Val. (lei)
1	Deblocarea canalelor și a CH pentru asigurarea secțiunii de scurgere a apei	lei	442	442	0	0	0	0	71410	71410	35973	35973	0	0	0	0
2	Consolidări de taluze la canale	100 mp	262,7	18.537	413,5	10406	0	0	17,9	4505	9,4	7738	0	0	0	0
3	Distrugere vegetație din canale de desecare și CES	100 mp	10395,1	165.857	16296,44	260294	15725,6	312721	12047,4	262670	10853,6	250726	0	0	0	0
4	Decolmatate canale de desecare și CES	100 mc	0	0	13,32	49472	14,81	36220	4,11	10679	0	0	0	0	0	0
5	Întreținere centre administrative	lei	112881	112.881	120816	120816	27512	27512	12703	12703	7318	7318	0	0	0	0
6	Întreținere construcții hidrotehnice (podețe, căderi, praguri, subtraversări de dig, etc.)	buc	0	0	89	27485	58	7653	52	9017	127	25118	0	0	0	0
7	Întreținere CH baraje	buc	6	26.365	8	1075	8	1154	8	4313	12	8240				

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020

8	Autorizații de funcționare a amenajărilor	lei	6200	6.200	0	0	0	0	40610	40610	0	0	0	0	0	0
9	Însămânțări taluze la canale	100 mp	0	0	41,93	12430	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Întreținere, curățiri, plantații antierozionale	ha	0	0	0	0	0	0	3,5	816	0	0			0	0
11	Întreținere canale prin îndepărtarea deponiilor	mc	0	0	0	0	0	0	0	0	656,5	13136	0	0	0	0
Total				330.282		481978		385260		416723		348249		0		0

Obiective de investiții - drumuri județene Caraș-Severin

Nr. Crt.	Județ	Denumirea proiectului	Localizare (de la km...la km...)	Lungime (Km)	Relevanță proiect	Nr. locuitori deserviți	Conectivitate regională	Conectivitate cu TEN-T	Obsevații
1	CS	Reabilitare DJ 581, Giurgiova - Grădinari(intersecție DJ 586A - Ticvaniu Mare - Grădinari)	30+490-39+000	L=8.51		84485	NU	NU	Conectivitate cu DN 57si DN 58
2	CS	Modernizare DJ 572, Comorîște - Forotic - Surducu Mare - Doclin - Tirol - Fizeș - Berzovia - limită județ Timiș	0+000-55+700	L=55,70		14100	Timiș, Arad	Rutier de bază, Feroviar de bază	Conectivitate jud. Timiș,Arad
3	CS	Reabilitare DJ 573A, Iam-Ciortea-Vrani-Mercina-Greoni (DN57)	12+000-33+000	L=21		6193	NU	NU	Conectivitate frontiera Serbia
4	CS	Reabilitare 608, Teregova - Luncavița - Mehadica	39+300-57+300	L=18	Proiect prioritar de interes regional	5320	NU	Rutier de bază, Feroviar de bază	
5	CS	Reabilitare DJ 571G Gârbovăț - Dalboșeț - Lăpușnicu Mare	7+200 – 18+500	L= 11,30		3618	NU	NU	
6	CS	Reabilitare DJ 587, Brebu - Zorlențu Mare - Fîrliug	20+000-36+600	L=16,60		4400	NU	Feroviar de bază	Conectivitate jud.Timiș
7	CS	Modernizare DJ 680A, Sacu (DN6 km 474+525) – Tincova – Peștere - Maciova– Ciuta – Obreja (DN 68)	0+000 – 19+451	L= 19,45		7807	NU	Rutier de bază	Conectivitate DN 6 si DN 68
8	CS	Modernizare DJ 587, Păltiniș (DN 58) – Rugi – Ohabița – Delinești– Apadia - Brebu	0+000 – 18+363	L= 18,36		4001	NU	Rutier de bază	Conectivitate DN 58

9	CS	Modernizare 582D, Crivaia-Vila Klaus	4+200-7+700	L=3.5		741	NU	NU	Parcul național Semenice-Cheile Carașului
10	CS	Modernizare DJ 684, Limită jud. Timiș-Rusca Montană	36+800-54+200	L= 17,40		6745	Timiș		Conectivitate jud. Timiș
11	CS	Reabilitare DJ 582 Reșița - Văliug	12+570-25+570	L=13		84976	NU	Rutier de bază	PNDL -OUG 28/2013
12	CS	Reabilitare DJ 581, Reșița - Giurgiova	2+500-26+660	L=26.16		84485	NU		PNDL -OUG 28/2013
13	CS	Reabilitare DJ 608 A Caransebeș -Telescaun	2+700-25+825	L=23.125		25663	NU	Rutier de bază	PNDL -OUG 28/2013
14	CS	Refacerea îmbrăcăminții bituminoase degradate a drumului județean DJ 571 B, DN 57 B, Bozovici-Dalboșet-Șopotu Nou	0+000-21+130	L=21.13		6590	NU		PNDL -OUG 28/2013
15	CS	Pod pe DJ 582 Văliug - Slatina Timiș km 24+630 peste râul Bârzava la Văliug	24+630	L=11,10 m		92883	NU	Rutier de bază	Parcul național Semenice-Cheile Carașului
16	CS	Pod pe DJ 582 Văliug - Slatina Timiș km 35+815 peste Valea Stâni la Gărâna	35+815	L=7,20 m		92883	NU	Rutier de bază	Parcul național Semenice-Cheile Carașului
17	CS	Pod pe DJ 582 Văliug - Slatina Timiș km 36+635 peste pârâul Căramizii la Gărâna	36+635	L=7,20 m		92883	NU	Rutier de bază	Parcul național Semenice-Cheile Carașului
18	CS	Pod pe DJ 582 Văliug - Slatina Timiș km 57+050 peste pârâul Slătioara la Slatina Timiș	57+050	L=11,30 m		92883	NU	Rutier de bază	Parcul național Semenice-Cheile Carașului
19	CS	Pod pe DJ 582 Văliug - Slatina Timiș km 57+625 peste pârâul Slătioara la Slatina Timiș	57+625	L=11,70 m		92883	NU	Rutier de bază	Parcul național Semenice-Cheile Carașului

20	CS	Pod pe DJ 582 Văliug - Slatina Timiș km 58+925 peste pâraul Slătioara la Slatina Timiș	58+925	L=11,50 m		92883	NU	Rutier de bază	Parcul național Semenic-Cheile Carașului
21	CS	Pod pe DJ 582 Văliug - Slatina Timiș km 59+560 peste râul Timiș la Slatina Timiș	59+560	L=70 m		92883	NU	Rutier de bază	Parcul național Semenic-Cheile Carașului
22	CS	Pod pe DJ 608 peste râul Teregova la Teregova, km 40+300	40+300	L= 10,93 m	Proiect prioritar de interes regional	5320	NU	Rutier de bază, Feroviar de bază	
23	CS	Pod pe DJ 608 peste râul Belareca la Plugova, km 02+008	02+008	L=18,62 m	Proiect prioritar de interes regional	5320	NU	Rutier de bază, Feroviar de bază	
24	CS	Parapete de protecție DJ 608A Telescaun - Muntele Mic	23+240-37+00	L=9,36		28200	NU	Rutier de bază	Parcul național Țarcu -Muntele Mic
25	CS	Modernizare DJ 608B, Zorlencior – Zorlențu Mare	22+300-28+000	L=5,70		1200	NU	Rutier de bază	Interes județean
26	CS	Reabilitare si modernizare DJ571B Bozovici- Șopotu Nou-Cărbunari	0+000 — 36+900	L= 36,90		6206	NU	NU	Parcul național Semenic-Cheile Carașului
27	CS	Îmbrăcăminte bituminoasă ușoară pe DJ 573 (Jitin) – DJ 581	27+150 – 32+000	L= 4,85		657	NU	NU	Interes județean
28	CS	Modernizare drum județean DJ 585, Bocșa – Ramna - Valeapai – Duleu – limită județ Timiș	9+078— 36+200	L=27,12		2582	Timiș	NU	Conectivitate jud. Timiș
29	CS	Reabilitare DJ582A, Reșița - Tîrnova, jud. Caraș-Severin	3+000 - 12+000	L= 9,00		88253	NU	NU	Interes județean
30	CS	Reabilitare DJ571, Moldova Veche - Moldova Nouă-Cărbunari -Știnăpări	0+000 - 24+250	L= 24,25		13632	NU	Dunărea	Conectivitate DN 57

31	CS	Modernizare DJ571A, Gornea – Sichevița - Gîrnic - Moldovița (DJ 571)	0+000 – 25+000	L= 25,00		4134	NU	Dunărea	Conectivitate DN 57
32	CS	Modernizare DJ 608B, Copăcele - Ohaba Mîtnic-Zorlencior, județul Caraș-Severin	11+450 - 21+050	L= 9,60		2300	NU	Rutier de bază, Feroviar de bază	Interes județean
33	CS	Modernizare drum județean DJ 583, Ezeriș – Bocșa	0+000 – 9+620	L= 9,62		18416	NU	NU	Interes județean
34	CS	Reabilitare DJ 571E, DN 57B (km 82+230) – Lăpușnicel	0+000 – 2+100	L=2,10		1328	NU	NU	Interes județean
35	CS	Reabilitare DJ 571F, DN 57B (Prilipeț) - Eftimie Murgu	0+000 – 8+000	L= 8,00		1840	NU	NU	Interes județean
36	CS	Modernizare DJ 586, Crucea Fierului – DJ 581	8+300 – 18+000	L= 9,70		2054	NU	NU	Interes județean